Cseney Vuchetich László.

Született Salgótarjánban 1905 január 27-én. 1922-ben került Torma János festőművész nagybányai iskolájába. Ugyanezen évben az Orsz Képzőművészeti főiskolára vették fel, ahol hat éven át Réti István tanítványa volt. Két izben a nyarat a szombathelyi művésztelepen töltötte. 1925-ben Aradon kollektiv kiállitást rendezett. A Szépművészeti Muzeum három grafikáját és egy akvareljét vette meg. 1927 tavaszán a Szinyey-

kiállításon az Ernst Muzeum vásárolta meg egy tusrajzát. Az Akadémián 1929 május havában a „Korb Erzsébet"-féle alapitvány olaszországi utazási ösztöndiját nyerte el.

15	Halmi Bodog őnagysága portr.	Mgtul.
16	Perugiai sikátor, tempera	100.—
17	Olasz hegyek, vizf.	80.—
18	Ponte Isola Roma, vizf.	80.—
19	Assisi hegyvidék	60.—
20	Holdvilágos éj Perugiában	70.—
21	Forum Romanum, vizf.	80.—
22	Costin Perugia, vizf.	160.—
23	S. Costin Perugia, tusrajz	120.—
24	Perugia szürkület, tus	40.—
25	S, Maria nuova, tus	50.—
26	S. Ercolano Perugia	80.—
27	Néger fej, tus	45.—
29	Zarándok, kréta	
30	Perugia Palazo Comunale	40.—
31	Forum folyosó	40.—
32	Római ucca	50.—
33	Olasz gyermek, vizf.	70.—
34	Perugia Porta S. Angelo	40.—
35	Pantheon	50.—
36	Perugiai táj, vizf.	60,—
37	Velencze, Campanile	60.—
38	Velencze, tus stab.	80.—
39	Perugiai ucca, vizf.	60.—
40	Ponte Isola Roma	35.—
41	Leányfej, stabillo	120.—
42	Barátok, kompozicio, vizf.	60.—
43	Roma Isola Tiberina	50.—
44	Roma Porta S. Sebestiano, tus	40.—

Nemzeti Szalon 1929. dec.
67. csop. kiáll.

Edvi Illés Aladárné, Karádi Etel.

Született Beodrán (Temes m.). Miután tanitónői oklevelet szerzett Budapesten, az Angol kisasszonyok intézetében, elvégezte a képzőművészeti főiskola tanfolyamait. Kezdetben a pasztell festést művelte, majd áttért az olajtechnikára. 1920-ban állami pasztell dijat nyert, 1921-ben a képzőművésznők kiállitásán az 1000 koronás fővárosi dijat. Tanulmányozta a külföldi galléria kat Bécsben, Hollandiában és Londonban. A Műcsarnok s Nemzeti Szalon tárlatain főleg arcképekkel szerepel.

45	Dr. Gellért István, olajf.	Mgtul.
46	Iglauer Pál gépészmérnök, olajf.	Mgtul.
47	Szabolcska Mihály, olajf.	Eladó
48	Dr. Fleischer Elemér, olajf.	Mgtul.
49	Szenes legény	1500.—
50	Pipázó paraszt	400.—
51	Szegény asszony gyerekkel	400.—
52	Zalai paraszt	1000.—
53	Dr. Fáy Aladár nyug. államtitkár	Mgtul.
54	Fáy Aladárné	Mgtul.
55	Takách Imre nyug. főszolgabiró	Mgtul.
56	Elisa Brandt Corstius	Eladó
57	Tanulmányfej	300.—
58	Mendlik Oszkár festésközben	Mgtul.
59	Margitka	Mgtul.
60	Fehérmegyei parasztleány	500.—
61	Szőke leányka	5000.—

Hagyik István.

Kisujszálláson született. Mint élsőéves rajztanárjelölt vonult be a háboruba, melyet végig első tűzvonalban több kitüntetéssel, mint tart. főhadnagy küzdötte és fejezte be. 1919. év-

Cseney Wuchetich László

festő

Nemzeti Szalon 1929. dec.

V 67. csop. kiáll.

CSENEY VUCHETICH LÁSZLÓ:
Perugiai sikátor

1925

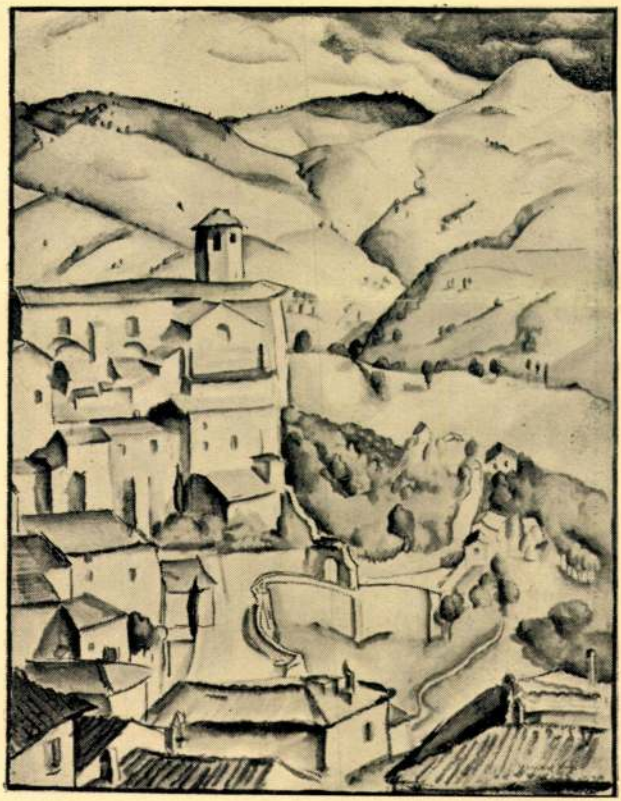

CSENEY VUCHETICH LÁSZLÓ:
Perugia S. Costin

1929

Magyar lovas
a honfoglalás korából

Nemes Mihály rajza

csodaszép kor megelevenítése Magyarország fényes multjából. Lelkesen dolgozott ezen Ottó főhercegtől kezdve mindenki, aki a rendezőbizottság tagja volt. Jómagam a rendezői irodában alig győztem a szereplők történeti figurinjait rögtönözve megrajzolni. Sokan a főurak közül díszhuszáros hintóval jöttek hozzám. Mások magukhoz kérettek.

Boldog emlékű József főherceg őfensége Alcsutra hívott meg, a régi családi ereklyék közül kiválogatni a stílusba illő dísztárgyakat. A billiárdteremben ott állt már a kétágú falilétra, melyen a fenséggel felmentünk, a falakon magasan üvegtartályokban elhelyezett régiségeket kiválogatni. Ezekután arra kért a fenséges úr, hogy kedves leánykájának, Erzsébet főher-

cegnőnek lehetőleg eredeti, teljesen korhű anyagokból való hercegnői díszruhát tervezzek rózsaszín aranybrokát alapszínben.

Azonban éppen ilyen gótikus mintájú szövetet nem tudtam előteremteni sehonnan sem. Egy este későn, úgy 11 óra tájban beállít hozzám nagy izzadva Mezei női divatszalon cég üzletvezetője egy vég teljesen a kívánt színű, korhű aranybrokáttal és kér, hogy fáradnék föl vele azonnal a fenségekhez, lenn vár a kocsi. De mit gondol? Éjjel fél tizenkettőkor a fenségekhez, ez már mégis sok volna a jóból.

Azonban addig beszélt, míg csakugyan rávett, hogy éjjel fölmenjünk a palotába. Szerencsére a fenségek még fönnvoltak és örömmel fogadtak, sőt a főhercegi pár igen melegen köszönte meg a figyelmet, hogy ily késő éjjel is szorgoskodok érdekükben és bár magas áron, megvették az egész véget.

A király a káprázatos lovagjátékot — úgy tudom — mind a három előadáson végignézte. Ekkor történt meg először, hogy a nemzeti mult emlékének tiszteletére honvéd ezredesi ruhában, magyar címeres csákóban jelent meg és jövetelekor a *Gotterhalte* helyett a *Hunyadi nyitányt* játszotta a zenekar.

1905-ben kaptam legfelsőbb meg-

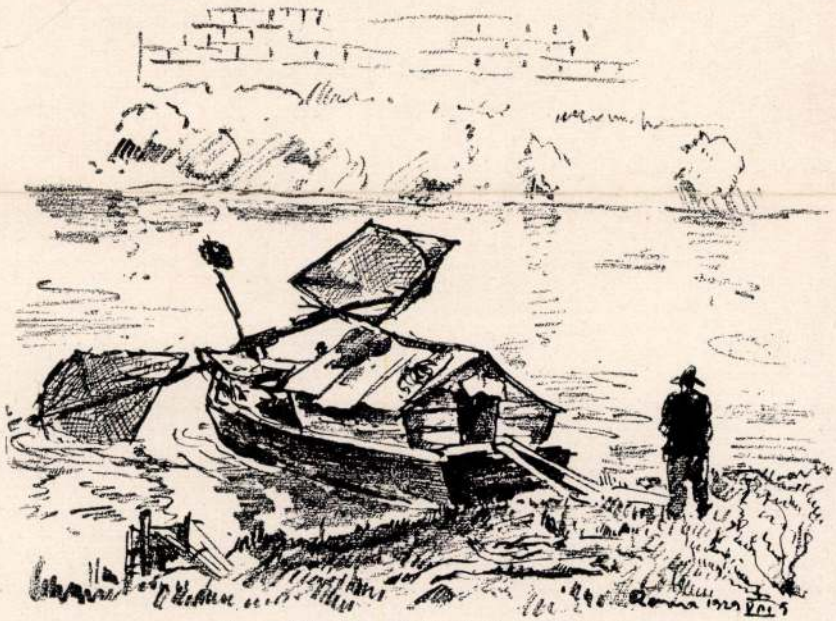

Csenei László : Halászhajó a Tiberisen

Pérely 84. l.
Újságrajz. kenv. könve
1930

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

978 ... 10

KORUNK

Cseney László

1971

Cseney László: Reggeli napsütésben

Volt náluk egy novellagyűjteményem, melynek kiad
ményezése alapján elutasították. Cseres elismerte n
el is túlozta azt —, ám úgy vélte, dekadens hangu
vezettel ugyanazokat az érveket sorakoztatta fel ír
kesztői gyakorlatomban másokkal szemben érvénye
borból ért a legtöbb és legnehezebb támadás. Egyi
egy görög fogoly a hitleristák börtönében ilyesféleké
táti-mámi ...“ E szöveget a kiadó lektorai, Y vezény
elénekelték, harsány nevetések kíséretében.

Mindazonáltal X-et, tehetségén túl, komolysága, mértéktartása miatt is becsültem, s úgy éreztem, velem szemben elfogulatlan.

Szorongó szívvel tárcsáztam hát, s hívattam a telefonhoz.

Azzal kezdtem, hogy köszönjük kéziratát, s azt mielőbb közölni szeretnénk. De volna egy szerkesztői óhajom, amit kérem, fogadjon megértéssel.

— Lehetséges volna-e e nagyon szép szerelmi jelenetet, ezt az örök témát, valamiképpen a mához kötni?

— Nem — hangzott a válasz.

— Ne értsél félre, nem valamiféle mesterkélt szöveg beiktatására gondolok, hanem regényed szövetéből ...

— Nem.

— Esetleg egy másik részletet ehelyett. (Ezt félve mondtam ki, mert attól tartottam, hogy egy konfliktusos fejezetet kínál fel cserében.)

— Nem.

— Egy más részletet e mellé ...

— Nem.

Tudtam, munkatársaim a másik szobában, a közös telefonon hallgatják a beszélgetést. S hogy odaát, a drót másik végén, X-et is körülállják barátai, és kaján tekintettel kitartásra biztatják.

Újra- és újrakezdtem az érvelést. Minden ékesszólásom és rábeszélő készségem latba vetettem. Nem vesztettem el türelmem, és erősködésemben is igyekeztem haj-

NÉPSZERŰ TUDOMÁNYOS ÉS TECHNIKAI NAPLÓ

A PESTI NAPLÓ MELLÉKLETE

MIT TUDTUNK MEG A 20. SZÁZADBAN?

Beszámoló a tudomány háromévtizedes haladásáról

Kvantumelmélet és hullámmechanika

Irta: BEKE MANÓ

Az újabb fizikán és kémián végigvonul a *Planck*-féle kvantumelmélet, melyet Planck ugyan 1900-ban állított fel, de egész napjainkig folyton-folyvást irányítja a kutatást. Ez a különös elmélet azt mondja, hogy éppen úgy, mint az anyag, apró, oszthatatlan részekből, az atómokból és molekulákból áll, vagy miként az elektromosság legapróbb részekből, az elektronokból (és most már positronokból), vagy a mágnesség a magnetonokból áll, azonképpen az energia is oszthatatlan apró részekből, az energiakvantumokból áll. Ez az energiakvantum függ a jelenség (például fény) rezgésszámától is.

Sokáig a Planck-féle elméletet is ellenszenvvel fogadták a tudósok, bár elismerték, hogy a fekete test sugárzásának, ennek az elméleti és technikai szempontból egyaránt fontos jelenségnek a megmagyarázására a legalkalmasabb. Még nagyobb volt az ellenkezés, midőn Einstein a fényelektromos jelenség magyarázatára kitalálta, hogy a fény energiapamatokban, az úgynevezett fotonokban terjed tova és így a fény általánosan elfogadott hullámelmélete mellett megint egy kvázi korpuszkuláns elmélet látott napvilágot. Csak a háború után erősödött meg a kvantumelmélet, midőn 1922-ben *Compton* kimutatta, hogy a fényenergia-kvantum beleütközve az anyag molekuláiba, kisebb kvantumokká (vagyis kisebb rezgésszámúvá) válik: a kemény röntgenfény puhábbá lesz, vagy midőn 1926-ban *Franck* és *Hertz* gyönyörű kísérleteikkel megmutatták, hogy a kvantumnál kisebb energiának nincsen hatása, a hatás (fényhatás) csak akkor kezdődik, ha az energia eléri a szükséges kvantumot, vagy mikor 1928-ban az indiai *Raman* a fénykvantum megoszlását mutatta meg a folyadékon áthatoló fényenergia esetében. A fizikai Saulusokból Paulusok lettek olyannyira, hogy manapság már nincsen komoly tudós, aki a kvantumelméletben kételkednék.

Sőt mi több: a forradalom nem csitult el, hanem új meg új kitörésekkel lepi meg a világot. Miért csak a hullámzásban lévő fényenergia terjedjen energiapamatokban, fotonokban? Ezt kérdezte talán *Broglie* herceg és kimondta, hogy minden mozgónak az energiájához tartozik egy hullámzás. Minden energia egyúttal hullámzás is és megteremtette a mai kor egyik domináló elméletét, a hullámmechanikát, melyet *Schrödinger* és *Heissenberg* mélységes matematikai alapokon építettek fel. De hátra volt még ennek a különös új elméletnek kísérleti igazolása. Ha az elektron mozgása egyúttal hullámzás, akkor elő kell állni a mozgás folyamán olyan interferenciajelenségnek is aminő a fénynél tapasztalható. És valóban 1926-ban *Germer, Dawisson, G. P. Thomson* és *Rupp* a legkülönfélébb módon előállították az elektroninterferenciát és mi több, az interferenciák révén kiszámították az elektronmozgáshoz rendelt Broglie-féle hullám nagyságát és csodálatosképpen az ő eredményeik teljesen megegyeztek a Broglie herceg jóslásával.

Eközben jutott *Heissenberg* 1930-ban a fizikai és mondhatnók filozófiai tudomány meglepő eredményéhez, az úgynevezett *határozatlansági elvhez*. Eszerint ki van zárva, hogy egy mozgó test (például elektron) *helyzetéről és sebességéről* pontosan tájékozódhassunk. Vagy pontosan ismerjük a helyzetét és csak megközelítőleg a sebességét, vagy fordítva, ismerjük pontosan a sebességét, de csak közelítőleg a helyzetét. Ennek a ténynek igen messzekiható jelentősége van egész újabb világfelfogásunkban. Eddigelé ugyanis a newtoni — de még az einsteni — klasszikus fizika szerint valamely

mozgó pontosan ismert kezdeti helyzetéből és sebességéből ki lehetett számítani a jövő helyzetét éppen úgy, mint a multét, ha ismertük a működő erőket. Így számította ki a csillagász a bolygó pályáját, így jósolhatta meg teljes pontossággal a nap- és a holdfogyatkozást stb. stb. Minthogy a Heissenberg-féle határozatlansági elv szerint a mozgó pillanatnyi helyzete és sebessége csak közelítőleg lehet ismeretes, tehát a jövőt és multat illetőleg csak valószínű következtetéseket vonhatunk. De ne ijedjünk meg. Nagyobb tömegekre nézve nem kell számbavenni Heissenberg parancsát, csak atómok és elektronokra nézve fontos ez az állítás. Ezen a területen tehát a szigorú törvényszerűség, az ok és okozat pontos összekapcsolása helyébe a valószínűség, a statisztikai módszer lép. És ebben láthatjuk az újabb természettudományi kutatás egyik legérdekesebb változását a lefolyt 35 év alatt.

Az atómkutatás csodái

De van még egy terület, amely a 35 év érdeklődésének centrumába került, amely területen kísérlet és elmélet eleddig sohasem remélt sikereket aratott. Ez az *atómkutatás*. Még a mult század végén is sok tudós, köztük olyan is, mint *Ostwald* az atómelméletet csak jó munkaprogramnak tekintették, de az atómok létezésében kételkedtek. És ma, bár még senki sem látott atómot, de minden kétség kizárásával meg tudták határozni például egy-egy köbcentiméterben levő atómok számát, azok nagyságát, nyüzgésük módját, haladási és forgási sebességeiket stb. Eddigelé 6—7 különféle módszerrel állapították meg az atómok számát (még az ég kék színéből is következtettek erre) és egyező eredményre jutottak. Legérdekesebb *Perrin* módszere, melylyel 1910 körül szinte megolvasta az atómokat. Ma már tudjuk, hogy például a hidrogén atómja körülbelül a gram billiomodrészének a billiomodrésze.

Az atómelméletben a döntő lépést a dán *Bohrnak* köszönhetjük, aki *Rutherford* észleleteit és *Planck* kvantumelméleteit felhasználva olyan atómmodellt eszelt ki, melyben egy pozitív töltésű atómmag körül, mint a Nap körül a bolygók, keringenek az elektronok. Ez a modell, legalább is a hidrogénnél és néhány más elemnél gyönyörűen megmagyarázza az elem spektrumának azt a szabályszerűségét, melyet mint valami kabbalisztikus titokzatosságot tekintettek eddigelé. Bohr atómmodellje nyomán megindult a fizikai és a kémiai kutatás különösen a kémiai reakciók és a periódikus rendszerre vonatkozólag.

Ez utóbbi sok fejtörést okozott, különösen mióta *Soddy* felfedezte és *Aston* számos esetben megmutatta az ő *tömegspektroszkópikus módszerével*, hogy vannak elemek, amelyek atomsúlyai két-, vagy többfélék és mégis fizikailag és 16 és 18 atómsúlyú oxigén, 35 és kémiailag egészen egyformán viselkednek, vagyis a periódikus rendszernek ugyanazon a helyén vannak: *izotopok*. Így például van 16 és 18 atomsúlyú oxigén, 35 és 37 atómsúlyú klór. stb. Etekintetben a legérdekesebb, hogy a hidrogénnek is van izotopja. Van olyan hidrogén, melynek atómsúlya 1, de, miként 1933-ban *Urey* felfedezte, van olyan hidrogén is, melynek atómsúlya 2. Az ilyen *nehéz hidrogén* éppen úgy egyesül vízzé az oxigénnel, mint a könnyű, de a keletkezett víz fajsúlya valamicskével nagyobb. Ez a sokat emlegetett *nehéz víz*.

Az atómkutatás legújabb eredményei is meglepőek. Eddigelé azt hittük, hogy a pozitív elektromosság egyedül az atómmagban van és csakis negatív elektronok vannak; de 1932-ben *Andersen* az óriási áthatoló képességű kozmikus sugarakkal, melyeket *Kohlhöster* fedezett fel és különösen *Millican* tanulmányozott 1924-ben, bombázta az ólmot és nagy meglepetésére abból szórványosan pozitív töltésű elektronok, a ma már pozitronnak nevezett elemi elektromos töltésű részecskék repültek ki. *Chadwick* olyan elemi részecskéket fedezett fel, amelyeknek sem pozitív, sem negatív töltésük nem volt. Ezek az úgynevezett *neutronok*.

A kémiai ipar fejlődése is nagyméretű volt a lefolyt 35 évben. A levegőből előállított nitrogén, a mesterséges salétrom, melyet *Haber* Németországban és *Claude* Franciaországban állított elő, a hihetetlen méretekben kifejlődött gyógyszer- és festékipar, a *Bergius* által 1921-ben kitalált eljárás, mellyel a szénből szintetikus úton olajat készít és a hasonló *Fischer*-féle eljárás, a már 1910-ben *Hoffmann* által kitalált mesterséges kaucsuk és az újabb időkben a hadviselés borzalmainak fokozására szolgáló sokféle mérges gáz mind a kémiai ipar beláthatatlan produktivitásának jelei.

Egy magyar festő Chilében feltalálta a száraz aranymosót

Tekintélyes chilei szaklapokban oldalakra terjedő ismertetések és méltatások jelentek meg a Magyarországból Chilébe kivándorolt festőművésznek, *Vuchetich* Lászlónak találmányáról a száraz aranymosóról. Vuchetich Aradról köztiszteletben álló iparoscsaládból származik, apjának ott ma is jólfoglalkoztatott elektrotechnikai üzeme van. Innen vitte magával Vuchetich László gépszerkesztői készségét. Pesten festőakadémiát végzett és már mint jó nevű festőművész érkezett ki Santiagóba, Chilébe, ezelőtt öt esztendővel.

Most másfél éve megrendelést kapott egy gazdag chilei földbirtokostól, felesége arcképének a megfestésére. Miközben a spanyol szépséget festette, a hölgy elpanaszolta neki, hogy tekintélyes földbirtokkal rendelkeznek, amelyen azonban az aranykitermelés vízhiány miatt nagy nehézségekbe ütközik és nem rentábilis. Ez a beszélgetés adta Vuchetichnek azt az ötletet, hogy olyan gépszerkezetet készítsen, amelyik *az aranyat a földtől víz igénybevétele nélkül is kiválasztja*. Chile területe t. i. mindenütt aranyat tartalmaz, de itt nem a földből bányásszák a nemes érceket, mert az arany szemmel jóformán alig látható apró szemecsékből keveredik a földdel. Eddig vízzel, mosás útján tisztították ki az aranyat, ami rengeteg víznek a költséges felhasználását okozta. Természetesen nagy az olyan chilei aranyterület száma, ahol az aranytermelés vízhiány miatt elmaradt.

Vuchetich gépe száraz úton végzi el az arany kiválasztását. Így az aranyban gazdag terület tulajdonosainak rengeteg új hasznot jelent. A szerkezetet összehívott szakértő bizottságok többszörösen kipróbálták, még pedig a szakértők egybehangzó véleménye szerint a legteljesebb sikerrel. A gépet a feltalálóról »márka Cheney«-nek keresztelték el, a gyártásra jogosító patentot maga Chile állam vásárolta meg. A gépek nagybani gyártása kezdetét vette.

Chile államnak Vuchetich-el kötött szerződés a feltalálóra nézve igen előnyös pontokat tartalmaz. Minden eladott gép után öt 500 pésó illeti meg, azonkívül minden egyes üzemben tartott gép után havonta 3 gramm arany, melynek mai ára körülbelül 20—24 pésó között váltakozik.

Népsz. Tud. és Techn. Napló. P.N. könyv. 1935 jún. 26

Az áramlopásról

Budapest területén az áramlopási esetek annyira gyakoriak, hogy a büntetőtörvényszék egyik tanácsa hetenként háromszor csak áramlopási eseteket tárgyal. Közleményünknek nem az a célja, hogy az áramlopásról ismertetést közöljünk, hiszen úgy a jogász, mint a technikuskörök megdöbbenve állanak e modern bűnhalmaz előtt, mert érthetetlen, hogy néhány fillér értékű áramért egyesek a büntetett előélet bélyegét hajlandók magukon viselni. Cikkünk inkább felvilágosítást kíván azirányban szolgáltatni, hogy minden egyes áramfogyasztó fokozott ellenőrzés alatt áll és a fogyasztás csökkenését, vagy növekedését az üzemi rend érdekében megvizsgálják. Éppen ezért, ha egyesek illetéktelenül szereznek áramot, csak idő kérdése, hogy mikor leplezik le s mikor éri utól a büntető igazságszolgáltatás. Az Elektromos Művek egyik régebbi jelentése szerint már arra is volt példa, hogy egy állandóan zárt házban áramlopás történt, de a tetteseket nem lehetett elfogni, mert amíg a kaput kinyitották és az ellenőrző közeg beléphetett, eltüntettek minden tárgyi bizonyítékot. A leleplezés érdekében ötletes cselhez folyamodtak. A legközelebbi transzformátorállomás épületében egy árammérőórát szereltek fel, melyet a fenti gyanús fogyasztó áramkörébe kapcsoltak be. Néhány hét mulva a két óra állása között lényeges eltérés mutatkozott. A differencia az ellopott áram mennyiségét adta meg.

Az első áramlopási eset hivatalos megállapítás szerint 1907-ben történt, amikor erre a bűncselekményre még nem is volt törvény. A tettest egy kúriai döntvény alapján ítélték el s ennek nyomán alkották az első áramlopási törvényeket.

Az áramlopási esetek technikai vonatkozásban két csoportba sorozhatók. Első csoportba azok az esetek tartoznak, melyeket durva, primitiv technikával hajtottak végre s ezeket nemcsak a szakember, hanem a felületes szemlélő is könnyen felfedezi. Például az áramszámláló óra falát megfúrják s az ott elhelyezett mechanizmus forgó mozgását lefékezik, vagy az áramszámláló megkerülésével leágaztatnak egy vezetékszálat s ezzel világítanak. De néha ablakpárkányok alatt, vagy folyosókon lefektetett vezetékbe kapcsolódik be az áramtolvaj s másnak a terhére világít.

A második csoportba viszont a magasabb technikai felkészültséget igénylő esetek tartoznak, melyeket már nehezebb felfedezni. Ezek közül legjellemzőbb az, amikor az áramtolvaj olyan kapcsolást létesít, mely az árammérőt visszafelé forgatja s bizonyos esetekben pedig a fogyasztást számláló óra működését lassítja.

F. J.

Századunk villamos áramellátása

Irta: Fischer Géza

A villamos áramellátás alapvető munkáit a XIX. század teljesen befejezte. Az utókorra ekkép csak a továbbfejlesztés feladata hárult. Ennek a hivatásnak századunk kétségtelenül meg is felelt. Hiszen 75 éve 10.000 voltnál nagyobb feszültség alkalmazására és ebből folyólag, 50—60 km-nél hosszabb vezetékvonal építésére nem kínálkozott mód. *Viszont ma többszázezer volttal, sokszáz kilométerre szállítanak áramot.* És mialatt a villamos erőnek úgy a működési sugara, mint a teljesítménye rohamosan gyarapodott, a gépészeti és egyéb berendezések (egyazon teljesítményhez viszonyított) térfogata, anyagszükséglete, előállítási és üzemköltsége az eredetiek töredékére apadt.

Legszembeötlőbb az áramfejlesztők átalakulása, amennyiben a dugattyús gőzgépekkel hajtott, lassan járó generatorok helyét a századunk küszöbén feltünt gőzturbinákkal kapcsolt, percenként 1500—3000-et forduló turbogeneratorok foglalták el. Nagyobb turbeegységek forgórész-felülete percenként 8 km-t is befut. Főleg e hatalmas lendület lehetővé tételének köszönhető az a jelentős megtakarításokkal egybekötött többteljesítmény, amelynek arányairól egyetlen közelfekvő adat képet ad: *Budapest ma egymagában annyi áram fejlesztésére képes, mint amennyit a századvégi világ valamennyi központja szolgáltatott.*

A termelés tudvalevőleg túlnyomólag nagyfeszültségű váltakozó áramra irányul, mert már a kilencvenes évek elején eldőlt, hogy csak ilyen szállítható messzire. A közúti vasutaknál, a vegyi és egyéb kisebb jelentőségű iparokban nélkülözhetetlen egyenáram javarészét napjainkban is, váltakozó áramú motorokkal egybeépített dinamógépek segélyével állítják elő. Ezekben a forgó áram-átalakítókban az energia kétszer, először mechanikaivá, aztán ismét villamossá módosul, ami természetesen káros pazarlással jár. Ezt a hátrányt az utolsó évtizedekben tökéletesített higanygőzáramalakító, más néven fvfény-egyenirányító kiküszöböli. A légmentes térben ionizált higanygőzökkel mintegy szelepként működő készülék a belé bocsátott váltakozó áramot csak egy irányban engedi át. Az így keletkező egyenáram nem folyamatos ugyan, hanem lüktető. De ez gyakorlatilag nem számít. A mozdulatlanul dolgozó szerkezet mechanikai energiát nem emészt, Akárcsak a transzformátor. Ennek folytán ugyancsak mindössze néhány százalék áramot fogyaszt. Jelentékenyen olcsóbbítja a városi vasutak üzemét. Továbbá feleslegessé teszi a meglévő egyenáramú telepekre kapcsolt berendezések idő előtti kiselejtezését.

A nagyvasutak villamosítása ugyancsak századfordultával kezdődött. Sokféle rendszerrel próbálkoztak. Valamennyi drága volt, mert az ipari és világítási áramtól eltérő erőt igényelt, és így minden esetben hiányosan kihasználható, külön áramfejlesztő telepeket kellett építeni. Azonkívül fergeteg vezetékhuzalra volt szükség. A *Budapest-Hegyeshalom közti szakasz mozdonyait azonban már világítási áram hajtja éspedig egyetlen drótról.* Ezáltal az elektromos vontatás a kalorikusnál mindenkép gazdaságosabbá vált. De mert még mindig tetemes beruházást követel, a sínautobusszal szemben való fölényét csupán a tőkeinség megszüntével érvényesítheti.

Az elektrótechnika legrégibb ága, a világítás, egyetlen számbavehető újítást mutat fel: a »neon-fény« néven ismert, nemes gázokkal (neon, hélium, argon) töltött üvegcsövet. Ámbár ez az élénken sugárzó lámpatest igen takarékos, egyedül hatásvilágításra alkalmas, miután egyrészt emberlakta helyen veszélyes, nagyfeszültségű áram kell hozzá, másrészt az ionizált gázok színes fényét fehérre átszűrni eleddig nem sikerült. A fémszálas izzólámpa lényegileg alig változott. Gyertyafényenkénti fogyasztása úgyszólván a régi (a neon-lámpa hatszorosa). Az előállítását irányító nemzetközi kartellt védő gyártási szabadalmak lejártával, tavaly óta élénkülő verseny, talán kevesebbet fogyasztó izzók készítéséhez vezet majd.

Végeredményben ebből a rövid vázlatból is kitűnik, hogy az utolsó harmadszázad folyamán az erősáramú technika bámulatosan előretört ugyan, de fejlődésének határai még korántsem láthatók.

A világkultúra keletkezésének és elterjedésének rejtélye

G. Elliot Smith kutatásai

G. Elliot *Smithnek*, a londoni egyetem anatómia tanárának és munkatársának W. J. *Perry* professzornak működése valóságos *kopernikuszi fordulatot jelent az emberrel foglalkozó tudományok (lélektan, szociális embertan, történelem) terén.* Végleg megdöntötték az evolucionista fejlődési sémákat, melyek a kultúra keletkezését és fejlődését magától értetődő azonos menetű, természetes, kozmikus, vagy pszichológiai folyamatnak fogták fel. Kutatásaik fényében világosan előttünk áll az emberiség többszázezer, talán milliéves barangolása a földön, míg körülbelül Kr. e. 4000-ben a mai sivatagi öv kiszáradása egy embercsoportot a Nilus völgyébe vezetett. *Ez a csoport rátalált az itt vadon termő árpára, megszelidítette a víz közelébe húzódó állatokat, letelepedett, polgáriasodott és földművelő tevékenységet folytatott.* A klánrendszert vezető vének tanácsa fölé a Nilus szabályozása miatt vívott háborúk győztes királya került. A mérnökkirály csatornázta a Nilus árvizével nyert vizet; *halála után bebalzsamozták és így lett a világtörténelem első istenévé.* A magtárak építése, a halottak eltemetése és bebalzsamozása az építőművészet és az ácsmesterség kialakulására és a képzőművészetek kifejlődésére vezetett. A halottak mellé mágikus jellegű kagylókat temettek; ezeket a Vörös tenger mellől hozták. Útközben a nubiai *Wadi-Allaquban* rátaláltak az aranyra. *Rezet a malachit mágikus felhasználása közben nyertek először.* A kultúra nagy népesedéssel és behatható munkamegosztással járt. Új társadalmi elrendezések váltak szükségessé. Egyiptom története folyamán keletkezett a duális organizáció, ma is megvan a primitív népek körében. *Krisztus előtt 2750-ben nevezi el magát a heliopolisi család a Nap Fiainak:* a cím elterjedt az egész világon. Egyiptomban fejlődött ki a totemizmus is, a mágikus életadó fáraó, illetve a fáraó méhlepénye és a tejével életetadó tehén asszociációjából; az isteni tehenet már előbb azonosították az emberiség ősanyjával és a holddal, a holdnak tulajdonított, a nők életadó funkcióit szabályozó szerep miatt. Idők folyamán az isteni tehenet az égboltozattal azonosították, melyen a hold mozgott: az égben való hit eredete.

Az egyiptomi kultúra nyersanyagszükséglete vezetett a kolonizációra és az Ősi Kultúra csíráinak elterjesztésére. Sajátos kultúrközpontok alakultak: Elam, Kréta. Ezek szintén folytattak kolonizációs tevékenységet: a kereskedelemnek köszönhető — már a csiszolt kőkorszakban is — a világkultúra elterjedése. Végső fokon az egyiptomi kultúra indította el a világkultúra kifejlődését, mely Ázsia és Indonézia, a Csendes óceán tereinek végigmosása után a Kolumbus előtti Amerika partjaira csapott és létrehozta a középamerikai kultúrákat. A keleti kultúrák másrészt a görög kultúrára hagyományozták anyagi és szellemi eredményeiket. A demokratikus görögség szabadította ki ezeket a feudális és keleti vallási megkötöttségekből.

A világkultúra tehát a Nilus partjain keletkezett és innen terjedt szét. A ma élő primitív népek legtöbbje nem primitív: még az ausztráliaik is az Ősi Kultúra csökevényeit mutatják. Szamoában és az amerikai páwnee-ken is »Nap Fiai« uralkodtak.

Nagyfalusi Jenő.

⊙ **A kultuszminiszter rendelete a műegyetem magántanári képesítő szabályzatáról.** A kultuszminiszter rendeletet adott ki a József nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetem magántanári képesítő szabályzata tárgyában. *A rendelet általános rendelkezései szerint a magántanár valamely határozott tudományszaknak önálló nagyobb egészet alkotó részéből nyilvános előadások rendszeres tartására jogosított szaktudós, aki előadásait a műegyetemen hirdeti és ennek helyiségeiben tarthatja.* Kötelező tantárgyak egész körére magántanárt képesíteni nem lehet. A műegyetem rektora az illetékes kar előterjesztésére megengedheti, hogy a magántanár előadásait az egyetem helyiségein kívül tarthassa. A magántanárt sem fizetés, sem egyéb ellenszolgáltatás nem illeti meg, a műegyetemi tanács azonban a kultuszminiszter jóváhagyásával egyes érdemes magántanárokat jutalomdíjban részesíthet. A magántanári jogosítványt a szabályszerű képesítés — habilitatio — és ennek a kultuszminiszter részéről való megerősítése adja meg. A műegyetemi tanács esetről esetre határoz atekintetben, hogy más hazai egyetemen nyert magántanári jogosítvány lehet-e és mennyiben a műegyetemen magántanári működés alapja.

⊙ **A Mérnök- és Építészegylet győri országos vándorgyűlése.** A Magyar Mérnök- és Építészegylet győri országos vándorgyűlésének második napján, vasárnap a kongresszus résztvevői különböző szakkiállításokat tekintettek meg, majd résztvettek a győri textiliskola évzáró bemutatóján, ahol *György* Ede igazgató méltatta az iskola nemzetgazdasági szempontból való jelentőségét és mutatta be a növendékek munkáját. Délben a kereskedelmi és iparkamarában volt szakelőadás, amelynek keretében *Tőry* Kálmán főmérnök a győri folyammérnöki hivatal vezetője Győr vízrajzi helyzetét és árvédelmi berendezéseit ismertette, kiemelve, hogy a védőművek teljes biztonságot nyujtanak minden árvízlehetőséggel szemben. Az előadás után a mérnökegylet tagjai megtekintették a város nevezetességeit, majd a város díszebédet adott tiszteletükre.

⊙ **200 éves a tajtékpipa.** Egyik német szaklap hosszú cikkben emlékezik meg arról az érdekes magyar vonatkozású eseményről, hogy kétszáz évvel ezelőtt került forgalomba a tajtékpipa s azt egy pesti polgár, *Horváth* Károly készítette.

Tajtékból faragott pipákat tulajdonképpen már kétszáz évvel ezelőtt is gyártottak, de azok anyaga és külső csinozása alig különbözött az akkoriban használatos gipsz- vagy cseréppipáktól. *A tajtékpipa gyártásának kialakulása Magyarországon történt meg, ugyanis egyik Andrássy gróf cselédje a tajtékból kifaragott nyers pipáját véletlenül forró viaszkba ejtette s ott, ahol a viasz beszívódott a tajtékba, megbarnult és szívás közben borvörös színűvé szépült a pipa.*

Az a felismerés, hogy a forró viaszkkal kezelt tajtékpipa szívás által színét állandóan változtatja s legtöbb esetben ez a különleges színátalakulás műtárggyá emeli a tajtékpipát, olyan jelentős helyet biztosított számára, hogy azóta egyetlen más anyagú gyártmány sem tudta kiszorítani.

A kultúrhistórikusok megállapították, hogy az első magyar, aki pipázott, *Báthory* Kristóf volt. 1526-ban ajándékba kapott a törököktől egy pipát s ezzel kezdődik el Magyarországon a pipázás. A tajtékpipa elterjedésére jellemző, hogy mintegy 100—150 évvel ezelőtt, amikor Pestnek alig 30.000 lakosa volt, már 16 pipafaragó és 23 pipakereskedő működött.

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-t. nyomása. Nyomdaigazgató: Wózner L.

Vuchetich László

VI ker. hallgatói

1928. a Korb Erzsébet

féle tanulmányi alapit-

ványból 780 P ösztön-

díjat kapott

Évkönyve, Képzőmű-

vészeti Főiskola, 1928-29.

15. l. Ebb

VUCHETICH *László, cseney*, festő, • Salgótarján 1905 jan. 27. Nagybányán Thorma Jánosnál. Budapesten a képzőművészeti főiskolán Réti István-

1359

nál tanult. 1925. Aradon, 1929. a Nemzeti Szalónban rendezett koll. kiállitást. 1929. ösztöndijjal Olaszországban folytatott tanulmányokat. Néhány műve a Szépművészeti Múzeum graf. gyüjteményében van.

Csency-Vucheticz L

Corvin Árukár

1930 máj. Fiatal m. festő
Miáll

Róma
Glasy Táj I-II
Glasy nemek

elszámolás kötelezettsége r

Budapest

A mi

A Műemlékek Országos B i

MDK

Cseney Vuchetich László

Temetés az ősvárosban, linóleum

Cölöpverők, kőrajz /3 példa./

Tavaszi Szalon katalógusa, 1929. máj. 9 l.

Eger (Heves)

Torok-köz 1. Ház, földszintes, vas rács. XVIII. sz.

Eger V és MV. Bp. 1951, 21 l/

Csaney Vuchetich F László

Nemzeti Szalon L XVII. csoportkiállításán szerepelt.

PH. 929. XII. 31.

Cseney Vuchetich László
grafikus

Nemzeti Szalon
1929. máj.
Tavaszi Szalon

35.–
30.–

CSENEY VUCHETICH LASZLÓ
36 Temetés az ősvárosban, linoleum
37 Cölöpverők, kőrajz (3 példányban)

Hálás köszönetet mondok Nagyságo
rem, hogy összeköttetésünk tovább
azon leszek, hogy Nagyságodnak ug
temhez füzött várakozásának a leg
hiszem ez annál inkább is sikerül
üzletemben az összes ruházati cik
rendkivül praktikussá és kényelme
hogy Nagyságod megtalálja üzleten
rást, amely iránt a legteljesebb

Végül pedig arra kérem Nagyságod
ge, elsősorban üzletemet keresse
gel és megkülönböztetett figyelem
és minden igyekezetünkkel azon le
sét kiérdemeljük.

Ma

Vuchetich László

1922/23 – 1924/25
1926/27 – 1928/29

Ferképzőmfoiskolák

147. l.

Nemzeti Legitimista Néppárt
V., Bálvány-u. 5.
Telefon: 883-37, 883-68.

Kedves Barátom!

Többször és nyiltan szállítam szem
mely a mai veszedelmes külpolitikai he
vezetett. Nem sikerült. Ezért még a kép
pártjából.

Az ország sorsáért való mélységes
kapcsolatom arra kötelez, hogy tovább kí
érdekeit, a polgárság nyugalmát és a gaz

Én tehát felveszem a harcot, a
ki az országot a mai szörnyű helyzetéből

kibontom a legitimizm

„Istenért, Ki

MDK

Csenei László, graf.

Halászhajó a Tiszán. Rajz. Repr. 84.l.

2

Cseney V. László

Jól ismert portréfestő Címe: Santiago de Chile, Los Navanios 928.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 58 l.

Cseney V. László 1

Született Salgótarján, 1905. Festő
1931-ben Állam-díjas. Később Chilé-
ben telepedett le. 1942-ben a 400 éves
Santiago aranyérmese

Fehér Márton: Prominent Hunga-
rians Home and Abroad, München, 1966.
334 l 58 l

Cseney V. László M.D.K.

Salgótarjánban született 1905-ben. Korán Csilébe vándorolt, ahol főleg arckép és figurális festészettel foglalkozik. Állandó kiállitó művész és eddig harmincegy dijat és kitüntetést kapott, közöttük 1942-ben Santiago négyszáz-éves évfordulóján a nagy aranyérmet.

Magyar album. Szerk. Incze Sándor. Elmhurst 1956, American Hungarian Studies Foundation. 70.p.

Csenei V.László

Kiállitotta müveit a Nemzeti Szalon 1929-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Csenei Vuchetich László.

Réti István tanítványa.

Rajzai szerepelnek a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán.

Ujvidék, 1928. Máj. 20.

MDK

Csenei Vuchetich László, graf.

Réti István tanitványa, kiváló a rajz terén.

(e.a.):

A Képzömüv. Föisk. növ. kiáll. -Mücs.
Ujság. 1928.máj. 2o. 22.l.

megírva

Vurchetich László, Cseney

Stul. Salgótarján 1905 jan. 27.
1922-ben került Torma János
nagybányai iskolájába. 1922-
tól 1928 ig Képzőmův. főiskola,
Réti Istvánnál. Két izben a
nyarat a szombathelyi művész-
telepen töltötte. 1925. Arad
koll. Eiáll. Lépmův. Muzeum-
ban 3 graf. egy akvarell. Az
Akadémián 1929 május havá-
ban a Korb Erzsébet féle alapít-
vány olaszországi utazási ösz-
töndíját nyerte. 1929. dec.
Nemzeti Szalonban koll. Ei-
állítás Olaszországi tájak
főleg, vízf, tempera, tus.

[Cseney Vuchetich László, festő; sz. 1905 jan. 27. Salgótarjánban. 1922. Nagybányán Thorma Jánosnál tanult. 1922–29. a bpesti képzőművészeti főiskolában Réti István növendéke volt. Közben 1925. Aradon képeiből gyűjt. kiállitást rendezett s két izben a nyarat a szombathelyi művésztelepen töltötte. 1929. májusában a főiskolán elnyerte a Korb-alapitvány utazási ösztöndiját, mellyel egy fél évig Olaszországban dolgozott. Itt készült vizfestményeiből és rajzaiból rendezte kollektiv kiállitását a Nemzeti Szalonban. 3 grafikája és egy akvarellje a Szépművészeti Múzeum tulajdona.

Folytatás R. Mánától a Kézirátban.

1.- 195-66.
1 képes tábla

negirva

Cseney Vuchetich

László

kiáll.

Nemzeti Szalon

1929. dec.

Föv. kipt.

Csenei Vusetich

Nemzeti Szalon csoportkiállításán szerepelt

Csenei Vusetich legigazibb eszköze a vízfesték és a tus. Közvetlen és rajzban finom városrészlete is jó kultura bizonyságai.

80u.929. XII.22.

Cseney Vuchetich László

** **A Nemzeti Szalon csoportkiállítása.** Kicsit sok tiz művész egy csoportkiállításnak. Látszik, hogy a nürnbergi iskolai kiállitás a maga meghosszabbult időtartamával zavart okozott a Szalon programmjában. Alighanem azért ez a zsufoltság. A tiz közül, sajnos, kevés az, kinek művészete figyelmet érdemel. A fiatal *Cseney Vuchetich* Lászlónak jó szeme van a tájképi érdekesség megragadására. Olaszországban gyüjtött megfigyelései jóval többet mondanak el Umbria csodálatos tájékáról, mint amennyit expresszionista irányu festőinktől megszoktunk. Ennek a fiatal művésznek nemcsak jó a szeme, hanem van temperamentuma is.

Ujság 929. XII. 22.

Csaney-Vuchetich László

Nemzeti Szalon csoportkiállításán grafikái szerepeltek.

Mo. 929. XII. 29.

Csaney Vuchetich László

Nemzeti Szalon LXVII. csoportkiállításán szerepelt.

NN-929. XII.31.

Csaney Vuchetich László

Nemzeti Szalon új csoportkiállításán
szerepelt.

BH. 929. XII. 31.

Csaney Vuchetich László

Nemzeti Szalon csoportkiállításán szerepelt.

Grafikus gyüjteménye révén ismerjük meg *Csaney Vuchetich* Lászlót. Távlati érzéke, levegős városrészletem előadott rajzbeli tudása, a szinfoltok képalkotó erejének alkalmazása megkülönböztetett értéket adnak képeinek.

Ek. 929. XII. 29.

Az Est 929. XII. 29.

Cseney Vuchetich László

29. dec. 929 XII/29 Az

— **Kilenc művész a Nemzeti Szalonban.** Ismét egy csomó művész harcol az elismerésért a Nemzeti Szalón. A legérdekesebb közöttük Cseney *Vuchetich* László, aki ma még ideoda ingadozik, de két akvarelljén máy olyan kvalitásokat árul el, amelyek miatt figyelemmel kell kisérni pályáját. *Chiovini* Ferenc hoz még újat, de művészete szintén nem forrott még ki. Minden esetre melegen érzékelteti a színeket és így sokat lehet tőle várni. *Kopeczky* Raul a természet szerelmese, tájképeiben hangulat és erő van. Komoly tehetség *Hagyik* István, a művészet iránti szeretettel törekszik az értékes megoldások felé. N. *Fodor* Olga ma még idegen hatásokkal küszködik, *Papp* Cézának állatkerti ceruzarajzai azok, amelyek figyelmet érdemelnek. *Szilárdy* Margit komolyan tanulmányoz, *Prenoszil* Sá[illegible]or olyan banális pikturával szerepel, amely ma már nem igen kelthet érdeklődést. Az egyetlen szobrász *Kóbor* G. Elek az egyszerűségre törekszik és különösen a faszobrászatban lehetnének sikerei.

Cseney - Wuchetich László

Műveivel csoportriállítás a
fog szerepelni a Nemzeti
Szalonban.

P. H. 929. XII. 5.

Cseney Vuchetich László

festőművész

Rotary-Klub műtárlata - a Corvin Áruházban - képével szerepel. Olasz táj.

Pesti Hirlap
1930.V.1.

Cseney Vuchetich
László

festő

wód
z
Ujság
1929. dec. 29.
(e.a.: A Nemzeti
Szalon szoportkiállítása.)

FARKAS ZOLTÁN

IGAZGATÓ:

HUBAY ANDOR

PÉNZTÁROS:

LEHEL BÉLA

FŐTITKÁR:

KÉZDI-KOVÁCS ELEMÉR

Csenei Vuchetich
László

MAGYAR MUVÉSZET

1930. ~~60~~, 117

Mino-det és
vrod.

N. Szalon 1929 dec.
kiáll ról

P. 25112.

Nagyság

Portf. száma

A megszerzés
módja és ideje

Jegyzet

Szám	A személy vagy

Csency T.
festő

l.

Arv. Csarnok 104. anke-Sal.

PHILOSTRATUS CORVIN-CODEX

(Bécs, Nationalbibliothek.)

Mátyás király bécsi bevonulását ábrázoló miniaturája repr: 243 l.
Bulicky F: Magyarország archaeologiája. Bp. 1897, II. kötet.

—

Bubics Zsigmond: A középkori miniature festészetéről. Egyházművészeti Lap, IV évf, Bp. 1883, 175 l.

1491-ben írták Mátyás számára, kis folio, 171 lap, Attavante ~~[illegible]~~ Corvin-cimerével és reneszánsz miniaturákkal

—

Csenes Lajosné

Akvarelltájakkal nezepel a Nógrád megyei Képzőművészek Studiója Balassagyarmati kiállítása

Nógrád 1968 I. 6

MNK

Cseney J.

Pipacsok, of.

Árv. Csarn. 104.sukc. 1942.máj. 6. l.

magiszt // Csengeri Gyula

épitész

Vil Bp 1898.

l.

Gulyás Magyar írók

IV. k. 776. h.

Szengeri Gyula

építész.

Szül. Budapest. 1898.

Oklevelet nyert 1920.

Műegyetem 5. l.

1.

Tartozik

Készpénzkészlet

3. Árúnak

5. Számla szerint

Csengeri Gyula

építész

Csengeri Gyula építészmérnök-építőmester: *Építésvezetés.* Kézikönyv mindazok számára, kik építkezések végrehajtásával foglalkoznak. Átnézte és bevezetéssel ellátta: *B. Nagy Károly* műegyetemi nyilv. rendes tanár. Budapest, 1927. 8°. 144 l. 50 szövegábrával és 33 szövegtáblázattal. Műszaki könyvkiadó és sokszorosító intézet kiadása. Uiságüzem Rt. nyomása. Ára 4 pengő.

1102. *IV. Béla.*

Mellig, jobbrafordultan,
májú, de egyoldalú érmen va
és szakálla hosszú. Leveles k
felett pedig lánczon érmet vi
kedett perem mentén: »BÉ
MCCLXX.«.

Rézszínű ólom, átmérője 6
téke 20 K. — Havas (Hirsch) E
(787–907). — Átvétetett az 190
909), az 1910 február 25-iki 656 (
leiratok, illetőleg az 1910 januá
márczius 23-iki (519–910) sz. je
tett 1908 január 31-én (41–908

megírva

Csengery Ibolya

festő

Műcs. kiáll, 1926 tól

Pipics 111. l.

BUDAPEST
94. NOV. 12 2
LKd

Csengery Ilona

Képren Forsk kiáll

1924 dec - 1925 jan

Tájkép (rézk

Szalmakunyhó)

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS FELÜGYELŐSÉGA
506 19.
1929. dec. 30.

340 - 11
---------szám.
60 - 1929.

Folyó évi

felterjesztésére tudomásul

tem a t. Bizottságot, hogy

rendeletemben foglalt kiköt

zájárulok ahhoz, hogy a mos

I s t v á n műegyetemi tan

- melyben az egri ásatások

jóval meghaladó szellemi m

Csengery Ibolya

Sz. T. Tavaszal

1926

Nemzeti Szalon

Csengery Ibolya.

1926 Tavaszi tárlat.

Kis csibész, olajf,

1927 Tavaszi tárlat.

Ifju munkás olajf.

1928 Tavaszi Szalon.

Leányfej past.

1928 Aquar és past festők kiáll.

Leány korsoval, past.

1929 Tavaszi Szalon.

Nővérem, olajf,

1931 Tavaszi Szalon.

Anyám, past.

1931 EME kiállitás.

Lányok,

1932 Tavaszi Szalon.

Gizi, past.

1933 Tavaszi Szalon.

Miatyánk, olajf,

1335.

~~Bern~~ Barend van Orley ~~született~~ Sz. ~~halt~~ ugan

V. Károly képe:

Mellig, ~~[illegible]~~ d
~~[illegible]~~ széles karimáján
~~[illegible]~~, a melyek körül legilikáb
~~[illegible]~~ a gyön
ki: ~~[illegible]~~ Hosszú kaja barna,
vált. ~~[illegible]~~ Bal kezét a pá
jas rend jelvényet lánczon ú
a nyakába vetett szalag fek
~~[illegible]~~ Fa, mé
Márkán (11900 frt) Gebr-Bour
~~Festette Bernh van~~
Számoltatott 1895: VI. 24-en (
Ára ~~[illegible]~~ =

Ltpa 13

Biz. pa. 154.

M. Üveg alá helye
l. 463/98. igt.

39

246/94 131/95.

CSENGERY IBOLYA

21 Miatyánk olajf. 200.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1933

20 *Csengeri Ibolya*
Gizi pastell 150.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1932

Basilides Barna
Bánk Ernő
Csuk Jenő
Csúcs Ferenc
Emőd Aurél
Farkas Sándor
Goebel Jenő
Győre György
Hámor Ilona
Hollos Mattioni Eszter
Jeges Ernő
Kocsis Andor
Kolbe Mihály
Schaár Erzsébet
Pándy Lajos
Simkovics Jenő
Ispánki József
Kaszás Miklós
Farkas András
Jánosa Lajos
Kampler Kálmán
Nemescsányi Kontuly Béla
Lajos Béla
Miháltz Pál
Pekáry István
Pollatschek Lilly
Rauscher György
Réty Zsuzsa 1927, 1928
Schaár Erzsébet
Vadász Endre
Weil Erzsébet
Biai Föglein István
Boldizsár István
Cserepes István
Domanovszky Endre
Grantner Jenő
Szemere Lenke
Szomor László
Vörös Géza
Záray Lucy

A Nemzeti Szalon elismerő oklevelét nyerték:

Benedek Jenő
Bordy András
Feszty Masa
Gallé Tibor
H. Burián Irén
Ifj. Kernstock Károly
Péter Mária
Radnay Miklós
Csóka István
Ecsődy Ákos
Goebel Jenő
Komjáthy Gyula
Pollatschek Lilly
Réty Zsuzsa

Csengery Ibolya

festő

Nemzeti Szalon
1929. máj
Tavaszi szalon

500.–

CSENGERY IBOLYA
37a Növérem. olajf.

S MILENKO
CIKKEK ÜZLETE
R UTCA 3 SZ.
Z UDVARBAN.
9-7-61. 89-7-68.
. 53. TEL.: 31-2-67.

udapest, 1933. október 9.

muzeumi titkár urnak,

Budapest.

at nagyszámu Vevőim között abban a
lása alkalmával legteljesebb mege-
kedves Vevőmnek megnyerni.

CSENGERI IBOLYA

21 Anyám pastell Mgtul.

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1931

III.
744 (3542).
816 (44)

383.

1905.

lábakkal allegorikus nő,
lhuzott ~~térdelővel~~ ábrázolt ~~Melpoméne~~
arczra támaszkodik, bal kezét pedig
eti. Kontyba fogott haját fátyollal
ját jobb vállára vetette.
138×241
20578 sz. leirattal 100 K-án.

222

Csengery Ibolya
37 Kis csibész, olajf. 3000

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1926.

Csengeri Ibolya

35 Ifju munkás, olajl. elad

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927

Csongeri Ibolya

Leányfej, pastell

Nemzeti Szalon

1928.

Tavaszi Szalon

T. 919.B.

ta alól balra a sarokban lévő vonal-

I.
S
uisus

4.8 : 19.2 cm.

Csengeri Ibolya

1928. apr. Tavaszi Szalon
(Nemz. Szalon)
Leányfej, pasztell

dupl

Mihalik József: A múzeumi építkezések
államsegélyeinek törlesztéses kölcsönnel
való fedezése III. 61–65.

Csengery Ibolya festő

Műcsarnok Andrássy út 71.

1926. őszi kiáll. 600 ✓

1926. téli kiáll. 390 ✓

1926 téli

Fiacskám, of

1926 őszi

Műzsik, of

Csengeri Ibolya

festő Műcsarnok

1933 szept. Fiatal művészek

kiáll. 204.

Apám, paszt

Csengeri Theolya

KMTais 1940. A gyermek

Gyermekprofil-
Gyerek

Csengeri Bolya

Leány kosárral, pasztell

Nemzeti Szalon

MAPE 14. kiáll. 1928 okt.

Csengery Ibolya

festő Műcsarnok

1931. őszi tárl. III. 310

MAPE

archép, pant

Alkotó Művnök Egy.

1931 jun (N. Szel)

Lányok

Gengeri Tibolyan

MAPFE 1928 okt. Lüb-

Leány Imrával, pastell

Gerfe

569

Erhard Johann Christoph

Legelő birtok. Rt.

K. 250.

220 m. 181 z.

Csengeri Ibolya

1921/22 - 1927/28

Ferdepzőmfőiskérk

1932-33 73. l.

Csenger

(Szatmár vm.)

Templom

2/2.

Zádor-Rados

Csengeri réf. templom

Kriptájának leletei

Arch. Ért.

1936. 49. e. kv

Ms

Arany János:

Derékon alól, állva,
szakála ősz. Jobb kezét
az asztalon fekvő könyvekr
nek s kettős elejű kabátj
csokorra kötött, mellénye
szemüveg zsinórjá nyaká
lag s jobbra függvény tűni

Acélmetszet, az a

Ltfra 6:

Csengeri ref. templom

gótikus
(Szatmár vm)
alaprajza

Höllrigl József:

A csengeri ref. templom
kriptájának leletei.

Arch. Ért. 1934.
97 – 114. l.
számos képpel.

Számos ruházati
ötvös tárgy és
XVI. sz. beliékszer került
napfényre

Sümeg h. n. VIII. 176.

Csengeri ref. templom

Hőllvigl József: A csengeri ref. templom keriptájának leletei. Arch. Ért. 1936. 49-66. l.

Szenger ref. templom

Höllrigl József: A szenger. ref. templom kriptájának leletei.

I.–II. füzet
Kny. Archaeologiai Értesítő
4°, 19K, 39L, Budapest, 1934–1936.

Csengeri Aemylem

CSENGER

Gotikus tpl, leírása

Henszlmann Imre: Honi műemlékeink hivatalos osztályozása. AÉ, VII–1887, 264 l.

MDK

Csengeri és Meitner

villák

Tér és Forma, 1935 VIII. 65.

2000. V. 11
NÉRSZABADSÁG

A nagy gyakorlat

CSENGERY ANTAL

Mondják, érdekes kísérletet végeztek minap az Almássy téren: megpróbálták modellezni, hogy néz ki majd a rohamléptekben épülő pusztazámori kommunális hulladéklerakó. A gyakorlat idején wunderbaumokat (fenyő alakú autóillatosítókat – a szerk.) osztogattak a környék lakosainak, gumipertlivel szerelve, hogy az orruk elé tudják passzítani. A kísérlet igen jól sikerült.

Néhány nappal később – ottjártunkkor – az alapos utótakarítás dacára még mindig maradt vagy két tonna a téren a város különböző pontjairól odaszállított, tizenhat tonnányi szemétből, melynek fő összetevője a pillepalack, a kolerás papír zsebkendő és a kutyaszar volt. A gyakorlat nyomai már az Almássy utcában látszottak, ahol a házak falán fél méter magasan állt a pisi. A népszerű szabadidőközpont egyik szellőzőnyílásában indigós számlatömböket evett egy urbánus pók, átellenben, az Erzsébetvárosi Tetőfelújító és Hőszigetelő Kisszövetkezet lépcsőgádorában szárazra szippantott Zempléni Muskotályos Tiborok, helyesen ejtve: tájborok hullái hevertek. Az idillt egy negyven körüli úr tette teljessé, tangaszerű, piros fürdőnadrágban, strandpapucsban.

A tér közepe felé haladót ötezer vírusos galamb és egy kerek betonmedence fogadja, víz nélkül. A játszótéri kerítésen átjutva az utazó kerek terecskén találja magát, ahol a padok feléről hiányzik a háttámla. Kicsit beljebb a padokhoz asztalok is járnak, a hozzájuk tartozó, ultizó öregurakkal; a többi asztal a tér oldalában működő bolt italozó életmódot folytató törzsvásárlóinak hitbizománya.

Ami magát a játszóteret illeti, azzal egyáltalán nem volna baj, sőt. Leszámítva persze a padok mögött megbúvó szemétdombokat, az óránként félmázsányi szotyolahéjat szétköpködő társaságot, a gyöngykavics között csillogó öblösüvegcserepeket, valamint a tényt, hogy a kert tervezői igyekeztek olyan megoldást találni, hogy véletlenül se legyen árnyék. Hiányoltuk a szenzoros ivókutat is, ami ugyan szinte sehol sem működik, de legalább igen szép.

A Csengery Antal szobrával ékesített létesítmény mindezt leszámítva igen figyelemre méltó. A máshol várszerű mászókakomplexumon ugyan nincs torony, és csúszdái a kőkemény díszburkolatra dobják ki a játszódó gyermekeket, az Almássy téren van néhány olyan játszószer, amilyet még sohasem láttunk, sajnos. A legattraktívabb kétségtelenül a jura-korszakból ittrekedt, kiásott, majd konzervált óriási sünmaradvány, félméteres, gombokban végződő tüskékkel, de van más jópofa eszköz is. Ilyen például a laza spirálban meghajlított színes rúd, amely alul egy korongban végződik. A korongra rá lehet állni, és körbeforogni, ettől mindenkinek különleges vizuális élményben lehet része. Felhívnánk a figyelmet egy olyan alkalmatosságra, ami még ennél is különlegesebb. Képzeljenek el egy tartószerkezetet, amelyre egymással szemben két, félkör alakú sínt applikáltak, vízszintesen, felfelé álló végekkel. Mindkét sínre gördeszkaszerű kocsit szereltek, amelyekre ráállva jobbra is, balra is hatalmasakat lehet siklani. Annyira, de annyira jó, hogy ki is akartam próbálni, de végül mégsem, mert anyósom – az Isten áldja meg – szólt, hogy nagy pofon lehet belőle. A parkot őrző gárdista, aki különben szintén nem veti meg a szotyolát – éljen soká – az imént leparancsolta a spirálos korongról; ha még egyszer próbálkozunk, biztos nem lesz ilyen irgalmas – mutatott rá anyósom.

Pesti Pál

úgy tűnik, hiába légkondicionáltak a multiplexek termei, annyira örültünk a nyárias melegnek, hogy adhattak bármit a mozikban, alig több mint százezren döntöttek úgy, hogy nekik a vászon előtt kell tölteniük az időt.

Martin Scorsese új filmje, *A holtak útja* a második helyet feleannyi nézővel érte el. A film kicsit megkattant mentősét Nicolas Cage alakítja, aki beszállítja egy lány (Patricia Arquette) szívrohapokolban: a mentős, változó társakkal, rohamkocsiban járja az éjszakai New York utcáit, ahol prostituáltak, hajléktalanok, elmebetegek, kábítószer-kereskedők, sebesültek, betegek, haldoklók keverednek útjába. Ráadásul alvászavarai vannak, képtelen megszabadulni egy kezei között meghalt kislány emlékétől. Halottak, rémálmok kísértik és folynak össze a munka és a valóság rémségeivel. Neki nem megy az sem, ahogyan

Az ü
ször az *Egy k*
filmet, amely
kai–angol ron
rendezője Ne
olyan művei
mint a *The*
Michael Coll
filmjében Ra
anne Moore-t
hatjuk együtt.
ban játszódik,
két férfi, és eg
egykoron a r
Mindketten sz
ketten féltéken
sem érti. Két é
rázat nélkül té
Az egykori sze
lálkozás felébr
és nyomozni ke
rül megszerezn
ből kiderül, ho
félreértett kapc

Az ír filmh
hogy bemutatt
egy ott vetített
nem került fel
játsszák napon
Kossuth moz
Browne-ról lap
sa szimplán mi
számolt be. Ez
alapozott ítéle
zunk, de nagy
ként ilyen kedv
nézni, mint a
amely nem is
nál, mint egy
nak kitűnő. Cí
rendező, Anjel
megözvegyül l
ac környékén
két piacozó ba
környék kisstí
ceg fehér lovo
pék. Aztán egé
den, és eléq, h
lunk, hogy n
megjelenik Du

AZ ÁPRILIS 27.–MÁJUS 3. KÖZÖTTI HÉT TÁJÉKOZTATÓ ADATAI

A film címe (forgalmazó)	Heti jegybevétel (ezer Ft)	Heti nézőszám	Hány hete játsszák?	Össz-nézőszám	Az összes bevétel (ezer Ft)
1. (új) **Halálsoron** *(Flamex)*	11 985	20 075	1	25 157	15 876
2. (új) **A holtak útja** *(InterCom)*	7 528	11 718	1	11 718	7 528
3. (1.) **Erin Brockovich, zűrös...** *(InterCom)*	7 296	11 595	2	29 536	17 648
4. (2.) **Velem vagy nélküled** *(InterCom)*	6 287	9 660	3	54 869	34 775
5. (4.) **Ember a holdon** *(Budapest Film)*	3 077	4 979	2	15 347	9 158
6. (5.) **Az Álmosvölgy legendája** *(UIP)*	2 873	4 584	5	79 213	48 894
7. (3.) **Toy Story 2.** *(InterCom)*	2 859	5 563	3	40 186	21 417
8. (6.) **Amerikai szépség** *(UIP)*	2 443	3 935	11	178 872	108 498
9. (új) **Egy kapcsolat vége** *(InterCom)*	2 120	3 494	1	3 798	2 120
10. (8.) **A part** *(InterCom)*	1 951	6 084	6	81 598	50 199
A Top 10 összesített eredményei:	48 419	81 687			
Budapest összesen:	64 823	108 757			

A zárójelben lévő számok az előző heti helyezést mutatják.

Forrás: Budapest Film

NÉPSZABADSÁG-grafika

Csenez János

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

N.U.932.IV.8.

Семья Чапос

Csengery

Tollrajza "Gyakorlótéren" cimmel lovaskatonákat ábrázoló rajzát hozza a lap.
Repr.

ÉLET, Bp. 1909. május 2. I. évf.
18. sz. 574. lap

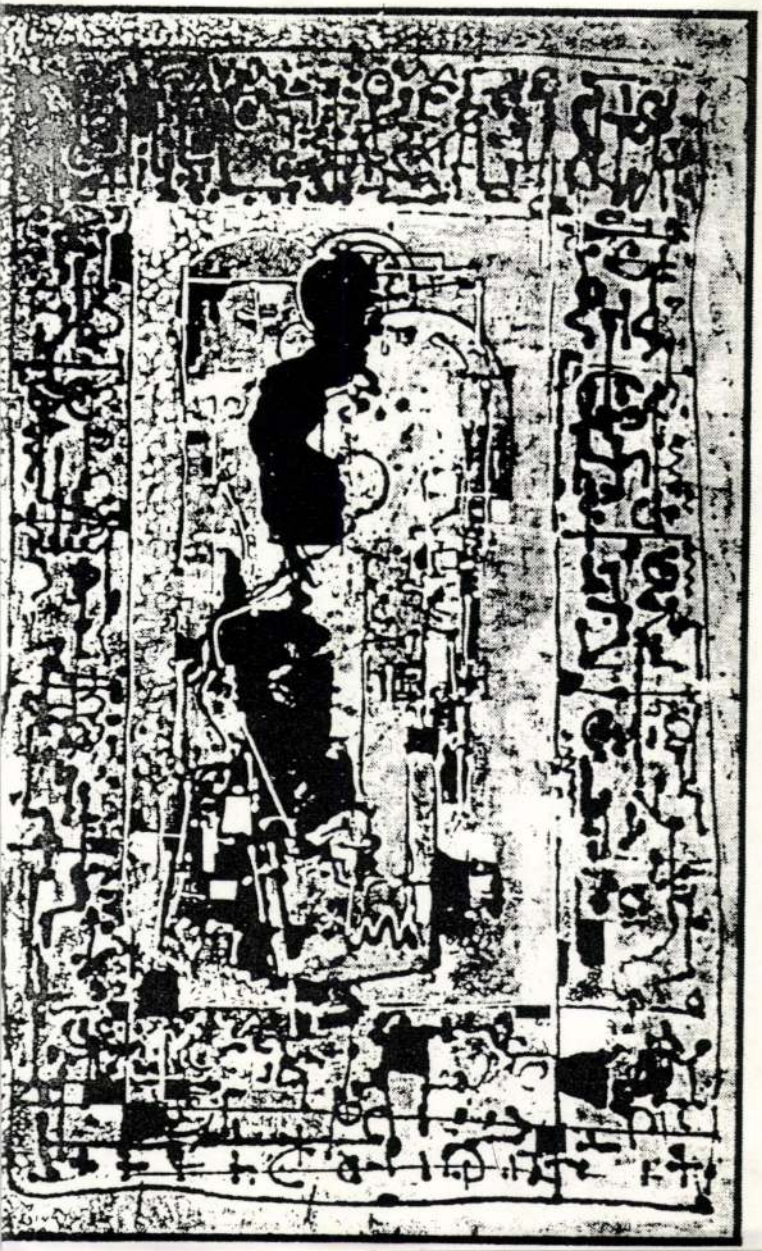

Tisztelettel meghívjuk a
Városi Hangverseny– és Kiállítóterembe
(Zalaegerszeg, Ady E. u. 14.)

Alföldi László

Alföldi Lászlóné Kölüs Judit

Bíró Judit

Csengery Béla

T.Horváth Éva

kiállítására.

A kiállítás megtekinthető
1992. március 6–április 5–ig,
hétfő kivételével,
naponta 10.00–18.30 óráig.

CSENGERY Bèla

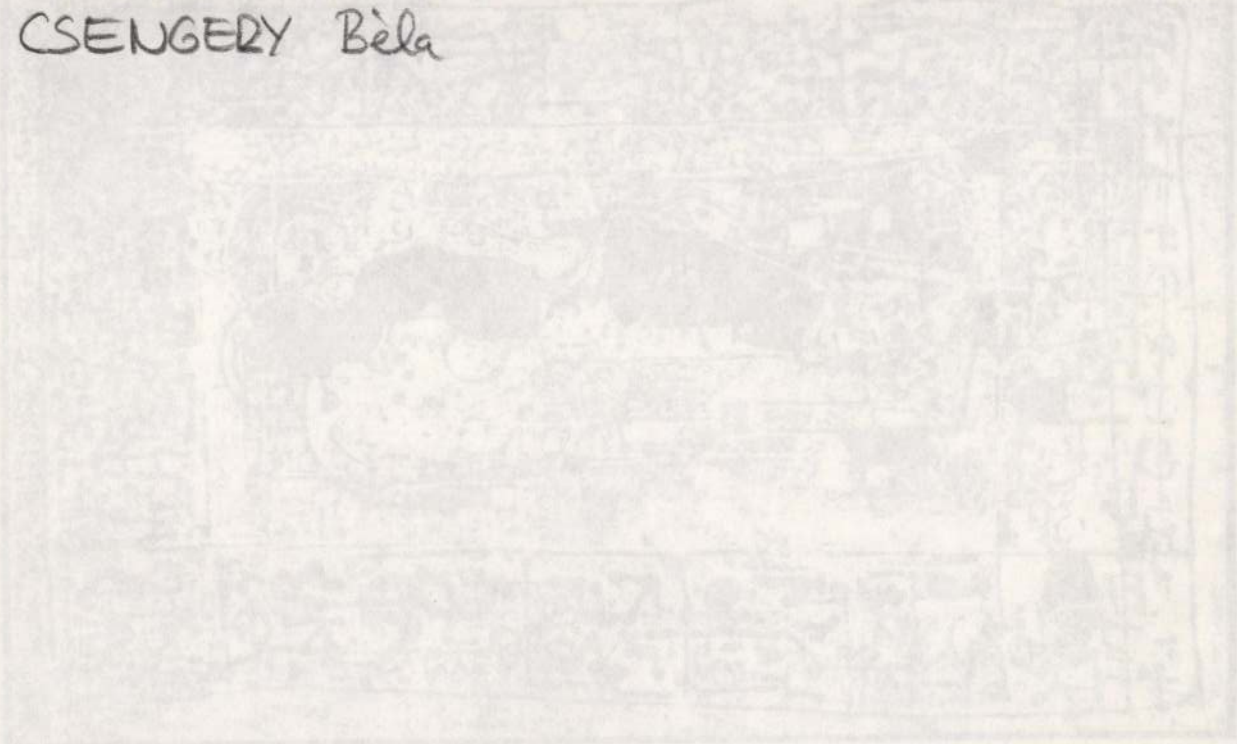

Csengeri Bernáth

IMK

Csontozó /faldisz/, fa

Miscsarnok 1960. Képző- és Iparművészeti körök kiáll.

Szegeri László, jelmeztervező

A Mikroszkóp Színpad Vasiljev-előadásához a jelmezeket tervezte.

Barabás Tamás: Ismeretek a hajnalok 2

EST/ HIRLAP, Bp. 1972. ápr. 10.

Czengey Emőke, jelmeztervező

A Gorkij-mű tv-előadásához a jelmezeket tervezte.

5.

Molnár Géza: Az áruló

Népszava, Bp. 1975. szept. 23.

Csengey Emőke, jelmeztervező

a TV-darab jelmezeit tervezte.

Zappe László: A Talpsimogató - ma 7.

Népszabadság, Bp. 1978. okt. 21.

Elsengeri Eötvös András
ötvös

L. kendrey - kentiványi
324. l.

Vasbalta VII. 245.

O Csengeri Haczky
Egon
l.
Irott Kö
1936. 152. l

TURÓCZI SÁNDOR KÖNYVTÁRA

HELYSZÁM: 256 / U. I. 3.

SZAK: Szépirodalom.

SZERZŐ NEVE: Longus

FORDÍTÓ NEVE: —

KÖNYV CÍME: Daphnis és Chloé.

Pásztorregény.

KÖTÉS NEME: Eredeti egész pergamentk. ALAK: 8-r.

KIADÓ: Hellas Verlag. ÉV: — Ww

Csengery Ibolya

festményével ~~szobrával~~

Színyei Merse Pál Társaság Tavaszi Szalonja – Nemzeti Szalonban – ~~szoborral~~ képével szerepel. „Miatyánk"-ja.

Pesti Hirlap
1935.III.19.

Csengeri Ibolya

A Stúdió tagja

A budapesti pedagógusok képzőművészeti stúdió-ja 1953-1963. Bev. Vajkai Aurél Bp. 1963
37 s.

Csengery Flórka

festőművész

Szinyei Merse Pál Társaság VIII.Tavaszi Szalonja - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1933.III.19.

Csengery Ibolyka

festőművész

Szinyei Társaság tavaszi tárlata - Nemzeti Szalónban - képével szerepel.

Magyar Hirlap
1933.III.19.

Csengeri Ilolyka

Friss impresszióit mutatta be a MAPE kiállításán.

Kézdi Kovács L.: A Mücs. őszi tárlata.
P. H. 931. X. 18.

Csengery Ibolya

a legjobbak közé tartozik a MAFE kiállításán.

m. v.: A műv. őszi tárlata.
N. U. 931. X. 18.

Csengery Ibolya

a régebbi stílust képviseli jól.

M. Akv. és Parst. f. Egy. – nek kiáll. – a.

Ybl Erwin: Őszi tárlat.

B. H. 931. X. 18.

Csengeri Ibolyka.

A Szinyei-Merse Pál-Társaság kiállításán, a Nemzeti Szalonban munkája szerepel.

Pesti Napló, 1927. márc. 27.

Csengery Ibolyka.

„Ifjúmunkás" c. képe szerepel a Szinyei-Merse Társaság kiállításán, a Nemzeti szalonban. (említve.)

Pesti Hirlap, 1927. márc. 25.

Csengeri Ibolya MDK

Gyermekprofil

Mücsarnok 1940 Gyermek a müvészetben c.kiáll.

MTK

MDK

Csengeri Ibolya, festőm.

Anyám. Pastell.

Nemz. Szal.-VI.Tavaszi Szalon. 1931.ápr. Kat.

MDK

Csengeri Ibolya,

Gyermekprofil.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll. 1940.II.III.
Kat.22.l.

Csengeri Ibolya MDK

Apám, pasztell

Miesarnok 1933 Fiatal művészek kiáll.

Cearrgeri Iboiye

Apèm, paaxteii

MDK

Csengeri Ibolya,

Gyerek.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll.1940.II.III.
Kat. 31.1.

Csengery Ibolya

MDK

Muzsik

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

Csengery Ibolya
Tájkép, rézk.

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 21 l.

Csengery Ibolya
Lányok

AME I.kiáll. N.Szal. 1931. jun. 5 l.

Csengery Ibolya
Szalmakunyhó, rézk.

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 21 l.

Csengery Ibolya MDK

Muzsik, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

MDK

Csengeri Ibolya
Ifju munkás, olaj

N. Szal. 374. kiáll. 1927. márc.
9 l.

MDK

Csengery Ibolya

Nővérem, olaj

Tavaszi Szalon katalógusa, 1929. máj. 9 I.

Eger (Heves)

Telekesy-utca 6. Ház, egyemelet
barokkstilü, XVIII.sz.

/Eger V és MV. Bp. 1951, 21 l/

M.D.K.

Csengeri Ibolya

322. Gyermekprofil.
545. Gyerek.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 22. l.

Csengeri Ibolya

Hollósné Mattioni Eszter, Honti-Páriss Elza, Horváth Margit, Junger Kató, Kampis Margit, Maksay Nelly, Papp Emilia, Radnai Margit, G. Raidl Ida, br. Schossberger Klára, Szántó Vera, Weil Erzsébet, Weisz Klári, Burián Irén és Csabai-Rott Margit művészek szerepelnek azon a kiállitáson, amelyről az alanti c. kritika ad képet, felsorolva a résztvevő művészeket.

"Kis beszámoló modern hölgyekről" cimmel a Nemzeti Szalon kiállitásáról számol be a lap. A tárlatot a Szinyei-Merse Társaság rendezte "Tavaszi Szalon" cimmel.

Délibáb, Bp. 1928. juni. 16. II. évf. 24. sz. 64-65. lap.

MDK

Csengery Ibolya

Tájkép, rézk.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

21. l.

Csengery Ibolya

Alkotásával szerepelt a "Fiatal Művészek Kiállitásá"-n a Műcsarnokban.

N.U.933.IX.10.

CSENGERY Hrabya

Szakolczay Lajos: Raisszerkeret, illetve mitologikus terenitéshimnusz.
= Kortárs 2000/10-11. 112-114., ill

Csengery Ibolya

MDK

Arckép, pasztell

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

CSENGERI IBOLYA
December Nagymaroson, 40x62 cm.

Szerepel a VI. kér. művészek tárlatán
a VI. Nagyfront Klubban

Nephívó 1969 XI. 14

Csengeri Ibolyka

Alkotásával szerepel a Műcsarnok őszi tárlatán.

P.H.931.X.16.

Csengeri Ibolya

Alkotásával szerepelt a Fiatalok a Műcsarnokba
c. kiáll.-on.

P.H.933.IX.10.

MDK

Csengery Ibolya

Szalmakunyhó, rézk.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.
21. l.

MDK

Csengeri Ibolya

Leány korsóval, paszt.

[illegible] 1924.

Magy.Akvarell és paszt.festők 14.kiáll.N.Szal.1928.okt.

6. 1.

MDK

Csengeri Ibolya

Apám, paszt.

Fiatal müvészek kiáll. Mücs. 1933. szept.

25 l.

100

Csengeri Ilona festőművész

Apám

Fiatal Művészek Kiállítása katalógusa. 1933.
Műcsarnok.

Csengery Ibolya

Szerepel a Műnaznok

tér: Tárlatán

Nyírág 1926 II. 28

M.D.K.

Csengeri Ibolya

"Tavaszi Szalon" kiállitást rendezett a Szinyei-Merse Társaság. A tárlaton szereplő művészek 25%-a nőfestő, mint a lap irja: "Kis beszámoló modern hölgyekről" cimmel. Közöttük szerepel a művész is.

Délibáb, Bp. 1928. juni. 16. II. évf. 24. sz. 64. lap

Csengery Gyalja.

Csák tanítványa.

Munkája szerepel a Képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban.

Nemzeti Ujság, 1928. Máj. 20.

1856
1856/40

Csengery János

festő

utóbb Istvánnak

l. erve-

Művészet

1938. 129. l

132. 133 l.

a klasszika filológia

képekkel.

Csengery István festő

Cs. J. v. Kolozsvári erve-

tanár ny. r. temi tanár fia. / Tart-

lovastüzértiszt, urlovas.

Az első világháborn előtt

közjegyző Szatmáron.

Az imperium váltó-

záskor meg kellett vál-

ma állásától sekkor

festő lett. Autodidakta.

Lónyaÿ Menyhért:

Csaknem térdig, a
ve tartja s gyűrűs
s leberetvált álla körül
gallérja s órájának
Zsinóros. Felirata a

v. Lóny

K. K. Oester.

balra: Nach einer
jobbra: Stich u. Dru
s legalól: Verlag der

Acielmethet,

98

Sz. N. 45
112 – 98 –

Philippe.

CSENGERY ISTVÁN festő. Szatmáron kir. közjegyző. Mint állatfestő, főleg lovakat fest aquarell és tempera technikával, maga is urlovas. Ló-képeiből 1938-ban kiállitást rendezett Kolozsváron a Vármegyeház üvegtermében. /Pásztortüz XXIV. évf. 1938. 186 lap/. Tollrajzai az államozdulatok pompás megfigyeléséről tanuskodnak.

Kirschenholz und Pappelwurzel

2092. KÉTAJTÓS RUHASZEKRÉN
holz. Biedermeier.

2093. LÁDA, keményfa, háromives
XVI—XVII. Jh.

2094. KÉTAJTÓS ÜVEGSZEKRÉN
türige Vitrine, Mahagoni. Engl

2095. FIÓKOS SZEKRÉNY, diófa,
Bandintarsia. Barockstil.

2096. KÉT TÜKÖRKERET, faragott
vergoldet, kartuschenförmig.

rakással. Osztrák, XVIII. sz. — Schreibschrank,
VIII. Jh.

al. Barokstilus. — Schreibschrank, Nussholz, mit

l. Magyar, XVIII. sz. — Schreibschrank, Eichen-
VIII. Jh.

sz, XVII. sz. — Truhe, Nussholz, mit Hermen.

zletekkel. Neobarok. — Spiegel, weiss bemalt

e irólappal. Barokstilus. — Niedriger Schreib-

lott előlappal. Barokstilus. — Kommode, Nussholz,

a felső irólappal. Magyar, empire. — Kommode,

yer stilus. — Tisch, Nussholz, mit Intarsia. Bieder-

(2)

Járőr
Marosvásárhelyen
Bem lovastüzérek
Ugratás
karámban
Startnál
Kanyarban
Szénvázlat
Polo lovas
Őrkény táborban
Ugető
Sikverseny
~~A Müemlékek Országos Bizottsága~~
Harafelé
Csikók
Vázlat
Vidéri verseny
A mester
Szamos partján
Séta lovaglás
Kertészné (lovasportré)
Csch Kálmánné "
Csch Kálmán "

Tusés e. r. I-XXV.

Tüzérek
Ukadály előtt
Vajtatás
Tüzérek és rucsik falubban
temperák

jára elszámolás kötelezettsége mellett
lölt alnaplójában kiadáskép számolja el.
.. A miniszter helyett:Kertész K.Róbert s

hiteléül:

Dr Kovács
miniszteri s.hiv.igazgató.

Számlálva:
Kollár
1923 VIII. 31

Mûterem Csengery István

at hiteléül: 1940 Jártatás, of

é Erzsébet A kormányzó szatmár-
t. németibe lovagol
Előjomulás tankakadályok
kört
A vadászosztag Gyakény tábor ban
Huszárok a körösvölgben
Lovaglásünk Sóstón
Fordulóban
Juci lányom
Guarchép Abbén
Polo
Meredeken
Az első m. kőységben
Futószáron
Gyülekező hajnalban
Találkozó
Parancsnoki szakasz
Vadászat I-II
Elszabadult ló

./.

VALLÁS- ÉS KÖZOKT. M. KIR. MINISZTÉRIUM ÚZLAMVÉDŐSÉG
III. K. OSZTÁLY

Csonka lajos

Csonka Erzsi

Látta a szám

Budapest, 1923 évi 20

Demecs Kate

Demecs Fer

megirva

Csengery István
festő
koll. kiáll. kat.
Műterem 68. sz

1940. dec.

könyvtáramban

1938
Sportlépek

A fenti napra összehívott közgyűlést határozatlanképtelenség esetén

június hó 26-án, délután 6 órakor

a camponai ásatások bemutatásával *Nagytétényben tartjuk meg. Erre külön meghívót nem küldünk.*

Találkozás a Szent Gellért-téri HÉV. állomáson. Indulás pont 5 órakor. A közgyűlés színhelye a nagytétényi állami iskola. Az ásatásokat, részben helyszíni bemutatással ***Paulovics István*** tagtársunk ismerteti.

Az ásatások megtekintése után a nagytétényi halászcsárdában társasvacsora.

Az Elnök

Csengery István

grafikus

rajzolta az alabbi

könyv cimlapjat

Csengery Ilona

Vadgalamb. Bp

[1946].

Kiemelve

Rónay Mária-

nál

Életrajzirásnál lásd ami itt van

ternek 103755/923.III.a.ü.o.sz.a.kelt

árhoz intézett rendeletének másolata:

10375/923.szám.
III.a.ü.o.

Hivatkozással f. évi

jesztésére tudomásvétel és tová

Budapest, 1923. augus

MDK

Csengery István

Póló, temp.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952

Csengery István

nádados

Huszárjárőr

belovagol Petére c. rajza

repr.

Pesti Hirlap 1940. szept. 6.

lép

A rajz Polya Tibor

csomagjában

KIRÁLYI EGYETEMI MAGYAR NYOMDA

30 nap **SZEPTEMBER** 38. hét

15 Vasárnap	Fájd. Szűz *Nikodém*
16 Hétfő	Kornél p. *Edit*
17 Kedd	Sz. Fer. seb. *Ludmilla*
18 Szerda	Kup. J. Kán. *Titusz*
19 Csütörtök	Január vt. *Vilhelmina*
20 Péntek	Euszták *Friderika*
21 Szombat	Máté aps. *Máté*

Csengery Ilkvan

Pesti Napló képes mell. 1938. okt. 16. képes

VASÁRNAP
9
Kat. Dénes pk.
Prot. Dénes

N. k. 6 ó. 9 p. N. ny. 17 ó. 25 p.

HÉTFŐ
10
Kat. B. Ferenc
Prot. Gedeon

Izr. 15. Szukkoth 1. n.

KEDD
11
Kat. Placidia
Prot. Brigitta

Izr. 16. Szukkoth 2. n.

SZERDA
12
Kat. Miksa
Prot. Miksa

CSÜTÖRTÖK
13
Kat. Ede kir.
Prot. Kálmán

PÉNTEK
14
Kat. Kalliszt p.
Prot. Helén

SZOMBAT
15
Kat. Teréz sz.
Prot. Teréz

Izr. 20. S. Sabbath

Csengery István

A *Műterem* Kossuth Lajos-utcai helységében *Csengery* István tűzérkapitány állította ki lovasképeit. Inkább riport ez a kiállítás az északerdélyi bevonulásról, egy művészi hajlamú, lószerető magyar katona beszámolója a nagy napokról.

Református Élet

1940 dec. 14

(Három kiállítás.)

Sanoggacsa, v. M.

140

Gázgyári sztrájk. Ostrom egy lámpa körül

Mühlbeck Károly rajza

ternek, hogyan készítse a teámat. Az az állat mindig elrontja.

Ida (egyszerüen): Majd magam készítem el. Nem megyek a bálba.

Sándor: Mit mond?

Ida: A gyerek mehet egyedül... Majd kiment azzal, hogy maga nem jól érzi magát. Megyek és átöltözöm.

Sándor (sugárzó arccal): Maradjon így — nagyon szeretem, ha esti ruhában van.

Ida: Nem, kedves barátom. Én tudom, mi kell magának most: betegápoló. Az ápoló asszonyok pedig nem járnak kivágott ruhában...

VI.

(Egypár hónappal később.)

(Az öreg Hatfaludy hercegné látogatóban van Idánál. Azzal a szesszel jött, hogy valami jótékony mozgalomnak akarja megnyerni, a valóságban azonban anyai szívének rettegése hozta ide. A harmadik Hatfaludy princesz és Ida fia között ugyanis erős flirt fejlődött a télen. Ezt a dolgot természetesen nem lehet komolyan venni, mert Hatfaludy Ágota ma Európa egyik legjobb pártija, Sándorka pedig csak afféle tucatmágnásocska, de azért a hercegnő mégis közelebbről óhajtja megismerni ellenségeit, hogy szükség esetén hathatósabban védekezhessék ellenük. A hercegné egyébként csunya és szapora beszédü öregasszony. Nagyon vallásos és a szíve mélyén állandóan siratja a régi erkölcsök pusztulását. Százezer hold földje van és harmincforintos ruhákat visel.)

A hercegné: Olvasd, drágám, a választmányi hölgyek névsorát!

Ida (olvas).

Sándor (betoppan, kis ibolyabokrétával a kezében. Az utóbbi időben megint rohamosan megfiatalodott. Nyáron nem bántja a csúz és mióta sokat jár a Najádszínházba, diszkrétül festi a haját): Bocsánat, drága hercegné, hogy zavarom a munkájukat. Csak egypár szál virágot kell átadnom a feleségemnek.

Ida (kissé kedvetlenül): Ezzel ugyan ráért volna.

Sándor: Tudom, egyetlenem, hogy magának nem sietős, de lássa, nekem az!

A hercegné (komolyan): Egy asszonynak mindig rá kell érnie, ha az ura virágot hoz neki. Úgy is elég kivételes eset!

Ida: Biztosítalak, édesem, hogy nálunk nem kivételes az eset. Amióta asszony vagyok, minden héten átlag egyszer részem van ebben a szenzációban.

A hercegné: Amióta asszony vagy?

Ida: Ha úton van az uram, akkor sem feledkezik meg rólam, hanem póstán küld virágot. Gyakran csodálkoztam már a nagy lelkiismeretességén...

A hercegné: De hiszen ez elragadó, ez gyönyörü! Hogy ilyen gyöngédségre még példa legyen a mi köreinkben, azt nem is hittem volna! (A lorgnonján át érdeklődve nézi hol Idát, hol Sándort.)

Sándor (szerényen): Ez a következetes virágostrom tulajdonképpen egy kis szimbolum. Azt jelképezi, hogy a házasságunk első esztendeje óta semmi sem változott meg. Az idő múlik, de mi a régiek maradunk!

Ida (gúnyosan mosolyog és egy elutasító gesztust csinál a kezével).

Sándor (aki túl akar esni a kommenciós bókján:) Ismétlem édesem, maga semmit sem változott. Vagy ha változott, hát még szebb lett, hódítóbb, mint volt! Én legalább ilyennek látom!

Ida (csípősen): Hogy maga nem változott, hanem még mindig az, aki volt a házasságunk első esztendejében, arra jó lélekkel letehetem az esküt!

A hercegné: De hiszen ez mesébe való! Hogy ilyesmi előforduljon a mi köreinkben, azt álmodni se mertem volna!

Sándor (szerényen): Nálunk ez mintegy családi hagyomány. Az édesapám is minden héten virágot vitt az édesanyámnak és tőle tudom, hogy a nagyapám is úgy tett...

A hercegné: A kedves édesapja is? A kedves nagyapja is? Ez tehát valósággal családi erény?

Sándor: Valósággal az. De most nem zavarom tovább a komoly munkát!

Ida (szórakozottan tovább olvassa a választmányi hölgyek névsorát).

A hercegné (ezalatt magában elmélkedik): Ő is, az édesapja is, a nagyapja is! Szinte biztos tehát, hogy a fia is ilyen lesz. A fiu egyébként is nagyon hasonlit rá... Szegény kis Ágotám, most már értem, mért nőtt annyira a szívedhez a kis báró! A te szívecskéd ösztönszerüen megsejtette, hol kell keresnie a boldogságot... Nos, édes gyermekem, a szíved jó útra vezérelt. Boldoggá foglak tenni, boldogabbá, mint voltam én, az édesanyám és a nagyanyám... Az apád — Isten nyugosztalja szegényt! — de nagy akasztófára való volt, a nagyapád is az volt, bizonyára a dédapád is... De az urad más lesz! (Idához fönnhangon:) Hagyjuk most talán az olvasást, édesem. Mondd csak, szeret a fiad vadászni?

Ida (meghökkenve, vérvörös arccal): A fiam? Nagyon szeret!

A hercegné: Akkor szívesen látom Hatfaludon... Nálunk tölthetne egypár hetet... Félek ugyan, hogy elunhatná magát nálunk, mert nagyon visszavonultan élünk odalenn, jóformán csak magunkban vagyunk Ágotkával...

Ida (akinek szíve viharosan dobog): A fiam kimondhatatlanul boldog lesz... Ő különben sem olyan, mint a többi fiatal úr...

A hercegné. Tudom, édesem, ő olyan, mint az urad! Hiszen éppen azért szeretném, ha jól érezné magát nálunk. De most megyek... Abban maradunk, hogy elküldöd nekünk a fiadat. Jó lélekkel ránk bízhatod a fiatal urat, rajta leszek, hogy ne nélkülözze túlságosan édesanyját... (Elmegy, Ida és Sándor lekisérik a lépcsőn.)

Polo-jelenetek

Csengeri István rajza

Uj Idők 1908. XIV. 29. 7.

rajzok

Csengery István
festő
koll. kiáll. Műterem
ivód
Ujság 1940. dec. 13
(e. a.: Cs. I. lovás képei)

Csengery János
festő

l.:

Építészet
1942. 31-l.

Szépművészet

zaptó hibás
név.
valószínűleg
Csengery Istvánt
akart írni.

6f
6f
6f
2f
MAGYAR KIR. POSTA
41 XII 15-7

MDK

Csengery

Bevonulás Szatmárnémetibe, temp.

Egyéb köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

Gergely István

tártatás (Rajz)

Nemz. Sporttiz, MKépzőm
Kiáll. Katalógus 1945 au

Csengery István

Bemutatott műve:

2. sz. „Jórtatás," olaj

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabadszakszervezetének kiállítása, Budapest, 1945. VIII.

Csengery István (+1947)

P616
Temp.73.3x42.5 papir.Ltsz:4113.Sign.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Csengery István

Önálló kiállítása nyílt a Műteremben.

PK 1938. V. 13.

M.D.K.

Csengery István

"Önálló kiállitása a Müteremben nemcsak müvészi
de társadalmi esemény is. Remek vadász,-póló
és lovas képei"-nek repr.-ját bemutatja a lap.
Három repr.

Szinházi Élet. Bp. 1938. okt. 22. XXVIII.évf.
44. sz. "Irodalmi Élet" c. rovatban.

CSENGERY István 52
Kolozsvár, 1887. január 30.–Budapest, 1946. december 3.
Autodidakta, akvarellista, karikaturista

Banner Erdély

Adalbert még csak térit
a fejedelmi udvarnál. V
a nyugati kereszténység
Európa, és a Kárpátmede
ban annak jövendő uralk
a kora müveltségével ma
misztikus szent István
magyar kereszténységet
európai horizontok felt
éppen hatalomra jutott
minden szónál hatékonya
mas beszélgetéseik sorá
venni.

MDK

Csengery István

Kiállitásokról. Magyar Nemzeti Müvészet 1938. 4. sz. 79.l.

MDK

Csengery István

Kfj: Kiállitásokról. M.N.Müvészet. 1938. 4.sz.
79. l.

MDK

Csengery István, festő

Jártatás, of.

Műv. és Keresk. Int. (v. Ernst Muz.). - Nemz. Sportbiz. és a M. Képzőm. Szabadnerv. kiáll. - 1945 VIII. 11-26. Kat.

Csengery István, festőm. MDK

a kitünő lovas-festőnek rendkivül sikeres
hozott kollektiv kiállitása, melyet a Kossuth
Lajos-utcai . A gazdag képanyagból az állam,
a kultuszminisztérium, a földmivelésügyi minisz-
tériumis vásároltak a magánosokon kivül.
A nagy sikerre való tekintettel már kétszer hosz-
szabbitották meg a kiáll. időtartamát nov.7.ig
hosszabbitották meg.

Nemzeti Ujság.1938.okt. 30. 27.1.

M.D.K.

Csengery István +1947.

117. Póló. Temp. 73.3x42.5 Papir

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet
MUMOK. Bp. 1952. 8. l.

MDK

Csengery István festőm.

Kfj: Kiállításokról. M.N.Művészet. 1938. 4.sz.

8o. l.

Csengery István MDK

Lovaspóló. repr.

Magyar Nemzeti Művészet 1938.4.sz.82-84.o.

MDK

Csengery István, festőm.

Lovaspoló. Tempera.

Müterem. Gyüjtemes Kiállitás.
Magyar Nemzeti Müvészet. 1938 4.sz. 81.l.

Csengeri István festő

Művészet, 1941

VI. évf. 37. sz. 11.o.

Kunc Béla: A Műterem kiállításai.

Csengeri István kiállítása - 1941. Ny.

Műterem.

Művészet, 1941

VI. évf. 37. sz. 11.o.

Kende Béla: A Műterem kiállításai.

Csengery ...

M.D.K.

61) Bevonulás Szatmárnémetibe.
(Parlamenti Museum)

Egyéb körtülajdonból elvesztett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952.

5 l.

M.D.K.

Csengery/+ 1947/

61. Bevonulás Szatmárnémetibe. Tempera. 52x63

Elveszett. /Parlamenti Muzeum/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
5. 1
MUMOK. Bp. 1952.

MDK

Csengery István, festö

Huszárszázad.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásai 1938 jul.1.-aug.1.
Kat. 19.1.

MDK

Csengery István

Kfj.: Kiállitásokról. Magyar Nemzeti Müvészet 1938. 4. sz. 80.l.

MDK

Csengery István

Huszárjárőr belovagol Petére, rajz,repr.

Pesti Hirlap 194o. szept. 6.

MDK

Csengery István

Kiállitásokról. Magyar Nemzeti Művészet 1938.
4. sz. 8o.l.

Csengery István

— **Csengery Istvánnak**, a kitünő lovas-festőnek rendkivüli sikert hozott kollektiv kiállitása. A Kossuth Lajos-utca 12. szám alatti kiállitási termeket napról-napra előkelő közönség látogatja s a gazdag képanyagból nemcsak magánosok, hanem az állam, a kultuszminisztérium és a földmivelésügyi minisztérium is vásároltak. A kiállitás időtartamát a nagy sikerre való tekintettel most már másodszor hosszabbitották meg s igy az november 7-ig nyitva marad.

N.U.1938. X 30

Nemzeti Ujság 1938 X. 30

CSENGERY ISTVÁN KIÁLLÍTÁSA

Ló és lovas címmel érdekes rajz- és képkiállítás színhelye volt a TIT Termsézettudományi Stúdiójának Bocskai úti körgaléériája. A több, mint negyven éve elhunyt *Csengery István* anyagából készült kiállítás egy sajátosan eredeti művész alkotásait fogja egybe (sajnos, az életmű nagy része Erdélyben elkallódott), s jóval túlnő a tematika látszólag szűkebb keretein. Csengery István a természetet s ezen belül embernek és állatnak a viszonyát szép és harmonikus keretbe foglalja; rámutatva olyan dinamikus, mozgásbeli elemekre, amelyek ma már ritkaságszámba mennek. A kiállítás nagy látogatottsága nem meglepetés, hiszen ezt a művészt öt-hat évtizeddel ezelőtt is komoly megbecsülésben részesítette a hazai sajtó. Elég, ha a korabeli lapok kedvező kritikáira és *Hunyadi Sándor* elismerő szavaira hivatkozunk. Az ötven éve megindult Magyar Nemzet első számaiban így emlékezett meg: Csengery „a legegyszerűbb eszközökkel, a színek, a rajz könnyed és virtuóz kezelésével éri el hatásait..." —, majd másutt ugyancsak e lap hasábjain: „a reallizmus értékeit impresszionista stílusban használja fel, üde természetérzésben". — A kiállítás anyagának biztosítása és stílusos gondozása a művész leánya. *Csengery Judit* író, előadóművész nevéhez fűződik.

szeghalmi

CSENGERY István

Új Ember XLIV. 47. / 1988. XI 20. / 6. p.

Csengery István

festő

írod

3

Művészet. 1941. 37. n.

11. l. (k. b.: A Mű-
terem kiállitásai.)

Tóth és M

Augusztus

Önsiöknek btó 50 kg. el

A faktura

befiető lappal folyó oz

Reméljük a

süket fogja ki érdem

Csengery István

CSENGERY ISTVÁN, A KÖZJEGYZŐ-URLOVAS-FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLITÁSA

Érdekes előzményei vannak annak a kiállításnak, amelyet október 12-én nyit meg a Kossuth Lajos-utcai *Műterem*. A kiállító művész, *Csengery* István valamikor kitünő huszártiszt és ismert urlovas volt s mikor levetette a kék attilát, közjegyző lett Szatmárban. A lovassport iránti vonzalma természetesen később sem csökkent, megyeszerte hires volt lovasbravurjairól, de arról is, hogy a közjegyzőség korrekt munkája mellett minden szabad idejét a művészetnek áldozza: fest. *Csengery* Istvánnál azonban a festés nem csak rokonszenves amatőr-passzió volt, hanem elmélyült és egyre teljesebb odaadást kivánó hivatás. És amikor a román uralom lehetetlenné tette számára a közjgyzőség további gyakorlását, teljesen a művészetnek adta magát. Az erdélyi művészeti körökben egyre jobban megismerték és megbecsülték tehetségét, hasábos kritikákat kapott, kiállításai eseményszámba mentek, de itt Budapesten csak szükebb baráti köre és néhány művészkolléga tudott a közjegyző-művészről.

Most azután mintegy ötven képpel önálló kiállitást rendez a Műteremben. Csupa eleven lovas képet, mozgalmas akvarellt és temperát állit ki. Az ünnepélyes megnyitást nagy érdeklődés előzi meg és akiket nem a művészet szeretete vonz, azokat az érdekesség csábitja: urlovas-közjegyző-festőművész csakugyan ritkán akad.

Uj Magyarság, 1938 X. 5.

Magyar Hírlap 1928 X. 12

Csengery István

M. N. 928. X. 12

Csengery István gyüjteményes kiállítása a Müteremben

A Kossuth Lajos-utca 12. sz. fél-emeletének kiállító-helyiségeinek egy-részében még áll a Kubass-művész-házaspár értékes olasz- és francia-országi tárgyú meghosszabbított kép-kiállítása, de a főhelyiségben szerdán már megnyílik *Csengery* István gyüjteményes kiállítása. A meghívók lósportképek kiállításának jelezték Csengery tárlatát, de ugyanoly joggal nevezhették volna őt tájképfestőnek is, mert a tájképi tárgy éppen úgy szívéhez nőtt. Habár a vágtató lóverseny-mezőny, sőt lovasroham-alakjai a kép főtémája, a viharos mozgás, ez a téma úgy összesímul a természeti háttérrel, mint magának a természet-nek vihara a hajladozó fával és futó felhővel egységben él. Csengery kitűnő megfigyelője a ló és ember, az egyes és a tömeg mozgásának, pillanat-impressziókban kifejezőn rögzíti meg: jellemzőn összegezi a mozgások tömegét a legkifejezőbb mozzanatban. Színei is frissen mozognak, de min-dig harmóniában összegeződnek. És képeinek összhatása sohase nyugtalanító, hanem derűs, egészséges, a ter-mészettel összeolvadó, mint ahogy *Böcklin* képein látjuk: az alak az őt körülvevő természetnek megszemélye-sítője, kifejezője, úgyszólván szemünk előtt születik.

Férfias szépség és kellem van csi-kósainak, zsokéinak, huszárjainak és lovainak mozgásában, gyönyörködve érzi mozgásukat, amint a táncot, ezt érezteti a nézővel is. Gyors és biztos kézzel ragadja meg és rögzíti a látot-takat. Temperával, gyakran színes papiros-alapra. A festés művészetét már azzal megkezdi: az alaptónust adó papiros színének kiválasztásával. Gyorsan, de önuralmát sohase vesztve dolgozik. A realizmus értékeit föl-használó impresszionizmusában, üde-ségében, természetérzésében és a ló-nak szívvel való megértésében kedves és mély magyarság is van. Rokon-szenves, éplelkű világlátás, nemes művészi érzés és könnyed kifejező-készség.

B. A.

fájdalom és szomorúság égett két állati egykedvűségű szemében.

— Valami baja van öreg, mi? — kérdeztük. — Beteg talán?

Felnyögött s mint a beteg állat, végighúzta fekete kezét bütykös, eres lábain.

— Itt fáj! Észi a férég. — Mégdágádt a régge. Észi a férég...

— Hát persze — mondtuk. Mindig csak jár, jár. Télen is, nyáron is. Mezítláb mindig. És már öreg maga is, Gyure, öreg ám!

Sóhajtott.

— Áz. Áz éregség. Áz.

— Maradjon hát a gunyhóban otthon és feküdjön.

Gyure arra leszegte fejét. Mor-

Csengery István kiállítása

Kubass Árpád olasz és francia tájakat ábrázoló finom impresszionista olaj- és tájképei mellett a *Műterem* egyik helyiségében *Csengery* István állított ki gazdag csokorra való *lovassportképet*. Nagy örömet szerez ez a gyüjtemény nemcsak azoknak, akik hivatásosan vagy sportszerűleg foglalkoznak a lóval, hanem mindenkinek, aki szereti a változatos, szép mozgásokat, aki élvezni tudja a nemes állat szépségét. Csengery földbirtokos és lovastiszt volt. Kora ifjúsága óta vérében van az állatok szeretete. De nemcsak szereti a lovat, hanem a változatos mozgások nagyszerű megfigyelője és tökéletesen ismeri a nemes állat anatómiáját. S mint olyan ember, aki sokat foglalkozott lovakkal, egyéni portrét, egyéni pszichológiai rajzot tud adni a különböző jellegű lovakról. A vágtatás, száguldás, csendes poroszkálás, versenyfutás, ugratás pózait remekül tudja érzékeltetni. De a főtémán kívül ösztönös ízléssel, tájkörnyezettel meg is komponálja képeit. Elegáns vonalvezetése, könnyed humora, közvetlen stílusa kitünő sportrajzolóvá predesztinálják.

Magyarország 1938 X. 14

M. O. 938. X. 14.

Csengery István

Csengery István

Új Magyarság

1940. dec. 7

* **Csengery István gyüjteményes kiállitása.** A Műterem kiállitási termeiben nyilt meg Csengery István festőművész második gyüjteményes kiállitása. Csengery István a magyar pikturában méltó társa Benyovszkynak és Lengyel Rheinfuss Edének: témáit ő is a lovak és a lovasok birodalmából meriti. Temperái végtelenül megkapóak, finoman használt ecsetkezeléssel oldja meg kompozicióit, tussal és ceruzával pedig kitünő vázlatait. Régi lovasember és igy természetes, hogy művészi képességeivel is a lovaglásnak hódol és a lovak életét festi meg. Gyüjteményes kiállitásán élvezettel néztük végig nagyszerü tanulmányainak sokaságát: pólójeleneteket, falkalovaglást, tereplovaglást, pihenő és megugró csikókat, futószáron való lónevelést, lovas párbajokat és gyüjteményének azokat a pompás képeit, amelyek honvédségünk lovas alakulatainak erdélyi bevonulását örökitik meg. Csengery István művészi kollekciója eseménye a téli kiállitásoknak.

Csengery István

— **Három kiállítás.** Csengery István tartalékos tűzérkapitány, aki szemtanuja volt Észak-Erdély felszabadulásának, a Műterem helyiségében mutatja be ez alkalommal a helyszinén festett műveit: magvas történelmi képeket és friss riportrajzokat. Csengeryt egyébként lószeretete tette festővé. Maga is jó lovas volt és pontosan ismeri a ló minden mozdulatát s ezt nem aprólékos rajzzal, hanem biztos, széles ecsetvonásokkal fejezi ki. Csengery katonai tárgyu képeit — (a kormányzó Szatmárnémetibe lovagol, előnyomulás tankakadályok között stb.), szintugy lovas sportképeit biztos kézzel állitja a természet szines háttere elé.

Pesti Hírlap
1940. dec. 6.
(Három kiállítás.)

Suky Benedek kelyhe, 1440 körül. Es

Kelch des Benedikt Suky. Um 144

A sárospataki vár Per

A keresdi Bethl

Das Bethlen-Kastel

Die Perényi-Loggia des Schlosse

Diószegi Péter: Süköst György

Kolozsvári Márton és György Szent

Martin und Georg von Kolozsvár:

Kolozsvári Márton és György

Csengery István

Ősz a művészetben
(Pest, 1940) 48. l.
(Kiállítások a Műtermekben)

Mozgalmas lovasképek, lovas katonajelenetek és falkavadászatok, versenyek tarka képe fogad Csengery István gyűjteményes kiállításán. Könnyű, igen rutinirozott és alapos anatomiával kidomborított művek alkotásai. A művész tökéletes tudása és a szakember alapos állatismerete a sportszellem ízléses és finom megfigyeléseivel a kisebb-nagyobb jól sikerült lovasképek sorozatát eredményezte. Az ember olykor meg-megáll és azon gondolkodik, milyen szemmel, milyen szempontból nézzen és gyönyörködjék? A műbarát és a műértő, — vagy a sportember, vagy a katona kerüljön előtérbe? A nézőben vetélkedik a három, de csak azért vetélkedhetik, mert a képek művészi szempontból semmi kívánnivalót nem hagynak maguk mögött, — lovas és katonaszempontból pedig annyira helyesek és reálisak, — hogy ritkíthatják párjukat a képzőművészet terén. Igen jól esett a tiszta levegőjű, eleven erejű képeket nézni, — melyek közül külön ki kell emelnünk a bravuros tus- és ceruzarajzokat.

Csengery István

Figyelő

1940. dec. 8.

KÉPZŐMŰVÉSZET

Csengery István gyüjteményes kiállítása

A „Müterem" helyiségében *Csengery* István rendezett kiállítást. Csengerynek, aki szükebb hazájában, Erdélyben régóta elismert nevü müvész, ez a második budapesti bemutatkozása. A kitünő tehetségü, biztostudású festőművész ezúttal is élénkszínü temperafestmények sorozataival, tus- és ceruzarajzokkal szerepel. Csengery mint tartalékos tiszt részt vett az erdélyi bevonulásban s ennek egész sor festői érdekességü élménye tükröződik a kiállításon. A ló mozgásának különféle ritmusa, a vágtató, megtorpanó versenyló, katonaló, vadászmén az, ami elsősorban foglalkoztatja Csengeryt. Az erdélyi képek legtöbbje is a honvédség lovasalakulataival kapcsolatos. Gyüjteményének legjobb darabjai azok, ahol aprólékosság nélkül, impresszionista módon, foltszerü előadással ad vissza egy-egy kitünően megfigyelt lovas-jelenséget. A kiállítás december 17-ig van nyitva.

[illegible]

CSENGERY ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁNAK

KATALÓGUSA

„MŰTEREM"

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK K. F. T.

BUDAPEST

IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12, FÉLEM.

TELEFON: 189-554

A KIÁLLITÁS MEGTEKINTHETŐ: 1938. ÉVI OKTÓBER HÓ 12-TÓL OKTÓBER HÓ 24-IG NAPONTA 9–6-IG, VASÁRNAP 10—2-IG

KATALÓGUS ÁRA 30 FILL.

			Pengő
109.	Sikverseny	tempera	180.—
110.	Csikó	„	40.—
111.	Fordulóban	„	50.—
112.	Akadály előtt	„	60.—
113.	Poló	„	100.—
114.	Szökevény	„	100.—
115.	1914.	„	150.—
116.	1936. évi orsz. lovasmérkőzésről	„	60.—
117.	Magasházy László tábornok Tücsök nevü lován pasage-ban	tempera	100.—
118.	Lovastüzér üteg	„	50.—
119.	Sikverseny mezőnye a fordulóba	„	180.—
120.	Havas kép	„	100.—
121.	Szökevény	„	100.—
122.	Magas iskola	„	50.—
123.	Vágtató csikók	„	100.—
124.	Falka után a Szamos mellett	„	100.—
125.	Légi támadás	„	50.—
126	Falka mögött	„	100.—
127.	Kifutó	„	120.—
128.	Hortobágy	„	80.—
129.	Nemzetközi rémület	„	200.—
130.	Pányvázás	„	150.—
131.	Vázlat	„	60.—
132.	Tanulmány	„	50.—
133.	Jockey	„	60.—
134.	Bekeritve	„	180.—
135.	Az erdőn át	„	200.—
136.	Indulás a Meethez	„	250.—
137.	Terelés a ménesbe	„	100.—
138.	Szt. Hubertus napján	„	250.—
139.	Huszár század	„	180.—
140.	Diszmenet vágtában	„	200.—

			Pengő
141.	Önarckép „Abbén“	tempera	60.—
142.	Poló	„	100.—
143.	Poló	„	200.—
144.	Trenirozók a gyerekkel	„	280.—
145.	Parádé	„	150.—
146.	Poló	„	150.—
147.	Csikó tornásztató Örkény táborban	„	200.—
148.	Lóverseny a tribünről nézve	„	280.—
149.	A vadász osztály bemutatója Örkény táborban	„	300.—

A kiállítást rendezte:

KATÓ KÁLMÁN

a „MŰTEREM“ művészeti vezetője.

Merkur IV., Prohászka Ottokár u. 6

Budapest ingatlanforgalma

Kiskorona-utca 19., földszintes ház, 147 n. ölön, eladó: Gold Rudolf és tsai, vevő: Goldberger Sám. F. és fiai, vételár: 34.000 P. — Szalánczi-utca 5., eladó: Parall Rózsi, vevő: Székely Ádám, vételár: 20.000 P. — Szalag-utca 11., földszintes családi ház, 145.70 n. ölön, eladó: dr. Bagossy Károlyné, vevő: Elek Gyula és neje, vételár: 37.000 P. — 5229/4 hrsz., eladó: Fonó Ernő és neje, vevő: Tóth Pál és neje, vételár: 26.000 P. — 5031/3. hrsz., eladó: dr. Tóth Jenő és neje, vevő: Bessenyei Györgyné, vételár: 30.000 P. — Rimaszombati-út 15/c., adómentes bérház, eladó: Székely Ferenc, vevő: Lorschy Miksa és neje, vételár: 54.000 P. — Lónyay-utca 39/c., ötemeletes sarokbérház, adómentes, eladó: Gregersen Húgó, vevő: Hazai Bank Rt. elismert nyugdíjpénztára, vételár: 500.000 P. — 27.947/9. hrsz., eladó: Hirsch Károly, vevő: özv. dr. Holländer Lipótné, vételár: 120 000 P. — 31.697/7. hrsz., eladó: Erdélyi Sándor, vevő: Dór Építő Szövetkezet, vételár: 121.000 P. — Rákóczi-út 29., ötemeletes sarokbérház, 538 n. ölön, ingatlan 1/8 ad része, eladó: dr. Morvay Jenőné, vevő: Szentpály Miklós, vételár: 87.500 P. — Dohány-utca 68., ötemeletes bérház, 257 n. ölön, kb. 20.000 P adómentes és 41 000 P adóköteles bérjövedelemmel, eladó: Házközösségi Rt., vevő: Gyógyszerészek orsz. jóléti alapja, vételár: 670.000 P. — 31.576 hrsz., eladó: Fehér Manóné, vevő. Dumbovits Emilné, vételár: 40 000 P. — Thököly út 102., telek 298 n. ölön, eladó: Sós Ármin, vevő: Strausz György, vételár: 33.000 P. — Péterffy Sándor-utca 40., háromemeletes bérház 267 n. ölön, kb. 38.000 P adóköteles bérjövedelemmel, eladó: gróf Wenckheim József, vevő: Fischmann József, vételár: 290.000 P. — Bosnyák-tér 16., adómentes bérház, eladó: Heinemann Sándor, vevő: özv. Szigethy Sándorné, vételár: 100.000 P. — 38.107/6. hrsz., eladó: Magyar Gyapjú és Pamutárugyár, vevő: Mrázik János, vételár: 94 000 P. — Gróf Zichy Jenő-utca 31., emeletes ház 59 n. ölön, kb. 10.000 P adóköteles bérjövedelemmel, eladó: özv. Krausz Ferencné, vevő: Demény Károly, vételár: 80 000 P. — 35.731. hrsz., eladó: Görheny Jánosné, vevő: Vogel Dezső, vételár: 75.000 P. — 27 283/7. hrsz., Lippe Franciska, Bécs, vevő: Földes Vilmosné, vételár: 70.000 P. — Szobieszky János-utca 30., eladó: Szigetváry Ferenc, vevő: Teckert József, vételár: 68.000 P. — Columbusz-utca 22/b., eladó: dr. Szeiff Géza, Dunaszerdahely, vevő: Kaufmann Károlyné, Nagykanizsa, vételár: 58.000 P. — 30.702 hrsz., eladó: Strausz Jenő, vevő: Fekete János, vételár. 35.000 P. — 41.800 hrsz., eladó: Lengyel hentesárugyár, vevő dr. Zapomel János, vételár: 35.000 P. — Fűrész-utca 20., eladó: Reil Ferenc, vevő: Mányi Pál, vételár: 33.000 P. — 32.446 hrsz., eladó: Gümsberger Lipót, vevő: Lutz Ede és tsa, vételár: 22.500 P.

KAKAS RUHAFESTÉK
minden anyagot gyönyörűen fest. 1 csomag 14 fill. dupla adag 22 f
MINDENÜTT KAPHATÓ! LENDVAI TESTVÉREK festéktelepe, Ungvár 3

Színházak műsora

Operaház. Vasárnap d. u.: Bajazzók. Magyar ábrándok. Este: Álarcosbál (B. 1.) — Hétfő (½7): A nürnbergi mesterdalnokok (N. 3.) — Kedd: Manon Lescaut (A. 8.) — Szerda: Ivnor hegye (E. 10.) — Csütörtök: Rózsalovag (B. 9.) — Péntek: III. Filharmóniai hangverseny. — Szombat: Salome. A háromszögletű kalap (D. 10.) — Vasárnap d. u.: Romeó és Júlia, Sylvia. Este: Ivnor hegye. (3, ½8.)
Nemzeti Színház. Vasárnap d. u.: Vihar. Este: Négy asszonyt szeretek (I.) — Hétfő: Négy asszonyt szeretek (II.) — Kedd: Négy asszonyt szeretek (III.) — Szerda: Négy asszonyt szeretek (IV.) — Csütörtök: Négy asszonyt szeretek (V.) — Péntek: Négy asszonyt szeretek (VI.) — Szombat: Négy asszonyt szeretek (VII.) — Vasárnap d. e. (11): Vizsgaelőadás. D. u.: Aranyborjú. Este: Négy asszonyt szeretek (VIII.) (¾4, ½8.)
Nemzeti Kamaraszínház. Minden este és vasárnap d. u.: Kaland. (½4, 8.)
Magyar Művelődés Háza. Vasárnap d. e. (11): Tűzharcos ünnep. D. u.: Nincs előadás. Este: Erdélyi Gyöngyösbokréta. — Hétfő (8): Hangverseny (V. 3.) — Kedd (7): Vidám szüret (B.) — Szerda (C.), csütörtök (D.) (8): Vidám szüret. — Péntek (7): Vidám szüret (E.) — Szombat d. u. (3): Magyar karácsony. Este (½8): Vidám szüret. — Vasárnap d. e. (½11): Magyar karácsony. — D. u. (½4): Irodalmi délután. Este (½8): Bánk bán. (Nemzeti Színház előadása.)
Vígszínház. Vasárnap d. u.: XIV. René. Este: Románc. — Hétfő: Vadmadár. — Kedd: XIV. René. — Szerda: Egy fillér (C.) — Csütörtök: Egy fillér (D.) — Péntek: Egy fillér (L.) — Szombat: Egy fillér (Szombat bérlet). — Vasárnap d. u.: XIV. René. Este: Egy fillér (V.) (½4, 8.)
Magyar Színház. Vasárnap d. u.: Az ördög nem alszik. Este: Hajnalodik. — Hétfő: Hajnalodik. — Kedd: Az ördög nem alszik. — Szerda (L.), csütörtök: Hajnalodik. — Péntek: Az ördög nem alszik. — Szombat: Hajnalodik. — Vasárnap d. u.: Az ördög nem alszik. Este: Hajnalodik. (½4, 8.)
Andrássy Színház. Minden este és vasárnap d. u.: Nehéz ma férjhez menni. (½4, 8.)
Madách Színház. Minden este és vasárnap d. u.: Kismadár. (½4, 8.)
Pódium (a Pesti Színházban). Szerdáig minden este és vasárnap d. u.: Az érem két oldala. — Csütörtök: Nincs előadás. — Péntektől minden este és vasárnap d. u.: Karácsonyi műsor. (½5, ½9.)
Fővárosi Operettszínház. Minden este és vasárnap d. u.: Fiatalság — bolondság. (½4, 8.)
Komédia Orfeum. Minden este és vasárnap d. u.: Kvázi Dodó, a víztoronyőr. (½5, ½9.)
Kamara Varieté. Minden este, szombat és vasárnap d. u.: Kacagj, Lohengrin. (½9, szombat: 6, 9, vas.: ¼4, ¾7, 9.)
Royal Varieté. Minden este, szombat és vasárnap d. u.: Decemberi műsor. (½5, ½9.)
Erzsébetvárosi Színház. Minden nap: Rádion a feleségem. (½6, ½9, vas.: ¼4, 6, ½9.)
Józsefvárosi Színház. Minden nap: Aranyrász. (½6, ½10, vas.: ¼4, 6, ½9.)
Kisfaludy Színház. Minden nap: Tisztességes Anna. (½6, ½9, vas.: ¼4, 6, ½9.)

Csillárt egyre bérelje cserélje ... **VOGEL** csillárüzem üzleteiben IV Károly-körút 28 VIII Mária Terézia tér 9

— **Doktorrá avatás a kormányzói gyűrűvel.** *Pécsről* jelentik A pécsi Erzsébet Tudományegyetemen szombaton ünnepélyes külsőségek között avatták sub Auspiciis Gubernatoris ifjú *Szilágy* Péter jogtudományi doktorjelöltet. A kormányzót az avatáson *Fáy* István vallás- és közoktatásügyi államtitkár képviselte. A doktorrá fogadás után Fáy István államtitkár emelkedett szólásra és hangsúlyozta, hogy egy nemzet azért él, hogy a legmagasabb rendű emberi eszméket és értékeket nemzeti géniuszában való hitsa meg. A pécsi egyetem is egy új világot teremt egy új emberi típus által, nem erőszakkal, hanem ihletlel és neveléssel.

Cipőtyke nem látszik, nem fáj a lába, csak Saller cipőt húzzon fel rája. Szabadalom, Petőfi Sándor-u. 14. Tel.

Művészeti hírek

* **Csengery István képei a Műteremben.** Férfiasság és gyöngédség, kemény tárgyilasság és lírai kellem együtt jelentkezik a félszáz képen, mely most betölti a Kossuth Lajos-utcai kiállítóhelyiség falait. Pár kivétellel csupa tempera, élesen megfigyelő szemmel, tárgyilagos hűséggel, gyorsan futó ecsettel papírra vetve. Tárgyuk leginkább a ló mozgása, meg a tőle függő, a ló mozgását kiegészítő emberé, a ló erőfeszítései, szép szabad vágtája, ember-parancsolta különleges mozdulatai, kedélyállapotai, keretéül pedig a derűs természet gyöngéd lírai képe, az ég hangulatait tengernél hűbben visszatükröző föld. És még szélesebb kerete: az Erdélybe való bevonulásunk története, melynek ódai méltósága és derűje a képekre is visszahat. Néhánya a képeknek tárgya révén elsősorban történelemábrázolás, így *„A kormányzó bevonulása Szatmárnémetibe“, Előnyomulás a tankakadályok között“*, stb. Van egynéhány lovas-portréja is, örkényi tábori jelenetek, tüzérek életképei, de ezek mindenikén is érezzük, hogy festőjük elsősorban a ló mozgásában gyönyörködik, csonttól és íntól kezdve látja és vezeti le a ló mozdulatait. Színeit is gyors impresszióval rögzíti meg, kellemes harmóniába foglalja s ha a közvetlen impresszió elmúlt, inkább vázlatszerűségeket hagy képein, de nem igyekszik emlékezetből befejezni. Leginkább megfogja a néző lírai érzékét a *„Gyülekező hajnalban“* című képen a színek és vonalak fegyelmezett mozgalmassága mellett a fölvert uti por vidám fényessége. Néhány tus- és ceruzarajza a vonalvezetésben és szerkesztésben való egészséges érzékét és friss biztonságát külön is mutatja. Az egész kiállítás tetszetőssége és tárgyi időszerűsége révén is népszerűnek ígérkezik.

B. A.

TÖLTŐTOLL, csavarirón legalkalmasabb **AJÁNDÉK!** JAVÍTÁSOK **IVORY** üzem Király-u. 44.

* **Tröster Irma** okl. polgári iskolai tanárnő, énekművésznő nagysikerű műsoros előadást rendezett Erdély javára, amelyen rajta kívül közreműködtek *Válgi* Béláné, báró *Gorup* Adrienne, továbbá báró *Kemény* Melinda tanítványai. Bevezetőt dr. *Czettler* Jenő egy. tanár mondott.

Lénárt úriszabó ruha olyan, mint egy szép álom. Erzsébet-tér 13. Gyönyörű szövetek raktáron. Telefon: 182-579.

— **Felhívás a volt nemzeti hadsereg tagjaihoz.** *Uzdóczy-Zadravecz* István ny. tábori püspök, a volt nemzeti hadsereg tábori püspöke és vitéz *Magasházy* László ny. tábornok, a volt nemzeti hadsereg fővezérének szárnysegéde, felhívják a volt nemzeti hadsereg tagjait. hogy december 15-én délután fél 4 órakor a Szent György-téren tartandó nagygyűlésen és az ezt követő felvonuláson okvetlen jelenjenek meg.

December 8

Vasárnap

1849 december 8-án halt meg Drezdában huszonkilenc éves korában De Gerando Ágost, a magyarrá lett előkelő francia író. Párizsban ismerkedett meg Teleki Emma grófnővel. Beleszeretett, feleségül vette, követte feleségét hazájába s lelkes és áldozatos magyarrá lett. Három nagy műve is megjelent Magyarországról franciául, egy németül és magyarul is. Részt vett a szabadságharcban s az összeomlás után menekülnie kellett s még a szomorú emlékű 1849-ben elhúnyt Drezdában.

Özvegye, aki tehetséges írónő volt. 1893-ban halt meg a szatmármegyei Pálfalván.

Két gyermeke közül De Gerando Attila főként Magyarországon élt, de tanulmányai, könyvei s cikkei francia nyelven és francia lapokban jelentek meg Magyarországról, Erdélyről, az Aldunáról, a magyar nemzetiségi kérdésről, Wesselényi Miklósról. Leánya, Antónia, Párizsban tanítónői, majd tanárnői vizsgát tett, magániskolát alapított (ennek volt tanára egy ideig Irányi Dániel is). A kiegyezés után azonban visszatért véglegesen Magyarországra.

Kézfagyás ellen: jó meleg
kötött kesztyűt
KOVÁCS VICTOR
IV., SZERVITA-TÉR 4. VI. KIRÁLY-UTCA 2

Sibelius dalol

Tavasz volt, felszaladt a hold
az égre és a hold dalolt
s a rádiómból hullt a hang.

Suomi szólt. Az észak-bánat
sírt a gépből. Éjszakámat
átfonta vén Sibelius

álmokkal, melyek messze, fenn,
finn hazájának meztelen
tavai tükrén zengenek

s vágyakkal, melyek édesek,
melyekben most nem élhetek —
csak mikor megszólal a hold,

mikor Sibelius dalol . . .

RAICS ISTVÁN.

Gyönyörű élővirágok, koszorúk és csokrok Mérsékelt árak.
RIVIERA
ESZTERHÁZY-UTCA 2. Telefon: 135-062.

— **A főváros közkórházainak új szervezeti működési szabályzata.** A fővárosi közegészségügyi szakbizottsága dr. *Salamon* Géza tanácsnok elnöklésével ülést tartott. Napirenden szerepelt többek közt a székesfőváros közkórházainak szervezeti és működési szabályzata, mely a mai kor követelményeinek megfelelően egészen új alapokra fekteti a kórházak igazgatását és működését. Az előterjesztés szerint 88 fővel emelik a kórházaknál az ápoló- és 108 fővel a kórházi munkás személyzet létszámát. Módot ad a szabályrendelet, hogy az eddigi szabad délután helyett az igazgató-főorvos egy szabadnapot engedélyezzen.

— **A Zeneakadémiában szombaton** óriási tapsot kapott tangóharmonika-szerű csodahangszer meghallgatható és megvásárolható Sternberg hangszerpalotában. Rákóczi-ut 60.

— **A „Kisebbségvédelem“** a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem Kisebbségjogi Intézetének folyóirata legújabb száma dr. *Elekes* Dezső szerkesztésében gazdag tartalommal most jelent meg. Főbb cikkei: A kisebbségvédelem új feladatai. Dr. *Mikó* Imre: A romániai magyarság jogi helyzete a bécsi döntés idejében. Dr. *Gogolák* Lajos: Erdély és Magyarország. Dr. *Thirring* Lajos: Az erdélyi döntés népességi eredménye. Dr. *Oberding* József György: Adatok az erdélyi magyarság középosztály termeléséhez. Dr. *Kertész* Jánosné: A felszabadult magyar könyvtárak és a kisebbségvédelem.

114. szám. *Keresztrejtvény*

Udvardy János (1) Budapest

Rovatvezető: SALAMON JÓZSEF

VÍZSZINTES SOROK:

1. Harangja minden nap délben szerepel a rádióban. 14. Iparos szerszám. 15. Autómárka. 16. Becézett női név. 17. A legnagyobb angol grófság. 18. Az emberi test váza. 19. Fordítva: Lilian . . . (filmsztár). 20. Fakultúrát létesít. 22. Halottak előneve. 24. „Etus“ mássalhangzói. 25. Dunamenti város. 26. Zsűri teszi. 27. Időhatározó. 28. Hazánkban is előforduló exotikus madár. 30. Háborgat. 32 Kötőszó. 34. Hatvány. 35. Legnagyobb drámaírónk. 36. Mutatószó. 37. Tatár juhfajta, bőre asztrakán néven jön forgalomba. 39. Egészen friss keletű. 40. Erőszak — közismert idegen szóval. 42. A mozdonyvezető segédje teszi. 43. Község Komárom vármegyében. 44. „Másként“ idegen szóval (nevek előtt). 45. A latin „collecta“ szóból elmagyarosodott kifejezés a kéregető gyűjtésre. 47. Magasságban gyarapodik. 48. Magyar gépgyár rövidített neve. 50. Fordítva: Erősség. 51. Fordítva: Mássalhangzó kiejtve. 52. Mohamedán szentírás. 53. Betelјesülést hiszek. 55. Nagy vizek jege teszi. 57. Fordítva: Teljesít (adósságot, tiszteletet). 59. Német küldönc. 60. Betegpénztár röviden. 61. Értékpapír-szelvény. 62. Nagyon nevet. 63. Kellemetlen viselet.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Professzorok. 2. Ilyen vonat is van. 3. Idegen hosszmérték. 4. Véghezvisz (valami nem jót). 5. Fordítva: Ezen járunk. 6. Német szemét. 7. Nagy japán államférfi volt. 8. A csersavnak a gubacsban előforduló fajtája. 9. Elhagyja az eredeti irányt 10. = a 27. vízszintessel. 11. Ilyen puskás is van. 12. = a 60. vízszintessel. 13. Nemzeti imádságunk. 18. Mandzsukuói nagyváros. 19. Előbbre jut. 21. Ruhadarab. 23. Ószeres teszi. 26. Az anyarozs népies neve. 27. Két szó: I. Magyar Atletikai Club. II. Aggok Clubja. 28. Amerikai steppe, fonetikusan. 29. Önmagába visszatérő görbe vonal. 31. Vámos teszi. 33. Egyszerű fizikai gép. 35. Festők, szobrászok munkahelye. 37. Lányok osztogatják (manapság nemigen!). 38. Minden országnak van ilyen képviselete. 41. . . . Novarro (filmszínész). 43. Exotikus cserje termése, amelyből készült izgató ital nálunk is közfogyasztásnak örvend. 45. Heverő, ma már kevésbé használt idegen szóval. 46 Szarvasfaj. 49. Liechtenstein hercegség fővárosa. 51. Szerves anyagok bomlásából eredő gáz, mocsarakban, bányákban gyakori. 52. Bibliai név. 53. Híres bécsi cirkusz volt a háború előtt. 54. Helyben. 56. Fordítva: Az ehető csiga elneve. 58. Vasmegyei község. 61. Kisfaludy Sándor névbetűi. 62. Körmendi Béla névbetűi.

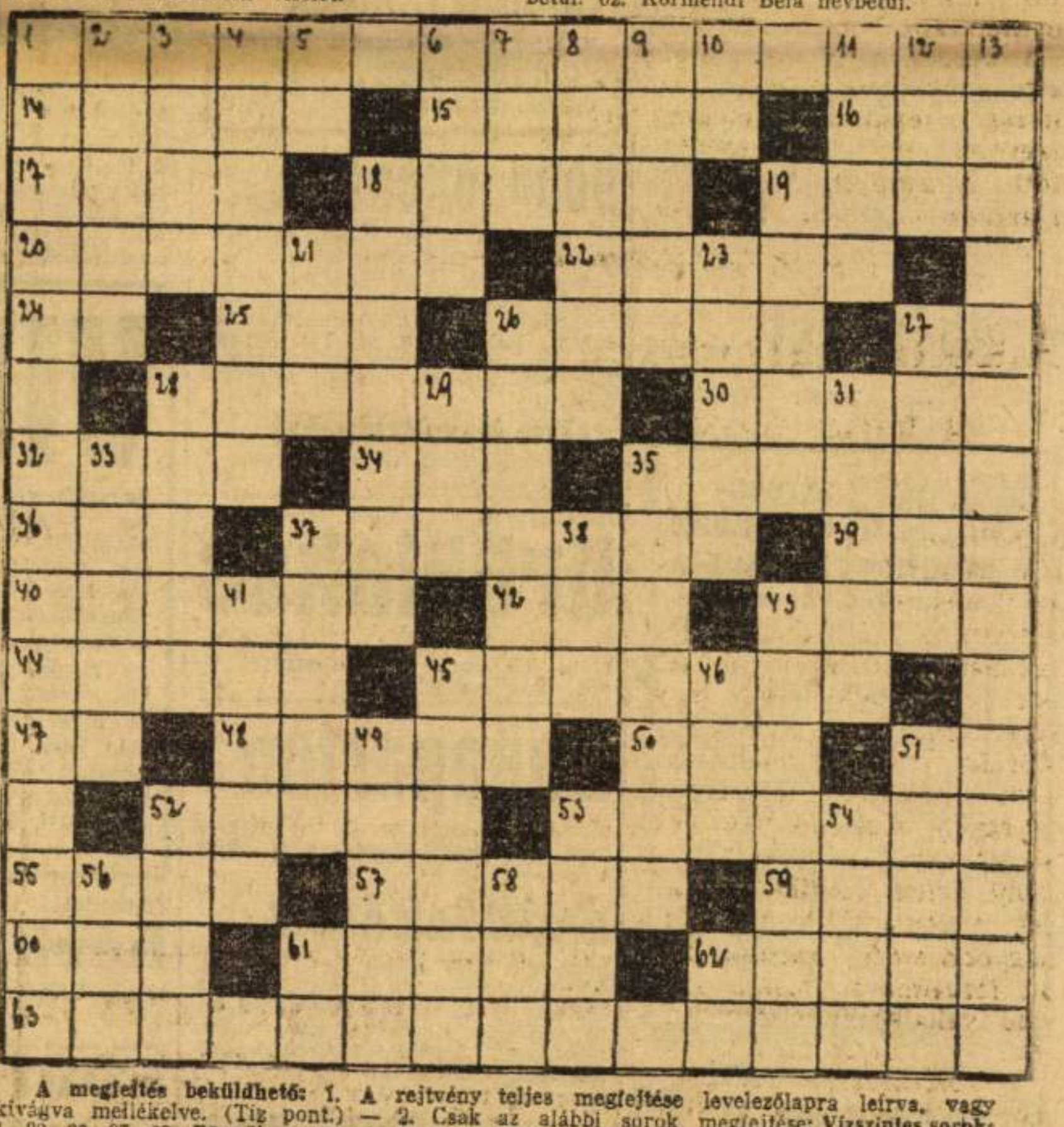

A megfejtés beküldhető: 1. A rejtvény teljes megfejtése levelezőlapra leírva, vagy kivágva mellékelve. (Tíz pont.) — 2. Csak az alábbi sorok megfejtése: **Vízszintes sorok:** 1, 20, 28, 37, 63. **Függőleges sorok:** 1, 4, 13, 26, 43. (Öt pontot eredményez.)

A 113. SZ. KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE. Vízszintes sorok: 1. Keresztrejtvény. **14.** Szép új világ. **44.** Artista **74.** Babay József. **78.** A mecklenburgiak **Függőleges sorok: 1.** Kondorosi csárda **13.** Jellowstone-park. **16.** Nemesi levél **20.** Karolingok. **31.** Távirat.

TUDNIVALÓK: A megfejtést kérjük **1940 december 14-ig a MAGYAR NEMZET** szerkesztőségébe (VI., Aradi-u. 10.) olvasható aláírással és pontos címmel beküldeni, vagy a lépcsőházban elhelyezett levelesládába dobni. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: „REJTVÉNYOLDAL“. A jutalmak kiosztásában minden olvasónk résztvesz, tehát NEMCSAK AZ ELŐFIZETŐK. Hibás megfejtéseket is pontozunk, de természetesen csak a hibák arányában. A rejtvényoldal szelvénye felerősítve, minden esetben mellékelendő, mert enélkül semmiféle megfejtést nem pontozunk. Akik először küldenek be megfejtést (nem a borítékon), „U“ betűvel, a régiek pedig „R“ betűvel, illetve ha már kaptak törzsszámot, azzal jelezzék.

Rejtvény jutalmak

A november 24.-i legmagasabb ponttal rendelkezők az alábbi jutalmakat kapták:

1. Utalvány egy pár aranyjelzésű
G F B SEI YEMHARISNYARA
Kapta: Halász Róbertné (96)

2. Egy játszma
PIATNIK
magyar kártya
Kapta: Füzi Sándor (44)

3. Öt üveg
SZENT ERZSÉBET
tápsór házhoz szállítva
Kapta: Szunyogh István (150) vámsz. tiszt

4. Egy
LYSOFORM CSOMAG
egy üveg Super Lysoform, egy tubus Lysoform fogkrém és egy doboz Lysoform-arckrém házhoz szállítva
Kapta: özv. Dávid Bálintné (50)

5. Utalvány egy pár selyemharisnyára a
HEILIG HARISNYAHÁZBA
Rákóczi-út 28
Kapta: özv. Wuschek Henrikné (112)

6. Egy darab
FÉSZEKODU
házhoz szállítja Első Magyar Fészekodugyár Kárász
Kapta: Papp Gyula (151) Máv műsz. s. tiszt

7. Három doboz remekül habzó
AUTOMENTH
száraz fogkrém
Kapta: Virág Kálmánné (101)

8. Két darab elsőrenű
WILLIAMS BOROTVASZAPPAN
Kapható minden szaküzletben
Kapta: Dalma Lajos (81)

9. Utalvány három csomag
PRINCE OF WALES
kétszersültre
Kapta: vitéz Benedek Géza (212)

10. Egy üveg 1-es (750 gr-os) **SIDOL** fémtisztító és egy üveg kiváló minőségű **SIDOLAC** folyékony bútorfényesitő Adja: „SIDOL“ vegyitermékek gyára
Kapta: Kovács Györgyné (196)

11. Öt doboz (300 darab)
SENATOR CELOFILTER
cigarettahüvely
Adja: Janina Cigarettapapírgyár R. T.
Kapta: Csapó Károly (19)

12. Utalvány kettő darab
LETON SZAPPANRA.
Adja: Hunnia-gyógyszertár. Erzsébet-krt 56
Kapta: Euler Margit (6)

13. Egy doboz (hat darab)
VELOSA FÉNYŐFÜRDŐTABLETTA
Házhoz szállítja dr. Wander-gyár
Kapta: Reichl Erzsébet (42)

14. Egy darab Turnlight Palaba komplett
ZSEBLÁMPA.
Adja: Pála Elemgyár Rt., Mester-utca 26.
Kapta: Hirsch Sándor (10)

15. Utalvány egy művészi fényképfelvételre
DISKAI MONA LISA FOTO STUDIO
műtermébe, Rákóczi-út 18. Telefon: 224—412.
Kapta: Kovács József (19)

16. Egy üveg
VALERY DOULCIA ARCTEJ
kiválóan alkalmas az arcbőr ápolására.
Adja: Valery vezérképviselet. Mahr-u 6
Kapta: dr. Pásztor Gézáné (51)

17. Egy üveg mindenkor szükséges
HYPEROL-TABLETTA
amely ideális száj- és torokfertőtlenítő
Kapta: Kiss Ferenc (278) tisztviselő

18. Egy doboz elismert
NIVEA KRÉM
Arcra, kézre, testre reggel, délben este
Kapta: Rozgonyi Pálné (5)

19. Utalvány egy művészi fényképfelvételre
DISKAI MONA LISA FOTO STUDIO
műtermébe, Rákóczi-út 18. Telefon: 224—412.
Kapta: dr. Mittermaier György (108) orvos

20. Egy nagy üveg
„NOVO“-SÓSBORSZESZ
Házhoz szállítja: Móldvay és Társa k. f. t.
Novo vegyicikkek gyártói, Baross-utca 82.
Kapta: Miholics Gábor (25)

114 MAGYAR NEMZET REJTVÉNYSZELVÉNY

Jó gyerekek rejtvényei

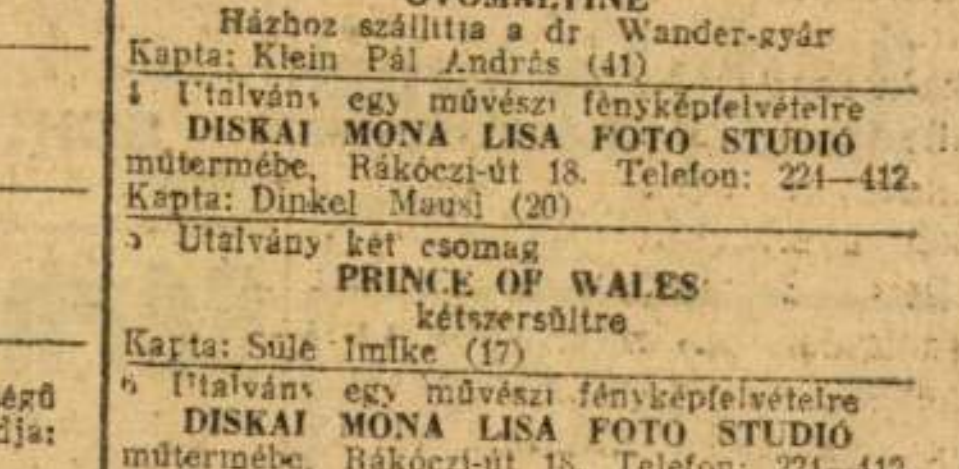

Kovács Flórián Szilveszter (82), Rákosliget.
A MULTHETI REJTVÉNY MEGFEJTÉSE: Hármas határhegy.

Jó gyerekek jutalma

1. Egy darab három pengő értékű utalvány
LIEBNER BÁCSI
játékboltjába Szent István-tér 4.
Kapta: Zalay Ilonka (1)

2. Egy doboz elsőrendű bonbon Adja:
KOESTLIN L. ÉS TÁRSAI R. T.
keksz-, biszkvit és csokoládégyár. Győr
Kapta: Paál Irénke (10)

3. Egy doboz
OVOMALTINE
Házhoz szállítja a dr. Wander-gyár
Kapta: Klein Pál András (41)

4. Utalvány egy művészi fényképfelvételre
DISKAI MONA LISA FOTO STUDIÓ
műtermébe, Rákóczi-út 18. Telefon: 224—412.
Kapta: Dinkel Mausi (20)

5. Utalvány két csomag
PRINCE OF WALES
kétszersültre
Kapta: Süle Imike (17)

6. Utalvány egy művészi fényképfelvételre
DISKAI MONA LISA FOTO STUDIÓ
műtermébe, Rákóczi-út 18. Telefon: 224—412.
Kapta: Szentiványi Dávidka (6)

7—9. Utalvány két-két drb belépőjegyre az ODEON filmszínház (Rottenbiller-u 37/b.) és két darab belépőjegyre a TIVOLI filmszínház (Nagymező-u 8.) vasárnap délelőtti matinéelőadására.
HÖLGYEK ELŐNYBEN és
OKOS MAMA
Kapták: Hantos Imre (5), Schery Gábor (1) és Förster Zsuzsika (3)

10—11. Egy-egy csomag hasznos
PIPERECIKK
Kapták: Erős Mariska (6) és Szamossy Gyuszi (?)

114 JÓ GYEREKEK LAPJA REJTVÉNYSZELVÉY

Öröklakás

ÖRÖKLAKÁS

25 ÉVES ADÓMENTES majdnem kész házban, luxuskivitelben

VISEGRÁDI-U. 33

még néhány két szoba hall, egy szoba hall, melegviz és fürdőszobafűtéses, komfortos, fizetési feltételekkel **ELADÓ** Érdeklődés: helyszinen. 366

Mágnás-

negyedben két-háromszobás hallos és garszón budai gyönyörű

villa-öröklakások

közp. fűtés melegvizzel + méteres erkélyekkel, garderobbal, szines fürdőszobákkal, villamos-, autobuszmegállónál eladók. Tulajdonos: Pasaréti-u. 3. I. 1. Tel.: 356-384. 361

Öröklakások

KETTŐSZOBA-HALLOS KOMFORTOS, EGYSZOBA-HALLOS KOMFORTOS GARSZONLAKÁSOK, KÖZPONTI FŰTÉS, MELEGVÍZ, UJONNAN ÉPÍTENDŐ HÁZBAN. Pannonia-u 17. Tel.: 125—957. 425

Kész egyszobás komfortos, vagy garszón

öröklakást VESZEK

„Kp." jeligére Tenzer hirdetőjébe Szervita-tér 8. 418

MELINDA társas-üdülőház

a Svábhegy koronája

A tető alatt lévő, félig már elkészült épületben még kapható fix áron néhány egyszobás egy hahálófülkés, egyszoba-hallos és kétszobás **ÖRÖKLAKÁS**

Központi fűtés, melegvizszolgáltatás. Fényes kivitel, minden komfort. Gyönyörű körkilátás egész Budapestre minden lakásból. Értékálló jövedelmező tőkebefektetés A Svábhegy központjában, mégis csendes helyen Melinda-út 30—32. sz. alatt. Érdeklődés, lekötés vasárnap d. e. a helyszinen, hétköznap 9—12-ig és 3—6-ig Novák Sándor szervező irodájában, Rákóczi-út 11. Telefon: 139-122. 29

Kérjen dijtalan prospektust.

Uri lakónegyedben, autobusznál,

Városmajor-u. 52

e hóban beköltözhető, luxuskivitelű társasházban még egy-egy I. emeleti HÁROMSZOBA-HALLOS és KÉTSZOBA-HALLOS ÖRÖKLAKÁS. Központi fűtés, melegviz, beépitett szekrények, kert. Érdeklődés d. e. helyszinen d. u. telefon: 353—698 és 134-064. 27

2—3 SZOBÁS **öröklakást**

veszek értekezés tel.: 112—032 d. u. 3—7-ig. 252

Öröklakást

vennék elsőrendű összkomforttal kettőszoba esetleg háromszoba hallost készpénzért. Telefon: 366—777. Délelőttönkint 10-ig 237

BUDA legszebb helyén felépült társasházban még néhány 2 és szoba hallos önálló telekkönyvi betéttel biró

öröklakás kapható

Érdeklődni d. e. 9—12-ig és d. u. 2—5-ig. Tel.: 26-93-98 398

HORTHY MIKLÓS-ÚT 98 már épülő házban 3 drb. 2 szoba hallos és 1 drb. garszón

öröklakás

1941 májusra. Bővebbet: Fekete építőmesternél. XI., Fehérvári-út 38/A. Tel.: 269—453. 60

Legolcsóbb öröklakást

legkedvezőbb fizetési feltétellel vásárolhat

a Horthy körtérnél

Szent Imre-iroda. Horthy Miklós-út ötvennégy. Telefon: 269-037. 198

Újlipótvárosban NOV. 1-TŐL LAKOTT V., KRESZ GÉZA-U. 53. újépítésű elsőosztályú kivitelű házban néhány különböző tipusú

öröklakás 26

eladó, 25 éves adómentesség BIZTOSÍTOTT HOZAM 6½—7½ százalék. Leköthetők V., Klotild-u. 12/c. I. 1. Telefon: 124-758.

Horthy Miklós-út 90 alatt épülő házban kapható még 3 drb. 2 szoba hallos és 1 garszon

öröklakás

1941 május 1-re. Fekete építőmester. XI., Fehérvári-út 38/a. Telefon: 269—453. 162

A Váci-út 46. sz. alatti, a **Lehel-téri templom parkjára néző** öröklakásokat **eladtuk.** Megkezdtük a közvetlen mellette lévő MÁR ELKÉSZÜLŐ Váci-út 44. számú ház

öröklakásainak

eladását. Ia építkezés, központi fűtés, meleg viz.

25 éves adómentesség! Márvány-vesztibül. Az 1 szoba hallos lakások közül a III. és IV. em. kapható még. A 2 szoba garszónok közül még 2 és 2 nagyméretű 2 szoba hallos, 2 kerti garszón, hozadéka cca 8%. Leköthetők: Klotild-u. 12/c. I. 1. T: 124-758

Bérbeadott öröküzlethelyiségek

fenti házban igen magas kamatozás mellett ELADÓK. Érdeklődés helyszinen és Klotild-u. 12/c. I. 1. Telefon: 124-758. 431

Dobogókőn Üdülő Társasház

700 m magas, alpesi klima, 1—2 szobás appartementek, fényes kivitelben. Kedvező fizetési feltételekkel. Bérbeadható legjobb jövedelmezőséggel. Leköthetők Glock építőmesternél. Budapest, Molnár-u. 8. sz. Tel. 383-119.

Még egy kétszoba hallos gyönyörű kilátású

villa öröklakás

kapható december 15-re Csévi-utca 3. 5-ös autobusznál. 273

Beköltözhető kettőszobás hallos

öröklakás

és négyszobás hallos öröklakás olcsón, 23 éves adómentességgel eladó. Böszörményi-út 4. 272

Dunaparton

(Szent István-park 34 és Ujpesti rakpart 30.) **Margitszigetre néző, kész** 1—2 szobás és hallos

öröklakások

központi fűtés meleg vizzel eladók. Tőkelelhelyezésre 7% os jövedelem A Thököly-út 150 sz. kész házunkban egy nagyméretű 1 szobás garszonlakás még eladó. Leköthetők Öröklakásirodánkban, Pozsonyi-út 50., egész nap (vasárnap 1-ig). 186

A XII. Bernát Géza-utca 18. sz.

alatti parkoktól övezett csendes villatelken épitjük fel az

»ARANY JÁNOS« társasvillát

melyben háromszobás hallos két szobás, hallos egyszobás hallos és egyszobás összkomfortos és garszón lakrészek kaphatók központi fűtéssel melegvizzel nagy szobákkal. Lekötés: Németh és Mérő cég Társasházépítő Vállalatánál XI. Horthy Miklós-út 42 Tel.: 269-301 269-401

Dijtalan prospektus. 12

Öröklakások

kaphatók a XI., Bocskai-úton épülő 3 darab ötemeletes TÁRSASHÁZUNKBAN Terv és felvilágosítás: Lenke-tér 8 Építési iroda. 9

Vennék kész, prima építkezésű 2 szobás hallos ***öröklakást***

„Prima" jeligére főkiadóba. 88

Ingatlan

Vennék adómentes bérházat

nyolcvanezerig tulajdonostól. Cím: Vadas, Thököly-út 117/b. 169

Villák

Bérvilla, II-emeletes, közp. fűtéssel, adómentes, 14.000 pengő bér, 165.000. Budán, legszebb helyen, adómentes, 2X4 szobás, kerttel, 85.000. Budán ötszobás közp. fűtéssel, adómentes, kerttel, 55.000. Ötszobás, kerttel, külön kétszobás villamos mellett, 45.000 pengő.

SCHLESINGER

123-321. 302

Bérháztelek

XIV. Nürnberg-utcában 104 négyszögöl ELADÓ. „Készpénz 3303" jeligére Blocknerhez Városház-u. 10. 15

Eladó bérházak

Szt. István Parknál 11.000 adómentes bérrel 120.000. Újlipótvárosban pazar adómentes sarok 19.000 adómentes bérrel 220.000 átírásmentesen. Keletinél 12.000 adómentes bérrel 150.000 Stefánia-útnál 13.500 adómentes bérel 145.000. Margit-körútnál 25 évig adómentes 13.000 bérrel 170.000, 100-000-rel átvehető. Városligetnél pazar 4 emeletes 33.000 bérrel 280.000, 150.000-el átvehető. Belvárosban 25 évig adómentes 60.000 + 25% bérrel átírásmentesen 720.000. Gurszky Ingatlaniroda. T.: 126—669. 80

Bérház

Budai oldalon, hosszú adómentességgel, alacsony bérek, 7000 P hozadék, 85.000. Főútvonalon IV-emeletes, 47.000 P hozadékkal, amortizációs kölcsönnel 410.000. Hatemeletes, hosszú adómentességgel, luxus kivitelben, átírásmentes, 6½% jövedelemmel 500.000. Budai oldalon, hosszú adómentességgel, alacsony bérek, 9500 P bérrel 125.000. Budán II-emeletes, adómentes, 9400 P bérrel, 105.000. Budán egyemeletes, adómentes, ráépíthető, 5000 P hozadékkal 58.000. Belvárosban IV-emeletes, még adómentes, 47.000 P bér 400.000. Rudolf-térnél V-emeletes központi fűtés, 18.000 P hozadékkal, meleg viz. 200.000. Budán III-emeletes, átírásmentesen, 12.200 P bérrel 140.000. Budán III-emeletes, hosszu adómentességgel 75.000 P kölcsönnel, kb. 14.000 P hozadékkal 170.000. Négyemeletes, nagykörútnál, 36.000 P bér, olcsó bérekkel 280.000.

SCHLESINGER

117-118. 301

Horthy Miklós útnál

összközműves

kis telkek

olcsón kedvező feltételek. Horváth Ingatlaniroda Horthy Miklós-út 54. Telefon: 269-037. 197

IX. ker.-ben kétem. nagyadóm. félkomf. kislakásokkal 10.000 bér 90.000-ért. Ligetben négyem. összkomf garage, házmlak. adóment. 34.000-ért. Iroda 115-464. 178

VILLA

Budagyöngyénél, 520-as ósparkban, 4 szoba hallos összkomf tázm. lak. 30.000-ért, Rózsadombon, ósparkban adóm. 2x3 szobás összkomf. garázs, 45.000-ért, Mányoki-útnál, Gellérthegyen, 320-as ósparkban, adóm. 7 szoba hallos luxuspalota, zem. + házm. lak. 68.000-ért. Olaszfasorban 420-as ósparkban, adóm. 2x3, 2x2, 2x1 komf. teraszok, 85.000-ert. Kényszereladások nyilvántartval Fiz. felt.!

Dr. Hegyi, 139-683. Rökk Szilárd-utca 6. 282

Tátra-utcánál IV-em, adóm., 13 lakásos

bérház 16.000 jöv. + meleg vizzel

(167.500). Rajta maradhat 50.000.

ENDLER, 114-119

Főúri villa

budai Virányoson, gyönyörű ötszobás, nagyadómentes, hiperkomfortos, tulajdonostól helyenezérert „Csak közvetlen vevő" jeligére. 211

Üzemházak

gyárak, ipartelepek és üzemnek alkalmas olcsó telkek legnagyobb választékban! Szaika, Horthy M.-út 124. Telefon 259-122. 207

ELADÓK NAGYADÓMENTES

saroktelek

213 öl. Visegrádi-u. Csanádi-u. sarok és szomszédos NAGYADÓMENTES BELSŐ TELEK, 143 öl, Visegrádi-utcában, óriási fronttal, alapitványnak, nyugdijintézetnek, öröklakásnak kiválóan alkalmasak. Felvilágosítás: Schulz, V., Szalay-u. 2. Tel., 113—525. 232

Főbérletbe adom hosszabb időre adómentes 70.000 pengőt jövedelmező bérházamat. Bérlethez 120.000 pengő szükséges. Kitűnő üzlet! Tel. 351-999. 220

HÁZ

Stat'sztikánál, adóm. nettó 8 százalékra 85.000 ért. Andrássy-útnál, adóm. 6000 bér, átírásmentesen 160.000-ért. Szabadság-térnél, sarok, 35.000 bér 280.000-ért. Dunaparton, V. em. sarok, 1965-ig nagyadóm., 54.000 bér, 520.000-ért. Kényszereladások nyilvántartva! Fiz. feltételek! Dr. Hegyi, 139-683. Rökk Szilárd-u. 6. 291

NAGYKÖRÚTNÁL óriási nagy

sarokház

III-em., csupa utcai lakásokkal, 25.000 jöv. (172.000). Esetleg felerésze (85.000)

ENDLER, 117-451

Keresek 10.000 □-ölig

gyümölcsöst

konyhakertészetet, vagy ennek megfelelő telket országút mellett. Pesttől 10 km-ig, családi házzal, ármegjelöléssel „Keresztény 6446" jeligére főkiadóba. 209

Bérháza! Stefánia-úti 3 em. adómentes, luxuskivitelben, közp. melegviz, nettó 7%-ra, 185.000. — Szent Imre herceg-úti háromem, adómentes bérvilla, 7300 bér], 85.000. — Üllői-útnál emeletes, adómentes. 1x4 hallos, 2x2 komfortos 1x1 szobással, nettó 6%-ra, 72.000 — Solobank, Hunyadi-tér 10 Tel. 220-835. 286

Bérház

belső Rákóczi-út mellékutcájában a város lévő 300 négyszögöl 27.800 pengő hozammal, kislakásokkal 170 ezer pengőért 5200 dollár amirtizációval eladó. Délelőtt 10-ig 137—480. 263

Bérházak:

Groszmann Dénes Ingatlanforgalmi irodája, Teréz-krt 5. Tel.: 425—160. Károly-krt. közvetlen közelében III. em. szolid építkezés, 33.000 bruttó jöv. amortizációval, 7%-ra sürgősen eladó Baross-utcai 300 ölön, III. em. prima bérház, márkás építkezés, 15.200 jöv. 95.000-ért. Thököly-út. III. em. adóm. sarokbérház, luxuskiv prima építk, 8% nettó jöv. 150 ezerért.

Emeletes

háromszobás komfortos, parkettás, közművesített, kétszer egyszobás félkomfortos, adómentes, Erzsébet királyné-útnál, villamostól és autobusztól két percre, ELADÓ. Megtudható tulajdonosnál: XIV., Körvasútsor 176. ajtó 3.

Bérvilla *építésre is alkalmas*

telek gyönyörű kilátással Budán kedvező feltételekkel eladó. T.: 353-985. Reggel és este 9—10-ig. 416

NAGYKÖRÚTNÁL, adómentes, prima

bérház

9% nettó jövedelemre sürgősen 150.000 pengőért ELADÓ. Szaika, Horthy M.-út 124. Telefon 259-122. 206

Veszek telket,

bérháztelket, nagyadómentes ÖRÖKLAKÁST „Csakis leírással, árral" Balogh hirdetőbe, Szent István-körút 9. 68

Francia-úton, Erzsébet királyné-útja és Andrássy-út között 135 öles

telkek olcsón

részletfizetésre eladók. Ingatlanbank Deák Ferenc-u. 17. Tel. 181-753. 67

Vennék 3—5 szobás

családi házat, vagy villát

tágas, világos souterainnel, jó környéken. Részletes leírást „Laboratórium" jeligére Blocknerhez, Vilmos császár-út 33. 364

Gellérthegy alján gyönyörű 2 em. **új bérvilla** legprimább építkezés, luxuskivitelű terraszos, körkilátásos lakások; tőkebefektetésre kiváló! Ára 115.000 P. 75.000 készpénzzel átvehető! Bologa. 225-498. 290

STEFÁNIA-ÚTNÁL háromem.

bérház

250.000-ért eladó. Érdeklődés d. u. ½6—7. II., Zsigmond-u. 1. II. 24. Ügynökök kizárva. 245

15 hold

tanyásbirtok

Pest közelében eladó. T.: 129-867. 407

Bérházat keresek ügyfelem részére kb. 150 ezer pengő készpénzbefektetéssel adóköteles szolid építkezésű, jó fekvésű házak érdekelnek Telefon: 125—612. d. u. 5—6-ig Ügyvédi iroda. 405

Bérházat

megvételre

jókarban lévőt, közvetlen tulajdonostól keresek, esetleg átvehető teherrel. Ajánlatok „130.000 készpénz" jeligére Blockner hirdetőbe, Vilmos császár-út 33. 369

Bérház, adómentes

Budán közpfűt. melegv. 34.600 évi ért. 420.000-ért dr. Benedekné Kender-u. 3. T.: 136—833. 248

Nagy-adó-mentes **bérpalota**

Nagykörút mellett, 6% tiszta jövedelemmel. 260.000-ért eladó. Iroda: Jókai-u. 18., I. 7. Telefon: 127—040. 258

ELADÓ villamos- és autobuszmegállónál még 17 évig nagyadómentes primán épitett

bérvilla

11 összkomfortos 2 szobás és egy különfeljáratú egészen luxuskivitelű 3 szobás télikertes garderobszobás, központifűtéses lakással 160.000-ért 7 százalékra. Kizárólagos megbizott Mellinger T.: 15-56-72. 246

Gyár — Üzem

Festőüzemnek

alkalmas kisebb gyárhelyiséget keresünk bérbe, vagy megvételre. „XIII. ker." jeligére a kiadóba. 213

Budapesten élelmiszeriparnak alkalmas

gyárépületet

megfelelő helyiségekkel sürgős megvételre keresünk. Ajánlatokat „Alimenta" jeligére a kiadóba. 202

BAROSS-UTCÁBAN üzemháznak is alkalmas földszintes ház 350 négyszögölön. Utcai részen még 100 négyszögölön bérház építhető. Olcsó telekárban sürgősen eladó. 30.000-el átvehető. Tulajdonostól: Kisórssy. Lónyay-u. 7. hétköznap 2—6-ig. 58

Ékszer

ZÁLOGBAN LEVŐ ÉKSZEREIT ezüstjét költségmentesen kiváltom és azok teljes értékét kifizetem. Ékszerek, ezüsttárgyak olcsón kaphatók SCHMELCZER Benő ÉKSZERÉSZ. IV., Károly király-út 28. Keresztény szövetbolt mellett. 136

BRILIÁNST aranyat, fogaranyat ezüstöt, zálogjegyet mindenről legdrágábban vesz Baross Ékszerház Baross-u. 83. T. 134-778 147

SÜRGŐSEN mutassa meg

eladó briliánsait,

mielőtt eladja Kristóf-tér 2 I. 3. ékszerműterem. 11—2 között T. 182-647

BRILIÁNS BUTÓN ELADÓ

Telefon 353-110. 296

Autó

Spirál és autórugók

gyártása. LICSAJER. VIII., Thék Endre-u. 14. Telefon: 134-555. 112

KISFOGYASZTÁSU

modern autók

használt, kifogástalan állapotban jó gumikkal: Olympia, Kadet, Ford, Eifel, Adler, Aero, B. M. W. Standard, 1100 Fiat, Topolino és sok más kocsi, csukott és cabriolet előnyös áron fizetéskönnyítéssel. Kérjen készletkimutatást. Opel képviselet használtautó-telep. Budapest, XIII., Révész-utca 4. 51

Eredeti amerikai rádiós

nyolc-hengeres **Ford eladó**

Érdeklődők megtekinthetik Vigh garageban Érsekújvárt. 280

Pénz — Kölcsön

30 félévre törlesztéses

pengőkölcsönt kihelyezek pénzalapból prompt bérházra, bérvillára átlag félévi 3¾% annuitással tőketörlesztést is beleértve. Farnadi, Nagymező nyolc. Értekezés 1—3 között. Telefon: 42-49-77. 215

RÉSZVÉNYT, egyes darabokat (korona értékűeket is), hadi és kényszerkölcsönkötvényt legjobban vásárol Redlich D. Bankház Párvax-köz 8. T. 188-111. Alap. 1873 101

„Pénz áll a házhoz"

ha átnézi régi értékpapirjait Legjobban értékesítheti Barna Bankházál V. Nádor-u. 26. Tel. 121-316 Értékpapirokra kölcsönt nyujtunk. 122

VIDÉKI elsőrangú vállalat

60.000 pengő kölcsönt

KERES elsőhelyi biztosítékkal. Lehet közreműködő is. Jelige „Őskeresztény". 172

150—200.000 pengő tőkét keres

½ millió P-vel

alakuló textil gyár

Hosszú lejáratú hitel vagy részvényátvétel formájában. Biztosított rentabilitás, minden garancia, azonnali üzembehelyezés. „Készáru produkció" főkiadóba. 228

3%-os kölcsönöket

folyósít 5 évre bankcégvezető. Rákóczi-út 50. II. 52. Tle. 225-494. 200

JELZÁLOKÖLCSÖNÖKET FOLYÓSÍTOK elsőrendű intézetnél több. v. lekötéssel, igen előnyös feltételek mellett. Lev. „Gyors lebonyolítás" jeligére Arató hirdetőbe. Erzsébet-körút 14. 7

Pénze értékállandóságát.

sőt magas kamatozását biztosíthatja. Érdeklődés levélben „Valorizáció" jeligére alatt, lehetőleg telefonszámmal Boros hirdetőbe, Andrássy-út 54. 256

Gépek

Famegmunkáló gépet

új vagy használt állapotban minden célra szállít Rónay Zoltán Kartács utca 27. 109

ELEKTROMOTOROK, transzformátorok új és használt kivitelben előnyös árban kaphatók Kölcsönzés Sugár Árpád, Teréz-krt 19. T.: 115-416. 170

Eladó és kölcsönbeadók alighasznált, lóerőre berendezett

szalmaprések

Stern, takarmányos, Karcag. 168

KÁPOSZTAVÁGÓGÉP és törzsfúrógép villanyerőre ELADÓ. Képessége naponta 100 mázsa. Feldmann József, Ungvár, Munkácsy M.-u. 22. 167

Elektromotorok

dynamók, generátorok, transzformátorok állandó raktára. Kékkő. Budapest, Nagymező-u. 66. 238

VILLANYMOTOROK újak és használtak, eladás, vétel, javítás. Nagy Dezső, volt Ganz-gyári főművezető. V., Pannonia-u. 36. Tel. 292-584. 73

Centrifuga 850 mm rézdob

üzemképes, rendkívül olcsón eladó. „Jó vétel 6479" fők. 243

Villamosmotorok dinamók újak és használtak minden nagyságban raktáron. Enerte, Eötvös-u. 38. Telefon: 122—169. 90

Szárító szekrény modern gázra, m. gyári új 160×120×2 m. 850 helyett CSAK P 350 eladó. „Egyszeri alkalom" főkiadóba. 242

Papirvágógépet *keresek*

70×80 „Motoros" jelige. 263

Különféle

MAGÁNNYOMOZÓ

Dr. BÉKÉSI TIBOR NY. RENDŐRKAPITÁNY

Erzsébet-körút 17. Telefon 222-802. 40

„Magyar Falu"

V., Vörösmarty-tér 6. Árusít népművészeti és háziipari cikkeket. 100

Uj kvarclámpa kölcsönzés

ELECTROMEDICA 114

Baross-tér 14. Telefon: 426-931.

ŐSKUTATÁS

nemesség leszármazás, előnév, cimer megállapítása és igazolása tárgyában forduljon a „Heraldika" nemességi irodához Bp., IV., Gr. Károlyi-u. 14 Tel.: 381-199, 184-644. 194

ÁGYNEMŰRE FEHÉRNEMŰRE ARANY EGYPT 37

Irodának kiadó

Uj Lipótvárosban nagy utcai szoba, központi fűtéssel telefonnal bútorozva vagy bútorozatlanul 50 pengőért T.: Kettőszázkilencven százhatvannyolc

Kirakati mozgó reklámok kölcsönzése

UNIFON Károly király-út 5 Tel.: 227-954. 118

„FIXUM"

rovarirtó szer hatása egyedülálló csótány ruszni hangya, stb. terjedése ellen. „FIXUM" Vegyipari Művek, XIII., Reitter Ferenc-u. 56. Telefon 291 816 26

Szövetek, selymek, kartonok, fürdőtrikók, bőrök

gummihuzását

Lastex vállal, speciális műhely. Megkeresések „Lastex" jeligére kiadóba 21

NEMESSÉG FELKUTATÁSÁRA. e ismertetésre példákkal megvilágító útmutatást is tartalmaz élvezetes vasmányai között a Nemesség Könyv, melyről tartalomjegyzék bírálatkivonatokkal ingyen küld Kubissy I., Szeged, Veresács-utca 3. 2

KALAPJA piszkos formátlan

Szakszerűen tisztítja formázza Lenpert kalaposmester. Jókai-tér 6 (Udvarban.) Vidékre postán utánvét.

Nagyváradi ásványolajlerakat kezelésére az 1939. IV. t. c. előírásainak megfelelő kellő garanciával rendelkező

bizományost keresünk

Szíves ajánlatokat referenciákkal „Petroleum" jeligére a kiadóhivatalba kérünk. 23

REVAI L. X. KÖNYV

modern könyveket, francia magazint vásárol Kelet könyvüzlet, Vilmos cs. út 27

Akar Ön olcsón venni és jól eladni

bélyegeket?

Kérjen árjegyzéket és tömegátvételi ajánlatot. Markó, Teréz-körút 50. Telefon: 329-958. 40

Úriszabósághoz 17

elsőrangú referenciákkal AJÁNLKOZIK állami ösztöndíjjal Párizsi Szabász-akadémiát végzett őskeresztény

férfi—női szabászmester.

Csala Sándor VI., Szív utca 16 I.

A „GÁV" Gépjármű Árverési Vállalat Rt. legközelebbi

ÁRVERÉSÉT

1940 december 17-én délután 3 órakor tartja Budapesten, XIV., Aréna-út alatt (Kerepesi-útnál). 40

Jazz-zongorista

elhelyezkedést keres Oktatást is vállal P. S. Thököly út 95 földszint

26 éves, magas, szőke úrifiú, autó műszaki tisztviselő,

házasság céljából megismerkedne

hozzáillő fiatal őskeresztény úrileánnyal. Ügynökök kíméljenek. „Hozomány nem akadály" jeligére, főkiadóba. 22

MEGBIZHATÓ középkorú, hosszabb bizonyítvánnyal rendelkező férfi

altiszti v. portás

állást keres. Cím: Szív-utca 28 I. 18/a Pető Imre

Ujjáalakítom nyakkendőket fehérneműt

Művész műtömés fehérneművarrás harisnyaszemfelszedés monogramhímzés A munkáért elmegyünk SZÁNTÓ FERENCNÉ VII. Dob-utca 66. (hat van hat) Erzsébet körút mellett.

Örökös magyar-lengyel tenisz vándordíjat javasolt Varsó

A magyar-lengyel hölgy tenisz KK-döntő nagyon megerősítette a magyar-lengyel sportbarátságot. A mérkőzés baráti hangulatában vetették fel a lengyelek azt a gondolatot, hogy *örökös magyar-lengyel tenisz vándordíjat kellene alapítani*, amelyért évente kétszer találkoznának a magyar és lengyel teniszezők — férfiak és hölgyek vegyesen — egyszer Budapesten, egyszer pedig Varsóban.

A Magyar Tenisz Szövetség örömmel fogadta a javaslatot és kidolgozza a baráti mérkőzés feltételeit.

Elkészült a nemzetközi autóklubok versenynaptára

Párizsban az elismert autoklubok nemzetközi szövetsége összeállította az 1939. évi nemzetközi versenynaptárt, amelyben 86 verseny szerepel.

A magyar Grand Prix nem szerepel a nagy versenyek között, igaz, hogy az amerikaiak sem rendezik meg jövőre a Vanderbilt-serleget.

A jövő évi nagy autóversenyek január 17—25-ike között kezdődnek a monacói csillagtúrával. A további érdekesebb versenyek: április 2. Paui nagydíj Franciaországban, április 16. monacói nagydíj, április 21—22. írországi nagydíj, május 13. tripoliszi nagydíj, május 14. Targa-Florio Olaszországban, május 28. belga nagydíj, június 17. Ulster Trophy Angliában, július 9. francia nagydíj Reimsben, július 23. német Grand Prix, augusztus 13. Acerbo-serleg Olaszországban, augusztus 20. svájci nagydíj, szeptember 2. Tourist Trophy Angliában, szeptember 10. olasz nagydíj, szeptember 24. Masaryk-verseny Csehországban, október 1. román hegyiverseny Feleacban, október 8. zürichi autókiállítás nagydíja és rio de janeiroi nagydíj.

Interurbán-pótválogatás az Anglia—Kontinens mérkőzésre

A magyar futballisták nem mehetnek Londonba

Amit tegnapi cikkünkben — bizalmas értesüléseink alapján — valószínűnek jeleztünk, tényleg bekövetkezett: a londoni Anglia—Kontinens válogatott futballmérkőzésen a magyar játékosok *nem vehetnek részt*, mert az MLSz-nek nem sikerült az illetékes hatóságoknál szabadságolásukat kieszközölni.

A futballszövetség erről még tegnap este telefonon értesítette a Fifa titkárságát. Dr. *Schricker*, a Fifa német főtitkára most kénytelen lesz egy Zürich—Milánó—Turin—Amszterdam-vonalon lezajló »telefonválogatás« útjára lépni, mert a négy magyar játékoson kívül a norvég *Brustad* — aki a balszélsőposztnak volt a legesélyesebb jelöltje — sem tehet eleget a Fifa meghívásának. (Brustad október 23-án a Norvégia—Lengyelország válogatott mérkőzésen szerepel és így nem vehet részt a Londonra készülő Kontinens-csapat vasárnapi kötelező amszterdami próbameccsén.)

Milánóban *Mauro*, Torinóban *Pozzo* és Amszterdamban a nyugati országok Fifa-vezére *Lotsy*, a mai nap folyamán bizonyára megejtik majd az »interurbán-pótválogatást« és holnap már ismerni fogjuk azoknak a játékosoknak neveit, akiket a lemondott magyarok és a norvég *Brustad* helyére a Fifa-bizottság beosztott a Kontinens válogatott keretébe.

Jólértesült informátorunk szerint a Kontinens csapata — az új helyzetből folyó körülmények tekintetbevételével — valószínűleg a következőképpen fog megváltozni: *Olivieri* (olasz) — *Foni* (olasz), *Rava* (olasz) — *Kupfer* (német), *Andreolo* (olasz), *Kitzinger* (német) — *Aston* (francia), *Braine* (belga), *Piola* (olasz), *Hiltl* (német), *Colaussi* (olasz).

A csapatban tehát az olasz játékosok lesznek többségben, amit a Kontinens futballdrukkerei — ha ilyenek egyáltalában akadnak — bizonyára helyeselni fognak, a csapat többi öt helyének betöltését illetően azonban annál erősebben oszlanak majd meg a vélemények.

Az máris bizonyos, hogy a tárgyilagos nemzetközi szaksajtó ezt a csapatot nem fogja a kontinentális labdarúgóklasszis teljes értékű reprezentatív tizenegyének elismerni, mert hiányzanak belőle a világbajnoki torna második helyét elfoglaló magyar legénység legjobbjain kívül a kontinensen Olaszország mellett ma még mindig domináló szűkebb értelemben vett »középeurópai stíluscsaládból«: *Bécs* és *Prága* márkás labdarúgósztárjai.

Az a körülmény, hogy a Kontinens együttese nem állhat ki a londoni mérkőzésre »első szereposztásban«, az Anglia—Kontinens válogatott futballattrakció amúgyis problematikus sportértékét még jobban csökkenti a szakemberek szemében. Még tanulságos stílusbemutatónak sem igérkezik ez a londoni mérkőzés, hiszen a Kontinens csapatának összeállításánál csak az esetben érvényesülhetett volna az egységes és jellegzetes stílus elve, ha a Kontinens képviseletét az *olasz, magyar vagy egy középeurópai válogatott csapatra* bízták volna.

A Kontinens—Anglia mérkőzés nyélbeütésében mi tehát inkább a labdarúgósport őshazájának kijáró jelképes jubileumi ajándékot látunk a tanítványból mesterré fejlődött kontinentális futball részéről. Az angol szövetség 75 esztendős fennállásának évfordulója valóban a legmegfelelőbb alkalom volt arra, hogy a Fifa ilyen stílszerű formában nyujtson segédkezet a jubileum nemzetközi szempontból is ünnepi jellegének emeléséhez és kidomborításához. A magyar futballsport vezetői, játékosai és hívei is hálásan gondolnak azokra az angol csapatokra, amelyek annakidején ellátogattak hozzánk, hogy *az igazi labdarúgóművészet magvait elhintsék* futballsportunk termékeny talajába. Mi is sokat köszönhetünk az angol futballnak és ezért őszintén sajnáljuk, hogy játékosaink a körülmények kategórikus parancsa folytán csak gondolatban lehetnek ott a Fifa sporttörténeti állomást jelentő jubileumi ünnepségén.

Az Anglia—Kontinens mérkőzés ebből a szempontból érdekel bennünket elsősorban és ha nem is szerepel majd magyar játékos a kontinens legénységében, a magyar futball hívei felfigyelnek ennek a jubileumi labdarúgóattrakciónak minden mozzanatára, remélve és szívből kívánva, hogy azon a számszerű eredménytől függetlenül a sporteszme diadalmaskodjék.

(B. F.)

Budafok a Fradi ellen, a Hungária a szolnoki gát előtt

A ligaklubok képviselői tegnap este tudták meg a szövetségben, hogy a magyar játékosok nem vehetnek részt a londoni Anglia—Kontinens mérkőzésen. Ezzel lehetővé vált a teljes vasárnapi ligafordulónak az eredeti sorsolás szerint való lebonyolítása.

A vasárnapi bajnoki műsor legérdekesebb mérkőzésének az üllői-úti pályán sorrakerülő Ferencváros—Budafok találkozó igérkezik. Budafok csapata a Hungária ellen aratott 3:0-ás győzelmével egy csapásra a futballtársadalom érdeklődésének a homlokterébe került és bizonyos, hogy vasárnap sok semleges meccslátogató is kíváncsi lesz a kék-fehéreket verő budafokiakra. A Ferencváros az eredménystatisztika adatai szerint eddig még sohasem vesztett pontot a Budafok ellen. Ezúttal megtörhet a jég, ha a fradi nem játszik eredményesebben, mint mult vasárnap az Elektromos-mérkőzésen.

A latorcauccai pályán kettős ligaműsor kerül lebonyolításra.

Az első meccsen a Szürketaxi favoritként startol az SSE ellen. A »főmérkőzés« a Nemzeti és az Elektromos között fog lezajlani. Ez a mérkőzés heves küzdelmet igér.

A Phöbus a Bocskait látja vendégül és a debreceniek ezen a mérkőzésen akarják bebizonyítani, hogy az Ujpesttől szenvedett 6:1-es vereségük nem volt reális.

A még veretlen Kispestnek nem lesz könnyű dolga a szűkre méretezett, egyenetlen talajú övuccai pályán. A Zugló vasárnap a Phöbus ellen határozott javulásról tett bizonyságot.

Két nagycsapatunk vidéken vendégszerepel.

A Hungária Szolnokon igyekszik majd rehabilitálni magát a Budafoktól szenvedett vereségéért. A szolnokiak a Szürketaxi után a kék-fehérektől is szeretnék elhódítani a bajnoki pontokat és a szakemberek szerint a Hungária egyenrangú ellenfelének ígérkezik.

Szegeden az Ujpest csapatát már ismételten érte kellemetlen meglepetés. A »Zsengellér-csapat« ennek ellenére magas favoritja az Ujpest—Szeged mérkőzésnek.

A szabadstílusú birkózók 30-án küzdenek a bajnokságért

A stockholmi négy nemzet versenyével megkezdődött az idei birkózószezon. Október 30-án itthon is megindul a nagy versenyek sorozata. Ezen a napon rendezik a szabadstílusú bajnokságokat. A verseny színhelye a városligeti nagycirkusz lesz. A szabadstílusú bajnokságon teljes számban résztvesznek a Stockholmban szépen szerepelt magyar válogatott csapat tagjai, akik ellen a fiatalok veszik fel a küzdelmet.

A bajnokság után a budapesti vasutasok csapata olaszországi túrára megy: Rómába, Ternibe és Firenzébe. A válogatott csapatnak az idén már csak egy mérkőzése lesz: december 4-én Bécsben Németország ellen fogunk mérkőzni, de nem szabad stílusban, hanem a németek kívánságára *görög-római stílusban*.

x Éltesebb embereknél, akik gyakran fel vannak fúvódva, úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyheségét a természetes »*Ferenc József*« keserűvíz rendszerint hamar mérsékli, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást leszállítja. Kérdezze meg orvosát.

Csütörtökön: lóverseny Megyeren

Az Urlovasok Szövetkezete utolsó, négynapos mítingjét csütörtökön kezdi. Az Ujpesti akadályverseny és az Erdőháti díj a főbb versenyszámok. Ez utóbbiban egész sereg »pesti« ló indul. De nagy mezőny lesz a Nyeretlen kétévesek hendikepben és a Váci hendikepben ...

A részletes program:

I. Hadseregi gátverseny-hendikep. 1200 P a győztesnek. Táv kb. 2400 m

1	Dévény 4é stph (Mészáros)	76
2	Bakter id phe	76
3	Fullánk 3é pk (Mach. hd.)	75
4	Simpang 3é pm (v. Muhr)	68½
5	Vesta 5é pk	65
6(7)	Vihar 5é pk (v. Czánth hd)	64
7(6)	Lubló 3é pm (Wolbert)	63½

Tip: **Dév-ny—Fullánk—Simpang**

II. Ujpesti akadályverseny. 1500 P a győztesnek. Táv kb. 4000 m

1	Cigánybáró 4é stph	64½
2	Regulus 5é pm (Fetting K.)	63
3	Jancsi P. 5é pm	63
4	Csirkefogó id sh (Wolbert)	62
5	Resista 4é pk (Bal. J. II.)	62
6(7)	Mérges 4é sk (Szovátai)	62
7(6)	Samaritanus 4é stph (Blazs.	62
8	Mese 4é sk (Stankovits)	59½
9	Opal id sher (Frosch)	58½

Tip: **Regulus—Mese—Hadik huszárok**

III. Ujoncok akadályversenye. 2000 P a győztesnek. Táv kb. 3200 m

1	Faun 3é pm (Pintér)	66½
2	Fruit-Stall 3é pk (Mészáros)	66
3	Ditró 3é stpk (Wolbert)	64
4	Szarka 3é pk (Benyó)	61
5	Bonvivant 3é pm (Frosch)	61
6	Kegyetlen 3é szm (Tamási)	58
7	Trude 3é stpk (?)	58
8	Perepáty 3é pk (?)	58

Tip: **Faun—Fruit Stall—Szarka**

IV. Erdőháti díj. Tiszteletdíj és P a győztesnek. Táv kb. 1000 m 2000

1	Aprilia 4é sk	63½
2(22)	Pénz 6é pher (Szabó J.)	63½
3(9,25)	Csaba 4é stpm (Gutai)	62
4	Hindu 3é pm	60
5	Farandole 4é pk	57½
6	Progressiva 3é pk (Vondra)	57½
7	Rejtvény 3é pm (Fetting A.)	57
8	Epizód 4é pk (Keszthelyi)	56½
9(3,25)	Czinio 2é strm	55½
10	Desperado 5é peh (Balog)	55
11	Szepes id pm (Schejbal)	54
12	Jól van 2é pm (Klim. A.)	54
13	Siber 3é pm	53
14(17)	La Cabriére 2é pk (Esch)	53
15	Sunion 2é pk	52½
16	San Francisco 3é pm (Kupai)	52
17(14)	Lunatique II. 2é pm (Esch)	50½
18	Fergeteg 3é sm (Csuta)	50½
19	Judicium 2é sm	50
20	Napoleon 5é ph (Keszthelyi)	49½
21	Blagueur 2é pm	48½
22(2)	Hó 4é pk (Kajári)	48½
23	Mutasd meg 2é pm	48½
24(26)	Senoritas 2é stpk (Kolonics)	47
25(3,9)	Rhodos 2é stpk (Klim. J.)	47
26(24)	Argument 4é stpk	44½

Tip: **Szepes—Jól van—Desperado**

FOGADJON ABONYI ÖDÖN
bookmaker irodáiban,
Budapest, VII., Rákóczi út 41.
Telefon 135-501, 132-462, 135-333
Fiókirodák:
Budán, Attila u. 8. Tel. 154-014
Miskolc, Széchenyi u. 26
Pécs, Jókai tér 11
Vác, Csáky u. 7
Telefonon feladott fogadásokat mindenkor azonnal kikézbesítünk.

V. Báró Eltz Hugó-emlékverseny. 1000 P a győztesnek. Táv kb. 3250 m

1	Blackie 3é stpm	70
2	Ravasz 3é sm (Muhr szd)	68½
3	Dolova 3é stpk	67
4	Csatártó 6é sm (?)	66
5	Nicolette 3é pk (Koltai fh)	65½
6	Gyöngyvér 5é pk (v. Czánth)	64½
7	Sweetheart id sh (Valkó fh)	64½
8	Dálnok 3é stpk	62

Tip: **(Csatártó)—Ravasz—Nicolette**

VI. Nyeretlen kétévesek hendikepje. 1200 P a győztesnek. Táv kb. 1000 m

1	Mutasd meg 2é pm (Bihari)	61½
2	Hattyúdal 2é pk (Müller)	61½
3	Blaas 2é pm (Félix)	60½
4	Rezgő 2é pk (Kupai K.)	58½
5	Szives 2é pk (Kajári)	57
6	Danae 2é pk (Mátyus)	53½
7	Mester 2é pm (Esch Gy. II.)	52½
8	Lökötő 2é stpm (Esch T.)	51
9	Dános 2é stpm (?)	49½
10	Pattantyús 2é pm (Fett. A.)	49
11	Fertő 2é sh (Baranyi)	48
12	Kigyó 2é pk (Kolonics)	48
13	Máskor 2é rm (Pfendler)	46
14	Libia 2é pk (Klimscha J.)	46
15	Bajusz 2é pm (Pfendler)	44
16	Vásárfia 2é stpm (Gross)	40½
17	Csermőke 2é sm (Baranyi)	39

Tip: **Kigyó—Mutasd meg—Haityúdal**

VII. Váczi hendikep. 1000 P a győztesnek. Táv kb. 1100 m

1	Rojtos 3é pm (Vondra)	63
2	Hindu 3é pm (Fetting A.)	60½
3	Üstökös id stpm (Klim. A.)	60
4	Pir 3é pk (Tóth B.)	57
5(10)	Mécs 3é pm (Teltschik)	57
6	Futó bolond sh (Kolonics)	57
7	Kékes II. 5é pk (Gutai)	56
8	Nóra 3é pk (Balog)	56
9	Aviso 3é stpk (Rózsa)	56
10(5)	Sás 3é pher (Kupai K.)	52½
11	Babvirág 4é pk (Bakonyi)	50½
12	Siber 3é pm (Csuta)	50
13	Baka 4é pher (Esch T.)	48½
14	Argument 4é stpk (Klim. J.)	47½
15	Indiana 5é rk (?)	46
16	Dráma 3é pk (Kajári)	46
17	Széltoló 6é pm (Csuta)	45½
18	Kundry 5é pk (?)	39
19	Szelim Pasa id ph (Pfendler)	39

Tip: **Széltoló—Kékes II.—Nóra**

Kezdete 1.20 órakor.

Ő, XX. századi!

Anti-Piccard

Mint a »Messaggero« írja, egy Galeazzi nevű fiatal olasz tudós túl akarja szárnyalni a belga Piccard professzort — ellenkező irányban. Piccard sztratoszféraléggömbjének mintájára szerkesztette meg készülékét, mellyel 13.000 méter mélységig akar a tengerbe szállani. Maga készülék 1.40 méter átmérőjű gömbalakú kabin. Súlya 7000 kiló. 13.000 méter hosszú kábelre volna szükség ahhoz, hogy a gömböt ismét felhúzzák a felszínre. De Galeazzi egy érdekes ötlettel nélkülözhetővé tette a kábelt. Gömbkabinját egy másik, körülbelül 9 méter átmérőjű olajjal töltött gömbhöz csatolta. A leszálláskor erre a gömbre súlyokat aggatnak, felszállás előtt a kabin belsejéből irányítható szerkezettel a súlyokat el lehet távolítani s a víznél könnyebb nagy olajtartalmú gömb a kisebb gömböt is magával rántja a felszínre.

Pátosz a mikrofón előtt

A frankfurti nemzetközi beszéd- és énekkongresszus utolsó ülésnapján érdekes előadást tartott Gaupp, a stuttgarti birodalmi rádióállomás egyik vezetője, »Pátosz a mikrofon előtt« címmel. Azt fejtegette, hogy a rádió különösen megköveteli, hogy az előadó hangját lelki élmény hassa át; a hang hamisságát könnyebben fel lehet fedezni, ha arcjáték nem járul hozzá.

Milliók

A glasgowi birodalmi kiállításon tegnap jelent meg a tizenegymilliomodik látogató, Arthur E. Collins 74 éves férfi. Ingyen tekinthette meg a kiállítást. Elmondta, hogy már az 1888-iki és az 1901-iki glasgowi kiállításokat is látta.

Tíz tonna könyv

Az angliai Szent András tengerészeti misszió arra kéri az angol közönséget, hogy tíz tonna könyvet ajándékozzon a kereskedelmi flotta tengerészeinek. A tengerészek folyton olvasnivalót kívánnak.

Hamupipőke kisasszony

A Lord David Douglas Hamilton és Miss Prunella Stack esküvőjéről szóló tudósításban olvassuk, hogy az egyik nyoszolyólány Miss Cinderella Stack volt. (Cinderella magyarul annyit jelent, mint Hamupipőke.)

Angolok reggeli mosolya

A »Daily Express« című angol napilap új rovatot nyitott »Reggeli mosoly« címen s megtörtént humoros apróságokat közöl benne. A mai számban például Mrs. Potts birminghami asszony meséli: A multkor megdicsértem a fiamat, amiért felkelés után olyan szépen megágyazott.

— Nem ágyaztam meg, — válaszolta — csak nagyon óvatosan másztam ki az ágyból.

A margitszigeti Palatinus Hotel pihenésre ideális. Mérsékelt őszi árak.

Egy magyar uriember festményei

Irta: Hunyady Sándor

Csengery Istvánt először a háború alatt láttam. Akkor az ötödik lovashadosztályhoz tartozott, lovas tüzértiszt volt. Sovány volt, fekete, rettenetes szigorú tatár arcára rá volt írva a háború minden keménysége. Aztán hosszú idő mulva Erdélyben találkoztunk néhányszor. Szatmári körjegyző volt, maradvány a magyar világból. Civilben járt, de feszesen, egyenes derékkal, mint a katonák és lovasemberek. Mintája volt az osztályára büszke magyar úrnak, akinek csak a szolgabírónál kezd számítani az ember.

Most újra egymásba ütköztünk a Kossuth Lajos uccán. Változatlanul szigorú, fekete tatár volt, mint régen. Nem is csodálkoztam, hogy Pesten látom, az ilyenfajta emberek nem bírják a kisebbségi sorsot. Eljött Erdélyből, — gondoltam — itt szolgál valahol a magyar közigazgatásban, ahogyan illik hozzá.

Így is volt. Elmondta, hogy most Magyarországon él.

— Mi vagy most? — kérdeztem — alispán, körjegyző, főszolgabíró?

— Festő vagyok! — felelte a tatár kedves mosollyal.

— Hogy, hogy festő?

— Képeket festek és eladom őket. Abból élek. Itt ebben a házban éppen most kiállításom van a félemeleten. Gyere föl, nézd meg a képeimet, ha érdekelnek! Csupa ló!

Úristen! Mi minden történhetett velünk, magyarokkal, hogy a lovastüzérből művész lett! Micsoda »muszáj« kényszeríthette erre a pályára, hiszen olyan természet lehetett valaha, aki nagyon hajlamos rá, hogy cigánynak számítsa Paganinit is, amiért hegedült.

Föl is mentem a kiállítására és nem bántam meg. Először is öt régen látott erdélyi ismerőssel találkoztam a publikum között. »Erdély összetart«, éreztem bizonyos elégtétellel.

De ami ennél fontosabb, egy csomó kellemes, érdekes, nem rutinosan szabályszerű, de rendkívül férfias, a téma imádatában fogant akvarelt láttam. Csakugyan lovakat. Sorsszerű dolog, hogy az ilyen tatár lovakat fest, ha már muszáj neki.

Az egész úri Magyarország ott szerepel a tárlaton. Agarászatok, ugratások, a Derby finise, iskolát lovagló katonatiszt, az örkényi falka híres, öreg, angol huntsmanje. Ló, amint megijed az autótól, ló, amint bokkol az akadály előtt. Anyakanca a csikajával. Vizesárok, amelyen keresztülrohan a falka. Egy huszár, akit kozákok üldöznek. Férfiszobák falára, kardok közé vagy agancsok alá nem is lehet ideálisabb képeket akasztani ezeknél a mozgalmas akvareleknél, amelyeken tökéletes szakértelemmel és pontossággal van ábrázolva minden kengyel, kantár, heveder.

Természetes, hogy művészi raffinériát, vagy új festői látást nem kell keresni ezeken a képeken. De annál becsületesebbek. Egy karakteres férfi gondossága és szeretete sugárzik belőlük. A téma mélységes átélése, minden mozzanat biztos ismerete. Olyan tisztaság és póztalan egyszerűség, hogy az ember szinte a sport közvetlen izgalmát érzi előttük, a friss fű illatát, bagariát, szivarfüstöt, szilvóriumot, az istálló ammóniák szagát.

— Tanultál valaha rajzolni? — kérdeztem csodálkozva.

— Nem. Soha! — felelte egyenesen a tatár.

— Tudod-e, hogy nagyon tehetséges vagy? Ha hozzáfognál módszeresen tanulni, óriásit fejlődnél rövid idő alatt!

Az úri emberből lett piktor keményen nézett rám:

— Hozzáfogok a módszeres tanuláshoz!

Ezek után valószínű, hogy csakugyan »óriásit fog haladni«. És érdekes, kedves, mozgalmas képein csakhamar rajta lesz az a finom fátyol is, amelyet művészi készültségnek neveznek. Világos dolog, hiszen megigérte. Már pedig az ilyen tatár fajtájú egyéniségek rendesen be szokták tartani, ha valamit akár másnak, akár csak önmaguknak — megfogadnak.

Gyorsabb, kényelmesebb, alacsony és nyitott

Ilyen az új autótípus a londoni kiállításon

A londoni és párizsi autókiállításokról számolnak most be az angol és francia lapok. A szakemberek véleménye szerint *soha nem tapasztalt nagyszerű látványt nyujtanak 1938 őszi autókiállításai.*

Különösen *a londoni autókiállításról írnak csodákat* az ujságok. Annyi változatosság, annyi ötlet érvényesül a nagy luxussal megépített kiállítási autók *formájában, szerkezetében,* ami a legmerészebb várakozást is felülmulja.

A sok nagyszerűen megépített *legújabb típusú autó* készítésénél *két vezérszempont* érvényesül: *a gyorsaság és a kényelem fokozására való törekvés.* A gyorsaság érdekében mindazoknak a gyáraknak az új modeljei, amelyek eddig makacsul kitartottak régi álláspontjuk mellett, beadták a derekukat és *alacsony kocsikat készítettek a mostani kiállításra.* A gyakorlat bebizonyította ugyanis, hogy bármilyen fontos is az áramvonal, sokkal fontosabb az, hogy egy kocsi a lehetőségekhez képest a legalacsonyabb legyen, mert ettől függ az úgynevezett »jó fekvés«. Tudniillik, hogy a kocsi gyors iramban is *biztosan simuljon az országúthoz.* A legújabb típusú autók tehát *lényegesen alacsonyabbak, mint a tavalyiak* és állítólag nemcsak a nagy nyolc- és tizenkéthengeres kocsik, hanem a kis négy- és hathengeres kocsik is játszva megtesznek száz mérföldet óránként.

Általában a londoni autókiállításnak az a szenzációja, hogy *kis és olcsó kocsik elérték teljesítőképességük és kényelmük szempontjából a hatalmas drága luxuskocsik nivóját.*

Tüneményesen kényelmes karosszériákat készítettek a kényelemszerető angolok számára az angol gyárosok. Valósággal *hálószobai kényelmet* nyujt egy-egy modern luxusautó.

És mindezek mellett *lényegesen olcsóbbak lettek az autók tavaly óta.*

Ahogy az első napok tapasztalataiból megállapítható, rendkívül népszerű lesz *egy egészen kisfajta angol kocsi. Ez az első »bébi«-autó az angol autópiacon.* Kicsitermetű, de állítólag kitünő motorja van, gyors és megbízható — és amellett *csinos is.*

Feltünően *sok a nyitott sportkocsi* a londoni autókiállításon. Az egyik ujságíró megkérdezte, hogy mi ennek az oka.

— *A hölgyek miatt csináltak gyáraink ilyen sok nyitott kocsit,* mert a gyakorlat azt mutatja, hogy *a nők sokkal jobban szeretik a nyitott autót, elegánsabbnak és dekoratívabbnak tartják.* Miután pedig *Angliában egyre több nő vásárol autót,* fokozottabb mértékben kellett figyelembevenni kívánságukat.

Rengeteg elegáns nő látogatja megnyitásának pillanata óta a londoni autókiállítást, az egyik mosolygó, szőke, fiatal nőről kiderült, hogy a nagy angol regényírónak, Charles *Dickensnek dédunokája.* A kiállításra érkezése után félórával *már kocsitulajdonos volt.* Negyedóra alatt eldöntötte, hogy ezüstszürke nyitott sportkocsit vásárol és a második negyedóra alatt már le is bonyolította az üzletet. A *Daily Mail* munkatársa meginterjúolta Monica *Dickens* kisasszonyt, hogy miért vásárol nyitott kocsit magának:

— *Csak nem fogom öregíteni magam!* — válaszolta a mosolygó, szőke fiatal lány és kifejtette, hogy *a csukott kocsi öreges viselet és csak komoly családapáknak való.*

Dr. Engländer Árpád:
Visszeres láb. Visszértágulat.....P 1.60
Kapható Az Est könyvkereskedésében, Erzsébet körút 18

HIREK

Omlik a fal

E vad időben én Botond vagyok.
Hátul millió harcos fut velem,
Emberszívből-vert szent buzogánytól
Omlik a fal le s nyílik út nekem.

Engem megrokkant századok küldtek,
Kaszás-bús karok, kalászos szívek:
Én vagyok a beteljesült Erő,
Ki gonoszságok falát dönti meg.

Minden izmos kar, síró, könnyes szem,
Ki Égnek fordult, örjöngve nézett,
Velem üti ki ősi igazát:
Holt arcok sírása megigézett.

Kor-zsivajban én ütök csak tisztán,
Ezrek nevében verem a kaput
S leomlott világ romjain át majd
Dózsa vert népe szebb utakra fut! . . .

Turbók Gyula

Keresztavatás a szentendrei-sziget partján

A jó kereszténveket már hosszabb idő óta foglalkoztatja az a gondolat, hogy mivel végig a szentendrei szigeten, a nagy Duna-ág partján nincs sehol egy kereszt, amely előtt a vizenjáró keresztény ember meghajthatná fejét, fel kellene állitani egy keresztet. Ezért a szigetmonostori római katolikus egyházközség elhatározta, hogy a szentendrei szigeten Alsógöddel szemben a révnél, az egykori árpádházi „Csukási Apáság" helyén, vizről is jól látható keresztet emel. Ezt a keresztet kedves ünnepség keretében augusztus 13-án vasárnap délelőtt fél 11 órakor fényes főpapi segédlettel, tábori mise keretében fogják felszentelni. Azok az evezősök, akik az ünnepségen résztvesznek uszó, vagy evezősnadrágban, trikóban és evezőlapáttal a kézben jelennek meg.

A kedves ünnepség után Szigetmonostor nagyvendéglőjében diszebéd lesz.

MEGJELENT A MAGYAR BIZTOSITÁSTUDOMÁNYI SZEMLE augusztusi száma. A tartalomból kiemelkedik *Tarcsay Pálnak*, a jégkárfelvételi iroda igazgatójának cikke a kötelező jégbiztosítás bevezetésének akadályairól. Az izléses kiállitású szemle továbbá szines beszámolót ad a svájci országos kiállitásról, külön cikkben adózási kérdéseket fejteget, szeminárium rovatában az életbiztositási díj felépitéséről ir, végül a „Legeredményesebb tárgyalások" pályázata érkezett érdekes eseményeket közli, amelyek a szakembereken kivül a nagyközönség számára is érdekes olvasmányt jelentenek. A Magyar Biztositás Tudományi Szemle augusztusi száma is *dr. Geszler Ödönnek*, a BIOSZ sajtóelőadójának szerkesztésében jelent meg.

A Nemzeti Munkaközpont magántisztviselői szakcsoportja csütörtökön augusztus 10-én este ½8 órakor gyülést tart az NMK Üllői-út 19. szám alatti II. emeleti nagytermében. Felkérjük az összes szakma átképzett magántisztviselőit, hogy a gyülésen jelenjenek meg.

A vezetőség.

Egy újabb zsidó legenda

foszlott szét Shirley Temple személye körül. Hazai zsidó lapjaink előszeretettel akarnak minden hirességet zsidó származásúnak feltüntetni. Nemrégiben az Est pattantotta ki a nagy szenzációt, hogy Shirley Temple zsidó származású nagyszülei még mindig Besztercén élnek. Az Est híradását a távirati irodák nyomán a világsajtó közölte, amelyeknek munkatársai felkeresték az állitólagos nagyszülőket Besztercén, akikről kiderült, hogy él ugyan egy filmszinésznő unokájuk Amerikában, mégpedig Edna Schiff, aki azonban már csak azért sem lehet azonos Shirley Templével, mert éveinek száma kerek húsz évvel több, mint a hires filmcsillagé. Edna Schiff Amerikában jelentéktelen görlszerepekben játszik és alig tudja magát is fenntartani.

Kiváncsiak vagyunk, hogy mi lesz a legközelebbi kacsa a zsidó lapok berkeiben.

Magyar filmek a Nemzetközi Filmversenyen

A Velencében megtartandó *VII. Nemzetközi Filmművészeti Kiállitásra* magyar részről a *„Bors István"*-t és az *„Öt óra 40"* cimü, még ezután bemutatásra kerülő filmet, továbbá négy rövidebb filmet: a *„Hazatérés"*-t, a *„Magyar falu mosolyá"*-t, a *„Beszélő kövek"*-et és az *„Őstehetségek"*-et viszik ki, az *Országos Nemzeti Filmbizottság* döntése alapján és ezek a filmek indulnak a kiállitással kapcsolatos filmversenyeken is.

A filmkiállitásra, amelyen a magyar filmszakma vezető személyiségei nagy számban vesznek részt, a hivatalos körök képviseletében *Villáni* Lajos báró, I. oszt. követségi tanácsos, *Balogh* László dr. miniszterelnökségi miniszteri osztálytanácsos és *Bornemisza* Béla, iparügyi minisztériumi miniszteri tanácsos utaznak ki Velencébe.

TURA BÉRAUTÓ
városba, vidékre és órára
Tel: 13-77-73

100.000 és százezer ember áldja csodás hatásu gyógyvizét, amelyet palackozva HAJDUSZOBOSZLÓ Hajduviz néven hozzák forgalomba.
Kérje mindenütt!

Az igazi „gazda szeme"

Charles Burton, amerikai iró az indiai szigetvilágban és Uj Guinea szigetén töltött éveiről irt könyvében érdekes dolgokat mesél el a fehérek és a bennszülöttek viszonyáról.

Sokszor elképzelhetetlen — mondja az iró —, hogy a fehér gyarmatos milyen eszközökkel érhet el fantasztikus hatást a bennszülötteknél.

Akinek például hamis fogsora van, azt egyenesen varázslóként tisztelik, mert ki más tudná fogait kivenni a szájából, és a kezében tartani.

Ennél is érdekesebb azonban Mr. Thomas Pinn esete. Mr. Thomas Pinn mögött viharos gyarmati ifjúság áll, melynek folyamán egy verekdés alkalmával félszemét kiütötték, úgyhogy most üvegszemet hord.

Mr. Pinnek ültetvényei vannak és nagyon bosszantotta, hogy a benszülött munkások csak addig dolgoznak, amig ő jelen van és „szemét rajtuk tartja."

Egy napon aztán zseniális eszméje jött. A legnagyobb hőségben únván már a felügyeletet, kivette üvegszemét, rátette az egyik cölöpre és igy szólt a munkásokhoz:

— Én most aludni megyek, de a szemem ittmarad és figyel benneteket. Jaj nektek, ha nem dolgoztok szorgalmasan. Szólt és aludni ment. A benszülöttek pedig rémülten sandítva néha egyet-egyet a rájuk meredő üvegszem felé, mint az őrültek, dolgoztak késő estig.

A Telekkönyvezetők Országos Egyesületének jubileumi diszközgyülése. A Telekkönyvezetők Országos Egyesülete szeptember 3-án délelőtt 11 órakor az Ügyvédi Kamara diszermében tartja jubileumi diszközgyülését, fennállásának 60-ik évfordulója alkalmából. A diszközgyülést közebéd követi a Kéményseprő vendéglőben.

HŐSEINK

1916. augusztus 7-én rendkivüli módon kitüntette magát Erdőkövy István volt budapesti 29. honvéd gyalogezredbeli tartalékos zászlós, aki háromszázhatos honvédgyalogezredben szolgált. A Körösmezőtől keletre fekvő Vorhota körül lefolyt harcok alatt azt a parancsot kapta, hogy 46 főből álló félszázaddal a Paradcsin magaslattól északra beásott oroszokat verje ki állásukból. Erre Erdőkövy zászlós ügyes felderités után nehezen járható sziklás és sürü erdős terepen át pontosan az oroszok hátába vezette a félszázadot, majd rajtaütés szerü tüzeléssel megtámadta őket. Ugyanakkor azonban orosz tartalékok avatkoztak a harcba, Erddőkövy zászlós félszázadát oldalba kapták és igy két tüz közé szoritották. A válságos helyzetben Erdőkövy zászlós nem vesztette el lélekjelenlétét, hanaem gyors elhatározással megosztotta csapatát. Az egyik résszel a hátbatámadott oroszok ellen folytatta a támadást, a másik résszel az oldalába betört oroszokat tartóztatta fel mindaddig, mig az előbbi irányba végrehajtott támadásával az ellenséget megingatta. Azután rohamra indult az oroszokat véres kézitusában visszavetette és egy tisztjüket 147 emberrel együtt foglyul ejtette.

Sikerült tettével lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy az ezred negyedik zászlóalja folytathassa a Vorhota irányába való előnyomulást.

Erdőkövy zászlós vitéz magatartását az arany vitézségi éremmel jutalmazták.

A legnagyobb kitüntetés azonban akkor érte, amikor ezt a vitézségi érmet három hónappal később, október 31-én Károly trónörökös feltüzte Erdőkövy zászlós mellére. Ugyanakkor a helyszinen soronkovül tartalékos hadnaggyá léptették elő, annál is inkább, mert Erdőkövy zászlós akkor már a nagyezüst, kétszer a kisezüst és a bronz vitézségi érmet megérdemelte.

...friss gyümölcshöz Dreher keksz

Pompás humor, káprázatos exotikumok a Fényes-cirkusz augusztusi müsorán

Harmadik és sorrend szerint utolsó müsorát mutatta be kedden a *Fényes* cirkusz. A kitünő artistaszámok gazdag seregében a közönség a legváltozatosabb mutatványokat kapja. *Pepi* és *Rózi*, egy majom és egy elefántbébi különösen a gyermekeknek okoznak örömet. A *Remmio* zsonglőrök, a *Talber* equilibristák, a *Lastons* humoros nyujtótornászok boszorkányos saltói, ugrásai, nyaktörő mutatványai, a két *Sawartos* akrobata száma, külön-külön mind hangos sikert arat. *Zachiniék* maradtak augusztusban is és épp oly kedvencek, mint első hónapban voltak. A *Belley* és *Carolli* olasz lovasszám tucatnyi pompás lovasából és lovasnőjéből négy itt maradt és a közönség zugó tapsai mellett végzi nagyszerü produkiióját. *Leo* az okos fóka és elegáns idomitója szintén fellépnek az uj müsorban. Leo, ha lehetséges, még brilliánsabban végzi egyensúlyozó mutatványait. S függetlenül minden ügyességtől, olyan csinos, — már fóka viszonylatban! — hogy határozottan divatba hozta fajtársait. Egészen eredeti állatszám a *Docky Clown* és partnernőjének futballozó kutyái. Ez az a szám, melynél a legbőszebb állatvedők sem botránkozhatnak meg, mert ezt a mutatványt igazán nem korbáccsal és éheztetéssel verték a négylábú artisták fejébe. Ennek a mutatványnak a négylábú szereplői passzióból szerepelnek és olyan féktelen az örömük, hogy az egész nézőteret magukkal ragadják. Ők az augusztusi müsor kedvencei. *Angela* és *Antony* mondain táncai egészen kimagaslanak a hasonló produkciók közül. Gondolat van bennük! A táncosnőben pedig annyi müvészi kifejezőerő és finomság, báj, hogy mindenki elragadtatva nézi. A vaskos humort képviseli *Schwartz Comp* eltörött tükör körül kavargó jelenete. Biciklisták élvezik nagy mértékben, de a laikusok is káprázó szemmel figyelik a *vakmerő indiánok* név alatt szereplő, valóban vakmerő mutatványt végző három artistát. Megkülönböztetett elismeréssel szólunk a *Togan* és *Geneva* drótkötél művészekről, akik nemcsak egy eddig még nem látott mutatvánnyal — saltó a drótkötélen — lepik meg a közönséget, hanem azzal a kedves figyelemmel, hogy bár külföldiek, az egész számot magyar beszéddel kisérik. A magyar közönség tüntető melegséggel tapsol nekik. Kétszeresen megérdemlik. A szépség, az erő, a merész trapézmutatványok sztárja a négy *Facconi*. A *Sawadas* japáncsoport tudásáról személyesen győződjék meg mindenki. Elmondani, leirni ezt a boszorkányos keleti produkciót csak nagyon halványan sikerülne. Óriási sikere van egy magyar számnak, *Szendy Lajos* zenehumoristának is.

Öröklakások!
Buda legszebb helyén, Margit-körút 103. alatt, 2 és 3 szobás luxuslakások, továbbá Rózsadombon gyönyörü szép kilátással 2x3 szobás, félig kész villaépületek, központi fütés, melegvizzel. Egy lakrészhez 80 négyszögöl külön telek jár. XI., Horthy Miklós-út mentén, Karolina-úton egyszobás teljes komfortos öröklakások félig kész házban, junius és novemberi beköltözésekre kaphatók. Bővebbet: Margit-krt. 103., épitési iroda. I. em. Kedvező fizetési feltételek.

„Fészek Butor"
a cég neve
Butorai innen vegye!
Budapest, VI. ker,
Andrássy-ut 33.
Telefon: 126-165.
(Nagymező-utca sarok)

Balázs-cipői
Elegánsak, tartósak
Tekintse meg vásári kirakatunkat feltünő olcsó árak.
IV., Muzeum-körut 11

A GRAFOLOGIA CSODÁJA
egy-egy kitünő, pontos, értékes analizis, tele frappáns, sőt megdöbbentően élethü megállapitásokkal, melyeket bárki elkészithet a saját irásából Zsombok Zoltán érdekes könyve alapján. Címe: „Bevezetés a grafologiába". Egy pengő bélyegben való beküldése ellenében küldi a Virradat könyvosztálya: Budapest, VIII., Gyulai Pál u. 14.

Ciánoz „Rovartox"
vidéken terményt féregmentesit garanciával őskeresztény cég. — Szondy-u. 15. Tel.: 316—186.

Ciánoz 8 pengőtől, radiroz 4 pengőtől, lakás takaritás Tempó féregirtó és faltisztitó vállalat Szondy-u. 38
Telefonhivó: 310-876
Tulajd.: Benedek Pál u. fetvid. feltelő

KALAPOKAT
Nagy Ferencnél
vásároljunk
Múzeum-krt. 2. Erzsébet-krt. 27.
Nagy választék bel- és külföldi kalapokban és sapkákban.

Tehermentes telkére
családi házát felépitem kedvező fizetési feltételekkel. — Margit-krt. 03. Epitési iroda. — Telefon: 154—694.

ELKOBOZTÁK
a Nemzetiszociálista Káté II. részét. Az első füzet minden dohányárudában és a kiadónál Borbiró Hugó Bpest, Hőgyes Endre-utca 15.
KAPHATÓ

A Nemzeti Önállitási Alap uj üzletalapitása.

Örömmel vettük tudomásul, hogy a Nemzeti Önállósitási Alap olyan szakmában segitett önállósághoz egy régi szakembert, melyben eddig keresztény és magyar vállalkozás alig volt.

Pirkner Ödön svéd iródagép vezérképviseletéhez lépett be társul Zettner Jenő okl. közgazda, a Nemzeti Önállósitási Alap kölcsönének segitségével. Üzletük a belvárosban van.

Bizonyosak vagyunk abba, hogy a két fiatal intellektüel a magyar kereskedelmi életben jelentős szerepet fog játszani. Ez az az út, amelyen a keresztény középstály fiataljainak járni kell. Ez a valódi „örségváltás".

A vállalat alapitása az Önállósitási Alap biztos kereskedelemi és kitünő közgazdasági érzékére mutat rá.

Sok szerencsét kivánunk a vállalkozáshoz.

A nemzeti alapon álló keresztény nyomdatulajdonosok köszönőlevele a Virradatnak

A Virradat előző számában cikket közölt a *nyomdászipar helyzetéről*, amely óvott minden olyan intézkedéstől, amely végeredményben

a kis nyomdatulajdonosokat a főnökegyesületbe a munkásokat pedig a vörös szakszervezetbe terelné be.

Követelte a cikk, hogy alkossák meg mielőbb a többi kamarák mintájára a *nyomdaipari kamarát* és a *hatósági munkaközvetítést*, de olyan módon, hogy

a nagy nyomdák, valamint a vörös szakszervezetek hatalmi törekvéseinek eleje vétessék.

Bármilyen egyszerű és világos is ez az okfejtés, a *Virradat* cikkét mégis *támadások érték* olyan oldalakról is, vagy olyan tényezők által befolyásolt, vagy informált helyekről, amelyeknek köreit ez az egyszerű és becsületes megoldási módozat egy vagy más módon *megzavarná*.

A *Virradat* és a *Centrum Lapkiadóvállalat* nem tartják szükségesnek, hogy a támadásokra válaszoljanak. A *Centrum*, amely

hadat üzent a szociáldemokrata szakszervezet terrorjának már akkor, amikor ez még nem konjunktúrát, hanem testi és üzleti veszélyt jelentett s amely elsőnek állott még súlyos áldozatok árán is a keresztény nemzeti felszabadulás ügyének szolgálatába, nem fogad el tanítást olyan orgánumoktól, amelyeket ma is vörös szakszervezeti nyomdászok állítanak elő.

Ami pedig a Centrum nyomdászainak keresetét illeti; amíg a munkabérek hatóságilag szabályozva nem voltak, a Centrum munkásai mindig *többet kerestek* mint a vörös szakszervezethez tartozó munkások, már csak azért is, hogy a szakszervezet csábításainak *ellenállhassanak*.

Válasz helyett tehát egyszerűen közöljük azt a köszönőlevelet, a melyet a keresztény nemzeti alapon álló nyomdatulajdonosok egy csoportja a Virradat szerkesztőségéhez intézett:

Mélyen tisztelt főszerkesztő Úr!

A Virradat legutóbbi számában foglalkozott a tervbevett nyomda- és rokonipari kamara létesítésének tervével és felhívta a figyelmet előre bizonyos szempontokra, amelyeket feltétlenül figyelembe kell venni azért, nehogy a kamara is olyan OTI-féle intézménnyé váljék, amely autonóm szervnek indult, a valóságban azonban ma is teljesen a szociáldemokrata szakszervezetek és pártok befolyása alatt áll.

Mi, akik hosszú évek óta nemzeti és szociális felfogásból kiindulva iparkodtunk a magyar betűt és ezzel együtt a magyar betű szakmunkását, magyar testvérünket vörös terror alól felszabadítani, természetszerűleg nemcsak nem vagyunk ellene a kamarai rendszernek, hanem ellenkezőleg ezt az ideát nemcsak magunk között hánytuk-vetettük meg igen gyakran, de tőlünk telhető erővel képviseltük ezt a követelést felfelé is.

A magunk részéről természetszerűleg minden olyan rendezésbe készséges örömmel belemegyünk, amely megfelel a munkásság szociális érdekeinek, egyben azonban feltétlenül megvédi a kisebb egzisztenciákat, olyan konkurrenciától, amely szívesen kockáztatja a nagyobb tőke hasznát is egyidőre, ha ezzel el tudja érni, hogy végül is konkurrencia nélkül maradjon.

A kamara nem lehet egy kiterjesztett főnökegyesület és még kevésbé lehet átfestett szociáldemokrata szakszervezet. Ez az és semmi több, amire vigyázni akarunk a kamarai akciók során és ehhez a törekvésünkhöz kérjük a Virradat támogatását is. Azt hisszük, hogy nagyon jó és szükséges volt ennek a szempontnak hangoztatása, mert nagyon is ismerjük bizonyos köröknek azt a soha meg nem szűnő törekvését, hogy a magukat a liberális tőkével dolgozó nyomdák főnökegyesületétől és a szociáldemokrata kommandó alatt álló szakszervezetektől függetlenített nyomdákat valami úton-módon bárminő jelszóval és csábító programmal a közös karámba tereljék és uralmukat rájuk kiterjesszék. Ez ellen óvást emelünk és vigyázni fogunk arra, hogy a kamarán keresztül se lehessen nekik ezt a céljukat elérni.

A keresztény nyomdákban dolgozó munkásság szociális érdekeit mindenkor szem előtt tartottuk, nemcsak amióta miniszteri rendelkezés állapítja meg a béreket, hanem azelőtt is. Azért munkásságunk kereseti viszonyai nemcsak mindig kiállták az összehasonlítást a szociáldemokrata szakszervezetek keresetével, hanem azoknál effektíve többet is kerestek. Ebben a tekintetben bárminő szabályozás nem hozhat bennünket rosszabb helyzetbe.

Köszönve és továbbra is kérve a Virradat olyirányú támogatását, hogy a Nyomda- és Rokonipari Kamara a nemzeti gondolat és a dolgozó munkásság szociális érdekeinek vára legyen, mintahogy magunk is ennek hirdetői és képviselői voltunk mindig, nagy áldozatok árán is, maradtunk

kiváló tisztelettel:

Budapest, 1939 augusztus 5.

Held János
nyomdatulajdonos

Kulcsár Andor
(Attila-nyomda Rt.)
Belahorszky Lajos
(Mérnökök Nyomdája)
Budai Bernwaller József
nyomdatulajdonos

Miszler Sándor
nyomdatulajdonos
Buday Ferenc
nyomdatulajdonos
Gyarmathy Ferenc
nyomdatulajdonos

A Virradat-Ház akció legújabb eredményei:

A legutóbbi kimutatás szerint felajánlott önkéntes adományok 11.191.50 P
Az elmult héten felajánlott önkéntes adományok 52.50 P
A mai napig összesen 11.244.— P

Az adakozók jegyzékét a beérkezés sorrendjében — a rendelkezésre álló hely arányában folytatólagosan közöljük.

Önkéntes adományok a beérkezés sorrendjében

A King cipőüzlet tulajdonosa Leutwyler Ferenc úr felajánlotta a Virradat szerkesztőségének, hogy tekintettel a Virradat-ház akció nemes céljára, folyó év augusztus 7-től augusztus 31-ig terjedő időszakban üzlete teljes készpénzforgalmának 5%-át a Virradat-házak céljára adományozza.

Amidőn az áldozatkész keresztény cég szíves ajánlatát köszönettel elfogadjuk, egyúttal közöljük olvasóink számára az árúház pontos címét: Leutwyler cipőkülönlegességek üzlete, Leutwyler Ferenc, Budapest, XI., Horthy Miklós-út 25.

	P
Hosztica János	—.20
Rott Pál	—.50
Pfeifer Mihály	—.20
Horváth Gyula	—.50
Kovács Ferenc	1.—
Bosnyák István	—.50
Sági János	—.20
N. N.	1.—
Kerletz József	—.20
Vidik István	1.—
Garzó József	—.50
Magyar György	—.20
Bradics György	—.20
N. N.	—.50
Langruber Pál	—.50
N. N.	—.20
Szabó Anna és pajtásai, Bpest.	6.—
Csütörtöki Társaság, Bpest	40.—
Ketter József vendéglős, Bpest	10.—
Kósa Zoltán, Tolnanémedi	1.—
Nagy Sándor, Budapest	2.—
Keiczér József, Salomvár	—.50
Varga Péter, Tatatóváros	1.—
özv. Szabó Andrásné, Bicske	1.—
Monot István, Komárom	1.—
Györösy Józsefné, Barcs	15.—
Kovács János, Bpest	50.—
Schell kőolaj r. t., Bpest	50.—
Nagykovácsy Üzletház, Bpest	100.—
Hirt János, Bugyi	2.50
Nyári Sándor, Hatvan	1.—
Kiss Sándor, Kispest	—.50
Krémer János, Szigliget	1.—
Szablics Rezső, Zalaegerszeg	2.—
Szabó Sándor, Kiskúnfélegyháza	2.—
Ludvig József, Bpest	3.—
Bp. Kisipari Hitelintézet rt., Bpest	50.—
Csánk Ferenc, Lenti	1.—
Gönczöl J., Felsőgalla	2.—
Diósgyőri papiripar rt., Bpest	20.—
Szigeti Nándor és fia, Bpest	1.—
Balázsovits Gyula, Gyöngyös	5.—
Peringer Péter és Társai, Pestszenterzsébet	10.—
Jausz Tetsvérek, Bpest	50.—

(Folytatjuk)

Okiratairól fotókópiát készíttessen Rád -nál, VI., Andrássy-ut 52 Telefon 116-640

LEIPZIGI ŐSZI VÁSÁR 1939.

Kezdete: augusztus 27 — Kezdete: augusztus 27

60% kedvezmény a német birodalmi vasutakon

600 márka felár nélkül

Minden felvilágosítást ad a Leipzigi Vásár magyarországi kirendeltsége Budapest, IV., Váci-u. 1/3. Bejárat: Türr István-u. 8. szám, félemelet 6. (Telefon: 380-540) és a Leipziger Messamt, Leipzig C. 1.

„Ferenczy György faj-áruló szemét"

Egy erdélyi magyar renegát karrierje, aki a román lapokban az erdélyi magyarság nevében a revizió ellen izgat

Amóta Romániában érzik, hogy azok a provokációk, amelyeket évek óta szítanak a magyarság ellen, nem maradnak büntetlenek, a román sajtó minden alkalmat megragad arra, hogy támadást intézzen a magyarság és Magyarország ellen.

Legtöbb esetben az erdélyi magyar sajtóra kényszerítenek olyan cikkeket, amelyek a román katonai parancsnokságokon, vármegyei prefektúrákon, vagy cenzurahivatalokban készülnek, de a magyarságtól teljesen távol állanak.

Van azonban

egynéhány, nemzeti érzéséből teljesen kivetkőzött magyar, akik az oláh kone reményében saját fajtájukat tagadták meg és nem átallanak magyar nyelven, mocskolódó szájjal támadást intézni minden ellen, ami magyar és azok ellen, akik arra törekszenek, hogy Magyarországnak igazságot szolgáltasson a világ.

Ferenczy György a Curentul cikkirója

Erdélyben már évtizedek óta garázdálkodik egy **Ferenczy György** nevezetű állítságíró, akinek a szülei, ha tudnák mindazt a szégyenteljes és becstelen dolgot, amelyet fiuk a magyarság ellen elkövetett, sírjukból is megátkoznák ezt a nemtelen embert.

Ferenczy György ugyanis a kisebbségi élet legkönnyebb oldalát fogta meg, amikor magyar ember létére, az oláhok szolgálatába állott.

Nem kevesebbett tett Ferenczy György, mint azt, hogy amikor

különböző magyarellenes cselekedetei miatt az erdélyi magyar életközösségből maga a magyarság kizárta, elment a szatmármegyei oláh prefektushoz és felajánlotta szolgálatait.

A románok nagy örömmel fogadták a renegát magyart és bár maga a jobbérzésű románság mindig megvetette a fajárulót,

arra azonban felhasználták, hogy mindazt, amit a külföldnek szántak arra vonatkozólag, hogy az erdélyi magyarságnak milyen jó dolga van Romániában, vele mondatták el. —

Kapott lapengedélyt is Ferenczy az oláhoktól.

„Kimondom" című lapjában a legocsmányabb módon támadta a magyarság szent követeléseit, a magyar állam vezetőire pedig minden mocskot ráhordott.

Ennek a lapnak olvasói kizárólag románokból rekrutálódtak, mert a magyarok a szennylapot még a kezükbe sem vették.

Az erdélyi magyarság vezetői ellen is szórta rágalmait Ferenczy György és

nem egy ízben történt meg, hogy éppen az ő mocskolódó cikke alapján tartóztattak le valakit.

Egy alkalommal Csengery István a neves magyar állatfestőt támadta meg lapjában, ez azonban

kutyakorbácsával verte végig a szatmári korzón. Akkor egy időre eltűnt Szatmárból és szülővárosába, — Sepsiszentgyörgyre helyezte székhelyét, ahol továbbra is megjelentette lapját

Egy különös vers

Itt történt meg, hogy az egyik székely „dicsőítő" verset küldött be neki az ő működéséről. Nagy örömmel leközölte, azonban néhány nap mulva az erdélyi összes magyar lapok megírták, hogy a vers sorainak kezdőbetűiből a következő mondatot lehet összeállítani:

„Ferenczy György fajáruló szemét".

A nevetségessé tett renegátot most már a románok sem türték meg maguk között, úgyhogy el kellett tünnie a szereplés színpadáról.

Ugylátszik azonban Ferenczy György azt hiszi, hogy ideát elfelejtették viselkedését, mert újból felbukkant a politikai harcmezőn, ezúttal azonban mint a **Curentul** című lap cikkírója, akinek nyilatkozatát a lap diadallal közli, mint olyat, amely méltó válasz a magyar rádiónak.

Ha nem tudná a Curentul, ezúton üzenjük neki, hogy ki az a Ferenczy György és hogy az ő magyarságáról már régen maguk a jobbérzésű románok is levonták a konzekvenciát, úgyhogy

csak arról tesz bizonyságot a román lap, hogy hasonló szellemű, mint a magyarságából teljesen kivetkőzött, az oláh koncért mindenre kapható fajáruló szemét, Ferenczy György.

Egyébként elhisszük, hogy az ilyen magyar emberek sorsa valóban paradicsomi abban a Romániában, ahol a magyarság milliói szenvednek immár húsz év óta, csupán azért, mert híven és igazán magyarok.

Kora Endre.

Gyógyszer lesz a tavaszi kankalinból és a lispei olajból

Érdekes intézkedések biztosítják a legfontosabb gyógyszereket Dr. Mozsonyi Sándor professzor a pótolható és pótolhatatlan „gyógyszer-sztárok"-ról

Az észszerüsített *anyaggazdálkodásnak* nemcsak fontos, de érdekes és a közönség széles rétegeit érintő problémája a gyógyszerekkel és különböző gyógyanyagokkal való gazdálkodás is. Éppen ez a közérdekűség kívánja meg, hogy a nagyközönség a probléma felől *a valóságnak megfelelő* tájékozódáshoz juthasson. A *Magyarország* munkatársa a legkiválóbb szakértőhöz, dr. *Mozsonyi* Sándor egyetemi tanárhoz, a *Pázmány*-egyetem *Gyógyszerészeti Intézetének* igazgatójához fordult. Az intézetben állandó *kémiai kutatás* folyik a legkülönbözőbb *gyógyszerek* előállítására s így annak vizsgálatára is, hogy *egyes* medikamentumok *milyen más szerekkel helyettesíthetők.*

Dr. *Mozsonyi* professzor mindenekelőtt megállapította, hogy a tengeri blokád miatt a *tengerentúli*, eredeti gyógyszerekben, s a *sebészeti* kötözőszerek nyersanyagában, a *gyapotban* időnként érezhető, bizonyos hiány *megközelítően sem olyan mérvű, mint 1914—1918 között volt.* A háború nem terjedt ki akkora területre, mint akkor, s még a termelés sem korlátozódott olymérvűen. *Magyarország* egyébként sem hadviselő állam, — jelentékenyen fejlett gyógyszeriparral rendelkezik, jelentős gyógyszerkészletei is vannak. A helyzet azért is lényegesen jobb, mert az *anyagpótlásban* főképpen csak az Atlanti óceán felől érkező, *amerikai* eredetű áruk pótlásánál van *némi* nehézség. Kerülő úton, hosszabb idő alatt ezek a cikkek is beszerezhetők, bár magasabb áron, mint azelőtt.

— Mindemellett is — mondotta dr. *Mozsonyi* Sándor professzor — köteles, tehát mintegy *túlzott* elővigyázatosságból *gondoskodnunk kell arról, hogy egyes anyagok helyett megfelelő helyettesítő szerek álljanak rendelkezésre.* A magyar *gyógyszervegyészeti* ipar az első világháború óta eltelt két évtized alatt oly mértékben fejlődött, hogy nemcsak az ország gyógyszerszükségletének nagyrészét látja el, de a távoli világrészekbe is jól bevezetett, jelentős mennyiségű *exporthoz* jutott. *Magyarország ma már a világ összes államainak gyógyszertermelésében a hatodik helyen áll.* A területi gyarapodás ebből a szempontból is előnyt jelent, bár vannak *olyan alap-anyagok*, amelyek tekintetében külföldről való behozatalra szorulunk.

— Az egyetemi gyógyszerészeti intézetben — folytatta dr. *Mozsonyi* professzor — *már két évvel ezelőtt*, amikor a jelenlegi háború csak előre vetette árnyékát, *hozzákezdtünk a gyógyszerprobléma feldolgozásához*, nehogy erre az óvatossági előkészületre akkor kerüljön sor, amikor az *alapanyagok* tekintetében nagyobb nehézségek merülhetnének fel. Egy évvel ezelőtt, amikor munkálataink meglehetősen *előrehaladtak*, az *Anyaggazdálkodás Gyógyszeripari Bizottságának* elnöke hivatalosan is felszólított bennünket, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzunk.

— A pontosan beszerzett szakmai adatok alapján összeállítottuk azoknak a gyógyszereknek és sebészeti kötözőszereknek a jegyzékét, amelyeknek beszerzése terén *kisebb-nagyobb nehézségek* mutatkozhatnak. A munka második része az volt, hogy tudományos és szakszerű meggondolás alapján összeállítottuk az alkalmazható, megfelelő *helyettesítő-szerek* jegyzékét. Majd pedig az egyetemi klinikák közreműködésével megkezdtük a helyettesítő szerek kipróbálását. Fontos munkát végzett e tekintetben a *gyógyszerhatástan* magyar tudománya, élén dr. *Issekutz* Béla egyetemi tanárral. Az eredményeket írásba foglaltuk, az *Országos Közegészségügyi Tanácsban* megtárgyaltuk és a *belügyminiszter* úr elé terjesztettük.

Kötszer, lengyapot, műrost, papírvatta

Dr. *Mozsonyi* professzor ezután ismertette a *Magyarország* munkatársával *az elővigyázatossági munka eredményeit.* Ezek közül a legfontosabbak a következők:

1. A *sebészeti kötözőszereknél* túlzott elővigyázatosságnak, sőt szinte túlhaladott álláspontnak mutatkozott az a multbeli előírás, hogy az anyagszertárakból és gyógyszertárakból *a kötszereket* félévenként, kicserélés céljából, el kellett küldeni a gyógyszergyárakhoz, *újból való sterilizálás* és *átcsomagolás* végett. Ez a régebbi magatartás nagyon meg is drágította az anyagot. És a mai tudományos álláspont szerint, erre az eljárásra szükség sincs, ha az anyag *jól van sterilizálva*, helyesen van *csomagolva* és szabályszerűen van *eltartva*, mert így *baktériumok* az anyaghoz nem juthatnak és *fertőződés* nem történhet. Egyébként *Szovjet-Oroszországból, az újabb kereskedelmi tárgyalás eredményeképpen, elegendő gyapotot kapunk*, tulajdonképpen *textilcélokra*, de viszont a textilcélra kapott gyapotból elegendő mennyiség jut *sebészeti kötözőszergyártás* céljára is.

2. Ugyancsak *kötszerszükségletünket* biztosítja, hogy a modern technika segítségével ma már *lenből is* elő tudunk állítani *gyapotot*. Ez teljesen pótolni tudja *a gyapot-vattát*. Az új eljárás *lenanyaga* nálunk meglévén, szükség esetén ilymódon is vattához juthatunk, bár drágább áron.

3. A Németországban és Olaszországban *fából előállított műrost*, amely egyébként a női *műselyem* ruhaanyagát is szolgáltatja, *szintén kiválóan alkalmas a gyapotból készült kötszerek pótlására*, bár ugyancsak drágább, mint a gyapot. A *műrost* bőségesen rendelkezésünkre áll, nagy mennyiséget kapunk belőle jelenleg is, *annál inkább, mert az összes gyapotanyagok, fehérneműek, sőt a gyapjúanyagok, gyapjútextiliák, tehát a szövetek is kötelezően keverendők ilyen műrosttal.* Nyersanyagképpen a finom, apró szálakat hozzuk be s a további munka, *fonállásodrás* s a fonalak *felszövése* már itthon történik.

4. Nagyon fontos szerep jut a *kötszereknél* a *papírgyapotnak*, vagy *papírvattának*, ami teljes egészében *Magyarországon állítható elő* és a kötözőgyapot pótlására kiválóan alkalmas.

Koffein, szalicil, vazelin

5. A *koffein* — bár Kelet felé szabad az út, s így a koffein behozható, — úgynevezett *szintétikus, vegyi úton is* előállítható, szénhidrogénből, nitrogénből és oxigénből, illetve ilyen tartalmú *anyagoknak a felhasználásával.* Az így kapott koffein *tökéletesen azonos* a Hollandia és Amerika *teahulladékaiból* gyártott koffeinnal, csak jóval drágább annál.

6. A *teobromin*, amely a koffeinhez hasonló kémiai csoportba tartozik s amelynek *szívizgató* hatása kisebb, a kakaómagvak héjából állítható elő. Ezt az anyagot *évek óta gyüjtötték a csokoládégyárak* s az így felhalmozott készletből az egyik hazai gyárunk a közeli napokban *már meg is kezdi a teobromin előállítását.*

7. A *szalicilt*, amely az aszpirinnek is egyik komponense: a *karbolsavból*, tehát a *fenolból* állítjuk elő. *A fenol pedig a kőszénkátrány terméke lévén, bőségesen rendelkezésünkre áll.* Magát a szalicilsavat inkább a *beföttek* készítésénél alkalmazzák. Ellenben a belőle készülő szalicilsavas nátrium a sok izületi gyulladásnak fontos gyógyszere. Ugyancsak ez az anyag szükséges az acidum-acetilo-salicilikum előállításához, amely az aszpirinhoz hasonló, *fájdalomcsillapító* gyógyszer és *hülések* esetén is fontos.

8. A *vazelint*, amely rendkívül fontos kenőcs-alapanyag és azelőtt főképpen Amerikából került hozzánk, *a lispei olajkutak melléktermékeként, mint természetes vazelin-anyagot, bőséges mennyiségben kapjuk,* ha a gyógyászatra megfelelő *minőségűvé* tesszük. Ez a munka is annyira előrehaladott, hogy *a jövő hónapban már piacra kerül a magyar vazelin.*

Ipekakuána, digitálisz, szennalevél

9. A légzőutak megbetegedésénél és hurutjánál fontos szerek közül az eddig alkalmazásban volt és Dél-Amerikából hozzánk került *ipekakuána*, valamint a *szenegagyökér* kiválóan helyettesíthető a Magyarországon is bőségesen termő *szappangyökérrel*, valamint a *tavaszi kankalinnak*, a *primulának* gyökereivel. Ebben az ügyben is *megtörtént a szükséges belügyminiszteri intézkedés.*

10. A *digitálisz*-ról, a *szívbetegek* legfontosabb gyógyszeréről, dr. *Tuzson* professzor a *piros gyűszűvirág* (Digitalis Purpurea) idetelepítésével és meghonosításával *már gondoskodott.*

11. A *keserűsós ásványvizeken* kívül, amelyek egyes esetekben, nem megfelelők, nálunk leghasználatosabb volt tabletták preparátumok és teafőzetek alakjában az indiai eredetű *szenna-levélnek* alkalmazása. Ennek az anyagnak *kiváló helyettesítője a hazánkban bőségesen termő kutyabenge (Frangulakéreg).* A másik legfontosabb szer a *ricinus*-olaj, amelynek *meghonosítását néhai Gömbös Gyula rendelte el*, tekintettel arra, hogy a *repülőgépek* motorjainak kenésénél nélkülözhetetlen, mert a repülőgépmotor gyors működésénél előálló magas hőmérséklet mellett sem higul fel, mint a többi kenőolajok. A bőségesen termelt ricinusból az *embergyógyászathoz* szükséges, aránylag kis mennyiség rendelkezésre áll; ellenben *az állatok részére való kiadását eltiltotta a belügyminiszter*, tekintve, hogy az állatgyógyászatban a ricinus könnyen pótolható más hazai anyagokkal.

Jódfélék, inzulin, gyapjúzsír

12. A *jód, jódsó, jódkálium* és *jodoform* helyettesítése *brómmal* és *bróm-vegyületekkel* történhet, de *csak külsőlegesen*, tehát *dezinficiens*, bőrfertőtlenítő szerek céljaira. A *belsőleges* használatban ez a helyettesítés nem állhat fenn. Ellenben *az érelmeszesedésnél* is a diétás, *növényi* táplálékok előtérbehelyezésével és a *vérnyomás csökkentő* szerek alkalmazásával *a jódkálium alkalmazása meglehetősen háttérbe szorul.* Ugyanígy háttérbe szorul a vérbajnál is, ahol a jódkálium helyett a modern arzenóbenzol-készítményeket és a bizmut-injekciókat alkalmazzák.

13. Az *inzulin*, a súlyosabb cukorbetegségeknél nélkülözhetetlen gyógyszer előállítását *biztosította a földmivelési miniszter.* Elrendelte, hogy a *levágott szarvasmarhák* és *sertések hasnyálmirigyét*, amelyből az inzulin készül, kötelező módon *gyüjteni kell.* Ebből itthon *kellő mennyiségben* elő tudjuk állítani az inzulint s így ez a kérdés is *megoldódott.*

14. A *gyapjúzsírnak* nagy fontossága van vízfelvevőkenőcs-alapanyagként. Ebben is némi hiány mutatkozott, annak ellenére, hogy a magyar gyapjútermelésesl kapcsolatban *elegendő nyersanyag* áll rendelkezésre. A teendő csupán az, hogy az eddig kizárólag ipari célokra készített gyapjúzsírt gyógyászati célokra alkalmas minőségűvé tisztítsuk. Ezáltal egyébként *ricinusolaj*-termelésünk mennyiségét is védjük, mert feleslegessé válik a ricinusolajból hidrogenizálás útján kapott kenőcsanyag.

Dr. *Mozsonyi* professzor szerint, a *tudományos* és *anyaggazdálkodási* intézkedések után, fontos feladatként hárul az orvosokra, hogy a tökéletesen megfelelő *helyettesítő* anyagokat rendeljék is. Mert a *gyógyszerész* csak olyan gyógyszert adhat ki, amit az *orvos* rendel, — ha csak belügyminiszteri rendelet más módon, közvetlenül nem intézkedik.

Kenessey Péter

Nagy műsoros Szilveszter-est, **reggelig tánc**
a **NEGRESCO**-ban
ifj. Latabár Árpád, Latabár Kálmán, Szőnyi Lenke, Salamon Csöpi, Szabó Ica, Ellen és Igor
felléptével.
Zene: **SZABÓ-fivérek.** Hideg és meleg vacsora

Beöthy Dezső átvette mandátumát

Veszprém, december 30. Vitéz *Moldoványi* Jenő választási elnök vasárnap délben adta át a városházán *Beöthy* Dezsőnek, a veszprémi kerület egyhangúlag megválasztott képviselőjének a mandátumot, az egybegyűlt választók lelkes tüntetése közben. Az új képviselőt *Priegl* László MÉP kerületi vezető üdvözölte. *Beöthy* Dezső meleg szavakkal mondott köszönetet az iránta megnyilvánult bizalomért. Hangoztatta, hogy teljes szívvel követi a kormányt, különösen a kisemberek védelmére irányuló politikájában.

Csengery István képkiállítása

A Kossuth Lajos-utcai »Műterem«-ben nyilt meg néhány hete már *Csengery* István gyüjteményes kiállítása. A művész specialista. Lovasképeket fest. Parforce vadászatokat, huszárattakokat, lóversenyt, katonai felvonulásokat, kedves hátaslovainak portréját festi meg őszinte, rokonszenvesen konzervatív módon, a vérbeli lovasember aprólékos, minden részletre kiterjedő szakértelmével. Ma a motorok korában élünk, ezért a kiállításnak valósággal romantikus jellege van. Egy egészen fiatal ember oly csodálkozva nézheti a finom műveket, mintha olyan tárlaton lenne, ahol csupa selymászatról szóló kép függ a falakon. De a régi szakértők szíve megdobban e képek előtt, mindnek van története, mind kitűnő mozgásban, sőt mindeniken akad néhány művészi képlet. Mily pontos, hiteles, ahogy a huszár ül a nyeregben, ahogy a telivér nyúlik a finisben, ahogy a ló a kaptatón keresi a földet a lábával. Van a tárlaton néhány csikóportré, ezek valósággal bájosak. Igazán nem is festhette más ezeket a kedves és mégis oly komoly képeket, csak egy magyar lovastiszt. Nemcsak festőnek kellett lenni hozzájuk, érteni kellett mesterüknek a lovasművészet minden titkát is.

Műsoros Szilveszter-est, **reggelig tánc**
a **Prince of Wales** Bár-ban
ifj. Latabár Árpád, Latabár Kálmán, Szőnyi Lenke, Salamon Csöpi, Szabó Ica, Ellen és Igor
felléptével. Zene: **Kisfalvy-trió.**

Kárpátalja sí-kalauza

Most, hogy megkezdődött a sí-idény, a *Magyarország* közli Kárpátalja sí-kalauzát, amely feltünteti, hol vannak a megfelelő terepek, milyenek a közlekedési és elszállásolási lehetőségek.

A hómezők közelében a következő helyeken talál menedékházat a sielő: *Pliska* (669 méter), *Rónahavas* (1482), *Javornik* (1021), *Pláj* (1331), *Dumen* (1391), *Bliznica* (1883), *Sesul* (1728), *Hoverla* (2058), *Pop Iván* (1940).

A sí-élet két fontos központja *Volóc* és *Rahó*. Volóc a budapest—munkács—lavocsne vonalon fekszik, Budapesttől 420 kilométernyire. Gyorsvonat és hálókocsi összeköttetés. A szállodák száma kettő, azonkívül szerényebb megszállási lehetőséget szerveztek magánlakásokban. Az itteni síterepek: a Borzsa-havasban *Pláj* (1331), *Rjapecka* (1212), *Nagyhegy-Velikij Vrch* (1598), *Sztoj* (1678), *Gemba* (1494), *Zsid Magura* (1519).

Rahó a *Felső-Tisza* völgyében van. Közvetlen gyorsvonati összeköttetés Miskolc vagy Debrecenen át. Egy nagyobb, több kisebb szálloda, azonkívül szerényebb elhelyezkedési lehetőség, körülbelül 500 beszervezett magánlakásban. Síterepek közvetlen a község mellett a rahói *Mencsul* (1380), *Dumen* (1391), távolabb *Bliznica* (1883), tiszaborkúti *Mencsul* (1314), *Sesul* (1728), *Pietrosz* (2022), *Hoverla* (2058), *Pop Iván* (1940).

Az elszállásolás szempontjából tudni kell, hogy a magánlakások árát *hatósági szabályozták*. Egynapi szállás kiszolgálással együtt személyenkint 8 napon aluli tartózkodásnál rugós betétű ágyban 1 pengő 60 fillér, szalmazsákos ágyban 1 pengő 30 fillér, 8 napon felüli tartózkodásnál pedig 1 pengő 20, illetve 90 fillér. Fütésért és világitásért 60 fillér pótdijat kell fizetni.

A kárpátaljai síviszonyokról és további lehetőségekről az utazási irodákon kívül felvilágositást ad az *Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal* volóci kirendeltsége (a vasútállomás mellett, telefon Volóc 14) és rahói kirendeltsége (Fő-utca, telefon Rahó 37).

A többi kárpátaljai községben a *községi elöljáróságok* állnak a közönség rendelkezésére. Menedékházak iránt a *Magyar Turista Egyesület* helyi osztályainál lehet érdeklődni.

Keddi ügetőversenyek

I. **(Dáridó-díj. Táv: 2200 m.)** *Baronesz* a reggeli munkákban komoly javulást mutat. Amennyiben jól indul el a starttól, őt kell a nyerőnek megverni. Erre elsősorban *Dana B.*-t tartjuk képesnek.

II. **(Kettesfogatú úrkocsiverseny. Táv: 3200 m.)** Az induló nyolc fogat között egyet sem találunk, mely valami sikeres kettesfogatú multtal dicsekedhet. Söt, — nem is igen futottak még együtt. Jobb hiján tehát figyeljük a futamelőtti startpróbákat.

III. **(Szilveszter-dij. Táv: 3000 m.)** Egy-két kivétellel a legjobb magyar ügetők veszik fel a küzdelmet. Az esélyek meglehetősen kiegyenlitettek. A kitartás és szerencsésebb helyzekedés verseny közben dönti el a valószinüleg a győzelmet. Véleményünk szerint *Doba, Dávid, Galagonya* és *Jósnő* lehetnek az élen.

IV. **(Nemzetközi mechanikus hendikep. Táv: 2100 m.)** *Kovács* István lovai és *Soci* küzdelmét várjuk.

V. **(Denevér-dij. Táv: 2000 m.)** *Gazsi* — feltéve, hogy pihenője után is legjobbját futja — verhetetlennek látszik.

VI. **(Hendikep. Táv: 2100 m.)** *Ali* mostanában igen jó időket szaladgál. Reméljük, hogy az ügetőhajtók »közkedvelt« elnöke megfelelően igyekszik Alival: *Eszter* 31-es átlagidejével komoly ellenfél.

VII. **(Törökfalva-dij. Táv: 2200 m.)** *Bibor MIR*-nek utoljára 30.4-et mértek. Ez az idő annyira jó, hogy szinte el se hisszük. De miután kételkedni nem helyes dolog, bizzunk a *Tomann*-ló győzelmében.

VIII. **(Hendikep. Táv: 2100 m.)** *Csalárd* legutóbb 33.2-őt futott. *Tibor* pedig az utolsó versenynapon szaladt 33-at. Ennek alapján az emlitett két ügetőt várjuk az élvonalba.

IX. **(Vigasz-dij. Táv: 2000 m.)** *Etre* 40 méteres térhátrányával megverheti *Fekete Barátot*, mely vasárnap meglehetős szerencsétlen körülmények között szenvedett vereséget.

Vasárnapi eredmények

I. 1. **Ciano** (2) Maszár L., 2. Omge (1) Zwillinger, 3. Re-contra Romeo (4) Zwillinger T. Fm.: Fogaras, Alibi, Elimar D., Amulett, Barázda M.I.R., Csak előre. Tot.: 22, 13, 16, 17. Befutók: 57 és 54. — II. 1. **Nik's** (2½) Zeidl, 2. Fekete Barát (1) Inokai, 3. Ohio (5) Kelemen. Fm.: Angyalka, Rosál, Cserebogár, Vakarcs, Azdaja, Gulliver, Simba, Apród of Pamuk. Tot.: 44, 13, 14, 20. Befutók: 145 és 286. — III. 1. **Rollo** (2½) Nerhaft, 2. Dáma (1½) Jónás, 3. Dusán (3) Marek. Fm.: Tibor, Zarándok, Zsámbas, Opera, Urilány. Tot.: 42, 12, 13, 12. Befutók: 137 és 65. — IV. 1. **Rozmaring** (1½) Raymer, 2. Magnézium (6) Fityó, 3. Előljáró (8) Földi. Fm.: Dancsi, Wilt Mária, Uly, Urpéter, Carthago, Kelevéz, Daniló, Sirocco, Leó. Tot.: 24, 14, 98, 45. Befutók: 474 és 196. — V. 1. **Bakafántos** (1) Raymer, 2. Bajcok S. (1½) Kovács II., 3. Bob (5) Báder. Fm.: Batu Khan, Soci, Junak, Ond, Tilly, Layock Williame. Tot.: 19, 11, 18, 18. Befutók: 42 és 34. — VI. 1. **Zinkum** (1) Feiser, 2. Bakony M.I.R. (1½) Kovács J., 3. Egres (8) Hévizy. Fm.: Little Tich, Contessa Luciana, Sári bíró, Éles. Tot.: 20, 15, 16, 37. Befutó: 88. — VII. 1. **Edömér** (1) Maszár I., 2. Aggafurt (2) Kovács II., 3. Ursus (3½) Székely. Fm.: Árvalegény, Pique Dame, W. Aladár, Dettó, Léva S., Miss Magyarország, Beata L. Tot.: 21, 11, 12, 14. Befutók: 39 és 57. — VIII. 1. **S. Irmus** (8) Zwillinger, 2. Dana B. (5) Jónás, 3. Dusi (1½) Kovács J. Fm.: Ellák, Emőd, Hamis, Tisza. Tot.: 42, 13, 14, 12. Befutó: 230. — IX. 1. **Valódi** (1) Földi, 2. Hyperol (4) Mann, 3 Álom (8) Kovács F. Fm.: Zeppelin, Bokréta, Gyémánt II., Cacua, Lucifer, Volga, Lisselotte D., Weibi, Maya, Csazárd, Etes, Balbo. Tot.: 30, 14, 34, 73. Befutók: 148 és 272. — X. 1. **Imi** (8) Maszár I., 2. Pamuki Báróné (5:10) Vadász, 3. Pezsgő (8) Marek. Fm.: Ljubica, Váratlan, Dulcinea Foote, Thalia, Dáma II., Légyott I. Tot.: 137, 28, 14, 15. Befutók: 390 és 140.

Ottlik Ivánné temetése

A kormányzó úr őfőméltósága kabinetirodája főnökének útján kifejezte részvétét *Ottlik* György felsőházi tag előtt, néhai Ottlik Iván v. b. t. t. özvegyének elhúnyta alkalmából. Táviratilag fejezték ki részvétüket többek között gróf *Teleki* Pál miniszterelnök és hitvese és *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter.

Az elhúnyt földi maradványait vasárnap délután 3 órakor helyezték a farkasréti temető halottasházából örök nyugalomra. A temetési szertartáson nagyszámú gyászoló közönség vett részt. A szertartást a budahegyvidéki református egyházközség lelkésze, *Szabolcska* László végezte. A miniszterelnököt bárczi házi [illegible]

SPORT

Csak egy góllal győzött a Ferencváros

Ferencváros—Rapid 4:3 (2:1)

A futballközönség *az év utolsó mérkőzésére* is nagy számban ment ki vasárnap délután *az üllői úti pályára*. Kíváncsi volt egyrészt a bécsi *Rapidra* és a Bécsben még maradék nélkül tisztán őrzött *magyar-középeurópai futballra*, de kicsábitotta a »tavasz a télben«, amely egyszerre több, mint tiz fokkal enyhitette a telet, végül *buzditani is akarták sokan a Ferencvárost*. Hogy úgy, mint régen *csinálja meg azt a bravurt*, hogy *hathét gólt lőjjön* annak a csapatnak, amelytől előző héten öt-hattal kikapott, úgy, amiként ez már megtörtént a bécsi Ausztriával, sőt a Rapiddal is, nem szólva az olasz élcsapatokról. *Több, mint hétezren* álltak vagy inkább topogták végig a *Ferencváros—Rapid* revánsmérkőzést.

A reváns *nem sikerült teljesen*. A Ferencváros ugyan 4:3 arányban legyőzte a Rapidot, de ennek a győzelemnek többféle ok miatt *keserü szájize* volt. Az egyik ok, hogy a Rapid 6:1-re győzött Bécsben, s *az öt gól különbségből csak egyet* sikerült törleszteni. A másik, hogy a Ferencváros egy gólt *tizenegyesből* ért el, kettőt pedig csak akkor, amikor Rubint bíró az erőszakosan reklamáló bécsi balszélsőt, *Pessert kiállította*. A harmadik ok, hogy a tiz ember ellen lőtt két gólt is *kiegyenlitette Binder*, a bécsiek válogatott középcsatára, aki úgy és akkor ment el a »ráállóc Polgártól, amikor és ahogyan akart. Amikor 4:2 után Binder lefutotta az egész magyar védelmet s a tehetetlen Csikós mellett begurította a labdát, *sokan ott is hagyták a pályát*, pedig még mintegy tiz perc volt hátra. A Ferencváros hibás játékrendszere mellett azonban már nem lehetett remény további magyar gólokra.

Maga a játék elejétől végig magyar fölényt mutatott. Ismét dr. Sárosi vette át a támadósor vezényletét, aki pompás labdákat adott jobb- és balszélre s kitünően működtek az összekötő csatárok, Kiszely és Kiss is. A hiba ott volt, hogy a Ferencváros nem engedte a csatársor mögé mind a három fedezetet, hanem csak kettőt, Sárosi III.-at és Nagyot. Igy a remek bécsi védelem által kivédett labdák nem jutottak vissza a magyar csatárokhoz, hanem azzal a készenlétben álló bécsi csatárok indítottak ellentámadást. Mintegy tizperenyi játék után sikerült csak a Ferencvárosnak dr. Sárosi által megindított és az egész csatársoron végigmenő összjátékának bevenni a bécsi kaput: a 11. percben Kiszely lövése Raftl mellett a bécsi kapuba került (1:0). Most a Ferencvárosnak nagyon sok gólhelyzete van, de sem dr. Sárosinak, sem társainak nincsen szerencséje a gólhelyzeteknél. Egy ellentámadás a 25. percben a »kullancsa« mellett nyilegyenesen lefutó Pesser révén megbozza a bécsieknek a kiegyenlitést (1:1). Párperre rá Kiszelyt a bécsiek a tizenhatos területén belül megrúgták, Rubint tizenegyest ítél s ezt dr. Sárosi belövi (2:1). Most alkalom volna szép gólarány elérésére, mert a Rapidot kapujukhoz szegezzük, dr. Sárosi két lövése azonban Raftl zsákmánya, Kiszely jól helyezett labdáját pedig Wagner I. a kapuvonalról fejeli ki. Binder kiszökését és lövését Csikós menti.

A második félidőben talán még nyomasztóbb lesz a Ferencváros fölénye. A bevezetőben ismertetett hibás felállás miatt azonban mindig góllal fenyeget egy-egy bécsi lefutás. Egy ilyennél történik meg a 17. percben, hogy Rubint tévesen megakasztja Binder—Kaburek gólt igérő akcióját. Pesser, a bécsiek válogatott balszélsője méltatlankodik, mire Rubint kiállítja. Tiz ember ellen most már dr. Szoyka is előremegy a fedezetsorba. A jól támogatott ferencvárosi csatársor most már Kiszely—dr. Sárosi révén berúgja a harmadik gólt (3:1) és olyan lendülettel támad, hogy ismét remény van a jó gólarányra. De a háromhátvédes rendszer mellett bekövetkezik Binder feltarthatatlan kiszökése Polgár mellett és gólja (3:2) s hiába rúg egy perc mulva Gyetvai beadásából dr. Sárosi újabb gólt (4:2), Binder ismét lefut Polgár és dr. Szoyka mellett és 4:3-ra javitja a gólarányt. A Ferencváros most lelkileg is összeroppan és Binder közeli szabadrúgása a kiegyenlitéssel fenyeget. Szerencsére ez nem következett be.

A második Ferencváros—Rapid mérkőzés talán még jobban bizonyitotta a magyar futballban erőltetett *angol védekező rendszer káros voltát*, mint az első. *A három hátvéd ezúttal még a csonka Rapid csatársor ellen sem tudta megakadályozni a gólokat*, mig az állandóan támadó ferencvárosi csatársor mögül szemmelláthatóan hiányzott a harmadik fedezet. A pompásan játszó *Sárosi III.* és a nagyon tehetséges *Nagy II.* erejét felőrölte a kettős munka, úgyhogy a második félidő közepén már nem birták az iramot. *Polgár* pedig, akit a »kullancsok« mintaképének neveztek, *még azt a feladatot sem tudta ellátni, hogy Bindert, a bécsi középcsatárt semlegesitse*, nemhogy labdákat tudott volna adni a csatársornak. A Ferencváros győzelmének főrészese dr. *Sárosi* volt, aki régi helyén ismét csillogtatta nagy technikai tudását és irányitó készségét, csak a lövésekkel nem volt még olyan szerencséje, mint régen, bár így is ő lőtt három gólt. Nagy baj volt, hogy *a két szélsőcsatár gyengén* működött. A két összekötő, *Kiszely* és *Kiss* időnkint megfelelt. A védelemben csak *Csikós* érdemel a gólok ellenére dicséretet.

A bécsi csapat bemutatta, hogy mi az igazi futball, róla kell mintát venni *és sutba kell dobni a különböző »angolos« védekező elméleteket.* A Rapid állandóan mozgásban levő tiz mezőnyjátékosa *vérbeli támadó futballt* játszik, de *mindig ott van a védelemben is*, amelynek kapcsolata egy pillanatra sem szakad meg a támadósorral. A legjobbak voltak a két *Wagner, Hofstaetter, Binder* és *Pesser*, de nem játszott rosszul a többi játékos sem.

Dr. Földessy János

Bécsi kritika: „A budapesti 3:4 kétségtelen siker"

A bécsi *Völkischer Beobachter* hétfő reggeli száma a következőket irja a budapesti *Ferencváros—Rapid* 4:3-as mérkőzésről:

»Már a puszta *számbeli eredmény* is *kétségtelenül sikert* jelent a bécsieknek, amelyet még jobban kidomborit az a körülmény, hogy *a Rapid a második félidő nagyobb részét csak tiz emberrel* játszotta. A Rapid különösen *a közvetlen védelemben volt nagyon erős* és emellett *sokkal jobb volt a fedezetsora is*. A bécsi csatársor a magyarral ellentétben nem sokat művészkedett, hanem *egyenesen tört a kapura*. Emellett *Bimbó* (Binder) bebizonyitotta, hogy *a leggondosabb őrizés mellett is tud gólokat lőni*. A Ferencváros, amelynek támadósorát ezúttal ismét dr. *Sárosi* irányitotta, a havas talajon *nagyobb gyorsaságával* kétségtelen fölényben volt, de *nem tudta a kinálkozó gólhelyzeteket kihasználni.*«

A bécsi lap *Pesser kiállításáról* csak annyit ir, hogy Rubint a játékost *ütközésének kritizálása miatt* küldte le a pályáról.

Három esemény a jégen

A hósport hívei ezen a héten szünetet tartottak, ellenben *a jégen három esemény* is történt.

A müjégen vasárnap délelőtt tartotta meg dr. *Lator* Géza jégkorongütő-kapitány *a válogatott keret tréningjét*, amelyen az FTC kivételével a keret minden játékosa résztvett Jeney kivételével, aki sérült. Délután rendezte a *BKE gyorskorcsolyázó versenyét*, amelyen azonban a »sztrájkoló« versenyzők még mindig nem vettek részt s a 3000 méteres főversenyben csak Bácskai és Kiss Árpád indult. *Bácskai* 6 p 0.3 mp idővel győzött. Kiss ideje 6 p 10.3 mp volt. Az ifjúsági 1000 méteresre senyeket *Szabó, Kétán* és *Brecher* nyerték. A legjobb időt *Szabó* érte el 1 p 57.7 mp-cel.

Marosvásárhelyen vendégszerepelt az *FTC jégkorongütő csapata*. Az MSE utánpótlását 5:4 arányban megverték, az első csapat azonban nagy meglepetésre 2:2-re *végzett a zöld-fehérekkel*. A székelyek legjobbjai Veres I. és Incze. Az FTC góljait Tele lőtte.

A profi ökölvivő- és birkózósportesten szombaton telt ház előtt a Nemzeti Lovardában a néger Morejon tiz menetben pontozással legyőzte Csiszárt, Kőrösi kiütötte Trummert, birkózásban Váry és Büky győzött, Viihtonen és Radu döntetlenül mérkőzött.

Vasárnap megmozdult a névtelen fiatal magyarság és hatalmas gyűlésen tüntetett a Felvidék visszacsatolása mellett és az itthoni rendbontók ellen

„Elítélünk és leverünk minden olyan törekvést, amely a széthúzást, a pártoskodást vagy a forradalmat szítja!" — jelentette ki a tízezres tömeg névtelen szónoka

(A Reggel tudósítójától.) Az öntudatra ébredt magyar fiatalság tartotta zászlóbontó nagygyűlését vasárnap délelőtt a Szabadság téren. A »*nevtelen magyarok*« tábora mozdult meg és tüntetett a Felvidék visszacsatolása mellett. Az Eszak szobra előtt félkörben állottak fel a Ganzleventék táblahordozói. A táblákon ez a felírás:

Mindent vissza!

Azután a felvidéki városok nevei:

Pozsonyt vissza,

Érsekújvárt, Rimaszombatot, Nyitrát, Okomáromot, Lévát, Losoncot, Rozsnyót, Kassát, Munkácsot, Beregszászt, Ungvárt vissza, vissza! Valóságos zászlóerdővel vonultak fel a leventék. *Száztíz nemzetiszínű* lobogót hoztak, hogy átadják a *Fehér Ház Bajtársi Egyesületének* a felvidéki városokba való továbbítás céljából. *Hetven,* ugyancsak a felvidéki magyaroknak szánt zászlóval jöttek a *cserkészek* is és három magyar nemzeti lobogóval vonult fel száz magyarruhás kis elemista fiúcska és leány: *a ceglédberceli*

német nemzetiségi iskola növendékei...

A kis magyarországi német gyerekek *uzsonnapénzükből* gyüjtötték össze a három lobogó árát, hogy ők is juttassanak magyar zászlót a felvidéki magyaroknak. Egymásután érkeztek *példás rendben, menetoszlopokban az öregcserkészek, cserkészek,* a *hadirokkantak,* az *EMSzO* kékruhás munkásosztagjai, a *KALOT* mozgalom földmíves ifjai, a *Szent Imre körök, Szent Imre kollégiumok, a Szent Imre szenátus, az Emericanások, a Keresztény Ifjúsági Egyesület, a Pro Christo, a Regnum Marianum, a Szociális Front, a Katolikus Lányok Országos Szövetsége, leventék, frontharcosok,* különböző hazafias egyesületek és *ezerszámra a Felvidék* visszacsatolása mellett tüntető polgárság. A több mint húszezer főnyi tömeg soraiból szinte percenkint felhangzott szavalókórusszerűen a kiáltás:

— *Mindent vissza! Mindent vissza! Pozsonyt vissza! Kassát vissza! Mindent vissza!*

Azután szinte mennydörgésszerűen hangzott fel ezrek és ezrek ajkáról:

— Rendet akarunk! Egyet akarunk!

A tömeg tomboló lelkesedéssel ünnepelte az ünnepségre kivonult *felvidéki magyarokat.*

Cseh katonaruhában,

egyszerű, sőt egyik-másik *rongyos munkásruhában* jöttek át a cseh határzár ellenére, *golyózáporban* ezek a magyar fiúk, akik most *könnyezve és mégis mosolygó arccal* vonultak el a lelkesen éljenző tömeg előtt az ereklyés országzászlóhoz. Az emberek a vállukra emelték a Felvidékről az anyaországba menekült magyarokat, ölelték, szorongatták őket, *elhalmozták ajándékokkal és*

a nyitrai cseh gyalogezred magyar katonái,

a felvidéki bányavidékek egyszerű munkásai, napszámosok, kereskedősegédek, szabók és kisiparosok *boldogan tűzték fel kabátjukra a magyar nemzeti színű kokárdát* és beszéltek a felvidéki magyarok szomorú rabsághoz hasonlatos sorsáról. A szokásos vasárnap déli őrségváltás után vitéz *Rátvay* tábornok intézett beszédet a *hadirokkant* bajtársakhoz, majd vitéz *Árvátfalvi-Nagy* István hangoztatta a mai súlyos időkben oly szükséges összefogást.

— Mi, frontharcosok — mondotta — azt akarjuk, hogy

ne legyen különbség magyar és magyar között, se politikai, se faji, se felekezeti szempontból!

Ebben a szent összeforrásban és összefogásban fogjuk visszaszerezni a Felvidéket!

A sokezres tömeg lelkesen, tombolva ünnepelt.

— *Mindent vissza! Rendet akarunk!*

A másik tömegből felhangzik a szavalókórus.

— Piros, fehér, zöld, Pozsony magyar föld,

Piros, fehér zöld, Kassa magyar föld. Mindent vissza! Mindent vissza!

Urmánczy Nándor határozati javaslatban követelte a Felvidék visszacsatolását és *a nem magyar felvidékiek önrendelkezési jogának megadását.* Most

egy ókomáromi menekült magyar

állt a mikrofón elé és tomboló lelkesedés mellett követelt *fegyvert a felvidéki magyarság kezébe.* Izzó magyar szavalat hangzott el ezután, *egy névtelen magyar,* a

névtelen Fiatal Magyarság mozgalmának

egyik tagja szavalta el forrón, lelkesen, majd a *névtelen munkás állott* a mikrofón elé.

— Mi a magyar munkás, a névtelen magyar dolgozó üzenetét küldjük a felvidékieknek — mondotta a munkásszónok — mi, akiknek *egész életünk* állandó harc az *igazságért, az igazság erejével* követeljük vissza *most a Felvidéket, Lévát, Kassát* és a többi magyar várost és falut.

— Mindent vissza! Mindent vissza! — tombolt a hangorkán.

— Szent István országát Szent István évében *tízmillió magyarnak* kell megünnepelnie, ezért követeljük vissza azt, ami a *miénk volt,* hogy visszaszerezzük régi hitünket, erőnket, nagyságunkat. *Magyar cél,* hogy a Felvidék magyarsága visszakerüljön az anyaországhoz, *magyar cél,* hogy az állam szervezete, gazdasági szelleme és honvédelme erős legyen, *magyar cél,* hogy a *szociális népi állam* keretében ne csak joga, hanem lehetősége is legyen a munkára a magyarnak, ezért követeljük az igazságos vagyon- és jövedelemelosztást, családvédelmet, az anyák védelmét, az új földbirtokrendezést és telepítést. A magyarság követeli *a jogtalanul betelepültek eltávolítását és példás megbüntetését azoknak, akik ebben nekik segédkezet nyujtottak!* Ehhez szükséges azonban az egyetértés, a férfias összefogás, ezért

elítélünk és leverünk minden olyan törekvést, amely a széthúzást, a pártoskodást, a nyugtalanságot, vagy a forradalmat szítja!

A tömeg percekig tapsolt ennek a kijelentésnek.

Az értelmiségi dolgozók nevében szólalt fel most ismét egy névtelen magyar.

— Mi nem azért jöttünk ide, hogy *személyi kultuszt* csináljunk vagy *pártot ünnepeljünk.* Minden gondolatunk az új Magyarország *fiatal megújuló magyarsága,* egy cél, egy akarat. Mi

nem helyeseljük azoknak a munkáját, akik azt keresik, hogy hol süthetik meg a maguk kicsiny pártpecsenyéjét, nem helyeseljük azt, hogy ezekben a nehéz magyar időkben bírálgassák a legfelelősebb külügyi államférfiainkat.

Ha mindig *gáncsoskodunk, piszkolódunk, fúrunk másokat,* mikor lesz egység ebben az országban?

Mi nem neveket dicsérni jöttünk, névtelenek akarunk maradni,

mert megútáltuk azt a szellemet, amely személyi kultuszt művel, megútáltuk a pártacsarkodást, — elég volt belőle. Mi is szociális intézkedéseket akarunk, de

nem tűrhetjük, hogy a magyar trikolór mellé akár bal-, akár jobboldalról piros lobogót tűzzenek!

(Tomboló helyeslés és éljenzés.) Magyar igazságot akarunk. Nem vagyunk annyira elkorcsosultak, hogy *minden idegen rongyot magunkra aggassunk,* telik minden a mi magyar őserőnkből: *gondolat, eszme* és *cselekvő* akarat. Ez az akarat végig fog korbácsolni a csüggedő magyar lelkeken, *rémlátókon, rémhirterjesztőkön.* Felhívja a figyelmet, hogy *itt az ellenség fizetett kémei* dolgoznak, rendbontást akarnak, szét akarják robbantani ezt a magyarságot. *(Pfuj!)* 1918-at átéltük és nem akarunk újabb 1918-at. *Nem tűrhetjük, hogy*

rendbontók, kormányhatalomra törekvők,

gyarló emberi hibák tolakodjanak fel és megbontsák újra a magyar egységet. Emlékezünk és tenni fogunk! Mi legyőzhetetlen, erős, megbonthatatlan magyar hadsereget akarunk. (Tomboló lelkesedéssel ünnepli a tömeg a magyar honvédséget). Igen,

éljen ez a magyar hadsereg, amely nem politizál, nem szolgál pártcélokat,

hanem *odaáll hivatott vezére mögé (Éljen Horthy!),* aki az ország sorsát olyan eredményesen képviseli a külföld felé is, odaáll *felelős politikusok* mellé. *El kell söpörni azt a felelőtlen álmagyarkodást, amely azt lesi, hogy a magyar érdekekért birkózó külügyi vezérek alól mikor lehet kihúzni a gyékényt! Nekünk fáj a magyar sors,* az elszakított testvérek sorsa, *ki meri megtenni ilyenkor, hogy táborokra osztja a nemzetet!* Mi idehívunk közénk minden magyar testvért, *legyen most akármelyik táborban,* jöjjön és szolgálja, munkálja velünk a magyar ügyet. *(Nagy taps és éljenzés!)* Mi most nem politizálhatunk és nem is üzünk napi politikát. *Ne sütögessék most a pártok pecsenyéjét!* Egy cél, egy akarat, egy magyar szív álljon a *külügyi államférfiak* mögé legalább is addig, amíg visszaszerezzük, amit húsz esztendeje valamennyien várunk. Mi most *egységet, feltétlen, törhetetlen magyar akaratot, szívet, összefogást sürgetünk,* mert

1918-at nem engedjük többé feledzni.

Ezt tudja meg mindenki! (Óriási taps és lelkes éljenzés.)

A tömeg számtalanszor elismételte a magyar jelszót:

— *Mindent vissza! Kassát vissza Pozsonyt vissza! Mindent vissza!* — majd a felsereglett ezrek menetoszlopokba fejlődve elvonultak az ereklyés országzászló előtt és a *Vilmos császár úton* és *Múzeum körúton* végig tüntettek a *Felvidék visszacsatolása mellett.* A magyar ifjúság méltóságteljes tüntető tömegéhez csatlakozott *egy kis csoport is,* amely azután felhasználta az alkalmat arra, hogy *szélsőséges pártjelszavakat* is hangoztasson. Ez a kisebb csoport az Andrássy úton vonult végig, elszakadva a magyar ifjúság Vilmos császár úton és Kossuth Lajos uccán végighaladó menetétől.

A *Fiatal Magyarság* mozgalmának első nyilvános megmozdulása és bemutatkozása volt a szabadságtéri ünnepség és felvonulás. Ennek a mozgalomnak a vezetői csakúgy, mint a mozgalom közkatonái, maguk is

névtelenek akarnak maradni.

A szombati első vezetői megbeszélésen szögezték le a mozgalom vezetői, hogy mivel *nem egyéni törtetés, szereplési vágy és érvényesülés* hajtja őket, a Fiatal Magyarság mozgalma *megmarad a névtelen magyarok mozgalmának* és ennek a *névtelenségnek a jegyében* hívja össze a nemzet érdekében vívott küzdelemre ennek a hatalmas »*szellemi kartelnek*« a részeseit és sok tízezres tagját. Ezeknek a dolgozó névtelen magyaroknak jelszava:

— *Mindent a hazáért! Mindent vissza! és Rendet akarunk!*

Papp András

A
New-York
kávéházban
délután és este
Mikulay
híres zenekara játszik!
Az étteremben és márványszobában vacsora-különlegességek.
Polgári árak!

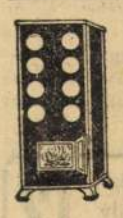
ZEPHIR
kályha fatüzelésre
Ára 60.— P-től

REKORD
1-aknás, 2-aknás, szénre, kokszra
40, 60 P-től

Eladási mintaraktár: Vilmos császár út 39.
HÉBER
kályha- és tűzhely-gyár
Hajós ucca sarkán
Tel. 124-610 és 124-747
Címre ügyelni!
Árlap ingyen!

Pesti kis notesz

1.

Láttuk Ipolyság felszabadításának megható képét a legutolsó híradóban. *Láttuk azt a munkást, aki hatalmas csákánnyal a kezében az első csapást méri a cseh határjelzőoszlop talapzatára. Azt az arcot... azt a mozdulatot soha nem fogjuk elfelejteni.* Azt ki kellene vágni, fel kellene nagyítani és minden kísérő szöveg nélkül plakátokon kiragasztani. (*Antal* István őméltósága figyelmébe!)

*

Mégis csak a legjobb a Smart levendula. (Bécsi u. 9.)

2.

Csurilla és Karcsmarik! Két igénytelen név. Két szürke kis embert hívnak így: Csurilla és Karcsmarik. Felvidékiek. Még sohasem gondolkoztak azon: szabad-e nekik magyaroknak lenni? Mert ők ketten nem is tudnak mások lenni, csak azok: *magyarok!* Vérük minden cseppjével, egyszerű lelkük minden gondolatával, hű szívüknek végső dobbanásával is. *Csurilla János cipészsegéd 24 órával a sátoraljaújhelyi kisállomás átvétele előtt keresztülgázolt a Ronyva vizén és a cseh határőrök szuronyai fölé, az őrépület ormára kitűzte a piros-fehér-zöld lobogót. A másik magyar, Karcsmarik József szobafestő és mázolómester vödrökkel és pemzlikkel kuszott oda a vámsorompóhoz, befestette azt piros-fehér-zöldre, majd keresztülmászott rajta és az éberen virrasztó cseh határőrség bódéját is átmázolta magyar nemzetiszínűre.* Mire megvirradt, a cseh granicsárok piros-fehér-zöld épületben találták magukat! És ezt a két magyart Csurillának hívják, meg Karcsmariknak... Az ember szívében valami megmelegszik, ha rájuk gondol, szemünket langyos pára borítja el és az öklünket, a görcsbe szorult öklünket förgeteges haraggal rázzuk meg azok felé, akik a néprajzi statisztikát hamisítják, á neveket »elemezik« és a magyarnak nem akarják elhinni hogy — az!

3.

Francois-Poncet, Franciaország új római nagykövete, *»Olaszország királyának és Etiópia császárának udvarában«* öt esztendeig a legnehezebb időkben képviselte országát Berlinben. Kevesen tudják Francois-Poncet-ről, hogy annakidején azért bízták meg őt a legkényesebb feladattal, Franciaországnak a fejlődő nemzeti szocialista államban való képviseletével, mert *tökéletesen beszél németül. Ez pedig francia diplomatáknál nagy szó.* Francois-Poncet három évig járt ugyan Badenben *német gimnáziumba* és később doktori disszertációját *Goethe »Wahlverwandschaften«*-járól írta. Mielőtt diplomata lett, egyetemi tanár volt. A Quai d'Orsay-n arról híres, hogy minden diplomáciai jelentése *megannyi stilisztikai remekmű.*

4.

Régi idő óta él Olaszországban a Lidón egy dúsgazdag amerikai hölgy, aki annakidején férjhez ment egy *San Faustino* herceghez. San Faustino hercegéknek született egy tündérszép leányuk, aki férjhez ment egy *Amieli* nevű olasz úriemberhez, aki nem más, mint az olaszországi *Fiat-művek kizárólagos tulajdonosa és így Olaszország egyik leggazdagabb iparmágnása.* Ezeknek a leányát, akit *Klárának* hívnak, *most eljegyezte herceg Fürstenberg Tasziló*, aki nem más, mint *herceg Festetics György nővérének a fia.* A fiatal pár esküvője november 19-én lesz *Turinban* az olasz, magyar és régi osztrák arisztokrácia legnevesebb tagjainak részvételével.

*

Társaságban és mindenütt az utánozhatatlan Kosztelitz Lavendula kölnivíz.

5.

Előkelő vendége volt az elmult hét péntekjén a János-szanatóriumnak. Vadonatúj Alfa Romeo kocsijából *Bethlen* István gróf szállott ki a szanatórium kapuja előtt és az ott fekvő *Szekfű* Gyula egyetemi tanár szobája iránt érdeklődött. Bethlen István gróf mintegy *másfél óráig tartózkodott Szekfű Gyula betegszobájában.*

*

Tenyésztett igazgyöngysor 25 pengő. Jolie divatékszerboltja, Kígyó u. 4—6.

6.

Érdekes festőművész és érdekes ember mutatkozott be a Kossuth Lajos uccai műteremben. Neve csak nálunk új, szűkebb hazájában, Erdélyben már régóta jól ismerik. *Csengery* István, *Csengery* Jánosnak, a klasszika filológia híres, ebben az esetben mondhatjuk: klasszikus professzorának a fia. *Erdélyben volt közjegyző*, majd mikor állásától meg kellett válnia, hivatásává tette azt, ami eddig passziója volt: *a festőművészetet.* Csengerynek csaknem kizárólag egyetlen témája van: *a ló.* Lovastüzértiszt volt s ma is minden reggel kilovagol s délelőtt és délután megfesti benyomásait. A különös az, hogy *csak mozgó lovat fest, minden képe csupa vágtatás, rohanás* vagy hirtelen megtorpanás. Egészen különös és eredeti egyéniség művészetünkben. *minden ízében és minden ecsetvonásával magyar, hogy pántlikásan, láncos-lobogósan magyarkodnék.* A kiállításnak nagy sikere van. Két napja nyílt meg és vasárnap máris jó tucat kép alatt függött a »*Megvették*« felírás.

*

Angliából újabb szövetszállítmány érkezett — Fóti-hoz.

7.

A Reggel mult heti számának kiadásait, amikor is a sorsdöntő komáromi tárgyalások megkezdődtek, *tízezrek lesték szívszorongva az uccán már a kora esti órákban.* Általános feltünést keltettek e számunkban azok az izgalmasan érdekes fényképek, amelyeket *a késő délutáni komáromi eseményekről már a kora esti órákban* megjelent *első kiadásunkban közöltünk.* A bravuros fotoriportot *A Reggel* számára *Fischer* Andor, a tehetséges fiatal fotoriporter készítette, aki boszorkányos gyorsasággal járta meg az utat Pest és Komárom között s tette ilyenformán lehetővé, hogy ezek az érdekes képek már az első kiadásban megjelenhessenek.

*

Minden utazási ügyben forduljon A Reggel Utazási Irodájához, amely a leggondosabb, legtakarékosabb, legötletesebb útimarsall! (VI., Mussolini tér 1. Telefon: 129—554 v. 129—555.)

8.

A mozival szemben kis kocsma van, odaléptem be az este — szomjas lévén — egy pohár szódavízre. Az üres kocsmában egy *félkarú, félszemű ember ült* és — *sírt azzal a megmaradt egyetlen szemével.* Megkérdeztem, mi baja van?

— *Uram,* — zokogta — *nem hívtak be... Hát én már olyan rongy ember vagyok, hogy semmire sem vagyok jó?...*

(e. z.)

Tízezer olasz önkéntes négy hajón hazaindult Spanyolországból

Cadiz, október 16.

A »Calabria«, »Piemonte«, »Liguria« és »Szardinia« nevű olasz hajók *tízezer önkéntessel* szombaton délután öt órakor kifutottak a cadizi kikötőből. Három olasz cirkáló és nyolc torpedóhajó kíséri haza az olasz önkénteseket szállító hajókat. A hajók iránya Nápoly. *Franco* tábornok a következő táviratot intézte *Mussolini* olasz miniszterelnökhöz:

»Abban a pillanatban, amidőn az olasz önkéntesek egy része elhagyja Spanyolországot, ahol *a nemzeti ügyet olyan hősiesen és annyi véráldozattal védelmezték* az elmult két évben azokban a nagyszerű győzelmekben, amelyek remélni engedik nekünk, hogy rövidesen megszabadítjuk földünket a kommunista inváziótól, *a nemzeti Spanyolország mélységes háláját fejezi ki Olaszországnak* a dicsőségtől övezett önkéntesek értékes közreműködéséért és hősies önfeláldozásáért.«

Róma, október 16.

A Stefani-iroda jelentése hangsúlyozza, hogy az olasz önkéntesek hazaszállítása *tényleges és nem jelképes és utána Olaszország egyoldalúan semmi mást nem fog tenni.*

SÓLYOM-ESTÉK A BRISTOLBAN

Sólyom Janka énekel a Bristol kis színpadán! Estéről-estére zsúfolt nézőtér hallgatja. Lélek és áhitat az arcokon! *Sólyom Janka ma az egyetlen magyar dizőz, akinek olyan rangja, hitele és vonzóereje van, mint a háború előtti világban Medgyaszay Vilmának.* Októberi műsora értékes, változatos, élvezetes: *Reviczky, Gárdonyi, Kosztolányi, Szép, Emőd*, ősrégi népdalok, külföldi költők legszebb poémái váltakoznak...

POSZPISIL ÚR LONDONBAN

Miután Anglia hosszú vívódás után egész Európa megkönnyebbülésére lemondott arról, hogy Benes köztársaságát az angol ifjúság vérének és az angol főváros romjainak árán megvédje s ezzel az elutasító kézmozdulattal nemzedékekre elszakította magát a középeurópai szláv politikától és az uborkafára felkapaszkodott hradzsini áldiplomaták nagyhatalmi álmaitól, *a főbekólintott cseh nemzet lekapta fejéről a süveget és odatartotta lakáji alázattal az angol borravaló elé.* Anglia az érzelgős nagylelkűség első rohamában meg is ígérte a borravalót és Chamberlain miniszterelnök az alsóházban bejelentette, hogy a csehek *tíz millió font előleget kapnak*, a kért 30 millió font fájdalomdíjra, de, úgylátszik, a »pémiser cirkl«-nek nevezett zsebrevágó mozdulat nem sikerült, mert *Poszpisil úr, a Cseh Nemzeti Bank elnöke, napok óta előszobázik a Cityben, de eddig még egy fillért sem kapott.* Ennek oka nyilván az, hogy Anglia, amelynek éppen elég milliójába került a prágai respublika felállítása, most kezdi igazán megismerni a cseheket, *akikről úgyszólván órák alatt lehámlott a rosszul szabott nyugati demokrata és humanista köntös. Az angol lapok felháborodva jelentik a prágai kormány rideg és könyörtelen intézkedéseit, amellyel ezerszámra kergeti ki a megmaradt cseh területről, sőt szuronyos katonák őrizetével marhavagónokban szállítja vissza a szudétavidékre azokat, akik bízva a cseh ígéretekben, az utolsó percig bárgyú hűséggel kitartottak Prága mellett.* A *Daily Telegraph*, egyike a nagy angol lapoknak, amelyek *mindvégig csehbarátok* voltak, prágai levelezője tollából hosszú tudósítást közöl ezekről a szörnyűségekről és szóról-szóra leközli a kiutasító határozatokat, amelyek a menekülteknek huszonnégy óra türelmi időt sem engedélyeznek. Az angol becsületérzés fellázad ez embertelen önzés ellen, de hozzájárul ehhez még az is, hogy a City értesülése szerint *Németország minden körülmények között ragaszkodik ahhoz, hogy a Cseh Nemzeti Bank aranytartalékának a gazdag s most Németországhoz csatolt iparvidékre eső arányos része a Reichsbanknak kiszolgáltattassék.* Ha most hozzávesszük azt, hogy *félmillióra becsülhető a cseh hivatalnokok, rendőrök, csendőrök és magánalkalmazottak száma, akik kénytelenek lesznek a Szudétavidéket elhagyni, elképzelhetjük, milyen leírhatatlan kavarodás, kapkodás és fejetlenség uralkodhatik Prágában.* Anglia, úgylátszik, nem hajlandó arra, hogy *fedezetlen kölcsönnel finanszírozza egyrészt a cseh lakosság átköltözését a megmaradt államterületre, még kevésbé, hogy pénzt adjon a német és más nemzetiségű menekültek kiakolbólítására, de legkevésbé arra, hogy Magyarország ellen a széthulló állam a maga hadseregét hetekig fegyverben tarthassa.*

Kiss Dezső

— **Házasság.** Dr. Stern Erzsébet és dr. Szász György vasárnap délben tartotta esküvőjét a Kálvin téri ref. templomban. — Petrich Marica okl. középiskolai tanár és Szentes Vidor m. kir. műszaki hadnagy jegyesek.

MEGNYILT az ÚJ ELYSÉE
Kossuth Lajos tér

MEGNYÍLT OSTÉRIA LIDO
olasz vendéglő, IV. Gróf Károlyi u. 26. T. 186-282.
Tengeri halak, Scampi, olasz borok, likőrök

Svábhegy gyöngye
a Mátyás király üdülő
ahol legjobban töltheti **nászútját!**
Elsőrangú ellátás. Hideg-meleg folyóvizes teraszos szobák. Gyönyörű kilátás. – Központi fűtés. – Olcsó árak. – Tel. 165-361 és 165-362. **Mátyás Király út 7.** (Fogas mellett)

Átmenetikabátok 78 pengőtől közismert Fehér M. Miksa minőségben Károly király út 12

A fuvarozási dijak felemelésének hatálytalanitása

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A nagyközönség széles rétegeiben is közismert, hogy alig van olyan áru, amelynek önköltségeiben az alkatelemek között *a szállitási költség*, jelesül a *fuvardij* helyet ne foglalna.

Ebből a közismert tényből következik, hogy a fuvardijaknak nagyobb mérvü változása a gazdasági életnek ugyszólván minden ágában eltolódást okoz a gyártmányok és szolgáltatások önköltségében. Ilyképpen a fuvardijak emelkedése könnyen vezethet az általános árszinvonal emelkedéséhez. Különösen érzékenyen érinti a fuvardijak emelése azokat az iparágakat, amelyek az idegen fuvarozási eszközök nagymennyiségü igénybevételére kényszerülnek, aminő például az épitőipar. Éppen ezért a gazdasági élet minden ága rendkivül nagy érzékenységgel viseltetik a fuvardijak alakulására.

Érthető tehát az az izgalom, amelyet a fuvardijaknak szeptember 26-án a Fővárosi Gép- és Lóerejü Fuvarozók Ipartestülete által végrehajtott 25 százalékos emelése az egyes szakmák képviselőinél kiváltott. Egymásután fordultak a különböző érdekeltek: a Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Szövetsége, a Budapesti Épitőmesterek Ipartársulata, sőt egyes vállalatok is panasszal *az árellenőrzés országos kormánybiztosához* és mutattak rá arra, hogy a fuvardijak ily nagymérvü emelése egyrészt indokolatlan, másrészt kénytelenek lennének azt az árak emelése utján a fogyasztóközönségre átháritani.

Az árszinvonal megvédése érdekében az árellenőrzés országos kormánybiztosa a legerélyesebb és legsürgősebb vizsgálatot rendelte el és a nagy gyorsasággal végrehajtott vizsgálatok után tárgyalásokat folytatott a fentnevezett ipartársulattal, amelyeknek eredményeként *az ipartársulat a huszonöt százalékos fuvardijemelést hatálytalanitotta.*

Minthogy nem az összes fuvarozási vállalkozók, hanem csak a nagy- és középvállalatok tömörültek az előbb emlitett ipartársulatban, az árellenőrzés országos kormánybiztosa a tárgyalásokat kiterjesztette a lóerejü fuvarozók másik ipartársulatára, a Budapesti Kisfuvarosok Ipartársulatára is.

Egyezményt kötnek az európai buzatermelő államok

A *Pesti Hirlap* megirta, hogy Kanada és az Egyesült Államok tárgyalásokat kezdtek a *buzakivitel egységes irányitásáról.* Ezzel egyidőben konkrét eredményei kezdenek mutatkozni a szeptemberben Varsóban megtartott nemzetközi kereskedelmi értekezletnek, melyet az *Interparlamentáris Unió* hivott egybe és amelyen *Fudakovszky* lengyel szenátor, előadó javaslatára kimondták *az európai buzatermelő országok egyezményének megkötését.*

Fudakovszky szenátor adatai szerint *Európa idei buzatermése*, Szovjetoroszország kivételével, meghaladta a *474 millió métermázsát*, ami meghaladja az 1933. évi rekorderedményt is és a legutóbbi 25 esztendő buzatermelési eredményei között a legnagyobb. Az északi félgömb *1050 millió métermázsára* tehető terméseredménye pedig messze felülmulja a tavalyi *917 millió métermázsás* eredményt. Magában Európában az idén kerek *50 millió métermázsával nagyobb buzakészlet áll rendelkezésre a tavalyinál.*

A nevezetes varsói értekezleten Magyarország is képviselve volt és a hozott határozatok lényege az, hogy az Interparlamentáris Unió központi kereskedelmi szervezete az európai buzatermelő államokat egységes megállapodásra hivja fel és ez a megállapodás egyrészt *az árak megállapitására*, másrészt a *vetésterületek egységes szabályozására* terjed ki. Szóba került a varsói tanácskozáson, hogy javitott formában felujitják a néhány év előtt Londonban elfogadott buzaegyezményt.

Érdemes kiemelni különösen, hogy a varsói értekezleten a felszólalók követendő példaképpen állitották fel az összes európai buzatermelő államok kormányai elé *a magyar kormány buzaár-alátámasztó intézkedéseit*, amelynek révén lehetővé vált a gazdák részére a buzatermelés jövedelmezőségének biztositása.

Szüret a homoki szőlőben

A homoki szőlőkben, amelyek legnagyobb kiterjedésben a Duna-Tiszaközén találhatók, a szüret kezdetét általában október 10-ére tehetjük. A szüreti kilátások elé széles néprétegek nagy érdeklődéssel tekintenek. Bizonyos izgalmas találgatás, megközelitő becslés előzi meg a szüretet már csak azért is, mert a szőlőnek a területi egység szerinti termésátlaga igen széles határok között ingadozhat. Jó évben a szőlő sokszorosát termeli a rossz esztendő eredményének. Tehát az évi munka jövedelmi eredménye elsősorban a termés nagyságától, másodsorban természetesen a must vagy a bor árától függ.

A homoki kis szőlősgazda *rendszerint mustként adja el a termését már szüretkor*, mert sem megfelelő pincéje, sem kellő felszerelése nincsen ahhoz, hogy a mustját borrá kiérlelje. Ezért nagyjelentőségü az a tény, hogy az idei évben *a kormány a must átvételi árát szabályozta és pedig cukorfokonkint 1.2 fillér áron.* Ahhoz, hogy megitélhessük, milyen mustárak mellett hasznos a szőlőtermelés, előbb meg kell vizsgálnunk a szőlő termelési költségeit, kataszteri holdankint számitva a homoki területeken.

Miután a trágyázás évi értéke 45 P, a nyitás belekerül 6 pengőbe, a metszés 15-be, a négyszeri kapálás 30-ba, a kötözés 6-ba, a csonkázás 1-be, a permetezések 20-ba, a szüretelés 15-be, a fedés 10-be, egyéb munkák (venyigehordás, válogatás, tőkék pótlása stb.) 3 pengőbe, összesen tehát 151 pengőbe.

Ezekhez a munkaköltségekhez még a következő egyéb költségek járulnak, ugyancsak kataszteri holdankint számitva:

Rézgálic 15 P, mész 2 P, molyvédő 16 P, raffia 3 P, évi fuvarköltség 50 P, felügyelő-kapás bére 30 P, adók 25 P, összesen 141 P.

Összegezve tehát a két főtétel-csoportot: Munkabérek 151 P, egyéb költségek 141 P, összesen 292 P.

Ha már most feltesszük, hogy 20 cukorfokos must terem (ami a homokon már igen jó eredmény), akkor *literenkint 24 fillért, tehát hektóliterenkint 24 pengőt kap a szőlősgazda mustjáért.* Továbbá feltesszük, hogy 20 hl. átlagos termése lesz az idei esztendőben a szőlősgazdának, aminél jó esztendőben sokkalta több is terem a homokon, 24 pengős hl.-kinti ár és 20 hl. termés mellett holdankint 480 pengő a bevétel.

A homoki szőlőgazdálkodás tehát csak akkor válik be igazán, ha a szőlősgazdának legalább 20 hl. átlagtermése van holdankint. Az idei szeptember kedvező időjárása *lényegesen megjavitotta a homoki szőlősgazdák terméskilátásait*, különösen a minőséget illetően. Igy meglehetős bizakodással tekinthetünk a „hivatalos" szüret kezdete elé.

A csepeli piac árjegyzései

Konyhakertészeti tömegcikkek. Gyökérzöldség vágva 10—16, zöldjével 7—12, vegyes zöldség 8—12, levesbe való sárgarépa 9—10 P. Kalarábé 7—9 P. Karfiol levéllel 4—7.50, tisztitva 10—16 P. Fejeskáposzta 3—5.50, kelkáposzta 4—7.50, vöröskáposzta 6—8.50 P. Főzeléktök 3—6, sütőtök 7—9, zöldpaprika: hegyes 10—22, töltenivaló és husos 12—26, paradicsom paprika 16—35, paradicsom 10—14 P. Zöldbab —26, uborka 10—18, paraj 8—16, vajbab 8—20, zöldborsó 15—16, sóska 6—16 P.

Hagymapiac. Makói vöröshagyma 9.50—10.50, makói faju más vidéki 7.50—9, zittaui és erfurti faju 8.50—9 P. Makói fokhagyma 16—22, más vidéki 10—14 P.

Gyümölcspiac. Nemes alma 50—90 P. Nemes körte 50—80, magyaváló szilva 36—65, muskotály 50—65 P. Őszi barack 80—110 P. Csemege szőlő I. oszt. 56—70, II. oszt. 35—50, fekete 18—24, közönséges 16—30 P. Héjas dió 70—140 P.

Tojáspiac. Friss ládaáru 152—154, friss kosáráru 155—156, friss lámpázott tojás 155—156, friss apró tojás 146—148, főzőtojás 146—147 fill. kg.

Baromfipiac. Élő baromfi: tyuk 1 drb. 300—380 fill., sulyra 125—140 fill. kg. Csirke, rántani való 1 drb. 120—200, sulyra 125—150 fill. kg., csirke, sütni való 1 drb. 140—200, sulyra 130—150 fill. kg. Hizott ruca 110—130, hizott lud 110—125, hizott pulyka 110—120 fill. kg. Sovány ruca 1 drb. 160—220, sovány lud 1 drb. 150—200 fillér.

Angol szövet behozatala. A Külkereskedelmi Hivatal felhivja azokat a cégeket (kereskedőket, szabókat), amelyek angol gyapjuszövet behozatallal igazoltan saját számlára a multban is foglalkoztak, hogy október 25-ig jelentsék be a M. kir. Külkereskedelmi Hivatalnál (Textilcsoport), hogy az 1939. év folyamán hány font értékben és milyen sulyban szándékoznak angol gyapjuszövetet behozni.

Emelkedett a fogyasztási adó alá eső cikkek forgalma. Most tette közzé a pénzügyminisztérium a fogyasztási adó alá eső cikkekről kimutatását, amely szerint 1937 szeptember 1-től 1938 junius végéig *valamennyi adózás alá eső cikk forgalma lényegesen emelkedett.* A kimutatást felölelő 10 hónap alatt a sörfogyasztás 231.920 hl. volt, amely 19.079 hl-lel mulja felül az előző időszak fogyasztását. Könnyü benzinből 27.807 q volt a szükséglet, ami a tavalyi fogyasztásnak felel meg. Motalkóval kevert benzin 357.663 q fogyott, 43.587 q-val több a tavalyinál. Emelkedett a petróleumfogyasztás (500.260 q), a gáz- és fütőolajfogyasztás (698.186 q, a tavalyinál 151.087 q-val több). A gyufafogyasztás szintén jelentősen emelkedett. 167.2 millió doboz gyufa került forgalomba, 5 millió 670.000 dobozzal több, mint az előző évben. A szivarkahüvely-fogyasztás 9 millió doboz volt, 467.280 dobozzal több, mint tavaly.

Termény- és árupiac

A szerdai gabonatőzsde irányzata jól tartott volt.

A határidős piacon a márciusi rozs 16, a májusi tengeri 9 fillérrel drágább.

A készárupiacon a buzaüzlet továbbra is vontatott, kevés áru kerül a piacra.

A rozspiacon a kinálat igen gyenge.

A takarmánypiacon a zab ára 5 fillérrel emelkedett. Élénk üzlet fejlődött ki december—januári szállitásu uj tengeriben.

A készárupiacon buza, rozs, árpa változatlan, zab 5 fillérrel drágább, tengeri 10 fillérrel olcsóbb.

A határidős piac mai árkerete: rozs októberre —.— (zárlat —.—), márciusra 16.45—16.60 (16.58—16.60), tengeri májusra 15.28—15.38 (15.35—15.36) pengő.

A terménypiac árjegyzései

Tényleges üzletkötések. Rozs: 150 mm. 15.35 Bp. par., 150 mm. 15.40 Bp. par. Nyiri, 150 mm. 15.40 Bp. par. Nyiri, 150 mm. 15.30 Bp. par. Pestvidék. **Zab:** 150 mm. 13.95 Bp. par. **Árpa:** 600 mm. 21.— Bp. par., 300 mm. 20.75 Bp. par. Borsod, 450 mm. 21.— Bp. par. **Lucerna:** 3 mm. 210.— állomás minta szerint, 2.2 mm. 220.— állomás, m. sz., 25 mm. 90 kilós 246.—, Bp. par. 10 mm. 90 kilós 245.— Bp. par., 5 mm. 220.— Budapest minta szerint, 6 mm. 190.— állomás minta szerint, 4 mm. 200.— állomás minta szerint, 5 mm. 220.— Budapest minta szerint, 15 mm. 230.— állomás minta szerint, 10 mm. 90 kilós 250.— Budapest. **Lóhere:** 14 mm. 115.— Budapest minta szerint.

Magvak és hüvelyesek. Vörös köles 17.50—18, egyéb 16.50—17, káposztarepce 24.25—24.50 Bp. par., kék mák 142—147, borsó Viktória ster. 18—19.50, zöld (expresz) ster. 18—19.50, lencse nagyszemü ster. 36—43, középszemü ster. 24—30, kisszemü ster. 22—24, fehér hosszubab 35—36, fehér szokványbab dunai 30—30.50, dunántuli 29—29.50, felsőmagyarországi 27.50—28, gömbölyü fürjbab 28—29, hosszu fürjbab 27—28, barnabab 27—27.50, lucernamag nyers arankás 210—240, lóheremag nyers arankás 105—115, bíborheremag 73—76, bükköny tavaszi 15—17.50, szöszös bükköny 35—36, csillagfürt fehér, lapos 11.50—11.75 feladóállomásról.

A budapesti lisztárjegyzőbizottság árjegyzései 1938 október hó 11. Az 1938. évi gabonából készült őrlemények. **Buzaliszt:** Dara 38.00—38.75, 0gg 37—37.75, 0g 37—37.75, 0f 37—37.75, 2gg 36—36.75, 2g 36—36.75, 2f 36—36.75, 4-es 34.50—35.25, 5-ös 33—34.25, 6-os 29.75—30.75, 7-es 20.75—22.50. **Rozsliszt:** 0-ás 30.25—31.25, 0/I. 27.50—28.50, I. 22.75—23.75, II. 19.75—21.75. Az árak aranypengőben 100 kg-ként a szokásos malmi feltételekkel P-től P-ig helyt Budapest, legalább 60 zsákra értendők.

Takarmányvásár. Felhozatal 23 szekér szálastakarmány és 2 szekér szalmaféle. Rétiszéna IIa 6—7.50, IIIa 4—5.60, lucernaszéna 11—11.75, muharszéna 8—9, rozsalomszalma 4.50, zsupszalma 6.50 pengő.

Az ország áruraktáraiban tároló készletek. M. kir. vámmentes kikötő: buza 230100, rozs 36070, árpa 1125, tengeri 2602, M. Leszámitoló- és Pénzváltóbank: buza 283835, rozs 14069, árpa 597, zab 2516, tengeri 13867, liszt 243, Lujza gőzmalom: buza 114242, rozs 2897 árpa857, tengeri 360, budapesti készlet: buza 628177, rozs 53036, árpa 2582, zab 2516, tengeri 360. Pestmegyei raktárakban: buza 21526, rozs 4020, árpa 1650, zab 5096, liszt 372, korpa 120, felsőtiszai: buza 346850, rozs 49739, árpa 11301, zab 1096, tengeri 10165, liszt 3162, tiszavidéki raktárakban: buza 638531, rozs 36197, árpa 2964, zab 1259, tengeri 5411, liszt 48, korpa 820, dunántuli raktárakban: buza 598629, rozs 19937, árpa 19558, zab 5055, tengeri 50, liszt 48, korpa 820, összesen: buza 2233813, rozs 162929, árpa 58071, zab 14823, tengeri 32455, liszt 3836, korpa 1114.

Gabonaforgalom okt. 9-től okt. 10-ig Budapestre vasuton és hajón. Buza érk. 36133, elszáll. 54450, rozs érk. 2554, tengeri érk. 1511, elszáll. 6905.

Két kiállitás

Századik kiállitását és fennállásának tizedik esztendejét ünnepli a *Tamás Galéria.* Ez a finom és válogatós izlésü kis kiállitóhelyiség nagy érdemeket szerzett tiz év alatt a mai magyar festőművészet és szobrászat kialakulásában — sok modern művészünk, akinek neve ma már ismert és elismert, a *Tamás Galériából* indult el sikerei felé. Ez a jubiláris kiállitás nagyrészt ezeket a festőket és szobrászokat mutatja be, mintegy pályafutásuk és a Galéria pályafutásának igazolására. Néhány nagy halott áll már itt is az élen, például *Derkovits Gyula*, de látjuk néhány olyan ősét is a mai magyar festőművészetnek, aki jóval megelőzte korát. Ezek közül való *Gulácsy Lajos* és *Galimberti Sándor.* Az élő és egyre fejlődő fiatalok között *Dési Huber István* vezet, akinek erősen leszürődött, érett festői szépségü Önarcképe a kiállitás büszkeségét jelenti. Mellette, a Tamás Galéria neveltjeinek sorából, itt látjuk *Bene Géza*, *Barcsay Jenő* (falusi részlete, komor erejével, a művész legjava munkái közül való), *Hincz Gyula*, *Schubert Ernő*, *Szin György*, a szobrászok között pedig *Mészáros László*, *Mikus Sándor*, *Szandai Sándor* és *Vilt Tibor* egy-egy kiemelkedő munkáját.

*

Finom és érdekes sportfestőt mutat be a *Műterem*, az erdélyi *Csengery Istvánt*, akivel igazán érdemes megismerkednie a közönségnek. Vérbeli lovasember Csengery István, minden képén lovak, lovasok, parforce-vadászatok, lóversenyek, háborus huszár-élmények száguldanak, vágtatnak szemeink előtt, a mozgásnak olyan dinamikájával, aminőt alig láttunk még festményeken. A legegyszerübb festői eszközökkel, a színek, a rajz könnyed és virtuóz kezelésével éri el hatásait a művész, aki a vizfestékkel, temperával, itt-ott a festőpapir színének ötletes kihasználásával, ugy old meg valóságos festői bravurokat, ahol lovasai könnyed és kecses lendülettel vetik át magukat az akadályokon. Nemcsak a lovas-sport rajongóinak, hanem a művészet barátainak is üditő látványosság Csengery István kiállitása.

(—y)

Előadások és felolvasások

Csütörtök.

Gárdonyi Társaság (Pátria Klub) Kölcsey emlékünnep. (Fél 6.)

Népegészségügyi Muzeum (Eötvös-utca 3.). Dr. Rónai Horváth Jenő: „Az ipari zaj."

Szabad Egyetem (Muzeum-körut 4. B)-terem). Dr. Széky Tibor: „Mit köszönhetünk a szerves kémiának?" (½7). — Dr. Tamás Lajos: A románság kialakulása (½7). — Muzeum-körut 6—8. Dr. Dombi József: „Az olasz városok művészete." — Puskás Lajos: „Uj dráma felé." (Mindkettő ½7).

Virágkedvelők Egyesülete (Eszterházy-utca 4.). Füredi Jenő: „Időszerü tanácsok." (½7—8).

Munkácsi Öreg Diákok találkozó estje Biró Dénes sörözőjében (Rákóczi-ut 29.). (8 órakor).

Uránia Sielő és Turista Társaság (Szent István-körut 18.). Dr. Zsembery Gyula: Igy volt — igy lesz. (9).

Péntek.

Népmüvelési Telepek (Bajza-utca 49.). Egy modern fehérnemü garnitura (3). — Divatpróságok gyöngyből (4). — Életkor és életmezés. — Népies baba. — Német halado (6). — Német kezdő (7).

Eötvös Loránd Matematikai és Fizikai Társulat (Eszterházy-u. 7.). Neumann János (Princeton): A sajátérték fogalmának kiterjesztéséről (6).

Magyar Metapsychikai Tudományos Társaság (Bristol szálloda). Poul Thorsen: „A gondolat hatalma." (6).

Magyar Filozófiai Társaság (Magyar Tudományos Akadémia). Dr. Révay József: „Az erkölcsi ‚kell' antinómiája." (6).

Egyetemi Kör (Lónyay-utca 9.). Féja Géza: „Magyarok és parasztok a Felvidéken." (8).

Az árupiac árjegyzései

Budapesti sertésvásár. Előző napi maradvány 77, mai napi felhajtás 1009, összesen 1086 drb. Eladás 1086 drb. A vásári állományból angol hussertés felhajtás 454 drb. Az irányzat vontatott. Árak: uradalmi zsirsertés párja 340 kg-on felül 112—114, 340 kg-on alul 110—112, szedett sertés Ia 109—113, középrendü 104—106, silány min. 95—100, öreg sertés Ia 94—98, angol tőkesertés 106—110, kiv. 111, angol sonkasertés Ia 102—106, félsertés szalonnával 146, félsertéshus 150—152, szózott szalonna 3 darabos 148, hátszalonna 18 kilós 146 plusz fogyasztási adó, háj 150—154, sertés belsőrész 110—120, sertésbél, gyomor 120—130, tőpörtyü Ia 160—170, IIa 26—30 fillér kg-ként.

Budapesti husvásár. Készlet: 70 nagymarha (eladás 25), 338 borju (183), 181 birka (141) drb. Az irányzat lanyha. Árak: ökör és jehén egészben 112—128, hátulja 116—138, eleje 110—120, borju élött bőrben Ia 160—164, IIa 142—158, borju eleje 120—126, lebőrözött 116—120, hátulja Ia lebőrözött 100—104, IIa 130—138, juh lebőrözött Ia 106—108, IIa 60—98, zsiger 60—74, faggyu 50—94, csont 20—30, marhafej (½) 150—200, orr és köröm 70, láb 4 drb. 100—150, pacal egészben 130, marhabél 300, borjufodor egészb. 50, juhbél 60—70, marhavér (egy tál) 30 fillér kg-ként.

Külföldi tőzsdék

A buza és a tengeri áralakulása Liverpoolban és Rotterdamban (zárjelben a tegnapi, illetve legutóbbi árak). **Liverpool:** buza okt. 5/1¾—5/2½ shilling 100 libránként, azaz 9.21—9.32 pengő 100 kg-ként, felár nélkül (5/0¼—5/0¾ shilling, azaz 9.01—9.07 pengő), dec. 4/8⅝—4/8¾—4/9½—4/9¼ shilling, azaz 8.46—8.47—8.53—8.54 pengő (4/8¼—4/8⅛—4/7⅞—4/8⅜ shilling azaz 8.41—8.39—8.34—8.42 pengő), márc. 4/7⅛—4/7¼—4/8—4/8⅛ shilling, azaz 8.23—8.24—8.35—8.37 pengő (4/7¼—4/6⅞—4/6¾—4/7—4/6⅞ shilling, azaz 8.26—8.20—8.16—8.22—8.18 pengő), máj. 4/6¾—4/7—4/7½—4/7⅝ shilling, azaz 8.18—8.21—8.28—8.30 pengő (—). Az irányzat nyugodt, illetve tartott. Tengeri okt. 23/3 (23/0), nov. 22/9 (22/6—22/3), dec. 22/7½ (22/6—22/3) shilling 480 libránként. Az irányzat tartott.

Rotterdam: buza nov. 3.573—3.625 (3.55—3.525), jan. 3.63—3.70 (3.70—3.65), márc. 3.825—3.875 (825—3.800), máj. 3.825—3.925 (3.875—3.850) holland forint 100 kg-ként; tengeri nov. 88.25—89.00 (88.25—88.25), jan. 84.25—85.00 (84.75—84.25), márc. 84.50—85.00 (85.00—84.50), máj. 84.25—85.00 (84.50—84.50) holland forint 2000 kg-ként.

Bécsi terménytőzsdezárlat. Belföldi buza 77—79 kg. 24.30, külföldi szokványbuza 79 kg. ex Bécs 24.18, Bahia Blanka buza 79 kg. ex Bécs 25.34, alsódunai rozs 16.90—18.20.

Uvidéki termjénytőzsdezárlat. Buza bácskai 152—154, bánáti 151—155, tengeri bácskai 130—132, bánáti 128—130.

Londoni fémtőzsdezárlat. Az irányzat rézben, ónban, ólomban, horganyban tartott, ezüstben nyugodt. Vörösréz standard 45 15/16—46, 3 hóra 46 3/16—46¼, lesz. árf. 46, elektrolyt 51¼—52¼, bestsel 51—52¼, ón standard 205¼—205½, 3 hóra 206½—206¾, lesz. árf. 205½, straits 212½, ólom külföldi prompt 16 1/16—16 3/16, 3 hóra 16 5/16—16⅜, lesz. árfolyam 16½, horgany prompt 14 15/16—15 1/16 3 hónapra 15⅛—15 3/16, lesz. árf. 15, ezüst prompt 21—21¼, 3 hónapra 20¾—21, lesz. árfolyam 21.

HIREK

Egyesületi hir

— **A dunántuli evangélikus egyháztársadalmi intézmények soproni gyülése.** Sopronból jelentik: Szerdán itt egésznapos evangélikus gyüléssorozat volt. *Ziermann Lajos* felsősoproni esperes templomi prédikációja után a *Lelkészegyesület* tanácskozott, *Németh Károly* esperes, egyházkerületi főjegyző elnökletével. *Pröhle Károly* egyetemi tanár emlékbeszédet tartott *Payr Sándor* egyetemi tanárról. A *Tanitóegyesület* közgyülése *Grieszhaber Henrik* igazgatótanitónak *Horthy Miklós* kormányzót magasztaló beszédét követően, hódolótáviratot küldtek az államfőhöz. *Kapi Béla* püspök a mai történelmi időkben a tanitóságra váró uj feladatokat emelte ki. A *Dunántuli Luther Szövetség* gyülésén *Kapi Béla* püspök és *Ittzés Zsigmond* ny. tisztifőorvos elnökölt. A *Dunántuli Gusztáv Adolf Gyámintézet* választmányi és közgyülését *Scholtz Ödön* kiérd. esperes mellett dr. *Traeger Ernő* miniszterelnökségi miniszteri osztályfőnök, sajtóügyi miniszteri biztos vezette. *Traeger Ernő* megkapó elnöki beszéde során *Kapi Béla* püspök, *Mesterházy* felügyelő, *Ziermann* országos gyámintézeti elnök és az egész lelkészi kar nemzetmentő karitatív működését, azután pedig *Scholtz Ödön* egyházkerületi gyámintézeti lelkészelnök huszéves jubileumát méltatta.

— Éppen mostanában éreznünk kell — mondotta dr. *Traeger Ernő* —, hogy Isten kezében vagyunk, ő vigyáz reánk! Aggódó féltés mellett *reménység biztat bennünket: huszesztendős porbasujtottság után a magyar csillag, ámbár halványan, de fényleni kezd ujból.* Gondolatunk az ország felelős vezetői felé száll, az ő erőfeszitésüktől várjuk az igazság valóraválását. Várjuk, hogy megindul a folyamat, amely fájdalmunkat, bánatunkat örömre változtatja.

A közgyülés az ugynevezett „nagy szeretetadományt" az alsódörgicsei gyülekezet megsegitésére adta.

Egyesületi hirek

— **A jegyzők a magyar közigazgatás egyszerübbé tételéért.** Az Országos Jegyzőegyesület elnöksége szerdán dr. *Konez János* csepeli főjegyző, országos elnök vezetésével ülést tartott, amelyen hazafias lelkesedéssel üdvözölte a magyar kormányt a magyarlakta Felvidék visszaszerzéséért folyó munkájában és a visszaszerzendő területek közigazgatásának berendezésére készséggel felajánlotta a jegyzői kar közreműködését. A Felvidék magyarságának az anyaországhoz való visszatérése az ülés szerint előtérbe tolta azt a régen hangoztatott kivánságot, hogy *a magyar közigazgatást népiesebbé, közvetlenebbé és egyszerübbé kell tenni.* Elhatározta az ülés, hogy ennek az egyszerü, közvetlen, népies községi igazgatás iránt való igénynek hangot ad és erre tervet dolgozott ki. Az ülés ezután megállapitotta a november folyamán megtartandó országos jegyzőgyülés napirendjét s arra tárgyakként az uj magyar községi igazgatás irányelveinek megállapitását, a célszerütlenül elbürokratizálódott községi jegyzői irodák munkaerővel való kellő ellátását, az önálló jegyzői betegségelőzést és a jegyzői tüdőház létesitésének kérdését, a frontharcos jegyzők előmenetele körüli panaszok orvoslását, a jegyzői gyermeknevelési lehetőségek biztositását és a vármegyei jegyzőegyesületi élet élénkebbé tételét tüzte ki. Foglalkozott végül az ülés az uj anyakönyvi utasitás tervezetével.

Fővárosi hirek.

— **A Közmunkatanácsból.** A Fővárosi Közmunkák Tanácsa most tartotta nyári szünete után első ülését, amely a nagyfontosságu és alapos tárgyalást igénylő ügyek következtében igénybe vette a következő napot is. Abból a célból, hogy a Madách-ut folytatása a betorkolás terénél kialakuló impozáns városképhez méltóan csatlakozzék, elhatározta a Tanács, hogy a Madách-utat egészen a Rombach-utcáig terjedő szakaszának mindkét oldalán szintén egységes homlokzattal kell kiépiteni. A terv elkészitésével *Wälder Gyula* müegyetemi tanárt egyidejüleg meg is bizta. A ferencvárosi Dunaparton a közeljövőben lebontandó közraktárak telkeit parkul jelölte ki, amit a Dunának ezen a partszakaszán a parton általában eddig nélkülözött e városrész. Foglalkozott a továbbiakban a Tanács *a tabáni gyógyszálló* sokat vitatott elhelyezésével. Az eddigi terv szerinti elhelyezéshez hozzá nem járult, hanem kivánja, hogy a Tabán területének először a közlekedési problémáit oldják meg, a gyógyszálló pedig olyan helyen és olyan méretben épüljön fel, amely az ott kibontakozott igen szép tájképet nem rontja el. Ebben az ügyben külön bizottságot is küldött ki. Végül örömmel vette tudomásul a Tanács, hogy az a kezdeményezése, amely a már kiszélesités alá is vett Attila-utcát megszükitő katonai gépkocsiszin eltávolitására irányul, eredménnyel járt, miután az erre vonatkozó megállapodás a katonai kincstár és a székesfőváros között létrejött.

Különfélék

— **Papp-Váry Elemérné emléke.** Az Országos Papp-Váry Elemérné Emlékbizottság a magyar csapatoknak az elszakitott Felvidékre való bevonulásának napján ülést tartott, amelyen kegyelettel adózott a magyar feltámadás legnagyobb hirdetője emlékének. Az Emlékbizottság elhatározta, hogy a felvidéki Rozsnyón, *Papp-Váry Elemérné* szülőfalujában emlékkövet állit a felszabadulás örömére a magyar Hiszekegy költőnőjének.

— **Az 1-es Honvéd Szoborbizottság elszámolása.** Most tartották nagygyülésüket *Bartha Lajos* altábornagy elnöklésével a volt 1-es honvédek és népfölkelők, akik *Bartha Lajos* inditványára kimondták, hogy egy emberként állnak a legfelsőbb Hadur, a kormányzó mögött. A gyülésen beterjesztette számadását az emlékbizottság is. E szerint az emlékmüre 58.774 pengő 19 fillér gyült össze. Budapest székesfőváros 30.000 pengőt, Pest vármegye 994 pengőt, egyéb hatóságok, közületek és vállalatok 1500 pengőt ajánlottak fel; a bizottság mozgalmai 15.904 pengő 20 fillért eredményeztek, a bajtársak 6965 pengő 3 fillért adományoztak, 3410 pengő 87 fillér pedig a kamatjövedelemből gyült össze. A tervpályázat dijára 5300 pengőt, a szobor felállitási költségeire 46.374 pengő 85 fillért, a leleplezési költségekre 2009 pengő 34 fillért forditottak. *Bartha Lajos* inditványára kimondta a nagygyülés, hogy a sajtónak az emlékmü felállitásával kapcsolatos önzetlen támogatását jegyzőkönyvben örökitik meg.

A Felvidék magyarlakta részeinek visszacsatolását sürgeti a magyar társadalom

Szerdán ismét a nagygyülések és gyülések egész során sürgette a magyar társadalom a Felvidék magyarlakta részeinek azonnali visszacsatolását.

Csonka Abaujtorna vármegye törvényhatósági bizottságának szikszói közgyülésén dr. *Puky Endre*, a közigazgatási biróság elnöke, a teljes Abauj vármegye utolsó alispánja, meghatottan szólott a vármegye elszakitott részének küszöbön álló visszacsatolásáról. Inditványára hódoló táviratban üdvözölték a kormányzót, a miniszterelnököt, a külügyminisztert és a magyarbarát külföldi államférfiakat.

Vas vármegye közigazgatási bizottságának szombathelyi üléséről táviratilag üdvözölték *Imrédy* miniszterelnököt, Ipolyság és Sátoraljaujhely felszabadulása alkalmából.

Békés megye közigazgatási bizottságának békéscsabai üléséről hódoló táviratot küldöttek a kormányzónak, táviratilag üdvözölték *Imrédy* miniszterelnököt és további erőteljes munkálkodást kértek a magyarlakta Felvidék felszabaditása érdekében.

Zala vármegye kisgyülésének zalaegerszegi üléséről vitéz gróf *Teleki Béla* főispán javaslatára táviratilag üdvözölték *Imrédy* miniszterelnököt.

Gyula városból a NEP választmánya feliratot intézett a kormányhoz és annak fejéhez, a felvidéki magyarság visszacsatolása érdekében kifejtett munkájáért.

Győr városának szerda délutáni törvényhatósági bizottsági ülésén, amelyen *Polniczky Lipót* főispán elnökölt, *Marschall Béla* ipartestületi elnök méltatta a komáromi tárgyalások történelmi jelentőségét. Inditványozta, hogy táviratilag üdvözöljék *Imrédy Béla* miniszterlnököt.

Sopron város polgármestere, *Sopronyi-Thurner Mihály*, a „Civitas Fidelissima" nevében táviratilag üdvözölte az *ipolysági városbirót* és a *sátoraljaujhelyi polgármestert* a cseh rabság megszünte alkalmából.

Hajduszoboszló képviselőtestületi közgyülése *a honvédség ipolysági és sátoraljaujhelyi bevonulása alkalmából* szerdán *Horthy Miklós* kormányzóhoz hódoló és vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnökhöz üdvözlő táviratot küldött.

Veszprém város szerdai közgyülése dr. *Weber Pál* apátkanonok inditványára *táviratilag üdvözölte Ipolyságot és Sátoraljaujhelyt.* A város képviselőtestülete *a Horthy Miklós Repülőalapra ezer pengőt szavazott meg.*

Veszprém vármegye törvényhatósági kisgyülése *táviratilag üdvözölte vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt és a kormány tagjait.*

Egyébként a szerdai nap folyamán is százával kapta *Imrédy* miniszterelnök a hódoló táviratokat, az ország minden részéből: városoktól, községektől, egyesületektől, szövetségektől, testületektől, egyházközségektől és magánosoktól.

Nagygyülések

Rákospalotán az Országzászló előtt többezer főnyi közönség részvételével ünnepség volt, amelyen követelték a magyarlakta Felvidék sürgős visszacsatolását.

Jászberényben tizezer főnyi közönség jelent meg a nagygyülésen, amelyen a magyarlakta Felvidék haladéktalan visszacsatolását követelték.

Nagygyülést tartottak *Jászárokszálláson* és *Gyöngyöspatán* is. Mindkét helyen a Felvidék magyarlakta részeinek visszacsatolását követelték.

A *Magyar Esperanto Szövetség* nagygyülést tartott, amelyen felolvasták a magyar esperantistáknak a világ esperantistáihoz intézett szózatát. *A szózat a magyar igazság támogatását kéri a világ esperantistáitól.* Követeli továbbá a csehszlovákiai magyarok felszabaditását és a közös lengyel-magyar határt.

Az *Erdélyi Nők Szilágyi Erzsébet Országos Egyesülete* 15-én, szombaton délután félhatkor a TESz disztermében, Szabadság-tér 16. szám alatt, *a Felvidék visszacsatolásáért müsoros ünnepi gyülést tart.*

Kovács István volt vármegyei másodfőjegyző elküldte *Pataky Tibor* államtitkárnak a vereckei járás közönségének hűségnyilatkozatát. A hűségnyilatkozat szerint a járás közönsége 1918-ban Magyarországhoz való visszacsatolását kérte.

Országzászlót állitanak fel Ipolyságon

A fejérmegyei *Göböl* járás népe mozgalmat kezdeményezett avégből, hogy a felszabaduló felvidéki magyar területeken mielőbb állitsanak fel Országzászlót. A járás népe diszes zászlót készitett, egyik oldalon a magyar cimerrel, a másik oldalon Magyarország védőasszonyának képével, s *a zászlót a község kiküldötteivel utnak inditotta az első felszabadult város, Ipolyság fele.* A mozgalom elgondolása szerint a kiküldöttek egy keresztet hoznak vissza és azt a helyi Országzászló mellé helyezik el, a felszabadult magyar hely szenvedéseinek emlékeztetőjéül.

Nagykanizsa magyar asszonyai müvészies kivitelü Országzászlót hímeznek a Felvidék valamelyik felszabaduló magyar városa részére.

Az *Ereklyés Országzászló Nagybizottság* egyébként tömegesen kapja a Felvidék részére felajánlott zászlókat. A budapesti középiskolák tanuló ifjusága sokszáz zászlót készitett, az Angolkisasszonyok ötezer darab papirzászlócskát küldöttek. Rákospalotáról a leventék hatvan pengőt küldöttek zászló céljára. Azonfelül Bursik Sándorné, a Pesthidegkuti 942-es Farkasfalka, Bittó Györgyné, Hoffer Miklós, dr. Benes Miklós, Szücs László és György, Hoffer Tamás, Hidy Imréné, Fischer Simon küldöttek zászlókat a Felvidék részére.

A pesti izr. hitközség 50.000 pengőt ajánlott fel a felvidéki segitő akcióra

A Magyarországi Izraeliták Országos Irodája és az Ortodox Izraelita Központi Iroda azzal a felhivással fordul az ország valamennyi izraelita hitközségéhez, hogy a Felvidék ősi magyar területeinek visszacsatolásán érzett hazafias örömüket juttassák áldozatos szeretettel kifejezésre hozzánk visszakerülő magyar testvéreink iránt, akiket a letünő idegen uralom vagyonukban és létalapjukban sulyosan megkárositott. *Az izraelita országos irodák arra kérik a magyar izraelita hitközségeket, segitsék meg* az idegen uralom által sulyos helyzetbe juttatott s most velünk ujra egyesülő testvéreinket *felekezeti különbség nélkül és ajánlják fel e célra hazafias adományaikat,* hogy tettekben érezhesse a Felvidék felszabaduló magyarsága a felujuló testvéri kötelék áldó melegét.

A pesti izr. hitközség elöljárósága ez ügyben szerdán este ülést tartott és elhatározta, hogy *a pesti izr. hitközség a maga részéről saját költségvetése terhére a hazafias célra ötvenezer pengőt ajánl fel.*

„A mühely beszél Benes országáról." Ilyen cimmel érdekes és tanulságos előadást tartott szerdán este a budapesti rádióban *Surányi Lajos* nyomdász, a prágai parlament volt képviselő tagja. A most felbomlott csehszlovák állam viszonyainak alapos ismeretében kifejtette, hogy a világháboru zavarosából mesterségesen kitermelt alakulat mennyire nem szolgálta a belekényszeritett népesoportok gazdasági érdekeit, jólétét, munkalehetőségeit és megélhetését. A győzelmi mámor elpárolgása után hamarosan kitünt, még cseh szempontból sem volt helyes. A Felvidéken pedig valóságos gazdasági rombolást vitt végbe. Dr. Dérer Iván volt szlovák miniszter nyiltan kimondta 1925 karácsonyán, hogy a munkaviszonyok rettenetesen megromlottak. A régi Magyarország Szlovenszkóban ipart teremtett, nagy hiba volt ezt az ipart tönkretenni — irta cikkében a miniszter. A Hodzsa-kormány ezt nem fogta fel tragikusan, sőt egyenesen programjába vette a Felvidék ipartalanitását. A rideg gazdasági központositást tüzte ki célul és nem törődött vele, ha a magánosok és a társadalom belepusztul is, csak a fiktiv államszervezet erősödjék. Surányi a Dunamedence mühelyi és gyári munkásai nevében a nyugati munkástömegek felé ezt a kijelentést tette: *nekünk olyan ország kell, ahol hegyvidék és róna, ipari és agrárterületek kölcsönösen kiegészitik egymást — és ilyen volt a Trianon előtti Magyarország — ahol a hegyvidék fája, szene és vasa akadály nélkül jöhet a rónára, ahol a sik vidék kenyere és gyümölcse, husa és bora határok gátja nélkül mehet a hegyvidékek lakosságához, ahol ismét megindulhat az ezer esztendőn át összeszokott és összeházasodott nép zavartalan érintkezése és egészséges cseréje, ahol ismét megindulhat a husz évvel ezelőtt megszakadt gazdasági fejlődés, hogy ennek révén a Dunamedence minden szülöttje emberséges megélhetéshez és háboritatlan békéhez jusson.*

— **Ideiglenesen megváltozik a 27-es villamos utvonala.** A Beszkárt értesiti az utazóközönséget, hogy a Baross-téren folyamatban lévő épitkezések tartama alatt október 14-től, péntektől kezdve a 27-es villamosviszonylat átmenetileg a Baross-tér és a Horthy Miklós-körtér között közlekedik. A Damjanich-utca és Rottenbiller-utca közlekedését a Városliget és a Baross-tér között 27/A jelzésü ingajárattal bonyolitják le.

— **Hétfőn megnyilik a Pesti Hirlap bridzstanfolyama.** Október 17-én este fél 7 órakor kezdődik a *Pesti Hirlap* bridzstanfolyamának hetedik éve. A tanfolyam iránt idén is nagy érdeklődés nyilvánul meg a bridzsezni tanulók és a régi bridzsjátékosok köreiben. Az előadásokat idén is dr. *Farkas Mihály* tartja mind a teljesen kezdők, mind a haladók számára, minden héten hétfőn és pénteken fél 7 órai kezdettel. A részvételre jogositó meghivók szétküldését már megkezdtük. Jelentkezni lehet irásban — levelezőlapon — vagy 11—22—95 telefonszámon a *Pesti Hirlap* szerkesztőségében. A tanfolyam helye az *Unio Lawn Tennis Club* helyisége (Erzsébet-körut 43., II.).

— **Megkezdődött a nemzetközi utazási és idegenforgalmi vállalatok budapesti kongresszusa.** A nagy nemzeti utazási és idegenforgalmi vállalatok egyesülete (AGOT) és a magánutazási irodák szövetsége (FIAV) Budapesten tartják ötnapos konferenciájukat. A kongresszuson az időszerü turisztikai kérdéseket tárgyalják meg, megvitatják az idegenforgalom fejlesztésének kérdéseit és foglalkoznak a dijszabási, menetjegyelszámolási és egyéb tarifakérdésekkel, amelyekkel az utazóközönség kényelmét kivánják szolgálni. Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal meghivására érkeztek Budapestre a külföld legismertebb és legnagyobb utazási vállalatainak és irodáinak kiküldöttei. Szerdán délelőtt a kongresszus tagjai testületileg tették le koszorujukat a hősök emlékkövén. A tárgyalások egész nap folytak, este pedig az Országos Idegenforgalmi Hivatal adott fogadóestét a külföldi vendégek tiszteletére a belügyminisztérium disztermében. Csütörtökön folytatják a tanácskozásokat. Este diszelőadás lesz az Operában, utána pedig a székesfőváros ad vacsorát a vendégek tiszteletére a Gellért-szállóban. Már eddig több mint hetven külföldi vendég érkezett meg, de még további csoportokra számitanak, mert a FIAV is, az AGOT is különös gondot fordit arra, hogy a budapesti kongresszuson minden számottevő tagja részt vegyen.

CSENGERY István

Farkas Gábor: Csengery István-emlékkiállitás : Mezőgazdasági Muzeum. = Uj Tükör, XXIV.évf. 10. sz. 1987. 3.p.

74/10
HONISMERET
A Hazafias Népfront folyóirata.
Bp. 24 cm.

75/80
HONISMERET, HELYTÖRTÉNET
A Hazafias Népfront Honismereti Bizottsága és az Országos Helytörténeti Bizottság kiadványa.
Bp. 22 cm.

76/81
HONISMERETI HIRADÓ
Sárvár 20. cm.

77/86
HŐ-, VIZ-, GÁZ-, LÉGTECHNIKA
A Magyar Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezetének lapja.
Bp. 28 cm.

Csengeri János, volt tanuló

Gávor Ottó: Trefort u.-i „Minta", az Eltesi Ságvári Endre Gyakorló-iskola története. teka.

1872. okt. 7.-én alakult meg a tanárképző intézet gyakorló-iskolája, 25 tanulóval.- A nevek, majd az iskola későbbi tanárainak névsora: Csengeri János, Petz Gedeon és még többen.

Budapest folyóirat, 1988., 10., 46-old.

Csengeri képiró J.
Centeri

Csengeri képíró István

fs fő. Lineerskevelét maga festette

/1632/ Nagybányai.

A magyarországi műv. tört. I. 247.

Corvina 1970

Csengeri Képíró István

Bethlen Gábor szolgálatában dolgozott, festő. I. Rákóczi György 1632-ben nemességet adományozott neki. Nagybányai

A magyarországi műv. tört. I. 247.
Corvina 1970.

megvia

Csengeri Képíró István,

nagybányai

udvari festő

valószínűleg azonos

az 1653-iki kiváltság-

levélben említett Nagy-

bányai István ötcch-

mesterrel. Csak

magafestette címeres-

levele maradt fenn.

Más műve nem ismé-

retes.

Balogh Kolozsvár

29. I.

folyam, VI—VII. tábla

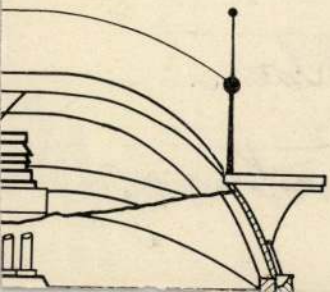

Képíró István

festő XVII. sz.

többször dolgozott

Bethlen Gábor rezé-

re Gyulafehérvárt -

Azonos

Székesfehérvári

Istvánnal

Balogh Kolozsvár

29. l.

Balogh J. Kolozsvár

műemlékei - Bp.

1935. 29. l.

C. ENGERER & GOSCHL PX.

Csengeri Képíró István,
nagybányai

l. Bíró Erdmüv

99

lásd

Nagybányai
Csengeri Képíró
István alatt
is!

Bíró J.
Erdély mü-
vészete.
Bp. 1941. 99. l.

úgy akkor végig kellene hal
levő emlékekkel egyetemben,
csúcsosodott ki s oly egység
nem lehet a nélkül, hogy a
legszebb vívmánya. Így, dacz
mégis a vajda-hunyadi várról
mely a bártfainak mintájára ké
emlitett középkori szobához.
statutumok stb., a Corvin-kön
lapon) élénken igazolták a re
Selmeczbánya városának jogkö
hosszú tőr, a Bártfa város t
poharak s a gotikus ízlésű f
jelzi . . . mindez oly architektu
oszlopos csarnokban, antik sz
ságában, a minőkből bizonyár

Nemcsak azért, mert a
negyedik századtól számított l
minálunk. A formák egykori e
szintén elcsépelteknek látszana
bányai úgynevezett Turcsányi-
nek kora a XVII. század első
az ősi szokáshoz — s csak a
alaposan megváltozott. E domb

János jobbra fordul, az első
lső pillanatra felismerni, hogy
kat meg tudta figyelni s az
aj- és szakállviseletben rejlik,
eket nem mindenki tud észre-
A három testvér öltözete majd-
t prémgalléros mente. Nagyon
is Fraknó várában, a kincstárban
yszer, Bécsben voltak kiállítva.
épét adhatjuk.
z arczképek sorozatát. A tört.
ntározott fekete ménen ül a
ományos vágást készül tenni.
áztatóan gazdag, hogy ilyet a
ekát drágakövek s csodálatos
ros gyöngysorból való az öve
ának a szegélye is. Végül a mi
g tekintetében az öltözék többi

Csengeri Képiró István

címerfestő

l.

Szépművészet

1941. 220. l.

Gabai István:

Erdélyi címeslevelek.

220, 223. l.

E EUROPA

Welt- und Geschichtsbild • Pressedienst

Walther Koerber, Berlin

E Ruf: 223805 Verlag: W. Kohlhammer, Stuttgart-Berlin

er 1942 2. Jahrgang

; bedroht Europa

len Kontinenten

Kaiser

sche Empire zu kämpfen" (Stop fighting for the Bri-sh Empire) in einem Leitartikel, der als offener Brief er Amerikaner an die Engländer aufgezogen war, ge-rdert: „Was wir brauchen, ist etwas, was wir mit enigen Ausnahmen in unserer ganzen Geschichte von em englichen Volke nicht erhalten haben, nämlich Kon-essionen in der Politik. Wir Amerikaner mögen unter-nander Meinungsverschiedenheiten darüber haben, wo-ir wir kämpfen; aber für e i n e Sache kämpfen wir

<Csengeri - maskint

Képiró család cimeres-levele>

Kelemen Lajos: Egy háromszázevés erdélyi magyar festőművészeti emlék. (A nagybanyai < >.

3 koppel - Pásztortűz

1927. 176-180 l

Sza Kelemen

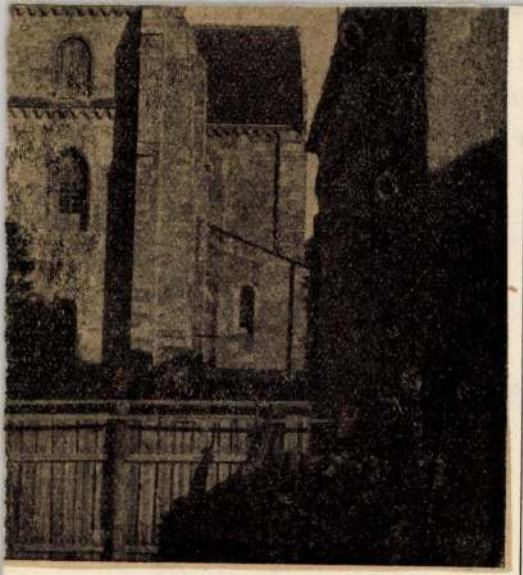

Delejt

Csengeri Képiró István

Képiró István

valószinüleg azonos Csengeri Képiró Istvánnal×)

1618-20 közt müködött a gyulafehérvári fejedelmi palotában, 1622 után talán megint. 1624-ben /május és juliusban/ megy Fehérvárra, 1625-ben is odamegy Kolozsvárról

Kelemen Lajos: Erdélyi magyar templomi karzat- és mennyezetfestmények a XVII. századból
Kolozsvár, 1945.-Erd.Tud. Int.
19.1.

× 1. Pásztortüz 1927.176-80

Bethlen Gábor fejedelem-sége idején

Csengeri Képíró
István,
nagybányai
festő
XVII. sz

1.

Mak Vásár Kolozsvár
69. l.

Makkai L. – Vasár-
helyi Z. E.: Kolozs-
vár. Egy m. város
ezer esztendeje.
Kolozsvár. 1942.

+° és elszámolás Nötelkrettvége mellett

Csabai István: Erdélyi
címereslevelek
Képművészet 1941. 223. l.

Csengeri Képíró István
nagybányai
címerfestő

I. Rákóczi György kevesebbszámú címereslevele jóval magasabb művészi értéket képvisel. Gyenge minőségű közöttük alig akad. A festők megbecsülésére vall, hogy a fejedelem egy polgári családból származó művészt, Nagybányai Csengeri Képíró Istvánt szolgálataiért nemességgel tüntette ki. Képíró István nemeslevelét sajátmaga festette ki és játszi ötletességgel, üde színezésben, levegős elrendezésben repdeső angyalokkal, apró női aktokkal, szöllőfűzérekkel, palettákkal és a festő mesterségének egyéb szerszámaival díszítette. A szöveg szerint ez a kedves és tehetséges festő serdülő kora óta szolgálta a fejedelmet és elődeit. Képíró István nem volt deákos műveltségű „pictor stemmatum", mint Fehérvári Pál; írott adatokból arról is értesülünk, hogy zászlókat és óraszámlapokat is festett.

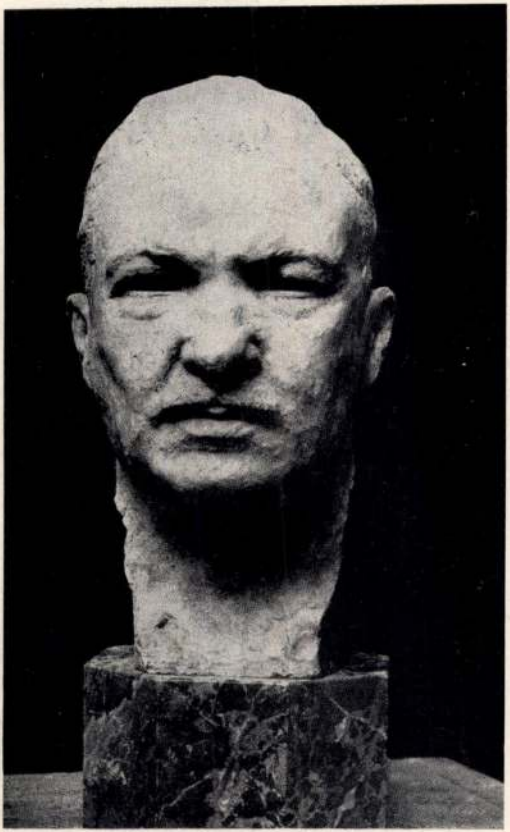

Csengeri Képiró

István

lásd

Nagybányai Csengeri Képiró I.

alatt is.

Krenner Josef VI. 313.

Czengeri Képíró István, festő

Bethlen Gábor festője volt. Dolgozott más főurakmak is; festett falusi templomokat is.

Benda Kálmán: Bethlen Gábor és a magyar művelődés 65–75.

Tiszatáj, Szeged, 1980. október XXXIV/10.

MDK

Csengeri Képiró István, festő

Bethlen Gábor szolgálatában dolgozott a nagybányai mester.

362.1.

A magyarországi művészet története I.
Bpest, 1961. II. kiadás.

MDK

? Csengeri Képiró István, cimerfestö ?

~~XXXX

CSENGERI Képíró Ilyán Szőnivas

Kovács 2003. 22.

uradalmi építész vendégfogadó te
Szálló

Keresztessy Csaba: „Buta, aki it
Esterházy-kastély parkjának leír

Velladics Márta: A Templomi fels
(1782-1787 - 1802-1824)

Nagy Veronika: A Zalavári bencés
Zalaapátiban - történeti falképc
könyvtártermében

Bazsó Gábor: A Megyeri csárda

Kovács Klára: Adalékok a balaton

Rozmann Viktor: Egy bérház a Bál
Október 6. utca 22. történetéhez

Győr Attila: Az Óbudai Gázgyár t
építéstörténete

Borossay Katalin:

Csejdy Júlia: Eleve kudarcra

Csengeri Ötvös András,

MDK

A XVI-XVII. század fordulóján Nagybánya egyik neves ötvösmestere.

569.o.

Szász Károly: Adatok a nagybányai képirók, kő- és fafaragók történetéhez.

KelemenEml. 566-576.o.

Nagybánya (itt volt ötvös Csengeri Eötvös András)

Pásztortűz, 1927. 8 sz.
176. l.

Kelemen Lajos: Egy háromszáz éves erdélyi magyar festőművészeti emlék.

Csengery Loránd

MDK.

Az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat 1899. évi rendes közgyülésén vett részt.

Mücsarnok, 1899. 215. l.

Csengeri Szamosi Imre

szobrász

A Tisza István gróf szoborpályázatra beküldötte pályaművét.-

Nemzeti Újság
1929.VI.6.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Csengeryné Nagy Zsuzsa

NÉPSZABADSÁG

1967 FEB 18

1021

A HÉT VÉGI KULTURÁLIS PROGRAMBÓL

SZOMBAT

TIT-előadások: A társulat budapesti székházának (VIII., Múzeum utca 7.) előadótermében, du. 4 órakor: A modern big-band (A dzsessztörténet című sorozat keretében). Előadó (hanglemezbemutatóval): Pernye András; Du. 4 órakor: Magyarország a városiasodás útján (előadás a földrajzi hét keretében). Előadó (vetített képek bemutatásával): dr. Mérő József egyetemi adjunktus és dr. Mueller Othmár mérnök; Este 6 órakor: A Niebelung gyűrűje (a Richard Wagner előadássorozat keretében). Előadó (hanglemezbemutatással): Sólyom György.

A művelődési házak programjából: A Fővárosi Művelődési Házban, du. 3 órakor: A magnósok és lemezbarátok klubösszejövetele; Du. fél 6 órakor: Az Idegen Nyelvű Társalgási Klub orosz, angol, francia és német tagozatának összejövetele, előadással (a német tagozaton szórakoztató klubdélután). — A József Attila Művelődési Házban, du. fél 5 órakor: Genovától Valparaisóig címmel német nyelvű vetítettképes előadás. Előadó: dr. Zichy András egyetemi kandidátus (belépődíj nincs!); Utána: Vidám szombat este, zenével, tánccal. — A Gutenberg Művelődési Otthonban, du. 5 és este negyed 8 órakor: Aranysárkány (szélesvásznú magyar film). — Az Ikarus Művelődési Házban, este 9 órától: Farsangi bál. Fellép: Ambrus Kiry, Aradszky László, Angyal János.

A Zeneakadémián, este fél 8 órakor: A Pécsi Filharmonikus Zenekar hangversenye. Vezényel: Antal György. Közreműködik: Werner Mária, Barlay Zsuzsa, Réti József, Marczis Demeter és a pécsi Liszt Ferenc Kórus. Műsoron: Bach- és Händelművek.

A Zeneakadémia kistermében, este fél 8 órakor: Sergio Varella-Cid (Portugália) zongoraestje. Műsoron: Bach, Brahms, Sztravinszkij, Bartók és Kodály művei.

VASÁRNAP

TIT-előadások: Az Uránia Filmszínházban (VII., Rákóczi út 21.), de. 11 órakor: Magyar kutatók az Antarktiszon. Előadó: Hirling György. Az előadást színes vetített képek és az előadó által készített Egy év az Antarktiszon című film bemutatása kíséri. — Az Operaház klubjában (VI., Dalszínház utca 8.). de. 11 órakor: Új partok felé: IX. szimfónia (A szimfónia története című előadássorozat keretében). Előadó (hanglemezbemutatóval): Várnai Péter.

Tárlatvezetések: A Magyar Nemzeti Galériában, de. 10 órakor: Romantikus festészetünk. Vezető: Csengeryné Nagy Zsuzsa dr. művészettörténész; XIX—XX. századi szobrászatunk. Vezető: N. Pénzes Éva művészettörténész; XX. századi magyar festészet. Vezető: Egry Mária művészettörténész. — A Szépművészeti Múzeumban, de. 9 órakor: A Brueghel től Rembrandtig című rajzkiállítás. Vezető: Passuth Krisztina művészettörténész. — Az Iparművészeti Múzeumban, de. 10 órakor: 300 év divatja. Vezető: Egyed Edit; De. 11 órakor: Magyarországi fajansz- és keménycserépművészet. Vezető: Cserey Éva.

Barlangséta a Várban, de. 10 óra és du. 4 óra között, barlangvezetővel. Bejárat az I. kerület, Úri utca 9. szám alatt. A barlang utcai ruhában járható! (Részvételi díj: 4 forint.)

Az Építők Irodalmi Presszójában, du. 3 órakor: Monoszínház. Rendezte: Szécsi Lajos. Kazimierz Brandys: Ofélián tól Felíciáig. Gogol: Egy őrült naplója; Este 8 órakor: Gilgames (az ősi keleti eposz oratórikus feldolgozása). Szereplők: Bánffy György, Kovács István, Csernus Mariann, Árvay Ágnes, Tajnai Margit, Móni Ottó. Közreműködik még: Hudi Irén, Nagy Bálint, Markos Zoltán, Paudits Béla és Terlanday Alice hárfaművésznő.

A művelődési házak programjából: A Fővárosi Művelődési Házban, de. 10 órakor: Én és a nagymama (szovjet film); Du. fél 3, háromnegyed 5 és este 7 órakor: Türelemjáték (angol film). — A MOM Szakasits Árpád Művelődési Házában, de. 10 órakor: Kaland az Aranyparton (színes, zenés, NDK—bolgár revűfilm); Du. fél 3, háromnegyed 5 és este 7 órakor: Nem szoktam hazudni (magyar film). — A József Attila Művelődési Ház rendezésében: Idegen nyelvek gyakorlása szentendrei séta keretében, disznótoros ebéddel. Találkozás: de. fél 10 órakor a Margit-hídi HÉV-állomásnál (ötórai tea a Berlin Étteremben). — Az Ikarus Művelődési Házban, de. 10 órakor: Vidám gyermekvetélkedő (az OTP jutalomműsora, belépés díjtalan); Du. 4 és este fél 7 órakor: Szerelem a megfelelő idegennel (magyarul beszélő amerikai film). — A Gutenberg Művelődési Otthonban, du. 5 és este negyed 8 órakor: Aranysárkány (szélesvásznú magyar film). — A Ganz-MÁVAG Művelődési Házban, du. háromnegyed 5 és este 7 órakor: Hófehérke és a hét vagány (szélesvásznú, színes nyugatnémet film).

Baráti Társaság szé
Gorkij fasor 45.).

— **Halálos üzemi b**
cinkotai HÉV-mű
csovics Ferenc 4(
vezető tolatás köz
vel agyonnyomta
ván lakatost. A re
torvezetőt őrizetbe

— **A Fővárosi Fürdői**
hogy a Lukács fürdő kezelésében levő Császár súlyfürdő, ma reggeltől kezdve ismét a közönség rendelkezésére áll.

Lakásszélhámost ítéltek el

Lakáskeresőket csapott be *Tarr Imre* 47 éves budapesti lakos, aki csoportvezetőként a Fővárosi Tanács kereskedelmi osztályán dolgozott, majd az I. kerület egyik házkezelőségéhez került. Amikor pénzzavarba került, úgy próbált magán segíteni, hogy *hiszékeny emberektől lakásügyük elintézésének ürügyén nagyobb összegeket csalt ki.* Hozzávetőlegesen 130 ezer forintot vett fel tőlük; ennek több mint a felét a becsapottak követelésére visszafizette.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság Tarr Imrét nyolc rendbeli hivatalos jelleg színlelésével elkövetett csalásért és egy rendbeli befolyással üzérkedésért *kétévi szabadságvesztésre* ítélte. Az ítélet nem jogerős.

gon vegyes zöldséget és több mint 400 vagon almát tároltak. Ez a mennyiség az elkövetkező hetekben zavartalan ellátást biztosít a fővárosban.

Élő baromfiból a termelőszövetkezeti felhozatal emelkedett, a forgalomba került mennyiség kielégítette a keresletet. Vágott baromfiból a KÖZERT-boltokban volt jó az ellátás, a termelők csak a hét végén hoztak fel jelentősebb mennyiséget. Tojásból bőségesen volt, a termelők 10—20 fillérrel csökkentették árát. A hűtőházi tojás elfogyott s az állami és a szövetkezeti boltokban kizárólag friss árut hoztak forgalomba. Élő halat csak néhány termelőszövetkezet értékesített, tonhalból minden boltban elegendő volt.

A csarnok- és piacfelügyelők a tárgyi időszakban a vásárlók megkárosítása és különböző szabálytalanságok miatt 29 esetben szabtak ki rendbírságot.

A legutóbb héten a következőképp alakult egyes zöldség- és gyümölcsfélék termelői-fogyasztói átlagára:

Bíróság előtt egy szardíniai bűnbanda

Újabb banditatámadások

Bíróság elé állították Szardínia szigetének központjában, Cagliariban a sagamai banditákat.

A 11 tagú banda vezetője a községtanács egyik kistisztviselője, az 51 éves *Cataldo Elia* volt. A társaság 1957-től 1961-ig rémuralom alatt tartotta Sagama lakosságát. A kis szardíniai faluban *a báránylopástól a gyilkosságig 90 bűntettet követtek el négy év alatt.* A banditák a város főterén lőtték le egyik ellenfelüket.

A per előestéjén *újabb banditatámadásokról* érkeztek jelentések Szardíniából. Vasárnap ismeretlen személyek *elrabolták* egy gazdag orvos fiát, hétfőn pedig *bombatámadást* intéztek egy rendőrállomás ellen.

Csengeri Staudt Mihály

Szerepel Szij Rezső gyüjteményében.

Losonci Miklós - Látogatás Szij Rezsőnél; 1971. 4.sz. 32.l.

Csengersimai ref.

templom

l. Korompay

14. l.

846. Ferraris Artuhur.
Sz. ~~1867-ben~~ Galkovitzon 18

~~846.~~ Jókai Mór.

(látható, kissé jobbra fordu

Térdig, ~~[illegible]~~ szembe néz é
ba ~~tétve~~ Parókája, szemöldöke, baj
nek gallérja lehajtott, aranygombos
kete. Balkezének negyedik ujján és
kén fehér, másikán piros a kő. Az i
~~[illegible]~~. ~~Jobbrá~~ félmagasságban ~~[illegible]~~

Startja.

Vászon, méretei 140: 84 c
Vétetett 1897: X. 19-én a
(368/97).
Elszámoltatott 1897: XII.
Az elszámolást tudomásul

Tekrése jobbrói

904: v.3.

21

Csengey Csuske, jelmeztervező

A Mikroszkóp Színpad előadásához a jelmezeket tervezte.

Spiró György: Gendesek a hajnalok 7.

Népszabadság, Bp. 1972. ápr. 12

CSENGEY Emőke jelm (1943 dec. 22 -)

SzL 1994. 135.

ére

sziveskedjék hozzájárulni,
tanulmányokat folytathas-
nyvtár Tanszékén kiegészi-
esetén kérem, hogy részemre
sziteni sziveskedjék.

Csengeryné Nagy Zsuzsa dr.

Magyar Hirdető

SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.

Telefon: 188-296, 188-307

művészettörténész.

NÉPSZABADSÁG

klubjának összejövetele; Este 6 órakor: harmonikahangverseny a SZÖVOSZ rendezésében.

VASÁRNAP

1021

Tárlatvezetések: A Magyar Nemzeti Galériában de. 10 órakor: XIX. századi történeti festészetünk. Vezető: Csengeryné Nagy Zsuzsa dr. művészettörténész; Nagybányai festészet. Vezető: Kisdeghyné Kirimi Irén dr.; Magyar festészet a két világháború között. Vezető: Szíjj Béla művészettörténész

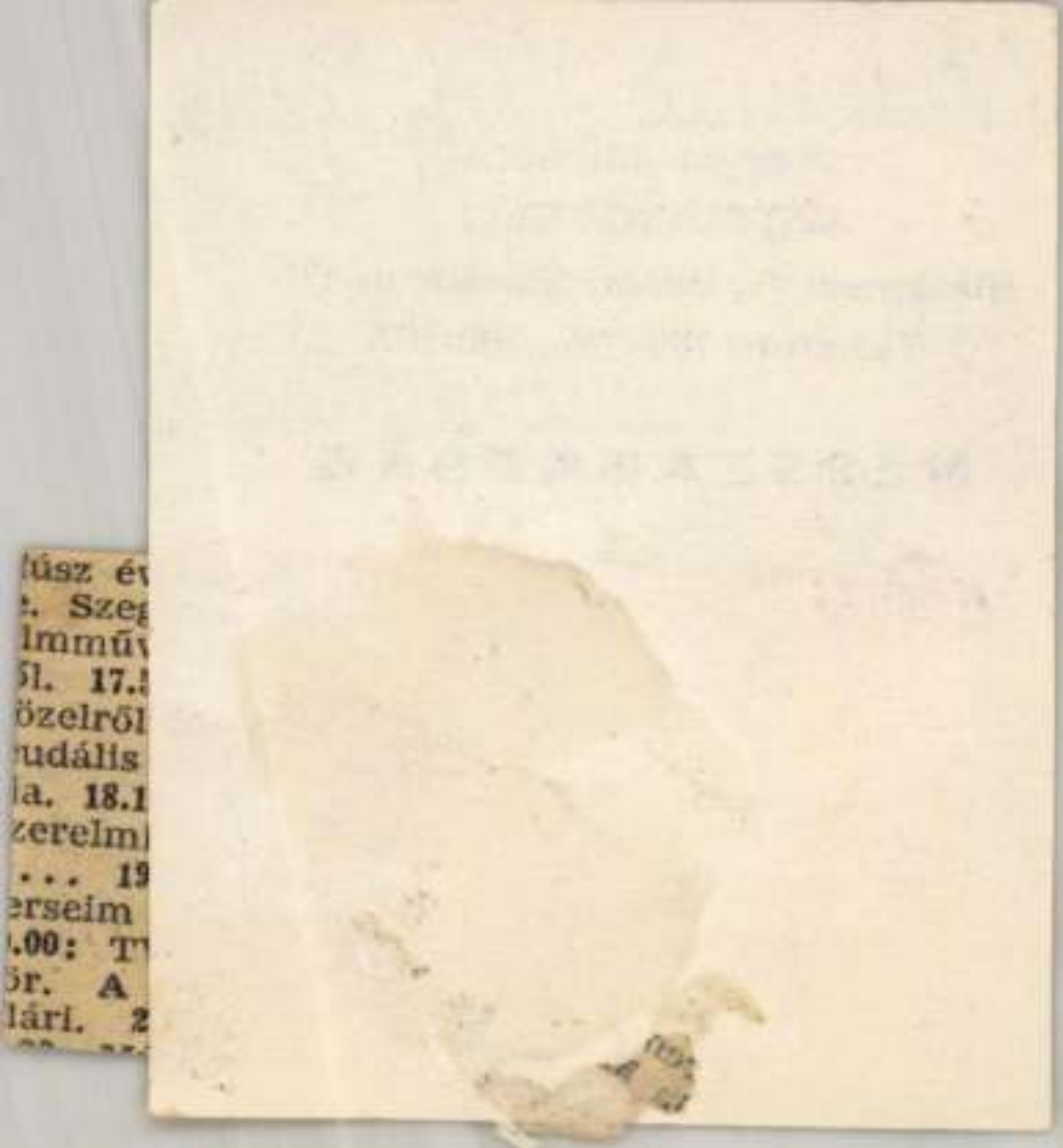

Csenke László

1021

HÓNAPRÓL HÓNAPRA

A művészetpolitikáról és az ízlésről

Még a tavasszal komoly szó esett róla: mit lehetne, helyesebben mit kellene tenni a művészetek tömegnevelő hatásának fokozására, az ízlés fejlesztésére. Hovatovább társadalmunk érdeklődése fogható érzékletességgel idefordul, s ebben különösen a televíziónak, mely országos iramot diktál, rendkívüli szerepe van. Nem mindegy, hogy estéről estére 4 millió nézőnek, vagy mondjuk a színpadokon 500 műélvezőnek nyújtunk-e valamit A vizuális élmények mélyebben hatnak az emberekre.

A sok jó tulajdonság és elismert színvonal mellett, az igénytelen utánzás kissé divatossá lett s emiatt elsődlegesen nem a népművelést hibáztatják. A példa nevel, akár pozitíve, akár negatíve tekintjük a dolgokat. Nem Tabi és Komlós valódi vagy vélt igazának támogatására szólalunk fel (erre semmi szükségük nincsen). A fürdővízzel kár lenne a gyereket is kiönteni! Mindenestől nem elvetni valók a televízió műsorai, még a nótaszó sem, bár ebbe feltétlen több népdal kellene, s a fesztiválokból is kerül valami jó és ízléses a nagyközönség elé, melyben idős és fiatal megleli igényét és örömét. Ez fokmérője az általános emberi kívánságoknak, s bizonyosan a kulturális szintnek is. Ne legyen félreértés: pl. a beat zenének, mely a szélsőséges női és férfi divattal is együtt jár jelentőségéhez és a tömegek – különösen a fiatalság – igényéhez mért helye van művészetünkben, sőt rangot vívott ki magának a műfajok hosszú sorában. Azon lehet tűnődni, szavazzunk-e megrekedt, ízlésrontó produkciókra, vagy esetleg a szakemberek becsületes közreműködésével a műsor bemutatását megelőzően szűrésre, újrarendezésre lenne-e szükség? Az idei március tizenötödiki esti műsor sem volt a legszerencsésebb. Egyáltalán mi keresnivalója volt a beat zenének a korok összekötésében? Láthatólag az ifjúság érdektelen volt a produkcióval szemben. Még az egyszerű embereket is jobban felnőttként kellene kezelni s nem kellene kiírni a tv-ben, mikor beszélnek feudalizmusról, vagy ellenállásról. Ezzel a ma embere már tisztában van. Mit tartunk színvonalnak és ízlésnek? Erről érdemes lenne vitatkozni.

Úgy hiszem elveink továbbra is helyesek, csak a művészetpolitika gyakorlatában van és volt bizonyos egyoldalúság, import szabadosság (különösen a szórakoztató iparban, de a nevelésre szánt művekben is). Nem szabad elfelejtenünk, hogy ami másutt művészetnek látszik, itt lent az népművelés és tömegkultúra, a nevelői hatás és annak eredménye következtében. E kérdéseket sem lehet egyszerűen külföldi tapasztalatokból meríteni, ma már itthon sok mindent saját fejjel kellene eldönteni s úgy tűnik, ez nem mindig sikerül. Saját módszereinkkel kellene versenyezni, mindenekelőtt az etikai és esztétikai követelmények megtartásával.

Ezúttal mást is feszegetnék, történetesen azt, hogy egyes művészetekről vallott felfogásokban is van valami „import modern" és kizárólagos. Mások szerint a szédítő gyorsasággal fejlődő technika korában – „amikor a természeti erők és vastörvények súlyosan ránk nehezednek" – a képzőművészet funkciója megváltozott: a művész magának alkot, az ún. modern ember ma már nem tesz lakása falára festményt, nem vesz szobrot vagy kisplasztikát, inkább fatörzset, plakátot, papírfüzért, dísztököt vagy kavicsot biggyeszt oda a szabad természetből. Persze ezek jól megférnek együtt a természetből merített művészi átéléssel, a szubjektum formálta alkotással, hiszen ez utóbbiak is összességükben díszítő elemek. Ismét ne legyen ebből félreértés: nem az utóbbiak ellen vagyok, hanem azok kizárólagossága ellen, mely egyáltalán kétségbe vonja a képzőművészet létének szükségességét.

S ha már a mai képzőművészetnél tartunk, arról is érdemes szót ejteni, hogy tömegnevelő és ízlésformáló funkciója intenzívebb lehetne, ha árpolitikánk ezzel jobban összhangban volna. De nincs mindig így. A művészet termékei részben a kereskedelem, részben a művész és a közönség kapcsolata útján jutnak el a fogyasztóhoz. A vásárhelyi festészet valóban értékes alkotásait nyolcezertől – tizenkétezer forintig árazza a zsüri. Ez támogatás és megbecsülés a művésznek, igazi magas mérce – különösen, ha közület vásárol belőle –, de megfizethetetlen a haladni akaró kisember számára. Avagy kétoldalú alkuval a mű mégis megvásárolható, de ki nem restelli, hogy

a művésszel alkuba bocsátkozzék? (A giccs-gyártóknál az alku természetes.) S itt a másik véglet. Az egyik Szentes környéki giccsgyártó produkciójában a tihanyi apátság a Balatonnal és a nemzetiszín-zászlós vitorlással „potom" kettőszázba kerül (kb. 45 × 30 cm méretben, „mert a vászon és a festék is drága!") S íme a másik példa: a szegedi áruház kirakatából egy modern heverőhöz szabott falvédőt kettőszázért, egy tartósabb anyagú, de művészileg silányabb őzikés falvédőt negyvenhétért árusítottak. Az ilyen cikklistákat célszerű lenne felülvizsgálni s a művészetpolitikai követelményekhez is szabni.

Mostanában többeket foglalkoztat az olcsó és részletfizetéses akciók hiánya bizonyos kultúrcikkekből. Egyesek szerint a Képcsarnok Vállalat raktárai megteltek, de a festmények és szobrok árszínvonala mégis mozdulatlan, esetenként felfelé mozgó. Pontosan nem ismerem a vállalat kiállításainak vásárforgalmát, de nem lehet túlságosan magas, különösen falun. Ennek oka egyebek mellett a változatlan vagy felfelé mozgó árszínvonal, de a részletfizetés hiánya is. Gondolom, a propagandában kirívóbb hiányok nincsenek, hiszen a falusi művelődési otthonokban rendezett képcsarnoki kiállítások általában jól sikerültek, de a falusi és városi kerületi lakosság egy része mégis ízlésbeli állapotánál fogva a giccsgyártókhoz szorul, ha képzőművészet címén igényét ki akarja elégíteni. Itt olcsón, jó vásárt csinálhat: szemre tetszetősebb lehet, akár rendelésre is, de ezt már a gyermeke vagy unokája nem tűrné meg a lakásban. Érdemes lenne évente visszatérően a könyvhéthez hasonló módon *képzőművészeti hetet* rendezni viszonylag olcsó vásárral, a társadalmi szervekkel, szövetkezetekkel, üzemekkel és intézményekkel összefogva.

Aki az irodalommal és a művészetekkel foglalkozik, annak jó odafigyelni arra, hogy az utóbbi tíztizenkét esztendőben a felfokozott olvasási kedv és a piac negatív jelenségeket is hordoz magában. Annak ellenére, hogy az olvasmányok választéka rendkívül megnőtt, s a legkülönfélébb művekben válogathat az olvasó, ismét előkerült a ponyva. Újabban külföldről is hozzák a harmincasnegyvenes évek silány, rongyosra olvasott ún. „alkotásait", s a hetipiacokon is forgalmazzák. Keresni-kutatni kellene, mi az, ami visszahúzza egyes emberek gondolatait a múltba? Talán az élet szigorú realitásaitól való menekvés késztet az álomvilágba egyeseket, vagy nem eléggé érdekesek, nem színesek, nem vonzóak, nem romantikusak a mai alkotások? Lehet ez is, lehet az is részben az ok, de a ponyvairodalom terjedésének élénkülését valamivel ellensúlyozni kellene. Talán a könyvtárosok tudják a legjobban, hogy az emberek mit olvasnak vagy mit szeretnének olvasni? Többet kellene tenniök e téren más népnevelőknek is, s többet kellene tenni a piac és trafik ellenőrzések alkalmával. Ez megint kereskedelem-politikai feladat lenne, de a népművelésnek is van köze hozzá, s egyáltalán mindenkinek társadalmunkban. Érlelődik a gondolata, hogy önkéntesen, felkészült népnevelőkből, művészekből és írókból alakított társadalmi zsüriket kellene kiküldeni – amennyiben ezt egyesek nem restellik – az árudákba, piacokra, s azokra a helyekre, ahol fellelhető vagy feltételezhető a giccs jelenléte. Lássák, vélekedjenek róla, tapasztalataikat közöljék a tanáccsal és a kereskedelmi felügyelőséggel. De mindenekelőtt az szükséges, hogy a jóhoz, az ízléshez jussanak hozzá az emberek.

Egy kicsit bajunk az is, hogy még nem tettünk számadást – bár ezt *Tóth Dezső* a Pártélet márciusi számában megkezdte – az utóbbi tíz-tizenkét év eredményeiről, pedig mind művészetben, mind az irodalomban lenne mivel dicsekedni, s politizálni, nemcsak hazai, de világszínvonalon is. (Főként a lírában, a muzsikában, a filmben.) Ez valahogyan feledésbe megy. A művek kiválogatását már most el kellene kezdeni vidéken is. Könyvtári és múzeumi szakembereink megmondhatnák, miket tartanak kiemelkedő, haladó műveknek, melyekkel érdemes, sőt szükséges politizálnunk.

Filmforgalmazási politikánkban nem szerencsés a kölcsöndíjak egyértelmű felemelése, mert ezzel a tanyai kultúrmissziót sújtják. A mozik helyár-korrekciója óta – különösen tanyán az egyes társadalmi szervek által fenntartott mozikban – felmondják a szolgáltatást, mert a helyárak nem fedezik a kölcsönzés összegét, magasabb helyárat pedig ott már objektíve nem lehet megállapítani. Mi nem tekinthetjük ezt üzleti tevékenységnek, hanem valóságos *kultúrmissziónak*, s várjuk, hogy illetékes szervek vegyék ki ezeket az általánosan szokásosak köréből s tekintsék olyan tevékenységnek, melyre eszmei-politikai, ízlésbeli és egyéb okokból jelenleg s még jó ideig szükség van és lesz. Gondolom ez másutt is probléma lehet.

CSENKE LÁSZLÓ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1978 JUL 16

Csenkey Éva,
művészettörténész

1021

1978. JÚLIUS 16. IRODALOM – MŰVÉSZET

Egy délelőtt a Siklósi Kerámia Szimpozion műhelyeiben

„Utcák és terek művészete"

A régi kolostorépület lebontott tetőzetű padlásteréből vasbetonrudak merednek az égre. A folyosókon mély csönd, a sarkokban szövögető pókokat nem zavarja a műemléki felújítás távolról ideszüremlő, szórványos zaja. A siklósi alkotótelepek irodája maradt meg csupán itt az egyik nyugalmasabb épületszárnyban, a kerámia szimpozion műhelyeit ki kellett költöztetni az alkotóházból a munkálatok idejére.

Szerencsére a közelben kaptak helyet, a szomszédos napközi otthon épületében. Ott rendezték be ideiglenesen a kerámia műhelyeket. A napközi udvarán hatalmas, köralakú vasszerkezet fekszik a földön. *George Dubon* mexikói szobrász betonplasztikájának a váza. A művész tenyérnyi papírmakettet tart a kezében, az egyik műszaki embernek magyaráz valamit a hegesztéssel kapcsolatban.

Nagy a jövés-menés. Valahonnan anyagot hoztak, nem tudják kinek átadni. Villanyszerelő kellene a hegesztő apparátushoz. Telefonon üzenik, már állítólag elindult. Valaki érdeklődik: mi lesz az ebéd. Aztán egy újabb üzenet: az egyik művész megérkezett, elébe kellene menni. A japán szobrászt két napja várják a Ferihegyi repülőtéren. Állítólag elindult Tokióból... Ebben az udvarban fogják megvalósítani a szobrász szimpozion betonprogramját. Itt találkozom *Csenkey Évával*, az alkotótelepek irodájának vezetőjével, aki eddigi tapasztalatainak megfelelően ezúttal is legalább négytéle dolgot intéz egyszerre. Azért akad némi idő arra is, hogy a kerámikusok idei munkájáról beszélgessünk.

●

– A mottó ebben az évben az „Utcák és terek művészete". A művészek idén a kerámia és a városépítészet kapcsolatával foglalkoznak, ezek összefüggéseit kutatják, kísérletezik ki Munkáikhoz az alapot a pécsi Városi Tanács építési osztálya által javasolt helyszínek képezik. Ezeket a helyszíneket *ideálkörnyezetként* fogják fel és úgy készítik el alkotásaikat, mintha azok az adott környezetbe kerülnének. A lényeg az, hogy itt most a kerámia a praktikum, a gyakorlati alkalmazás irányába fejlődjön. Ha törekvéseink az építőművészeknél és a pécsi építésügyi hatóságoknál kedvező fogadtatásra találnak, akkor tovább finomítjuk az elképzeléseket.

– *A körülmények, úgy látom, elég rosszak.*

– Az egész kolostorépület foglalt. Így most a siklósi Városi Tanácstól kapott napközíben dolgozunk. Három műhelyt alakítottunk ki a kerámikusoknak.

– *És a kemencék?*

– A kolostorban vannak. Július közepén kezdjük az égetést...

– *A jövő?*

– Nagy kérdőjel... Az építési határidő 1982. októbere. A mostani lendületes munkát egy esetleges leállás megtörné. Nem lehetne megvalósítani a városépítészettel kapcsolatos terveket. A műhelyek elhelyezése a jelenlegi formában még csak megoldott volna, a fő probléma viszont a kemecék holléte.

●

Szemereki Teréz budapesti kerámikus ujjgyakorlatként, bemelegítésül készített már néhány kisebb tárgyat. Most egy oszlopelemen dolgozik, amelynek „ideálkörnyezete" a Xavér-templom előtti hajó alakú lezárt tér. Képzeletben oda kerül ez, a monument-szerű műtárgy, amely mintegy messziről le tudná állítani az autóforgalmat... Másik terve a Szigeti városrész óvodájának a fogadóterébe illeszkedő kerámia-együttes gondolatát foglalja magába. „Mászóka"-félék, „Bujócska-futkosók", „terelők" — ezeket a megnevezéseket hallom a következő óvodai kerámia-elgondolásra. Aztán egy útívbe, kanyarulatba kerülő kerámia-plasztika nevét keressük, nem sok eredménnyel. Később talán készen kellene látni őket, ott, ahol ma még csak a művész képzeletében élnek. Reméljük, erre is sor kerül majd, és akkor a névadás is jobban megy.

●

Rideg Gábor művészettörténész idén először vesz részt a szimpozionon. Mint mondja, az anyagismeret, a technológiai ismeretek gyűjtése, gyarapítása, a belső alkotói folyamatokkal való megismerkedés nélkülözhetetlen a művészeti szakíró számára. Sokat vár az esténkénti szakmai megbeszélésektől, amikor ki-ki a közösség elé tárja problémáit. Szívesen foglalkozna az ilyen alkalmakkor felvetődő elméleti kérdésekkel. A szobrászok munkáját is szeretné figyelemmel kísérni, a betonprogram természetesen szintén érdekli. Elsősorban nem mint a Művészet című folyóirat főszerkesztője, hanem mint művészettörténész tartózkodik Siklóson. Mindemellett tőle tudom, hogy a Művészet egy egész számot szentel idén novemberben az alkotótelepeknek.

Készülő kerámiaplasztika

Zavadzky Éva kerámikus munka közben

●

Zavadzky Éva budapesti kerámikus munkahelye a Perényi-kert melletti erkélyszerű nyitott helyiségben van. Jókora gipszgömbök és öntőformák veszik körül. „Ideálkörnyezete" ugyancsak a Szigeti városrészbe esnek, a bölcsőde és az óvoda közötti területre, a városi könyvtári olvasókertbe és az általános iskola közelébe.

A híg gipsztejet luftballonba önti, a felfújt luftballont elköti és vár, amíg megmerevedik a gipsz. Ugyanez nylonzacskóval is véghezvihető. A nyers forma így készül. A kész gömböt mázanyagba mártott spárgával körbetekeri. A spárga kiég, a festékanyag érdes vonala ott marad. Ezeket a formákat sokszorosítja és ezekből építkezik.

Az érdekes kísérlet eredményei alighanem meghökkentő újdonságok lesznek.

●

Időközben talán megérkezett a villanyszerelő, a szállítók átadták az anyagot, a munka pedig megy tovább.

B. K.

a masszírozás

napos ak

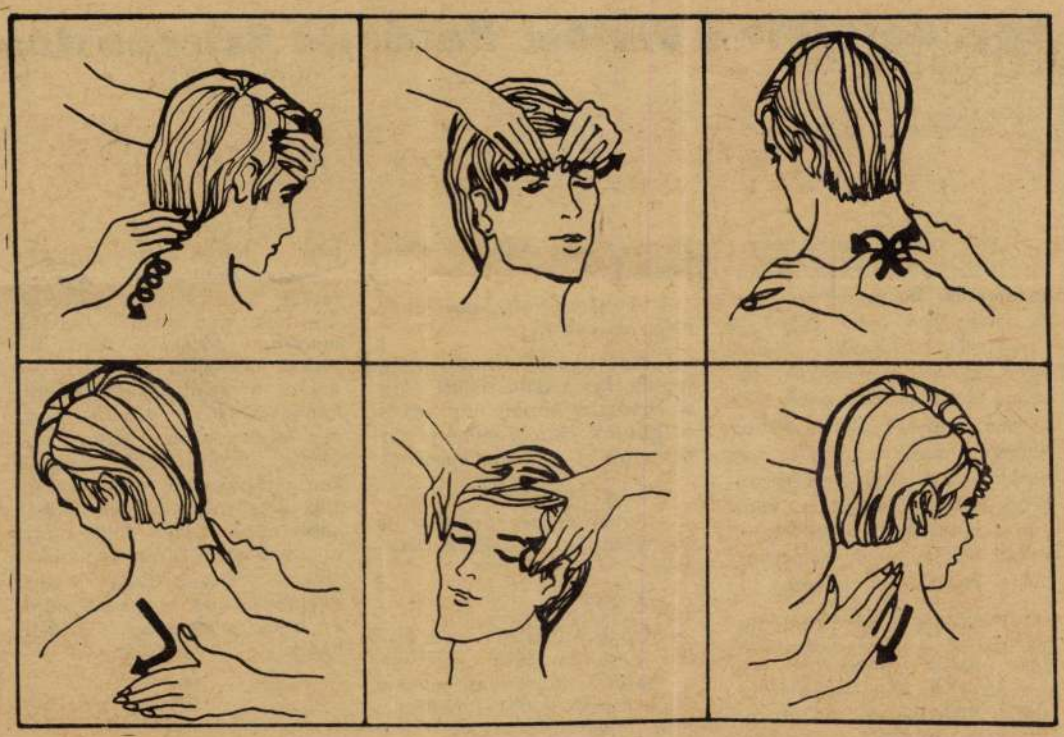

nyakcsigolyán fejezzük be a masszírozást, majd ugyanezt elvégezzük a másik oldalon is.

5. Lüktetést és nyomást érez a halántékán. Hüvelyk- és gyűrűsujjunk hegyével, gyors, finom mozdulatokkal körkörösen simítjuk a halántékot, majd a homlokot oda-vissza.

6. Kitartóan hasogat, fáj a feje. Támasszuk meg bal kezünkkel a homlokot, és jobb kézzel laza körmozgással, le- és felfelé történő enyhe nyomással masszírozzuk a nyakizmokat. Az esetek többségében szinte pillanatok alatt oldódik a görcsös fájdalom.

Friss levegőt a babának!

A csecsemő fejlődésének igen fontos feltétele a friss levegő. Pedig a kezdő kismamák olykor még attól is óvni szeretnék a babát, annyira féltik. Négy-öt hetes korában — még a téli időszakban is — megkezdhetjük a friss levegőhöz való szoktatást. Eleinte csupán a nyitott ablaknál, szélvédett erkélyen 5 percig, a továbbiakban félórára emelhetjük a levegőztetés időtartamát. Azután pedig, hűvös időben meleg holmiban, a mélykocsiban sétáltassuk pormentes, tiszta levegőn.

Gyakran áll tehetetlenül a kismama, amikor a csecsemő szinte minden ok nélkül, torkaszakadtából és dühödten sír, s úgy tűnik, a legjobb akarattal sem tudja a picit megnyugtatni, lecsendesíteni. Egy svájci gyermekprofesszor ilyen esetben a következő egyszerű módszert javasolja. Fújjunk könnyedén a kis bőgőmasina arcocskájába. Ez a csekélyke légáramlás elég ahhoz, hogy a görcsös sírást megállítsa. A magyarázata ennek a csillapító hatásnak: a váratlan levegőfuvallat, tudat alatt emlékezteti a csecsemőt a születés kellemes, felszabadító pillanatára, amikor a gyermek a világra jött.

Hajápolás — otthon

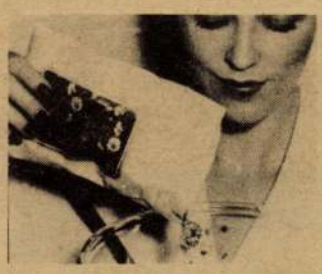

Hajunkat felfrissiti és különösen a szőke hajnak ad szép fényt, ha a megmosott hajat kamillacseppel átitatott ruhával átdörzsöljük.

A félig megszáradt hajat átmossuk, ecetes vízzel leöblitjük.

A nedves hajat hajbalzsammal bekenjük.

A vizes hajat erősen átkeféljük, felcsavarjuk, megszáritjuk.

A kamillával és a balzsammal átitatott hajat félig megszáritjuk.

A megszáradt hajat kevés lakkal befújjuk.

Főzőcske

Gyümölcsszörpök

Főzés nélkül, nyersen is készíthetünk vitamindús szörpöket. Eper-, málna-, ribizke- és szederszörp: Egy kg gyümölcshöz 6 dl vizet adunk, 1/2 kávéskanál szalicilt, 1 kávéskanál borkősavat. Az anyagokat egy porcelán tálban jól összetörjük. Kisebb tüllzacskókba merjük (egy kilót egy zacskóba), felfüggesztjük, alá edényt teszünk és 12 óráig állni hagyjuk, hogy magától csepegjen ki a folyadék. Nyomkodni nem szabad. Megmérjük a lecsepegett folyadékot és ugyanannyi súlyú cukrot adunk hozzá. Közben néhányszor megkevergetjük, amíg a cukor teljesen elolvad. Másnap szalicilos vízzel kiforrázott üvegekbe töltjük, légmentesen lekötjük vagy beduga szoljuk.

Málnaszörp (más módon): Málnaszörpnek jó érett málnát vegyünk, lehet törött is. Összetörjük, uborkásüvegbe tesszük, az üveget ruhával lekötjük és 6—8 napig langyos helyen érleljük, amíg a zavarossága letisztul. Ekkor sürü szálú ruhán leszürjük, jól kinyomkodjuk és 1 literhez 1,2 liter vizet öntünk. Minden 1 liter mennyiséghez 1 kg cuk-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-748, 340-726

1973 MÁJ 2

Szabad Föld

Csenkey Éva művészettörténész

Művészek a kolostorban

1021

Tömör, lepkénnyel beszőtt kőkerítés. Rozsdás, megbicsaklott vaskapogtató. Homlokot verő szemöldökfák, falba mélyesztett, rejtélyes kis ajtók.

Ez a kolostor — az egyik legszebb és legrégibb magyarországi kolostor — éppen a legzajosabb turistavidék még hangszigetelő szomszédságában őrizgette magát az utóbbi években, jószerével ismeretlenül, s még inkább kihasználatlanul.

Aki Siklóson járt, szinte kivétel nélkül Tenkes kapitány nevével érkezett; a táj fölé magasodó bástyák, a romantikus hangulat tízezreket vonz ide tavasztól őszig — ki kereste volna ezt az öreg kolostort a Várdomb déli oldalában?

Az épületnek ma két lakója van, az emeleten, ahol századokon át Ágoston-, majd Bencésrendi szerzetesek cellái sorakoztak, két fiatal lánynak rendeztek be irodát: itt működik a siklósi Alkotótelepi Iroda.

E szerv feladata — mint Csenkey Éva művészettörténésztől, az iroda vezetőjétől megtudom — a Siklóson lassan hagyományossá váló nyári művészeti élet szervezése, a zavartalan alkotás feltételeinek biztosítása.

Néhány esztendeje a siklósi tanács bátor kezdeményezéssel szabadtéri művésztelepet nyitott a villányi hegy oldalában: szobrászművészeket hívtak meg ide, akik a helyszínen faragták ki szobraikat, s akik egy ,azóta már országos, sőt európai hírű szabadtéri tárlatot hagytak maguk után.

— A szobrászokat az idén is várjuk — mondja Csenkey Éva, — Május végén érkeznek, a hazaiak és a külföldiek vegyesen. Tíz-tizenkét művészre számítunk. Ők ugyanúgy dolgoznak majd, mint a múlt években, a hegyből kifejtett kőből faragják szobraikat.

De más művészeket is várnak még a nyáron Siklóson: a nemzetközi kerámikustalálkozó részvevőit. Itt kap szerepet majd az öreg kolostor: a már rendbehozott földszinti ebédlőben égetőkemence és műterem várja a kerámikusokat, az emeleten néhány bútorral berendezett szerzetescellában pedig szállás a táborozás idejére.

A tervek már elkészültek a kolostor teljes felújítására is. Valószínűleg még az idén megkezdődnek a műemléki ásatások — a régészek remélik, hogy a többszázados kövek alatt még régebbi épület alapjait találják, s fel akarják tárni a török időkből megmaradt kazamatarendszert is.

A vén kolostor pedig, amely évtizedekig elhagyottan állt a Várdombon, állandó hivatást kap a jövőben: a siklósi Művészetek Házát rendezik be falai között.

az élet — latinul „vita" — egyensúlyának megtartásához elengedhetetlenül szükségesek, amelyek — ha hiányzanak — megbetegszik az ember.

Érdekes, hogy amikor azt hittük, hogy már minden vitaminnal szembenéztünk, és azt is tudtuk, hogy kb. melyik hol található, új anyagokkal bővül a vitaminok — nevükben rokon, de egyébként elég lazán összefogható — csoportja.

Alig néhány évvel ezelőtt kaptunk hírt egy H_3 vitaminnak nevezett anyagról, amellyel Aslán professzor ismertetett meg bennünket és több igen értékes és érdekes tulajdonsága mellett a szív- és a harántcsíkolt izmok ingerlékenységét csökkenti, a koszorús ereket tágítja, a zsíranyagcserét rendezi és idősebb korban előnyösen befolyásolja az elöregedéssel járó panaszokat. A H_3-vitamin összetételét nagyvonalakban közli ugyan az ismertetés, de arról nem beszél, hogy hol, milyen táplálékban található ez az igen hasznos anyag. Valóban tehát egy új vitamint üdvözölhetünk benne? Bővebbet nem tudok róla.

tagja. Vegyi szerkez
hasonlít az ugyancsa
hetetlen metionin ne
savéra, csak még egy
portot és egy Klor
anyagot tartalmaz,
hogy ezek teszik ha
kifejezettebbé, erőse
tioninhatást.

Hát ez meg mi? —
joggal valaki. Az em
sősorban a gyomor -
súlyozott munkájána
gének biztosítása. A kutatók azt találták, hogy ha a szervezetben nincs meg a szükséges mennyiségű metionin, sokkal gyakoribb a gyomorhurut, a gyomor- és bélfekélyek kialakulása. Tévedés ne essék! A gyomor- és bélfekélyt nem a metioninhiány okozza, annak oka vitathatatlanul az idegingerlékenység és a vérellátás bizonyos zavara, de az is bebizonyosodott, hogy metioninhiány esetén a gyomorpanaszok és a fekélyképződés gyakoribb, lényegesen súlyosabb, és adására a tünetek enyhülnek, a fekély pedig gyógyul. Éppen ezért egyesek azt vitatják, hogy helyes-e, ha ezt az aktivált, erősített metionint „U-vitamin"-nak

szertárakba is.

Az U-vitamin hatásainak kialakulását pontosan ma még nem ismerik, no de ez elsősorban a kutatók, a tudósok gondja. A fekélyes beteg gyógyulni akar, a fekélyre hajlamos pedig félti az egészségét. Ennek a két kérdésnek a megoldását ígéri ez a legújabban megismert, illetve számbavett egészségvédő anyag: az U-vitamin.

A vitaminok száma megsokasodott. Valamikor csak négy volt belőlük. Ma már 13-at szedhetünk újra, és vajon hány lehet még olyan, ami titokban hat, de amivel még nem sikerült kezetfogniа a tudománynak?

Buga doktor

Csenke László

Vásárhely és a képzőművészet. /Czinke Ferenc, Papp Lajos és Csenke László hozzászólása./ - Tiszatáj. 1967. 21.évf. 2.sz. 127-132. l.

Az 1967 évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970.1.sz. 68-107.l./

69. l.

Csengeryné Nagy Ilsuzsa dr. művészettörténész a Magyar Nemzeti Galériában vasárnap a XIX. sz.-i történeti festészetünk kiállítását vezeti

Tárlatvezetések.

Népszabadság, 1969. márc. 8.

Csengöi ?

Föv. képt.

Női archép, of

(Jelzése: Csengöi
[illegible])

minister rendeletével adatvány

után még kijáró egyszázhatvanh

miről a bizottságot nevezettnek

végett értesitem.

Budapesten, 1902.

A minister he

államti

A müemlékek orsz. bizottságána

11

CSENKA Sámuel asztalos

VARGA Gyula: Adatok a debreceni asztalos céh és a népi butor történetéhez.=A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve 1988 (1990) 133.

1821

Csenke Ferenc

T.Gy.: Ivadéknevelő tógazdaság központi épülete, Dinnyés. Épitész: Tiry György, statikus: Csenke Ferenc. - Ismertetés, képekkel /fotók: Szekeres Zsuzsa./

T.Gy.: Sió-áruház, Siófok. - Épitész, statikus és fotók: ugyanazok, belsőépitész: Fehérvári Sándorné.

Magyar Épitőművészet, 1971.2.sz.

20-21. l. 22-23. l.

Genky Éva művészettörténész.

Márc. 31.- én nyitja meg Bertalan Sándor szobrászművész kamarakiállítását Bonyhádon, a zománcárugyár kultúrott-honában.

Tolna m. Népújság, 1973. márc. 29.

Csenkey Éva

Hozzászólás az anyaghoz

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója

1970. IV. 32. l.

Csenkey Éva, művészettörténész

Az író Csenkey Évával, a Siklósi Alkotótelepek Irodája vezetőjével beszélget, a szabadtéri múzeum szobrai között, az alkotótelepekről.

Tüskés Tibor: Képzőművészek Műhelyében. Alkotótelepek.

Jelenkor, 1977. 3. 254. old

Csenkey Éva, művészettörténész

Helikon Galéria.

Főpróba II.

Kertészfi Ágnes üvegtervező iparművész kiállítása

1984. nov. 22-dec. 16-ig látható.

Megnyitja: Csenkey Éva művészettörténész.

Műcsarnok és Kamaratesztvei, 1984. november.

Csenkey Éva, művészettörténész

Kertészfi Ágnes üvegtervező iparművész „Főpróba II." c. kiállítását a Műcsarnokban 1984. nov. 22.-én Csenkey Éva művészettörténész nyitja meg.
a kiállítás nyitva: dec. 16.-ig.

Meghívó.

1984. nov. 22.

Csenkey Éva

Magyar Iparművészet az
ezredforduló n 2003
217.l.

Csenkey Éva

Magyar Iparművészet az
ezredforduló 2003
21.1.

CSENKEY TAMÁS

Magyar Sparmű
2003/1.

39. old.

indulattal reagálsz. Én, Zsiga
gyok, azaz olyan valaki, akinek
atlan, s ha ezt nálunk sznobiz-
ani rajta, ilyennek születtem,
ássá lenni. Azt pedig, hogy e
"ontos" esetek, s a csekélységbe
ásnak" fogadjam el, erre képtelen
m, csak ez van: valaki mond va-
m. Te az utóbbit tetted, s a
z nekem milyen kinos. De ez még
eit táviratod vétele után meg-
merült fel bennünk, hogy már mi-
vissza. Ha nem igy volt, bocsá-

Kanizsa József negyven éve

A Krúdy Gyula Irodalmi Kör titkára, Kanizsa József negyven éve publikál. Író és költő, akinek Otthonra találva című verseskötete a közelmúltban jelent meg. Irodalmi munkásságáról, az elmúlt negyven évről kérdezem.

– Hol jelentek meg első írásaid?

– A Zalai Hírlapban, majd a Postás Dolgozók, az Ifjúsági Magazin és a Magyar Ifjúság következett. Azután jöttek a kötetek, amelyek közül 1992-ben, éppen a Művészetbarátok Egyesülete gondozásában jelent meg a Kacsavacsora, amely négy évvel később második kiadásban is napvilágot látott.

– Mióta vagy az Egyesület tagja?

– 1980-ban lettem az Egyesület tagja. 1968-1978 között a Kispesti Fiatal Írók és Költők Körét vezettem. A Művészetbarátok Egyesületébe 1980-ban léptem, egy-két éven keresztül én szerveztem az írók, költők bemutatását s a képzőművészeti kiállítások irodalmi műsorait. Később már a Krúdy Gyula Irodalmi Kör tagjait is szerepeltettem a programokban. A könyvbemutatók is sikeresek voltak: elsősorban a már elhunyt Kende Sándor, Lukács Ottó, Végh Gusztáv valamint Király Lajos, Antalfy István, Czédli József, Keres Emil nevét említem. A legnagyobb sikert mégis Jászai Joli bemutatásával értem el, akinek előadóestjére sikerült közreműködőnek Sinkovits Imrét is megnyernem – Sellei Zoltán és Kalmus Péter mellett.

– Legújabb kötetedből szembetűnő, hogy mennyire szereted szülőföldet, szülőfalud. Ez viszonzásra talál?

– Harminchét éve kerültem el otthonról, s tizenhét évvel ezelőtt volt az utolsó író-olvasó találkozóm Zajkon. Még az ötvenedik születési évfordulómra sem kaptam lehetőséget arra, hogy verseim bemutathassam a falu lakóinak, rokonaimnak, volt osztálytársaimnak. Talán az új évezredben... Időm még van, s talán akkor otthonra találhatok...

– Terveid?

– Még ebben az évben szeretnék szerepelni Letenyén és környékén, s érlelődik bennem egy újabb kötet gondolata is. Gyermekmeséimet is szeretném kézbe adni, valamint anyámról, az anyákról, a nőkről írt verseimet akarom kötetbe gyűjteni és szép illusztrációkkal az olvasóknak átnyújtani. Ezt majd követheti egy ifjúsági regény. Ehhez azonban több idő kell.

– Tizennegyedik kötetedhez sok sikert kívánok, terveidhez pedig erőt és jó egészséget – magam és az Egyesület nevében.

T. I.

Kanizsa József

Zalai táj

Virágos-arcú táj
Zalai völgyek
Zenélő orgonák
Százados tölgyek
Szélkezével csodás
Megformált dombok:
Testvéreim vagytok
Hűs lombok
Otthonom itt minden
Kis fehérlő házad
Anyanyelvemen beszél
Az öröm s a bánat...

RovaSírások

Vallomással tartozom, s ezt legjobb az elején közölnöm a kedves olvasóval. Első kötetemmel – érzésem szerint – határsértést követek el, hiszen kutatóbiológusként léptem a szépirodalom politikával alá-aknázott mezsgyéjére.

Mentségemül még fiatalos meggondolatlanságomat sem hozhatom föl. Már csak azért sem, mert a korosztályt, amelyet képviselek, úgy hívják: "az ötvenesek". Ennek megfelelően, elátkozott generációm átélte az ötvenes éveket, és – szerencséjére vagy szerencsétlenségére – most is létezik. Így aztán – sokak bánatára – számos hasonlóságot vél fölfedezni ama múlt és a közelmúlt között: az egyenprimitívségbe döngölés ördögi aktusát.

Trianonban körülmetélt ország lobotómiának alávetett lakosságát olyan miliőbe kényszeríti a hatalom, ahol a tudatot elhomályosítja a lét, de ahol a lét korántsem az életet jelenti.

Vegetálunk, mint egy kihalófélben lévő biológiai lény a rezervátumban. Védelem vagy kirekesztés, túlélés vagy pusztulás vár itt ránk? Nos, ha az egykor szilaj indiánok végelgyengüléses tespedésbe taszítottságának példájából indulunk ki, és alapos pillantást vetünk Magyarországra, ahol valaha a nemzeti büszkeség még erény volt, nem lehetnek nagy reményeink. Hacsak...

"RovaSírásaimban" témáját és stílusát tekintve négy különböző műfajjal kísérleteztem. Négyszer kilenc írás, mindenféle számmisztika nélkül. Mindegyik mögött mi vagyunk: kiszolgáltatott magyar állampolgárok, valamint az és azok, amitől és akiktől sokan szeretnénk megszabadulni: a rovott múlttól és múltúaktól.

Első – reményeim szerint: szépirodalmi – kötetemben Ballonyi László festőművész barátom is debütál. Illusztrátori bemutatkozása segít a mondandók tolmácsolásában és annak kifejezésében is, hogy valahol, valamilyen módon valamennyiünkön múlik, hogy életünk ne lassú enyészetté degradálódjon saját hazánkban...

Budapest, 1998 szeptembere

Érsek Tibor

Ballonyi László rajza

A Független Szalon alkotói a Gutenberg Galériában

Harmadik alkalommal került sor a képzőművészeti egyesület ifjú tagjainak bemutatkozására. Januárban tizenheten: **Albert János, Csenki Csilla, Firtkó Endre, Horváth Edina, Horváth Zoltán, Kéri Tamás, Kecskeméthy-Darányi Deborach, Kővágó Gabriella Erzsébet, T. Lukács Ágnes, Beke Anikó, Rimovszky Diána, Sersovszky Zsuzsanna, Somorác Pál, Szauer Györgyi, Ulmann Katalin, Vékey Gyimesi Zsolt, Zsitva Tamás** szerepeltek. A kiállítókat **Bak Péter Róbert** az egyesület ügyvezető elnökhelyettese mutatta be. A tárlat szervezéséért **Resánszky Máriát**, a megnyitó műsoráért **Fenyves Mára Annunziátát** illeti dicséret.

Főiskolások a Gutenbergben

Februárban az Iparművészeti Főiskola öt – hamarosan végzős – hallgatója mutatkozott be a Gutenberg Galériában. **Deli Sarolta, Vata Enikő, Zsarnocki Krisztina, Rencsik Attila** és **Konyári Zsolt** pályaívét Geröly Tibor vázolta és dicsérte a kiállításon látható rajzokat, festményeket, ruhaterveket és formatervezett használati tárgyakat. A tárlatlátogatók a fiatal tehetségek munkái láttán joggal számítanak a kiállítók további sikerére.

Alapítvány Almáskeresztúron

A JOHE Galériában megtartotta első ülését a Kuratórium, melynek elnöke dr. Sárkány Antal. Az alapítvány célja többek között egy festő-iskola működésének támogatása, képzőművészeti sváb múzeum létesítése, helyi és országos gyermekrajzversenyek szervezése és támogatása. A tervek megvalósításában segítséget ígért Steiger Antal helyi és Fekete Csaba Mozsgói polgármester is.

A részletekről **Heil József** (06/73/344-257) tájékoztat.

Györgypál Katalin

Májusi sóhaj

Ne vond meg tőlem éltető fényed
Borítson virágba áradó lényed
Öntözd meg zöldellő reményem
Vidítsd föl már lankadó kedélyem

Hadd várhassak még megújulásra
Gyümölcsöt dúsan termő nyárra
Amikor a gond látszólag tovaszáll
S nem hallom a keserű szót: soha már

Költészet napján

Mondhatnád versem Te is épp'
ám nem illik szádba szavam
jó a kulcs és jó a zár
külön-külön
egymásba mégsem olvadhatnak
oly eltérő alakjuk, lényegük
zárba egy más kulcs
a kulcs egy más zárhoz
nem oly nagy különbség, gondolhatod
– a látszat megcsal,
mindegyik egy más világ
bár egy a való.

* * *

Szirmay Endre

Mozdulatlan zászlók

– Apáczai Cs. Jánosra emlékezve –

Szavaid sötét árnyékbokrai közt
lappang-e még derű,
ringat-e dallamot foszló húrjain
a vén hegedű...?

Visszanéző szemed látja-e még
múltunk eszményeit...?
Az idő hava fehér fátyolával
mindent beborít.

A hit bíztatása olyan fohász
mely megbizonyosít,
a mozdulatlan zászlók némasága
enyhíti a kínt.

A szavak és fények közzenéjét
még most is hallani,
a valóságőrző történelem
tud még tanítani.

Fölzeng a költemény

A csatakos hajnali rétek fölött
korai köd borong
szitálja a szél ezüstszürke szárnyán
amit terel a gond
áttűnik a messzeség nyirkos álmán
a régi, esendő remény
s a hegyek mögül a derengő napban
fölzeng a költemény.

Nádudvari Nagy János

Költők és politikusok

A politikusok jönnek, mennek,
mivelhogy törvénye van ennek,
örök dicsfényt csak azok kapnak,
kik a költőkre is hallgatnak,
s egy pillanatig se hiszik,
hogy a lobogót ők viszik,
a költők csak utánuk mennek,
mivelhogy törvénye van ennek...

A politikusok jönnek, mennek,
néha túlontúl nagyot esnek,
s az igazi költők maradnak:
ha a szívükre sokat adnak.
Ha tudják, hogy ők a vezérek,
s cselekvését a tevő kéznek
ők irányítják láthatatlan,
mint gondolatot az agyban.

Erre egyébként akad példa,
mivel a történelem néha
perdöntő módon bizonyítja,
hogy a tüzet a költő szítja.
És a zászlót is ő viszi,
bár néha-néha azt hiszi,
hogy nem ő, hanem az a vezér:
ki az elnöki székig elér.

* * *

P. Horváth László

Gyenge rím az igazság

Egyik gyermekem azt kérdezte,
a költészettel mire jutottam?!
Mintha sót a hasított sebbe...
Talán még az sem fájt volna jobban.

Három közül mindegy melyik volt.
Hiszen nem is a kérdés volt gazság.
Mit tagadjam, rosszul megy a bolt.
És erre gyenge rím az igazság.

Igazság? Mi fontos? Az vagy ez?
A költészet vagy a lóvé, a steksz?
Költőnek még ma is jobb a holt.

Lábát ne tegye olyan piacra,
ki áruját a pad alatt hagyja,
ki magával ennyire kitolt.

Októberi napsütésben

– Szép időnk van megint. –
Így mondja. Ilyen egyszerűen.
Nem látja, hogy ma is
annyi levél halt meg a fűben.

– Az. Nagyon kellemes. –
Bólintok... és elmosolyodom.
Halott levél? Ugyan!
Együtt zörgünk át az avaron.

Magyar László: Út a bizonytalanságba

Szántai Sándor

Ablakodban virág

Ablakodban virág és rács
szín, ötvözet és őrizet
lélekbe hajló árnyalat
– a virágnak adj csöpp vizet!

Magadnak adj bátorságot
az véd, nem holmi rács
veled s velem falatnyi ég
– jel és megannyi villanás

Kezem kezedhez ér s mozdul
úgy épül velünk itt minden
parázsló hangulat s vidám
mosolygás szép szemeidben

A mi hátunk nekifeszül
tenni akarásra késztet
virág és rács ötvöz, őriz
– köti egybe az egészet.

* * *

Kerékgyártó Kálmán

Megkésett Messiás

Jöttem töviskoszorúval
szakállal hosszú hajjal
megváltó reménnyel
tengernyi kínnal-bajjal

Jöttem hideg esztendőben
"Krisztus után" ötvenkettőben
kilenc hónap helyett nyolcra
és mégsem időben

Jöttem jót cselekedni
emlékezeteset tenni
húsz ezüstért elárulva
kereszten mártírnak lenni

Csenki Endre szobrász

Petőfi Népe, 1975. jún. 29.

Csenki Endre mellszobrot készít Sántha György kecskeméti költőről, aki nemrég távozott el az élők sorából.

erőt az augusztus végén kezdődő répaátvételhez. Jelentkezni lehet írásban a Szolnoki Cukorgyár répaosztály címén. 5004. Szolnok 4. Postafiók: 1. 904

lentkezéseket írásban kérjük budapesti központunk címére (SZÜV. Hálózatfejlesztés. Budapest, XIV., Szugló u. 9—15.) önéletrajzzal, jelenlegi fizetés és fizetésigény megjelölésével. 847

KERAVILL KERAVILL

Egyfázisú villanymotor

0,25-től 1,1 kW-ig, általános felhasználásra, talpas kivitelben

KERAVILL

1092 Budapest, IX., Ráday u. 11.
Vidékre utánvéttel szállítunk!

KERAVILL KERAVILL

CENTRUM HÉTFŐ 20%

1975. június 30-án

Szövetek, férfipantallók, cipők, retikülök, háztartási cikkek.
Csak Kecskeméten bébiáruk.
„MINI" Centrumban: játékok. 1613

KECSKEMÉTI ÉS KISKUNFÉLEGYHÁZI

CENTRUM ÁRUHÁZBAN

Csenki Endre szobrász (Kecskemét)

Az amatőr képzőművészek Bács-Kiskun megyei tárlatán mutatkozott be.

Petőfi Népe, 1975. jún. 29.

Csenki Imre, Hódmezővásárhely,
Tányér, cserépedény
Bokály, "

Ernst Múzeum. I. iparművészeti kiállítás. 1952.
17-18 l.

s délnyugati oldalán.

12

Felirata: ADAMUS BENE ÉVA EGRY 1745,
e nemesi kornával. Magassága a fedő-
16.5 cm. 2./ Fentivel azonos feli-
, alsó átmérő 15 cm. Mindkettő del-
a fedőn, erőteljes, törtvonalu füllel.
tó, ón. Esztergált forma, a fedőn kis
, átmérője 11 cm. Fenti három edény
Min.V.D.Gabr.Balassowitz. /Galgagu-
zség Galgaguta filiája./ Kehely, ara-
appal határolt nodussal, hatkaréjos
lének peremén: P*B*E*W*M. curavit
kül. Magassága 19.7 cm, talpátmérője
lo. 2 cm. Ostyacsésze, aranyozott réz,
darbhoz tartozik, felirat és jelzés
alsó átmérője 11.5 cm, felső átmé-
ranyozott ezüst, GG monogrammos ötvös-
EST felirat és városi ötvösjegy.

Csenki Istvánné MDK

Repr:

"A hires vásárhelyi korongos és tálas-dinasztiák egyik [illegible] irókás tagja Csenki Istvánné kislány kora óta edényeket fest."

---: A szépség dicsérete.
ÉRDEKES UJSÁG. 1957 máj. 11.

Csenki Istvánné MDK

Állatöves tál, v.réz

Mücsarnok 1960.Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

MDK

Csenki Istvánné

(a híres vésárhelyi korongos és tálas-díszesztiák egyik írókás tagja; kislány kora óta edényeket fest. Fényképe repr.) (más adat nincs.)

A szépség dicsérete.
Érdekes Ujság, Bp. 1952. május 11. 17. l.

Csenki Tibor

Kerepel a félegyházi kőgrömüvész kör mentendrei kiállítása

N.N.: Félegyházi kőgrömüveszek mentendrén

Petőfi Népe 1968 XII. 13

Csenki Tibor

Említve

Fraly Tibor: Téli tárlat '69

Petőfi Népe, Kecskemét 1970, feb. 24.

Csenki Tibor, szolvász

– a Kiskunfélegyházi Vas-Fémipari és Gépjavító KTSz dolgozója. Papp Istvánnal készített fémplasztikája a KTSz parkját fogja díszíteni.

–: „Csak" szép
Magyar Ifjúság, 1970. VI. 12. 2. l.

Csenki Tibor, szobrász

Fémplantika
repr.

—: „Csak" nép
Magyar Ifjúság, 1970. VI. 12. 2. l.

MDK

Csenky Tibor

Vonzás, rajz

Lopótök, "

Bács-Kiskun m-i képzőművészek tárl. 1967. Kecskemét

Katona J. Múz.

MDK.

Csenki Tibor

Riport

Petőfi Népe 1966 dec.28.

MDK

Csenki Tibor

szerepelt a "Holló László Kör"Kiskun Muzeumban rendezett második, gyüjteményes kiállitásán.

A szegedi sorozat

Dr. Falu György: Szinvonalas kiállitás helyi festők müveiből.

Félegyházi Közlöny, 1963. szept. 13.

Csentei templom

festett ámerei

(Porsony vm)

l.

Gerecze falképek

517. h.

Es seien noch genannt

womit dieser

erhielt.

Csenki Tibor

1021

Holló László Képzőművészkör – 1970

Néhány napja zárta be kapuit Kiskunfélegyházán a városi Holló László Képzőművészkör kiállítása. Ezen a tárlaton nem találtunk reprezentáns neveket, bejegyzett alkotókat. De az eredmény, az összkép ennek ellenére jó. Bátor kísérletezés, több érett és érlelődő tehetség, megszenvedett és tiszta alkotások. Méltók a kör névadójához. A színvonal messze meghaladja a köri kiállítások átlagát.

Csenki Tibor, a kör mostani vezetője — jól végzi dolgát. Nagy hozzáértéssel bontja ki a kör alkotóinak tehetségét, szabad utat engedve egyéniségüknek. Csenki Tibor kiállított anyaga is kiemelkedő. A „Házak felett" című kollázsa modern formanyelven szól hozzánk. Nagyszerű improvizációs készség, magas fokú mesterségbeli tudás a fő jellemzői. Ez a művészet rokon a korszerű muzsikával, tánccal, a filmmel.

Molnár Pétert a láthatatlan világ, a mikroszkópikus rend festőjét már régen ismerjük. Elsüllyedt korok sugárzása világít „Az érdi kövesút" című képéről. Talán az egész kiállítás legszebb képe a tenger tisztaságú, vízszagot lehelő „Kavicsok" című alkotása.

Sajnálom, hogy korábban nem ismertem Molnár Árpádot, s örülök, hogy most megismerhettem. Filozófiai mélységek nyílnak ki ecsetje alól. (Termékenység, NAp—Holdd—Föld). Szürrealista bravúr a „Gyermekkori emlék" című képe. „Nénike" című nagy méretű olaja nem egyszerű portré. A hosszú élet megpróbáltatásai, visszanézés, letisztult bölcsesség, az út végéhez közeledés tükröződik a nénike ezerráncú arcán. Szép portrékat látunk Keserű Lászlótól is. Ilyen például a lángoló színű „Paraszt fej".

Az egyetlen akt Cserényi Sándor lendületes krétarajza — „A fürdőző". Papp István tusrajza (Gesztenyeág) a kör első vezetőjére, Bodor Miklósra emlékeztet.

Tisztelettel kell megállni Berta József képei előtt. Nemesen egyszerű formái, valóságvilággal ötvözött meseképei nagyon rokonszenves alkotói tisztaságot sugároznak. Különösen jó a „Bástya" című képe. Mészáros Mihály és Göblyös Simon régi körtagok. Mészárosnak az olaj az erőssége. Ki kell emelni barnaszürke színekből, szigorú rendben festett „Udvar" című képét. Nagyon szép, impresszionista alkotás a „Festőasztal".

Göbölyösnek a grafikái a jobbak. Elvont gondolati gazdagság, műves kidolgozottság, biztos technika jellemzi kiállított tusrajzait.

Zalatnai Pál igéretesen kísérletezik a kollázzsal. Mást nem is látunk tőle. Ezek azonban nagyon jók, korszerűek. Bajzákné Szabó Magda és Kiss László képei alkotóik feszültségéről, biztos rajztudásról és színérzékről vallanak.

A műfaji sokrétűséget, a körtagok széles érdeklődési körét tanúsítja, hogy olyan műfajjal is találkozunk, mint a fafaragás, és az intarzia. Az előbbiekben Faragó József, a népművészeti ihletésű fafaragó produkál szép dolgokat. Kocsis Bélától pedig két remek intarziát látunk. Különösen szép a mediterrán hangulatú várost bemutató alkotása.

Könnyű az összegezés. A kör tagjai a legjobb úton vannak afelé, hogy a magyar képzőművészet modern vonulatában rangos helyre kerüljenek.

Faiu Tibor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRKÉTŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

Adás-vétel

EGY szoba, konyhás házrészt veszek 65 000 Ft készpénzzel, Kecskeméten. Leveleket „Egyedül vagyok" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 2532

BIRKATRÁGYA eladó. Kecskemét, Cédulaház utca 18/a. 2534

ELADÓ 1946 négyszögöl szőlő, [illegible] részben is. H[illegible]án 7—8 km között a Korh[illegible]zi útban, a Gazdaság [illegible] Érdeklődni: Kecskemé[illegible]sai u. 14. (Rendőrfalu). 2535

MEGVÉTELRE keresünk a város központjában lehetőleg főutcára néző stabil, jó állapotban levő, nagyméretű sok helyiségből álló (lakómentes). Rövid időn belül elfoglalható házat. — AMFORA-ÜVÉRT, Kecskemét, Széchenyi tér 15. 590

ELADÓ világos, használt szobabútor, igen olcsón. Kecskemét, Dankó Pista u. 5. szám. 2536

JÓ állapotban levő, 403-as Moszkvics eladó. Érdeklődni lehet: mindennap Solt, Hunyadi u. 4. sz. 2538

ELADÓ egyszoba összkomfortos házrész, azonnal elfoglalható. Kecskemét, Csongrádi út 49. sz. 2540

ELADÓ kettőszobás összkomfortos házrész, azonnal beköltözhetően. Kecskemét, Bocskai u. 15. Érdeklődni du. 3 órától, szombat, vasárnap egész nap. 2539

KOMBINÁLT szobabútor eladó. Kecskemét, Bocskai u. 6. II. 4. Kovácsnál. 2516

2000 KÉVE nád eladó. Loboda Istvánnál, Orgovány, Határcsárda-megálló. 2518

[illegible]00 NÉGYSZÖGÖL szőlő eladó. Kecskemét, Felsőszéktó 70. S. [illegible]

DOBER[illegible] győztes [illegible] Kecske[illegible] 35. Heg[illegible]

ELADÓ [illegible] vagy [illegible] széchen[illegible] letti 9[illegible] egyszer[illegible] deklődr[illegible] László [illegible]

ELADÓ [illegible] tona [illegible] alatt.

JÓ áll[illegible] répkály[illegible] kal eg[illegible] Csákto[illegible]

ELADÓ [illegible] centis [illegible] lődni 1[illegible] badság [illegible] nál. 541

ELADÓ szegedi cserép és 2 lóra való szerszám. Kecskemét, Fürdő utca 30/a. 542

ELADÓ magánerőből épült háromszobás, új családi ház, melléképületekkel, nagyméretű 3 darab szobanövény. Érdeklődni: egész nap, Kecskemét, Bacsó Béla utca 6. Hunyadiváros. 547

174 NÉGYSZÖGÖL telek építési engedéllyel eladó. Érdeklődni: Kecskemét, Vacsi köz 5. özv. Polucik Andrásnénál. 548

ELADÓ háromszoba összkomfortos, beköltözhető kertes családi ház. Kecskemét, Széchenyi körút 47/a. 549

KECSKEMÉT, Külső-Ballószögben autóbuszmegálló és betonút mellett a Fülöp-féle szőlő beköltözhető házzal és gazdasági felszereléssel, esetleg részletekben is eladó. Érdeklődni lehet: a helyszínen. 552

KÉTSZOBÁS ház 264 négyszögöl telek kertészkedésre alkalmas, fűthetős üvegházzal eladó. Kecskemét, Kőrösihegy 13/b. Hodosi István. 556

ELADÓ 630 négyszögöl gyümölcsös telek Kecskemét, Szentistvánvárosban. Leveleket: „Szamóca 118 665" jeligére a Kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 558

50 LITERES hűtőszekrény jótállással eladó. Kecskemét, Műkert, Kertváros, III. ép. földszint 3. 560

FÉL hold gyümölcsös szőlő. Központhoz 4 km-re. Érdeklődni: Kecskemét, Dankó utca 40. 561

ELADÓ tanya egy hold területtel. Lászlófalva, Hori út 9. 562

ELADÓK ablakok. Kecskemét, Magyar utca 38. 563

601-ES Trabant Limousine igényesnek eladó. Kecskemét, Szegedi Lajos utca 2. 567

ELADÓ 700-as magánjáró szalagfűrész és MIA-motor. Németh Antal, Kecskemét, Mikszáth Kálmán körút 29. 570

tel, csere, javítás. Miletics Boldizsár, műszaki szaküzlet, Kecskemét, Bem utca 9. 313

JÓ állapotban levő Moszkvics 407-es eladó. Érdeklődni lehet: Kecskemét, Zsinór u. 99. alatt, de. 9-től 14-ig. 2514

HASZNÁLT ajtók, ablakok eladók. Kecskemét, Mária utca 14. sz. 357

BELTERÜLETEN, 400—500 — négyszögöles parcellába, jó termő szőlő eladó. Máriahegy, Temető köz. Szabó. Kecskemét, Bercsényi u. 19. 2410

OTP-S ház eladó. Kecskemét, Szeleifalu új osztás, Frankel Leó utca 6. alatt. 143

HÁZ eladó Izsákon Attila utca 12. szám alatt, kétszoba mellékhelyiséggel 300 négyszögöl területtel. 257

6 LAKÁSOS, kétszintes társasház építhetőséggel, telek eladó. Kecskemét, IV. Szepes u. 19. (Volkertelep), Ságiék. 2453

OTP-VEL épült, kétszobás kis családi ház eladó. Kecskemét, [illegible]

1021

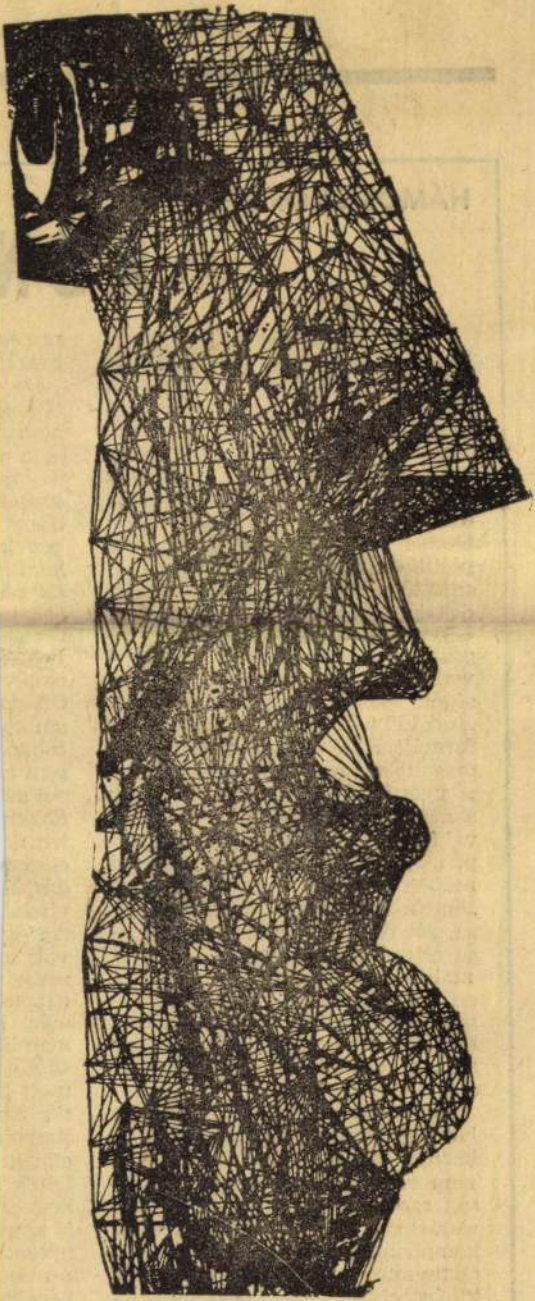

Szalay Lajos rajza

Szalay Lajos

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1970 AUG 1

Drámairok ... valódi konfliktus. Már húsz ev előtt meg szerettem volna írni, hogy milyen, mert akkortájt kezdtük elfelejteni. A közhasználatú konfliktus szót, a maga rendkívül leegyszerűsített jelentésével: átemeltük az esztétikába, a dramaturgiába. A mindennapi életben vagy akár a nemzetközi politikában: konfliktuson — összeütközést értünk. Ellentétes érdekek, szemléletek, szándékok egymás ellen szegülését, összecsapását. A mechanikus átvétel következtében a színpadon is: ellenségek, ellenfelek, küzdőfelek közt „tört ki" a konfliktus. Megjelenési formája a küzdelem, a harc volt; megoldása ennek következtében: a győzelem, illetőleg a vereség; a megadás, illetőleg az önkritikával kísért megjavulás lehetett csupán. A politikai, közéleti ihletésű műben — attól fogva, hogy a „kettős kötöttségű" hős ábrázolása, sőt említése is megtiltatott — az ellenfelek a megfelelő matematikai előjellel (+ —) léptek a színpadra; s nem lehetett kétséges: mely jelben fognak győzni. Ma ilyen művek nemigen születnek, a konfliktus azonban azóta sem tért magához.

Eszembe se jutott volna, hogy e helyen esztétikai fejtegetésbe kezdjek róla, ha a képernyőn nem válok tanújává a mai valóság egy drámai riportba sűrített részletének. Ezt a konfliktust nem komponálta meg senki: legfeljebb észrevette; művészi hatást sem kívánt elérni vele, *csak* millióknak akart beszámolni róla, hogy segítsenek a megoldásában. *Vértessy Sándornak* a Tv jelentiben látott „árvízi riportjáról" van szó. Nem szeretném, ha az olvasóban

N

rete
beszál
De e
félelm
hiányz
és a v
teremt
leigáz
tások
gettél
konfli
zis csa
dráma
berber
(véger
ember
Ott n
amiko
rohan
sem t
ról ké
kossá
lem k
eszmé
dás, a
viadal
Az eg
val: a
zésbe
akarta
már l
maírók
erőkne
molt b
víz né
Szabol
gának
lölték l
kedvez
is kapt
nyezetb
a romo
gedélye
szen na
re a vi
szinte r
Segítség
mondva

Csenteri Ferenc

áco

l. Magyarsülye

Bal Hel 109. l

Csenteri Ferenc

ács

XX. ny. elej

Magyarsülye

Bal Hel 133 l

Tek.

Európa
Lapterjesztő és Könyvkiadó R.-T.

Budapest

V., Rathenmere-u 12. III. 2.

Csenteri Ferenc

écsm

Magyarsulye XIX sz

l.

Balogh fatornyok

76. l.

Habs nicht Vermeindt
solte Vor Euer
als ein Carrütz
möcht Lieber von
Ich armmer Tropf
müs hier vor
euch Shauen
auff Meine
O nürfrin baldt
sonst thüest mich
ich baldt schon an
Zu dem wirth

Csenyete -
Csepély

Csenyéte

l.

Csikvári Abaný

172. l.

T. 1822.

őkötő, két ingelő és két ezekhez

IVATCSARNOK
- Pest, 1855 majus 10.

st 1855.

: 20.2 cm.

Csenyéte ref.

templom

CSENYÉTE (Vtbanj)

Ref. tpl

Ráth Károly: Az egri püspöki megyében fekvő templomok a XVII-ik század végén. Magyar Sion, VI-Esztergom, 1868, 272 l.

Csenz Éva

A Nemzeti Szalon tavasi tárlatán nerepelt.

Új Magyarság 1942. VI. 11.

CSÉNYI JÓZSEF,szücsmester

A Néprajzi Muzeum Adattárában,a rajzraktár leltárában rajzaival szerepel. Kiskunhalason dolgozott.
293.old

CS.SEBESTYÉN KÁROLY: A Néprajzi Muzeum rajzgyüjteménye 287.old

NÉPRAJZI ÉRTESITŐ,Nemzeti MUZEUM,NÉPRAJZI MUZEUM Évkönyve. XXXVI. 1954, Bpest,1954

M.D.K.

Csörgheő Gyula, festő

1843-ban a budai festő készit Quodlibeteket. 356.o.

Csatkai Endre9 A Magyar Quodlibet. 353.o.

Arrabona, 7.1965. A Győri Múzeum Évkönyve. Győr. 1965. Győr-Sopronmegyei Nyomda. Győr.

megvan

Cseörgheö Gyula
Vajzoló

L. Lendrey Lentiványi
324. l.

Vörösrér landzsacsnics VII. 244.

Georghes

Leib I. 75

Ira Aldrige.

Egész alak s jobbra nézve
alatt:

IRA ALDRIGE m

ez után két sorban:

(5dik mümellékl
185

s fölötte jobbra: „Nyom. Lorber Pes

Am., mér. 13.9 : 11.3 cm.

Szn. 623-98.
261-98-2.

Csörgheö

l.

LykaMagymü1800-50

68. l.

9.

5.

Csépai rk. templom

(Jászkagyum - Szolnok vm.)

Épült 1794-98-ban

Chobotváe

343. l.

megjiva

Csépai Csavlek András
torv. iparmüvész
asztalosmester,
iparmüvész
ideiglenes oktató müvezető

l. Budiparrajzisk
1935-36. 26. l.
(már azolott is
müködott)

U.o. 1936-37. mmei meg

U.o. 1937-38. bevágva

U.o. 1938-39. 22 l.
Katonai szolgálatra
bevonult. 8. l.

U.o. 1939-40. 9. l. 24. l.
Katonai szolg. teljesitett

U.o. 1940-41. 18. l.

U.o. 1941-42. 17. l.

713 szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

v. Szabady J. jelentése

A beadv

Melléklet

Egyúttal

Előirat s

Utóirat s

Másolta:

Csavlek András

iparostanonciskolai
rajzlanitói okle-
velet kapott
1940-ben

Ferkèpzomfoiskèvk
1939-41. 175. l.

284. kép. *Miseruha, 1480 körül.*

MISERUHA, (284. kép)

szövete arany és meggyszín óriási mintás bársony, mely Mátyás trónkárpitjával rokon. Firenze, 1470 körül. — Plasztikus keresztjén középütt a Madonna Jézussal baldachin alatt, kápolnában ülve, balra Assisi Szent Ferenc, jobbra Toulousi Szent Lajos félalakja, lefelé félkörös baldachinok alatt Szent Katalin, Szent Dorottya és Szent Anna harmadmagával.
Mag. 136·5 cm.
Magyar munka, 1480 körül.

Czobor—Szalay, II. kötet. 207. és 328. l. (Képe 207. l. és LXII. táblán.) — Czobor: Egyházi emlékek a történelmi kiállításon. Bp. 1898., 76. l. — Forster: Magyarország műemlékei. II. kötet. Bp. 1906., 287. l. —G.: A koronázási emlékkiállítás. Vasárnapi Újság, 1917., 126. l. — Gerevich PA, 199. l. — Divald: A magyar iparművészet története. Bp. 1929., 124. és 134. l. (Képe V. tábla.) — Csernyánszky 58—61. l. (Képe 59. l.) — Budinis: Gli artisti italiani in Ungheria. Róma, 1936., 62. l. (Képe LXXVI. táblán.) — Genthon AZEFK, 15—16. l. (26. kép.) — Lepold—Lippay 42. l. (Képe VIII. táblán.) — Lepold Katalógus 218. sz.

MISERUHA, (285. kép)

szövete háromréteges nagy meggyszín rozettákkal. Firenze, XV. század. — Keresztjén Szent János,

Csépai Csavlek András

~~Antal Tibor~~

Az Iparművészeti Társulat lakásművészeti teropályázatán

~~a díjazásra méltókat kiválasztani.~~ A szavazás megejtése után elnök kihirdette az eredményt, amely szerint a bíráló bizottság az 500 pengős I. díjat nem adta ki, a 300 pengős II. díjat Antal Tibor és Peresztegi József „Nonius"-, a 200 pengős III. díjat Devecska Ferenc és Csépai-Csavlek András „Módos"-jeligéjű terveinek ítélte oda. Ezenkívül megvásárolta 100—100 pengőért Kaesz Gyula „A"-, Devecska Ferenc és Csépai-Csavlek András „Tus"-, Farnadi (Feigl) Frigyes „Jövő II.- és Jálics János „1935"-jeligéjű terveit. Ezek után több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

nincs cél.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1935. 171. l.

Csavlek András

Csépnira magyarosította nevet

l.

Magy. Iparm.

1938. 211. l.

betű közepén sárga sárkányfej kapcsolja össze. E mellett kis kék ősember s vörös majom birkózik. A betű alsó és felső részében még két-két sárgás-fehér oroszlán. (363. kép.)

B iniciálé (38×30 mm) zöld keretben halványvörös s kék alapon egyszerűbb arany betű.

42b lap: (26 Psalm.: Dominus illuminatio) *D* iniciálé (46×44 mm) zöld keretben kék alapon arany betű. Belül arany alapon sárkányfejben s levélkében végződő két egymásba kapcsolódó zöld és kék indakör.

66a lap: (38 Psalm.: Dixi: Custodiam) *D* iniciálé (51×49 mm) zöld keretben, kék alapon arany betű. Belül, halványvörös s arany alapon indakörök s levelek közt két oroszlán. A betű felső szélén zöldtestű, kékfejű sárkány.

87a lap: (51. Psalm.: Quid gloriaris) két iniciálé.

Q iniciálé (58×90 mm) rózsaszín keretben, kék alapon arany betű. Belül aranyalapon két indakör között két oroszlán s két kis sárga madár. A betű alsó szárát kék alapon lila-kék-sárga elnyúlttestű sárkány képezi.

Q iniciálé (39×70 mm) zöld keretben vörös alapon arany betű. Belül kék alapon emberfejű, lilaszakállas, sárgásbarna drôlerie hárfázik. (364. kép.)

87b lap: (52. Psalm.: Dixit insipiens) *D* iniciálé mint a *66a* lapon, de sárkány nélkül.

110b lap: (68. Psalm.: Salvum me fac) *S* iniciálé (62×49 mm) vörös s arany alapon kék sárkány álta
szárnya rózs
díszített egy
fejekkel s k

138a lap
(67×70 mm
hosszanti sz
vont fehér
pontok díszí
egy-egy ki
végződő csig

160a la
C iniciálé (
Belül két in

164a lap
iniciálé.
D iniciál
alapon arany
hegedülő m

182b la
Domino me
keretben ara
kék indaszár
alapon két i

240a lap
dominum."

241—242
AÉ., 186
1882., 105.
80. l., 1102.

ktatásügyi miniszternek jelen kelet
zámv. VII. és csekkosztályhoz intézett

Magyar Iparművészet
1944. 2. sz. (Bpest
polgármesternek foga
dó terme, képekkel)

számvevőséget, hogy S.c.h.u.l.e.k.
ész
. . . . . .
I. Horthy Miklós-ut 86.sz.
. . . . . :/
egrád - és vissza
. . . . . .történt hivatalos
ilt utiköltségeiről és napidijairól
m által érvényesitett utiszámlája
a r m i n c n é g y . . . . . .P
számu kiadási csekkszámla terhére
29. évi december hó 5 é n.
Dr. Tihamér Lajos s.k. miniszteri

M.kir.vallás- és közo

340 - 11

szám.
49 - 1929.

Schulek János műépitész utiszámlája.-

melléklet száma: 0

A Müemlékek Országos Bizottságának,

Budapest.

Folyó évi október hó 23
403.
szám alatt kelt felterjesztésére tudomés és további eljárás céljából másolatban megküldöm.

Csépai Csavlek

András

l.

Magy. Iparos

1944. 61 l.

65 l

(A Lingel-pályázat) képekkel

Lingel ekedlőterv-pályázat

Devecska Ferenccel

közösen kész: ett

terve III. díjat

nyert.

Csépai Csavlek

András

építő iparművész

teljes életrajz

lásd.

Magy. Iparm

1944. 52. l.
56. l.
57. l.
58. l.

Szablya János.

Cs. Cs. Ao. MI. 1944.

(Képekkel.)

Csépai-Csavlek
András
belsőépítén
a fővárosi iparrajz-
iskolában

OMIT. Szeji Otthon
kiáll. 1935-
12. l.

Csavlek András

rajztanító asztalos
mestert az alábbi
ütemezettel az iparos-
tanonciskolához
helyeztétjat

Budiparrajzisk

1941–42. 5-t

Csavlek András

iparmüvész

a szekerfővárós butorpá-
lyázatán diszeret.

Pesti Hirlap 1933 okt. 29.

U. 3626.

nágos Bizottsága

Budapest VI.

Ó Á 41 I

~~Basilides Sándor~~

Csavlek András

Uj Magyarság

1943. dec. 21.

— **Az iparrajziskolában készült Budapest polgármesteri fogadótermének új berendezése.** Szendy Károly megbízása alapján a fővárosi iparrajziskola készítette el az új polgármesteri fogadóterem berendezését. A magyarosjellegű famennyezet és bútorzat kivétel nélkül az iparrajziskolában készült és a munkát a szakosztályvezető tanárok felügyelete mellett az iskola tanulói végezték. A berendezés tervezésében résztvettek Devecska Ferenc, Lakatos Arthur, Basilides Sándor, Szathmáry István, Tóth Gyula, Deéd Ferenc, Janchi Béla és Csavlek András művész-tanárok.

r képmásával. Olasz, XVIII. sz. — Ovale Camee, Achat, Jh.

ózás nyomaival. XVIII. sz. — Zwei Pfeiler, mit Spuren

Magyar. — Zwei Feldflaschen, aus Holz gedrechselt.

kással, rézkupakkal. Török. — Tschibuck, Buchsbaum- singkapsel. Türkisch.

, aranyozott fa, hengeres üvegburával. XVIII. sz. v. — oldetes Holz. Mit Glassturz. E. XVIII. Jh.

domboru levelekkel. Kina. — Blumenbehälter, roth- r. China.

rpusszal. Népies faragvány. — Kruzifix, Holzschnitzerei, mliche Schnitzerei.

hlék miniatür képeivel, faragott diszü fekete fa. India, turbilder von 14 indische Kunstdenkmale, schwarzes,

Csépai Csavlek András

~~Antal Tibor~~

mücs. céd

*

PÁLYÁZATOK. Társulatunk, ha valamely nyilvános szereplésre készült, az azt érintő művészi feladatokat lehetőleg mindig pályázatok útján kívánta beszerezni. Az 1935. évben is több pályázatot írtunk ki, amelyekről alábbiakban számolunk be.

Hogy jubiláris kiállításunk lakásművészeti részét biztosíthassuk, nyilvános tervpályázatot írtunk ki modern, magyar szellemű lakásberendezési tervekre. E pályázat, sajnos, nem hozta meg a kívánt sikert, azért a díjakat a bírálóbizottság ez alkalommal nem adta ki, hanem a viszonylag legjobb 6 pályamunkát 100—100 pengő jutalomban részesítette s a pályázatot újra kiírta. E második pályázat már sokkal jobban sikerült, bár az első díjra méltó tervet itt sem talált a bíráló bizottság. A 300 pengős II. díjat Antal Tibor és Peresztegi József közös terve, a 200 pengős III. díjat Devecska Ferenc és Csépai—Csavlek András közös terve nyerte el. Ezenkívül 100—100 pengőért megvásárolta a bizottság Kaesz Gyula, Devecska Ferenc és Csépai—Csavlek András közös, valamint Farnadi Frigyes és Jálics János terveit.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1936. 4. 7.

Iparmű. Társ.

1935. évi jelentése

gyar művészet válságos helyzete.(Kny.
pesti Szemle) 8 o, 0 K, 30 L, Bp. 1893.
gyarok bejövetele. Feszty Árpád körképe.
K, 8 L, Bpest, é.n.
rózy György : A magyar csatakép. 8 o, 70
191 L, Budapest, 1940.
. kir. József Nádor Müegyetem Középkori
tészeti tanszékének közleményei : A pel-
i református templom.(Kny. Technika) 4 o,
, 4 L, Budapest, 1940.
.kir. József Nádor Müegyetem Középkori
tészeti Tanszékének közleményei : Gyön-
spata, róm. kath. templom. (Kny. Tech-
a) 4 o, 10 K, 5 L, Budapest, 1940.
. kir. József Nádor Müegyetem Középkori
tészeti tanszékének közleményei. A bényi
mai katholikus templom. (Kny. Technika)
, 19 K, 8 L, Budapest, 1940.

MDK

Csépai Csavlek András,

70. Lakberendezés.
73. Lakberendezés.
71. Lakberendezés.

Epesti Föv.Képtár.-Képzömüv. Ip.müv. és Foto kiáll. Kat.
1948.jan.3.-22.

MDK

Csépai Csavlek András,

tervezte meg a Kerámia-termet.

Az Iparm.Társ.-nak az Iparm.Muz.-ban rendezett 50 éves jub.kiállításának résztvevői.

Magyar Iparművészet, 1935. 264.l.

Csépai Csavlir András M.D.K.

iparművész

és Devecska Ferenc közös terve 200 pengős harmadik díjat nyert a kislakások butorzatára kiírt pályázaton.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1935. LVI. évf.

máj. 8. sz. 11. old.

.

Csépai Csavlek Etelka

Végző főiskolai hallgató. A MM és az Iparművészeti Tanács porcelánpályázatán (sorozatgyártásos tárgyakva szólóan) II. díjat kapott a faliplakettek kategóriájában.

H. Kovács Anikó: A MM és az Iparmův. T. pályázata; Ipari Művészet, 1969. 1. 5 J. l.

MDK

Csépai-Csavlek István épitész

A főv. pályázatának nyertesei.
Magy.Iparművészet 1939. 123 l.

A társulat karácsonyi vásáráról (1934). Részlet a nagyteremből. Csavlek András terve. — Von dem Weihnachtsmarkt der Ung. Landesgesellschaft für Kunstgewerbe (1934). Teil aus dem grossen Saal. Entwurf von A. Csavlek. — From the Hungarian Society of Applied Art's (1934). Xmas fair. Part of the great hall. A. Csavlek's design.

Magyar Iparművészet
1935. 1–2. f.

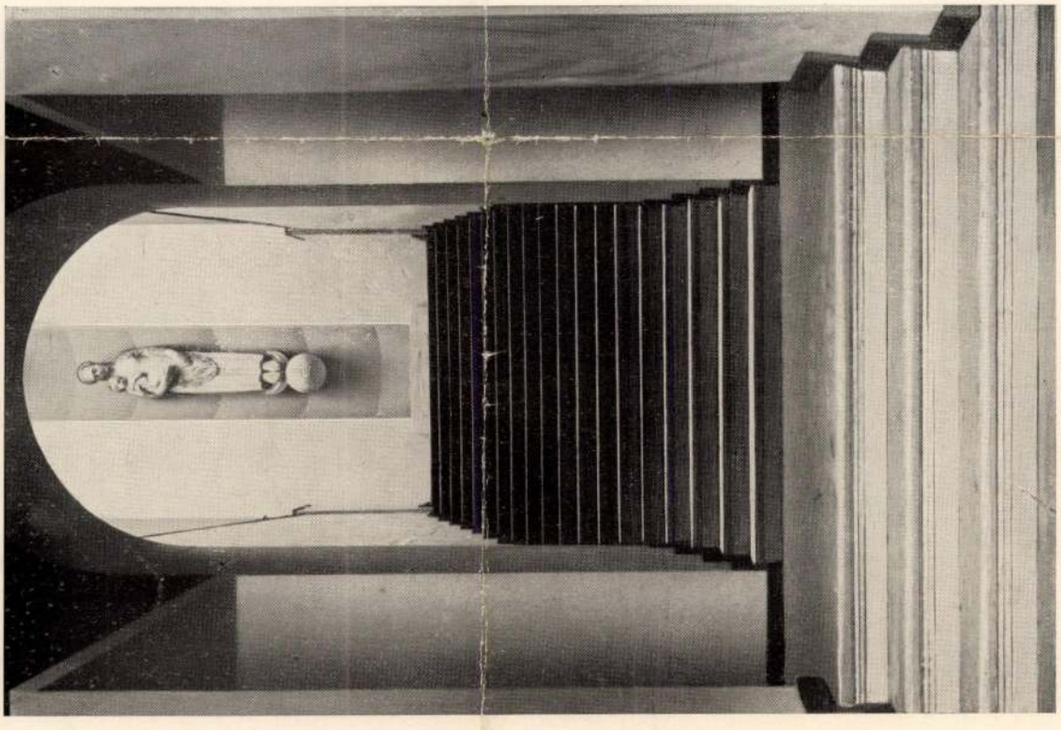

Részletek a társulat karácsonyi vásáráról (1934). Fent: Átjáró. Lent: Részlet a lépcsőházból. Az installációt Csavlek András tervezte. — Von dem Weihnachtsmarkt der Ung. Landesgesellschaft für Kunstgewerbe (1934). Oben: Durchgang. Unten: Teil des Treppenhauses. Installationsentwurf von A. Csavlek. — Parts of the Hungarian Society Applied Art's (1934) Xmas fair. Above: Passage. Below: Part of the well of the staircase. The installation was designed by A. Csavlek.

Iparmüv. Tan. 50 cves jub. kiáll.

Fent: A népművészeti fülke belseje. Latabár Károly terve. Lent: a kerámiai fülke. Csépai-Csavlek András terve. — Oben: Innenraum der Nische für Volksindustrie. Entwurf von K. Latabár. Unten: die Nische der Keramiken. Entwurf von A. Csépai-Csavlek. — Interior of the niche for peasant art. Designed by K. Latabár Below: the niche for ceramics. Designed by A. Csépai-Csavlek.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1935.

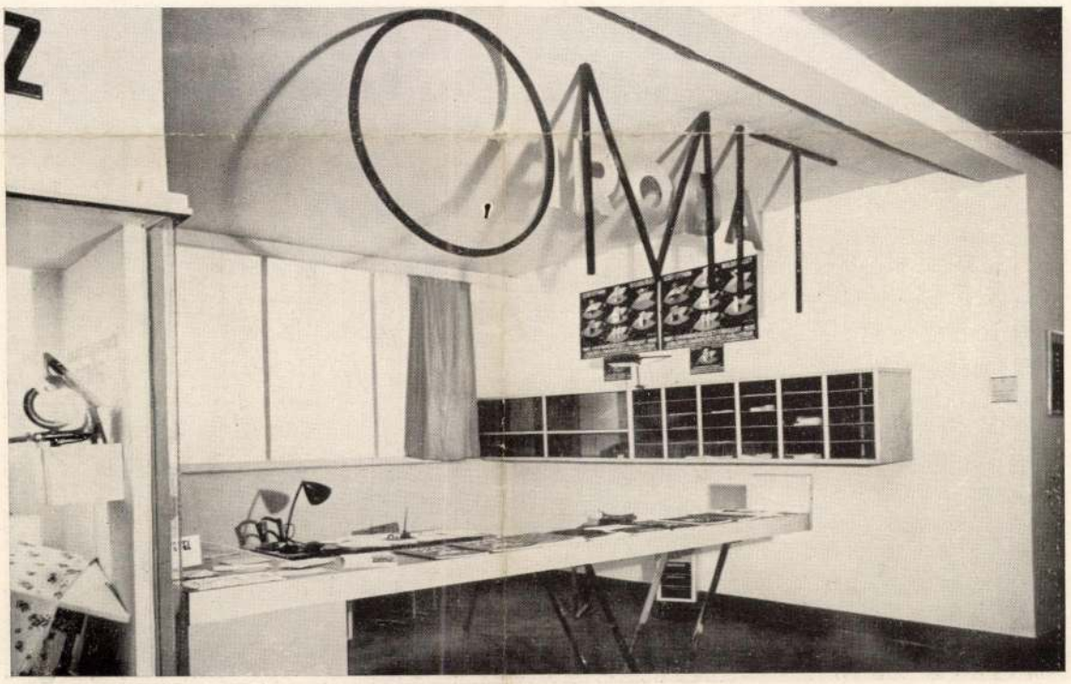

Fent: A könyv- és bőrdíszmű-fülke. Tálos Gyula terve. Lent: A társulati iroda. Molnár Farkas terve. — Oben: Nische für Buch- und Leder-Kunstarbeiten. Entwurf von Gy. Tálos. Unten: das Bureau der Gesellschaft. Entwurf von F. Molnár. — Above: The niche for works of book and leather art. Designed by Gy. Tálos. Below: Office of the Society. Designed by F. Molnár.

1935

1964 OKT 25

1021

A kémikus szobrász

Elkészült a „fírssensült" tarsolylemez — Csépai Ferenc legújabb munkája

Nem kémikus és nem is szobrász, hanem kémikus szobrász Csépai Ferenc, a Damjanich Múzeum restaurátora.

„Birodalma" egy jól felszerelt laboratóriumhoz hasonlít legjobban. Vegyszerek, lombikok, kvarc és infravörös lámpák, egy nagyméretű fogászati fúrára emlékeztető csiszoló-, fúrógép, egy apró elektromos kemence. Egyszóval különös társulása látható itt a műszereknek, de valamennyien a restaurátor munkáját segítik.

— Eredetileg kémikusnak készültem, de végül is múzeumi restaurátor lettem — mondja Csépai Ferenc, aztán még hozzáteszi — persze azért így is bőven van alkalmam, hogy kiéljem kémikusi ambícióimat.

Azt tartja, hogy a modern restaurátori munka a kémia egyik alkalmazási területe és ezért szüntelenül új kémiai módszereket kutat a múzeumi tárgyak, leletek tisztítására, konzerválására, mert ez a restaurátor egyik legfontosabb feladata.

A köztudatban úgy él ez a tevékenység, mint aminek kizárólagos feladata, hogy a meglévő darabok összeragasztgatásával rekonstruálja az eredeti tárgyat, és az elveszett részeket pótolja valami mással. — Ez csak nagyon kis része a restaurátor munkájának.

Az asztalon előttünk egy ozmán korabeli díszesen mintázott mázas tál áll, apró cserépdarabokból összaragasztgatva. A formáját tehát már megmentették, de a színeit, mázának eredeti szépségét is újjá kell varázsolniuk, és ekkor siet segítségükre a kémia.

— Nagyon érdekes ennek az edénynek a tisztítása. — Szerves anyagok bomlása következtében úgynevezett irizációs jelenség lépett fel, vasszulfidot tartalmazó szennyeződés tapadt a mázra. Ezt kell eltávolítanunk, anélkül, hogy a mázat megbantanánk — magyarázza Csépai Ferenc.

Nemrég dolgozta ki ennek a tisztításnak a kémiai módszerét, amelynek leírása a közeljövőben egyik szaklapunkban meg is jelenik.

A restaurátor kémikus arcával tehát már megismerkedhettünk. De vajon hogyan szobrász Csépai Ferenc?

A múzeumi gyakorlatban egyre nagyobb teret hódítanak a műanyagok. Csépai Ferenc is ezekből a műanyagokból „szobrászkodik". Legutóbbi „alkotása" a Szolnok környékén talált honfoglaláskori ezüst tarsolylemez élethű, pompás műanyag másolata (az eredeti példányt a Nemzeti Múzeumban őrzik). Ezt a másolási módszert először éppen Csépai Ferenc alkalmazza. A negatív formába öntött műanyagokat a kis elektromos kemencében valósággal kisüti és a megfestése tökéletesen érzékelteti a tarsolylemez fémszerűségét is. Természetesen a tarsolylemez nem az egyetlen próbálkozása e különös műanyag plasztikában. A régi pecsétek, gemmák, kisplasztikák műanyag változatait a nők minden bizonnyal még ékszerként is szívesen elfogadnák. Ám ennek a módszernek elsősorban az ismeretterjesztésben van nagy jelentősége, a nagyértékű műkincsekről aránylag olcsón és könnyen készíthetők valósághű másolatok.

Rideg Gábor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

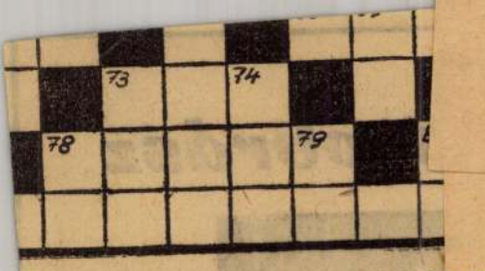

színű. 55. A bárium vegyjele. 56. MD. 58. Vissza: a sarkvidék szarvasa. 61. KA. 62. Véd, oltalmaz. 65. Férfinév. 67. Igekötő. 69. Naptári időegység. 70. Tiltakozik. 72. AOR. 73. A gépjármű fontos része. 74. Édes, mint a... 75. Az ételnek van. 77. GN. 78. Fonetikus betű. 79. Tagadószó. 80. ST.

Megfejtésül beküldendő a vízszintes 1, függőleges 27, a vízszintes 47 és a függőleges 36. Beküldési határidő: október 29.

Múltheti keresztrejtvényünk helyes megfejtése: „...elpusztíthatatlan az olimpiai győzteseknek a híre." „...az én dalomat...". — Könyvet nyert: Besenyi Károlyné, Jászberény. (A könyvet postán küldjük el.)

Szolnok megyei Néplap Rejtvényszelvénye 1964. október 25.

Közgazdasági technikumi érettségivel, gyakorlattal rendelkező gépírni tudó
ADMINISZTRÁTORT
keresünk azonnali belépésre, — munkaügyi munkakörben jártas előnyben.
JELENTKEZÉS:
TITÁSZ Üzletigazgatósága,
Szolnok, Verseghy út 3, munkaügyi osztályon.

Közgazdasági technikumi érettségizett
ADMINISZTRÁTORT
és **RAKTÁROST**
keresünk felvételre tiszaföldvári telephelylyel.
JELENTKEZÉS:
TITÁSZ Üzletigazgatósága,
Szolnok, Verseghy út 3, személyesen, vagy írásban a főkönyvelőségen.

Olvassa, terjessze a
NÉPLAP-ot

A Műszaki Anyag- és Gépkereskedelmi Vállalat
1964. NOVEMBER 10-ÉN
MŰSZAKI BECSLÉST
tart Szolnok városban.
...kérjük a Magyar Hirető ki-
...nok, Beloiannisz utca 10. sz.
...ünk: **Műszaki Anyag és Gép-**
...udapest, VI., Népköztársaság
... Foglalkozunk használt me-
...pek, kompresszorok, műsze-
...ételével és közvetítésével.

...bi gyümölcspüré:
...lapotban, a csecsemő egy-
...elelő mennyiségben cso-
... kapható a
...mölcspüré!
..... 2.50 Ft
..... 3.— Ft
..... 3.— Ft
..... 3.— Ft

... talajment
...OSÍTÁS
Felv...

...kozkazán fűtőt keres szolnoki munkahelyeire. Jelentkezés: Szolnok, Beloiannisz u. 14/a. II. emelet 25. Gépészeti osztály.

Gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőt keresünk Warsawa személygépkocsira. Jelentkezni személyesen lehet: Szolnok megyei KISZÖV. Ságvári E. u. 5.

HIRDETMÉNY. A tiszafürdei községi tanács végrehajtó bizottsága megüresedett pénzügyi előadói állásra pályázatot hirdet. Érettségivel — vagy a szakmában több éves gyakorlattal rendelkező — férfi munkaerők jelentkezzenek. Útiköltséget csak felvétel esetén térítünk.

FEGYVERNEK és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet pénzügyi osztályvezetőt keres. A felvételhez szükséges szakmai képzettség és gyakorlat. Fizetés kollektív szerint. Jelentkezni írásban. Útiköltséget felvétel esetén térít.

AZONNALI felevételre két fő kisegítő kazánfűtőt keresünk. — Szolnok, Mű.M. 605. Iparitanuló Intézet, Petőfi u. 1.

...teljesít... ügyfélszo... kára és... désre ... Szolnok, ... Endre u. ... Biztosító

MEGBIZ... gédmunk... káskarl... munkáho... szünk. ... zelő Vál... nok. Kos...

ADÁS

FEHÉR ... idei tör... eladó. 35... zseny. H...

RÓZSÁT ... delien. ... donságai... tes fajt... Székely ... Budapest ... rösvári ...

Legszebb... korrózsák... Canina ... özv. Nov... lánénál. ... falva.

ZONGOR ... eladó. M... sel fizeté... ménnyel ... nok. Há... délután 5...

Nagy pá... Szolnok, ... re út 36. ... (Péküzlet...

TÖBBET igér

a megfiatalított TOTO

Csépai Kálmán

Árverési Csarnok aukcio kat.

38 sz. 1927 máj.

Csépai Kálmán

39. sz. 1927. okt.

40–41. nem szepel

950 Ismeretlen olasz mester a XVI. szá-
zadból (Niccolò Boldrini?)
Szentek. Fm. Körülmágva.

K. 5.—

373 m, 493 k.

Czépay Margit, [gratitus!]

L.: Somogyi József

— : Tanév nyitó . . . . . 9.

Nipszabadság, Bp. 1976. okt. 2.

Csepél János festőművész

Csongrád Megyei Hírlap 1979 máj 29.

Amatőr képzőművészek kiállítása Szentesen

Csepán cv. egyház

Kelyhe

XIV. z. 2-ik fele.

l.

Arch. Ert.

1914. 355, 357. l.

képpel

Kat. N. Vazul
Prot: Vazul

1. Jun. Juszt

CSÜTÖRTÖK

15

Kat. Jolán
Prot. Vid

2. Nicefor

PÉNTEK

16

Kat. Jézus Sz.
Prot. Jusztin

3. Paula sz.

SZOMBAT

17

Kat. Rainer hv.
Prot. Töhötöm

25. hét

1944 JUNIUS 30 nap

4. Metrofán

Csépány Ákos, iparművész

Mintha mindig itt állt volna

Új, míves ivókút várja a turistákat a Várnegyedben, a Szentháromság téren.

— *Hogyan került oda?* — kérdeztük *Klimes Attilától*, a Fővárosi Kertészeti Vállalat tervezőmérnökétől.

— Évente több tízezer turista látogat a Halászbástyához, a Mátyás-templomhoz, hogy innen gyönyörködhessen Budapest nevezetességeiben. Eközben, kivált nyáron, megszomjazhat, lemosná arcáról az út porát. Az utóbbi időben úgy igyekeztünk, hogy amikor egy-egy területet rendbehoztunk, *egyúttal fölállítsunk egy kutat is.* Kapóra jött, hogy az év elején megbízást kaptunk a tér átalakítására, szépítésére.

— *Hogyan, honnan választottak?*

— Iparművész mindig akad, aki elvállalja a környezet hangulatához illő alkotás megformázását. Csakhogy ez *nem olcsó mulatság.* Ráadásul körülményes, mivel egy sor hivatalos stációt kell végigjárni a munka megkezdéséig. Sokat segített a Fővárosi Műemléki Felügyelőség és az I. kerületi Tanács: a kiscelli kastélyban találtuk, a fal mellett álldogált a mi kutunk.

— *Milyen állapotban volt?*

— Innen is, onnan is hiányzott róla egy-egy darab de —, s ez a legfontosabb — könnyedén restaurálni lehetett. E feladatot egyébként két jeles iparművész, *Flandera János* és *Csépány Ákos* vállalta. Kezük nyomán három hónapon belül olyan lett a kút, mint újkorában.

— *Vagyis milyen?*

— Másfél méter magas, négy mázsa a súlya és öntöttvasból készült. Hogy ki az alkotója, nem tudjuk. Annyi bizonyos, remekművet hagyott ránk.

— *Mit szóltak hozzá a budapestiek?*

— Kihallgattam egy idős házaspár beszélgetését. Évtizedek óta a Várban élnek, mégsem tudták eldönteni, hogy vajon mindig itt állt-e a kút, vagy csak most került oda...

Seregi László

Seregi Lán

Esti H

2

30.

persze nem azért ennyit, mintha szerények lettek volna, hanem: *vigyáztak, ne bukjanak le idejekorán.* Ők ketten mindig párban dolgoztak, így hát *párban is csaltak.* Nem létező neveket, lakcímeket, és személyi számokat produkáltak, nagy ügybuzgalmukban egyik alkalommal a IV. kerületi Rendőrkapitányság címét (Árpád út 87.) mellékelték a

sorolják. A klasszikus stílushoz, mely természetesen gazdag ötletekkel frissítve, megújulva jelentkezik, igényes anyagok illenek. Favorit tehát a könnyű velúr, a flanel, a gabardin, a doublé és a lóden.

— *Miből álljon a divatot követő nő hidegebb hónapokra szánt ruhatára?*

— Kosztümkabát: rakott, hólos vagy plisszészoknya, nadrág egészíti ki. Három

Csépay Margit

rajztanár

elbb Huber Istvánné

1931-tól dr Csépay

Károlyné

vül Bp 1894.

lásd

Gulyás Magyar Irók

IV. k. 801. h.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETE
BUDAPEST. VIII. MÚZEUM -

T.
Műemlékek [illegible]rszágos
Bizottsága

IX. Högyes End

Csépay Margit

1912/13 – 1916/17 I.

Ferképzőm főistérk

73. l.

1916. Közgyrkolai rajztanári oklevelet nyert.
1917. lépett a főváros szolgálatába. 1923. lett leánygimn. tanár. 1940. a VIII K. leánygimn. tanára volt.
Cikkeket írt a Rajzoktatásba és könyveket illusztrált.

Csépányi Árpád

A legújabbkori Történeti Múzeum "Munkás életmód és hagyományok" c. pályázatára a jordánkúti bányászok életéről készített rajzokkal illusztrált pályázatot.

(említve)

Hírek.
Napjaink, 1963 I. sz. 12. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KŐBÁNYAI GYÓGYSZER

1975 JAN 7.

(Csépányi Gyurika (2. oszt.)

1021

HÓGOLYÓZÁS

Ezt várják télen a gyermekek, mint ahogyan a most már másodikos Csépányi Gyurika rajzából is kiderül...

ízatásukat

kérdésein és a KB 1973. novemberi határozatán kívül Magyarország helyzetéről is vitatkoztak. Általános tapasztalat, hogy a csoportértekezletek aktívabbak az alapszervezetinél. Mert jobban ismerik egymást, bátrabban beszélnek.

Végezetül még Dénesné hozzá teszi: — mi adunk javaslatokat az alapszervezetnek s ha kell, bírálunk is. Ez nem jelenti azt, hogy szemben állunk. Nem. Mi együtt dolgozunk. A pártcsoporton múlik ugyanis, hogy az alapszervezet hogyan dolgozik. De ez nem elég. Az alapszervezet adja a lehetőséget. A csoport is csak akkor jó, ha az alapszervezet az.

Z. M.

vizsgálás

rben Tóth Lászlóné a Vinkanol itásvizsgálatát végzi

a gyárban kés
gyógyszer ha
tatói. Az orvo
tály dokumen
ban vagyunk,
nappal a kará
előtt adtak át.

Két hónapja
tek arra gond
ünnepek előt
megnyitóra. I
Endre gyógysz
mondani:

— Október
gách Lilla, az orvostudományi osztály vezetője azzal bízott meg bennünket, hogy amilyen gyorsan tudjuk, hozassuk rendbe a helyiséget, amely rendezetlen és ideiglenes raktár volt korábban is, piszkos, elhanyagolt, rendetlen. A munkálatok megkezdéséhez pénz, anyag és ember kellett. Pénzt kaptunk, anyagot, tudtunk szerezni, az emberek pedig jöttek.

Persze mindez nem volt ilyen egyszerű. Ahhoz, hogy visszapillantva annak tűnjék, az elmúlt két hónapban leleményességre, rugalmasságra, jó munkaszervezésre, összefogásra és lelkesedésre volt szükség. Az anyagbeszerzésnél rendszerint nem kis gondot okoz a dexion salgó polcok beszerzése, amely köztudottan praktikussága miatt nagyon kelendő áru. De élelmességgel és gyorsasággal megoldották ezt a problémát. Alighogy megrendelték, néhány napon belül megkapták a polcokat.

A szükséges kőművesmunkákat, villany-, fűtésszereléseket, a polcok összeillesztését a külső szakipari vállalatok, illetve a gépészeti osztály szakemberei végezték el. Nap mint nap hét-nyolc ember dolgozott teljes műszakban, hogy minél nagy segítséget jelentett számukra a közben elkészült katalógus, amely rendszerezte az eddig felhalmozott anyagot.

„Drága

Gyakran fordul elő az utóbbi időben, hogy vállalatunk dolgozói nem dolgozzák le a napi munkaidőt és már munkaidejük lejárta előtt elhagyják a gyár területét.

A Gyömrői úti személyi portán november 22-én megtörtént ellenőrzésen kiderült, hogy a dolgozóknak körülbelül százaléka előbb távozott, sőt voltak olyanok, akik a munkájuk befejezése és az ellenőrzés között már megfürödtek, átöltöztek. Pedig az igazgatói rendelkezés előírja, hogy a jelenléti ívet a munka befejezése után munkaruhában kell aláírni.

Látszólag az időveszteség egyénenként nem sok, 3—4 perc között mozog, de ha ezeket összeadjuk, akkor az negyven munkaórát jelent, vagyis egy ember egy heti munkáját. És ez csak egy nap az év kettőszáz munkanapjából. Ha ehhez hozzászámítjuk az így ki

Csépányi Tibor

R. Kucs Julianna: Feloszló rendek ellen
Kiállítás a Józsefvárosi
Galériában

Népszabadság, 1987. IX. 9

Csépányi Tibor

Munkója Repr.

Ésiakmagyarország 1970 I. 18. 6.

Csépányi Tibor

A Déri H. István képzőművész Kör Ózd város felszabadulásának 25. évfordulójára rendezett kiállításán részt vett.

Ózdi Kohász 1969. dec. 19.

Gépányi Tibor

Rajz

[repr.]

Magyar Szfjúság, 1974. dec. 27.

CSÉPÁNYI TIBOR

XII. Országos Kisplasztikai Biennálé, Pécs, Pécsi Galéria, 1991. A kiállitást rend. és a kat. szerk. Sárkány József. Pécs : JPM, 1991

CSÉPÁNYI TIBOR

6. 60-61. Újkonstruktivista Kiáll, 1991

Új Művészet 1992

gyeri életművének torzó-volta indított el, mint az oeu
leírása. Torzó, mert ami egyedivé avatta őt, az nem ny
végleges művészi megformálást, és sajnálatos az a tény
hogy művészettörténeti értékelése sok esetben a mű
szeti szemléletek alakulása következtében módos
nem pedig magának az életműnek az analízisére tö
kedett.

Megyeri Barna 1966-ban, negyvenhat évesen halt m
Hátrahagyott rengeteg műtermi vázlatot és kísérlet
jellegű alkotást (fém- és papírhajlításokat, papírfűzé
ket, varrott papírkompozíciót, függesztett plasztikát,
lapált lemezdomborításokat — mindezek közül van, a
csak fotón, esetleg vázlat formájában maradt fenn).
szített emellett kisplasztikát — minden elképzelh
anyagból (terrakotta, ólom, gipsz, kő, réz, bronz).
véhez fűződnek köztéri alkotások — a legnevezetese
a *Spartacus* alumíniumszobor Budapesten, a Kerep
úti lakótelepen, a bronzból készült *Európa elrabl*
a debreceni Agrártudományi Egyetem előtt. A Nemz
Színház nézőterének mennyezete az ő tervei alapján
lósult meg, több pályázaton is részt vett.

Megyeri újrafelfedezése elsősorban absztrakt forn
kísérleteinek és a műtermi vázlatoknak szól. A barát

CSÉPÁNYI TIBOR

91 2.19

12.39

Új Művészet

Csépányi Tibor

a Dési Huber István képzőművészeti kör tagjainak kiállítása jún. 28.-án nyílt meg az Ózdi Népművelési Intézmények balett-termében, rajzai szerepelnek a kiállításon.

M. Tóth Ilona: Látni a körülöttünk levő világ harmóniáját.
Ózdi Vasas, 1973. jún. 29.

Csépányi Tibor
Ózdról egyeni alkotói díjban
részesült.

(bm) Képzőművészeti szakkörök regio-
nális kiállítása.

Észak-Magyarország 1972/245 4 old

Gepányi Tibor

Tisztelettel meghívjuk Önt
1990. július 16-án, hétfőn 18 órakor
az Óbudai Művelődési Központ Galériájába
(Budapest III., Dugovics Titusz tér 2.)

CSÉPÁNYI TIBOR
szobrász
STÁCIÓK
című kiállítására
Megnyitja: **Més–záros István**
Megtekinthető: 1990. augusztus 12-ig
Hétköznap 14–18 • szombat-vasárnap 10–18 óráig • Hétfőn zárva.

MAGYAR IFJÚSÁG

Csépányi Tibor

Egy szavadba kerül

1021

CSÉPÁNYI TIBOR RAJZA

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

gyár
mák
is so
dául
akció
egész
fővár
mistá
nyeir
Napol
kásm
gyűjté
végre

rétegtanacsanak tevékenységéről... *Reméljük, hogy sokat tudunk majd hasznosítani más fővárosok fiataljainak ötleteiből és módszereiből is.*

— Említette, hogy szakmai versenyek is lesznek. Milyen területeken?

tömege.

— A szeptem
tember 9-ig za
lyen programok
vendégeknek?

— *A delegác*
lesz arra, hogy
letüket a magy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296/ 188-307

Csépányi Tibor
ÓZDI VASAS

1966 AUG 19.

Kultúra S

1021

Csépányi Tibor:
Lapátoló

Villanyszerelő, 1947-ben született, jelenleg katonai szolgálatát tölti, de jellemző ambiciójára, hogy a katonai szolgálatának szüneteiben rajzol, s levélben küldi rajzait. Igy tartja jelenleg a kapcsolatot a képzőművészeti körrel, amelynek alapító tagja volt.

Érdeklődési köre a kisplasztika és szobrászat. Grafikáival a képzőművészeti körök februári országos kiállításán sikerrel szerepelt.

üzemben

használását zavarja az, hogy a felsőbb szervek által előírt képesítő tanfolyamok (villamos és hőtechnikai alapismereti) jegyzeteinek kiadása késik.

Az oktatási tervek reálisabb összeállításán és azok végrehajtásán lemérhető az oktatási bizottságok eredményes munkára való törekvése.

Megállapítható, hogy a tanfolyami oktatás még ez évben sem volt mentes a mennyiségi szemlélettől. Ennek ellenére

a tanfolyamok kedvezően befolyásolják a vállalat termelési, minőségi és gazdasági mutatóinak alakulását.

Az eredmények azonban még nagyobbak lettek volna, ha a mennyiségi szemlélet helyett minden üzem részéről az eddiginél is nagyobb mértékben érvényesült volna a minőségi szemlélet, a tanfolyamokkal szemben támasztott igényesség, melynek elsősorban a továbbképző, betanító és munkásvédelmi tanfolyamok tervezésében, előkészítésében, valamint a dolgozók kiválogatásában kellett volna megnyilvánulnia.

Helytelen volt, hogy figyelmen kívül hagyták a differenciált képzés lehetőségét, azáltal, hogy a továbbképző tanfolyamokon azonos tananyagokkal képezték a kezdő- és nagyobb tapasztalattal rendelkező szakmunkásokat, ami kedvezőtlenül hatott a tanfolyamok fegyelmére és eredményére.

Igazolja ezt az egyes üze- betanító és mun-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÓZDI VASAS

Csépányi Tibor

1966 NOV – 4.

1021

Csépányi Tibor: Élő alak.

A kongresszusi munkaverseny élharcosai

Energiaszolgáltatás

Az energiaszolgáltató gyárrészleg kollektívái közül Lengyel József generátori lakatos karbantartó brigádja került az élre, azzal, hogy az elex felújításához kitűzött 11 000 karbantartási órát 8952 órára csökkentették, és minőségileg a felújítási munkájuk kifogás alá nem esett. Az elmúlt negyedévben négy újítást adtak be, annak kivitelezését is elvégezték. A második helyezést Kelemen József villamos központi karbantartó brigádja érte el a rendszeresen ismétlődő karbantartási munkák normaóra idejének állandó csökkentésével. Pl. az áramfejlesztő turbinák kondenzátor mosását 18 óra helyett 14 óra alatt végezték el, a hűtőtorony tisztításának idejét 8 napról 7 napra csökkentették.

Közlekedési üzemek

A közlekedési üzemeknél első helyezést a karbantartási üzem műhelyénél dolgozó Flóri István kocsilakatos csoportja érte el. A harmadik negyedévi tervüket túlteljesítették, mert a vállalt 3 db 7 köbméteres és 3 db 10 köbméteres salakoskocsik főjavításán kívül jelentős átalakítási, felújítási munkát végeztek a 10. sz. nyersvas-üstkocsin. Emellett három újítás beadásával és kivitelezésével tettek eleget a műszaki fejlesztéssel kapcsolatos vállalási kötelezettségüknek. A pályafenntartásnál dolgozó Csépányi Viktor pályamunkás csoportja lett a második. Az elmúlt negyedévi pályafenntartási tervüket 113 százalékra teljesítették. A beütemezett munkákon túlmenően legnagyobb mértékben vették ki részüket a pályafenntartási üzem kongresszusi pótvállalásának teljesítéséből. Ez elsősorban a fogaspálya síncseréjére vonatkozik.

Központi karbantartó

A központi karbantartó gyárrészleg 87 kollektívája közül Saliga Béla mintaasztalos szocialista brigádja érte el a legjobb eredményeket. Vállalt kötelezettségeiket negyedéves szinten 116,5 százalékra teljesítették. A program szerinti famintagyártásnál 11,5 napos előnyre tettek szert. A megtakarított idő alatt kijavítottak 12 db famintát. Szántó Márton szobafestő szocialista brigádja a második helyezést érte el. A tervfeladatok végrehajtása során úgy a beruházási, mint a felújítási és karbantartási munkákat kifogástalan minőségben, átlagosan 108 százalékra teljesítették. A negyedév folyamán balesetmentesen dolgoztak, emellett 3 baleseti veszélyforrást számoltak fel.

Igazgatás

Az igazgatás brigádjainak vetélkedéséből a bér- és munkaügyi főosztály Ságvári Endre szocialista brigádja érdemelte ki az első helyet. A 18 tagú kollektíva vezet Oláh Sándor. Többek köz elvégezték előirányzaton lül a nagyolvasztómű tern lési működési szabályzatá a tornaszentandrási mészl bánya termelési folyama nak vizsgálatát. Ebben évben már 12 baleseti szélyforrás megszüntetés illetve kiküszöbölésére tet javaslatot. A második hel zést Kocsis Lajos által zetett finomhengerműi M szocialista brigád ért el. minőségi munka megjavít érdekében többek köz megszervezték a Magyar gon- és Gépgyár rész szállított anyagok szuper vizióval történő bevizsgá sát. Ezzel a vizsgálati m szerrel 1966. eddig elt időszakában a reklamác teljes egészében kiküszöb téK.

Tűzállóanyaggyár

A tűzállóanyaggyár gyá részlegnél Héri Károly ka bantartóműhelyi szocialis brigádja lett az első. Hárc db hidraulikus szivattyú j vítási munkálatait a hatá idő előtt egy nappal elv gezték. A hidraulikus p seknél az üzemzavaro számát két százalékkal csö kentették a második negye évhez viszonyítva. A más dik helyezést Szász Fere gépiformázási brigádja érd melte ki. Ők a formázás visszahárítható selejtet 0, százalékról 0,62 százalék csökkentették. Ezen bel jelentősen csökkentették gépi idomtégla, valamint normáltégla selejtjét.

V. T.

Csépányi Tibor

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÓZDI VASAS

1970 AUG 21

1021

CSÉPÁNYI TIBOR RAJZA

„Újból gratulálok önnek...” Nagy Józsefné könnyűipari miniszter Erdősi Ferenccel, a Béke telepi I. számú Általános Iskola igazgatójával beszélget. Erdősi elvtárs a ruhaipari tanulóképzés terén elért eredményes munkájáért a közelmúltban részesült A könnyűipar kiváló dolgozója miniszteri kitüntetésben.

lehetőséget, s amely 22 szalagon közel 1 millió 900 ezer darab ruhát készít évente, zömében exportra.

Az ünepségen részt vett többek között dr. Bodnár Ferenc, a Központi Bizottság tagja, a Borsod megyei Pártbizottság első titkára, Dojcsák ÉV vezérigazgatója, a vendéglátók sorában a Debreceni Ruhagyár pártbizottságának titkára, Balogh Mihályné, a vállalati szakszervezeti bizottság titkára, Kelemen Endréné, a ruhagyár igazgatója, Kapossy László.

D. S.

I.

A fegyelmi és a
törvé

A gazdaságirányítási reform megvalósításával kapcsolatos jogalkotói tevékenység megindulása az 1965. évi novemberi párthatározat időpontjához vezethető vissza. A jogi szabályozás a maga eszközeivel hivatott segíteni az új gazdasági mechanizmus bevezetését és funkcionálását. Arra a kérdésre, hogy a gyakorlati élet szükségleteit a jogalkotói és jogalkalmazási tevékenység mennyire elégítette ki az alig hároméves tapasztalatok alapján, korai lenne még egyértelműen válaszolni. Egyes átfogó vizsgálatok azonban bizonyos területeken már értékszinteket állapítanak meg, melyekből kiin-

ban jogerőre emelkedett fegyelmi és kártérítési határozatok törvényessége tárgyában. A vizsgálat megállapította, hogy a munkajogi hatásköröket a legtöbb válla-

latnál ésszerűen decentrali-

megírva

Dr. Csépainé Flindt Szabó Katalin

Szül. 1889. Brassóban. Első művészeti oktatását Bécsben Grippenberg-nél nyerte, ahol 1904–1906. ig tanult. Később 1907-ben Párisba ment C.N. Ruppert Bunnyher, majd tőle Rodinhez, akinél 1909-től 1913-ig dolgozott. 1912-ben a Művészházban szerepelt. 1924. nov. kollektív kiállítása volt a Nemzeti Szalonban olajfestményeiből és graf. műveiből. 86 műve volt kiállítva.

Katalogus.

JEGYZEKE.

Hindi Szabó Kata

1910. téli kiáll. Művészház.

Tanulmányfej;

Archejtanulmányok.

~~Anglia VI. 66.~~

Hindi Szakó Kata

Az anzony, rajz, 200 Kor

Ropalotafela 31. l

Művésház

1913

Karddarab vasból VII. 241.

Szabó Kata, hindi

Műcsarnok festő Kassa

1911-12 pub. kiáll 773-775, 777

55.

Ancona k. n. III. 153, V. 203, 204. — i pro-
vincia V. 203, 204. — i nékaseggház II. 162,
III. 153.

Hindi Szabó Kata

HINDI SZABÓ KATA.

773 Portrait. Színes rajz. Magánt.
774 Anyám. Olajfestmény viasszal kevert színek. Magánt.
775 Magyar asszony gyermekével. Olajf. freskó. Eladó.

GULÁCSY LAJOS.

776 Tikkasztó délután. Vízf. Eladó.

HINDI SZABÓ KATA.

777 Egy fej. Vízf. Eladó.

GULÁCSY LAJOS.

778 Székesegyház csöndje. Pastell. Eladó.

FÖLDES IMRE.

779 Hazafelé. Vízf. Eladó.

VADÁSZ MIKLÓS.

780 Jó falat. Vízf.

GÍMES LAJOS.

781 A lagunák városa. Vízf. Eladó.

KRON JENŐ.

782 Diósgyőri vasgyárból IV. Olajf. Eladó.

SCHWARCZ ELZA.

783 Evezős. Vízf. Eladó.

SENYEI (SCHÖN) JÓZSEF.

784 A londoni hatalom. Rézkarc. Eladó.

KOVÁTS KÁROLY.

785 Hajrá, húzd! Rajz. Eladó.

MÜHLBECK KÁROLY.

786 Csendélet. Kulacs és kancsó. Vízf. Eladó.

BÉR DEZSŐ.

787 Magda. Vízf. Eladó.

VÖLKEL JÓZSEF.

788 Piazza di duomo. Linoleum-metszet. Több példányban eladó.

Műcsarnok 1911/12. téli kiáll

PACZKA CORNELIA

789 Patakpart. Ceruzarajz. Eladó.

GLATZ OSZKÁR.

790 B. L. és neje arcképe. Rajz. Magánt.

LÉNÁRD IMRE.

791 Női fej. Rulo-mezzotinta. Eladó.

DOBROVIC PÉTER.

792 Leányfej. Eredeti kőrajz. Eladó.

GLATZ OSZKÁR.

793 F. B. arcképe. Rajz. Magánt.

LÁPOSSY HEGEDŰS GÉZA.

794 Csendes ország. Vízf. Eladó.

SENYEI (SCHÖN) JÓZSEF.

795 Tánc. Mezzotinta-rézkarc. Eladó.

NAGY VILMOS.

796 Műteremben. Olajf. Eladó.

RECHNITZ ELZA.

797 Mária. Olajf. Eladó.

VÁRADY GYULA.

798 Holdvilágos éjjel. Olajf. Eladó.

GLATZ OSZKÁR.

799 Pillantás a nyitott kapun át. Olajf. Eladó

UNDI S. MARISKA.

800 Egy művészlány arcképe. Pastell. Eladó.

PAP EMIL.

801 Muskátli. Olajf. Eladó.

GARZÓ BERTALAN.

802 Tabáni házak. Olajf. Eladó.

PAPP BERTALAN.

803 Irisek. Olajf. Eladó.

Szabó Katalin, Hindi

Műcsarnok festő Bpest
1924. tav. kiáll. 495, 497

Ingó műemlékek védelméről szóló

törvényjavaslat tervezete

VI. 285, 286.

Csépainé Hindi

Szabó Kata

festő

l. Ludovicem u. Ysb.

Műcsarnok

1924. őszi kiáll.

353.Z

Csépayné dr. Hindi Szabó
Katalin

Műcsarnok
1925, tav. kiáll. 277

Zólyom megyei néprajzi emlékek III. 211, 212, 213

214, 215

Szabó Kata, hindi

1915. Bevonult művések kiállítása (Trencsén): Csendélet, Honvédhusár tizedes lovon, hindi Szabó ezredes arcképe, Tanulmány fej II., Aktstanulmány, Tanulmány fej II., Fekvő akt, Férdelő akt, Tanulmány fej III., Tanulmány fej IV., Csendélet, Tájkép I., Paprika csendélet, Mezzehára, Tájkép II. Honvédhusár, Tájkép III-V. I-V.

Tanulmány fej III-VII.

Hlindi Szabó Kata

Cséprainé Hindi
Szabó Katalin, dr

kiáll.

Nemzeti Szalon
1924. nov.

Föv, Kpt.

HINDI SZABÓ KATA (szül. 1889).

176. *A művésznő édesanyja.* Jelezve: hindi Szabó Kata, Páris, 1910. V. — Ceruza, vízfesték. — Özv. hindi Szabó Józsefné úrnő ajándéka.

117.

Szépm. Muz. graf. o.

780.

781.

778.

779.

Hindy Szabó Katalin (1

Dr Csépay Károlyné

egyetemi magántanár neje
festő

Meghalt Budapesten 1929
okt. 25-én. Gázmérgezés. A hivatalos megállapítás szerint véletlen baleset történt.

Rodin tanítványa volt Párizsban. Apja Hindy Szabó tábornok már 14 éves korában küldte Rodinhoz. Ekkor csak mintázott, később kezdett festeni - Párizsban Lendecker Ottó festőművész felesége lett, de férje a háboru alatt meghalt. Hindy Szabó Katalin hazatért, kilenc évvel ezelőt vette feleségül dr Csépay Károly. Mikor négy év előtt a budai hegyek közé épitette maga tervezett villájukat, ennek falait népesitette be festmé-

30000.—	4000.—
25000.—	4000.—
25000.—	4000.—
20000.—	4000.—
20000.—	4000.—
20000.—	stb. stb.

stb. stb.

Bátran állithatjuk tehát, hogy már sok ezer ember annak köszönheti boldogulását, hogy felhivásunkat és tanácsunkat készséggel és kitartóan követte.

Szives figyelmébe!

Az összes nyereményeket tartalmazó 5. osztályu főnyeremény jegyzéket mellékelve megküldjük.

U.i. Sziveskedjék a mellékelt számokat az előző osztályu sorsjegyekkel pontosan összehasonlitani és az esetleges tévedést velünk postafordultával közölni.

Nyeremények: 300.00

és még s

7,722.000

Sziveskedjék inté

sorsjegyet megtartani.

A sorsjegyért j

sziveskedjék mielőbb ho

kifizetett sorsjegyek tartha

Azon nem reme

tana, ugy legyen szaba

az uj játék kiváló beren

annak visszatartásával

A sorsjegyek betéti ára kö

	1/1	1/2	1/4
P	24.30	12.30	6.30

Sorsjegy, játékterv. Bef.

Hiva

Hindy Szabó Katalin 2

nyeivel. Mikor a villa felépült, a villa tetejéről leesett. Halála előtt három nappal vagyonát fiatal művésfekre hagyta. Vasalás közben véletlen baleset áldozata lett.

Az Est. 1929 okt. 27.
(Dr Csépay Károlyné tragikus halálának titka.)

U 3052

ALAPITTATOTT: 1907.

BELVÁROSI VÁ

A MAGY. KIR. OSZTÁLYS

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 37.

M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI SZÁMLA 10767.

Szives tájékozásul!

Nagyrabecsült vevőink a következő főnyereményeket nyerték nálunk:

Aranykoronában:	Pengőben:
605000.—	200000.—
400000.—	200000.—
200000.—	32000.—
100000.—	30000.—
70000.—	20000.—
50000.—	15000.—
30000.—	15000.—
30000.—	10000.—
30000.—	5000.—

Tisztelt Cím

Van szerencsénk
zékét **elküldeni.** Szivesk
sorsoltattak-e. Amennyib
postafordultával hozzánk
azonnal kifizetjük, vag
b. számlája javára irj

Ha a most befej
reméljük, hogy a **most**
nyeremények folytán na

A legnagyobb

500

Hindi Szabó Kata

egy csomó rajz és
freskóvázlat

irod
2

Az Ujság

1911. szept. 3.
(e. a.: A Művészház
zsűrimentes kiállí-
tása.)

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Hindi Szabó Kata

l. 1

Bírómagfestőnek

52. l.

CSÉPAINÉ HINDI SZABÓ *Katalin*, festő és grafikus. * Brassó 1889, † Budapest 1929 okt. 25. Bécsben és Párizsban (Rodinnél) tanult; 1910 óta szerepelt a tárlatokon. Impresszionista olajfestményeiből és grafikai műveiből 1924. gyűjt. kiállítást rendezett a Nemzeti Szalónban. Néhány munkáját a Szépműv. Múzeumra, vagyonát fiatal művészek támogatására hagyta.

K-G.I 217 l

Hindi Szabó Katalin

MAGYAR MUVESZET
1931. 406, 419

törnek fölfelé és viselik a párkányzat nyugodtan lebegő konzoljait. A német építőművészet nyelve heves, pathetikus. S mind e különbségek kútfeje megint a fajok elütő természetében van. Ahogy az olasz az ajtófélfához támaszkodik, ahogy asszonya a kútból vizet mer és a korsót nyugodt, egyenletes lépésekkel, a megerőltetésnek minden látható jele nélkül viszi: kész modellje és ihletője a fajtája festőjének vagy szobrászának. A német siet, mert szorgalmas, mert akaraterős, mert munkára koncentrálja magát, mert nem is ér rá egy-egy festői vagy plasztikai *pôse*-ra. És nem is elég szép hozzá.

El lehet gondolni, milyen idegenül érintett egy Dürert ez a nyugalom, amely épületen, képen, szobron egyaránt kifejezésre jut. Tizian Venus-a és az idősb Lukas Cranach Nimfá-ja fekvő aktok. De a két kép közt nyomban szembeszökő különbségek vannak nemcsak formákban, hanem életfelfogásban is. Tizian Venus-a érett, teljes női szépség, nyugodtan fekszik a szorosan összerügg az életvitel stílusával. Azok a világi urak, akik Róma, Firenze, Velence palotáit építették, már az arányokkal kifejezésre akarták juttatni önnönhatalmukat, vagyonukat, rangjukat. Egy ilyen palotán már a homlokzatnak beszélnie kell a gazda előkelőségéről, pompaszeretetéről, művészi érzékéről. A kapu szélessége, a lépcsőház imponáló arányai és művészi ékességei, a termek végeláthatatlan sora, mindez szimbolikusan kifejezte, de egyuttal fokozta is a ház urának nagyságát. Ahol északon ilyen lépcsőket építettek, ott világosan kimutatható a „*welsch*" hatás. Ilyen meggondolás, vagy talán csak ösztönös érzés sugallta Olaszországban a nagykiterjedésű, csodás pompájú kertek építését is. Elég, ha a Villa Borghese, vagy Tivoli, vagy akár Verona gyönyörű főuri kertjeire utalunk. De cifrálkodásnak, barokk bujaságnak, ornamentikai túlzásoknak semmi helyük a renaissance e valódi alkotásaiban. A nagyság nyelve az egyszerűség, mondja Alberti

HINDI SZABÓ KATALIN (1889—1929):
A MŰVÉSZNŐ ÉDESANYJA. 1910. Ceruza, vízfesték
Özv. hindi Szabó Józsefné úrnő ajándéka

419

Hoffmann Edith dr. – A Lép-
művészi Múzeum új Wszemejer
II. Grafikai művek.

MAGYAR MŰVESZET
1931. 419 l.

Hindi Szabó Katalin

Csépai Károlyné

Lyka Károly [ ]

MAGYAR MUVESZET

1929 634

nekrolog

Csépainé Hindi Szabó Katalin

festő

erőd

Z

Napfelet. 1924. 10. sz. 474. l.

~~formanyelv – stílus~~

Spétország III. 88, 90,

Csépay Károlyné
Hindi Szabó Katalin
festő

Szinházi Élet 1924
46. sz. Önarcképének
reprodukciójával
U. 2326

A Műemlékek Ors

400/1933. szám.

Méltóságos

Thorsczkay Wiegand E

Hivatalból

műemléki ügyben

portómentes.

Csépainé, Hindi Szabó Kata

Párisban Rodinnel volt tanélvaje.. Képei az impresszion. jegyeit mutatják. Vagyonát végrendeletileg a művészifjúság gyámolítására hagyta. Egyetlen egy nem lépett közönsége elé nagyobb gyűjtemény nyelv, mert úgymond, jólétben élve nem akart a művészetnek versenytársa lenni az úgyis gyenge piacon.

Lyka Károly, Festénetünk a két világháború között, Bp. 1956, 73. l.

MDK

Csépay K. dr.-né Hindy-Szabó Kata, festő
kiáll. rend. első fényének Lendecke híres
német festőműv. harpalékától.

Szinh. Élet, 1925. 15. sz. – 96. l.

MDK

Dr. Csépayné Hindi Szabó Katalin, festö

Katona Nándor arcképe. Of.

MKF. Műcs. Tavaszi kiáll. és Gyüjt. kiáll. 1925 máj.-jun.

Kat. 2e.l.

Dr.Csépayné Hindi Szabó Katalin

Katona Nándor arcképe,

O.M.K.T. 1925. május. 2o 1.

Csépayné Hindi Szabó Katalin MDK

Katona Nándor arcképe

Mücsarnok 1925.Tavaszi kiállitás

MDK

dr.Csépayné Hindi Szabó Katalin

Katona Nándor arcképe, of.

Tav. kiáll. Múz. 1925. máj. 2o. l.

Csépayné Hindi Szabó Katalin MDK

Katona Nándor arcképe

Mücsarnok 1925 tavaszi tárlat

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Primula, grafika
Panni, "
Dr.Cs.L. "
Prakfalva, "
Trencsén, "
Szakolca, "
Eső, "

Nemzeti Szalon XLI. csop.kiáll. 1924. nov.
11-14 1.

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Almafa,	grafika
Kassai ég,	"
Köd a dünákban,	"
Plage,	"
Támaszkodó lány,	"
Annie,	"
Csodahajó,	"

Nemzeti Szalon XLI. csop.kiáll. 1924. nov.

11-14 1.

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Knocke, grafika
Holland szélmalom, "
High sea, "
Esős idő, "
Napnyugta a tengeren, "
Távoli erdő, "
Gőzös, "

Nemzeti Szalon XLI. csop.kiáll. 1924. nov.
11-14 l.

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Ottó, grafika
Fáradt mő, "
Férfi fej Kassáról, "
Skurz, "

Nemzeti Szalon XLI. csop.kiáll. 1924. nov.
11-14 l.

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Róma, Janiculus, olaj
Eső, "
Budai temető, "
Tavasz a Szigeten, "
Margitsziget ősszel,"
A tenger Triestnél, "

Nemzeti Szalon XLI. csop.kiáll. 1924. nov.

11-14 1.

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Régi Magyarország egyik tája, olaj
Krems a/D "
Tihany, "
Otilia, "
Paradicsomi táj, "
Kelenföld, "

Nemzeti Szalon XLI. csop.kiáll. 1924. nov.

11-14 l.

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Viaszfej, olaj
Anyám, "
Öreg bácsi, "
Alföldi táj, "
Nagy csendes viz, "
Tájkép, galambházzal, "
Philémon és Baukis, "
Nyári délután Szolnokon, "

Nemzeti Szalon XI.I. csop. kiáll. 1924.nov.

1.

11-14

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Melancholia olaj
Bretagnei pásztorlány, "
Önarckép, " "
Doktorkisasszony, "
Leányka virággal, "
Kötéltáncos, "
Freskó, "

Nemzeti Szalon XI.I. csop. kiáll. 1924.nov.
11-14 l.

Dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Kedvesnővér, olaj
Provencei emlék, "
Tanulmányfej, "
Bariss tábornok arcképe,"
Tulipán, "
Csendélet, "
Cinera, "

Nemzeti Szalon XLI. csop. kiáll. 1924.nov.
11-14.

Dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Vérmező, olaj
Szélcsend, "
Holttiszai részlet, "
Füzek, "
Balatonfüred márciusban, "
Aratók, "
Halastó, "

Nemzeti Szalon XLI. csop. kiáll. 1924.nov.
11-14 l.

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Velencei piros házak, olaj
P$_o$nte St. Trinita, "
Balaton délben, "
Hajnal, "
Nap nyugta, "
Csónak a Holttiszán, "

Nemzeti Szalon XLI. csop.kiáll. 1924. nov. 11-14 l.

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Fej, /Clot kőnyomata/
Szürke és barna, grafika
Anyám, "
Görög fej, "
Galletné, "
Csáky, "
Futó nő, "

Nemzeti Szalon XLI. csop.kiáll. 1924. nov.

11-14 l.

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

"Fresque" grafika
Párisi fej, "
Tót fiu, "
Férfi akt, "
Porcellánfej, "
Tormász, "

Nemzeti Szalon XLI. csop.kiáll. 1924. nov.

1.

11-14

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Rózsaszinü akt, grafika
"Tagore", "
Rodin, "
Fiatal leány, "
Japán, "
Maszka, "

Nemzeti Szalon XLI. csop.kiáll. 1924. nov.

11-14 l.

dr.Csépainé Hindi Szabó Katalin

Vékony leány, grafika
Ella, "
Ülő akt, "
Egyptomi nő, "
Pasztell fej, "
Játékkutya, "

Nemzeti Szalon XLI. csop.kiáll. 1924. nov.
l.
11-14

MDK

dr. Csépainé Hindy Sz.Katalin,

a N.Sz.által rend. 63 csop.kiáll. egyik-másikán szerepelt. 1924.

A Nemz. Szal,400-ik jub.és a KEVE XX-ik kiáll.-a. 1929 .febr.

MDK

dr. Csépayné Hindi Szabó Katalin

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 33. l.

Hindi Szabó Katalin

: TANULMÁNYFEJEK

IN MEMORIAM

HINDI SZABÓ KATALIN, CSÉPAI KÁROLYNÉ, nagytehetségű festőnő, rövid művészi pályafutását tragikus módon akasztotta meg a halál. Egy csipkeruha vasalása közben gázmérgezésnek esett áldozatul budapesti villájában, október 25-én. Nemeslelkűségét, finom gondolkodásmódját jellemzi, hogy az utóbbi években alig vett részt a kiállításokon, mert — úgymond — jó módban élve, nem akart a művészeti piacon szegényebb sorsú festők versenytársa lenni. Ismerve fiatalabb nemzedékünk súlyos anyagi helyzetét, férjével egyetértve elhatározta, hogy holtuk után villájuk, minden berendezési tárggyal együtt, a Képzőművészeti Főiskolára szálljon örökségül s abban tehetséges fiatalabb művészek kapjanak otthont és műtermet. Amilyen gyöngéd volt a lelkülete, olyan finom volt a művészete is. Kivált rajzain, amelyek leheletes könnyedségűek, árulta el szenzibilis, nagy kultúrán átszűrődött tehetségét.

Brassóban született 1889-ben, zsenge korát Kassán töltötte, ahol atyja csendőrezredes volt. Itt ismerkedett meg egy fiatal, lembergi születésű zászlóssal, Otto F. C. *Lendecke*-vel, aki már akkor tehetséges rajzolónak mutatkozott. Egymást a művészi pályára biztatva kikerültek Párisba, ahova a művésznőt anyja kísérte s ahol *Lendecke* 1911-ben feleségül vette. A művésznő eleinte Rupert *Bunny*-nek volt tanítványa, később ő is, férje is főképp *Rodin* művészetén okult. Még párisi útja előtt rövid ideig tanult *Griepenkerl*-nél, de igazi hatással csak *Rodin* volt reá. Férjével 1914-ben Budapestre költözködött, miután két évvel előbb itt már bemutatkozott a Művészházban. 1915-ben Bécsbe költözködtek, ahol 1918-ban özveggyé lett. Éveken át újra Budapesten munkálkodott s a háború után felesége lett *Csépai* Károly dr. egyetemi magántanár belgyógyásznak. Egyetlen egyszer lépett nagyobb gyüjteménnyel a nyilvánosság elé: 1924-ben a Nemzeti Szalonban, ahol pasztelleken és grafikai munkákon kívül egy sor olajfestményt is állított ki (Kedvesnővér, Provence-i emlék, Vérmező, Holttiszai részlet, Doktorkisasszony, Kötéltáncos, Tihany, csendéletek stb.). A kritika ezeket az újabb műveket éppoly barátságosan fogadta, mint régebben, amidőn még erősebb párisi hatás alatt festett. Ettől fogva azonban a művésznő nem vett részt kiállításainkon. — A finomlelkű művésznőt széles körben tisztelték s bár temetése zuhogó esőben folyt le, mégis többszázan kísérték utolsó útjára a farkasréti temetőbe. Művein kívül nemes alapítványa is megörökíti nevét.

MAGYAR MŰVÉSZET

M.D.K.

Csepcsányi István, parádi kőművesmester

1874-ből származó terjedelmes r. k. templom bővítési terve az egri érseki levéltárban fennmaradt

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, old.

M.D.K.

Csepcsányi István, parádi kőművesmester,

terpesi r.k. templom bővítéséről készített terve 1874-ből fennmaradt.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémiai kiadó, 319 old.

CSEPCSÁNYI István parádi, kőmüves mester, akinek a terpesi rk. templom bővitéséről készitett terve 1874-ből fennmaradt.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

O Csepcsányi Tibor

rajzoló

l.

Bar Bpestbalp

IV. l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Csépányi Tibor

Acsay Judit: A vagy titokzatos tárgya

Művészet, 1983. február

Csépe Ferenc

A megjeszékhelyi Helyőrségi Klubban megnyílt képzőművészeti bemutatón zománc kompoziciói szerepelnek.

T.A.: Képzőművészeti bemutató a megjeszékhelyen. Kalai Hírlap, 1972. aug. 15.

CSÉPE László építész

Cs.L./CSÉPE László/: Továbbképző és Szabadidő Központ, Orosháza-Gyopárosfürdő (jelenleg „Tópart Panzió").Építész: Csépe László. = Magyar Építőművészet, 83,1992,1. 49 ill.

Csé-pe Magdolna, grafikus

Kevé András: Madarak c. könyvét illusztrálta

8.

-: Most jelent meg

Népszabadság, Bp. 1978 szept. 29.

Csépe Magdolna grafikus

Sz. Szolnok, 1927 márc. 14

Kádár Géza

~~Ø~~ végzett 1950-51.

56753 szám

Értesítem a Bizott-
június hó i-én tart
szóló és másolatb
jegyzőkönyv tart
vettem.

Budapest
A minisz

Csépe Magda

Illuntrálta a Szécsi Katalin - Csépe Magda: Parányi bölcsőlakók c. körpet.

Magyar Hemzet, 1967. jún. 4. 13.
Vasárnapi Könyvszemle

MDK

Csépe Magda

Nagy Tibor: Győzött a páros munka az ifju épitészek és képz.művészek kiállitásán. SZ 1952 ? nov. 5. 4 l.

MKD

Csépe Magda, grafikus

Kéri Katalin: Parányi bölcsőlakók c. könyvéhez kérített rajzokat.

K. G.: Könyvhét előtt 34

CSALÁD és ISKOLA, Bp. 1967. máj. XVIII/5

Csépe Magdolna, grafikus

...al. A *Csépe Magda* raj-
zaival ékes képes hajtoga-
tó a *Virágos rét* címet vi-
seli. P... ez viszont

—: Amúr-parti mesék

Esti Hírlap, Bp. 1981 ápr. 23.

2

Csépe Magdolna, grafikus

Uszpenszkij: Kisöreg. Meseregeny — Keve András—Csépe Magdolna: Madarak. Búvár zsebkönyvek (Móra).

– Most jelent meg

20

Népszabadság Dr. 1981. júl. 19.

Csepei Tibor, mügyűjtő, műv.-i írt

Az Ikarus Művelődési Ház kultúrterében Victor Vasarely festőművész kiállításának megnyitójan Dés Mihály Csepei Tiborral beszélget, akitől megtudja, hogy okt. 15.-ten Párizsban nyitja meg Vasarely-kiállítását. Csepei birtokában is van elég sok Vasarely-kép.

Láttuk, hallottuk,

1983. X. 7. Petőfi 10.45 /Berger T./.

Csepei Tibor, műgyűjtő, művészetkedvelő

Hőgyészen és itthon, Magyarországon Csepei Tibor népszerűsítési kedvelte Vasarely alkotásait. Nyolc év alatt több mint ezer kiállításon mutatta be saját, kb. 150 grafikából álló Vasarely-gyűjteményét.

D. K. J.: Vasarely Hőgyészen.

Népújság Tolnai.

Csepei Tibor, művészeti író

Szarvason, a Tessedik Sámuel Múzeumban tegnap Victor Vasarely alkotásaiból nyílt kiállítás. A kiállítást Csepei Tibor nyitotta meg, aki magángyűjteményét rendelkezésre bocsátotta. A megnyitón Csepei Tibor a világ minden tájáról elérhető képeiről mutatott be diákat. — A kiállítás júl. 10.-ig látogatható.

V. T.: Vasarely kiállítás Szarvason,
Békés Megyei Népújság 1984. jún. 16.

Egymás nevét sem tudtuk

Emlékezik a parancsnok

Néhány megemlékező szó mindenképpen jár nekik. Mert mintha elfeledkeztek volna róluk... Azokról a fegyveresekről, akiket mai szóhasználattal felkelőknek mondanánk, s akik 1956-ban csakem két héten át vigyázták Erzsébetváros központját, az akkori Lenin körút 6. szám alatti épületet és környékét. Vagyis a hajdani „pártszékházat", a mostani polgármesteri hivatal székhelyét.

Történt pedig, hogy azon a bizonyos forrongó októberi délutánon, amikor a tüntető tömeg a Hősök tere irányából a Dózsa György úton tovasodródott... Közülük egy kisebb csoport – VII. kerületi lakosok, talán hatan, heten lehettek – elhatározta: elfoglalják a nevezett pártszékházat, s tőlük telhetően hasznossá téve magukat, részt vesznek a *rendfenntartásban*. Akadt köztük alig húsz esztendős és meglett korú is. Ám, hogy hogy nem, vezetőjüknek a 36 esztendős katonaviselt *Borbély Tibort* fogadták el.

Az energikus férfi önnön soraikban is rendet, fegyelmet követelt. Először átvizsgálták az épületet; jó néhány kézifegyvert (katonai golyóspuskát) találtak. Aztán az első emeleten berendezték a forradalmi bizottság *hangos híradóját*. A bejárat fölötti hangszóró naphosszat folyamatosan ontotta a híreket, tájékoztatták a lakosokat az eseményekről, s arról, mihez tartsák magukat. Telefonon, rádión, futárral érkezett a híranyag, amely így messze környékre eljutott.

A fél tucatnyi felkelő pedig egymást váltva *járőrözött*, egészen az Andrássy útig: ne fosztogassák a boltokat, és a lakosok érezzék, hogy védik őket, ne félve közlekedjenek az utcán. Amúgy az erzsébetvárosi boltok akkoron – érthető okokból – zárva tartottak. S ki gondolta volna: kulcsaikra is rátaláltak a pártszékházban.

„Egészen a közelmúltig senkinek sem beszéltem erről" – idézi az esetet a ma már 72 esztendős Borbély Tibor – „Attól tartottam, hogy ha híre megy, valaki esetleg visszaélhet ezzel."

Nem is hagyták el a házat, ott is aludtak; hozzátartozóik hoztak nekik olykor meleg ételt, vagy nagy ritkán hazaruccantak. Egy napon, november 3-án aztán, vételezvén a rossz híreket, megmozdult a környék: gyerekektől az aggokig a lakosok szedték, hordták a macskaköveket, torlaszokat építettek a New York palotától a Király utcáig. Másnap Borbély Tibornak megüzenték: Nem tanácsos hazamennie a Klauzál utcába; meneküljön.

A Lenin körút 6. gondviselői szétszéledtek. *„Egymás nevét sem tudtuk"* – emlékezik a parancsnok. – „Akkoriban nem volt szokás ezt megkérdezni."

P. S.

Remeteként él a világhírű művész

Vasarely-képeket gyűjt a zenész

A lakása akár egy múzeum. Mindenfelé – sarokban, falon, szoba közepén, előszobában – értékes műtárgyak: kínai vázák és tányérok, elefántcsont-faragványok, képek, ősi és a legmodernebb hangszerek. A legértékesebb gyűjteménye azonban Vasarely-képekből van. Magyarországon híres „opartokból" neki van a legtöbb, de Európában is előkelő helyen áll ezen a téren. *Csepei Tibor* zenepedagógus, zeneesztéta Vasarely-rajongó, a nagymester csaknem félezer (!) színes képét mondhatja magáénak. Ő a művész magyarországi képviselője, kerületünkben él.

– Hogyan került kapcsolatba Victor Vasarely-vel?

– Beleszerettem a művészetébe. Munkánk alapja a matematika, a tankönyveim rendszere ugyanis hasonló felépítésű, mint Vasarely alkotásai, természetesen az egyik a zene, a másik a képek nyelvére fordítva. Amikor hazánkban is népszerűvé váltak művei, felfedeztem – előbb persze csak ösztönösen éreztem – a közös vonásokat. Az ő képei zenei hangokra átfordíthatók, a zene pedig a kép nyelvén is megjeleníthető. Gyűjtöttem a munkáit, majd levelet írtam neki, és egyszer meglátogattam Franciaországban is. Körülbelül 13 évvel ezelőtt barátkoztunk össze, azóta évente találkozunk, és lassan egy évtizede felkért ügyeinek intézésére. Nemcsak Magyarországon, de Algériában, Líbiában, Németországban, Ausztriában, Csehszlovákiában, Romániában és más országokban is bemutattam munkásságát.

– Önnek ez bizonyára nem kevés költségébe kerül.

– Valóban, hiszen a csomagolást, az üvegezést és a szállítást is én bonyolítom le. Rengeteg talpalással, levelezéssel és telefonálással jár egy-egy kiállítás megszervezése, és mindezért mindössze néhány ezer forintot kérek a gyáraktól, üzemektől, illetve a művelődési házaktól. Sajnos sokszor nem becsülik meg az alkotásokat és hanyag kezelés miatt egy-egy képem tönkremegy – a három több tízezer forint.

– Akkor miért csinálja?

– A művész kért fel, illetve bízott meg, hogy népszerűsítsem műveit. Ez azonban semmilyen kötelezettséggel nem jár, tehát nem írt elő nekem penzumokat, amelyeket teljesítenem kellene, ennek ellenére több mint ezer (!) kiállítás van már mögöttem. Kötelességemnek érzem ezt, hiszen vonzódom Vasarely művészetéhez, ugyanakkor a véremben van, hogy adjak valamit az embereknek.

– Mint zenepedagógus is?

– Igen. Zenei témában több mint 20 könyvem jelent meg, hazánkban és külföldön. Algériában hónapokat töltöttem a feleségemmel és feldolgoztam, rendszerbe gyűjtöttem az algíri népzenét. Egyébként 33 éve vagyok zenepedagógus, illetve előadóművész. Főleg a gitár és a népi hangszerek állnak hozzám közel.

– Mostanában keveset hallani a művészről.

– Nagyon beteg már, túl van a nyolcvanon és ki sem mozdul párizsi otthonából. A felesége nemrég halt meg – hozzá senkit sem engednek be a rokonok. Igazi remeteként él, már egy éve nekem sem sikerült találkoznom, beszélnem vele.

T. L.

Az időseket ellátó Területi Gondozás szervezete és intézményei Erzsébetvárosban

I. sz. Gondozási Központ
Akácfa u. 61. Tel.: 142-9576
Ellátási területe: Rákóczi út – Károly körút – Király utca – Erzsébet körút által határolt terület.
1. sz. Idősek klubja
Akácfa u. 61. Tel.: 122-5084
4. sz. Idősek klubja
Dohány u. 20. Tel.: 122-1897

II. sz. Gondozási központ
Peterdy u. 16. Tel.: 122-4489
Ellátási területe: Dózsa Gy. út – Liget fasor – Rottenbiller u. – Landler J. út által határolt terület.
5. sz. Idősek klubja
Peterdy u. 16. Tel.: 142-9386

III. sz. Gondozási központ
Dózsa György út 46.,
Tel.: 141-5533
Ellátási területe: Dózsa Gy. út – Thököly út – Rottenbiller u. – Landler J. út által határolt terület.
6. sz. Idősek klubja
Dózsa Gy. út 46.
Tel.: 122-7496

IV. sz. Gondozási központ
Király u. 97. Tel.: 142-1493
Ellátási területe: Rákóczi út – Rottenbiller u. – Király u. – Erzsébet krt. által határolt terület.
7. sz. Idősek klubja
Király u. 97.Tel.: 142-5907
3. sz. Idősek klubja
Rózsa u. 3. Tel.: 122-8661

Speciális feladatokat ellátó a
2. sz. Murányi utcai klub
Murányi u. 32. Tel.: 121-4181

Díjtalan munkajogi tanácsadás!

A LIGA Szakszervezetek jogsegélyszolgálata októbertől ingyenes tanácsadást ad munkaügyi kérdésekben. A szolgáltatást bárki igénybe veheti

minden kedden és csütörtökön
15 és 17 óra között.

Helyszín: Budapest XXI. (Csepel), Kossuth L. u. 85–87., SZDSZ iroda.
Szeretettel várjuk a tanácsra várókat!

LIGA Szakszervezetek

TÉLI REGE

...és akkor jött a hétfejű sárkány és...
– és finom meleget okádott...

Meghalnak a fák...

Óvatosan a sóval!

Jöjjenek inkább a hóekék

Lehet, hogy mire ezek a sorok megjelennek, hó borítja a főváros utcáit, s megkezdődik a sózás. A sózás, amelyet minden környezetét óvó polgár ellenez, amelyről évek óta dúlnak a viták, s amelyről számtalanszor elhangzott már, hogy mennyire tönkreteszi az utakat és milyen sokat árt a növényeknek. Mégsem tudunk megszabadulni tőle. Sovány vigasz, hogy a nálunk gazdagabb országokban is inkább csak írnak a sózás ártalmairól, semmint tennének ellene. Úgy gondoljuk, azért érdemes megismerni, milyen a helyzet másutt.

Az USA északi vidékeinek helyi hatóságai mintegy 10 millió tonna kősót szórnak ki minden télen, Kanada Ontario tartománya pedig évente 1,2 millió tonna sót használ fel az utak szórására. De ez súlyos árat követel. Az még hagyján, hogy a só szaga és íze napokig a levegőben lebeg a kiszórást követően, beleivódik a kabátokba és a kesztyűkbe, sőt a kutyák téli sétáit is elrontja azzal, hogy a mancsukra tapad.

Súlyosabban esnek latba azok a *hatalmas költségek, amelyek a só által okozott korrózióval járnak.* Ontario közlekedésügyi minisztériumának becslése szerint az utak sózása által okozott környezeti károk mintegy 10–20-szorosát teszik ki a só közvetlen költségeinek. Az USA Közlekedésügyi Kutató Szervezetének egyik bizottsága egy nyilvánosságra hozott jelentésében arra a megállapításra jutott, hogy az amerikai gépkocsiipar évente 1,9–2,9 milliárd dollár közötti összeget költ teher- és személyautókhoz való korrózióálló anyagokra és bevonatokra.

Az Egyesült Államok északkeleti és középnyugati részén található elrozsdásodott hidak és parkolóházak javítási költségei a becslések szerint évi 200–500 millió dollárra rúgnak. A tanulmány leszögezi, hogy az elmúlt 30 évben *„az utak sózása bármely egyéb tényezőnél jobban tette tönkre idő előtt a hídpályákat"*.

A só által okozott károk nagy része nehezen fejezhető ki mennyiségileg. Az útpályafenntartó hatóságok a sót teszik felelőssé *az útmenti fák mintegy 5–10 százalékánál tapasztalható satnyulásért*, a hulló levelekért és tűlevelekért, esetenként az elhaló ágakért és gallyakért. Az USA helyi hatóságai évente nagyjából 10 millió dollárt költenek arra, hogy az utakra kiszórt sót távol tartsák az ivóvíztől. Dacára azonban ennek a sokfajta kárnak, még mindig nem találtak elfogadható alternatívát a sóval szemben.

Számos repülőtéren, ahol aggódnak a kloridbázisú jégtelenítőknek a repülőgépek törzsére gyakorolt korrozív hatása miatt, karbamidot használnak a kifutópályák tisztán tartására.

A karbamid azonban *körülbelül a tízszeresébe kerül a sónak*, vékony csúszós réteget hagy maga után, ezenfelül igen nagy hidegben nem is elég hatékony.

Számos önkormányzat homokkal próbálkozott, amely inkább csiszolókoptató hatású, semmint jégtelenítő. *Max Perchanok*, Ontario tartomány közlekedési minisztériumának kutatója erről így vélekedik: „A homok oké – mindaddig, amíg hajlandóak vagyunk 50 km/óra sebességgel haladni egy göröngyös felületen."

A só legújabb keletű vetélytársa a kalcium-magnézium-acetát (CMA). Ez a vegyület a dolomitos mészkő és az ecetsav reakciója során keletkezik. Kevésbé korrozív hatású, a sónál csekélyebb kárt okoz a környezetnek, és a legtöbb más anyagnál jobban megközelíti a só jégtelenítő hatását. *De 20-szor annyiba kerül*, mint a só, továbbá nagyobb mennyiségben kell alkalmazni, hogy hatásos legyen.

A sózás által okozott károk miatt aggódók számára pillanatnyilag az nyújthatja a legtöbb reményt, hogy az amerikai helyi hatóságok pénzszűkében vannak, és a költségvetésük megkurtítására kényszerülnek. Így egyebek között számos város kevesebb sót szór ki az utakra havazás után, mint régebben.

Torontóban például ahelyett, hogy rögtön elrendelnék a sószóró teherautók útnak indítását, mihelyt elkezd havazni, *inkább támaszkodnak a hóekék használatára.*

Meglehet, talán ez lenne a legfájdalommentesebb és legésszerűbb megoldás nálunk is.

P. Á.

„Meg kell a búzának érni"

– szólt a dal. Az Almássy téri Szabadidőközpontban ifjak és idősebbek az első budapesti táncház megalakításának 20. évfordulójára emlékeztek december 4-én

Arra a korra, amikor a hivatalos kormányzat mindent nacionalistának bélyegző politikája ellen lázadva a népi hagyományok felé kezdett fordulni a városi, nagyvárosi diákság.

Emlékek kavarogtak, megjelent mindenki, aki számít, zenészek, koreográfusok, táncosok, a mozgalom éltető közönsége. És fogadták: nem engedik, hogy történelemmé merevedjen a kezdeményezés.

Az **egészségügyi alapellátásról** tartanak tájékoztatást és válaszolnak a lakosság kérdéseire a családi (házi)orvosok január 13-án 17.30 órakor a VII. kerület, Erzsébet körút 40–42. sz. alatti előadóteremben.
Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

Kutyatulajdonosok figyelem!

Megnyílt Erzsébetváros első kutyafuttatója a Hutyra Ferenc utcában!

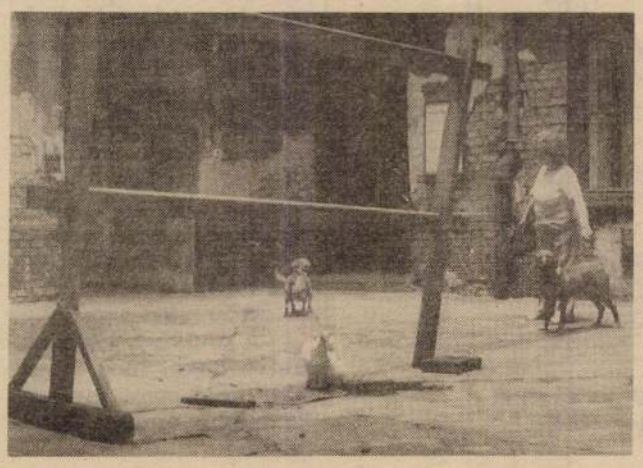

Vigyázni kell vele – közveszélyes munkakereső!

Csepel (régi) rk. templom

(Pilis vm.)

Péter és Pál tiszteletére
építtette Bíró Márton
püspök 1746-ban.

Pehm. 459. l.

Csepeli pléb. templom

(Pilis vm)

Szt Lipót tiszteletére
épittette Biró Márton
püspök 1754-ben.

Pehm 459. l.

Krippel (testő, —)
A Vor allegóriája. Fa, olaj, 41 x 54 cm.

Maszlaghy II. 260. szám

Csepeli királyi pallas

l.

Ger MRE

75, 118. l.

1395. Zolthai-Zehrer József.
Fiumében 1887 július 1

v. Czelesztin
~~[illegible]~~ pápa

Pietro del Morrone,

Szent Péter templom
mennyezetes trónuson ül az
jére a legidősebb bibornok
ki kezét összetéve tartja.
nagy áll. Előtte pedig, balr
pasz arczú Martell ~~Kár~~ Károl
háttérben és legelől jobbra
mögött a testőrök és a Kyri
hatók. Öltözete a pápának:
korona, hermelines palást n
ben. Jelzése balról: Copia:

Vászon, méretei 95
Az 1913 május 16-iki 87725
~~[illegible]~~
szereztetett 300 K-án -- Át
ber 19-iki 145789 sz. rem

(1044-913).

2-9-10 p.

Sz.
18

CSEPEL GALÉRIA Részlet

Új Művészet
2004. Május

XV. évf. 5.

46. old.

Csapez Károly, festő

Új Műv. 2003. 2. p. 40.

P2. melléklet

1

(Az igénylő tölti ki) **I.**

mogatási döntésről

mot beírni): ☐ Megnevezése:
.....

.250 eFt éves nettó árbevétellel rendelkező

utott, max.700 MFt/év nettó árbevétel vagy 500 MFt/év

tt, max.700 MFt/év nettó árbevétel vagy 500 MFt/év

ztatott, max. 4000 MFt/év nettó árbevétel vagy 2700

nkormányzat)
lapítvány, Kht)

áról szóló 1999. évi XCV. Tv. alapján;
nkormányzati vagy 3. és 4. vállalkozási formákon kívüli
avazati jog alapján külön-külön és együttesen sem
fektetőket (pl.:bank, befektetési társaság, biztosító Rt.,

CSEPELI ESZTER

Nyári testek vonzásában

KIÁLLÍTÁS

Első kiállításmegnyitójára készül Csepeli Eszter a Godot kávézóban. A leendő operatőrhallgató reggel berohan a kiállítóhelyre, a felfüggesztési technikán gondolkozik, hogy mely képek erősítenék egymást az elrendezésben, s melyek kerüljenek minél távolabb egymástól, hoppá, egy kép még paszpartuzásra vár. A technikai akadályok elhárítása után jönnek a személyes dilemmák: vajon esni fog, felveheti-e a sárga csizmát anyja fiatalkori kék muszlinruhájához, mindenki befut-e, aki megígérte, s vajon milyen fogadtatásra talál a verniszázs.

Csepeli Eszter tizennégy éves kora óta fényképez és érdeklődik a filmezés iránt, de tizenkilenc esztendős koráig nem jutott eszébe, hogy ezt a pályát válassza. A sötétkamra – míg más gyereknek a félelem és borzongás közegét jelentette – számára a tökéletes elrugaszkodás világa volt, egy szobasziget, ahol egyedül lehet és kikapcsolhatja a külső impulzusokat. A tudatából hívta elő a fotókat, ezért azok képesek voltak visszaadni a korábbi külső élményekből belsővé váló képeket. Később már tudatosan kísérletezett és lépett tovább kifejezésmódjában, és az ösztönösséget mindinkább felváltotta a gondolatiság. Nyári testek című kiállításának képein legközelebbi barátai pózolnak a 2003–2005-ös nyarakon. A fotók mégsem portrék, hanem különböző fényviszonyokban, környezetben és textúrában életre kelő torzók, a 20. századi filmezésben mindinkább teret hódító levágott és kimerevített testrészekkel, amelyek külön életet élnek, leválnak az emberről, s önálló entitásként reflektálnak a rájuk szegeződő és őket beárnyékoló fényre.

Csepeli Eszter fotói nem portrék, hanem torzók

A testek a fényvisszaverődés eszközei, hiszen a fény emeli ki a bőrt és a ruhát mint önálló textúrát a metaforikus szürkeségből. Annak ellenére, hogy Eszter nem portrékat készít, a pillanatok intimitása feltételezi a lelki összhangot a képek szereplőivel, hiszen sokszor makroobjektívvel „veti rá" magát áldozatára, és nem voyeurként leselkedik messziről. Az emberek aurájába is belemegy, de a kiszolgáltatottság nélküli lecsupaszítottságot akarja bemutatni, a szexualitás nélküli erotika materiális kisugárzását.

SELMECZI BEA

Csepeli Eszter: Nyári testek
Godot Galéria (Bp. VII., Madách u. 8.)

PROGRAMOZÓ

13[00] Déli koncert – Frank Sinatra-örökzöldek
Hámori Szabolcs (bariton), Vajdovics Árpád (bőgő), Mogyoró Kornél (dob), Dinyés Dániel (zongora)
Budapest, Spinoza Ház (VII., Dob utca 15.)

17[00] Álomkönyv – könyvbemutató
Mohás Lívia Álomkönyv című könyvét Szabó Magda mutatja be.
Km.: Fullajtár Andrea színművész
Budapest, Alexandra Pódium

Csepeli István

fafaragó

-györke-:

Szállítása tatabányai Népházban

Dolgozó 7 Lapja

1979 nevt 7.

Csepeli István, fafaragó

Tatabányán, a harmadik országos fafaragó-tábor résztvevői alkalmi alkotósátrakban dolgoznak. Csepeli István, a Népház balettermében a földön fekve dolgozik egy hatalmas oszlopon. „Memento a magyar népművészethez" címmel egy hatalmas térplasztika megalkotására készül. Ez az első darabja. (emlitve). Eddig minden alkalommal eljött a táborba az ismert barátokhoz, faragó társakhoz.

Tóth Ilona: Mozaikok a III. országos fafaragó-tábor életéből.

Dolgozók Lapja, 1981. aug. 30.

Csepeli István

Csepeli István fafaragó népi iparművész kiállítása nyílt meg csütörtökön a Paksi Művelődési Házban.

Magyar Nemzet 1987. III. 13.

Csepeli István fafaragó népi iparművész alkotásaiból rendeztek kiállítást március 12-én a paksi Munkásművelődési Központban, amelyet dr. Rosner Gyula régész nyitott meg.

CSEPELI ISTVÁN (faragó)

Dunatáj, 1987/2. Borító/3.

A gazdagsága miatt oly sokszo
az irodalomtörténet is számos r
lomtörténészek is figyelmeztetn
korszak főjellegzetességét egyr
szöri jelentkezésben, másrészt
értékelésében látja. Az irodalo
súlyozzák, hogy "legalább annyi
harmadát az előzményekhez csato
elejére". /Mezei M. tanulmánya:
Bp.1974.p.173./

7. Összegezés

A bevezető fejezetnek tehát ös
fő művészi törekvéseit, ill. t
a tendenciákat, amelyek a felvi
és mind erősebb érvényesülését
helyi, akár Fellner egri működé

CSEPELI István szobrász

Bankó András: Folyamategész: [beszélgetés Csepeli Istvánnal] = Hitel, IV. évf. 12. sz. 1991. június 12. 36-38. p. ill.

című kötettel, melyet az i
és amely egy kötetben, szé
ra összegezi a legfrissebb
honfoglalás korától napjai

Bibliográfiai jegyzék
kötet foglalkozik tudomány
továbbá a reneszánsz, a ba
korával. Célszerünek látsz
nyilvánosságra hozni a kéz
redményeit; később a kézik
üteme és a nyilvánosság má
a kialakitása miatt már ne
köteteket.

CSEPELI István

Folyamatégész

Csepeli István: fafaragó és népi iparművész – az ismert skatulyázás szerint. Lénye, művészete, egész személyisége úgy jellemezhető, mint aki állandóan kérdéseket gyűjt és válaszul tárgyakat formál. Mindegy tehát, fát-e, vagy más anyagot mintáz meg, s mindegy faragja-e vagy metszi, fűrészeli, vési, berakással ékíti, spanyolozza, színezi; a keze alól kikerülő alakzatok jótállnak készítőjükért. Egyre táguló körben gyarapította s gyarapítja ismereteit, művészi gondolatköreit.

Pályafutását nincs értelme esetleges, illetve valószerűtlen korszakokra föltöredeztetni: egyik megoldandó önkifejezési nehézségből adódik a másik kivitelezési feladvány s következik a többi. Ebben az időtlenségben bontakozik ki egyéni fölfogása, tárgyformáló genezise, művészi habitusa. Az évszámok? Világracsusszant 1945-ben, kijárta újpesti iskoláit, s – apja nyomdokain – műbútor-asztalosként szabadult 1963-ban, bár szobrásznak készült, így aztán kőfaragóként dolgozott 1968-tól 1971-ig.(A történet jelképi erejű: Lenin-szobrot rendeltek egy vidéki város számára, ő kapott megbízást a gránit talpsíkjának egyengetésére s ettől „minden baja" lett: tokszalagtágulás a kézfején, a karjában, érroncsolódás, ínhüvelygyulladás, egyebek; úgyhogy e foglalatosságával szakítania kellett, pedig a heraldikai feladatok valóban vonzották. Végtére szobrászi tapasztalatokkal gazdagodva térhetett vissza a fához, s fedezhette föl magának később a szaru, a csont sajátos megmunkálást igénylő, gazdag formaalakítási lehető ségeit.) Dunaföldváron, felesége falujában telepedett le 1970-ben, s helybéli munkásságának közel két évtizednyi megbecsültsége révén ő rakhatta fába a várossá avatás ceremóniájának díszéül szolgáló alkalmi címert. Közben – 1983 körül – arról szóló hivatalos papírhoz jutott, hogy ő ezt az egészet komolyan csinálhatja.

Egyéni és csoportos kiállításainak fölsorolása nem mérvadó, kevéssé értékkifejező lenne ahhoz a gondolatisághoz, amit képviselnek munkái (népi iparművészeket jószerével csak kollektív verniszázsokon, seregszemléken szokás eltűrni...) ám tény, hogy aránylag ritkán szerepel tárlatokon. Annál meglepőbb lehet, amikor idén júniusban megnyitják majd kiállítását Európa egyik legparányibb államában: Lichtensteinben.

– Van-e valami sorsszerű, eleve elrendelt abban, hogy valaki csővázas, nikkelezett székeket készít-e, vagy esetleg archaikus elemeket fölhasználó fa-ülőkéket?

– Ez csak részben tudatos választás; a tanult, szerzett ismereteken kívül a belső irányultság is belejátszik, ki mire fogékony. Például amikor egy néprajztudós kijelenti valamiről, hogy az archaikus, számomra ezzel csak egyet közöl: nem tud mit kezdeni vele, mint ma élő halandó. Engem mindig is az izgatott, hogy ezeket az ódon formákat miként lehetne újra életre kelteni, illetve új életre kelteni. E két megfogalmazás nem zárja ki egymást; vagy van rá szüksége a ma élő halandónak – és akkor újra életre kelthető –, vagy meg kell keresni azt, ahogy szüksége lehet rá – ekkor új életet lehet csiholni belé.

– A tudomány rendszerez, bizonyos ismérvek, lényegi jegyek alapján tud a néprajzi hitelességről állást foglalni. A tudomány vagy a hitelesség ellenében hangsúlyoztad fönntartásaidat az archaikusságról?

– A néprajzi értekezések szépen

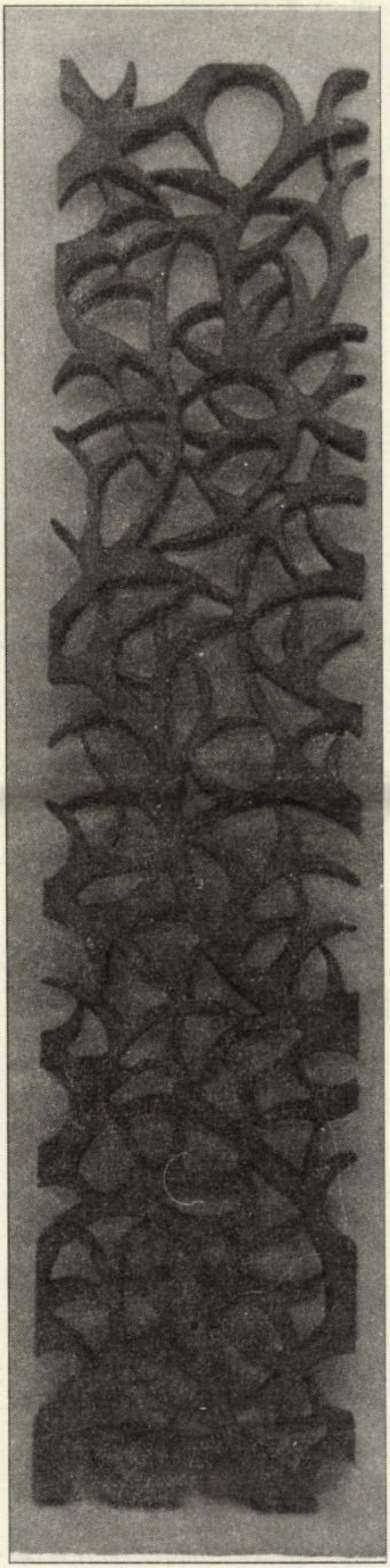

Cantata Profana

eleget tenni az idézett energiaszükségleteknek a környezet fenyegetése nélkül, és erővel szembeszállni a demokratikus jogok gyakorlásával. Sem megelőzni, sem meggyógyítani a tavak, folyók és óceántengerek szennyeződését. És nem lehetett segíteni a harmadik világot az éhség elleni harcban, és ellensúlyozni a mi válságunknak még az okait is kisajátító, másoló hevületüket.

Ismétlem, a nemzetállamok halálra vannak ítélve, mert már nem képesek szerepük betöltésére. Jó volna, ha a politikusok szüntelenül ismételgetnék, hogy a nemzetállam az egyetlen realitás, amellyel számolnunk kell. De akkor mutassák meg nekünk, hogy ez a nemzetállam működik!

Addig is, hozzuk létre az ökológiai Európát, ami a régiók Európáját és ugyanakkor az egész földrészre kiterjedő európai szövetséget jelenti. Az ökológia, vagy ahogy én szeretem mondani, az *ökológiai törekvés* távolról sem egy divat, hanem az ipari agresszióval szembenálló életszükséglet. Márpedig a gyógyító módszerek alkalmazása csak helyi, regionális vagy kontinentális, világméretű lehet. Sohasem nemzetállami! Az ökológiai sajátosságok, az időjárás, a járványok, az ökoszisztémák nem ismerik az államhatárokat, ezeket a „történelmi sebhelyeket." A határokat semmibevevő környezetszennyezés és agresszió hol kisebb, hol nagyobb regionális intézkedések megvalósítását kívánja meg, mint amilyenek a mi nemzetállamaink. Gyakorlatilag a kisebb megfelel a *régiónak*, a nagyobb a *föderációnak*, és egyik a másik nélkül nem lesz soha lehetséges: alkotó kölcsönhatásban vannak egymással.

Az európai föderáció, ez az évszázados régi álom, amely legjobb politikusainkat, és Dantétől Victor Hugo-ig legnagyobb költőinket, megkísértette, mára anyagi és a politikusok szemében elsődlegesen gazdasági sürgősséggé lett. De ezek a vezetők abszolút és oszthatatlan szakro-szent nemzetállam nevében mindenféle politikai unió felé tartó haladást meggátolnak.

A régiók újjáéledése és esetenkénti lázadása hozta ismét - néhány év óta - mozgásba a dolgokat. Régiókon itt nem csupán az olyan etnikai és nyelvi kisebbségeket értjük, melyekre mindenki először gondol, mint Bretagne, Skócia, Baszkföld, Korzika vagy Dél-Tirol; nemcsak a „fejlődési" gazdaságrégiók, mint a Mezzogiorno (az olasz Dél), de általában azt jelenti, amit magam a polgári részvétel terének kereszteltem el, vagyis olyan területek, melyek mérete még lehetővé teszi a polgároknak, hogy sorsukat maguk vegyék kezükbe, és hangjukat hallathassák. Hosszú időn keresztül a múlt álmodozóinak majd utópistáknak tartották a regionalistákat. De az utópia (az *u* fosztóképzőből és a *topos*, helyből, tehát nemlétező terület, seholhely) pontosan az, amivel a nemzetállamot kell megnevezni, ezt az elvont modellt, amit válogatás nélkül a föld bármely országára ráragaszthatunk, nem számolva sajátos geo-történelmi-kulturális és gazdasági eredményeivel.

A régió az u-tópia abszolút ellentéte!

Ez az, amit az európaiak egyre jobban megéreztek, és a regionális eszme fejlődése - elterjedése és gyorsasága által - sokat jelent a föderalisták reményeinek ébresztésére: Nyugat-Németország már tartományokból áll, Svájc kantonjai pedig csak korlátozott mértékben mutatják az én „polgári részvételi tereim" előnyeit. Olaszország is előirányozta 1970-es alkotmányában az autonóm régiók törvénybe iktatását. Nagy-Britannia a *devolúció* súlyos gondjával küszködik, Franciaország a regionalista mozgalmak megújulását éli, Spanyolország pedig most hozott létre egy olyan alkotmányt, mely úgy határozza meg az államot, mint létező vagy megvalósítandó „communidades autonomas"-ok (autonóm közösségek) összességét! Belgium, a régiók és alrégiók megszületésének nehéz óráit éli, és még elnevezésül is a „tájszövetséget" javasolták. Ismétlem: a régiók felé való fejlődés felső szinten a mi nemzeti-államhatalmaink túlhaladásának lehetőségéből ered - az Európa Tanács, majd a Szén- és Acél Közösség és végül az Európai Közösség lehetőségei által. Az autonóm régiók megalakulása - mely alsó szinten a centralizált, etatikus keretek túlhaladását jelenti - az egyedüli, élő alapot nyújtja az európai népek föderációjához.

A föderáció természetesen nem csodaszer, nem mágikus formula. De ha a szövetségbe tömörült Európának nincs is mindenre kész válasza, az bizonyos, hogy a nemzetállami hatalmak már semmire sem tudnak választ adni. □ ***Föld Márta** fordítása*

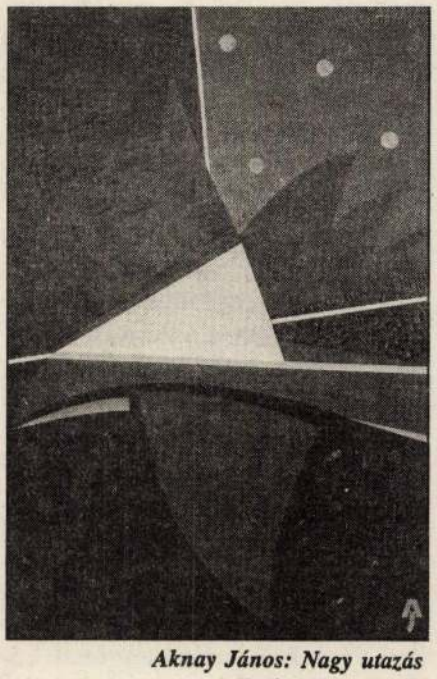

Aknay János: Nagy utazás
Fotó: Miser István

rögzítik, hogy a hagyományozás a szellemi és tárgyi kultúra átörökítése egy örök-élő, változó folyamat. Csak épp a végkövetkeztetés hangzik úgy mindig, hogy ez már meghalt. Ebben én nem hiszek, ettől eltérő tapasztalataim vannak s logikailag levezetve sem szükségszerű ez a kategorikus múltba utalás.

- Úgy véled, függetlenedni lehet attól, hogy a paraszti pásztortársadalom természetes közege lényegében megszűnt?

- Az egy mesterséges, kézivezérlésű beavatkozás volt, ami ebben az agrár országban letarolta a földműves kultúra szokásrendszerét, majd hagyományos értékrendjét is szétzilálta azzal, hogy ezt az évszázadokat átívelő, letisztult szellemiséget egyszerűen feudális csökevénynek, szocialistaellenes tévelygésnek állította be. Ilyen körülmények között talajvesztetté vált a hagyományőrzés, száműzötté lett az önazonosság. Adott tehát a feladat: helyreállítani, megteremteni ezt a folyamatosságot; s úgy érzem, a népművészet különféle ágaiban szép számmal akadnak, akik ezt komolyan veszik. Az előadóművészetekben évtizedekkel ezelőtt elkezdődtek azok az új folyamatok, amelyek segítettek visszavezetni a ma élők gondolkodását a tiszta forráshoz, ugyanakkor a tárgyi kultúra területén még a tisztázásnak is csak az elején tartunk.

- Két gondolat is csatlakozik okfejtésedhez. Egyszer Lukovszky Ilona bőrműves megajándékozott egy csodálatos metaforával, ami máig emlékezetes számomra; hogyha egy ágat megsért, ha a kérgén sebet ejt valami, a forradás helye, a heg még akkor is látszani fog, amikor már meggyógyult a fa. Hasonló módon a népművészet élettörténetében ott az a cezúra, az a rovás, amit a meggondolatlan kultúrpolitika karistolt a mai fejlődés és a múlt közé. (Ha egyáltalán itt helytálló lehet a „fejlődés" szó, ami voltaképp csak továbbvitelt jelenthetne...)

- De ez a metafora mégiscsak arról szól, hogy fölépül, vagy újra kihajt az az ág, s nem arról, hogy meghalt, nincs többé.

- No igen, viszont a másik idevágó gondolat – ezt Jánosi András prímástól hallottam –, úgy jellemzi a jelenkori népművészeti tevékenykedést, hogy pillanatnyilag a szájhagyományozó kultúra írásbelivé tétele zajlik, ettől kezdve pedig új létformában jelentkezik a hagyományőrzés. A zenei gyűjtések lejegyzése, hangzásbeli rekonstrukciója, újratanulása már más, mint az apáról fiúra szálló örökség, s másként tanulják el a tárgyalkotók is az egyes mesterségek csínját-bínját.

- Ez természetesen igaz, csakhogy a tanult, választott, tehát tudatos hagyományápolással párhuzamosan létezik egyfajta belső átörökítődés is. Megrökönyödtem szinte, amikor először láttam egy kondás faragványait a Bakonyban. Nem évtizedekre, évszázadokra, de egy évezredre visszamenő motívumkincset használt; ilyet ő se múzeumban, se másutt nem látott, egyszerűen ezt „hívta le" képzelete. Aztán, amikor az alföldi Poják Feri munkáit kézbevehettem. Valamennyi azt az erőt sugározta, mint egy-egy hajdani, malom-sarokba állított szellemfa - már nem is nagyon csodálkoztam. A legtöbben azt hitték, az a lényeg az egészben, hogy ő baltával dolgozik. Szerintem viszont más kérdés, hogy miféle szerszám kerül a leghamarabb a keze ügyébe, s más az, hogy milyen szerkesztési rendszert, stílusvilágot alakít ki, mert ez biztosítja az atmoszférát. S itt visszakanyarodhatunk a hitelesség kérdéséhez. Szerintem nem kell a Székelyföldre születni valakinek ahhoz, hogy a székely faragóművészetben jártasságot szerezzen, hogy „anyanyelvi szinten" használhassa az ottani díszítési rendszert (bár ildomos sűrűn forgolódnia arrafelé); a mély és tartós, tehát komoly érdeklődés bensőséges és szerves viszonyt alakíthat ki egy (vagy több) tájegység sajátságos hagyományaival.

- Miképp zajlott mindez a te életedben, s mi vezetett elsőként épp a somogyi motívumkincs újra-életrekeltéséhez, illetve új-életre-keltéséhez?

- Van már húszegynéhány éve, hogy ebbe a körbe bekerültem, Sárospatakon kezdett kialakulni egy mag. Úgy éreztük, még föllelhetőek az igazi értékek s találni még idős mestereket is, hogy tanulhassunk tőlük. Persze iszonyú viták mentek, majdnem a verekedésig... és ahány megközelítés, annyi elgondolás a jövőre nézve. Andrássy Kurta János például azt fejtegette, az egész hagyományőrzősdit le kellene züllészteni a »Csináld magad!« mozgalom szintjére - persze megfelelő igényességgel, érzékenységgel! -, mert annak sok értelmét nem látta, hogy >

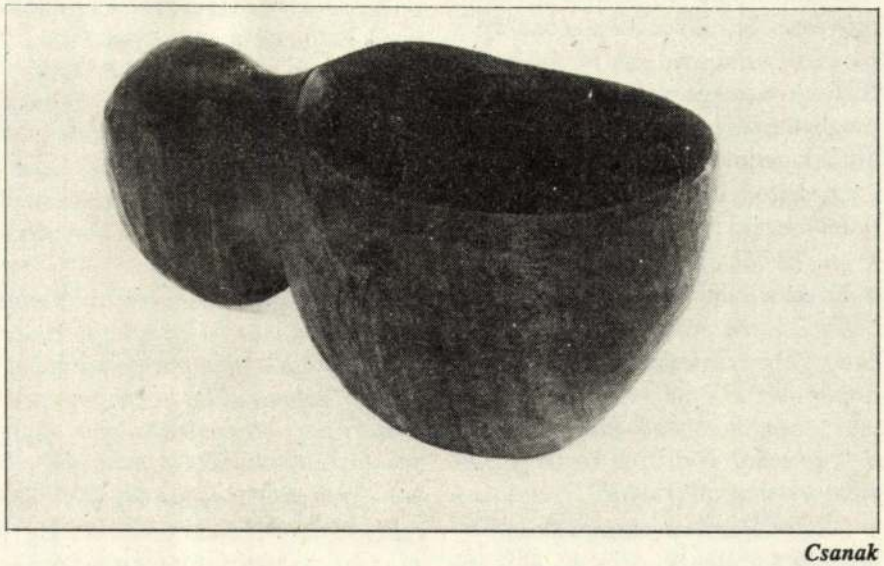

Csanak

néhány neves faragó beállt etalongyártásra, a múzeumok pedig közben dugig teltek a szebbnél szebb tárgyakkal - csak épp a kutya se volt kíváncsi se a faragóművészet múltjára, se a jelenére.

Akkoriban kezdett fölpiszkálni ez az „archaikus-ügy". Ha egyszer annyi emberöltőn át volt mire használni egy tárgyat (fésűt, tégelyt, dobozt, bármit), akkor miért ne találhatnám meg ezek helyét és szerepét (a motívumrenddel együtt) a mai világban? A somogyi hagyomány annyiból lett ennek a próbája, hogy ezt a legnehezebb faragni.

- *Hasonló gondolatot ír körül a* Tiszta forrás I-III. *is, ahogy én látom.*

- Itt a kalotaszegi forgórózsa motívumának értelmezésével kísérleteztem; lehet az egy emberi fej, vagy valami jel metamorfózisa, amikor egy „népi sorminta" a legvadabb avantgarde konstruktivizmusába torkollik.

- *Persze olvasható ellenkező irányban – éppen ezért tartom különösnek ezt a munkádat, mert a keletkezés-megszűnés dialektikáját villantja fel, ezzel pedig megvallatja a nézőt is.*

- Ezek a mértanilag kötött sorminták gondolati rokonságban állhatnak a kubizmussal; más, figurális népművészeti jelképrendszerben a szürrealizmusra lehet rácsodálkozni, tehát nincs új a nap alatt! A magasművészet élő kölcsönhatásban áll a paraszti kultúrával ma is, ám hiába folynak a továbbiakra nézve talán meghatározó jelentőségű, lélegzetelállító kísérletek, ha a néprajztudósok - egy-két kivételtől eltekintve - nem tudnak ezzel mit kezdeni...

- *Ebből az indulatból született a* Folkloricus Hungaricus? *Ez a „szép" lepke, ezzel a dúsan mintázott szárnyfelülettel, amely mintha csipke lenne, pedig csontból van, s ez a „szép" gombostű-pálcika is, ami a fa-alaphoz rögzíti a rovargyűjtemény e ritka példányát?*

- Igen. Hamisan cseng kimondva, hogy ez a groteszk-giccs végül is arról szól, aki odatűzi, aki átszúrja a testet, aki kioltja a pillangónyi életet.

- *No és a* Táltos, *ez a zsinegen rángatható, gyerekjáték-szerű trójaias makettecske? Ez szintén egy vélemény (talán a magyarságtudat közállapotairól?), egyfajta önálló gondolatiságú autonóm mű...*

- Ez is kísérlet.

- *Jó, de még a népi iparművészeten innen vagy túl?*

- Számomra a hagyományőrzés és az alkotás (a műtárgyak létrehozása) összefüggő folyamat. Előbb kipróbálok egy technikát (esetleg tényleges másolással), később „rámozdul" a fantáziám s születik valami olyan tárgy, amit csakis ilyen módszerrel lehet megoldani. De előfordulhat, hogy épp a reprodukciós eljárás „hibái" révén tisztázódnak bennem a dolgok. Sok éve már, hogy összeállítottam egy olyan balatonfelvidéki ülőgarnitúrát, amelynek támláit jellegzetes paraszt-barokk motívumok töltötték ki. Visszatekintve már könnyű okosnak lenni, hogy itt a díszítmények másolása és a használhatóság ellentmonásba keveredett, hisz egy ilyen rücskös támfelület igencsak kikezdi az ember hátát, de a gyakorlati tévedések belátásától az ismeretszerzés még inkább megalapozott lehet. Újabban faragott székeim díszítései legföljebb a karfán, a támla élén sorjáznak - viszont szerkezetileg továbbra is hagyományosak.

Egyébként még a „pataki ősidőkben" hívta föl a figyelmet - ha jól emlékszem - Bánszki Pál arra, hogy a funkció és a szerkezet, valamint a használhatóság és a díszítmények összhangja adja a népművészet alapharmóniáját s ezek megtartása a népi iparművészetben éppoly lényeges, mint a stiláris hűség.

- *Jó is, hogy fölemlítetted; régóta be akartam már vallani, hogy eleinte, amikor átléptem portád küszöbét, mindig valami süket érzés fogott el attól, hogy cégéreden a népi iparművész titulus dacol a múló idővel.*

- Ez a szókapcsolat legalább három *különböző* dolgot jelölhet. Egyszer az intézményesen adományozott címet (jószerivel függetlenül attól, ki mit művel), másrészt azt az ötvenes évek eleje óta létező tevékenységet, vagy mozgalmat, amely a népi kultúra „helyes ideológiai értelmezését" próbálta volna megalapozni, harmadszor pedig a tárgyformálás hagyományhű továbbvitelét. Az én értelmezésem-betagozódásom egyértelmű, bár ennek megítélése a kívülállók dolga.

- *Például a tárgyakat elbíráló zsűrié? Mert úgy tudom, nem túl gyakran s nem túl ritkán, de továbbra is adódnak a pataki hevületekhez*

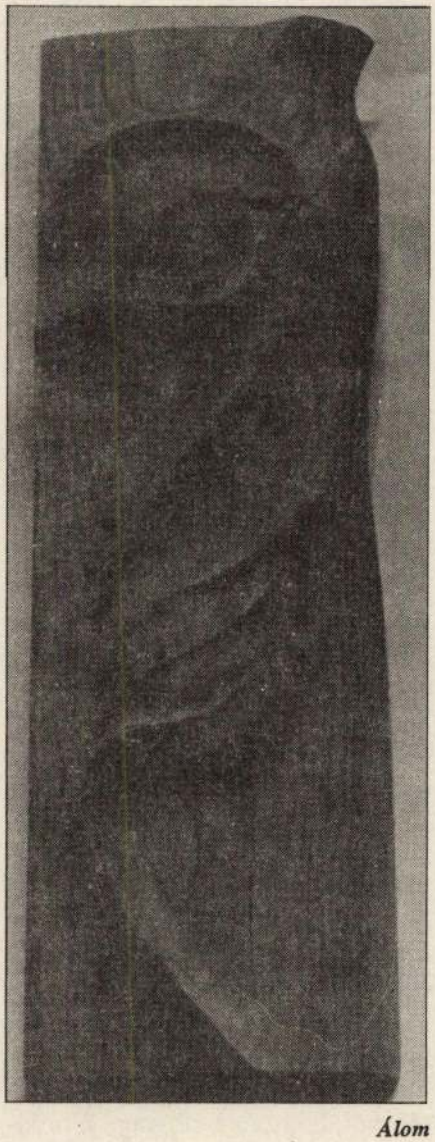

Álom

fogható vitáid. Sőt, jól ismerem azt a történetet, hogy a műítész bizottság nem kapott levegőt, amikor bevitted zsűriztetni a Folkloricus Hungaricus *-t, nem is fogadták el, majd pedig két bíráló is jelentkezett magánemberként-vásárlóként – meg is vették...*

– Az csupán formalitás, hogy van egy zsűriszáma a tárgynak – attól még nem lesz szebb, vagy kézreállóbb. Olyan ez, mint a névadó ünnepség, az újszülött a ceremóniától függetlenül lélegzik és enni kér, legföljebb a hivatalos aktus nélkül könnyebben meggyanúsíthatják, hogy fattyú.

– *Viszont ugyanezek a zsűrik döntenek arról is, hogy melyik művet javasolják tömegtermelésre. E ponttól kezdve – anélkül, hogy túlzottan belemennénk a népi iparművész társadalom hierarchiájának taglalásába – nem nehéz történeteket gyűjteni arról, mekkora pénzek találtak gazdára így vagy úgy...*

– Tény, hogy mint mindenütt, a mi köreinkben is fenyeget a prostitualizálódás. Ha a mívesség, igényesség helyett az eladhatóság tolul az előtérbe, ha a belbecs helyett a külcsín válik uralkodóvá, akkor züllik szuvenírré a folklór. Ez tényleg csak az alkotó tudatos választásán, belső tartásán múlik.

– *Messze kanyarodtunk a munkáidtól, pedig fontos volna hogy a hagyományhű faragványaid és az autonóm műveid közötti összefüggéseket megragadhassuk valahogy. A* Szőke fény, *a* Szépség koldusa, *a Bartók- és József Attila- illusztrációk miként következnek a paraszti tárgyalkotás örökségéből?*

– Ezt csak elnagyolva, riadt bakugrásokkal tudom hirtelenében vázolni. Először voltak a fűszertartók, kizárólag fából, nehézkes előállítással, sosem rajongtam az esztergálásért. Jött a gondolat, hogy a szaru kiadja a hengerpalástot, csak a tartó alját s a fedelét kell furfangosan hozzáilleszteni. Ezután jött az, hogy olyan metszést vigyek rá, ami spanyolozható (a mélyedések színezett viaszos anyaggal kitölthetőek), s a bizánci eredetű berakásos tárgyakra is utalhattam ezekkel. Az a döbbenetes, hogy a fejedelmi udvarokban nemes matériából, a paraszthagyományban hulladékanyagokból születtek hasonlóan míves tárgyak.

Közben egy másik vonalon eljutottam oda, hogy az agyagplasztikák formálásához formatervezett mintázókéseket készíthessek csontból, ezirányt meglepő érdeklődés mutatkozik a nyugati piacokon. Megint egy további szálon a fölhasznált motívumaim körét bővítettem, így került egymás tőszomszédságába Szent István-korabeli díszítmény és sámánisztikus jel. A pogány hitvilág elemei máig élőek kultúránkban, ennek tudatosítása történe- lemszemléletünk nagy adóssága, s néprajzilag is figyelemreméltó fölfedezéseket lehet tenni egy-egy motívum fölbukkanásainak nyomonkövetésével.

– *No és a festett kazettás mennyezetek sorozatgyártása? Ez hasonló találmány, vagy újítás lehetne, mint a csontból készített mintázókés. Hajdanában egyazon mester szabta ki a kazetták falapjait, összeállította és meg is festette. A te leírásodban ez előregyártható rögzítőelemek, kötött mintarendek alkalmazásával lenne megvalósítható.*

– Ma már nincsenek olyan mesterek, akik a teljes folyamatot képesek lennének kivitelezni, de ha lenne igény a református templomokéhoz hasonló mennyezet-burkolásra, miért ne lehetne ehhez kínálatot teremteni? Több hetes gyűjtőút előzte meg ezt a nekirugaszkodásomat, hogy kiválaszthassam a sokszorosításra alkalmas mintákat. Meg kellett oldani, hogy bármely alaprajzi arányokhoz hozzá lehessen igazítani ezt a rendszert. Az elvi megoldás kész – ezt küldtem el egy pályázatra –, de a gyakorlati próbát a megrendelők jelenkezése mutathatja majd meg. A formák, minták variálhatóságából adódik, hogy az általam kidolgozott eljárásban sincs két tökéletesen egyező elem, ezt egy matematikai eljárással bármikor igazolhatom. Ebben a kísérletben megint csak az izgatott legjobban, hogy amit tegnapelőtt, vagy tegnap még büszkén használtak eleink, az ma, vagy holnap kapcsolható-e az új életszükségletekhez. Ezt is egyfajta hitelesítési eljárásnak tartom, szívem joga, hogy a gyakorlatban is kipróbáljam.

– *Ebben a metodikában nem istenkísértés a népi iparművészet?*

– Ha el akar jutni valaki egyről a kettőre, tovább kell lépnie s aztán a külső, visszaérkező jelek alapján eldöntheti, előbbrejutott-e. Ez a többi művészeti ágban is így van. Kísérletről kísérletre az a remény hajt, hogy ahhoz a rengeteg átgondolni valóhoz, amit magyarságtudat dolgában ma bárki érzékelhet, ahhoz talán meg lehet hívni másokat is. Persze már önmagában életreszóló élményem az, hogy Király Zsiga művészetében elmélyedhettem. A betyárvilág faragómesterei főként az áristomban (börtönben) vihették tökélyre művészetüket, közülük is kiemelkedik Király Zsiga egyéni látásmódjával, varázsos kifejezőkészségével. Emlékére készítettem azt a tükröst (*profán oltárt?*), amely szembesítheti nézőit a kérdéssel: van-e még közünk a pásztorélet lényeglátó világszemléletéhez, a történelmi igazságszerzés vakmerőségéhez, fokoslóbáló öntörvényűségéhez. Ezért szoktam a lehető legközelebb akasztani a kiállítótermek bejáratához ezt a munkámat. □

Bankó András interjúja

Niké

Békeffi Marianna

Wimbledoni mozaik

Ha Kelet-Európa, akkor antiszemitizmus?

Immár hatodik hónapja kísérem figyelemmel az angol televízió adásait. Immár hatodik hónapja nézem a megdöbbentően közönséges „humoros" műsorokat, ostoba vetélkedőket, a BBC profi híradóit, a csodálatos természetfilmeket, vérfagyasztó angol krimiket és az operaközvetítéseket.

A műsor legalább olyan ellentmondásos, mint az angol lélek maga. Kifinomultság és közönségesség, logika és annak teljes hiánya, mazochisztikus önuralom és szélsőséges szenvedélyesség. Beismerem, hogy ugyanezt számtalan más népről el lehet mondani, mégis, *ahogyan* ezek az ellentmondások megjelennek, jelenséggé és viselkedésformává válnak, az speciálisan angol. Nagyon angol és nagyon más. Nem európai, nem amerikai, hanem angol. Végül is ez egy sziget, más itt még a metakommunikáció is.

Felmerül bennem a kétely: megérthetjük-e őket igazán? Megérthetjük-e Brian-t, az ezermestert, rakoncátlankodó központi fűtésünk készséges orvosát, aki hallás után felismeri a Mozart-szimfóniákat, mi több, kívülről fújja Köchel-jegyzékszámukat? Megérthetjük-e a riporternőt, aki olyan borzalmas színösszeállításban pompázik, hogy az már - paradox módon - esztétikai gyönyörűség? Megérthetjük-e Sacha-át, az orvost, aki (miközben óva int engem minden fertőzéstől, lévén hogy kisbabát várok), hatalmasat tüsszent a képembe?

És ez a kétely? Ez a kétely bennünk, ez nem *más*? Ez az angolok számára nem speciálisan *kelet-európai?*

Mert ők nem kételkednek. Határozott véleményük van a világról, és benne Kelet-Európáról. Magabiztosak. Sokszor hallom itt dolgozó magyaroktól: amikor angol munkatársaik pl. Magyarországról nyilatkoznak, először úgy tetszik, az angol kolléga viccel. De nem, tényleg komolyan mondja, és szilárdan hiszi, hogy ismeri a helyzetet. Sőt, megmagyarázza, hogy jobban ismeri, mint a magyar: merthogy ő a „harmadik szem", ő távolabbról jobban látja, ráadásul a háta mögött ott sorakoznak egy szakállas demokrácia, és egy még mindig erős gazdaság tapasztalatai.

De hát honnan ez a magabiztosság? Honnan veszik a derék angolok az információikat? Hiszen még mindig kevés az újságcikk, TV-műsor, ahonnan ismereteket szerezhetnének a világnak eme - innen nézve - valóban egzotikus tájékáról.

Ne higgyük, hogy a Kelet-Európával foglalkozó szakember a „megfelelő" helyről „szakszerű" helyzetelemzést kap.

Benyomásai, így sokszor döntései is, előítéleteken alapulnak, amelyeket többnyire a tömegkommunikációs csatornákból szerez.

Szőke, kék szemű, atléta termetű, angolul és több más nyelven kitűnően beszélő férjemről egyszerűen nem hiszik el, hogy magyar. „Skandináv" - mondják, hát persze, egy jó humorú skandináv, meghogy magyar! Vagy ha tényleg magyar, akkor itt született. Vagy még gyermekkorában disszidáltak a szülei, és itt tanult. Vagy ha mégis „magyar magyar", akkor - megvan! - egészen biztosan egy *nem átlagos magyar.*

Én csak annyiban vagyok „nem átlagos magyar", hogy ezen a gondolatláncon már nem sértődöm meg, nem csodálkozom. Azért nem, mert azt látom, hallom és olvasom, amit az angol közönség lát, hall és olvas. Mert mit sugárzott ez alatt a hat hónap alatt például az angol televízió négy csatornája Magyarországgal kapcsolatban?

- Egy, azaz egy darab útiösszefoglalót turistáknak, Budapestről. (Tíz perc).

- Egy, azaz egy darab játékfilmet: Redl-ezredes. (Német nyelven, meglehetősen leegyszerűsített angol feliratozással.)

- Egy, azaz egy darab dokumentumfilmet a román-magyar ellentétekről Erdélyben. (Kivételesen intelligens skót gyermekorvosunk így kommentálja ezt a filmet: „Annyira objektív akart lenni, hogy most már csak azt nem értem, nem is érthetem, mi zajlik Erdélyben.")

- Egy, azaz egy darab beszélgetést a Padödö együttes tagjaival mint a magyar könnyűzenei élet képviselőivel. (Egy tolmács nagyon hiányzott...)

- A többi, Magyarországgal kapcsolatos híradás belesimult a térség országairól adott összefoglalók csekélyke halmazába.

És miről szóltak ezek az összefoglalók? Sajnos, többnyire egyetlen témáról: az antiszemitizmusról.

Az angol televízióban számtalan műsor szól az angol antiszemitizmusról, különösen pedig a nagyszámú bevándorló elleni idegengyűlöletről -

...ános — Tordas, Hári Ist-

...an postán kapjátok meg. Gratulá-

...ódik már

...az este
...táncot jár
...a lepke
...bogár.

...meg most ébred
...udni tér
...nak kelyhe
...pitér.

...űz alatt parázs
...csend honol
...szúnyogot les
...y bőregér.

...madt rám...

— Úristen! És mit vett el tőled?

— A házi feladatomat...

*

— Ekkora lyukat még életemben nem láttam — mondja a fogorvos, miközben új páciense fogait vizsgálja. — Ekkora lyukat még életemben nem láttam...

— És miért kell ezt ismételgetnie?

— Ez nem én voltam, hanem a visszhang...

*

Két turista áhítattal szemléli Rómában a Colosseumot:

— Te, ez csodálatos!

— Igen — feleli a másik. — Képzeld, milyen szép lesz, ha majd elkészül...

*

Két rendőr barkochbázik:

— Személy?

— Nem.

— Gyors?

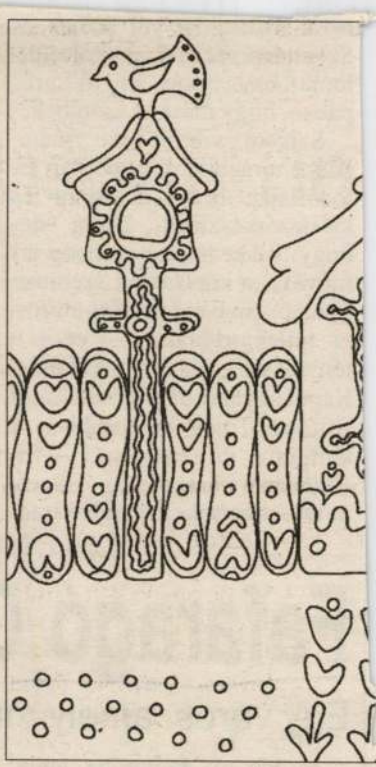

...Honnan kapják a vizet a virágok?

...ip-
...za-
...mi
...ízé
...u-
...-a
...sti

...ie-
...a
...re-
...al-
...on
...oz-
...és
...ok
...er-
...ku-
...gy-

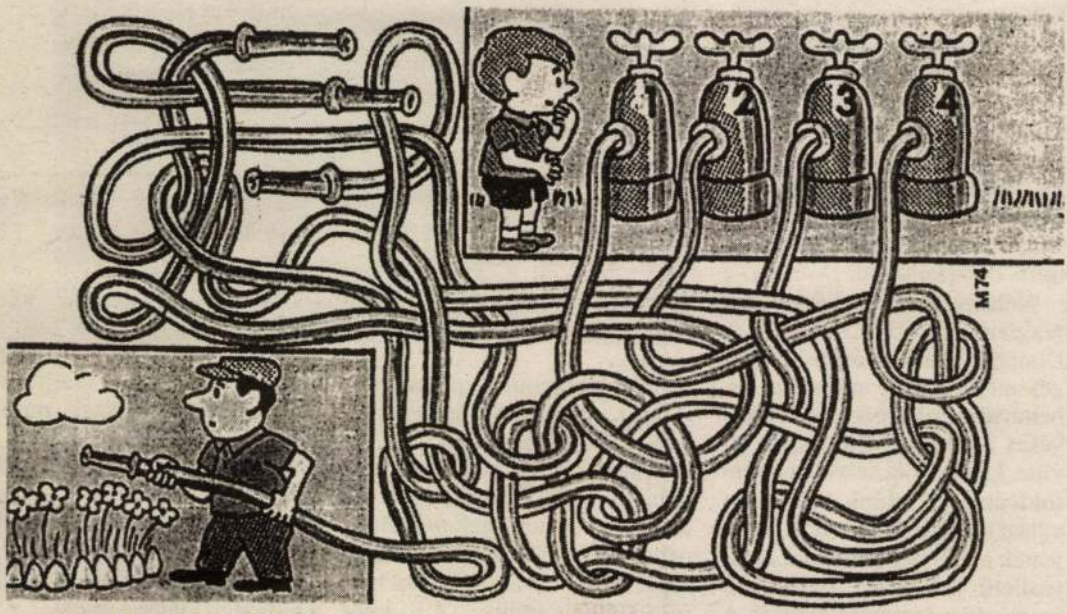

rozat Düsseldorfból indult és Szentpétervár lesz az utolsó állomás, ez is fontos ám, út Európában, hogy mást ne mondjak.

Szívem szerint azt írnám, Blake újragondolja a pop-art filozófiáját, újraírja fogalom- és kifejezéskészletét, pedig dehogy: Blake indulásától pop-art művész, a korszakkal szemben újra növekvő érdeklődés állította reflektorfénybe — ettől a ténytől még izgalmas a tárlata. Képei ugyanis radikális kultúraváltásról, még pontosabban a kultúra — és a művészet — fogalmának határozott, ellentmondást nem megengedő kiszéáll — így lesz a kultúra része a sumóbirkózók csoportja („S") vagy a (kendo)harcos („W"). A magaskultúra immáron vitathatatlan része lesz a sport és a cirkusz világa — a boxoló képénél, kérem, jusson eszünkbe Jack London és Hemingway, a clown-irodalomról nem is szólva —, a régi szentek és a kultúra hagyományos értelemben vett héroszai helyébe a film, a zene mitikus hősei állnak. Az istenkirály helyén Elvis mosolyog és dalol („K for King"), a „J" betűt James Dean, az „M"-et Marilyn Monroe foglalja el — és nincs okunk kételkedni abban, hogy bújása, a kanárik [illegible] a Valentin-napi üdvözletek természetellenes pompája és a xilofonisták bájolgása is. (Közhelyes? Istenem, mit tegyünk, a világ ma közhelyes.)

Blake több képen is visszatér e kultúraváltás kezdeteihez — a századforduló és a századelő motívumai (és hősei) rendre beköszönnek —, ám az „ősforrás" felemlegetése nem öncélú: az alkotó a változás kontinuus jellegét hangsúlyozza e képekkel. Az sem véletlen, hogy az első — kép az ábécéről „szól" („A for Alphabet"). Betűkből építünk világot. Még mindig. **-nyulasi-**

Fafaragó Galéria a Duna-parton

Egy város, amely művészeti intézmény építésére vállalkozott

Jó hír: új kulturális intézménnyel gazdagodik az ország, szombaton nyitja meg kapuit Dunaföldváron a Fafaragó Galéria. Sajnos, szenzációnak számít ma már, hogy egy város művészeti intézmény építésére vállalkozik. A dunaföldváriak a jobb jövő reményében teszik mindezt, hiszen minden adottságuk megvan az idegenforgalom kiépítéséhez. Természeti szépségek, vár, műemlék épületek, Duna-part, az Alföldet a Dunántúllal összekötő híd.

Néhány éve a Várkertben felépült egy kőtár, melyben a Dunából kiemelt római kori régészeti leleteket szándékoztak bemutatni. Mire elkészült, a köveket a szomszéd település elvitte. Háborúság helyett a dunaföldváriak a jobbik megoldást választották: átalakították, befejezték a 250 négyzetméter alapterületű kiállítási csarnokot, amely a népi építészetet idézi. A jövőben a népművészet bemutatásának egyik országos központjává kívánják fejleszteni. A fafaragás művészeinek és mestereinek, naiv szobrászainak és a népi kismesterségek művelőinek nyújt bemutatkozási lehetőséget. Július 20-án 11 órakor három kiállítás nyílik; *„A fa művészei '96"* című kiállításon fafaragó népművészek mutatkoznak be az egész országból. A *„Népművészeti körkép"* díjnyertesekből válogatott. *Csepeli István* népi iparművész gyűjteményes tárlata, *„Életmű I."* címmel látható. Tőle származik a Fafaragó Galéria ötlete.

CSEPELI ISTVÁN

Fafaragó galéria

Dunaföldvár (HBN) – Alighanem egyedi lesz az a galéria, amelyet július 20-án nyitnak meg a Duna menti városban, mert leginkább csak a fafaragók munkáit kínálja megtekintésre. A Várkertben kap helyet abban a teremben, amely korábban kőtár volt. A városban ezen a napon országos fafaragó-tanácskozás kezdődik. Először Csepeli István népi iparművész munkáit láthatja a közönség a galériában.

Csepeli István fűszertartója
Fotó: Magánarchívum

1996. júli. 16.
Hajdú.-B.-i Napló

", és ők „szórakozni
gy talán nem is olyan
nem tesz szomorúvá,
kodtat el, így a legtöb-
sznek róla tudomást.
ı nem vettek róla tu-
y észre sem vették. A
lt, egy méterre a part-
i alszik. Kicsit fehér
ideg volt, „ébredj már
ol!". A legjobb barátja
lteni, nem fogta fel –
–, kiabált. Mert a ze-

ilyet még nem...

Pedig gyakran
egy-egy ilyen rende
kan azt mondják:
Hogy jó-e vízparton
dezni? Nem tudják, d
kan szeretnek, és így
kan tudnak. Három
muszáj.

Benne hosszabb
tó szava...

ITÁSZ Rt.

gusztus I-ig (Túlj

tlási jegy
vényre cserélhető.

CSEPELI ISTVÁN szobrász

BANKÓ András: Folyamategész /beszélgetés Csepeli Istvánnal/. = Hitel, IV.évf. 12.sz. 1991. junius 12. 36 - 39.p. ill.

Csepeli Pálma festő

A Hollandiában élő magyar festőművész, Csepeli Pálma alkotásaiból nyílt tegnap kiállítás a nyíregyházi Zrínyi Ilona Gimnázium galériájában. Az év egyik felét a „tulipánok országában", a másik felét Budapesten töltő művész kapcsolata megyeszékhelyünk rangos középiskolájával a ZIG Singers egyik sárospataki fellépése alkalmával született. A festőnő — a zrínyis dalosok produkcióját hallva — elkötelezett híve lett a kórusnak. Tisztelete és megbecsülése jeleként most elhozta harminc művét városunkba. A Képes utazásaim címet viselő tárlaton tájképeket, csendéleteket, portrékat láthatnak az érdeklődők két héten át (tanítási napokon 8-tól 18 óráig)

Harasztosi Pál felvétele

— Nem lehet nem gondolni rá —
TICO 1 049 000,— NEXIA 1 500 000-től metálfénnyel együtt, ESPERO 2 388 000,— ajándékklímával.
Valamennyi típushoz kamat- és költségmentes hitel, 3 munkanapos átadási határidő.
yháza, Debreceni út 318/b. Tel.: 42/4

CIÓ a Rugás ABC-ben
éle ízben 75 Ft/l
Ft/2 l
ék szezonvégi kiárusítása
edménnyel.
a u. 3.
.00—20.00-ig,
-18.00-ig,
-12.00-ig.
vonal, keleti ár." *211216/1H*

Műtrágyaakció!!!
Ammóniumnitrát
műtrágya
raktárról akciós áron
23 600,— Ft/to+ÁFA
Cím: Elmer Kft.

ORIGINAL LEVI'S STORE
LEVI
Nyíregy
Te
Boltunkban még mindi
Farmering 7
Mintás póló 5
Póló 4
Értesítjük kedves vásárló
megérkezett: Farmeringek
nadrágok, bársonyingek é

Búza vetőmag vásár.

Köztünk élő művészek – Csepeli Pálma

Derű és életszeretet

Kerületünk szívében, a Kosztolányi Dezső téren van az otthona a világjáró festőművésznek, Csepeli Pálmának. Életútja éppen olyan mozgalmas, mint amilyen fordulatokkal teli volt festői tehetségének kibontakozása.

Műteremre nincs szüksége, mert övé a szabad ég alatti világ, annak minden szépsége. Képei kapósak, és nem véletlenül. Valamennyi alkotásában ott munkál életszeretete, és ez a kisugárzás örömmel tölti el az embereket.

Egyik Tető Galériában megrendezett kiállításán ismertem meg Csepeli Pálma

Csepeli Pálma – fényképezni is szeret

festészetét. Akkor a következő benyomásokat rögzítettem képeiről a vendégkönyvbe: „Nyugalom. Béke. A valóság felfedezése. Az élet hétköznapjainak mindennap látott, mégsem eléggé érzékelt szépsége. Színek. Formák. Templomtornyok, és csodálható háztetők. Egy virág sokszínűsége. Az élet sziporkái. Derű és életszeretet. Szívmelengető képek." Az első benyomások persze lehetnek felszínesek, de az alkotóról, akit később megismerhettem, kiderült, hogy valóban hihetetlenül gazdag, sokszínű egyéniség. Nemcsak a képei érdemesek csodálatra, ő maga is. Akiben ennyi erő, ennyi teremtőképesség munkál, annak érdemes már a gyermekkorától nyomon követni a személyisége kibontakozását.

Dr. Dömötör Jánosnak, a Tornyai János Múzeum igazgatójának megállapítása szerint a művésznő életútja nem nevezhető csak felfelé ívelőnek, sikerekkel teljesnek. Igaz, jó indítást adott gyermekkorának kulturált, értelmiségi családi környezete – ismert zeneszerző nagyapja, grafikus édesanyja –, akik zenei érdeklődését változatos vizuális élményekkel is gazdagították.

A gyermekkori kirándulások a Gugger-hegyen és környékén mélyen beleívódtak képzeletébe. A természet először itt bűvölte el, de maradandó élményt adtak neki a falun tett családi látogatások is. A zene áthatotta életét, ám élethivatásként mégis a képzőművészetet választotta. A szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán Fischer Ernő és Blaskó János növendékeként szerzett rajztanári diplomát. Másfél évtizedes rajztanári pályafutása emberi és pedagógiai élményekkel gazdagította, de ez idő tájt nem igazán nyílt lehetősége alkotói munkára. Érthető, ha nem sok ideje maradt a művészeti tevékenységre: a tanári teendői mellett odaadással, szeretettel nevelte három gyermekét.

Kedvező fordulatot, dinamikus lendületet alkotói pályájához új házassága adott, amely lehetővé tette számára, hogy idejét kizárólag a képzőművészetnek szentelje. Ennek a fordulatnak köszönhetően vált második hazájává Hollandia. Utazhatott a világban, és az új élmények nagyban gazdagították festői világát.

A festés mellett másik szenvedélye az úszósport. Szenior úszóként számos éremmel büszkélkedhet, de számára a versenyeken való részvétel nem elsősorban megmérettetés: maga az úszás élménye vonzza, nem annyira a csillogó érmek. Tavaly szeptemberben Szabadkán indult gyors-, pillangó-, hát- és vegyes úszásban, és a 400 méteres gyors, illetve a 100 méteres mellúszásban bronzérmet szerzett. A Balaton-átúszás több mint öt kilométeres távját is jó eredménnyel teljesítette, és a közelmúltban a Kondorosi úti uszodában megrendezett kerületi szenior úszóversenyen is sikert aratott.

Csepeli Pálma az év nagyobb részében Hollandiában él, de ha teheti, hazalátogat. Itthon is várja családja, gyermekei, unokái, és külföldön is egyre többen elismerik, becsülik tehetségét, életszeretetét. Az egészséges életmódra alkotásvágya ösztönzi, s mert tisztában van vele, hogy sok embernek van szüksége rá és művészetére, a belső békéjét kitartóan őrzi. Festményein keresztül adja tudtára a világnak: a természet értékes, nem csak szép.

Moldován Ibolya

Új Buda
2005. ápr. 13. 13 o.

elújított 1,5 szoba hallos lakás
510.

ában 114 m²-es lakás eladó.

eladó lakásokat keresünk.
ntrum.
7-0381.

utcában 60 m²-es földszinti,
rasszal, kocsibeállással 14,75
30/231-5455.

RLEMÉNY

céljára kiadó ingatlanok www.
7.

panyolréten 200 négyszögöles
l kiadó. Tel.: 06/30/924-5421.
táknak a MOM-park mellett
kiadó. T.: 201-3252 (17 után).
ÁGBAN tengerparti, panorá-
n kiadó. 06/30/933-9419.

GARÁZS

EN, Minerva utcában garázs
2787.

OKTATÁS

-, francia-, spanyol-, olaszórák
1139.
ismert dajka, pedagógiai asz-
pedagógiai asszisztens szak-
képzési Központ: 276-5918.
S, nyelvvizsgára felkészítés
teknek.
4, 209-3175.
nyelv tanítását vállalja nyelv-
sztálynak. Nyelvvizsga-, pót-
Házhoz is megyek!
/70/540-3337, 246-6869.
fizika-, kémiaoktatás általá-
/etemistákig.
s.
TÁS, számítástechnikai tan-
Excel, internet). Mikrobit.

nyolcadikosokat, középisko-
ákat tanít egyénileg.

, fizikát, mechanikát, műsza-
minden szinten mérnöktanár.

fizika, kémia közép- és felső-
8-9000.
más anyanyelvű tanártól fel-
knak. Peter. 466-4670.
S kezdőknek, haladóknak
Gazdagréten nyelvtanárnál.

ÁS Gazdagréten, nyelvtanár-
vételi, korrepetálás délelőtt is.
6-5035.
ÁS gyerekeknek 7 éves kortól,
el, kézműves foglalkozás kere-
-7144.

VILLANY, FŰTÉS

, konvektorok, cirkók javítása,
elenítése, csapok, WC-k javítá-
ával.
24-8010.
ÁRÍTÁS, csatornaszerviz! XI.
gálat. Lefolyótisztítás falbontás
satornák, lefolyók javítása, cse-
eték-szerelés.
21-0948.
IÁRÍTÁS XI. kerületieknek
nélkül, több évtizedes gyakor-
/30/940-0748.
sszerelés. Gebe. Kisebb javí-
jításig. Csőrepedések, ázások
illanybojler szerelés és víz-
mérőszerelés, kerticsap-cse-
ógép, mosogatógép-bekötés.
, garanciával. Gebe László víz-
ester.
12-0064, 06/30/949-2052.
ÁRÍTÁS! Gebe. Tisztítás, zsírta-
ítés, falbontás nélkül. Korszerű
zedes gyakorlattal, garanciával.
12-0064, 06/30/949-2052.
onti fűtés, csatorna szerelése,
eknél átadása. Gázkészülékek
0/944-6513, Nagy László épü-

ELÉS azonnal! Hibaelhárítástól
. Petrás József villanyszerelő
4664, 246-9021. Elmű által mi-
s.
duguláselhárítás gyorsszolgá-
apcserék, javítások hétvégén is.
5/70/501-7457.
ládi házak villanyszerelése, hi-
k Nándor: 06/20/935-9403.

TELJES körű lakásfelújítást vállalunk garanciával, bútormozgatással. 06/70/312-7991, 260-7534.

REDŐNY-, reluxa-, szúnyogháló-készítés, -javítás garanciával. 06/20/488-3378, 06/30/223-0694.

TETŐTŐL a pincéig! Lakás-, házfelújítás minden szakmában, kerületi referenciákkal, magyar szakemberekkel. Ingyenes árajánlattal, gyors kezdéssel. Tétény-Épszer Kft. 226-4539, 06/20/946-7557.

FESTÉS, tapétázás, PVC-, parkettajavítás, -csiszolás, -lakkozás, laminált parketta, gipszkartonszerelés, ablakszigetelés, burkolás. 322-4590, 06/30/232-8732.

ZÁRMESTER gyorsszolgálat! Ajtónyitás, zárszerelés, betörésbiztos hevederzár-szerelés, lakatosmunkák, rácsok. 06/30/961-3794.

PARKETTÁZÁS, csiszolás, lakkozás, PVC-, szőnyegfektetés. 208-0721, 06/20/949-4529.

TETŐSZIGETELÉS 10 év garanciával, referenciákkal. 4 Pillér Kft. 06/30/931-5495, 405-4603.

REDŐNY, reluxa, szalagfüggöny, harmonikaajtó, szúnyogháló készítése, javítása garanciával, ingyenes felméréssel. 06/30/964-8876, 213-2033.

CSEMPE, padlólap, mozaik, szaniter! Az olcsótól az exkluzívig. A XI. és XII. kerületekben ingyenes házhozszállítás. Piastrella Kft. Villányi út 46. Tel./fax: 385-4349.

FESTŐMESTER vállal szobafestést, mázolást, tapétázást hosszú távú garanciával. 285-2882, 06/30/251-5872.

BÁDOGEMBER Bt. vállal tetőmunkálatokat, új bádogos szigeteléseket, pala, cserép, valamint kis javításokat is. Fax: 361-4505, 06/20/934-9281.

RIASZTÓRENDSZEREK megtervezése, kivitelezése. Épületek, családi házak, hétvégi házak. Malek Nándor: 06/20/935-9403.

20% KEDVEZMÉNNYEL festés, mázolás, tapétázás, lakásfelújítás azonnalra is. 06/30/224-4412.

REDŐNY, reluxa, harmonikaajtó, szalagfüggöny, napellenző, szúnyogháló készítése, javítása. 356-4840, 06/30/954-4894.

ÁCSMUNKÁT, tetőkészítést, tetőtér-beépítést, galériakészítést, zsaluzást, lépcső, szaletli készítését vállalom. Tel.: 06/30/587-8666, 397-1625, este.

LAPOSTETŐ-SZIGETELÉS korszerű villas, bitumenes lemezekkel, referenciákkal. Garancia: 10-12 év. Géczi Imre
06/20/471-1870, tel./fax: 273-1857.

MINDENFAJTA redőny javítása, újak gyártása, reluxa, szalagfüggöny készítése, javítása. 370-4932.

FESTÉS, mázolás, tapétázás. Olcsón, szépen, garanciával. Török. Tel.: 208-1520,
06/30/954-8559.

REDŐNYÖS munkák készítése, javítása, napellenző. Érd.: 229-0319, 06/20/984-1742.

PARKETTÁZÁST, csiszolást, lakkozást, javítást, PVC-szőnyegfektetést vállalok. 06/30/231-3807.

ASZTALOS-, lakatosmunkák készítéstől a legkisebb javításig. Tel.: 06/20/411-4349, 789-3958.

LAKÁSRIASZTÓK, kaputelefonok, tűzjelzők szerelése ingyenes felméréssel. Vágó László, 06/70/312-8117.

MINDENFÉLE tető- és bádogos munkát vállalok, javítást is. 06/20/926-8321.

LAPOS tetők szigetelésének javítását, felújítását, a csatlakozó bádogos, kőműves munkákkal együtt garanciával vállalja magánvállalkozó referenciákkal. 1982 óta. 204-6793, 06/20/934-6993.

REDŐNYÖK, szalagfüg
napellenzők, szúnyoghál
ajtók, roletták javítása, k
val. Tel.: 06/20/323-2753,
E-mail: szamorex@freemail.h

NYUGDÍJASOKNAK mos
javítása nyugdíjas szerelőtől. 3

HELYSZÍNI kő-műkő mu
Vince kőfaragó mester. 208-1

TELJES lakásfelújítást válla
ranciával. Nyugdíjasoknak, p
mény. 06/70/336-4194, 06/20/

CSEMPÉZÉST, padlóburk
határidővel, garanciával.
06/20/578-0073, 206-3579.

KISEBB csempézés, kőmű
sok, WC-tartályok, mosdók, c
lése garanciával! 06/30/981-8

FESTÉS, mázolás, tapétáz
tafektetés, nyílászárók passz
stb. garanciával. 276-1805.

LAKÁSFELÚJÍTÁSI és javí
nagy, garanciával. 276-1805.

LAKATOS-, asztalosmunk
tok, galériák, beépített szekré
tása. 06/30/960-2183.

SZOBAFESTÉS, mázolás
ságitól a díszítőfestésig, any
tormozgatással, fóliatakarás
garanciával. Érettségizett, h
06/70/505-5855.

LAKÁSFELÚJÍTÁS! Szol
tapétázás, gipszkartonszerel
készítése, burkolás, parkettá
munkák. Tisztán, olcsón, gara
06/30/430-2998.

TV-ANTENNA-SZÁMÍTÓ

SZÍNESTÉVÉ-JAVÍTÁS! Orion, V
ITT-Nokia, Dual, Schneider televíziók
javítása azonnal, villamosmérnöki végz
garanciával! 06/20/5317-638.

ANTENNASZERELÉS, javítás, bővít
műholdas, mikrós gyakorlattal, akciók.
201-5368, 06/20/537-6281.

SZÁMÍTÓGÉP-JAVÍTÁS, vírusirtás,
mák megoldása. Szerviz kiszállással.
T.: 395-3579.

SZÍNES televízió, videó, kamera, digitá
képezőgép javítása garanciával! Aznapi i
kiszállás, nyugdíjasoknak 15% kedv
Hibabejelentés: 309-0418, Elektro Linea
Bp. XI., Kaptárkő u. 10. Nyitva tartás: 8.
0-ig.

PARABOLA, AM mikro, antennaszerel
direct, dekóder-beüzemelés, műszeres
06/20/448-3108.

SZÍNES tv, videó, hifi és egyéb híradási
mékek javítása garanciával, helyszínen i
esetén ingyenes kiszállás: Belka, 06/20/32

SZOLGÁLTATÁS

KÖLTÖZTETÉS, lomtalanítás, áruszáll
magolás, bútorszerelés, ingyenes felméré
vállalás. 403-9357, 06/20/972-0347.

KONTÉNERES sitt-, söder-, homok-, h
és termőföldszállítás. 06/20/944-4759.

MŰBÚTORASZTALOS vállalja antik-
torok restaurálását, készítését. 06/30/944-

LOMTALANÍTÁS, költöztetés, sittszálli
ce-, padlástakarítás. 204-5172, 06/30/921-

KÖLTÖZTETÉS, lomtalanítás, sittszálli
ce-, padlástakarítás. 204-5172, 06/30/921-

KERTGONDOZÁS, növényültetés, fa
fűnyírás, sövényvágás, kerítésfestés, per
szakértelemmel, lélekkel. 06/30/418-6663

SZŐNYEGTISZTÍTÓGÉP-KÖLCS
házhozszállítással, ablaktisztítás, nagyt
azonnalra. Irodatakarítás, szőnyeg-, kárpi
helyszínen. 06/20/981-5412,
420-5830, 06/30/417-9525.

SZŐNYEGTISZTÍTÁS háztól házig p
tással, mélymosással 2 munkanap alatt.
Tel.: 06/70/313-7403.

KERT-, telek-, tereprendezés, bozótirt
gás, talajcsere, gyepesítés, permetezés,
járda-, térkő-lerakás garanciával. Egyéb
telekkel kapcsolatos munkák kivitelezése.
273-0369, 06/20/947-5830.

KÖLTÖZTETÉS, fuvarozás, áruszálli
gánszemélyeknek, irodáknak igény szerir
geken is. 06/30/954-5928.

TÁRSASHÁZAK közös képviseletét
680 Ft/hó/albetét díjért, mely tartalmazza
velést, a pályázatokat, a teljes körű képvis
24 órás ügyeletet. 06/30/342-6549, fax: 4

ÜVEGEZÉS háznál még ma, de holna
Számlánkat a biztosítók visszafizetik. S
Üvegező Bt. XI., Örmezei út 55.
Telefon: 310-4116, 06/30/281-1457.

ÉPÍTÉSZTERVEZÉS rövid határidővel
áron, teljes körű ügyintézéssel. 06/20/42

TÁRSASHÁZAK közös képviseletét

A szépség és jóság vallása

Beszélgetés Csepeli Pálmával sárospataki kiállítása kapcsán

BALÁZS ILDIKÓ

Sárospatak (ÉM) – A művészet egyik fontos ösztönzője a megismerés vágya. Újat megismerni – ez az, ami a Hollandiában élő magyar festőművészt is arra sarkallja, hogy nap mint nap újabb és újabb tájakkal ismerkedjen meg az alkotás révén. Csepeli Pálma 1968-ban Szegeden, Fischer Ernő növendékeként szerzett rajztanári diplomát. Képes Utazásaim című kiállítását a sárospataki Árpád Vezér Gimnáziumban láthattuk.

❑ *Festményei töretlen derűt sugallnak. Hogyan tudja áthidalni a szomorúság óráit?*

● Egyszerűen nem tűröm a szomorúságot. Amikor édesapám – akit a legjobban szerettem – meghalt, egyszerűen elutaztam Franciaországba. A család megbotránkozott, de én úgy róttam le kegyeletemet, hogy elutaztam azokra a helyekre, amelyeket ő a legjobban szeretett. Édesapám soha nem volt szomorú, és azt tanította nekem is, hogy örüljek az életnek. Mégis volt életemnek egy nagy szomorúsága, amikor nem maradt életben negyedik – koraszülött – gyermekem. Arra termettem, hogy sok gyermeknek adjak életet, ha ezt a férjeim is így akarták volna.

❑ *A kiállítás megnyitóján virágénekeket adtak elő, valamint zeneszerző nagyapja magyaros témájú szerzeményét. Hogyan kapcsolódik mindez a művészetéhez?*

● Közel állnak hozzám a virágénekek. Ha ránéznek a virágkompozícióimra, mindenkinek virágénekek jutnak eszébe. Nagyapám, Ságodi Ottmár zeneszerző és népdalgyűjtő volt. Budapesten élt, a háború végzett vele és szinte az egész életművével.

❑ *Képeiből az derül ki, hogy otthon érzi magát bárhol a világban. Valójában hová nyúlnak vissza a gyökerei?*

● Budapesten születtem 1944-ben, gyermekkoromban viszont sok időt töltöttem a Balatonon. Kicsi korom óta nyughatatlan vagyok, mindig az újat kerestem, telhetetlen voltam. Ha nem vették észre, kimásztam a kapun, elcsavarogtam.

❑ *Minden tájnak és minden országnak más az atmoszférája. Hogyan tud ráhangolódni az örökös újdonságra?*

● A magam módján hűtlen természetű is vagyok, ahová megyek, ott érzem jól magam. Minden új helyen el vagyok varázsolva. Ha elfog az ihlet, belemélyedem a tájba, amely teljesen magával ragad. A mediterrán táj a kedvencem, ahol mindig süt a nap. A szelet, az esőt gyűlölöm. A télben egyedül a hó az éltető elem. Viszont téli képeimet mindig megveszik, mert a téli tájba beleviszem a meleget.

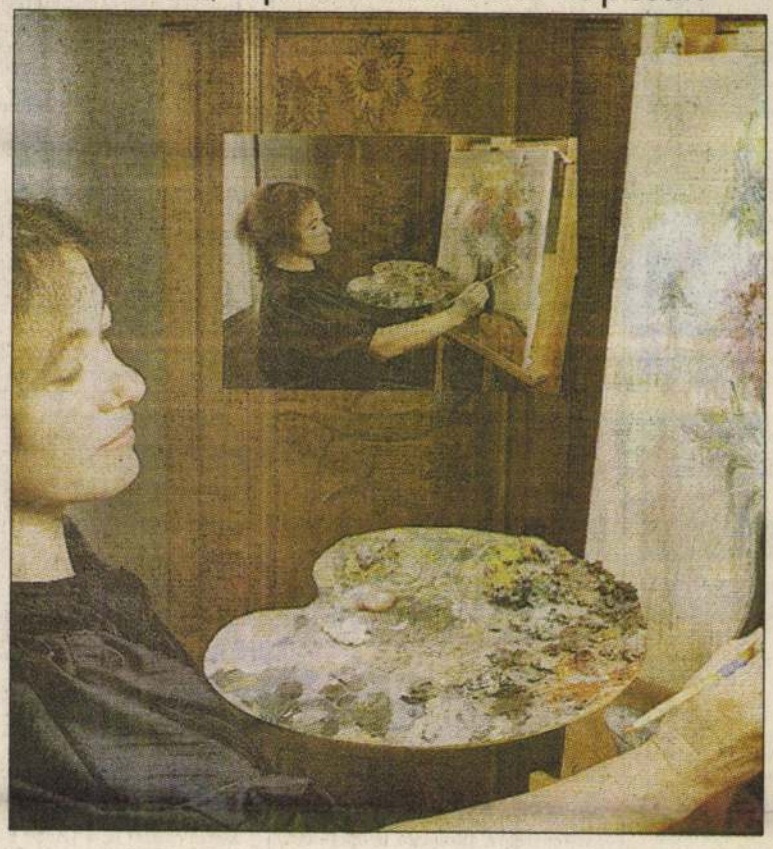

Csendélet Csepeli Pálma műhelyében — *ÉM-reprók*

❑ *Második házassága révén Hollandia lett második otthona. Hogy érzi ott magát?*

● Hollandiában a szabályosság bilincsel le. Ugyanazokkal a színekkel dolgozom, akár Horvátországot, akár Németalföldet festem, mégis a holland tájak hidegre, a délvidékiek melegre sikerülnek. Minden azon múlik, hogyan teszem egymás mellé a színeket.

❑ *Kiket vall mestereinek? A megnyitón Van Gogh neve hangzott el...*

● Mesteremnek Blaskó Jánost vallom. Ő a példakép számomra, mint ember és mint művész is. Három gyerekéből művészt nevelt – Blaskó Péter színész neve országszerte ismert. Gyermek voltam még, amikor megismertem. Úgy oktatott, hogy megmaradjon a saját egyéniségem. Nem volt könyöklős típus, mégis szerény egyénisége ellenére is értékelték az emberek. Nem volt divatos festő, pedig absztrakt képeket alkotott. Nem értek egyet a Van Gogh-gal való rokonítással még akkor sem, ha a napraforgós képem őt juttatja bárkinek is eszébe. Az én napraforgóm hervadt – hiszen az élet legteljesebb és derűsebb pillanatában is benne van az elmúlás. Impresszionistának vallom magam. Képeimen a fény-árnyék viszonyok és a színfoltok dominálnak. Volt realista korszakom is, de csupán abból a meggondolásból, hogy a szakmát minél jobban meg kell ismerni, és művelni kell.

❑ *Színes, dinamikus egyéniség... Mennyire kell alkalmazkodnia puritán, református tanár férjéhez?*

● Amersforth-on kívül Budapesten is van egy lakásom. Olykor hónapokig nem látjuk egymást. Hagyom, hogy munkáljon kapcsolatunkban a „megtartó messzeség". Utána pedig ismét az újdonság erejével hat rám a házasságunk. A holland puritánság gúzsba köt. Katolikus vagyok, és csak a katolikus templomban érzem Isten közelségét. A fehérre festett, egyszerű református templom nem hangol áhítatra. De a felekezetek között nem teszek különbséget, ha rajtam múlna, egyetlen vallást alapítanék, a jóság és szépség vallását.

bérlet E

E 10

N, főúton nagytelekkel vál-
; alkalmas 2 szobás családi
Ugyanitt 28 hektós saválló
rtály eladó. Érd.: 46/383-
6/3K
N Junó Hotel mellett Csa-
tágyas, erkélyes szoba igé-
nistáknak szept. 1-jétől ki-
0-058. *121728/I
beköltözéssel kiadó 1 szo-
előszoba, spajzos családi
-telepen. 46/354-627 dél-
02/I
mellett 4 szobás, gázfűté-
szobás családi ház, pincé-
al, ipari árammal, kerttel
15-től kiadó. 46/396-822. .

E 20

SBAN 55 nm-es, telefonos
zva, előre fizetéssel kiadó.
*121814/I
S lakás kiadó szeptember
ason, a Szentgyörgy utcá-
g bútorozva is. Telefon:
20 óra között.
LÓ mellékhelyiségben szo-
kiadó. 46/389-791, 16 után.

etemistának külön bejára-
fürdőszoba kiadó. Tel.:
*122133/I
orozott szoba konyha, für-
lön bejáratú lakás, gázfű-
Bódi. Miskolc, Brukner Gy.
I
I utcai földszinti 2 szobás
zabb időre kiadó. Tel.:
*122401/I
BE kiadó 1,5 szobás össz-
ázfűtéses, bútorozatlan la-
tpéteri kapuban. Érd.:
122513/I
külön bejáratú, bútorozat-
eres albérlet céljából. El-
ződés is érdekelne. Tel.:
0588/I
I utcai, üres, földszinti la-
lai tevékenységre is kiadó.
*120697/I
iskolcon háromszobás
rló nélkül, jó kilátás-
lépcsőházban, villa-
tóbuszhoz közel) a Tí-
úton. Nemdohányzók
yok előnyben. 46/327-
120937/I
ánynak bútorozott al-
ba fürdőszoba haszná-
ó. Válaszokat „Kiliáni-
121437" jeligére kérek.
K*

ülőtelek

E 30

OBOSZLÓRÓL 1,5 szobás
ötszemélyes (örökölhető)
nálati jog eladó. I.ár:
Ft. Érd.: 06-26/316-695.

ásra

E 40

üzlet hosszú távra kiadó. Az
rvin" üzletház első emeletén.
0 Ft/hó. Érd.: 46/368-121, es-
3/I
I iroda, könyvelőiroda, or-
elő céljára kitűnő Miskolc,
út (villanyrendőr) 2. eme-
atlan eladó. 342-926.

A most felépült
Arany Corvin Üzletház
földszintjén a főbejárat mellett új
9 m²-es üzlethelyiség bérbe adó.
Tel.: 46/367-596.

Borsod E 42

- MEZŐKÖVESD-Zsóry hőfürdőn 6 személyes, összkomfortos nyaraló (hideg-meleg víz, konyha, hűtő, TV, rádió) kiadó esetleg eladó. Irányár: 4 ezer Ft/nap, illetve 1 600 000 Ft. 46/328-516. *122157/I*

Telek

Miskolc E 50

- PINGYOMON 210 n.öl. telken eladó. Rajta szilikátból épült ház és melléképületek. Érd.: 46/384-199. *121773/I
- DIÓSGYŐRBEN Tejgyárhoz 10 percre, 380 n.öl gyümölcsös épülettel, gyűrűs kúttal, homok pincehellyel eladó. Víz, villany a telken. Tel.: 46/334-322. *122154/I*

Garázs E 60

- GARÁZSNAK vagy raktározásra alkalmas két helyiség az Eszterházy utcában kiadó. Tel.: 46/363-905, 340-395. *121753/I
- GARÁZS KIADÓ Martintelep, Fövényszer 54. alatt. Érd.: fenti címen. *122403/1K*

Egyéb ingatlan E 70

- KIADÓ 40 nm-es helyiség. Csendes tevékenységre, tárolásra is alkalmas. 46/326-103. *122125/I*

Ingatlan-adásvétel F

Ház

Miskolc F 10

- MISKOLC Botond utcai, 79 nm-es családi házrész 100 négyszögöl telekkel eladó. Ugyanitt Testvérvárosok úti 53 nm-es lakás eladó vagy vidékire cserélhető. 46/329-182, 46/364-789. *121658/I
- NYÉKLÁDHÁZÁN 3-as főúton 3 szoba, hallos, összkomfortos, gázfűtéses családi ház 400 négyszögöl telken 2 család részére, vállalkozásra alkalmas eladó. Érd.: 46/391-014, este. *121726/I
- SÜRGŐSEN eladó családi ház 174 négyszögöl melléképülettel. Érd.: Alsózsolca, Széchenyi u. 55. Lakatos Gyuláné. *121730/I
- SZIRMABESENYŐBEN, 2 szoba, gázos, összkomfortos családi ház eladó. Beszterczi. Szirmabesenyő, Rózsa u. 12. *121766/I
- MISKOLC-GÖRÖMBÖLYÖN, 2 szoba + ebédlős családi ház eladó. Téglából betongerendából épült ráépíthető. Tel.: 304-680. *121769/I
- GÖRÖMBÖLYÖN kétszintes sorházban, 160 nm-es, összkomfortos, gázfűtéses ház eladó. Irányár: 4 500 000 Ft. Érd.: Ginzery u. 17. Tel.: 367-110. *121771/I
- MISKOLCON kiürített, festett 3 szobás, 2 fürdőszobás családi ház eladó vagy kiadó. Kedvező áron Tel.: 46/378-831, 48/311-493, 48/316-996. *121785/I
- CSALÁDI okok miatt sürgősen eladó egy 2 szobás lomkamrás lakás a Kuruc utcán. Érd.: 46/317-368, az esti órákban. *121789/I
- MISKOLCON 3 szobás, összkomfortos, gázfűtéses családi ház 200 nm kerttel, garázzsal eladó vagy hosszabb időre albérletbe igényesnek kiadó Csillag u. 45. alatt. 46/431-507 este. *121810/I
- MISKOLC Kilián-Délen 3 szobás, 2 fürdőszobás, pincés, gázos családi ház eladó. Vállalkozásra is alkalmas. 46/377-091. *121815/I
- KÖZÉPRUZSINBAN egy szoba, hálófülke, telefonos, szőlő-gyümölcsös zártkert buszmegálló közelében eladó. 46/313-960. *121829/I
- MISKOLC Kont utcai 1 szobás, összkomfortos társasházrész igényesen kialakított, gázfűtéses, telefonos, kocsibeállóval, előkerttel irodának, lakásnak eladó. 46/328-516. *121833/I
- FELSŐZSOLCÁN kétszobás, étkezős, gázfűtéses családi ház azonnali költözéssel sürgősen eladó. 46/384-814. *122050/I
- MISKOLC belvárosban 160 nm családi ház, mely üzleti célra kiválóan alkalmas sürgősen eladó. 46/339-901, 18 után. *122061/I
- MISKOLCI 2 szobás családi ház eladó cserébe beszámítok kisebb bérházi lakást plusz készpénzt. 46/343-263. *122080/I
- MISKOLC belvárosában, zöldövezetben (színháztól 8 percre) 380 nm-es telken 80 nm-es átépíthető ház eladó. 46/328-825. *122090/I
- MISKOLCI, téglaépítésű, 2 szobás, fürdőszobás, konyhás, spajzos, gázfűtéses, telefonos, kertes családi ház eladó 703 nm területen. Érd.: 46/332-826. *122109/I
- MISKOLC Berekalja 3 szobás, összkomfortos (szén-központi fűtéses) családi ház eladó. I.ár: 2,7 M FT. Érd.: Miskolc, Berekalja 17. *122197/I
- MONOKON a Damjanich u. 24. 3 szobás Nagykertes ház eladó. Sürgősen. I.á.: 1 200 000 Ft. Érd.: helyszínen. *122204/I
- SZIRMABESENYŐ, Vörösmarty 18. alatti 2,5 szobás, gázos családi ház sürgősen eladó. Érd.: mindennap fenti címen. *122211/I
- ELADÓ 1 kiskertes ház + 2 és fél szobás társas, gázos, redőnyös, vízórás, parkettás lakás. 46/336-515 este. *122214/I
- IGÉNYESNEK eladó Miskolc belvárosában csendes zöldövezetben 120 nm-es összkomfortos, pincés, garázsos, kis kertes családi ház. Tetőtér beépíthető. I.ár: 8,6 M Tel.: 46/340-854. *122263/I
- MISKOLCON a Semmelweis Kórház környékén 97 nm-es családi ház igényesnek eladó. Érd.: 46/391-652. *122265/2K
- DIÓSGYŐRBEN kis családi ház eladó pici telekkel. Mária u. 66. 46/316-420. *122270/I
- ELADÓ Miskolc Városház tér közelében 300 n.öl. telken 3 szintes, szintenként 110 nm-es, telefonos, gázfűtéses családi ház. Vállalkozásra illetve 2 családnak alkalmas. 46/326-925. *122274/I
- MISKOLC Damjanich utcai 2 szobás, összkomfortos, telefonos családi ház kis udvarral eladó. Ugyanitt faház (2x2 m-es) nem szétszedhető eladó. 46/348-774. *122280/I
- NÉPKERT mellett háromszobás, összkomfortos, kertes családi ház vállalkozásra is alkalmas eladó. I.á.: 7 millió. 46/343-196 este. *122283/I
- NYÉKLÁDHÁZÁN tetőtér-beépítéses, alápincézett garázsos, gáz-központi fűtéses, 5 éve épült, összkomfortos családi ház eladó. 46/319-008. *122288/I
- ELADÓ 68 nm-es magánrendelkezésű házrész a Mikes K. utcában + magas szuterén 22,8 nm. 46/333-037. *122301/I
- ELADNÁM vagy elcserélném két másfél szobás lakásra harsányi két szoba, összkomfortos kertes házamat, Avas kizárva! Ladányi. Harsány, Árpád u. 23. *122336/I
- VÁLLALKOZÓKNAK alkalmas háromszintes, 150 nm-es alagsor plusz 135 nm-es lakás, 130 nm-es beépíthető tetőteres lakás, erdő mellett eladó 46/333-600. *122337/I
- MISKOLC-Martintelepen, 4 szobás étkezős, összkomfortos családi ház, 10 éves működő szikvízüzemmel eladó. 46/389-498-as telefonon, 16 órától. *122341/I
- MISKOLCON csendes környéken 569 nm-es telken 2 db kis családi ház eladó. Víz, villany a házban, gáz bevezetés alatt. I.ár: 2 600 ezer Ft. 46/379-164. *122505/I
- MÁLYI, Munkás út 10. alatt szintes családi ház központi fűtéses (alatta működő eszterga műhellyel) eladó. Érd.: 17 után a helyszínen. *120327/I
- ELADÓ felújításra szoruló családi ház. Kút, vezetékes víz az udvarban. Gáz, telefon az utcában. I.ár: 1 050 000 Ft. Tel.: 378-744. *120517/I
- KISGYŐRBEN a Jókai utcai 10. sz. alatti új családi ház 110 nm-es lakter. tetőtér beépítve, bekerítve eladó. Gáz, telefon folyamatban. I.ár: 3,7 M Ft. *120533/I
- MISKOLCON, Fövényszer u. 1. alat[t] eladó egy 720 nm-es saroktelken lév[ő] 144 nm-es családi ház. Érd.: 46/380-356 telefonon lehet 17 és 20 óra között. *120825/I
- MISKOLC, Szirmán 4 szoba-nappalis, összkomfortos, 130 nm alapterületű, 150 nm lakóterületű családi ház nagy garázzsal, gáz és szenes fűtéssel eladó. 46/405-822. *120878/I
- GESZTELYBEN rendezett kis ház, rendezett udvarral eladó 650 000 Ft-ért. A telek beépíthető, gázcsonk az udvaron. 46/313-736. *120999/I
- VENNÉK MISKOLCI KERTESHÁZAT, 1 000 000 Ft körül vagy kazincbarcikai 2 szobás lakást adnék ráfizetéssel. SÜRGŐS! Tel: 48/318-045. *121148/I
- VASGYÁR, Puskin u. 10. alatt 3 szobás, emeletes, kertes ház részben vagy egészben kiadó. Érd.: 7–9-ig vagy 20–21-ig. *119101/1I
- ELADÓ igényesnek 2 szintes, négyszobás, 2 garázsos, gáz-központi fűtéses, telefonos, kábeltévés családi ház. Hejő patak a kert végében, István tó 200 m-re. Irányár: 8 millió Ft. 46/391-202, 06-20/221-535. *121222/I
- MISKOLC, Botond utcai 79 nm-es, gázfűtéses, kertes családi házrész 100 négyszögöl telekkel eladó vagy bérházi lakás + kp. Tel.: 329-182, 329-192. *121229/I
- ELADÓ Miskolc Diósgyőr elején, villamos-busz vonalán, 93 nm-es, cirkogázfűtéses családi ház 110 n.öl. szép telekkel. I.á.: 5,9 M. Cím: Miskolc, Vörös u. 10. Érd.: 46/371-235. *121370/2K
- EMŐDÖN 83 nm-es nagyportás családi ház, melléképületekkel eladó vagy tiszaújvárosi lakásra cserélhető. I.ár: 1 600 000 Ft, 1 300 000 + OTP. Érd.: 391-393, 391-947, 477-319. *121634/I
- MISKOLCTAPOLCÁN sürgősen eladó, jó állapotban 80 nm-es, 2 szobás, szuterénes családi ház, 300 n. telken. Irányár: 4,5 M Ft. Tel.: 339-591. *121638/I
- MISKOLC belvárosában 9 szobás, gázos, telefonos ingatlan áron alul sürgősen eladó. I.ár: 12 000 000 Ft. Érd.: 46/354-510, este. *121640/I
- VÁLLALKOZÁSRA is alkalmas 125 nm-es, összkomfortos családi ház, 2 garázsos, gáz és vegyesfűtésű, ipari áramos, 254 négyszögölön eladó vagy kiadó. Irányár: 4 500 000 Ft. Érd.: Felsőzsolca, Kazinczy 60. *121646/I*

Borsod F 12

- BOLDVÁN eladó 2 szobás, fürdőszobás, gázfűtéses családi ház. I.á.: 1 millió Ft. Érd.: Boldva, Táncsics u. 11. *121707/I
- SAJÓLÁDON eladó 2,5 szobás, 90 nm-es gázfűtéses, összkomfortos lakás, garázs, pince van I.ár: 3 000 000 Ft. Érd.: 46/393-294. *121725/I
- SAJÓLÁDON 1411 nm-es kertes 92 nm-es 3 szobás családi ház eladó. Víz, gázcsonk az udvaron. Jókai út 50. *121727/I
- SAJÓVÁMOS, Munkácsy 30. alatt „L" alakú 4 szobás, gázos, családi ház, nagytelekkel, sürgősen eladó. I.ár: 1 800 000 Ft. Érd.: helyszínen. *121756/I
- HERNÁDNÉMETIBEN összkomfortos családi ház sürgősen eladó: 46/394-128, 398-632. *121811/I
- BÁNHORVÁTIBAN, Szabadság út 8. alatt régi parasztház melléképületekkel nagy telekkel eladó. Érd.: 48/345-410 vagy 48/428-345. *122399/I
- BÓCSON eladó 115 nm-es lakóterületű összkomfortos, kertes családi ház. I.ár: 2,5 M Ft. Tel.: 356-498. *120784/I
- HEJŐKERESZTÚR, Deák F. u. 16. szám alatti kettő szoba összkomfortos, gázfűtéses családi ház 600 négyszögöles telekkel sürgősen eladó. Cserélem is. Érd.: Hejőkeresztúr, Deák F. u. 16. *120943/I
- MEZŐKÖVESD, Fűzfa út 6. alatt kis családi ház eladó. 49/416-697. *121071/I
- ELADÓ Hernádnémetiben 3 szobás, összközműves családi ház, bérházit beszámítunk. 46/394-101. *121208/I
- KESZNYÉTENBEN jó állapotban lévő régi típusú családi ház, 330 n.öl. telekkel eladó, nyugodt környezetben. Érdeklődni: mindennap, Arany János u. 36. sz. tel.: 49/355-102. *121631/I
- HEJŐBÁBÁN régi típusú ház nagy kerttel, melléképülettel eladó. Érd.: Hejőbába, Kossuth út 8. sz. Szendrei. *121633/I
- ELADÓ Nagycsécsen felújított parasztház 600 négy...

CSEPELI PÁLMA Új KELET 1996. IX. 13

Kiállítás a gimnáziumban

Ünnepélyes külsőségek között nyitották meg tegnap a Zrínyi Ilona Gimnáziumban *Csepeli Pálma* — Hollandiában élő magyar festőművésznő (képünkön középen) — tárlatát. A megnyitó műsorában szereplő *Lipcsey Edit* énekművésznő és a kitűnő zongoraművész — *Hegedüs Valér* — avatott előadásukkal valósággal a művészetek szentélyévé avatták az iskola emeleti kerengőjét!
A kiállítást *dr. Dömötör János* műtörténész nyitotta meg.
(Csepeli Pálma alkotásairól holnapi számunkban közlünk kritikát.)

fülkébe a vezető légikisérőt, aki frissítőket, sőt, oxigént is megpróbált alkalmazni, mindhiába. Lyonban a francia hatóságok orvosi segítséget ajánlottak a pilótának, aki azonban — a vizsgálati jelentés szerint — nem volt hajlandó együttműködni az egészségügyi hatóságokkal.

A tériszonyos repülőt felfüggesztették állásából; további sorsáról csak annyi ismert, hogy „azóta sem vezetett repülőgépet". Az nem derült ki, hogy a magasságtól irtózó pilóta, aki 1989 óta repült, eddig hogy tudta ellátni feladatát.

si intézmények száma 1309-ről 1400-ra nőtt, ami országosan 6,5 százalékos növekedést jelent, viszont az 53 magyar nyelvű intézményből hét megszűnt, ami 15 százalékos csökkenésnek felel meg.

A lap szerdai számában Murvai László arról számolt be, hogy míg országosan a magyar tannyelvű óvodák, általános és középiskolák száma, valamint a magyar tanszemélyzet létszáma 1-2 százalékkal nőtt, a magyar nyelven tanuló diákok száma 5220 fővel, 2,57 százalékkal csökkent.

MTI

Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnök a kormány csütörtöki ülésén megerősítette, hogy elődje, a merénylet áldozatául esett Jichák Rabin a békéért cserébe hajlandó lett volna lemondani a Golán-fennsíkról, sőt ilyen értelmű szóbeli ígéretet is tett. Netanjahu rögtön hozzátette azonban, hogy őt nem kötelezi elődjének ígérete, s a stratégiai jelentőségű terület izraeli kézen marad — jelentette az AP.

„Helytállóak azok a lapjelentések, amelyek szerint a néhai miniszterelnök, Jichak Rabin közvetve beleegyezett abba,

CSEPELI PÁLMA ÚJ KELET

1996.
IX.
18.

Csepeli Pálma utazásai

Palotai István *kritikája*

Csepeli Pálma — a Hollandiában élő magyar festőművésznő — a hatvanas-hetvenes évek tipikus magyar iskolájának képviselője. Harmonikus, életvidám művész, akinek hűsége a hazához, a haza stílusához roppant tiszteletreméltó. Főiskolai tanulmányait *Fischer Ernő* és *Blaski János* kezei alatt végezte.

Mintha két, egymástól teljesen független világ létezne számára: Hollandia, valamint Magyarország és a mediterrán térség. A Mondrian szülőháza, de leginkább a Barneveldse Beek című jellegzetes németalföldi tájat árbázoló műve maga az őszinte realizmus, a többi festménye viszont sokkal inkább a nosztalgia által vezérelt alkotás.

Színvilága itt sem harsány, azonban konzekvensen olyan színeket használ, amelyek arra alkalmasak, hogy mindent megfürdessenek az izzó Nap hevében.

Tudatos, és imitt-amott már mesterkéltnek is tűnő játékait az árnyékkal és a fénnyel szintén a meleg — szinte tudatalatti — igénye, annak folyamatos hiánya motiválja.

Céltudatosan keresi a szépség minden forrását, és ki is aknázza azt. Túlszínezett mesék ezek az óhazáról és annak déli környékéről, és szinte lerí róluk, hogy a művésznő nem itt adózik...

Csepeli Pálma a kompozíció tudatos mestere. Képei témáját mindig izgalmas kompozíciós keretbe feszíti, néhol már érintve a konstruktivizmus határait. Ezen a kiállításon ugyancsak két portréval jelentkezett, azonban könnyen megállapítható, hogy mestere az arcképfestészetnek is. Jellegzetes módon, portréi az impresszionizmus ecsetkezelését idézik, míg a többi alkotásra a hatvanas-hetvenes évek magyar tájfestészetének speciális technikája a jellemző. *Béres Ferenc* arcképe kitűnő munka, azonban a mögé festett és túlságosan didaktikus gémeskutas alföldi táj kissé lehúzza a képet.

Pintér Miklós igazgató köszönti a művésznőt

Érdekes, de sok helyütt megkérdőjelezhető a művésznő önkényes térkezelése is. Mivel a prímet a fény viszi, ennek sokszor áldozatul esik a tér logikus világa.

Csepeli Pálma műveit — kivéve a hollandiai témájúakat — mindig valami bohókás jókedv lengi körül. Öröm ránézni ezekre a képekre ebben az Istentől eltekeredett világban.

A kiállításon, mely a nyíregyházi Zrínyi Ilona Gimnáziumban látható, a Téli reggel, valamint a Roviny a legkiemelkedőbb alkotások.

házban lakom a Szent teren, és már igencsak hideg van esténként a lakásban. Természetesen szeretnénk melegben lenni, de nem biztos, hogy meg tudjuk fizetni az előfűtést. Gondoljon csak bele, mennyi lesz a fűtésszámlánk télen, ha az elmúlt hónapokban is több mint négyezer forintot fizettünk, holott a radiátorok még csak nem is zümmögtek.

Fenzünk csak a kötelezően előírt helyiségek — mosdók, konyha — festésére volt elegendő. Hála kollégáimnak, a

hogy minden osztálynak saját tanterme van, és külön a szakelőadó termek. Az utóbbiakon még szükséges egy kis

kat megelőzzük, és az aulánk fölé karzat épül. Az építkezés kormányzati támogatással készül.

ötvenmillió?

géig. A Házkezelő szakemberei eddig is igyekeztek kiadásaikat csökkenteni. A korábban tervezett 20 százalékos bérfejlesztés helyett szerényebb fizetésemelést kapnak a munkatársak. Módosított üzleti tervükben 23 millió forinttal csökkentették a kiadásokat, így azonban csak a leghalaszthatatlanabb karbantartási és felújítási munkákat tudják ellátni. Döntés hétfőn.

Százhárom évvel ezelőtt

Sikli Tímea *(Új kelet)*

1893. szeptember 22-én döntött úgy a város akkori vezetése, hogy létrehoznak Nyíregyházán egy Villanytelepet. Az alapítás emlékére ez év szeptember huszonkettedikén immár harmadik alkalommal gyűlnek össze az Erőmű Kft. dolgozói, hogy megünnepeljék az évfordulót. A program vasárnap délelőtt tíz órakor kezdődik a Váci Mihály Művelődési Központban. Bevezetőt — mint eddig minden évben — az idén is *Csató János*, a Ttász Rt. vezérigazgatóságának tagja, az rt. vezérigazgatója, valamint *Dohanics László*, az Erőmű Kft. ügyvezető igazgatója mond. A köszöntő után jó munkájuk elismeréseképpen többen is kapnak oklevelet, jutalmat.

A vendéglistán nem csak a dolgozók és nyugdíjasok, valamint családtagjaik szerepelnek. Meghívást kapott a többségi tulajdonos német ISAR—AMPERWERKE AG. vezetősége és azoknak a hazai és külföldi partnereknek a képviselői is, akikkel az évek során az Erőmű Kft. kapcsolatban állt. A programot a Móra Ferenc Általános Iskola Tini Show csoportjának bemutatója, majd *Kovács Kati* fellépése teszi színessé. A vidám műsort állófogadás követi majd. A kft. vezetői természetesen nem feledkeznek meg azokról az emberekről sem, akik az ünnepség idején is az Erőműben dolgoznak. Számukra külön kis háziünnepséget rendeznek az üzem területén belül.

ezer forint helyi kiegészítő támogatást ad. Az evangélikus lelkészi hivatal vezetői a tanévkezdés után 213 gyerekre kértek „fejkvótát". Az említett határozatban képviselők elkötelezték magukat, hogy a Szent Miklós Óvoda gyermekeinek is megadják a nyíregyházi átlagnak megfelelő kiegészítő támogatást. A Hajdúdorogi Püspöki Hivatal 29 óvodást jelzett a polgármesteri hivatal illetékeseinek. A közgyűlés hétfői ülésén minden bizonnyal jóváhagyja azt az előterjesztést, amely alapján a polgármesteri hivatal gazdasági irodájának vezetője az iskolának az év hátralévő részében havonta 733 ezer forintot, az óvodának pedig 84 ezer forintot utal át.

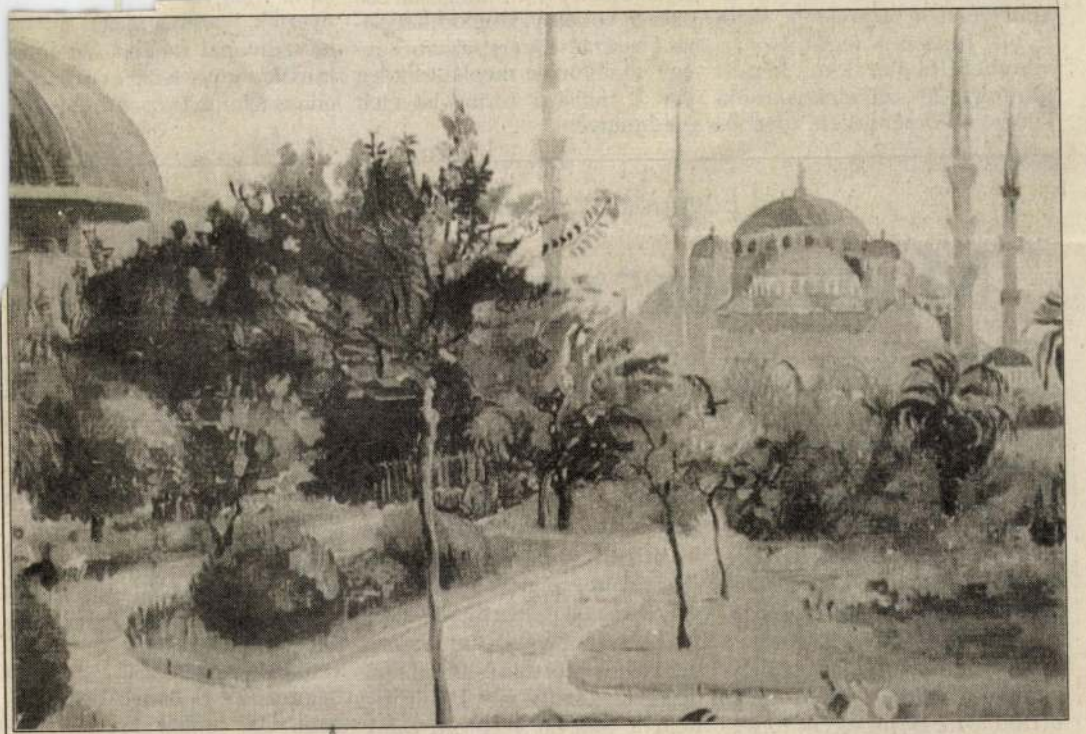

A Parlament Galéria (V., Kossuth tér 9.) a magát természetelvű festőnek valló *Csepeli Pálma* kiállításával indította az évadot. A művésznő pályája első két évtizedében művészpedagógusként dolgozott, majd – minthogy a tanítás mellett művészete nem bontakozhatott ki kellőképpen – teljesen a festészetnek szentelte életét. Alkotásainak témáját a természetből meríti, ezen belül is főképpen a Duna–Tisza menti tájak, a holland városkák hangulata, és – mint képünkön látható isztambuli Kék Mecset című festményéből is kiderül – az egzotikus, mediterrán vidékek világa ihleti meg. A kiállítás február 9-ig tekinthető meg

tek el. A tenderkiírás az árak tekintetében is sikeresnek bizonyult, hiszen a legutolsó érvényben lévő árakhoz képest mintegy 20 százalékos csökkenést eredményezett, továbbá

si tervében évente átlagosan 200 ezer új vonalnyi központkapacitás beszerzése szerepel, ami egy-egy szállítónak megközelítőleg évi 2 milliárd forint bevételt eredményez.

ve a magyar
nyertek, hiszen a magas mű
ki színvonal mellett olcsóbl
jutnak a következő években
gitális telefonközpontokhoz.
(h.

Fogadókész a német pénzpiac

Magyarország előreléphet

A magyar fizetésimérleg-hiány és a költségvetési deficit csökkenése várhatóan több hónap múlva érezteti kedvező hatását a nemzetközi hitelminősítő ügynökségeknél. A német pénzpiacot azonban ez nem nagyon befolyásolja, mert a német nagybankok közvetlen kapcsolataik révén frissebb, naprakészebb információkkal rendelkeznek a magyarországi gazdasági helyzet alakulásáról – jelentette ki a Deutsche Bank egyik Kelet-Európával foglalkozó szakértője.

A nevének mellőzését kérő szakember az MTI-nek nyilatkozva úgy vélte: a neves angolszász hitelminősítő ügynökségeknél Magyarország bizonyára előbbre lép, és az eddigi nem befektetői (non investment) minősítés után bekerül a befektetői lista alsó fokozataira. A nagy német bankok ennél gyorsabban és közvetlenebbül reagálnak az ország pénzügyi helyzetében bekövetkezett és a továbbiakban is várható javulásra – mondta.

Magyarországnak igazából tavaly sem volt nehéz hitelhez jutnia, hiszen tavaly júniusban a nem befektetői minősítéssel rendelkezők közül a mexikói válság után a Magyar Nemzeti Bank volt az első, amely kötvényével megjelent a német tőkepiacon. A hatéves lejáratú, kilencszázalékos fix kamatozású kötvénykibocsátást a nagy érdeklődés miatt az eredeti 500 millióról 750 millió márkára lehetett növelni.

A német pénzintézetek Magyarország iránti nagy érdeklődését jelzi, hogy gyakorlatilag mindegyik német nagybank kisebbségi vagy többségi tulajdon révén már szereplője a magyar pénzügyi életnek. A német–magyar pénzügyi kapcsolatokban 1995-ben meghatározó esemény volt a német állami garanciával nyújtott 1,3 milliárd márkás hitelkeret. Ebből 500 milliót a szövetségi kormány, 250-250 milliót Bajorország és Baden-Württemberg, 300 milliót Észak-Rajna-Vesztfália garantál. A szövetségi keretből 50 milliót megkapott már a Magyar Befektetési és Fejlesztési Bank, a kis- és közepes vállalkozások támogatására. A hitel többi részének felhasználásáról és feltételeiről még folynak az egyeztetések.

Ug Magyarország 1996 I 11.

CSEPELI Pálma

MEGHIVÓ

A Média Manager Bt. ezúton tisztelettel meghívja Önt

CSEPELI PÁLMA festőművész

tárlatának sajtóbemutatójára és az azt követő fogadásra

A kiállítást megnyitja Dr. Dömötör János, a Tornyai Múzeum nyugalmazott igazgatója

A sajtóbemutató időpontja: 1996. 01. 09-én (kedden) 11:00

A sajtóbemutató helyszíne: PARLAMENT GALÉRIA

Budapest, V., Kossuth L. tér 9.

(a Házasságkötő- és Rendezvényteremben)

Megjelenésére feltétlenül számítunk!

Üdvözlettel:

MÉDIA MANAGER BT.
1067 Budapest,
Csengery u. 68.
Tel./Fax: 302-15-12

(Mag László)
ügyvezető igazgató

M.D.K.

Csepelka Antal, püspöki festő

az egri püspöki rezidenciában 1716-1723 körök végez kulönböző munkákat. 1719-20 évre kielégitik. „Nem volt szorgalmas, sokat muletorok." Meghalt Egerben 1726. márc. 5-en, 44 éves korában

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. AkadémiaiKiadó, 319.old.

M.D.K.

Csepelka Antal, festő

kommenciós püspöki festő 1715-1726-ig működik Egerben, fő leg a püspöki palota berendezésén dolgozik: Meghalt Egerben 1726. márc. 5-én 44 éves korában.

Heves megye müemlékei I. irta V[illegible]t Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó.

136. old.
+319. "

CSEPELKA /Csepelko/ Antal püspöki festő. Az egri püspöki rezidenciában lakik és ott 1715-19, 1720, 1721, 1923-ban végez különféle munkákat. Az 1721-23-as adóösszeirásban a város I. negyedének IV. fertályában irják összex. 1723-ban a város lobogójának kopját aranyozza /Eger város iratai 1723.49.X/b./. Meghalt Egerben 1726 március 5-én 44 éves korában.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Csepelka Antal, festő

Erdődy Gábor püspökner allandóan szerződtetett festője volt, aki rendes évi bért kapott. Valószínűleg ő díszítette az egri püspöki palota szobainak falát festményeivel.x)

[x) A Heves megye kötetben nem szerepel, holott szerző, a 50. jegyzet szerint, az egri ~~Ersek~~ Levéltárban talált zsá vonathozó adatot. Bné] (Gazdaság)

Művészettörténeti Értesitő, 1968. XVII.évf. 3-4.sz.

Szabó Erzsébet: Johannes Battista Carlone.

218 old.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Csepelka Antal

egri püspöki festő 1723-ban Egerben működik.

Voit Pál dr.: Heves megye műemlékei II. köt.

Magyarország műemléki topográfiája. VIII köt.

Budapest, 1972.

2331

Csepelka Antal

piktor Egerben a püspökség részére dolgozik 1715-32 között

Voit Pál dr. : Heves megye műemlékei I.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

494

Csepleő Viki (1978–)
Piroska II. 2000
papír, tus, filctoll 29,7×21 cm

MOZGÓ VILÁG 1051 BP. NÁDOR U. 26.

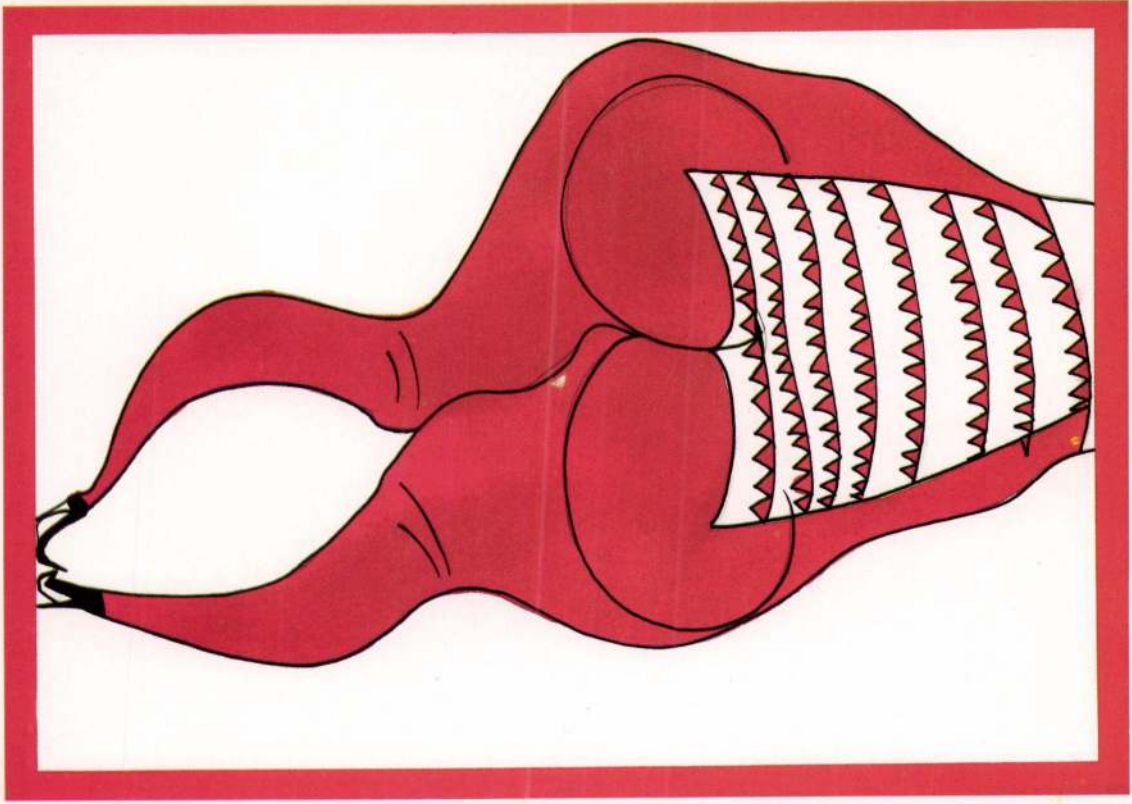

Csepleő Viki (1978–)
Piroska I. 2000
papír, tus, filctoll 29,7×21 cm

MOZGÓ VILÁG 1051 BP. NÁDOR U. 26.

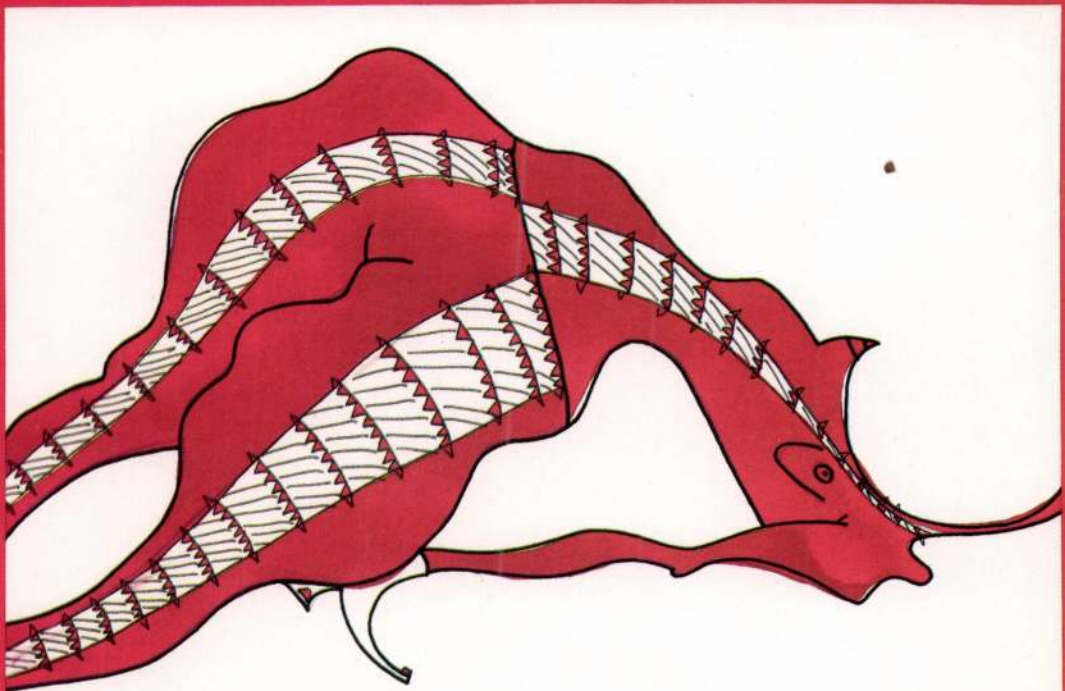

Ø Csepelszigeti Eötvös József

ötvös Pápa ? ?

Kőmagyötvj. 281. l.

ötvös, MC 1628. Esetleg azonos az 1614-
vös Jósával. Családi nevét, amely C-vel kez-
k. Meg kell jegyeznem, hogy 1614-ben szere-
ötvös Miklós s nem lehetetlen, hogy József
a családból való. — *Vielleicht identisch mit*
d) Jósa, erw. 1614. *Familienname unbe-*
wähnt werden, daß in 1614 ein Goldschmied
genannt wird und es wäre nicht ausgeschlossen,
derselben Familie angehört.

n, gömbnóduszán 6 ékkővel és áttört
osárral. XVII. század első fele. — *Kelch*
Steinen am Kugelnodus u. durchbrochenem
rb. 1. Hälfte d. XVII. Jh. — „1657."
Kirche, Pápa.

= más bakú

megírva

Csepelszigeti Eötvös
Miklós
pápai ötvös a
XVII. Hazadban

Dor Bakony
45. l.

A SZINYEI MERSE PÁL TÁRSASÁG

TISZTELETTEL MEGHIVJA

Mélt. Szinyei Ollo

URAT
URNŐT

1934. ÉVI FEBRUÁR HÓ 7-ÉN, ESTE 9 ÓRAKOR, A FÉSZEK MŰVÉSZKLUBJÁBAN TARTANDÓ

ÜNNEPI LAKOMÁRA,

MELYEN AZ ÜNNEPI BESZÉDET A **SZINYEI-SERLEGGEL**
RÉTI ISTVÁN RENDES TAG TARTJA.

SIDLÓ FERENC
FŐTITKÁR

CSÓK ISTVÁN
ELNÖK.

TERITÉK ÁRA 2 PENGŐ 50 FILLÉR. — VÁLASZT KÉRÜNK POSTAFORDULTÁVAL A MELLÉKELT LEVELEZŐLAPON
TELEFON: 396—98.

MEGJELENÉS ESTÉLYI RUHÁBAN.

1934 13626 Légrády Testvérek Budapes

Csepelszigeti Tötvéös
Miklós
ötrös
L. Kendrey-Kentirányi
324. l.

Vassarkantyúk VII. 25.

megírva

Csepely Antal

harangöntő

1867-ben ujra öntötte a tasnádszántói rk. templom Szűz Mária képével mozitett harangját Tasnádszántón.

Petri Szilágyom

IV. k. 666. l.

Lik ú.

A pécsi tudományegyetem bölcsészettudományi karáról:

Dr. Gőbel Ervin (1910, Szeghalom, Békés vm., róm. kat.), bö
szetdoktor, okl. középiskolai tanár, egyetemi földrajzi intézeti
bízott gyakornok Pécsről, földrajzi tanulmányokat folytatott (I
professzor) 400 P ösztöndíjjal, közelebbről a hazai főnjelensé
vonatkozólag végzett méréseket. Táblázatos összeállításokat kés
a főntünemények megfigyeléseiről a főnjelenségek intenzitása, gy
risága és időtartamának összehasonlítására. A Magyar Középheg
vonalán végighaladva az északi és északnyugati irreverzibilis
szelek által létrejött változások megállapítására szintén táblázat
zatot készített, feltüntetve az állomások közötti hőmérséklet, nedve
szélerő és csapadékkülönbségek középértékét s összeállította a ma
főnjelenségek gyakorisági és időtartami táblázatát. Következteté
vont le a főnjelenségeknek a Föld felszínére, a szervezetre gyak
hatásáról.

Dr. Temesi Alfréd (1911, Temesvár, róm. kat.), okl. középis
tanár, egyetemi francia intézeti fizetéstelen tanársegéd Pécsről (B
professzor), 400 P belföldi ösztöndíjával az előző év folyamán ö
gyüjtött bibliografiai anyagot egészítette ki és dolgozta fel. A ma

Csepely Antal

tasnádszántói harangöntő

1867. újra öntötte a tásnádszántói ny. Loyola Ignác-templom egyik harangját. Ez volt a 22-ik szinve.

Petri Mór dr

Szilágy vármegye monographiája. IV. k. 666-l.

vegjes

g. 68

1 kōt. 8°

(Spalato)

Splitska crkva

jednom solinska utemeljena od
Dujma Antiokenskoga prvoga
učenika Petra Apostola
prvostolna Dalmacije, Croacije i
Arbanaške
sada Biskupij nariolja cestito

CSEPELYI Antal barangait

1858, 1870

Fol. Hist. lg. 133.

alten Sinn des Bildes, zur Präsenz einer realen Frau, ganz ab, bevor das Gemälde sich in eine Verkörperung der Kunst wandeln konnte, also die Frau ihren Körper verlor, um einer Idee ihren Körper zu leihen. Aber ein Körper der Kunst war kein dargestellter Körper mehr, sondern eher eine Körperverneinung. Dennoch wurde das Lächeln im Körper der ‹Mona Lisa›, nun zu einem freien Zeichen verselbständigt, immer noch als Verführung oder als Bedrohung empfunden: als Verführung zur alten Körperliebe oder als Bedrohung des neu vergeistigten Körpers. Nicht von ungefähr schworen die Avantgarden der Folgezeit auf Maschinen und sagten sich feierlich von dem lächelnden Frauenbild los, dem sie am liebsten ein Grab geschaufelt hätten.

Die Entkörperlichung des Kunstwerks spiegelt ihrerseits die Körperverneinung wider, welche die Moderne als Erbin der Aufklärung vorfand. Max Horkheimer und Theodor Adorno haben in der ‹Dialektik der Aufklärung› den Prozeß beschrieben, in dessen Verlauf sich der «Intellekt von der sinnlichen Erfahrung trennte, um sie zu unterwerfen», und der verabsolutierte Geist sich schließlich selber instrumentalisierte. Das Leben spaltete sich «in den Geist und seinen Gegenstand». Davon zeugt auch eine Kunst, die sogar die Körperpräsenz der Kunstwerke befehdete. «Im Kunstwerk wird noch einmal die Verdoppelung vollzogen, durch die das Ding als Geistiges (zurückkehrt). Das macht seine Aura aus.» Führte die «Haßliebe gegen den Körper» dazu, diesen entweder zu mechanisieren oder umgekehrt wie einen fremden Fetisch zu vergötzen, so fiel der Kunst die Aufgabe zu, der Herrschaft des Geistes über die Sinne einen paradoxen, weil sinnlichen Ausdruck zu verleihen: sinnlich darin, daß hier das Er-

CSEPELYI FERENC harangöntő

MURAKÖZI Ágota: Adalékok a 17. századi harangok kérdéséhez a Felső-Tisza-vidéken. = A Nyiregyházi Jósa András Muzeum Évkönyve, XXVII/XXIX. (1984-1986) 1990 196.p.

CSEPELYI Ferenc határgróf

1844-1855

Fol. Hist. 19. 133-134.

alten Sinn des Bildes, zur Präsenz einer realen Frau, ganz ab, bevor das Gemälde sich in eine Verkörperung der Kunst wandeln konnte, also die Frau ihren Körper verlor, um einer Idee ihren Körper zu leihen. Aber ein Körper der Kunst war kein dargestellter Körper mehr, sondern eher eine Körperverneinung. Dennoch wurde das Lächeln im Körper der ‹Mona Lisa›, nun zu einem freien Zeichen verselbständigt, immer noch als Verführung oder als Bedrohung empfunden: als Verführung zur alten Körperliebe oder als Bedrohung des neu vergeistigten Körpers. Nicht von ungefähr schworen die Avantgarden der Folgezeit auf Maschinen und sagten sich feierlich von dem lächelnden Frauenbild los, dem sie am liebsten ein Grab geschaufelt hätten.

Die Entkörperlichung des Kunstwerks spiegelt ihrerseits die Körperverneinung wider, welche die Moderne als Erbin der Aufklärung vorfand. Max Horkheimer und Theodor Adorno haben in der ‹Dialektik der Aufklärung› den Prozeß beschrieben, in dessen Verlauf sich der «Intellekt von der sinnlichen Erfahrung trennte, um sie zu unterwerfen», und der verabsolutierte Geist sich schließlich selber instrumentalisierte. Das Leben spaltete sich «in den Geist und seinen Gegenstand». Davon zeugt auch eine Kunst, die sogar die Körperpräsenz der Kunstwerke befehdete. «Im Kunstwerk wird noch einmal die Verdoppelung vollzogen, durch die das Ding als Geistiges (zurückkehrt). Das macht seine Aura aus.» Führte die «Haßliebe gegen den Körper» dazu, diesen entweder zu mechanisieren oder umgekehrt wie einen fremden Fetisch zu vergötzen, so fiel der Kunst die Aufgabe zu, der Herrschaft des Geistes über die Sinne einen paradoxen, weil sinnlichen Ausdruck zu verleihen: sinnlich darin, daß hier das Er-

CSEPELYI Lajos karavezető

1857-1872

Fol. Hist. 19. 134.

alten Sinn des Bildes, zur Präsenz einer realen Frau, ganz ab, bevor das Gemälde sich in eine Verkörperung der Kunst wandeln konnte, also die Frau ihren Körper verlor, um einer Idee ihren Körper zu leihen. Aber ein Körper der Kunst war kein dargestellter Körper mehr, sondern eher eine Körperverneinung. Dennoch wurde das Lächeln im Körper der ‹Mona Lisa›, nun zu einem freien Zeichen verselbständigt, immer noch als Verführung oder als Bedrohung empfunden: als Verführung zur alten Körperliebe oder als Bedrohung des neu vergeistigten Körpers. Nicht von ungefähr schworen die Avantgarden der Folgezeit auf Maschinen und sagten sich feierlich von dem lächelnden Frauenbild los, dem sie am liebsten ein Grab geschaufelt hätten.

Die Entkörperlichung des Kunstwerks spiegelt ihrerseits die Körperverneinung wider, welche die Moderne als Erbin der Aufklärung vorfand. Max Horkheimer und Theodor Adorno haben in der ‹Dialektik der Aufklärung› den Prozeß beschrieben, in dessen Verlauf sich der «Intellekt von der sinnlichen Erfahrung trennte, um sie zu unterwerfen», und der verabsolutierte Geist sich schließlich selber instrumentalisierte. Das Leben spaltete sich «in den Geist und seinen Gegenstand». Davon zeugt auch eine Kunst, die sogar die Körperpräsenz der Kunstwerke befehdete. «Im Kunstwerk wird noch einmal die Verdoppelung vollzogen, durch die das Ding als Geistiges (zurückkehrt). Das macht seine Aura aus.» Führte die «Haßliebe gegen den Körper» dazu, diesen entweder zu mechanisieren oder umgekehrt wie einen fremden Fetisch zu vergötzen, so fiel der Kunst die Aufgabe zu, der Herrschaft des Geistes über die Sinne einen paradoxen, weil sinnlichen Ausdruck zu verleihen: sinnlich darin, daß hier das Er-

megirva

Csepélyi Mózes

ácsm.

XIX

l

Baloghfatornyok

151. l.

Balogh Ilona

M. fatornyok.

Bp. 1935. 151. l

Kolozsvári III. 142.

Czepélyi Mózes

ácsm. ~~épitész~~

Gentmüeml.

402. l.

Tervezte és épitette

1800. a magyari (~~Szabolcs~~

Szatmár m.) ref. templom

kötornyát

Genthon I. M. orsz.

müeml. V. Bp

1957. 402. l

	M	195	75
		18	—
		177	75
		22	50
		155	25

!

für!

22·50

DER STAEDTEBAU

Monatsschrift für die künstlerische Ausgestaltung d. Städte

12 Hefte jährl. von je 16 Seiten illustr. Text u. je 8 Tafeln

20 Mk. für Inland — 24 Mk. für Ausland.

auf Wunsch.

Csepelyi Mózes

ács

1800–1805.

Nagyar (Szatmár m.)

Balhel 132. l

45. l.

Cseperkalovics
Cepy S

Cseperkálovics Lajos

4 gimn. 3 iparrajz

Nobrán

agyagipari tanf.

jeles

Tanár Vögerl Rezső

Iparrajziskola 1906

160 K Kilagyi Istvan-

fele segély díjat kapott

a szekestöv. tanácsától.

Cseperkalovics Lajos

Szilagyi Istvan-féle
160 k segélydíjat
kapott a szekesfőr-
tanácstól-

Iparrajziskola 1907

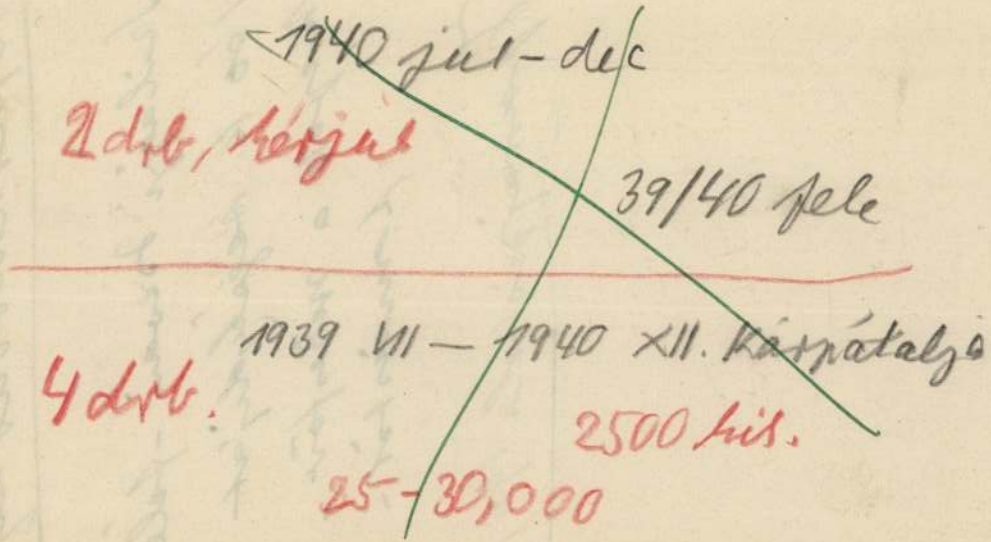
1940 jul - dec
2 drb, kérjük
39/40 fele
1939 VII — 1940 XII. Kárpátalja
4 drb.
2500 kis.
25-30,000

Csepreghalovics Lajos

kőbr. segéd

4 gimn. 4 ipar.

10 hónap, jeles

Tanár Vasadi Ferenc

Iparmiskola 1907

Magyarország legnagyobb paplangyára
Nagy aranyéremmel kitüntetve

TEHEL ÉS TUSCHÁK

PAPLANGYÁR

VIII., GYULAI PÁL UCCA 16

A Rókus kórház mellett Kőfaragó ucca sarok.

TELEFÓN: 1—325—77.

RÉGI DUNNÁBÓL 24 ÓRA ALATT GYÖNYÖRÜ PEHELY PAPLANT KÉSZITÜNK.

PAPLAN TISZTITÁS
TOLL TISZTITÁS ÉS ELADÁS.

KÜLÖNLEGES VATTA, GYAPJU ÉS PEHELYPAPLANOK MÜVÉSZI KIVITELBEN.

M. D. K.

CSÉPES Sándor

A debreceni MÁV állomás építésvezetője

Építész: Ilkemen Lánló

Vasárnap avatják a debreceni új állomásepületet

Magyar Nemzet 1961. aug. 19. 3. l.

Czépes Sándor, [építén?] MDK

A Hajdu megyei Építővállalat főmérnöke. Részt vett a megbeszélésen.

Sz. E.: Vita Debrecenben a piac szerepéről 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. ápr. 14.

Ø Csépes Péter

festő 1891.

Éimisk 1930. 82. l.

Csépi ref. templom

urasztali terítője XVII. sz

MAGYAR IPARMŰVESZET
1934. 212. l.

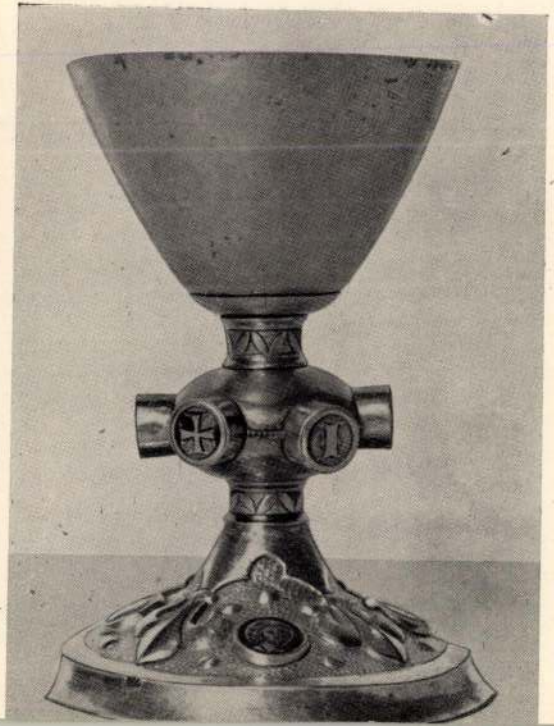

Csépi ref. templom

urasztali terítője

XVII. sz.

a legszebb magyar

urihímzések közé

tartozik –

MAGYAR IPARMUVESZET

1934. 195. l.

20
32

20
3.20
23.20

Csepinszky Béla
három pertnemnyei
emlékére.

Vasi Szemle
1936. 414. l.

Tartozik

KELET
év, hó nap

Hivatkozás

TÉTEL

% kamat

Követel

LEJÁRAT			Kamat	Kamatszám	ÖSSZEG	
év, hó	nap		nap		P	f.

Francia folyószámla — Kónei

Czeplák Vilma (Oroszné)

Szabad Művészet, 1948

II. évf. 5. sz. 200.0. – A habadszer-
veset közleményei. – Sátoralja-
ujhelyi csop.

Cseplák Vilma

1902/3 – 1905/6

Ferképcsőmfőiskék

73. l.

1906. volg ísk.
rajztanitói mű
oklevelet kapott.

Mintarajz ísk. ért.
1905–6. 50. l.

egyházat nagyobbitja, 1479—86. a loretói dómot építi ki és ugyanekkor a faenzai székesegyházat tervezi. Az

megirva

Cséplő József

pásztormüvész 1890.

l.

Madarassy László

Müvészkedő magyar pásztorok.

Bp. 1934. 9. l.

EGYESÜLT KÖ- ÉS KÖ
BUDAPEST, V., TÁTI
TELEFON: AUT. 107—
FEL. NYOMDAVEZETŐ

Forma olvasóihoz!

a megnyugtató tapasztalattal adjuk olvasóink
y munkánk a helyes nyomon jár és való-
az építőművészet kérdéseinek tisztázásához
nyujtani.
kat éppoly megértéssel fogadják olvasóink,
yalunk, amelyek kell hogy érdekeljenek nem-
ló művelt embert is.
ő számokkal szemben, bár eddig is meg-
külső megkivánt.
ik még elő nem fizettek, hogy előfizetőink
kedjenek.

TÉR ÉS FORMA
SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATALA

Cséplő József, pásztor-
munkész. Sz. 1850 körül
1890. kanász bojtár volt az
Esterházy-féle tótszent-
páli (Somogy m.) uradalomban. Herman Ottó
federte fel s mutatta be
vadászt. tuzokot és
más madárfajokat
ábrázoló rajzait
egy tülökből készült
mesterileg díszített
dobozát.

⊥ a M. Nájrajzi
Társaság ban
tartott előadása
alkalmával

Réthy L. Cs. J. somogyi kanász-bojtár faragványai. Ethnographia 1890.

Vierman Okó: M. pásztoremberek remekleše. Ethnographia. 1892.

Cséplő Győző

MDK
MDK

1951-ben az államosított Zsolnay-gyár
"Nemzeti Vállalatnál"

a korongos csop. művezetője.

78.o.51. jegyz.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

Cséplő Viktor MDK

1951-ben "É r d e m e s m u n k á s" az államositott Zsolnay-gyár "Nemzeti Vállalatnál".

78.o. 51. jegyz.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

MK

Cséplőné
sz.Klotz Mária

1951-ben az államositott Zsolnay-gyár
"Nemzeti Vállalat-"nál
élmunkás a korongososztályon.

78.o. 51. jegyz.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

M.D.K

CSEPPÁN GYÖRGY

debreceni születésű hőmyrhötő Pozsonyból ás-
kerik Sopronban, ahol 1761. VII. 9-i bejegyzése
szerepel a hőmyrhötők emlékkönyvében.
SCHRABS MIHÁLYNÁL dolgozott.

Debreceni Déri Múzeum Emlékkönyve 1948-56
Debrecen 1957.
Csatkay E.: Debreceni hőmyrhötő legények
Sopronban. 114. o.

mdk

Cseppentö Lörinc karcagi mézeskalácsos asszony férje.

metszett ugyan formákat az első világ-háborn előtt, de elég kezdetlegesen.

Szabadfalvi Tozsef. A debreceni mézeskalácsos mesterség.

Déri Muzeum Évkönyve 1962

114. l

Csepreg

Farkas I.

Csepreg mezőváros története

Petrik 1886–1900.

CSEPREG (Sopron)

Csepreg

RMU 6, 107 l.

R. K. TEMPLOM építtette állítólag Kanizsai János esztergomi érsek 1391-ben. Gotikus, belül barokk. 1527–1643 közt protestáns, aztán katolikus.

RMU 6, 107 l.

KASTÉLY Schöller-féle, régi, ma főszolgabírói hivatal.

Csepreg irodalma

Sándor:
Farkas / Csepreg történ-
nete. 1886.

Fábián: A csepregi
plébánia. Magyar
Sion. 1865.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután $^{1}/_{2}$5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszteremében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Csepreg műemlékei

és irodalma

l.

Csatkaisopromműeml.

III. 106. l.

A gotikus plébánia
templom 2 Egy

A hajdani ut Katalin
templom

kéjes repr.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/25 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszteremében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

CSEPREGHI János antalos

Szilágyi D. tér, ref. tpl.

AH 1996 156.

- Egy bizonyos témat

1,- Konkrét alvasói

- tolasomzé
- alvasótermi

↓

mennyire fedezi
igényeket az

↓

Korlátai -> 1, a
igén

2,

Csepreghy H. Kázmér

az alábbi tervpályázaton rangsorolás nélkül kiemelt megvételben részesített 6. számú pályaterv egyik szerzője.

A Budapesti Televizió Adóállomás és Mikrohullámú Központ fejlesztésére kiírt tervpályázat, 1970.

Magyar Ép.műv, 1971.3.sz.2-6.l.

Megírva

Csepreghy Ferenc, mű asztalosmester, író; sz. 1842 aug. 15. Szalkán (Hont m.) megh. 1880 febr. 6. Görbersdorfban. Az asztalos mesterséget Esztergomban tanultu, hol 1860. szabadult fel. Ezután Pesten, 1863. Bécsben, 1866-67. München ben dolgozott. 1862. írta első szinmüvét. 1868. öccsével János-sal önálló ~~[illegible]~~ műhelyt nyitott Pesten, melyben 1872-ig müködött Ekkor egészségi okokból abbahagyta az asztalosmesterséget. Ugyanezében nőül vette Rákosi Jenő növérét Idát. 1876-78. a Nép szinház titkára volt. 1878. fél sulyos betegen San Remóban majd Görbersdorfban üdült. Az 1870-es években látványos darabjaival, valamint a Sarga csikó és Pirosbugyelá-

rás C. nép szinmüvel, melyeknek
Női fösszeget Blaháné játszotta,
nagy sikert aratott.

ktatásügyi Miniszterium.

a Müemlékek Országos Bizottsága mü-
gyszám alatt egyidejüleg kineveztem,
IX. fizetési osztályból a VIII.fi-

k. Bizottságot tudomása végett ér-
az idecsatolt kinevezési okmányt a
veskedjék.
kintetében külön intézkedem.
i március hó 21-én.

1

Csepreghy János, műasztalos; sz. 1844 dec. 12. Szalkán mh. 1908 nov. 8. Bpesten. Cs. Ferenc testőérőcse. Bátyjával együtt tanulta az asztalosságot Esztergomban s 1861. szabadult fel. Pesten, Bécsben és Münchenben mint asztalos legény dolgozott. 1867 Párizsba küldték a világkiállítás tanulmányozására. Hazatérte után Pollák József asztalos üzemét vezette. 1868. bátyjával közösen önálló üzemet alapított. 1873. a pesti asztalos ipartársulat elnökévé választotta, mely tiszteget 7 évig viselte. Az 1885. orsz. kiállításon a buter- és faipari osztály zsűrijének elnöke volt. Az 1880-ban keresk. tanácsosi címet nyert.

A millenium idejen 40-50 szakmunkással dolgozott, s fölig butorgyártással foglalkozott

T. s. 6 nőtt. 1896. évi orsz. kiáll. fa- és butoripari csoportjának alelnöke

2) Az 1890-ik [illegible] vállalatok
Ez, ~~vegerte~~ az ny Országház asztalos munkáinak jelentőkeny rész, a alpár I. terveí alapján ~~[illegible]~~ rész vett a mill kiáll. Királyi ~~[illegible]~~ fogadó-nóba butoraínak kivitelezésében, a ~~budai kir. vár~~ ~~palota~~ Ezzik legnagyobb szabásúnúne, melyet fiaval közösen hajtott végre a bpesti Szt. István templom hatalmas orgonaszekrenye-

nsége

z K. R o b e r t h. államtitkár kerdé
urnak, Aktualis fölet [illegible] ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ és szaklapokban ~~kiadósan foglalkozik~~.

B u d a p e s t

folyó hó 22.-én kelt nb. átiratára,
encsém értesiteni, miszerint József
rályi Fensége a meghivást köszönettel
z előadáson aligha vehet részt, ameny-

3/ Czányi K. Iparmüvészet
Technikai fejl. tört. 1867-
1927. Bp. 1928. 558. l.
ÉI. 1905. 392. l. (A Szt
Szt István-templom.)
Gaul K. Butoriparunk és
a díszítő iparok az ezr. orsz.
kiállitason. MMEE közl.
(1897. 266. l.) Gy. S. M. Irók. III. k. 812. h.
SzIMT. II. k. 277-279
h. — VK. 1905. nov.
22. (A Szt István
-templom megnyi-
tása.

Ide. Ráth György

Nagytekintetü
irottságának

Budapest.

református templom
el de ez anyagi
befejezést nem

érem azért a Nagy-
ságot hogy

Csepreghy János ~~xxxxxx~~ ~~lakatos~~ munkák MDK

Alpár Ignác cikke. Magyar építőművészet. 1907. 8.sz. képek és tervrajzok

MDK

Csepreghy János és fia
az orgonaszekrény

Bpesti Szt.István-templom. Épitő Ipar, 19o5.
nov.2o. 391-94 l. képek

Csepreghy János

mahagoni háló-
szoba
(Szecessio)

l. Aigner S. ~~[illegible]~~
A bútor-műszer.
Ráth György 1896

172. l.

5958

Ráth Gy-
György K.

Sz. Ipar-műszer
1896. ban 172. l.

Csepreghy János 41 - 43, 70, 73 - 74, 145 műcímtáblák
(in: Déry Attila; Budapest eklektikus épületszobrászata
/Művészettörténet-Műemlékvédelem I. /OMF kiad. Bp. 1991.,

DÉRY Attila: Budapest eklektikus épületszobrászata. Bp. : OMF, 1991

CSEPREGHY János asztalos

ref.templom papszéke és padok

Hajdúböszörmény utikalauza. Szerk. Tarczy Péter. Hajdúböszörmény, 1993 2o.

CSEPREGHY János
asztalos

LEGÁNY Dezső: Liszt Ferenc lakása a régi Zeneakadémián. = Budapest, 1983/7. 30-31.p.

2461 ft.-os ajánlat Liszt orgonájának reneszánsz stilusban tölgyfából történő elkészitésére. Fellner Sándor tervei szerint.

Csepreghy János
mű asztalos

V. sz. betétlap.

az Országhaz asztalos munkái i feribon Csepreghy

l.

Ráth György 1896

295, 296. l.

(A Mátyás-templom, az uj Országhaz és az uj igazságügyi palota.)

V.sz.betétlap.

.lomány és harcértéke:

Csapat	Vonat	Összesen
35 930	2 100	37 1030
18 52 34	5 66 -	23 118 34
104	71	175
- 22 17	5 23 -	5 45 17

Csepreghy János

műantalos

l.

Ráth György 1896

136. l.

Lucc: 29. PISSARRO FESTŐ KERTJE.

Alpár Ignác

Jelenkori

szarmüvesz-

tünk az er-

nedeyes

oszt. kiállon

Ráth Gy-

György

s szarmüvé

szet 1896 ban

136 l.

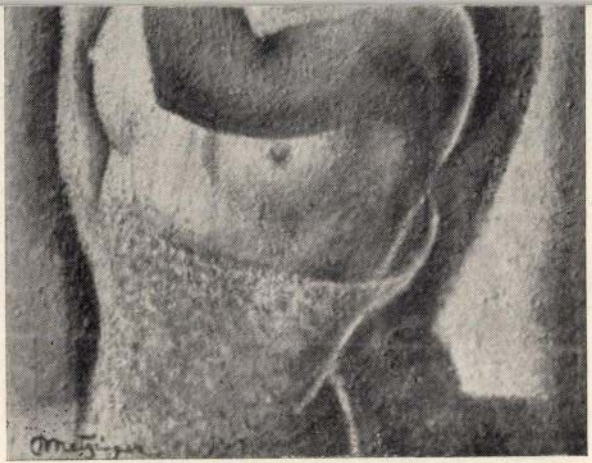

Metzinger: 34. FÉLAKT.

Csepreghy János

minantalos

l.

Közlemkiáll

1881 –

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Csepreghy János

antalos

l.

Közlezrkiáll

68.1.

Könyvismertetés ... ...
Új könyvek ... ...
Folyóiratok ... ...
Különfélék ... ...

KÉPEK A SZÖVEGBEN:

Indiai selyemhímzés ... ...
Részlet az indiai tárlatból. I. II. ... ...
Beágyazott zománczczal díszített indiai kann
Beágyazott zománczczal díszített indiai dob
Úgynevezett Bidry-művü indiai palaczk ...
Újabb kori indiai kard ... ...
Zománczczal díszített indiai nyaklánczc ...
Rácsozat a nürnbergi Lőrincz-templomban ...
Rácsozat a XVIII-ik századból ... ...
Gyertyatartó a XVIII-ik századból ... ...
Rácsozat, Kronauban a Mária-kápolnában

KÉP A SZÖVEGEN KÍVÜL:

Díszkancsó. Színes kőnyomat Ullmann Józs

Szerkesztőség: Budapes

Csepreghy János

l.

Közlezrkiáll

1386.1

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Csepreghy János

miniszteli

a XI. corp (Építési ipar)

jurujjenek megválasz-

tok tagja

Közlezskiáll

1177 l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Csepreghy Tanús

l

Közlezskiall

621. l

622. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Csepreghy János

1.

Közlegényáll

190-l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Csepreghy János

műasztalos

Készítette az alabbi
templom orgonházát.

Szód

Lech Szt István I.

Kaus Lech

Geographic Terms

Mountains

Plains, Valleys, or Lowlands

Peninsulas & Isthmuses

Water Forms

Rivers

Lakes

Oceans

Csepregi ~~Sándor~~ Janos

budapesti hirneves asztalos készítette a hádmezővásárhelyi ~~ó~~ ref. ótemplom eliszes szószékét és uraszta-lát 1892-ben. 1530 frt Költséggel -

Szeremlei Sámuel. A h. m. Vásárhelyi ref. templomok építésének története 1714-1914. Pl. M. Vásárhely 1914. 11. l.

1122. *Albert és Erzsé*

Emelkedett peremű és
hatók, a melynek előlapján
fordultan, arczélben, koroná
karddal, hátlapján pedig
balrafordultan van ábrázol
czélt s az utóbbi nyilt koro
vágott ruhát és gyöngysor-
irata, a kettős körön kivül
ALBERTUS. PI. FE. AUG. RE
lapon : »ELISABETHA. ALBER

Ezüst, átmérője 4·5 cm. —
— Havas (Hirsch) Emil ajándé
— Átvétetett az 1909 november
február 25-iki 656 (351–910) és a
tőleg az 1910 január 10-iki (2095-
(519–910) sz. jegyzékek alapján
31-én (41–908).

megírva Csepreghy János
műasztalos
lásd

Budapest

kir. vár.

162. l.

MDK

Csepreghy János

Az országház épitésénél az asztalosmunka egy részét vállalta.

Galgóczy Istvan: Az új orszaghaz fobb vallalkozó

Ország-Világ, 1894. 19.sz. 318.l.

MDK

Csepreghy János asztalos m.

Gaul K: Butorip. diszitő ip. az ezr.éves o.kiáll.on.
MMÉEKözl 1897, 6.füz. 263-276 l.

képek

Csepreghy János,müasztalos

sok izléssel készitette egy ebédlö fülkének
berakott mivü mennyezetét.

Szalay Imre: A müvészi ipar az Országos Tárlaton.
Müvészi Ipar. 1885/86 évf. 139. l

Csepreghy János

emlékezetes

1885-ki orsz. kiállításon gróf

Zichy Jenő halónoba fülké-

fentitet Schickedanz tervei

szerint.

Csáiparm. 558. l.

Csanyik, Iparmüvészet

Technikai fejl. tört.

1867-1927 Bp. 1928

ARCHIVO HISTÓRICO DE MINERA

Czepregi János, [iparmüvész?]
Müantalos

A ref. templom belső berendezését
kénítette el.

Nagy Tibor: Hajdúböszörmény főtere
944-950.

Élet s Tudomány, Bp. 1973. máj. 18. XXVIII/20.

MDK

Csepreghy János müasztalos

Haustmann A: A kir.vár belső kiképzése és iparm. felsz. MI. 1903. 162 l.

RBK

Geography Dana Museum

Museum A: A kir.vár belső kikőpése és
ipara. Telex. MI. 1903. 162 l.

MDK

Csepreghy J.

Szabó A.-val közösen készitette:
Főhercegi ebédlő-terem menyezet /részlet/
Kép 185.1.

Főhercegi ebédlő-terem berendezését szintén fentiek készitették.Kép 185.1.

M.I. 1903. 185.1.

CSEPREGI Sándor asztalos

Hódmezővásárhely, Ötemolom karzat és szószék 1892

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II.köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Borsodi Református Egyházmegye, 1991 203.

Ø Csepreghyné Rákosi

Ida

a Király Hunkár
ruhatervezője

l. –

A Főv. Könyvt.
Évkönyve
XI. k. 148. l.

Temesvár X. 15.

M.D.K.

Csepreghy- Rákosi Ida

"Az operettek világában igazi müvészi hivatottsággal kezdte meg az önálló magyar kosztümtervezők sorát"-irja Molnár László: "Jelmeztan" c. müvének -a lapban bemutatott- részletében, amely "A jelmezről" cimmel jelent meg.

Szinház és Élet, Bp. 1906. febr. 4. IV. évf. 6. sz. 86-87. lap

MDK

Csepregi bácsi

fazekas ?

Dohánytartó cserépmackó

/Csepregi talán csak tulajdonosa a cserépmackónak/

86.o.

KERESZTURY DEZSŐ: Balaton. Bp. 1960.

Csepregi Attila

Indiában megtartott nemzetközi gyermekrajz kiállításon szereplő rajza aranyérmet nyert, melyet a tát-kertvárosi óvodában rajzolt.

-csolnaki-: Két aranyérem Új-Delliből.

Dalgozók Lapja, (Komárom) 1971. dec. 29.

Csepregi gótikus
templom

l.

Thirfelrödunántúl
107. l.

Zacchi, olaz zobrazi IV. 35.

Csepregi rk. templom

kéje repr.

Kiss Szikl Kath. Magy

690 l.

MŰVÉ
IPA

AZ ORSZÁGOS MAGYAR IPA

ÉS

A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI

SZERKESZT

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI

MEGBIZÁSÁB

BASTEINER

Csepregi rk. fő-
templom
(Szent Miklósról
nevezett)
gótikus részletekkel.
(főbejárat
Repr.

Soproni Szemle
1943. 107. l. 108. l

Boldogasszony-tem-
plom, régen jezsuita-
kolostor
gótikus
Repr.
u. o. 107. l.

Csepregi Nádasdy-
kastély

Képe repr.

Soproni Szemle
1943. 82. l.

Kiadja a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőség

száműzetése. (Vászon, 1000 K).

6. *Orlai Petrics Soma:* Zách Feliczián. (Vászon, 2000 K).

7. *Bubics Zsigmond:* Alpesi virágok. (Karton, 400 K).

8. *Bubics Zsigmond:* Alpesi virágok. (Karton, 400 K).

9. *Szamossy Elek:* Szűz Mária. (Vászon, 800 K).

10. *Boruth Andor:* Meditatio. (Vászon, 2200 K).

11. *Hegedüs László:* Krisztus siratása. (Vászon, 5000 K).

12. *Mészöly Géza:* Est a halászkunyhónál. (Fa, 8000 K).

13. *Bihari Sándor:* Varró leány. (Fa, 1200 K).

14. *Bihari Sándor:* Önarczkép. (Vászon, 500 K).

15. *Bihari Sándor:* Czigánygyerek. (Vászon, 2000 K).

16. *Bihari Sándor:* Sarjús mező. (Vászon, 1000 K).

17. *Barsy Adolf:* Szt.-László megszabadítja a fogoly leányt. (Vízfestm., 2000 K).

18. *Szinyei Merse Pál:* Pipacsos mező. (Vászon, 8000 K).

19. *Lotz Károly:* A Bölcsészet. (Vászon, 1500 K).

20. *Lotz Károly:* A Költészet. (Vászon, 1500 K.)

21. *Szlányi Lajos:* Est a Blyth folyó partján. (Karton, 500 K).

22. *Pentelei Molnár János:* A harmincz ezüstpénz. (Vászon, 6000 K).

Csepregi Schöller-
kastély

l.

Thirfelsödmántul
107. l.

Zagrábi Múzeum TV. 38.

CSEPREGI BALÁZS

ÚJ MŰVÉSZET

1999/szept.

20.o.

1381

CSEPREGI György grafikus

kiállitása 1990.nov.29.-dec. 16.
Budapesti Müvelődési Központ

CSEPREGI GYÖRGY

ÉS 1991.julius 26

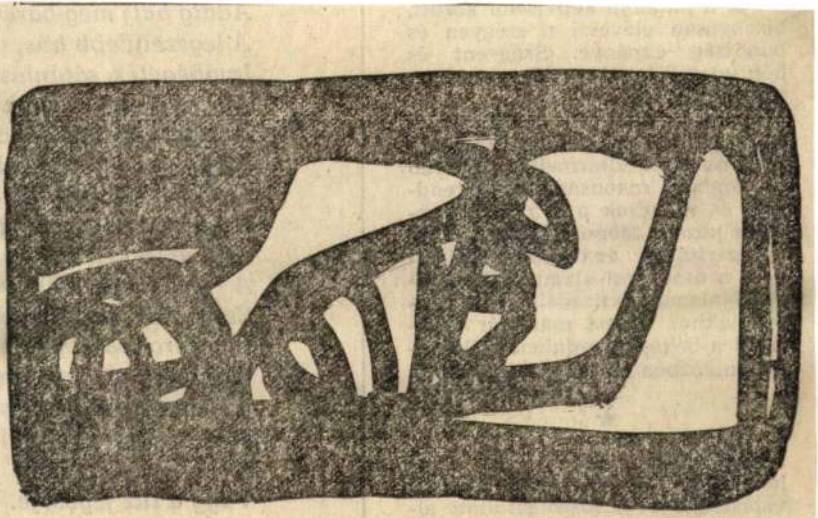

Csepregi György rajza

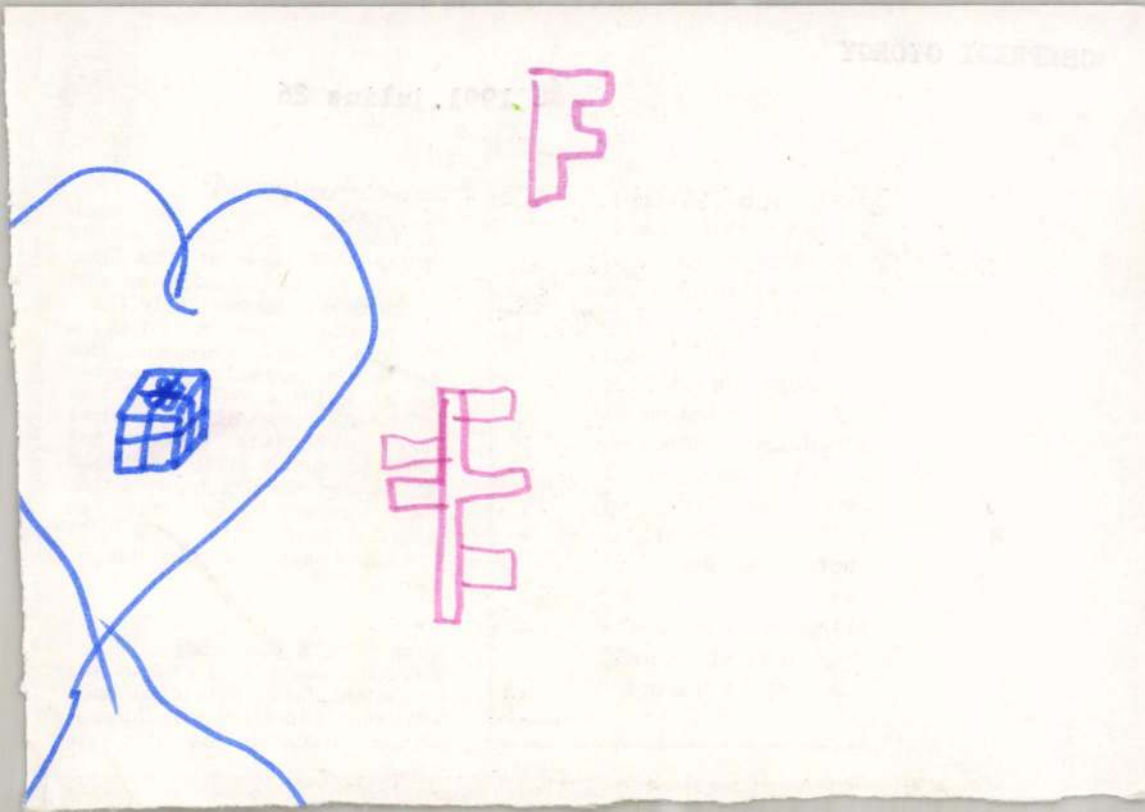

CSEPREGI György
ÉS 1992 febr. 7

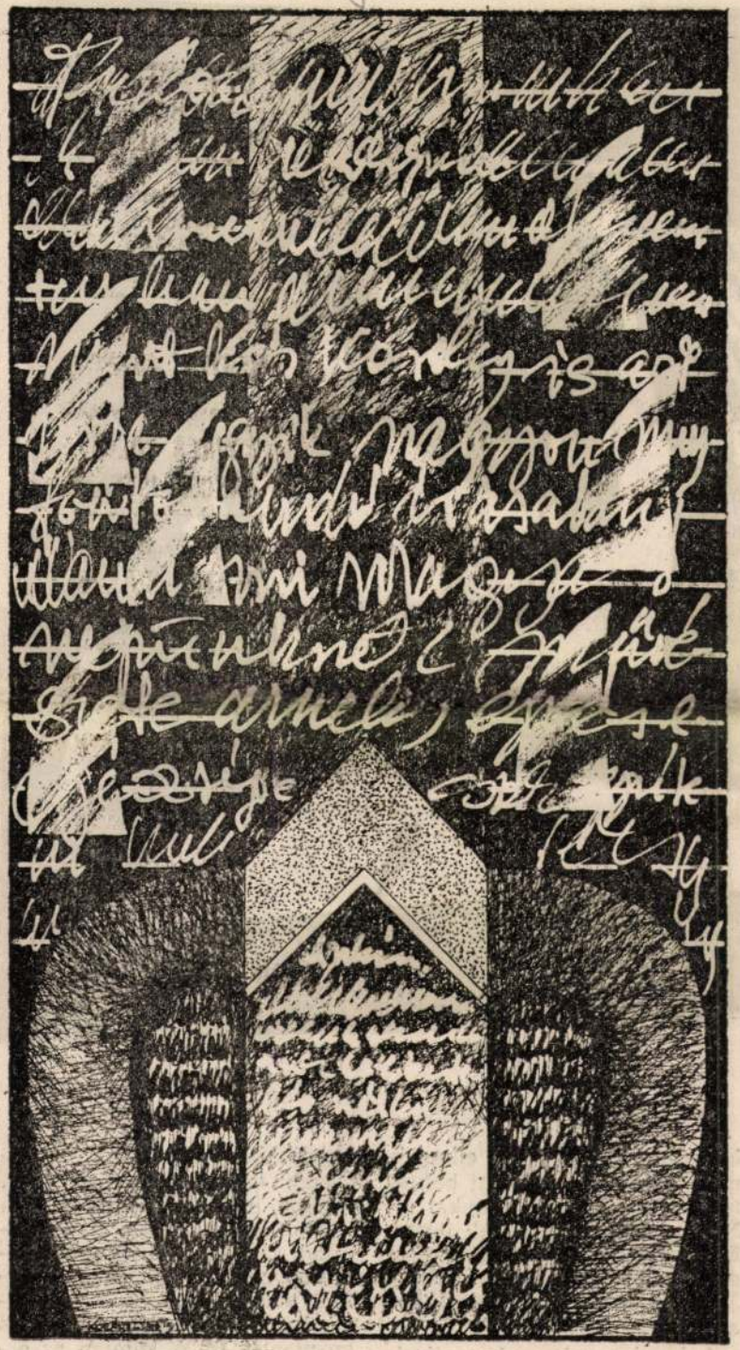

Korányi Gábor: Üzenet

TORNAY MÁRIA:

ESTERHÁZY PÉTER.

Egy kékharisnya följegyzéseiből

Lázár, Jordán, Lator, Darvasi, Kalmár
— Sipőcz, Kohn Géza, halász, vadász, madarász —

Rögtön tudtam, hogy hibáztam. Amikor megláttam azt a csomó embert, aki hasztalan próbált nem tülekedni, ezt a rettenetes udvarias tolongást, csak bólintottam, mint a veszett fejsze nyele, igen, otthon kellett volna maradni. De hát ép ésszel ki gondolta volna, hogy egy ilyen dalnokverseny vagy mi, mint cukor a legyeket vonzza a népeket. Jegyünk nincs. A derekam is fáj. Ja igen: és a fejem is. Állni én már hajlandó nem vagyok. Akkor most demokratikusan sorban állni vagy valami kis protekció? Vagy valami kis.

Jordán Tamás röpült épp el a tömeg fölött, ragyog s gagyog, csillog a szeme, mintha ő volna az igazgató, belekapaszkodunk a bokájába, és a kimüvelt emberfők sokasága fölött, huss be a nézőtérre. Tényleg annyian vagyunk, mint a FÁK. Nem akarnék most beszámolni erről a vízkereszti Merlinestről, a sok jó emberről sem, aki kis helyen el kellett, hogy férjen (legföljebb *Lázár Katinál* tartanék egy kis kitérőt, pihenőt, mert mindig úgy megörülök, ha látom, akár a Pavlicsek kutyája, főleg ha színpadon látom; olyan színésznő, aki egymaga — állj, nem fontoskodunk, maradjon így: olyan színésznő, aki egymaga/— hanem csak a hangulatról beszélnék, a jóról, melyhez nem elegendő a nívó, kell még valami más a nézőknek szerencsés kevercse, arról, ahogy a termet egy pillanat alatt valami frenetikus vidámság töltötte meg, rögtön tudta mindenki, hogy nem hibázott, el kellett ide jönni.

Ahogy a vicc is mondja, sok oka volt ennek. A vicc közismert, de azért emlékeztetek rá: nem szólal meg délben a harang, kérdi az idegen, mért nem, hát bátyám, sok oka van ennek, sok, igen sok, elsőre ugye, hogy nincs harang... Ez a nem létező harang, ez a nincsharang, ez volt Lator László. Kurziváljuk csak be: *Lator László*. Körénk varázsolta azt, ami nincs: az irodalmat, illetve inkább azt, amiben az irodalom lehetne, vagy könnyebben lehetne, bár éppenséggel miért is kéne az irodalomnak könnyebben lennie?, valamiféle szellemi teret kerített oda, nem csinált semmi különöset, térült-fordult, játékvezetett, s míg Ferencz Győzőék a Művelődési és Közoktatási Minisztérium Kulturális Alapját dicsőítő verset eszkábálták, volt vele munka, addig ő régmúlt időkről fecsegett, Kormosról, Réz Ádámról, a fiatal Juhász Ferencről, elegáns volt, mint rendesen, tudott mindent, mint rendesen, volt, főképpen azonban csak volt. Ami ritka. Ritka az, aki van. Ebben a vonásban még az is hihetőnek látszott, hogy talán manapság is vannak költők, [illegible] re nagyon jó este volt, rég nem éreztem magam ilyen *könnyen*. Egy hiba történt, fatális, Jordán Tamás zakójának a mintája megegyezett az enyémével. Ezt a jövőben majd egyeztetnünk kell.

Megemlítem még, hogy olvastam a héten két remek *Darvasi László*-novellát, az egyiket a januári Jelenkorban, a másikat a Magyar Naplóban (jan. 24.). Mindkét írás nagy ívűbb vagy többrétűbb, mint az a korosztályabélieknél szokás, akik mind nagyon *jól* írnak, tehát nem ezt hangsúlyoznám, hanem a szerkezet bonyolultságát, a hangok sokféleségét és főleg a szöveg kiegyensúlyozottságát, valami lerobbant szürrealizmusnak (lásd Brazil, brazil vagy olykor Márton László) és egy föld közeli, mindennapi tapasztalatnak az ötvözetét. Nyíltabb írások ezek, mint amiket amúgy látni mostanában.

És fölhívnám még *Kalmár Melinda* írására a figyelmet, a Nappali Házban jelent meg: A következetlenség dicsérete a címe és tárgya, alig néhány gépelt oldal, de rengeteg átgondolandó állítás van benne, kritikai helyzetvázlat, ritka tömör szöveg. Fontos írás, legalábbis nekem. Idemásolom még sormintának a mottóját: ami van, nem tudhatjuk teljes egészében — csak akkor tudjuk meg, amikor már[illegible]

Csepregi György rajza

BERTHA BULCSU:

TÉLI UTAKON

Mintha az emberre rádőlne egy

módon havas az út. Pedig

nincs magassági kormány, nem tudok átrepülni a konvoj felett. De ő csak dudál, villogtat, majd rám hajt, kétméternyire, aztán már csak méterre van mögöttem a hűtőrácsa. Közben fékezget, imbolyog, farol, csúszik. Végül már csak centiméterekre áll meg mögöttem. — Megátkozhatnám... Az átkozódás megnyugtató. De tavaly két ember is szerencsétlenül járt, akiket megátkoztam. Egyik, valójában meghalt. Szerintem semmi közöm az egészhez, de egy asszony, aki mindkettőnket ismert, azt mondta, hogy hibát követtem el

kamatoztatják, s végül ellopják, mint a negyven év alatt befizetett nyugdíjjárulékunkat?... Nem, ezek nem tehetnek ilyent. Ezek már üzletemberek, piacgazdaságot építgetnek, ahogy Maxwell úr is. Hová lesz akkor a pénz?

A kamion már csak centiméterekre van a lökhárítómtól. Van néhány kamionos barátom, ismerősöm, azok nem ilyenek, mint ez. Az országúton laknak, ebből élnek, ez a foglalkozásuk, de nem villogtatnak ennyit, legalábbis nem hiszem.

kocsijukból. Rablásnak, zsarolásnak így is ki vannak téve. Nálunk nem maradnak meg a kijelölt parkolóikban. Budai utcákat zárnak el pótkocsis szerelvényeikkel. Nyaranta, a balatoni parkolókban keresztbe állva, húsz-huszonöt személykocsit szorítanak ki. A kamion az országúton siet, a parkolókban viszont napokig ráér. Az olajszállító tankhajókhoz hasonlóan, a kamion is a század szörnyszülöttei közé tartozik.

A környezetvédő mérnökök szerint vissza kellene térni a vasúti és a vízi

CSEPREGI György – festő

Csepregi György műtermében

Hasonlóképpen gazdagította a bachi életművet azon vándorlás, melyet a zenész tizenévesen kezdett, bejárva Thüringia vidékeit, lejegyezve zsoltárokat, bekopogtatva a legelrejtettebb plébániákba is, hogy kipróbálhassa a csodás hangszert, az orgonát, akárcsak a lipcsei Tamás-templomban vagy a weimari hercegség falai között született darabok.

Hogy ezen vándorlások valóban a legnagyobb és legteljesebb tudást nyitják meg a látogató előtt, ezt tanúsíthatja *Csepregi György* festőművész is. Kamaszkora óta orgonált templomban a vasárnapi misék alkalmával, játszotta és csodálta Bachot, közben akkordokkal kísérletezett, egymás mellé téve a legkülönbözőbb harmóniákat; mégis mindazt, amit a zenén keresztül megismert, középiskolás korától leginkább a festészet eszközeivel tudta kifejezni.

Így tanulni indult; Párizson, Amszterdamon keresztül Nagy-Britannia számos városát érintette. Korábbi terveitől mégsem került távol, hiszen akkor, tizenévesen csak a kifejezés eszközein változtatott: általa továbbra is Bach barokk zenéje szólal meg – farostlemezen, papíron, vásznon, formailag megtartva azon képeket, melyekbe a

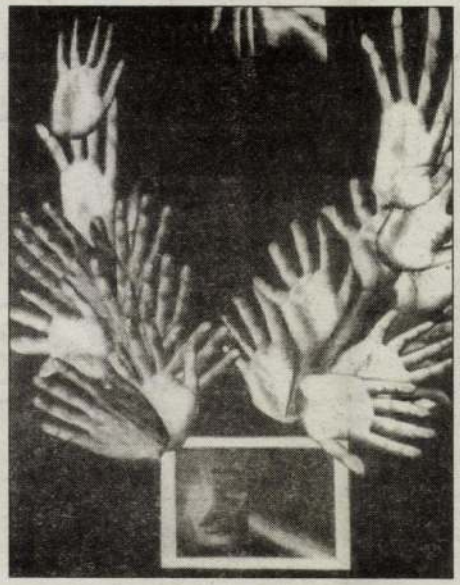

Vázlatok egy festmény helyett

zeneszerző is öltöztette rögtönzött témákra írt műveit, előrevetítve azt a hitvallást, miszerint a zene, a festészet elsősorban az avatottak játéka.

Joggal kérdezhetnénk, hogy mikor és honnan érkezett az a visszajelzés, buzdítás, ami sokakat elindít. Huszonöt évesen már komolyabb lehetőségeket nyújtott számára a Fiatal Művészek Stúdiója, később a Művészeti Alap, melyek kapcsán – hogy a legjelentősebbeket említsük – az Ernst Múzeumban, a Műcsarnokban és számos országban mutatkozott be kortársaival együtt.

Csodálkozik, amikor napjairól kérdezem, felidézve néhány írót, akik csak meghatározott napszakokban, régi írógépükhöz vagy golyóstollukhoz ragaszkodva tudnak dolgozni. Kétséges az előre megtervezett, racionálisan elkezdett alkotás – mondja –, hiszen bármikor fest, a folyamattal egyidejűleg nyernek értelmet a nonfiguratív ábrák a vásznon, papíron, más esetben a hangszeren vagy a jegyzettömbben.

Ezért kedveli leginkább a vázlatrajzot, amely a hirtelen ötlet és pillanatnyi hangulat lejegyzésének legegyszerűbb módja. Példaként említi ennek nagy mesterét Raffaellót, majd örömmel jegyzi meg a hasonlóságot, ami anyai ágon az olasz származást jelenti.

Most Érden él. Fél éve költöztek a fővárosból a családi házba. A változás jelentős lehet – nézem a hatalmas eperkertet, amely önálló műtermet nyújtott a festőnek. Hogy a műterem, illetve annak képei mit tartogatnak a napokban nyíló helyi tárlat látogatói számára, arra azt hiszem mindannyian kíváncsiak vagyunk.

Osgyán Edina

Új Pest Megyei Hírlap
1997. nov. 5.

záróára 4405 forint, a TVK-é 4270 forint lett. A BorsodChem 260 forinttal magasabban fejezte be a kereskedést, záróára 7200 forint. A bankpapíroknál az Inter-Európa 300 forintot veszített értékéből, záróára 19 100 forint lett. Az OTP viszont valamivel magasabban, 6365 forinton fejezte be a kereskedést, de 6500 forinton is forgott. A gyógyszergyári papírok esetében érdekesség, hogy a Humánnál a vételi és eladási ajánlatok nem találkoztak, így e papírra nem is született üzlet. Az Egis változatlan, 9140 forinton, a Richter viszont értéknövekedéssel 18 600 forinton zárt. Nem változott a Globus, a Zalakerámia ára. Jelentős növekedést mondhat magának a kárpótlási jegy, amely hétfőn zárásban 960 forintot ért. A kárpótlási jegyekből 123 kötésben 87 millió forintos adásvételt regisztrált a tőzsde.

LUB TAXI
4 óráig!
Szippantás – Konténer
CB: AM 18.

kapcsolatra.

Hangposta:16494
***25 éves,** arányosan telt, diplomás, szőke, kék szemű lány korban hozzáillő, rendezett anyagiak közt élő, jóképű, intelligens társat keres.

Hangposta:15339
***24 éves**, 168 cm magas, szőke, kék szemű, budapesti lány várja hívásod amennyiben te egy 25-35 éves, intelligens, független fiú vagy.

Hangposta:15339
***Irén vagyok**, 53 éves, nem független. Keresek egy jó anyagiakkal rendelkező, független férfit, komoly kapcsolat reményében.

Hangposta:15349
***35/164/56** vegetáriánus hölgy komoly kapcsolatra keres egy érzőszívű urat.

Hangposta:16139
***Különös, nem** független, 40-es hölgy lehetőleg az átlagtól eltérő egyéniségű férfi ismeretségét keresi.

Hangposta:15794
***51 éves**, 171 cm magas, elvált asszony szeretné megtalálni élete párját, egy lakással rendelkező, vidám, józan életű férfiben.

Hangposta:15781
***Anita vagyok,** 19 éves, 175 cm magas, csinos, telt kebli, barna hajú és szemű, budapesti lány. Könnyedebb kapcsolatra keresem urak ismeretségét.

Hangposta:16623
***Nagyon** szeretnélek, ha Te is szeretnél: 50 éves özvegyasszony vagyok.

Hangposta:16667

Hangposta:15860
***27 éves,** 163 cm magas, szőke, kék szemű fiú keres egy szolnoki, 160 cm magas, 18-25 év közötti lányt.

Hangposta:15927
***Ha 18-21** év közötti, gyengéd, őszintén szeretni tudó lány vagy, akit érdekel egy 22 éves, 183 cm magas, barna hajú, kék szemű fiú, akkor jelentkezz!

Hangposta:15986
***Józsi** vagyok, sportos testalkatú, átlagos srác, aki komoly kapcsolatra vágyik.

Hangposta:16099
***Egy 182 cm** magas, barna hajú, kék szemű, pécsi fiú komoly kapcsolatra keresi azt a lányt, aki érdeklődik az ezoterika iránt, romantikus, jó humorú, állat és természetszerető.

Hangposta:14635
***Zoli vagyok,** 21 éves, 170 cm magas, 65 kg-os, zöld szemű. 18-22 évesig keresem egy csinos lány ismeretségét.

Hangposta:16392
***Egy 21 éves**, 170 cm magas, barna hajú fiatalember könnyed kapcsolat reményében keresi 19-21 év közötti hölgyek ismeretségét.

Hangposta:16395
***180 cm magas**, barna hajú és szemű, középkorú, független, jó megjelenésű, önálló üzletember keresi pártfogásra és egy kellemes kapcsolatra vágyó társát, 19-30 évesig.

Hangposta:16766
***188 cm magas**, 75 kg-os, 35 éves fiatalember komoly kapcsolat reményében megismerkedne egy kedves hölggyel.

Hangposta:16824

hölgyet.

Hangposta:16319
***Imre vagyok**, Esztergomból, 22 éves, 187 cm magas, fekete hajú, keleties vonásokkal. Imádom a sportokat és nem tudok veszíteni.

Hangposta:16321

Randevú

***Isván** vagyok, nem független, 50 körüli, egészséges és egy hasonló hölgyet keresek.

Hangposta:16250
***175/85/35** mackós, intelligens fiú keres egy exhibicionista hölgypartnert.

Hangposta:16252
***Pécsi,** 28 éves, 178 cm magas független fiatalember keres egy pécsi, független, hölgyet, tartós kapcsolatra.

SPECIÁLIS
Hangposta: 14571, 14581, 14701, 14929, 15028, 15519, 15569, 15710, 16331, 16506, 15768, 16723

HÍVJA!
06/90 312 623

HOGYAN VÁLASZOLHAT A HIRDETÉSEKRE?

Hívja a **06/90 312 623**-as telefonszámot, majd adja meg az Ön által kiválasztott hirdetés hangpostafiók számát. Ekkor meghallgathatja a hirdető saját hangján felvett hangos hirdetését. A meghallgatott hirdetésre lehetősége van válaszolni. Ha válaszában elérhetőségét, kilétét nem kívánja felfedni, megadhatja saját hangpostafiókszámát, amit a vonalbalépéskor kapott. Mindaddig amíg nem érzi szükségesnek a személyes találkozást, hangpostafiókjuk segítségével üzenhetnek egymásnak.

követően lehetősége van a válaszoló hangpostafiókján üzenetet hagyni.

Ez a szám nem hívható a 27, 28, 62, 63.-as körzetekből, valamint rádiótelefonról és utcai készülékről.

STUDIO 10* Bp. 1399 Pf. 701/251 csak 88 Ft+Áfa/p.

CSEPREGI György

ÉS 1991. 27. sz.

Csepregi György: Xerox

Valódi (és ál-) levél So

Kedves Képviselőnő,

nézze el nekem, hogy ismeretlenül magát választottam címzettnek. De hát manapság, a nevek és magatartások e politikai hossz- és besszében jólesik az állandóság hitelességében bízni. Pár hónapja egy villanásnyira láttam-hallottam Magát a televízióban, mikor a nyugdíjak szükséges korrekciójáról beszélt. Egyenes folytatásaként korábbi — földalatti, szamizdat, ellenzéki, nevezzük ahogy akarjuk — munkájának.

A feladvány, amelyet maga elé tárok, látszólag matematikai. E tárgyból én sose jeleskedtem, tehát meg sem próbáltam megoldani, csak néztem, bambán, mint annak idején az érettségin a kihúzott tételt.

Adva van két, nagyjából azonos korú értelmiségi. Az egyik, a középiskolai tanár nyugdíjba ment 1985. XII. 1-jén. Harminchat év és harminenvolc nap

a nyolcvan százalékát kell figyelembe venni. Holott az áldozat (és az a munkaadó) a teljes összeg után fizetett társadalombiztosítási járulékot.

Azt én nem tudom, hogy mindez törvényes vagy alkotmányellenes-e, itt már, az önkény és a szürrealizmus határvidékén az én szerény jogi ismereteim használhatatlanok. Kiváltképp akkor, ha a Társadalombiztosítási Igazgatóság nem *Nyugdíjmegállapítást* küld ki, hanem *Határozatot*, mint minden hatóság az elmúlt negyven évben, s e határozat ellen tizenöt napon belül lehet fellebbezni — ahelyett, hogy egy szerv (milyen gyönyörű, sokértelmű szó) kézzel-lábbal igyekezne helyrehozni, akár két év múlva is, minden esetleges hibáját, amit azok ellen elkövetett, akikből él

No, de maradjunk a testület nél, amelynek Maga is tagja

CSEPREGI GYÖRGY

Gallery by Night 1992.03. 28. Bodó Nagy Sándor és
Csepregi György environmentje

foglalkozunk vele ilyen hosszasan, hogy kiugrass
művészeti rovatban nem fog szerepelni.

A könyv külső kiállításával mindenki meg leh
megtudnunk Balás-Piri terjedelmes szövegéből, h
mai művészete, arról bőségesen tájékoztatnak az
kiválasztott és szépen sikerült reprodukciói.

V.

Magyar Művészeti Írások

A Szépművészeti Múzeum főigazgatója, *Csánk*
zásba kezdett. *Magyar Művészeti Írások* címen elők
díszített művészeti monográfiasorozatot indított ú
adója pedig a Szépművészeti Múzeum. Látszólag
hát arra, hogy e kiadványok minden tekintetben
könyvsorozatokat, mert a múzeum előbb nem lebe
tosabb, ez pedig nem függ az eladott példányszár

Csepregi György rajza

KÁNTOR ZSOLT:

A fűvel benőtt száj

Radnóti Miklós emlékére

Alélt és átélt dolgok. Betört kudarc. A domesztikált szégyen. Az emberiség közönye. Amikor már a tölgy is sírt, a tó zokogott, a szél ráalvadt a drótokra, a radír szétfreccsent, a kő megnyílt, a gyilkosok dominóztak. A játék szálai. Szétveztenek odatovább. A haza étvágya kurva nagy. Fölmagzó image. Kéznél levő talányok. Lecsorog a józan ész. Elemi diadal. Kérdés és korlát. Az észlelés forrósága. Ez DOMINÁNS RONDÓ. Fogalmak egymásnak feszítése. Radnóti Miklós számomra Jézus Krisztus. Azonosulás, pusztulás. Különbözés, bezárkózás. A meghasadt tövis. Apokalipszis-félsziget. Megszólalás-szolfézs. Nem megtévesztő széptevés. Pedig csábít a kegy. Térképek beszélgetése, beszegése. Észlelés forgataga. Írás sara, sava. Kitinpolcon szenvedő mondat-bogarak. Fegyelmezetten habzó éjszakák. Magány identitása, ostora. „Elvékonyodó gyaloglás", holdba mártott kabát, varjak és pernye. Álmában halak veszik körül a zongorát. A Bosszú-Balett díszlete ez, sohasem csomagolta ki. Izzó kancsó a rettegés. Ráfonod szomjas ujjaidat. S korallok között kottába szúrt kötőtű. A „soha". Hajnal nem létezik. Csak kicsomagolt éjszakák vannak. Pengék a pezsgő mélyén. A ráunás anyaga. Fügeízű föld. Gonosz bozót. Látod? A rettegés építészet. Mennyi haj, lidérc kámzsa? Tabu-dramaturgia. Az eső kopoltyúján át iszol, az elme megdermed. Kibontja héját a május. Rács van a szirmokon. De te az éteren is átszagolsz. A kibontás: felejtés. Itatós csönd. Egyszerre van jelen benne a letapadt és a felszakadt. A baronesz rácsukja pilláit a sötétre. Ott vagy a szemhéj alatt, imádkozol. Felejtés-szerű létezés. Birsalmák hava. A kő szárnyat növeszt benned. Kirepül az idegekből. És az utolsó lehelet is szelíd. Az ábrázolás vágya lüktet abban is. Valamit üzenni halálunkkal is. A szkepszis vízjel. Áttörés helye. Impresszió bele, belseje. Tovább nem elemezhető adottság. A hanyatlás ellenszéruma.

szükséges fa, a kanadai nyár Somogyban található. Azt kitermelni eljárni, majd Pestre vagy Hevesbe szállítani bizony semmilyen szempontból nem mindegy.

Azután a vásárok, amelyeken az áru értékesíthető. Bárhonnan nézzük, innen könnyebben és olcsóbban elérhetőek, akár a Dunántúlról, akár az Alföldről van szó. S még valami. Épp a szóban forgó időben kezdtek divatba jönni a faragott villák, kanalak, a díszesen fonott kosarak, s ezek legbiztosabb vásárlóközönsége a „népi" iránt akkortájt bolondulni kezdő pesti értelmiség volt. Az asszonyoknak egész hetes elfoglaltságot jelentett az e bóvlikkal való „vásároskodás", amely, mint emlékszünk, egyet jelentett a folytonos résenléttel, a rendőrök elől való menekülésssel, de azért megérte.

Így portyázott át jó másfél évtizedet az Orsós klán innen az utcánk végéről kiindulva. A férfiak télen Somogyban nyárfát vágva, tavasszal-nyáron, s főként ősszel, hétvégeken az ország legkülönbözőbb részein vásározva, az asszonyok meg hét közben Pesten jódáskodva-menekülve. S aztán jött a „fordulat éve".

Lehet, hogy sokaknak nem tetszik, de hát tényleg az a helyzet, hogy Orsósék máig imába foglalják „Grósz Karcsi" nevét. Akinek a világútlevelet „köszönhetik". Ha olvasnának újságot és tudnák, hogy a nyugalmazott miniszterelnök itt lakik, tőlünk alig tíz kilométerre, bizonyosan átruccannának hozzá valamiféle hálalátogatásra, aminek viszont ő nem biztos, hogy örülne. Mert lenne ott annak a gödöllői tónak a partján a hajdani államférfi tiszteletére egy olyan, de olyan kétnapos hacacáré, hogy még.

Tavaszy Noémi: Szent Pál

— *Nézzed, jó barát* — mondja, miközben látszólag közömbösen tekint végig az ősszel fehérre vakolt emeletes házán. (Hol van már a hetvenes évek eleji viskó, a kéró, és a teknővájó szárnyék?) — *Az itten a nagy helyzet, hogy több lábon kell állni. Jó, most még egy darabig elmegy ez a mászkálás, ez a seftelés. Ebben is lesz mindig valami. Most például felfedeztem „Romániában", Bánffyhunyadon egy olyan alabástromkészítő mestert, amilyen nincs több a világon. Ugye, most, hogy kezd divatba jönni a stukkó, ez nagy kincs. Az üzlet éppen abban van, hogy az az ember ott Bánffyhunyadon nem tudja, hogy mi van a kezében, én meg tudom.*

Tölt.

— *Szóval ilyen mindig lesz. De hát mondom, erre nem lehet alapozni. A lényeg az, hogy több lábon kell állni. Ezért is csinálom ezt a mohairüzemet. Ha ez beáll, a következő az alabástromüzem lesz. Ugyanakkor már most megvan az erdőbérletem Somogyban meg a Mátrában. Azután úgy néz ki, hogy tizenkét faluban enyém lesz a szemétszállítás július elsejétől. Ráadásul azon vagyok, hogy úgy lenyomjam a környéken a szennyszippantás árát, hogy senki ne birja velem a versenyt. Aztán, ha mindenki tönkrement, úgy diktálom az árakat, ahogy akarom. Na, de elég ebből enynyi egyelőre. Inkább igyunk.*

S inkább tényleg iszunk, először a Napoleonból, aztán a dobozos sörből. Én pedig eltűnődök, hogy a vadkapitalizmusnak ez a portyázó őszsenije és klánja milyen helyet foglal majd el a maga barna bőrével tíz-húszharminc év múlva a magyar polgári társadalomban.

Gallery by Night:

március 27-én: Dechandt Antal és Szilágyi Szilárd installációja
28-án: Bodó Nagy Sándor és Csepregi György installációja
29-én Baji Miklós Zoltán és Kovács István akciója látható a Stúdió Galériában (V., Bajcsy-Zsilinszky út 52). Megnyitók minden este 22-től 24 óráig, az események műmaradványai másnap 17 óráig szemlélhetők meg.

Vattatyúkok és kempingek

A március 20-i filmbemutatók közül Szőke András *Európa kemping* című filmjére hívjuk fel a figyelmet. A rendező a Kőbányai Amatőrfilm Stúdióban készítette első munkáit, majd a szélesebb moziközönség előtt két éve mutatkozott be *Vattatyúk* című alkotásával. A *Vattatyúk* új színt hozott a konzervatív akadémizmus, az illusztratív formai megoldások fenyegette magyar filmbe. Abszurd története, idegesen dadogó hangja, ellenállhatatlanul nekibőszült humora jótékonyan hatott a tévésorozatoktól elálmosodott publikumra.

Az *Európa kemping* ugyanezzel a stílussal lepi meg nézőjét. A filmben egy kempingben elrejtett bomba után kutatnak kétbalkezesen lelkes és ügyefogyott amatőr

míthatatlant. Az *Éjszaka a Földön* talán nem a legjobb Jarmusch-dolgozat (a Magyar Filmszemle kritikusai szerint a másik egykori „kőbányai amatőr", Ács Miklós nemsokára bemutatandó *Éljen anyád!* című, hasonló témájú és hangú filmje sokkal eredetibb – és sokkal félelmesebb). De azért Jarmusch sem megvetendő. „Sivár és vigasztalan ez az éjszaka a Földön, mégis, abban, ahogy ezek a teljesen idegen emberek egy pillanatra egymás felé fordulnak, ha kelletlenül és elutasítóan is, ahogy kénytelenek hallgatni egymást, ha kényszerűen is, ott van e véletlen találkozásoknak a pillanatnyi fénye és melegsége: – »...így iramlanak örök éjben kiviláqított nappalok«..." – idézi a verset Ko-

A Szindbád mozi egymás után mutatja be a nálunk alig ismert Eric Rohmer filmjeit. A *Tavasz meséje*, a *Pauline a strandon* után, az *Egy éjszakám Maudnál* előtt itt a francia rendező egyik régebbi s egyik legjobb műve, az ígéretes című *Férfigyűjtő*. Ez a férfigyűjtő vonzó és irgalmatlan fiatal lány, aki valóban ágyába csalandó lepkékként bánik a férfiakkal. Sokat és szellemesen beszélnek és szópárbajoznak a szerelemről a film hősei. Először talán bosszant villódzó szellemük, az, hogy mindent meg tudnak fogalmazni kicsit irigyeljük őket, s azon gunkat, hogy vitáikra ir vagyunk már, mi dász leányzó k

EPREGI György

CSEPREGI György

ÉS 1991. juni. 14. 24.o

Bemutatjuk Csepregi György grafikáit

Egy fiatal alkotó ember tele feszültséggel, problémák kutatásával és tele izgalmas válaszokkal. Alig fél évtizede rajzol, mégis egy emberöltőnyi szenvedés és szenvedély szorul lapjai, rajzai, nyomatai, xeroxai és akciói közé. Témái: maga az élete. Szereplői: a civilek és a koldusok, az öregek és a nyomorultak, az elmegyógyintézetek ápoltjai. Magát és magunkat egyaránt figyeli, elemzi. Néha elragadja szokatlan drámaisága, mégis minden lapja egy-egy vallomás, hittétel a bennünk lakó nagyságról és nyomorúságról.

Nem véletlen, hogy eddigi öt kiállítása közül az egyik egy pályaudvari váróban összegyűlt nyomorgók közönsége előtt nyílt. Nehéz is elképzelni Csepregit, amint elegáns öltönyben, verniszázshangulatban koccint felső ezrek kultúrsznobjaival. Az ő alakulóban lévő aurája a mélység felé mutat — rokonítható egy daumier-i, munch-i realista-expresszív világlátással.

Csepregi György most megmutatkozik ebben a kis összeállításban. Odamutatja a foga fehérjét. Aztán tovafut, ballonkabátja alatt mappáját hurcolva, egy vándorfestő magányosságával a XX. századvég haláltáncos forgatagában. Új kiáltások hangzanak. Megy és keresi őket. Szívből kívánok neki diadalmas-felkavaró találkozásokat.

Sinkó István

Film

EX LIBRIS

WIRTH IMRE

Kis Zoltán: Q. E. D.

Kis Zoltán összefolyó novelláinak kavargásában tárgyak és motívumok vándorolnak, rendeződnek át, s hiába vetjük meg lábunkat a novella-idő-folyó medrében, a sodrás kimossa alólunk a talajt. Szöveg-szervezet fogad titkos ügynökévé, „átfogó memória-ellenőrzés" alakít olvasóvá, irodalmi (kém) jelentések szövik általunk az „ontikus" hálót. Valóság-halászatunk a szövegszerkesztés csapdájának működésén alapul: az írásban foglyul ejtett *Borges*, az utalás a vak öregemberre „egy egész világmindenséget vesz igénybe". (Borgest nem lehet *csak* idézni; az idézet ütötte léken kiáradó írói módszer és világlátás árvízzel fenyeget), Kiss Zoltán ezt a hálóba fogott mindenséget olvasójának jelentésfejtő érzékében bízva menekülése közben, távolságot tartva működteti. Novellái az ismétlődés, illetve a hanyatlás (regresszus) képeivel és az intellektuális-irodalmi-statisztikai gyilkosságok bekövetkezésével egyaránt bizonyítják, hogy az írás és olvasás menekülés (refugio). „Nincs menedék" — írta ugyan, de aztán felbukkan augusztus 24-e, ami utalás egy régebbi, a nyolcvanöt éves Borgesnek írt novellára; „menedékbe szöktem" — írta, meg hogy „*egyedüllétemben* én vagyok a legtökéletesebb író". Ez a visszatérés augusztus 24-re, mint alapnovellára, a „Borgestalanítás" kötetkulcsa, a saját írói módszer refúgiuma (Menedéke) és anamorfózisa: ugyanazoknak a motívumoknak a *másban* (másik irásban) elnyert egyedüli, végső értelmének felmutatása. (Amely aztán, „köszönet az álom feltalálójának", máshol ismét új értelmet kap majd, s befejezésül a műalkotássá lett ember halálfélelmére, „a metafizikai magány rövidzárlatának hálózati vázrajzá"-ra a léthálóból aláhull néhány ilyen önirónikusan szemenszedett mondat: „Haza kell menni a Villanykávéházból, titkos vigaszként pofozd meg az alattad fekvő asszonyt, és káromkodj neki. Élj békében az ő önlemondásával"). *(Holnap, 151. o., 83 Ft.)*

egyre fáradtabban hullot
kívánatosként, közölhet
retlenbe. Történetei javí
kimunkált ön- és korm
tatlanok, mert végtelen
korfelejtés-elfojtás (ön)
reflexió konfliktusváltoz
ban fonódnak az elbeszé
minden írás elveszít va
burkoló ködvalóságból,
magába az elbeszélőt.
szerkezetének megbontás
világ hangtalan robaja le
felett; az a lét, ami a
volt, (ir)reális szövegek
szerfelejtés, beszédhiány
meg az 'én' felé; feltáru
lét, az írásbörtön megkí
gek pokol-tárgyszerű .de
törekvésének (a *Petri-G*
jektiváló módszere, a
kísértete) mídászi gesztu
az írás haláláról is szól;
Ungvárytól a személyis
tart, ahonnan visszatérv
'én', a maga körülpusztít
ahonnan visszatérve lei
tatlan: mi az, hogy írni
hatalom és a dicsőség" —
södött az agyában keri
végül hangosan kiáltozn
sziklafalaknak, mintegy b
get, mely győzelmében
könyvből kihullás elnehe
a *Kafka* életét megkímél
bök — a szemlélődés csön
nak most már mozdíthat
ként a papírlétbe. *(Holn*

Kemény István: Témák a Rokokó-film

Kemény István vékony
vaival élve a „legfelszín
legmélyebb verseit" tarta
nek egy részében tovább
reggel ... mitoszkereső-te
és az *Ellenség* műrészeté

Csepregi György grafikája

1991. JÚNIUS 14.

látunk halkibelézést [illegible]
női kezekkel. Vörös sarkok, Leninek olyan piros-habos-tortás halmazát, hogy nevetésünk émelybe torkollik és viszont. Hatalmas seggű kommunizmusépítő tanárnő-agitátornőt, elzsírhegyesedett komisszárnőt, amint fiacskája, az új nemzedék trombitáját fújja nagy hamisan. Megnevettetnek, hogy ropog tőle az állkapcsunk, hogy a következő pillanatban sírásféle, meghatódottság-homokszem kaparja a torkunkat, látván a minden morzsácskájában kopott világot, az ízléstelenséget, mely díszítőművészetnek öltözve az egeket veri, nézvén, hogy semmi sem működik, aminek működnie kell... És látunk néha-néha ábrándos, tiszta arcokat, gyerekeket és fiatalokat, hogy aztán az alkotói tisztánlátás könyörtelenül bevezessen minket a sintértelepre, rácsra ágaskodó foxik, elnyúlt nyakú agarak, a természet minden kétségbeesését és reménytelenségét tükröző szemű tacskók szörnyű — a világ egyhatodára kiterjedő — fogdájába.

A film tart még egy pár percig. Látjuk Nyikolaj Alekszejevicset, amint felébreszthetetlenül alszik a metróban — Budapestről ismerősek a szerelvények —, s értjük azt is, amint Muratova kegyetlen víziójában a metróvonat eltűnik a végállomás alagútjában, benne a szovjet értelmiség Krisztus-pózban kiterített, eszméletlen reprezentánsa.

Kérem önöket, nézzék meg a *Végelgyengülést*. Nem nehéz film, könnyen adja magát, ha azt keresik benne, amiről szól. S köszönjük meg azoknak, akik behozták, ebben az értékszennyezett, átmeneti világban. Helyezzük vissza — most már minden kényszer nélkül — a szovjet filmet oda, ahová való: a legnagyobbak közé.

páratlan c

Csepregi György grafikája

— nem révén — történik, mint például a Tlingit indiánok Hollóról szóló mítosz-ciklusában.

A két földi és földi életet alapító isten — melyek közül a Gézengúz mindig szándéktalanul ereszti létre azt, ami létre jön — megfelel annak a kétféle folyamatnak, melyet a törzsi gondolkodást még őrző magyar nyelv a „teremtés" és a „termés", a „teremt" és a „terem" úgyanegy tőből fakadó, tranzitív és intranzitív, valamint műveltető raggal ellátott és műveletlen mozgást jelentő igéivel jelez. A terem és a teremt az az ikeristen, mely közül a Terem a Gézengúz és melyből a Teremt teremtett később Ördögöt, ikonográfiailag a görög Pán leszármazottját, aki az a termő-termékeny Minden, aki csak testvére lehet, ikertestvére, annak az Egynek, amely van. Az Egy egyesít, teremt, a Minden terem, hogy legyen miből teremteni, ám a Minden az Egyből terem: a Minden és az Egy azonos ikrek.

A Gézengúz sohasem alaktalanból teremt, hanem az alakok metamorfózisával új alakzatok, új lények termését okozza, méghozzá oktalanul. A termést, nem magukat az új lényeket. Ezért se nem teremti, se nem termi őket, csak termésük, előtermésük, ott itt-termésük folyamatában gézengúzoskodik. Az angol „Trickster"-t „Átdobó"-nak kellene fordítani, az Átdobóra pedig — a mítoszok tanúsága szerint — lényétlényegét tekintve jellemző, hogy saját magát is mindig átdobja. Az őt ismerő leszármazottakban úgy okozza a tréfa termését, mint a leszármazottak környezetében az új lényeket, állatokét, virágokét. Az új és gyakran tréfásan felháborító lények és viszonylatok oktalan okozója, létrejövésük gyanútlan katalizátora ő. Ereje és tudatlansága egyaránt, mondhatni egyként hatalmas, emberfeletti. Túlzása nagyobb, mint a leszármazottak akármilyen valós túlzása lehet, holott, úgy tűnik, ők maguk is ilyen túlzás során jöttek létre.

A námásnál, hiszen nanámás, erre az Átdobóra is gondolni kell, és azért is, hogy a dobottságot, mely egyesek szerint (Heidegger) a meglét sajátja, megtermékenyítsük azzal a komolytalansággal, mely az emberi elmének és a Földön található furcsánál furcsább lények létrehozásánál tevékeny erők összejátszásának egyaránt egyik alaptulajdonsága.

Meg kell gondolni, hogy az átdobott is valahol van, hogy a van maga is képes az átdobásra, olyannyira, hogy az ún. létige struktúrájának jellege szerint dob át a három diszkontinuális igető egymáshoz illesztésével a vanból a leszbe vagy a voltba. Az emberi elme, és nemcsak akkor, ha magyar, az efféle illesztéssel lényegre és valóságra menően illetlenkedik. Amit elér, azt éppen az illetlen illesztésével éri el; amit pedig nem ér el, az az illeszkedés nyomtalan eltűnése. Illetlennek azt is szokás mondani, aki erre felhívja a figyelmet, holott az csak illetéktelenül illetékes. Shelley „elnemismert törvényhozója", aki úgy hozza a világ törvényét, hogy vele a társadalomét viszi. Hiszen egyben illetékes illetéktelennek is kell lennie, nanámásnak is, különben a megrideglő elismerés — szó szerint — totalitarianizmushoz vezet vagy — metaforikusan — művészethez.

A törzsek sámánjai nem voltak szentek, s ha mártíromságot szenvedtek, a saját közösségük ölte meg őket, miközben mártíromságra senki sem gondolt. Az emberek nem tudtak arról, mi szent, sem arról, mi az írás. A námás sem szent,

TENYÉRNYI HELY

Az álma (2.)

Akutagavának

„... és hiába építettük fel a Félkezű házát, látod, azért én csak ilyen vagyok", mondta az öreg, de az öklében pangó víztől nem bírt meglenni hozzá a mozdulat; már nem tudta még egyszer végigmutogatni magán a fékezhetetlen elfogyást, ahogy óráról órára egyre többet és többet virágzik rajta a levegő.

„Csak mintha a régi, csontszínű indáztató zsinórt pendíteném — hát ennyi a karja, figyeltem aggodalmasan —, hogyan tud majd így vízelni nekik odaátra."

Egyenesen arra ébredtem, hogy éppen ekkora hatalom és erő a pénz, és azonnal összekúrja azt a kevéskét is, hogy *most már rendesen ásol, fiam.*

„De hiába szív széjjel a versenyeivel — fejeztem be az öreget —, *most mégsem arra ébredsz, ami soha nem lesz a tulajdonod, hanem csak újra tudni: a legjobb edzőtárs a halál."*

Csajka Gábor Cyprian

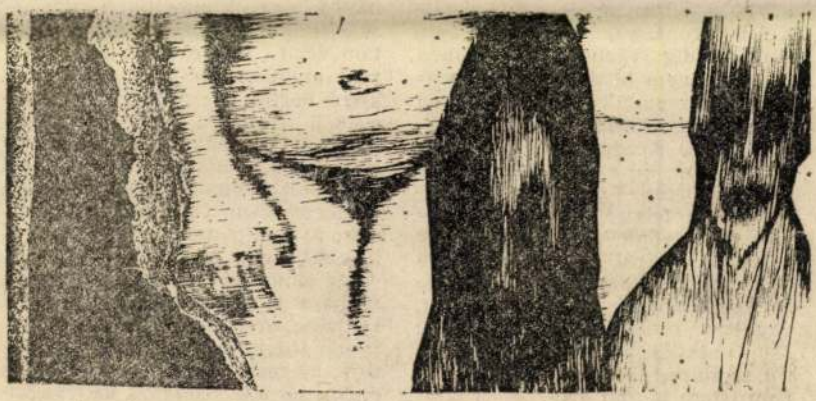

Csepregi György grafikája

ORAVECZ IMRE:

Az utolsó kivo

(Levél Kaliforniába

Kedves John!

Szó, ami szó, nem kényeztetlek el. Utoljára három éve intéztem hozzád levelet e hasábokon. És három év nagy idő a középkorú férfiak életében, akik immár vagyunk. Mert minden idő nagy már, ami elmúlt, miként az is igaz, hogy minden idő kis idő már, ami még hátravan, lett légyen az tíz vagy akár húsz esztendő is. Sok minden esett azóta a világban, kivált errefelé Kelet-Európában. Bekövetkezett, amit mindig vártunk, de amiben már-már nem hittünk. Mi, magyarok is felszabadultunk a zsarnokság alól, és megszűntünk szovjet gyarmat lenni. Kezdetben nagyon örültünk ennek, de aztán — az ember már csak ilyen — gyorsan napirendre tértünk felette, és most csapnivaló a kedvünk. Lekerültünk már a címoldalakról, de a világsajtó azért még foglalkozik velünk, és te is rendszeresen olvasol újságot, úgyhogy tudod, mire gondolok. Nem untatlak hát vele. Inkább arról szeretnék beszámolni, miért is nem írtam három évig.

Én, kérlek, azért nem írtam három évig, mert a történelem azzal, hogy valóra váltotta legszebb álmainkat, áthúzta számításomat. És a texasi El Pasóig és San Diegótól fel egészen a colorádói Cortezig — mindez magában is elég lett volna kihívásnak. Akkor is csábítóan hatott volna, ha a kihívás, mint mindig, ha átjutottam a vasfüggönyön, nem lett volna eleve adott. De elvetettem a gondolatot. Azt még el tudtam volna képzelni, hogy végleg fel kell hagynom az írással, de akkor már betöltöttem a negyvenkettedik életévemet, és úgy véltem, öreg fa vagyok már újabb átültetési kísérlethez. Meg M.-et se akartam végleg megfosztani itthon maradt anyjától. És talán féltem is kissé. Férfiként egyedül egy kisgyerekkel, idegenben, feleség, családtagok, rokonok nélkül, zsebemben egy magyar diplomával, melyet sehol se fogadtak volna el! Mi van, ha megbetegszem, vagy idő előtt feldobom a talpam? Mi lesz M.-mel, ki viselj majd gondját?

Így aztán felkötöttük az útilaput, és haza jöttünk. Haza a diktatúra karjaiba. Azt mondják, akkor már jó ideje lágy volt, mármint a diktatúra, de még elég keményen tudott ölelni, ha úgy szottyant kedve. Engem legalábbis még akkor is megmegszorongatott. Mint emlékszel, nem üdültünk Kaliforniában. Én tanítottam, M. pedig iskolába járt.

Csepregi György grafikája

lentmondásosságára. Amikor a cikkben arról olvastam, hogy a gépágyúhoz lőszert használnak, nem töltényt és főleg nem golyót, eszembe jutott egy húsz esztendővel ezelőtti történet, midőn tartalékos tisztjelöltként pár hónapig a nyíregyházi Damjanich laktanya vendégszeretetét élvezhettem. Szakaszunk, mely mérnökökből, tanárokból és hasonló javíthatatlan értelmiségiekből állt, felderítő kiképzésben részesült (hova máshova is osztották volna be például az orosz nyelvszakos tanárt), s meglehetősen sok kellemetlen percet okozott elöljáróinknak. És persze vice versa.

Történt pedig egy alkalommal, hogy Szalai Sándor százados századparancsnok (aki azóta egy gyakorlaton bekövetkezett baleset folytán már odaát konyakozza idült gyomorbaját — nyugodjék békében) maga tartott foglalkozást a lövés tárgyköréből. Gondosan felrajzolta a puskacső metszetét, hogyan ütődik neki az elsütő billentyű elhúzásakor az ütőszeg a gyutacsnak, hogyan gyújtja be a szúróláng a lőport, melynek égésekor magas nyomású lőporgázok fejlődnek.

— És ekkor — harsogta a magyarázattól kihevülten Szalai Sándor százados századparancsnok — kirepül a csőből... Na, mi repül ki a csőből, Hansel hallgató?

— Jelentem: a golyó.

— Golyó?!?! — horkant fel sebzett vadkanként Szalai Sándor százados századparancsnok. — Tudja, mi a golyó? Ez itt, ni! — mutatott oda, ahol a sajátját tartotta. — Jegyezze meg, ami kirepül, az nem golyó, hanem lövedék.

Másnak talán a lélegzete is elakad a szakmai önérzet és a nyelvi igényesség e megfellebbezhetetlen megnyilatkozásától. Nem így Hansel Pista. S amikor Szalai Sándor százados századparancsnok a foglalkozás végén feltette az obligát kérdést, hogy van-e kérdés, Pista jelentkezett.

— Azt mondja meg, százados elvtárs — szólalt meg feszült kíváncsisággal —, ha az, ami a csőből kirepül, nem golyó, hanem lövedék, miért hívják mégis a golyószórót golyószórónak, és nem lövedékszórónak.

A válasz elmaradt.

Soproni András
tartalékos alhadnagy

BELLA ISTVÁN
BERTHA BULCSU
MEGYESI GUSZTÁV
MEZEI ANDRÁS
ORAVECZ IMRE

Szerkesztők:

BÁN ANDRÁS
(információ, grafika)

KOVÁCS ZOLTÁN
(publicisztika)

SZÉKY JÁNOS
(kritika)

Rovatvezetők:

ALFÖLDY JENŐ
(vers)

CSAJKA GÁBOR CYPRIAN
(próza)

SZEKRÉNYESY JÚLIA
(visszhang)

Szerkesztőség:
Budapest,
Széchenyi utca 1.
1054
Telefon:
153-3122
153-3287
153-3590
111-3221
Fax: 111-1087

Kiadja:
Az Élet és Irodalom
Baráti Társaság
megbízásából
az Arany László
Kiadói Kft.
Budapest,
Szalay utca 10–14.
1055

lmi Minisztériumban

ndszerváltozás?

a reformkommunisták találtak ki, amikor elkerülhetetlenné vált a rendszerváltozás. Arra spekuláltak ugyanis, ha el is veszítik a főhatalmat, a vezérkar kézben tartásával megőrizhetnek bizonyos pozíciókat.

Az eredményes minisztériumi tevékenység személyi garan-

CS. KOVÁCS LÁSZLÓ RAJZA

ciái is megteremtődni látszanak. *Gyarmati* István folytatja a NATO-csatlakozás szakmai irányítását. *Wachsler* Tamás, aki csaknem egy évtizeden át az ellenzék legismertebb katonapolitikai szakértője volt, most közigazgatási államtitkárként dolgozik. Helyettese olyan tudós szociológus lett, akinél talán vidéki népelem, s ez egyáltalán nem magyar jelenség. Van valami ősi evidencia a termőföld iránti vonzalom és annak fegyveres védelme között. Csakúgy abban is, hogy az egybegyűjtött seregek hadtápjának – kortól és tértől függetlenül – a legfőbb biztosítéka a mezőgazdasági szállítás, utánpótlás. Az ellenzéki médiumok megpróbálták nevetségessé tenni az új minisztert, amikor felajánlotta a honvédségi raktárkapacitásokat a termés begyűjtéséhez. Vajon csak szőkítésre váró olaj raktározására lehetnek alkalmasak a békében többnyire kihasználatlan tartályok, hangárok, garázsok?

A lényeg persze mégsem abban rejlik, hogy bizonygassuk a tárca kapcsolódási pontjait a mezőgazdasághoz, hanem abban, hogy polgári demokratikus viszonyok között, s tulajdonképpen ez a sokat hangoztatott civil kontroll lényege, hozzá kell szokni ahhoz, hogy bármelyik politikai erő vezetői is veszik kézbe egy-egy minisztérium irányítását, azon nincs semmi csodálkozni való. A kulcsfontosságú, mindenekelőtt politikai posztokon, megtörténik a személyi váltás, s a szakemberek végzik tovább a dolgukat, ahogyan szükséges. Csak hazánk speciális helyzete, a rendszerváltoztatás még hátralévő feladatai: az észak-atlanti integrációs szervezethez történő csatlakozás konkrét tennivalói, s a még kétségtelenül be nem fejezett haderőreform kelti azt a látszatot, mintha valami különös figyelem illetné meg a honvédelmi tárca környékét. Átalakuló, az európai egységszervezetek felé tartó hazánk bármely intézményét nézzük meg közelebbről, hasonló „rendkívüli"

Magyar Nemzet

„...a dolgot őt magát nézzük..."

A vaskancellár utóélete

A távoli múltból a messzi jövőbe vezetnek azok a politikai dilemmák, amelyeket tudósok, történészek és gyakorló politikusok vázoltak Otto *von Bismarck* halálának századik évfordulóján. Elődje volt-e a német egységet megvalósító vaskancellár Hitlernek? Akkora hatalmat épített-e ki, és akkorra hatalommá emelte-e Poroszországot, hogy jóformán mindenért felelős lehet, ami földrészünkön azóta történt? Az első világháború kirobbanása például közvetve Bismarck számlájára írható? Kinek van igaza: George F. *Kennannak*, aki szerint *II. Vilmos* miniszterelnöke az egyedüli politikus 1870 és 1914 között, aki előre látta a földrészre leselkedő veszélyeket, és egyensúlypolitikájával megpróbálta elhárítani őket, avagy Volker *Ullrich* német történésznek, aki viszont úgy vélte, Bismarck csak azt tartotta a politikus feladatának, hogy segítse az állam tevékenységének kibontakozását, de hiányzott belőle a hit egy magasabbrendű világrend lehetőségében?

A vitákat a múló idő bizonnyal tovább görgeti, bár a centenárium jó alkalmat kínált a termékeny gondolatcserére. Mindenesetre az európai történelem érthetetlen az ő műve nélkül, de nem teljesen követhető a magyar múlt sem. Méghozzá kétszeresen: a porosz kormányfő tíz év alatt háromszor háborúzott, hogy hazáját vezető hatalommá emelje: előbb a dánok ellen, majd az osztrák császárság ellen, s utóbb, 1870–71-ben a franciák ellen. (A Habsburgokra mért nagy vereség megpuhította Bécset, és hajlékonyságra ösztönözte a magyar kiegyezés dolgában.) S másodszor akkor, amikor reálpolitikus lévén, szövetséget kötött a korábban legyőzött Habsburgokkal, s vált így az Osztrák–Magyar Monarchia fő szövetségesévé. Más síkon és mintegy megszüntetve-megőrizve építette újjá a történelem több negyvennyolcas politikusunk és gondolkodónk egykori latolgatását arról, hogy a Bécs ellen lázadó Pest Berlinben lelhetne szövetségesre.

A kérdések legalábbis a szégyenletes tegnapig nyúlnak vissza. A diplomáciatörténésznek is kiváló *Kissinger* a centenáriumi megemlékezésen Hamburg közelében azt mondta, hogy nem annyira a második birodalom megalapítójában, hanem inkább főnökében, II.Vilmosban lehet látni Hitler történelmi előfutárát. S az egyik emlékező nem felejti el hozzátenni, maga Hitler úgy vélekedett, hogy Bismarck minden érdeme ellenére „semmit sem értett meg a zsidókérdésből". A Hitlerrel történő egybevetés – a *Le Monde* szerint – inkább a második világháború után jött „divatba". A mai német emlékezők arra helyezik a hangsúlyt, hogy a hazája egyesítését szorgalmazó porosz kormányfő öröksége elsősorban a *német újraegyesítésben* csapódott le.

Nem ért egyet a Hitlerhez hasonlítással a német származású amerikai történész Otto *Pflanze* sem, aki az egyik legalaposabb Bismarck-biográfia szerzője. Szerinte a porosz miniszterelnök nacionalizmusa „a német birodalom megalapítására szorítkozott, és nem határozta meg külpolitikáját." Mindamellett a franciák legyőzése, Elzász-Lotaringia annektálása után a bismarcki szóhasználat *etnikai színezetűvé* válik, a „porosz" helyett gyakorta

NAPLÓ

KORTÁRS festményekből látható tárlat a Szolnoki Galériában Válogatás a Damjanich János Múzeum kortárs képzőművészeti gyűjteményéből címmel. A szeptember 13-ig megtekinthető kiállításon harminckét művész, köztük Baranyó Sándor Berényi Ferenc, Béres Jenő, El Kazovszkij, Fazekas Magdolna, Meggyes László, Svéby Lajos, Szurcsik János, Tamás Ervin festményei láthatók.

EURAUGUST címmel megnyílt Pécsett a második nemzetközi diákfesztivál. A találkozóra Európa és Afrika tizenkilenc országából háromszáz egyetemista érkezett a városba, ahol konferenciát tartanak a drog veszélyeiről és az ellene folytatott harcról. Szerdán kezdődik a Nemzetközi Diákcsere-hálózat közgyűlése. A fesztivál alatt Városok, megyék, régiók, egyetemek címmel látható kiállítás. Az Euraugust résztvevői augusztus 15-én a Budapesten akkreditált külföldi diplomáciai és kulturális képviseletek tagjaival is találkoznak, este tűzijátékkal és utcabállal búcsúznak Pécstől.

KODÁLY ZOLTÁN Psalmus Hungaricus, valamint Paul McCartney Standing Stone című műve szerepel a Margitszigeti Szabadtéri Színpad műsorán augusztus 14–15-én. Mindkét művet a Szent István király szimfonikus zenekar és oratóriumkórus, valamint a Budapesti kórus adja elő Záborszky Kálmán vezényletével. A Psalmus Hungaricus megszólaltatá-

Kincsesláda kis fiókokkal

Csepregi György műtermében

„A reneszánsz teljesen és mindenben pozitív; a szépségre törekvés felébredése, az életkedv és az életigenlés diadalútja." Ez az idézet mottója is lehetne akár *Csepregi* György tevékenységének. A festőművész gyakran mutatja be képálmait külföldi kiállításokon. Firenze, Brüsszel, Tarragona, Krakkó, Isztambul; Brazília és Franciaország néhány városa: pályafutása legemlékezetesebb helyszínei. A napokban zár be az a hamburgi tárlat, amelynek szintén résztvevője volt Csepregi György.

– Európai vagy magyar festőnek tartja magát?

– Nem szerencsés, ha az ember elfelejti, honnan jött. Gyermekkorom nagy részét a Dunánál töltöttem, Nincs külön palettám vagy jegyzetfüzetem. Egyébként is igénylem, hogy színes legyen az a tér, amiben élek. A tárgyaknak gyakran emberi arcot festek kék, piros és lila színekkel. Olykor a festéket is magam kísérletezem ki és készítem el, leggyakrabban vas-oxid-porból és lenolajból.

– A festészeten kívül sok mindennel foglalkozik, rangos irodalmi kiadványokban is megtalálható a neve, orgonál, hangszereket tervez.

– A zene szeretete családi örökség; szüleim zenekedvelő emberek, de nemcsak ezt tanultam tőlük, hanem a derűt és a hitelességet is. A kilencvenes évek elején az írásaim publikálása jelentette részben a megélhetésemet. Ezek a leginkább templomi üvegablakokra emlékeztető festmények enciklopedikus igénnyel készülnek; afféle érzelmi katalógusként működik a sorozat, amelyben a természet jelenségeit rendezem el a magam módján. A rendező elv és a líraiság együttesen alkotják a sorozat karakterét. Minden kép további képekre tagolódik; nekem olyan ez, mint egy kincsesláda kis fiókokkal. Egy éve dolgozom rajta, de még mindig felfedezést jelent.

Csepregi György: Igénylem, hogy színes legyen a tér, amiben élek

elfogadni azt is, ami nem szép benne.

– Most min dolgozik?

– Legújabb munkáim egyike egy több, színes táblaképből álló sorozat, amely a Catalogus Rerum – Jelenségek jegyzéke – cí-

TARTALOM

POLITIKA

interjú

4–5. „Több, mint a civilizáció vége" (Haris Pašović szarajevói rendező)

egy hét

6–7. Képes hírösszefoglaló

8. Kulturális hírek

magyar glóbusz

9. Tévé, Nagy-ügy: Felmentés

11. Magyar esélyek: Többfrontos küzdelem

13. Liga-botrány: Megy is, marad is

publicisztika

12. Gábor Ferenc: A másik kövér (és a sajtó)

riport

14–15. 1992. október 23., Kossuth tér: Államtitok

a kampány lapja

16. Húzóemberek: Természetes mozgás

17. Teknik: Kartoték-adat

világfalu

18–19. Egy mázlista Gázában

20. Afganisztán: A suravik...

...és az afgancik

melléklet: prága

I–VII. A NATO és mi

ÉLET+MÓD

21. Civilizáció

22–23. Szívós ellenállás

26. Crack Jokes

Villamost: 61

snobleſſe oblige

24–25. Heti sznobkalauz

saláta

27. Glosszák

KULTÚRA

interjú

28–29. Szelíd harci kedv (Szkárosi Endre)

színház rádió

38. Merlin Színház: Répa remek

Rádió: Hiány-jel

színház

31. First class: klassz flört (Szép Ernő: Vőlegény, Radnóti Miklós Színház)

mozi

32. Pokolgerinc (Paul Pawlikowski: Szerb eposz)

Vidióta: Odeon Art Video

képzőművészet

33. MPA-variációk: Hungaropopart

melodig

34. Il Gran Teatro Amaro

Pangea: Live At Music Academy

rockfront

35. Sznobkalauz: Potty

apró hirdetés

36–38. Boldog, boldogtalan

komix

39. Camera obscura

NARANCSGALÉRIA

CSEPREGI GYÖRGY

Csepregi György legújabb képeit a keleti meditációs ábrák mintájára yantráknak nevezi; funkciójukban is csak kevéssé térnek el az eredeti yantráktól. Ilyen minőségükben sem érdekesnek, sem gazdagnak, sem szépnek nem nevezhetőek; ha helyenként eleget is tesznek ezeknek az igényeknek, az semmiképp sem szándékos. Inkább valamilyen formai szegénységre törekedett létrehozásukkor, a közlés minimumára, amely talán segít a bennük lévő lehetőség felismerésében, egyfajta meditatív szemlélet gyakorlásában, amely a képek valódi funkciója. Készítsünk egy csésze meleg vagy langyos teát, hallgassunk közben halk és kellemes zenét, helyezkedjünk el a lehető legkényelmesebb pózban; így szemléljük az ábrákat, majd hagyjuk, hogy csukott szemhéjunkon kirajzolódjanak a látott kép körvonalai. Az összeállításban szerepelnek festményekhez készült kétperces vázlatok is.

- csgy -

A SZERK.

Ha volna még cinikus szemlélő – de hálistennek nincs, az utolsó néhány nappal ezelőtt csukta be maga után a Lipótmező szárnyas kapuját –, akkor most kiülne a tévé elé a Szabadság térre, oda az obeliszk Pongrácz Gergely-alakú árnyékába, és nézne, mint a tévé előtt. Nézné, ahogy sürögnek-forognak, ahogy cincogva keresik a mentőcsónakot, hogy a sok tízmilliós végkielégítésüket legyen hová cuccolni, ahogy daliásan felléphelnek a lépcsőkön, ahogy úgy tesznek, mintha nem is, mintha csak kibekkelték volna – és persze azokat is, akik nemcsak úgy tettek, mintha –, hanem tényleg ki kellett, hogy bekkeljék, mert adminisztrátorok és műszakiak, sminkesek és vágóasszisztensek, ezek és azok. Családot tartanak el és részleteket fizetnek vissza: ebben a sokat látott és a maga módján sokat is láttatott épületben játszották el a nép, az istenadta nép szerepét.

Most, hogy a jelek szerint a tévé mára – ebben a parlamenti ciklusban – már nem nahlik tovább, legalábbis már nem sokáig, a Csúcs nevű meg a független képviselőség kalandjához látja elérkezettnek az időt, lassan érdemes elkezdeni eltöprengeni azon, mi is volt ez az egész lidércnyomás. Most érdemes töprengeni, mert aztán elsunnyognak, batyujukban a megmentett szajréval, mi meg megfeledkezünk róluk, és velük arról is, amit jelentettek.

Persze nem is ez a történet a fontos, hanem ami körülöttünk történik, Ukrajnában, ahol leadják az atomfegyvereket. Oroszországban, ahol mindjárt leverik róluk a rozsdát, Szarajevóban, ahová csütörtökön indul vissza a Filmhét kilenc vendége, meg itt, ott, amott, mindig a közelben. Most még, egy utolsónak tűnő pillanatra azért jussanak eszünkbe ezek a szerencsétlen, balfácán, pünkösdi politrukok, és az, hogy egy korszak jellegzetes figurái lettek, mert lehettek. Mert hagytuk.

És egy pillanatra, amíg emlékezünk – elsősorban helyettük, de azért a magunk nevében is –, szégyelljük el magunkat.

Olvasóink észrevételezték, hogy az elmúlt héten elmulasztottuk jelezni a formátumváltást. Elnézést; le se tagadhatnánk: nyomdát váltottunk. Ezentúl negyven oldalon halmozzuk az élvezeteket, s tematikus mellékletekkel tesszük magunkat kikerülhetetlenné.

„Több, mint a civilizáció vége"

Haris Pašović szarajevói rendező

Haris Pašović színházi rendező nem hitte, hogy háború lesz; kitörése előtt egy hónappal Szabadkára utazott, hogy befejezze az új bemutató próbáit. Egy hónapig tervezett Szabadkán maradni, kilenc hónap lett belőle, de visszajutott az ostromlott Szarajevóba. Haris Pašović halk és szerény ember, a háború előtt színházakban rendezett Jugoszlávia-szerte és a háború alatt is dolgozik; Susan Sontaggal együtt készítette a híres szarajevói *Godot*-t, a városi filmfesztivál igazgatója, ám ezeket a dolgokat természetesnek tekinti: „Gyakran kérdezték tőlem, hogy miért szervezünk fesztivált a háború ideje alatt, én viszont nem értem, hogy miért van háború egy fesztivál ideje alatt." Most Pestre jött, a Magyar Narancs és a Hunnia Filmstúdió vendége volt a Szarajevó Filmhét ideje alatt. Az interjú egy Dohány utcai bérház udvari lakásának konyhájában készült, Haris Pašović bordó kabátban volt, én zavarban, mert:

Magyar Narancs: Lehet-e még interjút készíteni, elmondtak-e már mindent Szarajevóról és a háborúról?

Haris Pašović: Újabban nem túl nagy kedvvel válaszolok a kérdésekre, hiszen olyanná vált már mindez, mintha valami koncentrációs táborról szóló jelentést ismételgetnék, annak pedig nem igazán van értelme. Európai fiatal értelmiségiként azonban kötelességemnek érzem, hogy interjúkat adjak, hogy üzeneteket továbbítsak, és biztos vagyok abban, hogy lesznek olyanok, akik nem csak hallják, hanem meg is értik majd, és komolyan veszik. Tulajdonképpen ez az oka annak is, hogy most Budapesten vagyok, hiszen nem jöttem volna el, ha nem lenne a Magyar Narancs, amelynek a munkatársaival Szarajevóban találkoztam, és amelyről tudom, hogy mindig tudósított a szarajevói helyzetről: ez a találkozás is azért jött létre, mert Önök itt szeretnék megérteni az eseményeket, és így tulajdonképpen ugyanazért a dologért harcolunk. Másrészt én sokáig éltem a Vajdaságban, sok magyar barátom van. Az Önök nyelvét sajnos nem beszélem, de mindig eszembe jut Emil Cioran egyik mondata *Az utópia történetéből*: azt szeretné, hogy az utolsó mondat, amely elhagyja ajkát, magyarul hangozzék el. A magyar nyelv számomra mindig is titokzatos és izgalmas nyelv volt, és úgy látom, ugyanaz a titokzatosság, ugyanaz a csoda él Szarajevóban is. Ez ugyan egy másik nyelvi világ, és verbális szinten soha nem érthetjük meg egymást teljesen. Ha azt mondom, félelem, önök biztosan nem ugyanarra a félelemre gondolnak, ha azt mondom népirtás, arról nem igazán tudják, mi lehet, ha azt mondom, gránát, olyat még nem is láttak. Ezek a szavak mindennapjaink tartozékai, csak segítségükkel tudunk kommunikálni.

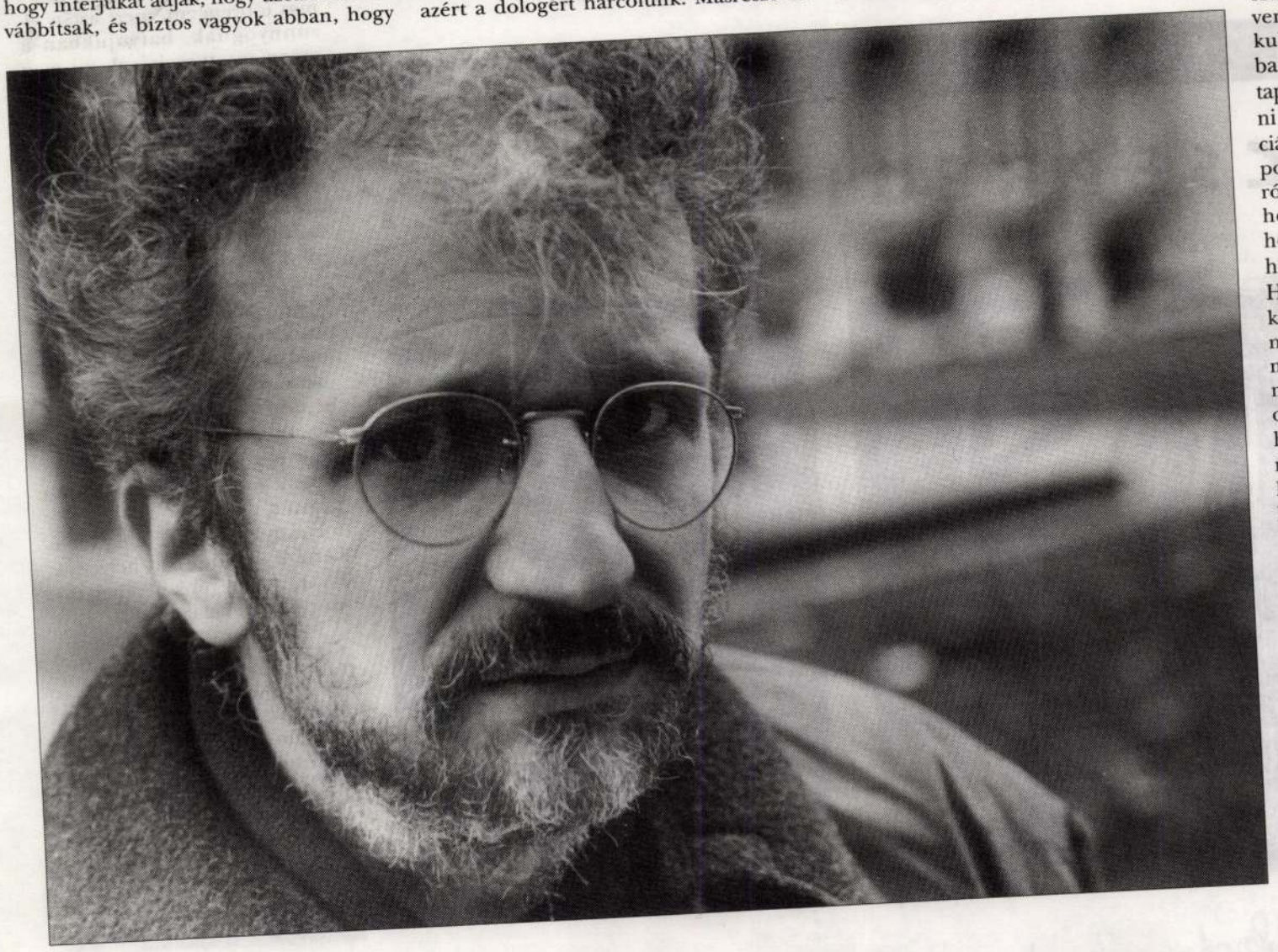

MN: Létrejött egy különleges háborús rétegnyelv. Amikor tegnap a SAGA-sokkal beszélgettem, azt mondták, Budapest nagy város, csakhogy tíz mesterlövész elég lenne ahhoz, hogy minden lakosát sakkban tartsa.

HP: Az emberek könnyen megfeledkeznek annak fontosságáról, ami kézenfekvően megvan. Adott az, hogy ég a villany, normális, hogy a megnyitott csapból folyik a víz, ha az utcára kiállva öt percen belül nem jön egy taxi se, már dühös vagy. Szarajevóban már tudjuk, hogy mindez nem normális állapot, hanem maga a csoda, a dolgok számunkra visszanyerték valódi értéküket. Ha megjön az áram, az egy külön lelkiállapot. Ha valakitől cigit kapsz, akkor tudod, hogy az a szeretet kifejezésének legnyomatékosabb módja. Lehet, hogy az általad hőn áhított cigi az utolsó szál a dobozban, de aki megkínált vele, az is tudja, hogy nagy szükséged van rá, mert egyébként el se vennéd. Különleges kommunikáció alakul ki az emberek között, mindez azonban szerintem másodlagos, mindezek a tapasztalatok majd a majdani, háború utáni tanulmányokban lesznek fontosak, szociálpszichológiai vagy antropológiai szempontból. Hiszen ezekről a tapasztalatokról beszélve csak elködösítjük az alapvető helyzetet, ami pedig egyszerűen annyi, hogy Bosznia-Hercegovinában naponta halnak meg az emberek, hogy Bosznia-Hercegovinában népirtás folyik, már sokadszor az évszázad folyamán, hogy két nagy európai város, Szarajevó és Mostar megszállás alatt állnak, hogy Szarajevó már több mint huszonegy hónapja állja az ostromot, és hogy az emberek naponta halnak meg az utcán, az iskolában, a munkahelyükön, a gyógykezelésen, hogy Mostar sorsa több, mint a civilizáció vége, Mostar egy másik bolygó.

És rettenetesen tudom sajnálni és félteni a világ maradék lakosságát is, mert tudom, hogy Szarajevó az utolsó esély, hogy az ember még valamit tehessen az egyre inkább fenyegető veszély ellen, amit harmadik világháborúnak hívnak majd. És ha ezt nem állítjuk meg Szarajevóban, egész Európa Szarajevóvá válik.

MN: Valóban hisz ebben a mindent átfogó háborúban, vagy csak gondolatainak fonala vezette el idáig?

HP: Ez nem hit és elmélet kérdése, hanem a mindennapok tapasztalatáé, és a szarajevóiak azon különleges megfigyelő-

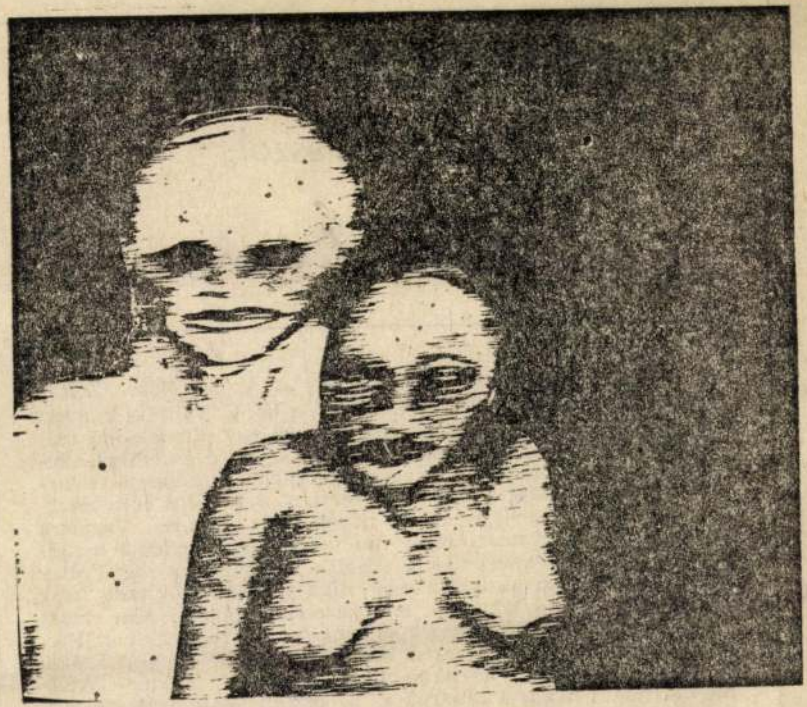

Csepregi György grafikája

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

E héten válaszol:

Bata Imre

KOMÁN ANDORNÉ, BUDAPEST. — Árokszállásy Zoltán miskolci tárgyú írása (ÉS, 1991. 20. sz), a IV. G. váltotta ki hosszú levelét. Az a cikk ott, az első oldalon egy gimnáziumi osztályról beszél, s olyan tanárra emlékezik, akire érdemes emlékezni. Az ilyen tanár szinte egész életünkön át képes összetartani egy-egy hajdani gimnáziumi osztályt, s a közös emlékezetben fogalommá emeli az iskola nevét, hogy „Földes". Vagyis a miskolci Földes gimnáziumról van szó, s igazában csak mellékesen arról, hogy nevét vissza akarják változtatni a régi Fráter György névre. Ezt az iskola régi diákjai kezdeményezik, míg Árokszállásy és osztálytársai emlékezetéből soha ki nem lehet verni a „Földest". Mert nekik nem is fontos, hogy ki volt Földes Ferenc, mint ahogy arról sincs fogalmuk, ki volt Fráter György, mit jelentett az iskola teljes nevében a hajdani „Állami kir. kat."; nekik a tanáruk és az osztály összetartozása volt és maradt a fontos.

Önnek viszont a Fráter György név a fontos.

Megértem, hiszen a régiekhez tartozik, az ő kezdeménye-

CSEPREGI GYÖRGY

SINKÓ István: Bemutatjuk Csepregi György grafikáit. =
ÉS XXXV.évf. 24.sz. 1991. junius 14. 12.p. és ill.

CSEPREGI GYÖRGY

NÉPSZABADSÁG BUDAPEST 2000. J[illegible]
VI. 17.

Kódex – ezer év rajzokban

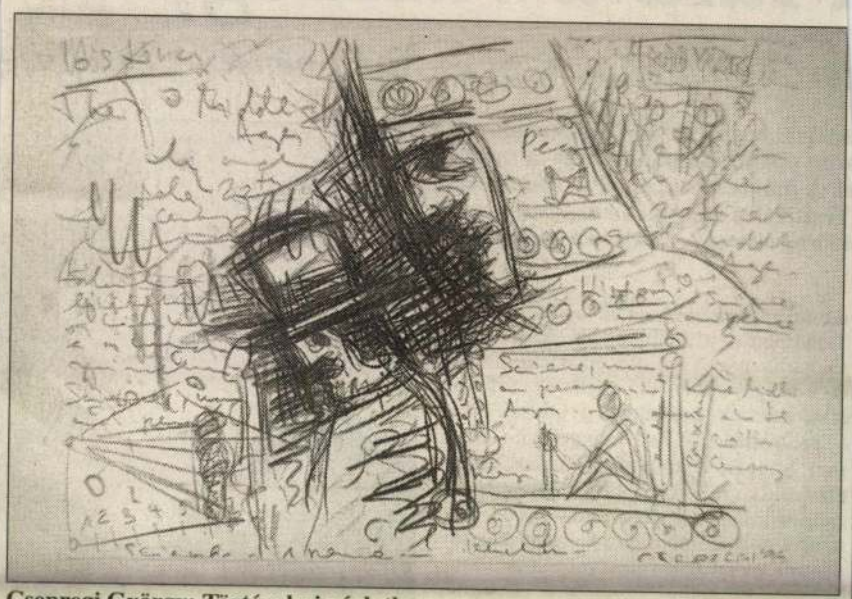

Csepregi György: Történelmi vázlatlap

Születhet-e kiállítás a véletlenből? A kérdés furának tűnhet, de Csepregi György festőművész Aszódon látható rajzai valójában nem önálló műveknek indultak, a kiállítás címét adó Kódex festményekhez készült vázlatok lapjaiból állt össze.

Gyermekkora óta fest *Csepregi György,* első önálló kiállítását tizenhárom éve, huszonegy évesen rendezte meg. Azóta számos helyen bemutatkozott már: nemcsak neves galériákban, hanem például a Déli pályaudvar várótermében is, ahol hajléktalanoknak állított össze egy tárlatot.

– Európában utazgatva sajátítottam el a szakmai stúdiumokat, olykor nem a legkényelmesebb körülmények között – meséli. – Amszterdamban egy bárka ebédlőjében laktam, Párizsban padon aludtam a szabad ég alatt, és ott maradtam akkor is, miután elfogyott minden pénzem. A nélkülözés fontos eleme volt mindannak, amit megéltem: a hányattatások között élő ember fantasztikus dolgokat tud felépíteni képzeletében.

A festőművész nem csupán ebben a művészeti ágban jeleskedik. Gimnáziumi évei alatt Ozorán templomi orgonista volt, íróként is több publikációja jelent meg. Grafikusként szintén több műfajban dolgozik. Elsősorban az emberábrázolás érdekli, a nyolcvanas években a társadalom perifériájára szorult emberekről készített grafikákat – ez az ábrázolásmód évekig elkísérte.

Az Aszódon látható kiállítás grafikái öt év alatt halmozódtak fel, a művész sokáig csak rajzolt, majd egyszerre úgy tűnt, a vázlatlapok önálló munkává szerveződtek. Azt a hetvenkilenc rajzot, amelyből a tárlat is áll, több száz képből válogatta ki. Mint mondja, különös, hogy képes volt hetvenkilenc rajzban megfogalmazni mindazt, amit az elmúlt ezer évből fontosnak vélt. A sorozat elég nagy szabadsággal bír, a festőt az sem érdekli, ha képei helyenként már nem is a képzőművészetről szólnak, sokkal inkább valamiféle képregényszerű folytonosságot rögtönző rajzok egymásutánja. Számára a rajzolás és a munka szenvedélye a lényeg.

A Kódex alkotása közben két dolog mozgatta. Az egyik – saját szavaival élve – valami enciklopédikus igényűnek a létrehozása, de ezen túl jelen van egy magasabb cél is: Isten keresése, megszólítása. A mélyen vallásos festő azt mondja: a teljesség az értelem számára láthatatlan.

A kiállítás az aszódi Petőfi Múzeum millenniumi kiállítássorozatának harmadik része, június 20-ig tekinthető meg.

Sedró Ágnes

i falu a vármegyefes

;árok invitálják Pest és Buda népét az ezredvég

ációs Központ (PMKIK) munkatársai szor fájlalt adottságot, hogy a megye el. A június 30-án, a Belvárosban kez- Fesztiválra szeretnék meghívni a me- lklóregyüttesről, színjátszó csoportról,

udvarig. Bemutatkoznak a Galga és a Tápiómente, a Zsámbéki-medence és a Csepel-sziget, Gödöllő, Százhalombatta és a megyénkben élő németek, szlovákok, szerbek, horvátok együttesei. Este – Szomszédolás Pest megyében – címmel a nyári ünnepkörök népszokásait elevenítik fel, különböző települések csoportjainak közreműködésével. (A péntek és a szombat este 8 órakor kezdődő gálaműsorok kivételével minden rendezvény díjtalanul látogatható, az említettek bevételét pedig az árvízkárosultak javára ajánlja fel a PMKIK.) A harmadik napon a megye legjobb színjátszóit, színpadi modern táncosait, mazsorettcsoportjait és zenés színházi produkcióit élvezheti a közönség, nem szólva a felkínálandó tájjellegű ételspecialitásokról.

A fesztiválon kétezer előadó, szereplő, közreműködő várja a látogatókat. *Bankó László* népművelő, a PMKIK munkatársa szerkesztésében tegnap készült el a részletes, színes műsorfüzet az első – az ezredfordulóra eső –, vármegyefesztivál programjáról. Mint lapunknak elmondta, több művészeti csoport a Kultúrával a Nyugat kapujában című rendezvénysorozat kistérségi fordulóiban mutatott teljesítménye alapján kapott meghívást. A kézművesek udvarában, a belvárosi faluban segítséget is kérhetnek majd az érdeklődők a különböző mesterségek űzőitől, a vásárosok udvarában pedig az utolsó napon megválasztják a fesztivál legkedvesebb vásározóját és legérdekesebb kézművesét. A vármegyeháza dísztermében mutatják be a bagi asszonyok templomi viseletét Adventtől a bagi búcsúig címmel.

Június 23-án, Pesten és Budán lovas huszárok kíséretével hirdetik ki a főváros népének az Ezredvégi Vármegye Fesztivált, s invitálják az érdeklődőket a Városház utcai épület udvarába.

Balázs Gusztáv

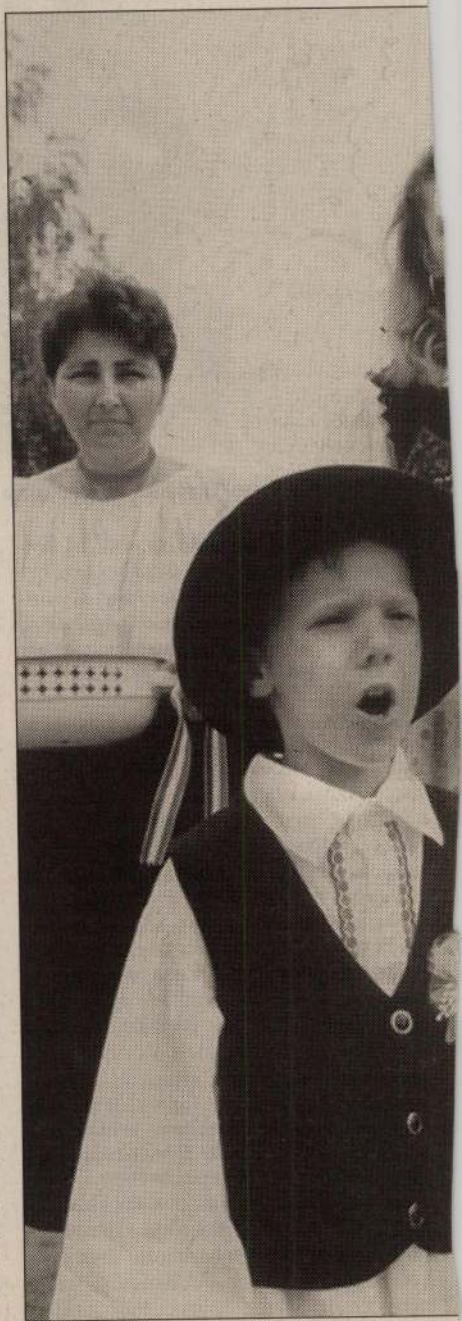

Gyereklakodalom Hévízgyörkön

Csepregi György grafikus.

Jogellenes fővárosi beruházások?

Jogellenes az a gyakorlat, hogy a Fővárosi Közterület-fenntartó (FKF) Rt. számos városházi beruházás lebonyolítója lehet, közbeszerzési eljárás kiírása nélkül. Éppen ezért a Városháza közbeszerzési bizottságának tegnapi ülésén az ellenzéki képviselők nem támogatták, hogy olyan pályázatot is tárgyaljon a testület, amelynél az FKF Rt.-t javasolják lebonyolítónak – mondta lapunknak *Deák András,* a bizottság kereszténydemokrata elnöke.

A testület két ilyen kérdést sem tárgyalt: nem vették napirendre a tíz méternél nagyobb fesztávú felüljárók felújításának és a Cinkotai út átépítésének az ügyét. A két beruházás összesen százmillió forintos nagyságrendű.

Az elnök elmondta: a lebonyolító feladata, hogy a fővárosi beruházásoknál a tulajdonos, vagyis a Városháza megbízásából levezényelje a munkát: vagyis előkészítse és ellenőrizze azt. Deák hozzátette: nem tud róla, hogy az FKF Rt. alapító okiratában szerepelne, elvállalhat lebonyolítói feladatokat.

A tervezetteken felül két új csomópontban is jelzőlámpát telepít a főváros: villanyrendőr irányítja a forgalmat a XVIII. kerületben a Halomi út és a Nagyenyed utca sarkán, valamint a Halász utca és a Bem rakpart kereszteződésében – döntött tegnapi ülésén a Városháza városüzemeltetési bizottsága.

Idén a Városháza több mint húszmillió forintot költ jelzőlámpákra. Ebből a pénzből tíz helyen veszi át villanyrendőr a forgalom irányítását, ezek közé tartozik a XVII. kerületi Péceli út és a Szabadság sugárút találkozása, ahol majdnem harmincmillió forintba kerül a jelzőlámpás csomópont kialakítása. Valamivel kevesebbet, tizenötmillió forintot kóstál a Röppentyű utca és a Fáy utca sarkán kiépítendő jelzőlámpás csomópont.

– Legalább ezer-ezerkétszáz budapesti villanyrendőrre volna szükség, a jelenlegi nyolcszáz helyett – mondta lapunknak *Szálka Miklós,* a bizottság fideszes alelnöke.

S. G.

Belvárosi falu a vármegyefesztiválon

Lovas huszárok invitálják Pest és Buda népét az ezredvégi ünnepre

A Pest Megyei Közművelődési és Információs Központ (PMKIK) munkatársai a megye előnyére fordítanák azt a sokszor fájlalt adottságot, hogy a megye székhelye a területén kívül helyezkedik el. A június 30-án, a Belvárosban kezdődő háromnapos Ezredvégi Vármegye Fesztiválra szeretnék meghívni a megye művészeti közösségeit, legyen szó folklóregyüttesről, színjátszó csoportról, vagy szimfonikus zenekarról.

Nagy Júlia, az intézmény igazgatója úgy fogalmaz, hogy az Ezredvégi Vármegye Fesztivál rangos tényezője akar lenni a magyar millennium eseménysorozatának. Fő célja, hogy képet adjon a nagyvilágnak az egymillió lakosú térség gazdag kulturális életéről, tájegységeinek, nemzetiségeinek jellegzetességeiről, a civil közösségek értékhordozó és értékálló tevékenységéről. A helyszín a közgyűlés épületének patinás udvara.

A háromnapos rendezvény számos különlegességet, eredeti élményt és új minőséget kínál. Ilyen még nem volt sem a megye, sem a megyeháza történetében.

Az első nap estéjén három kitűnő szimfonikus zenekar, a gödöllői, a megyei és a váci ad hangversenyt *Horti Gábor, Noseda Tibor* és *Farkas Pál* vezényletével. Ezután több kiállítás is nyílik. Szombaton a díszudvar árkádjai alatt népművészeti műhelyek mutatkoznak be. A Vármegye Színpadon – merthogy több pódium is lesz – népzenei és néptánccsoportok produkciói követik egymást, menettánccal egybekötött bemutatót tartanak a Vörösmarty tértől a díszudvarig. Bemutatkoznak a Galga és a Tápiómente, a Zsámbéki-medence és a Csepel-sziget, Gödöllő, Százhalombatta és a megyénkben élő németek, szlovákok, szerbek, horvátok együttesei. Este – Szomszédolás Pest megyében – címmel a nyári ünnepkörök népszokásait elevenítik fel, különböző települések csoportjainak közreműködésével. (A péntek és a szombat este 8 órakor kezdődő gálaműsorok kivételével minden rendezvény díjtalanul látogatható, az említettek bevételét pedig az árvízkárosultak javára ajánlja fel a PMKIK.) A harmadik napon a megye legjobb színjátszóit, színpadi modern táncosait, mazsorettcsoportjait és zenés színházi produkcióit élvezheti a közönség, nem szólva a felkínálandó tájjellegű ételspecialitásokról.

A fesztiválon kétezer előadó, szereplő, közreműködő várja a látogatókat. *Bankó László* népművelő, a PMKIK munkatársa szerkesztésében tegnap készült el a részletes, színes műsorfüzet az első – az ezredfordulóra eső –, vármegyefesztivál programjáról. Mint lapunknak elmondta, több művészeti csoport a Kultúrával a Nyugat kapujában című rendezvénysorozat kistérségi fordulóiban mutatott teljesítménye alapján kapott meghívást. A kézművesek udvarában, a belvárosi faluban segítséget is kérhetnek majd az érdeklődők a különböző mesterségek űzőitől, a vásárosok udvarában pedig az utolsó napon megválasztják a fesztivál legkedvesebb vásározóját és legérdekesebb kézművesét. A vármegyeháza dísztermében mutatják be a bagi asszonyok templomi viseletét Adventtől a bagi búcsúig címmel.

Június 23-án, Pesten és Budán lovas huszárok kíséretével hirdetik ki a főváros népének az Ezredvégi Vármegye Fesztivált, s invitálják az érdeklődőket a Városház utcai épület udvarába.

Balázs Gusztáv

Az Ezredvégi Vármegye Fesztivál megnyitóján, június 30-án délután adják át első alkalommal a Magyar Népművelők Egyesülete Pest Megyei Szervezete által adományozott jubileumi gyűrűt azoknak a kollégáknak, akik az idén ünneplik Pest megyében eltöltött 10., 15., 20., 25., 30., 35. évüket. Ettől kezdve minden évben kiadják az ezüstgyűrűket. Éppen idei alapítása miatt kapják meg most azok is, akik az itt eltöltött évek után vonultak nyugdíjba. Így a fesztiválra látogató Pest megyeiek sok régi ismerőssel találkozhatnak.

Gyereklakodalom Hévízgyörkön

A SZERZŐ FELVÉTELE

PALETTA

A FAL UTÁN / AFTER THE WALL – Művészet és kultúra a posztkommunista Európában címmel kiállítás nyílt a Kortárs Művészeti Múzeum – Ludwig Múzeumban (I. kerület, Szent György tér 2.). A kiállítás kísérő rendezvényeként filmprogramok várják az érdeklődőket. Az első vetítésen holnap este fél kilenctől *Frauke Sandig* Falomlás után című filmje látható. (Hétfőn *Andrej Kosak* Kívülálló, kedden *Fekete Ibolya* Bolse Vita című munkája tekinthető meg.)

ALFÖLDI RÓBERT színész, rendező festményeiből Képek címmel nyílt kiállítás a Terra Galériában (V. kerület, Párizsi utca 1.). A tárlat július 1-jéig tekinthető meg.

PEREMVIDÉKI KULTÚRÁK TALÁLKOZÓJA címmel ma már délután három órakor elkezdődik az éjszakába nyúló rendezvény a Fonó Budai Zeneházban (XI. kerület, Sztregova utca 3.). A Bran, a Tükrös, a Vizin, a Comhaltas (Írország) és a Szigony zenekarok mellett fellép *Fodor Neti Sándor* és *Kicsi Aladár*. Kulturális kirakodóvásár és táncház is lesz.

A MASKARADES EGYÜTTES vezetésével görög táncház lesz ma este hat órától a Csokonai Művelődési Házban (XV. kerület, Eötvös utca 64–66.). Az esten speciális görög ételeket is megkóstolhatnak a vendégek.A rendezők célja, hogy a kiállított művek mellett mozgóképen is nyomon követhesse a közönség az adott országok történelmi-politikai átalakulását.

SZÍNHÁZMŰSOR

SZ: Szombat, V: Vasárnap

Buda Stage: SZ: Rögtön. Vámos Miklós műsorának nyilvános tv-felvétele (6, 9). V: A Latin Combo táncestje (fél 8).**Budai Parkszínpad:** SZ: Cserháti Zsuzsa-koncert (8). **Fővárosi Nagycirkusz:** SZ-V: Mindenki cirkusza (SZ: 10, 3, 7, V. 10, 3). **Játékszín:** SZ: Szerelem Ő! (7). **Madách Kamara Színház:** SZ-V: Sors bolondjai (8). **Margitszigeti Szabadtéri Színpad:** SZ: Ezredűző (8). **Operaház:** SZ: Hunyadi László (7). V. A kékszakállú herceg vára. A fából faragott királyfi (7). **Thália Színház:** SZ: A Magyar Táncművészeti Főiskola koncertje (6).**Városmajori Szabadtéri Színpad:** SZ: Foresteros (8). **Vidám Színpad Kis Színház:** SZ-V: Mindhalálig szex (fél 9).

Kódex – ezer év rajzokban

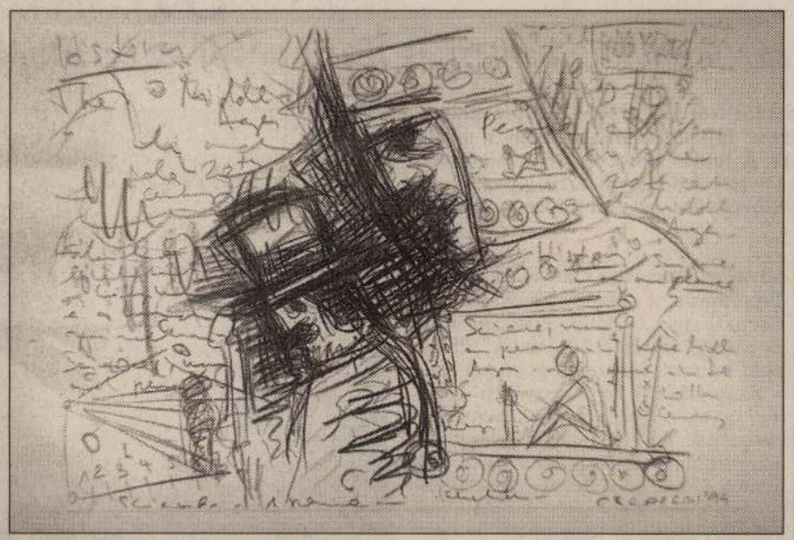

Csepregi György: Történelmi vázlatlap

Születhet-e kiállítás a véletlenből? A kérdés furának tűnhet, de Csepregi György festőművész Aszódon látható rajzai valójában nem önálló műveknek indultak, a kiállítás címét adó Kódex festményekhez készült vázlatok lapjaiból állt össze.

Gyermekkora óta fest *Csepregi György,* első önálló kiállítását tizenhárom éve, huszonegy évesen rendezte meg. Azóta számos helyen bemutatkozott már: nemcsak neves galériákban, hanem például a Déli pályaudvar várótermében is, ahol hajléktalanoknak állított össze egy tárlatot.

– Európában utazgatva sajátítottam el a szakmai stúdiumokat, olykor nem a legkényelmesebb körülmények között – meséli. – Amszterdamban egy bárka ebédlőjében laktam, Párizsban padon aludtam a szabad ég alatt, és ott maradtam akkor is, miután elfogyott minden pénzem. A nélkülözés fontos eleme volt mindannak, amit megéltem: a hányattatások között élő ember fantasztikus dolgokat tud felépíteni képzeletében.

A festőművész nem csupán ebben a művészeti ágban jeleskedik. Gimnáziumi évei alatt Ozorán templomi orgonista volt, íróként is több publikációja jelent meg. Grafikusként szintén több műfajban dolgozik. Elsősorban az emberábrázolás érdekli, a nyolcvanas években a társadalom perifériájára szorult emberekről készített grafikákat – ez az ábrázolásmód évekig elkísérte.

Az Aszódon látható kiállítás grafikái öt év alatt halmozódtak fel, a művész sokáig csak rajzolt, majd egyszerre úgy tűnt, a vázlatlapok önálló munkává szerveződtek. Azt a hetvenkilenc rajzot, amelyből a tárlat is áll, több száz képből válogatta ki. Mint mondja, különös, hogy képes volt hetvenkilenc rajzban megfogalmazni mindazt, amit az elmúlt ezer évből fontosnak vélt. A sorozat elég nagy szabadsággal bír, a festőt az sem érdekli, ha képei helyenként már nem is a képzőművészetről szólnak, sokkal inkább valamiféle képregényszerű folytonosságot rögtönző rajzok egymásutánja. Számára a rajzolás és a munka szenvedélye a lényeg.

A Kódex alkotása közben két dolog mozgatta. Az egyik – saját szavaival élve – valami enciklopédikus igényűnek a létrehozása, de ezen túl jelen van egy magasabb cél is: Isten keresése, megszólítása. A mélyen vallásos festő azt mondja: a teljesség az értelem számára láthatatlan.

A kiállítás az aszódi Petőfi Múzeum millenniumi kiállításorozatának harmadik része, június 20-ig tekinthető meg.

Sedró Ágnes

Anorganik és dj Matrix

Parti a Pilisben és a Kiscelli Múzeumban

Ma két jól bevált helyszín közül választhatnak az elektronikus zenék és a partik kedvelői. A pilisi Garancsi-tónál a drum'n'bass stílus legnevesebb képviselői közül lép fel kettő, a brit *dj Matrix*, valamint *dj Fierce*. Előbbi a télen már járt Budapesten, a Vigadóban kevert óriási sikerrel. A magyar fellépők között is lesz néhány veretes név, úgymint *dj Palotai, dj Pedro* vagy *Yonderboi,* akinek nemrég megjelent önálló albumát külföldön is mindenütt elismerő kritika fogadta. A műsoron többek között szerepel még az Anorganik és a Freedom Republic koncertje.

A szervező Bladerunnaz-csapat a nem zenei jellegű szolgáltatásokban is igyekezett kitenni magáért: a tó fölött például egész éjszaka lesz bungee-jumping. Aki autóval közelíti meg a tavat, a Pilisvörösvár, Piliscsaba, Tinnye útvonalat kell követnie, a tónál pedig őrzött parkoló várja. Különbuszok a Flórián térről indulnak minden órában. A belépő a helyszínen 2500 forint, további információk a (06-20) 328-1018-as számon kérhetők.

Óbudán, a Kiscelli Múzeum „kriptájában" (III., Kiscelli út 108.) a Kenguru rendez goapartyt. A zenéről *dj Jirij, Transabi, Dolphin* és *Oleg*, illetve az izraeli *E-Tai* gondoskodik, a különleges dekorációról pedig maga Kenguru. A jegy 1500 forintba kerül, minden egyéb tudnivalóért a (06-20) 973-0634-es telefonszámot érdemes hívni.

Ifj. Galambos Péter

Hídünnep és búcsú

Tele a város ingyenes szabadtéri programokkal. Még tart a Duna-karnevál, június 24-én pedig harmadízben rendez ünnepséget a fővárosi önkormányzat a Lánchídon és környékén. Július első két napján a tizedik Budapesti Búcsúval mulatnak majd a fővárosiak.

Ismét szabadságot kap a Lánchíd – június 24-én. Az autókat elterelik a hídról, az Alagútból, a Clark Ádám és a Roosevelt térről, hogy csakis a gyalogos fesztiválozóké maradjon a terep. Erre a napra elhívják a Pege Quartettet, a Bob Bont, a Pannon Kamara Zenekart és a Három Ifjú Tenort, *Szulák Andreát, Cserháti Zsuzsát* és *Komár Lászlót.* Bohócok, illetve kreatív játszóház várja a gyerekeket, és lesz újra kézműves-kirakóvásár, lovas őrségváltás, valamint jó néhány játékos vetélkedő. Sőt színházi írók és színészek fotóit, illetve karikatúráit is kiállítják. A tárlat rendezői és szervezői az árverésen és az értékesítésen befolyt összeget a Jászai Mari színészotthonnak ajánlják fel.

A Budapesti Búcsú történetében negyedszer, július 1-jén délután ismét nyári karneváli felvonulásra invitálnak csapatokat és „egykéket". Az egybegyűltek a Vörösmarty térről a Liszt Ferenc tér–Kodály körönd–Andrássy út–Hősök tere útvonalon sétálnak el a Felvonulási térre. A legötletesebb felvonulóknak – egyéni és csoportos kategóriában – átadják a fővárosi önkormányzat díjait.

A Budapesti Búcsút az Óbudai-1 (Hajógyári)-szigeten lovas juniálissal, a Vajdahunyad várában nemzetközi színházi fesztivállal ünneplik. A Vörösmarty téren a Vendégségben Budapesten rendezvénysorozat folytatódik, és július 1-jén, szombat délután lesz szambaverseny is. Ugyanezen a helyen vasárnap a Vám- és Pénzügyőrség Koncert Fúvószenekara lép fel. Liget Színpadot nyitnak a Széchenyi fürdő Kós Károly sétány felőli oldalán. Itt is határon túli magyar fiatalok műsora lesz (akárcsak a Vörösmarty téren). Igérnek még dzsessz- és millenniumi promenád koncertet és vasárnap délután színpadra lép az OFF Táncszínházi Társulat.

Idén újra lesz Kapcsolat-koncert vasárnap délután hat órától este tízig. A hazai fellépők – a Venus, az Unisex, Szulák Andrea, a United, illetve Roy & Ádám – után a Pet Shop Boys zenél a Felvonulási téren.

Sz. K.

CSEPREGI JÁNOS

ÚJ MŰVÉSZET

2000/szept.

P -9765

8.o.

- ILLYÉS GYULÁNAK

Elon

Z[engő]/Várkony, 1935. VI. 5.

d.[él]u.[tán]

Neked tegnap d.u. mikor a posta
irás mára maradt, mivel a könyvnek
ismerem ugyan - alig néhány kivétel
astam ujra mindnyáját. S nagyon

MDK.

Cser egi Oszkár

Kiállitási hir

Hajdusági Munkás 1967 nov.17.

MDK.

Csepregi József

1965-ben Miskolcon kiállitott.

Északmagyarország 1965 ápr. 3. lap -

MDK.

Csepregi Oszkár

Kiállitási hir

Hajdusági Munkás 1966 no v.23.

Csepregi

rézm.

Pataky 1951.

14.23.99 l.

12726 szám.

A Müemlékek orsz. Bizottságának f. hó 5-én 41 sz. a. kelt felterjesztésére, tudomása és megfelelő további eljárás végett megküldöm.

Budapest 1906 február 27.

A miniszter meghagyásából:

3. A *gyulafehérvári* múzeum bővítésére engedélyezett 8000 K állam-

17. A *hódmezővásárhelyi* városi múzeum részére a néprajzi javadalomból ... 400 «

18. A *kassai* Felsőmagyarországi Rákóczi-múzeum részére a könyvtári javadalomból ... 2000 «
a régiségtári javadalomból ... 2100 «

19. A *kecskeméti* városi múzeum részére a könyvtári javadalomból ... 500 «
a régiségtári javadalomból ... 500 «
a néprajzi javadalomból ... 400 «

20. A *keszthelyi* Balatoni múzeum részére a régiségtári javadalomból ... 300 «
a néprajzi javadalomból ... 300 «
a természetrajzi javadalomból ... 400 «

21. A *késmárki* ág. h. ev. lyceum könyvtára részére a könyvtári javadalomból ... 800 «

22. A *kiskunfélegyházai* városi múzeum részére a könyvtári javadalomból 400 «
a régiségtári javadalomból ... 500 «
a néprajzi javadalomból ... 300 «

23. A *kiskunhalasi* ref. főgimnázium könyvtára részére a könyvtári javadalomból ... 600 «

24. A szolnokdobokamegyei irod. tört. és ethnographiai társulat *Kolozsvárt* őrzött gyüjteményei részére a régiségtári javadalomból ... 300 «
a néprajzi javadalomból ... 400 «

Csepregi

réemetsző és ötvös

K.

Kendrey Kentirányi

324. l.

Vaskulcs VII. 247.

Csepregi

sérni

l.

Könyi István

A képzőművészet

áskolája Bp. 1941

298. l

n. + Romában 1676- november 14-én.

Át. Képt. ~~[illegible]~~ 300.

Át Képt 300.

sztény lovasok küzdenek egymással.
t hitetlen ~~[illegible]~~ igyekszik ki-
~~to~~. A háttérben hegyes vidék terül el,
iaskodókon innen ~~[illegible]~~ há-

augusztus
1863~~, VIII.~~ (22-én. —

1877 átv. 183

Szilágyi István hasz 1863. aug 22

Csepregi

rézm.

l. XVII. n.

Varga Rézm

148. l.

Csongvay Dénes, áll. igazgató-tanító

VIII. 235.

CSEPREGI TURKOVICH FERENC,éremgyüjtő,tervező

Kolozsvári teológiai tanár,éremgyüjtő a 18.sz.közepén. Az 1734-ben elhunyt Wesselényi István emlékérmét ő tervezte. 12.jegyz. 52.old

ENTZ GÉZA: Szathmári Pap Mihály mint éremgyüjtő 48.old

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,L-LI.évf. 1951-1952.
Bpest,Egyetemi Nyomda, 1952

Csepregi Sándor, szobrász-éremművész

Fábián László: A budiapti metamorfózis. Rend 87, Józsefvárosi Galéria 1987, VIII – IX.

„Érem", krómacél 15 cm, 1986. (repr.)

Művészet, 1988. jan., 54-old.

CSEPREGI Sándor

91 2. 19

REND alkotókörének tagja

Új Művészet

Csepregi Sándor

éremművész

A hetedik Országos Éremtiennálén.
Lábashás, Sopron.

Salamon Nándor
ctlc.

Új Tükör
1989 szept. 3

Csepregi Sándor

Jegyzetek az V. országos éremtriennáléról

Népszava 1985 - X. 4.

Csepreji Sándor

Kiállítás a soproni hátas-hakban
V. országos éremtiennálé

Wepszane 1985. VI. 24.

Csepregi Sándor

40 év ennek kiállítás
1985. Helikon G

→ Sarm Géza
MŰVÉSZET 1985/7/20

Csepregi Sándor, szobrán

L: Klicsu Lajos

-: Heti ajánlat 4.

Új Tükör B p. 1986. ápr. 13. XXIII/15

CSEPREGI Sándor

"A kisérletező, az anyag és a megmunkálás lehetőségeit próbáló Csepregi Sándor képviseli (a KISZ dijával elismerve) a neo-konstruktivizmust. Első jelentkezése sikeres, meggyőző. Lehetőségei ismerve egyéb igényes munkadarabjait, korántsem lezártak. Kifáradó vagy más irányba forduló szellemi küzdőtársaival szemben neki van gondolata, elragadja az anyag szépsége és ezt képes is felszinre hozni."

SALAMON Nándor: Mérlegen az 5. Országos Érembiennálé.
= Uj Forrás, 1986. 1.sz. 96.p.

CSEPREGI SÁNDOR

A MAGY. IP. MŰV. AZ EREDETI ORDULÓN

44.01

, amint már írtam, mindnyájunkra sor fog

ntjával ellentétben állok (a sze-

sen mikor Ön felháborodik azon, hogy

k valamit. És aki beleszületik, aki

nki! De idetartozik a tanulás lehető-

nagyon sokan sose szolgálnak meg.

cs is az én barátságomnak, szeretném

kkel vagyok, mint valaha.

az szeretettel

Fülep

Csepregi Zoltán

— **Szoboravatással** egybekötött ünnepségen emlékeztek pénteken Szarvason a Haltenyésztési Kutató Intézet alapító igazgatója, az 1974-ben elhunyt Szalay Mihályra. Az ünnepségen Villányi Miklós MÉM-államtitkár méltatta Szalay Mihály érdemeit, majd leleplezte bronz mellszobrát, Csepregi Zoltán szarvasi szobrász alkotását.

Magyar Nemzet 1985. XI. 30.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
APR 2 31
Csepregi Zoltán
BÉKÉS MEGYEI HÍRLAP

Műterem a színpad alatt

— Hajoljon le, nehogy beüsse a fejét... Majd előremegyek és felgyújtom a villanyt.

Azzal eltűnik a sötétben. ... lenn az alagsorban hűvös van, kint hiába süt a Nap, csak a hátunk mögül, föntről jön némi világosság. Felgyullad a villany. Csak a sziluettjét látom, a műterem ajtajában áll és befelé int. Ötször háromméteres kis szoba, deszkával és keménypapírral van elrekesztve a hatalmas díszletraktárból. A mennyezet közepét két fehér fényű neoncső vakít, szinte bántóan erős világosságot árasztva a műteremben. Az árnyékok széle borotvaéles és olyan csend van, hogy szinte belefájdul a fül.

Nem szólunk egymáshoz, ismerkedünk. Középen, merev lábakon két mintázóállvány terpeszkedik. Az egyiken fél méter magas, ölében

könyvet tartó női figura,

keskeny, valószínűtlenül hosszú nyakkal, merev tartásban, aprólékos gonddal kimunkált ábrázolásban. Az alak mégis könnyed, a plasztilin hálás anyag. A fal mellett József Attila komoly fejszobra és egy országos pályázatra készült Madách-emlékműterv. Két egymással szemközti polcon, feltűnően magasan apró, vörös szobrocskák néznek farkasszemet egymással. Egy vizeskorsó és egy hófehér gipsz női fej között hosszú fogú, sárgásbarna koponya vigyorog, alsó állkapcsa dróttal van felerősítve.

A szobrász türelmetlen ember és hallgatag. *Csepregi Zoltán* a neve. Apró, mélyen ülő szeme, mintha szüntelenül bizonygatna valamit. Ötvenhétben végezte a főiskolát. Aztán Pécsre került,

1962 óta Szarvason él.

Formatervező a Vas- és Fémipari Ktsz-nél. Csak két-három éve mintáz, rendszeresen december óta dolgozik. Eddig tíznél is kevesebb szobrot csinált, az egész gyűjtemény elfér a művelődési ház alatti műteremben. A falon szénnel kihúzott furcsa betű-ábrák, ősi magyar rovásírás.

— Hollósi Simon intelme: „Látni, rajzolni kell tudni. A stílus majd azután jön."

Rámnéz, hogy értem-e? Aztán leül a vörös terítős dikóra, kemény, mint a kő, a terítő alatt csak deszka van. Kényelmesnek egyáltalán nem mondható.

— Néha leheveredek ide. Amikor kijövök az üzemből. Kikapcsolódásként.

Így könnyebb dolgozni.

Aztán fönt megkezdődik a mozielőadás és én is nekilátok. Ide minden szó lehallatszik. De amikor bál van és teljes hangerőre állítják az erősítőket, képtelen vagyok ittmaradni. Pontosan a színpad alatt van a műterem. A mozi jó. Hallom, de nem értem a szöveget. Az ilyen csöndet szeretem. Így érzem is a csöndet, mert időnként megszakítják a zajok.

Mozgatható állványon hatalmas tükör csillog a tejfehér neonfényben. Elég belenézni és fejmozdítás nélkül belátható az egész helyiség. A csaknem életnagyságú, fekvő, könyöklő női szobor csak így, a tükörből nézve feltűnő igazán.

— Szeretem mintázni a nőket. De a modell zavar... Gipsszel és gyurmával pedig azért dolgozom, mert türelmetlen vagyok. A kő nagyon sok időt vesz el.

Meghívták a még most is nyitva tartó II. Alföldi Tárlatra is, hogy állítson ki valamit. Szobrait mégis hiába keresné a látogató a Munkácsy Múzeumban.

— Nem volt semmi anyagom. Nem értem rá.

A falat borító

szénrajzokra, vázlatokra mutat

Csupa női fej.

— Most majd dolgozni fogok. Úgy, mint decembertől idáig.

Közben egy borsónyi gyurmadarabkát ragaszt a készülő olvasó figurára és aprólékos gonddal elsimítja. Megforgatja maga előtt az állványt, nézi, változott-e valamit a szobor... Aztán minden átmenet nélkül válaszol a kérdésre, amit csak jól-rosszul sikerült megfogalmazni.

— Szeretem az itteni munkámat, a formatervezést. Sok lehetőséget látok benne.

Körbejárja a műtermet és újra az olvasó nő figurája előtt áll meg. Kezét köpenye zsebébe dugja, hunyorít.

— Ha majd készen lesz, megcsinálom nagyban is. Életnagyságban, de az is lehet, hogy másfélszeres vagy kétszeres méretben...

Nem folytatja. Legalábbis hangosan nem. De magában tovább mondja, amit inkább érezni, tudni kell, mint szavakban megformálva kimondani

Brackó István

költségek mellett jórészt a piaci igényektől függ, hogy az üzemek mennyiért adják a kereskedelemnek.

A vállalati árpolitika a jövőben lényeges hatást gyakorol a kereskedelemre, és azon keresztül a lakosságra. Az elmúlt hetekben jelezte néhány példa: egyes fogyasztási cikkeket termelő vállalatok ármegállapításai — főként hiánycikkek esetében — indokolatlanul magasak voltak. Azzal érveltek, hogy az önállóság ezt megengedi, és egyébként is fő céljuk a nagyobb nyerség elérése, amely ezzel is biztosítottabb. Az ilyen nyereségnövelő törekvések ellentétesek az életszínvonal emelésére irányuló célkitűzéseinkkel, és ezért is indokolt, hogy szakszervezeti szervek útján a dolgozókat segítségül kérve, társadalmi úton is fellépjünk ellenük.

A kereskedelem társadalmi ellenőrei ma már jórészt csak a felszíni jelenségeket vizsgálhatják. Persze jelentős ez is, hiszen még messze vagyunk attól, hogy magas kulturáltságúnak mondhassuk a kereskedelmet. Azt is figyelembe kell vennünk, hogy a nagyobb nyereségre törekvés a fogyasztási cikkeket gyártó ipartól függetlenül a kereskedelemben is jelentkezik. Alapjaiban azonban a termelőüzemektől függ a fogyasztási cikkek számottevő részének ára és ezért lényeges, hogy a társadalmi ellenőrzés ott is megvalósuljon. A SZOT állásfoglalása szerint ennek szervezői és vezetői a szakszervezeti szervek lesznek.

Az új feladattal lényegesen bő-

szervezeti szerveknek arr
vállalatnál a fogyasztói
keket sértő káros jeler
észlelne.

A társadalmi ell
nek ez a formája újfaj
dolkodásmódot is követel
tuk. A nyereség mennyis
lehet közömbös a dolgozó
keinek védelmét szolgáló szakszervezeti szerveknek sem, hiszen a többi közt ettől függ a részesedés mértéke, a bérek fejlesztése, a vállalat korszerűsítése. A szakszervezeti testületek is arra törekednek, hogy növekedjék a részesedés és több jusson a dolgozóknak. Nem történhet ez azonban mindenáron, a nagyobb család, a fogyasztók összessége, a társadalom kárára. A vállalati dolgozók egyben fogyasztók is, és hiába nagyobb a nyereségrészesedés, a drágább kereskedelmi árnak ők is szenvedő alanyai lehetnek. Meg kell tanulni túllátni az üzem falain és tudomásul venni a társadalom összességének érdekeit. Vállalati és társadalmi érdek összhangja — hangoztattuk sokszor — íme egy meghatározott eset, egy új feladat, amikor közvetlen és cselekvő hatással lehetünk rá.

Előfordulhat, hogy néhány gazdasági vezető — mint hasonló esetekben többször — úgy vélekedik: a társadalmi ellenőrzésnek ez a formája beavatkozás a vállalati önállóságba. Vissza kell utasítani az ilyen nézetet.

A szakszervezeti szervek minden tisztességes és célszerű nyereségszerzési módszert támogatnak és sajátos eszközeikkel, például a gazdaságosságot növelő,

á

s

A műbőr minőségének vizs
Műbőrgyárban.

— műb

A valódi bőr iparilag felhasználható viszonylagos mennyisége világszerte csökken. Ezt elsősorban az általános életszínvonalemelkedés, a gyarmati és félgyarmati népek felszabadulása és a nyersanyagbázis csökkenése idézte elő. A legutóbbi tíz év alatt a szarvasmarhaállomány 27 százalékkal nőtt, a bőrlábbeli termelésnövekedése viszont 75 százalék volt, már ezért is igénybe kellett venni a műanyagokat. A világ műbőrtermelésének legnagyobb hányadából, több mint 65 százalékból, lábbelit készítenek, ezért elsősorban a cipőiparban felhasználható műbőrök termelése a legjelentősebb.

A talpműbőrök felhasználása több évtizedes múltra tekint vissza. Az iparilag fejlett országokban a műanyag talppal készült cipők részaránya a teljes cipőmennyiség 80—85 százalékot is eléri. Alapanyaguk műgumi, PVC és legújabban poliuretán. A cellás szerkezetű műtalpaknak számos előnyük van a tömör műtalpakkal szemben: kisebb fajsúly, jó hőszigetelési tulajdonságok és kényelmes járást biztosító rugalmasság. Különböző típusaik ismertek, nálunk legelterjedtebb az ún. mikroporózus talp.

A műbőrtalp térhódítása hatánkban is nagyarányú. Amíg 1960-ban a cipők majdnem fele valódi talpbőrből készül, ez 1970-re előreláthatóan 20 százalék alá csökken. A talpműbőrök felhasználásának ilyen nagy arányú fokozását az tette lehetővé, hogy a vásárlók már nem idegenkednek tőle. Közismertté vált, hogy a műanyag talpak minősége sok tekintetben felülmúlja a bőrből készültekét. Kopási szilárdságuk, vizet át nem eresztő képességük, olyan előnyök, amelyek következtében sok esetben jobban megfelelnek rendeltetésüknek, mint a hagyományos bőrtalp. A műtalpak tartósság szempontjából is sikerrel felveszik a versenyt a hagyományos bőrtalppal.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Cseppegi Zoltán

SZABAD FÖLD

1961 MÁJ 1 4.

1021

6

Ingyen

Szép új ház a szarvasi főutcán. Díszes, nagyméretű, látszik, valami közületi célt szolgál. De ami megfogja, szinte megállítja az arrajárót, mégis egy képzőművészeti alkotás. A főfront közepén fehér alapon négy, embermagasságú kovácsoltvas figura. Modern, anyagszerű, jól díszíti a házat, de a várost is. Ugyan, kit kell ezért megdícsérni? Ki volt, aki nem sajnálta ilyen, látszólag nem kamatozó befektetésre a pénzt?

Hamar kiderül. Az épület a szarvasi — gyárnak sem kicsi — Vas és Fémipari Ktsz új kultúrháza. Tervmódosítás következtében az a falfelület üres maradt volna, Székely László elnök ötletét megvalósítva, Cseppegi Zoltán iparművész, a ktsz tagja töltötte ki ilyen ügyesen. Méghozzá ingyen, még a kivitelezés is társadalmi munkában, saját műhelyben történt.

Egyébként ők lettek az idén az ország legjobb kisipari szövetkezete. Dícséret érte és a szépülő várost díszítő ötletért, alkotásért is!

(f)

PAR!

inőségére
ben

SLATÁN ÁLLTAK

észrevették, hogy ellenőrzés van, hét fehér kenyeret vissza adtak azzal, hogy csúnya, nyomott. A népi ellenőrök szerint azonban ilyen címen vissza lehetett volna adni az itt leadott kenyerek kétharmadát. Természetesen a vissza adott kenyereket a sütőipar megbízottja visszavette és kicserélte. A népi ellenőrök azonban megállapították, hogy az így visszacserélgetett kenyér nem kerül vissza a sütőipari üzemhez, hanem végül az a bolt kénytelen átvenni, amelyikhez legutoljára szállítják az árut. Itt ugyanis már nem tudnak cserélni, mert a kocsin annyi kenyér van, amennyit a boltoknak előzőleg

Csepregi Zoltán, szobrász

Az idei Szegeden megnyitott XIII. Délalföldi Tárlaton szerepel a művész műve: „Anyaság" c. (említve).

Sass Ervin: Egységes, színvonalas tárlat Szegeden.
Békés Megyei Népújság, 1978. jún. 11.

Csepregi Zoltán

1962-ben telepedett le a művész Szarvason, ahol mozaikjai és köztéri művei láthatók.

— Békés képzőművészei.
Művészet, 1978. július - 18. lap.

Csepregi Loltán
szobrász

1931-ben Tankolán született
Csepregi Loltán A képzőmüve-
szeti Főiskolán Mikus Sándor nö-
vendéke volt. 1957-ben diplo-
mázott.

— Békés képzőmüveszei. —
Müvészet, 1978. julius - 18. lap

Csepregi Zoltán
nobrász

A Szarvasan elő Csepregi Zoltán
főiskolai mestere Mikus Sándor
volt. Csepregi Mikus Sándor nyom-
dokain halad tovább.

Lóska Lajos: Békési művészet, 1978.
Művészet, 1978. július – 18. lap.

Csenteri Zoltán: Kisplasztika, bronz, 20 cm, 1977 (fotó Tahin)

23x18 cm, 1927

Ruzicskay György: Összeütköz
... karton, 50x65 cm, 1931

ynek kulturális arculata eltérő hagyomá-
ok és hatások eredőjeként értelmezhető,
olyan kohóhoz hasonlít, melyben érc és
ak első ránézésre nem választható szét.
yesebb lenne tehát századunk dél-alföldi
ionális művészeti jelenségcsoportját egé-
ben vizsgálni, figyelembe véve a vajda-
ji és a bánáti rokon törekvésű művészek
nkáit is (erre azonban most egyáltalán
m vagy csak közvetve vállalkozhatom).
A *lépték* megtalálása, a *mérték* egyelvű-
ge és az *érték* objektív mérése korántsem
ős oldala az alföldi festészettel foglalko-
k többségének, értvén itt apologétákat és
tikusokat egyként. Igaztalan vádak és
tes felmagasztalások, értetlen fitymálás és
libábos lelkendezés útvesztőiből csak a
ívek elfogulatlan és illúziómentes elem-
se mutathat kiutat. Három alkotó művészi
llalásának és teljesítésének szembesítésé-
l, három életmű összevetésével és egy-
ához mérésével, három életútból kirajzo-
dó viszonyrendszer sztereometriájának ki-
pintásával megpróbálok viszonylagos ren-
t teremteni a téma első rápillantásra ijesz-

uzicskay György: Hangok és visszaverődések,
étarajz a Szerelemkereső című sorozatból,

Csapreczi Zoltán.

Művészet, 1974. júl. 21. old.

Csepregi Zoltán

A művész helyi és a megyei képzőművészeti kiállításokon gyakran szerepel alkotásaival.
Alaptag.

— Békés képzőművészei.
Művészet, 1978. július – 18. lap.

Csepregi Zoltán

Kisplasztika

Lóska Lajos: Békés képzőművészei.
Mű vészet,1978.julius - 18.oldal.

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1977 FEB 20

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

Csepregi Zoltán
1021

Csepregi Zoltán Feleségem

eszközök

A bulgáriai Szliven körzetében, Karanovo falu közelében régi temetkezési helyet tártak fel. Három, az i. sz. I. és II. századból származó kriptában sok használati tárgyat, fegyvert és disztárgyat találtak, köztük egy több mint másfél méter hosszú bronzkaros gyertyatartót. Két kriptában régi orvosi műszerekre — műtőkésekre, fogókra, csipeszekre, tűkre, gyógyszeradagoló kanalakra — akadtak. Mindezek a sebészeti eszközök bronzból készültek. Archeológusok véleménye szerint a kriptákban híres orvosokat temettek el.

A szliveni lelet jelentősen hozzásegíti a kutatókat az egykori Bulgária területén élt trák törzsek történelmének tanulmányozásához. Az orvosi eszközök tájékoztatnak az ősi Trákia orvostudományának fejlettségéről.

1977 JUN 2 3
1021

Sochár v ulici Pétera Vajdu v Sarvaši

V Sarvaši si postavil dom s ateliérom v ulici Pétera Vajdu.

— *Začalo sa to tak, že sme mali televízor, ktorý sme predali. Medzitým sme, pravda, sporili a kupovali tehly, trámy a iné k stavbe domu potrebné materiály. Neskoršie sme sa vzmohli aj na kúpu pozemku, dali vyhotoviť projekt a pristúpili k vybudovaniu nášho domu. Sám nechcem veriť, že sa naše podujatie stalo skutočnosťou.*

V tieni menších-väčších sôch sedíme v ateliéri sochára *Zoltána Csepregiho*. Na modelovacom stole ľúbostný párik. Inde malinké figúrky pre dielčí kus zo série sôch. Obďaleč socha ženy sediacej v kúte s knihou v ruke, ktorá by mohla byť ozdobou bársktorého námestia či parku. Na polici hlinené škice a hotové sošky — tancujúce páriky, matka s kojencom, dievča s knihou a iné. Pri dverách výrazná busta ženy, modelom bola sama manželka sochára.

Sochár Csepregi, ktorý už dlhé roky žije v Sarvaši, sa narodil v obci Pankota (dnešné územie Rumunska). *„Pamätná tabuľa Gergelya Csikyho, ktorú si aj ty videl,"* vraví, *„sa nachádza na stene bývalého domu mojej starej matky."* A hoci je človekom málomravným, z uvoľneného prúdu jeho slov spoznávam pomaly celý jeho život.

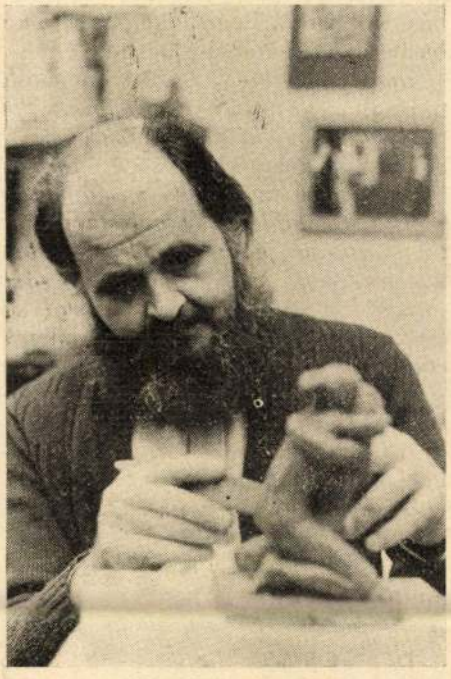

Sochár pri práci

Vysokú školu výtvarného umenia absolvoval v r. 1957. Jeho plánom bolo osamostatniť sa ako sochár, nuž ale toto sa málokomu podarí v tomto obore, lebo je to umenie veľmi náročné na hmotné prostriedky. Prvé roky strávil v Pécsi ako dekoratér, neskoršie v r. 1962 sa presťahoval na Sarvaš a prijal zamestnanie v tamojšom železo- a kovopriemyselnom družstve. Prejde niekoľko rokov bez toho, že by tvoril samostatné dielo. Zmena v jeho živote na umeleckom poli nastala asi pred šiestimi rokmi, ktoré potvrdzujú jeho nadanie a chránia celý rad jeho peknych diel.

— *Už ako malý chlapec som veľa kreslil a vyrezával predmety z dreva. Rodičia mi nikdy nekúpili hračky, hral som sa vždy najradšej s tým, čo som si zhotovil sám. Potom som sa zoznámil s jedným sochárom zo Sedmohradska, ktorého som dennodenne obdivoval pri práci. Znenazdania ma raz pojala túžba stať sa sochárom. Z obce Pankota sme sa presťahovali do Mohácsu, kde som navštevoval vysokú školu výtvarného umenia. Teraz v súčasnosti sa to vidí všetko tak ľahkým, hoci vskutku boli to roky ťažké a komplikované. Podstata však bola, že som mohol študovať.*

Dnes už ľutuje premárnené roky, ktoré sa stratili pre jeho tvorbu. Bol zatrpklý, nespokojný so svojím osudom. Hoci, ako to aj on osobne konštatoval, premárnené roky mali aj určitý úžitok : vyjasnili a zjednodušili sa veci. Jedného dňa zavítali k nemu a požiadali ho na zhotovenie poprsnej sochy známeho sarvašského pedagóga Petra Vajdu, ktorá v súčasnosti stojí pred gymnáziom. Medzitým ako hosť mohol pracovať aj v dome kultúry, tu sa zrodilo jeho dielo Žena s knihou v ruke, ktoré by bolo ozdobou námestia hocktorého mesta.

— *S radosťou by som prijal nové poverenie, je to vyborná vec,* — povedal. — *Znamená to zodpovednosť a cieľ. Sochárčiť výlučne pre vlastnú záľubu je príjemné, avšak umelec potrebuje obecenstvo, ľudí, ktorí ho pochopia a porozumia, čo chce vyjadriť. Sochár potrebuje priestor, aby sa mohol predstaviť.*

Pred dvoma rokmi spolu s akademickým maliarom *Antalom Bessenyeim* mal spoločnú výstavu. Otvorila ju *Rozália Kosztová*, ktorá sa tak mimochodom opýtala sochára Csepregiho : *„Prečo sa nehlásite na výstavu?"*

Z. Csepregi: Čítajúce dievča
Foto: Edit Gálová

Čo by som bol vedel povedať? Sádrové sochy sa nevystavujú. Bronz a kamene nemám . . .

Toho času pracuje na cyklu zvanom Život. Niekoľko sošiek už má hotových, naplánoval ich dvadsať. Chcel by ich vliať do bronzu a predstaviť obecenstvu v rámci výstavy. Rád by uzavrel zmluvu aj s niekoľkými závodmi alebo podnikmi, kde by za čestný honorár prednášal pracujúcim o umení a občas by obdaril závody po jednom svojom umeleckom diele.

— *Šestnásti výtvarníci sme boli prítomní na kultúrnom oddelení župnej rady, keď sa o tom rozprávalo. Neviem, či ostatní už uzavreli zmluvy, mňa zatiaľ nikto nepožiadal o ňu . . .*

Najmilším miestom sochára-umelca Csepregiho je jeho ateliér, kde má svoje sochy a očakáva ten deň, kedy sa dostanú do bezprostrednej blízkosti ľudských očí . . .

Ervín Sass

Ľudovít Novitný
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-148, 340-726
SAUTOHGYELO

...a na Gézu Gyóniho

Ba v mene kieho boha trôniš?
Aký ti ošiaľ právo dal,
aby môj život bohom daný
tvoj paloš určoval?

V Soracte háj už zelená sa,
V srdci mi horí žitia plam.
Poď, žena moja. Korunu si
Cézar, ty obráň sám.

Alebo pošli pretoriána
Nech spurnú hlavu zotne ten.
No za dobytča na bitúnok
Cézar, ja nepôjdem.

Roky ubiehajú. V prvých dňoch svetovej vojny sa už Géza Gyóni ocitá na bojisku. Vojak bez šarže Géza Achim, na hrade Przemysl v Poľsku osobne prežíval hrôzy vojny a vo svojich básňach načrtol krvavú kroniku o bojoch.

Cézarov vojak sa však nazdal, že bojuje za spravodlivú vec, za vec národa, že bráni svoju vlasť a civilizáciu. Nemôžeme sa tomu diviť. Doboví maďarskí spisovatelia ospevujú nutnosť vojny. József Kiss sa cíti byť mladým vojakom, *Móricz* sa ponáhľa, aby nezameškal horúčkovité dni vojny, *Árpád Tóth*, *Sándor Bródy* a *Aladár Schöpflin* sa hanbia, lebo sú nespôsobilí na frontovú službu. Népszava píše o prevahe maďarskej kultúry nad slavianskym „barbarstvom".

Z dvadsaťjeden básní, ktoré sa zrodili počas sedemmesačnej frontovej služby, jedna je však bezpochyby internacionalistická a pacifistická. Je to báseň *Aspoň na jednu noc (Csak egy éjszakára)* . . . jej triumfálna cesta vedie z *Przemyslu* do rôznych štátov našej zeme: preložili ju *do nemčiny, angličtiny, taliančiny, fínštiny a slovenčiny.*

Dvadsať rokov po zrodení básne, r. 1934 *Britská literárna spoločnosť* vypísala súbeh na takú protivojnovú báseň, ktorej autor sa osobne zúčastnil vo svetovej vojne. Do angličtiny ju preložil *Kirkconnel Watson z Kanady* na veľmi vysokej úrovni, veď báseň Gézu Gyóniho *Aspoň na jednu noc* bola uznaná za najlepšiu. Predseda komisie *Bernard Peres* ju nazval *„vynikavou perlou"* svetovej literatúry, ktorá môže vo veľkom prispieť k víťazstvu mierového hnutia.

Do slovenčiny ju preložil *Štefan Krčméry* a v januári 1924 vyšla v časopise *Tvorba* v edícii vydavateľstva evanjelickej cirkvi v *Liptovskom sv. Mikuláši*. Časopis, hoci bol cirkevný, „mal zásluhy v tom, že prinášal v preklade básne maďarských pokrokových básnikov, popularizoval maďarskú literatúru v časoch, keď buržoázny nacionalizmus práve na tomto úseku konal najničivejšiu prácu."

Aspoň na jednu noc pošlite ich teda :
viťúzov a strancov, na jednu noc leda.
Aspoň na jednu noc.
Ktorí hlasno hlásia, že sa nezabudne,
keď nad nimi smrtná mašina raz zhudie ;
Keď neviditeľné vzniknú zo hmly zrná,
olôvka-lastovky vražedelne frnia.

Aspoň na jednu noc pošlite ich teda :
hľadajúcich iver, keď celý dom sedá.
Aspoň na jednu noc.
Keď až ohlušuje, hviždiac vzduchom granát
a zem stoná v krvi, ako koho rania ;
keď vybúši guľa a v tme ohňom zjasá
a krvavej Visly voda vylieva sa.

Aspoň na jednu noc pošlite ich teda :
o zub groš bijúcich. Na jednu noc leda.
Keď sa vo vulkáne ohňa krúti chlap,
ako list vo vetre, ako listu zdrap ;
a keď na zem padne, — sudba krutá, ostrá, —
z červeného chlapca čierna zbudne kostra.

Aspoň na jednu noc pošlite ich teda :
nevercov a kupcov na jednu noc leda.
Aspoň na jednu noc.
Keď sa pekla tlama otvorí a horí,
Keď krv steká zemou, krv i na javori,
Keď strhaný šiator víchry nepokoja,
Mrúci branec vzdychne : syn môj, žena moja.

Aspoň na
jazyčníko
Aspoň na
Keď sa hr... zažne a jej svetlá splanú,
Keď maďarská krv sa valí v pare kalej,
by vykríkli k bohu: Bože môj, nie ďalej!

Aspoň na jednu noc pošlite ich teda :
spomnúť muky matky na jednu noc leda.
Aspoň na jednu noc.
Aby stúlili sa predesene mrazne ;
meaculpovali ležiac preúžasne,
Košele si rvali z tela, bijúc hrude,
vykríknuc až k nebu: Kriste, čo to bude?

Kriste, ako ďalej ! Čo dať za mzdu krvi,
bratia recte, rec Ty, Posledný a Prvý !
aby prisahali :
a s kým neverec sa v pýche nepomeril,
aby vzýval Krista, aby v Boha veril :
maďarská krv moja, verné srdce moje !
Aspoň na jednu noc pošlite ich v boje.

Po básni evidovanej medzi najkrajšími básňami svetovej literatúry, pozrime sa na posledné dva roky Gyóniho života.

Zajatec Gyóni s bratom Mihályom cez Kyjev, Moskvu a Omsk sa dostal do Krasnojarska. Jeho básne zo zajatia delíme do troch kategórií: na ľúbostné básne Levelek a cyklus básní o Kalvárii, na nacionalistické básne a na revolučné básne.

Emil Boleslav Lukáč o ňom napísal: *„V prvých básňach sa ešte tu i tam objavia dávne predimenzované city, ozve sa rasová pýcha, vynára sa obraz skýtsko-germánskeho zväzku, ale náhle sa objaví starý motív : všetkému je na vine Cézar. „Rab na handrách" si uvedomí, že aj sám „upadol v ošiaľ dravcov" a stal sa kňazom nenávisti. Vo svojich básňach čoraz častejšie píše o ťažkom osude sluhov a želiarov a už aj hrozí, upozorňuje „drahú grófku", že by musela aj ona robiť a hovorí o krvou vykúpenom práve želiarov.*

Géza Gyóni vo veku 33 rokov zomrel 25. júna 1917 v *Krasnojarsku*. Pred svojou smrťou napísal epitaf:

„Véres harcok verték fel hirét,
De csak a béke katonája volt."
(Preslávil sa v krvavých bojoch
kdežto bol iba vojakom mieru.)

Miklós Fábián

---

je diskutérom aj v oblasti kritickej a literárno-kritickej.

Spomienky nazvané Búrlivá mladosť umožňujú podrobnejšie vnik-

IÁN PONIČAN:

VYZNANIE

Csepregi Zoltán

Megbízták Csepregi Zoltánt, hogy szanaszon, a Vajda Péter gimnázium és szakközép iskola részére Vajda Péter mészkő mellszobrát készítse el.

------:Köztéri munkák.

Művészet, 1976.december - 48.oldal.

Csepregi Lottáról

Megbízták Csepregi Lottát, hogy Vajda Péter mellszobrát készítse el a szarvasi Vajda Péter Művelődési Központ részére.

------:Köztéri munkák.

Művészet, 1977. június - 48.oldal.

BDK

Csepreghy

oltárszekrény

A szt.István tpl. megnyitása. Vállalkozók Közl. 1905. nov. 22. 3-5.l.

M.D.K.

Csepreghy Ferencné

Az "Abencerage" c. nagyopera jelmezeinek tervezője és készitője Vári Bernát tervező szabász-társával együtt.

Szinház, Bp. 1887. ápr. lo. I. évf. 81. sz.

Csepy György

szombathelyi kárpitos

1897

ívód

2

Tószombath székesegyh.

Magyarok

3191. *Fischer Jakabn*

A derékig ábrázolt Holkó
de szembe néz. Középütt el
haja fekete, szemöldöke barna
valója és násfás nyakdísze ékk

diszített fekete ruhája kivágott
bársonyszalag van húzva. Jel
monogrammképen: »M. V.«.

Vászon, méretei 73·8 : 59 c
400 K. — Gillming Hermina
(426–905). — Az adományt elf
101406–905 sz. leirat (755–90
ruár 6-án (30–906).

III

Aj.
Gillming
1905

Ø Csepy Sándor

1912/13 – 1914/15 I.

Ferkejszőnyfőiskérek

73. l.

utóbbiban Brunelleschi templom-rendszerét fejleszti tovább. A firenzei székesegyház építkezésének is capomaestrója. Világi építményei közül legnevezetesebb a firenzei Quaratesi-palota a földszinten rusztikával, virágfüzérrel keretezett kerek ablakokkal és szép loggiás udvarral. Sienában a kitűnő arányú Pal. Spannocchit, Nápolyban a hatalmas kerek tornyokkal határolt és pilaszterekkel tagolt capuai kaput építette (1485). *Ybl.*

GIULIO ROMANO, tkp. *Giulio Pippi*, római festő és építész, * Róma 1492, † Mantua 1546. Raffael legjelentékenyebb tanítványa. 1524-ig Rómában Raffael műhelyében azután Baldassare Castiglione ajánlatára haláláig Mantuában, II. Federico Gonzaga herceg szolgálatában dolgozott. Nyersebb, mint mestere, kinek kartonjait a maga durvább formanyelvén, keményebb, sokszor téglavörös hússzínekben és sötét árnyékolással festette meg. Későbbi képeiben már Michelangelo hatása is erősen érvényesül. Raffael utóbb már nemcsak a kivitelt, de a kompozíciót magát is rábízta nagy képzelőerővel bíró tanítványára. Invenciója inkább mitológiai és antik tárgyú, mint kevesebb érzést kifejező vallásos képeiben nyilvánul meg. A sok termelés később modoros gyorsfestéssé fajult nála. Mint Raffael segédje, a vatikáni stanzák 2 utolsójában (Stanza dell'Incendio, di Constantino) dolgozik először; a Borgo égése, továbbá az Ostiai győzelem freskókon; a következő ú. n. Constantinus-terem freskóit Raffael halála után teljesen ő festette meg. Fr. Penniyel együtt

Csepy Sándor

Kiállít a komáromi Jókai-Egyesület téli tárlatán.

M. 1924. XII. 14. (Magyarság)

cser

~~[illegible]~~

Cser József

M.D.K.

Cser család, fazekasok

A XVIII. század végétől a XX. század 30-as éveikig folytatták Baján e mesterséget. Az első, Cser Ferenc szül. 1796-ban. 101.o

J. István Erzsébet: Sárközi népi cserépedények. 91.o.

Néprajzi Értesitő. A Néprajzi Múzeum Evkönyve. XLVI. 1964. Bpest. Akad. Kiadó. Bp. 1964

MDK

Cser, szobrász

szép aktja:kisplasztika.

Pipics Zoltán dr.:A képzőmüszek egyesületének jubileumi kiállítása. -Műcsarnok. U.M.1934 dec.8. Zl.1.

Csen

szobrász

KUT kiállitása - Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel.

Reggel
1929.I.7.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 JUN 5

MAGYAR HÍRLAP

Cser Andor

1021

Cser Andor rajza

Egy Cor

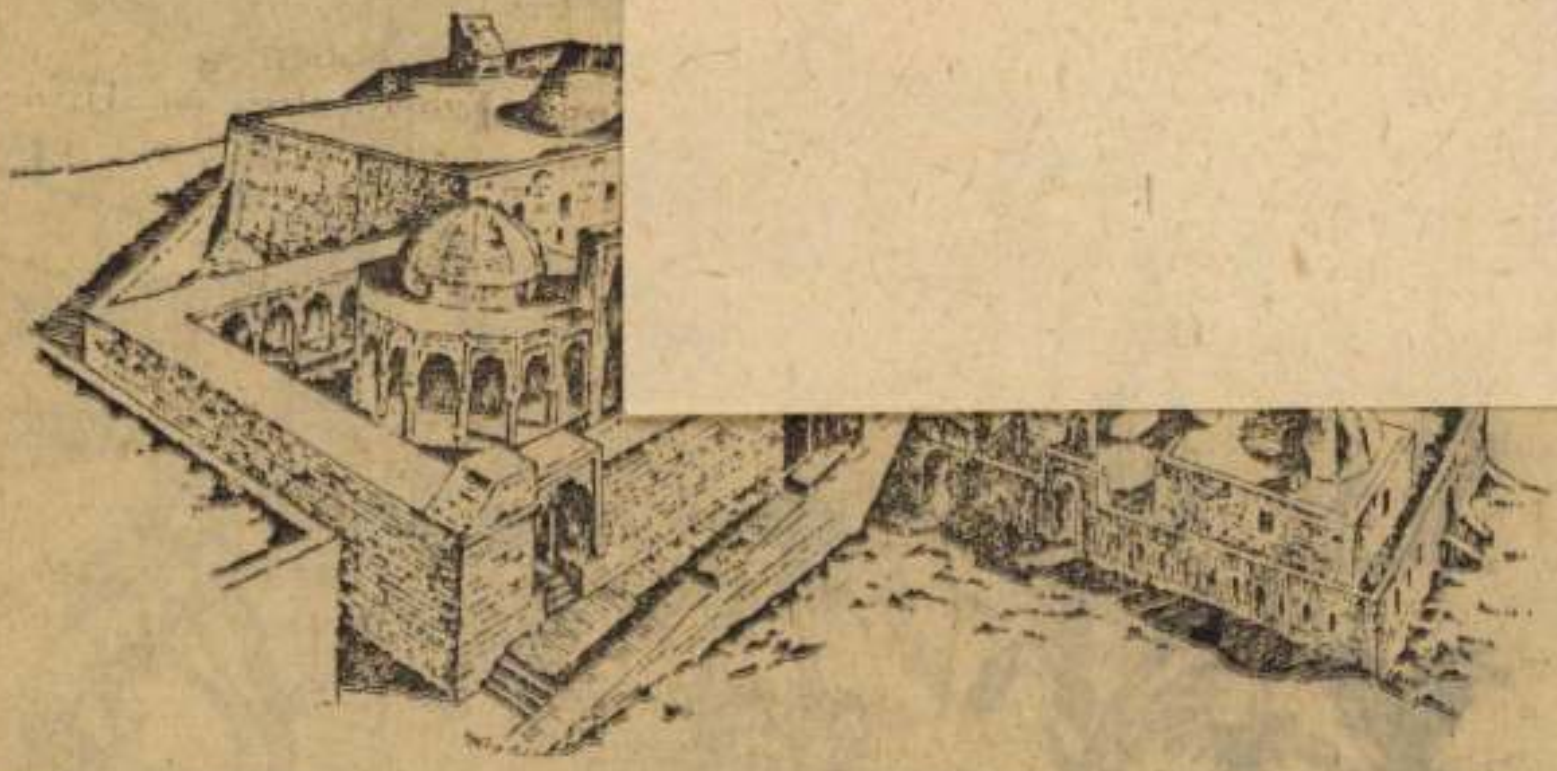

XIII. századi bakui palotaegyüttes. Illusztráció a Corvina könyvheti Azerbajdzsán-albumából

CSER Andor

FEKETE Judit: Fonalra füzött gondolatok : A szombatéhlyi textilbiennálé. = Magyar Nemzet, 1992. julius 2. 11.p.

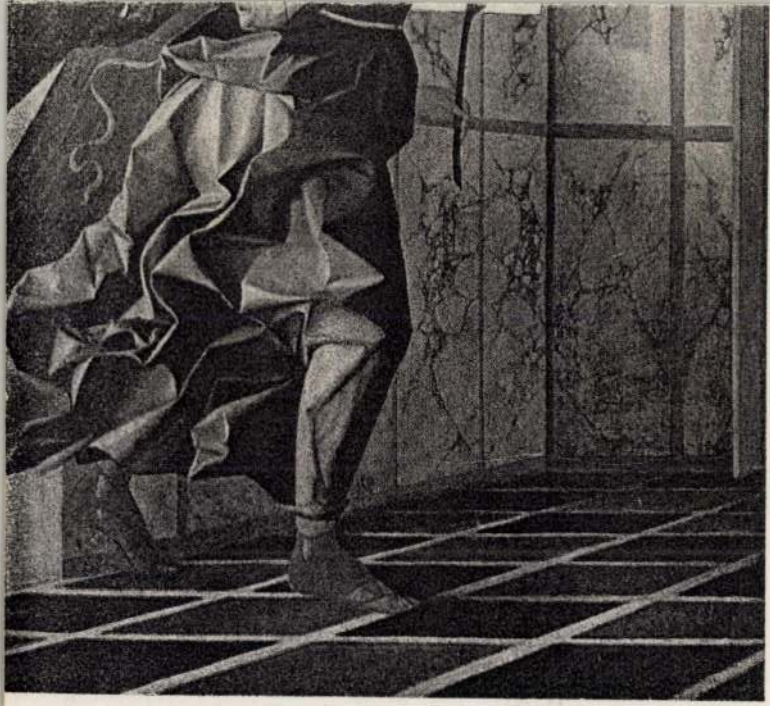

Giovanni Bellini

AV. LI PORTELLE DELL'ORGANO DI SANTA MARIA DEI MIRACOLI Venezia, Gall
Angelo annunciante e *Vergine annunciata* [n. 157 A] (ciascuno, cm. 105).

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/265/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/253/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/253/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/262/6

Cser Andor

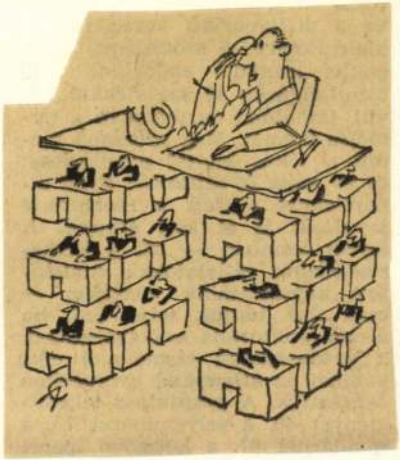

Magyar Hirlap 1976/276/6

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/247/ 5

Cser

Magyar Hirlap 1976.269/4

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/27o/4

Cser Andor

Források mentén használta a pásztor az ivóbegrét, más néven: csanakot

(Grafika: Cser Andor)

Magyar Hirlap 1976/27o/11

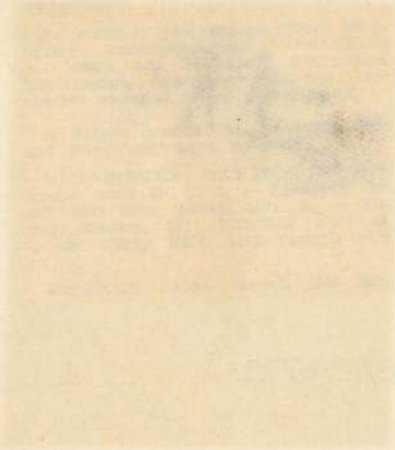

C serAndor

Magyar Hirlap 1976/282/11

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1916 APR

TEXTILMUNKÁS

Cser Andor

1021

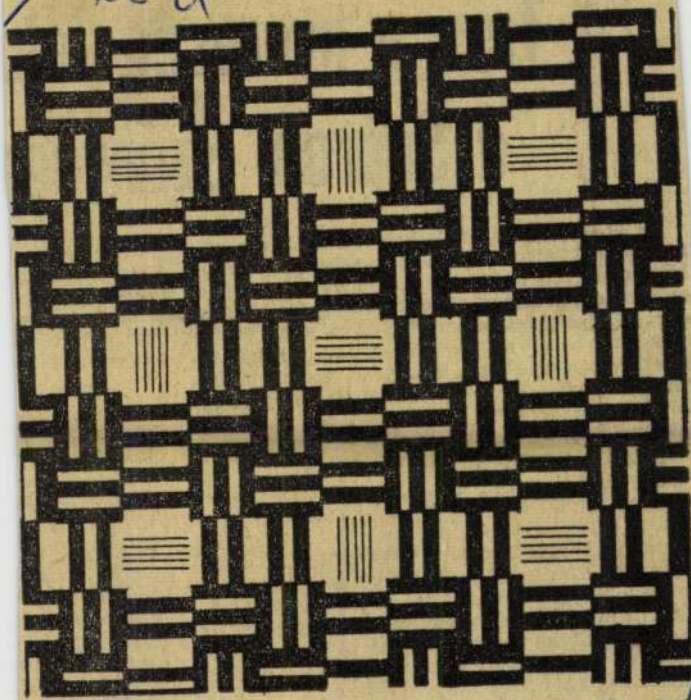

Szőnyegterv (CSER ANDOR rajza)

Terv a nyereség félo
a Soproni Szőnyegg

Az öt évre szóló kollektív szerződések elkészítése körültekintő megfontoltságot követel. Mindenekelőtt számolni kell a vállalat ötéves tervének gazdasági célkitűzéseivel, a várható nyereséggel. Figyelembe kell venni az ötéves terv szerves részét képező szociálpolitikai fejezetben rögzítetteket. Továbbá ismerni kell a jóléti és kulturális alap felosztását. Csakis ezt követően határozhatják el reálisan az üzemi alkotmányban rögzített elképzeléseket.

A Soproni Szőnyeggyárban Mátyási György főkönyvelőtől és Szentes Ferencné vszt-titkártól megtudtuk, hogy a gyár nyeresége és termelése a korábbi esztendőkben megszokottnál szerényebb mértékben nő. Bérpolitikai koncepciójuk szerint a névleges keresetek öt esztendő alatt 31,4 százalékkal, a jövedelmek pedig 25,1 százalékkal nőnek. Ez utóbbinak az az oka, magyarázata, hogy az év végi nyereségrészesedés a jövőben valamivel kisebb lesz az elkövetkező további három évben megszokottnál.

A főkönyvelő hangsúlyozta, hogy a vállalat[illegible] nyereségből ugyanakkor

lalat kiemelt ciálpolitikai, ügyi feladat tetés színvo a gyermeki bővítik.

A szociálp zítették: a m nus feltétele kialakítani. kodás jövede csak a munk tó. Több mir szerepel a te

Az üzemi rűsítésére, az ben a pillana hogy összegsz üzemi étkezte kében nagyob ebédlőt építe bővítésére, ki

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/265/1

Cser Andor

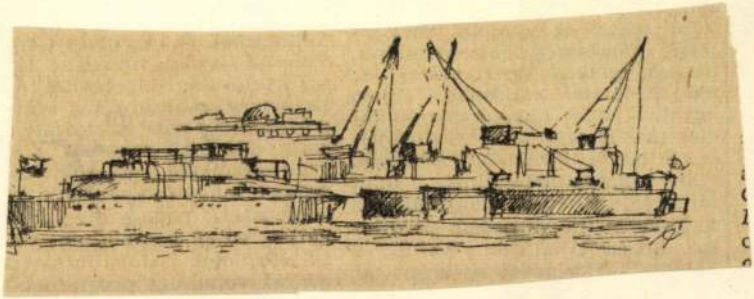

Magyar Hirlap 1976/198/7

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/277/11

Cser Andro

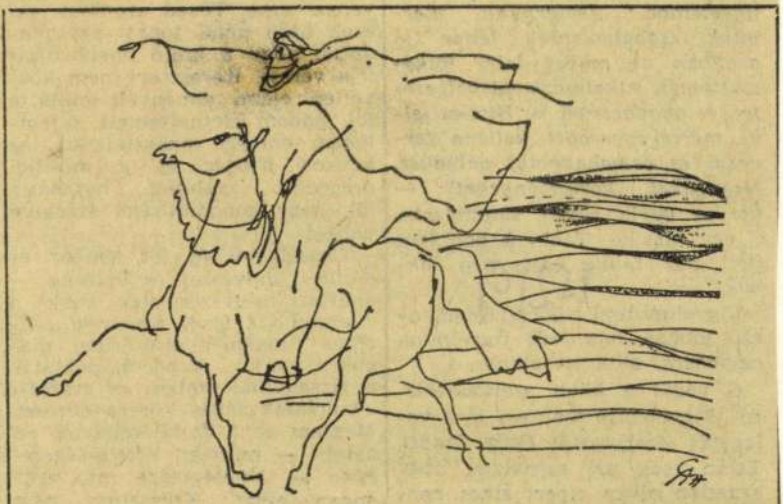

Cser Andor rajza

Cser Andor

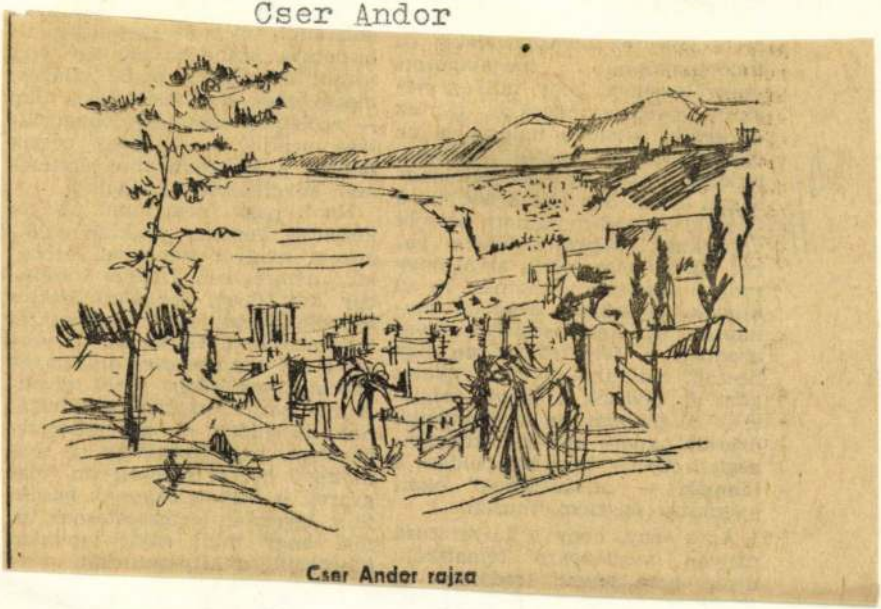

Cser Andor rajza

Cser Andor

Afrikai táj – Cser Andor rajza

Cser Andor

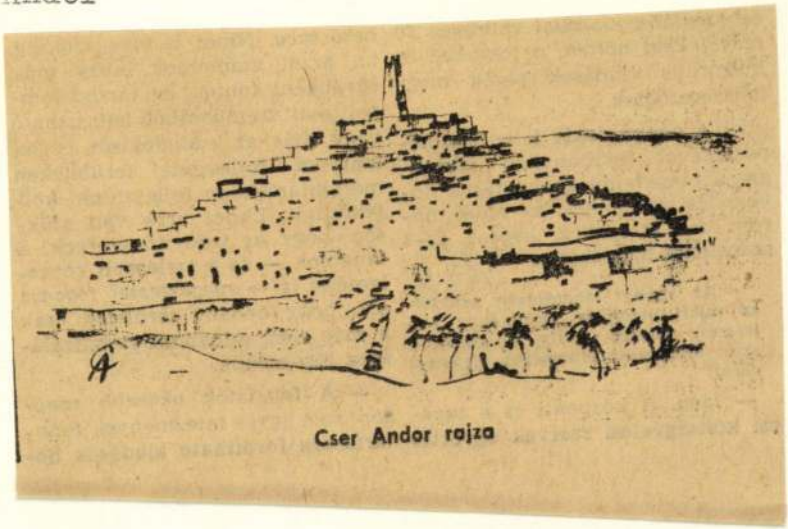

Cser Andor rajza

Cser Andor

Cser Andor rajza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 NOV - 6
MAGYAR HÍRLAP

Cser Andor

1021

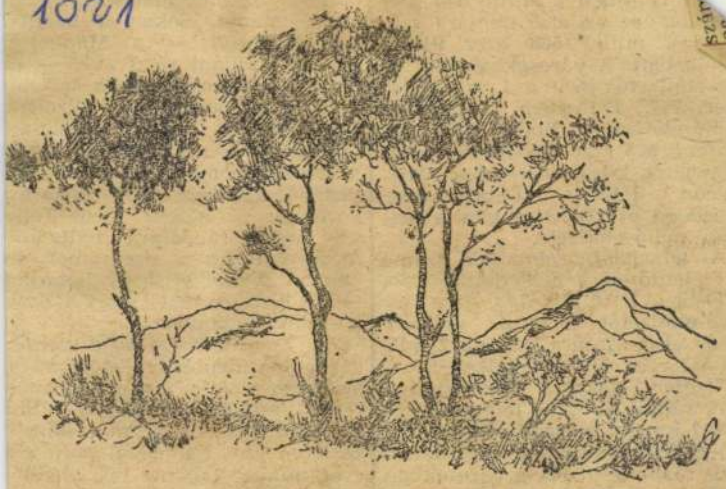

Afrikai táj – Cser Andor rajza

...a 1970-ben ...2 volt, ez év... muk 2 millió... emelkedett. A ... dió-előfizetők s... ezer 747. Értl... rádió-előfizető... számuk 635 eze... nagyváros közü... kolcon, Pécse... Szegeden és G... több rádió-előf...

A *televíziót...* is jelentősen emelkedett. Amíg 1970-ben 1 millió 768 ezer 561 tévé-előfizetőt tartottak nyilván, ez év első napjára számuk 2 millió 557 ezer 431-re emelkedett.

Tízezer lakosra Budapesten 3047 rádió- és 2750 televízió-előfizető jut. Az országos átlag a rádió-előfizetőkné! — tízezer lakost véve alapul — 2415, a városokban 2605, a községekben 2208.

F. J.

...ban a hiszemben, hogy bonozha... tatlan előnyre tehet szert a Szov... jetunióval szemben.

Az amerikai fejlesztő munk... kezdetben deutérium—tricium (... hidrogén nehéz izotópjai) keve... rékkel működő bomba előállítá... sára irányult. A normál hőmér... sékleten gáz halmazállapotú ele... gyet mínusz kétszáz fok alá kel... hűteni, hogy folyékony legyen... Az óriási szerkezet szállíthatat...

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP
1978 DEC 3

Cser Andor

1021

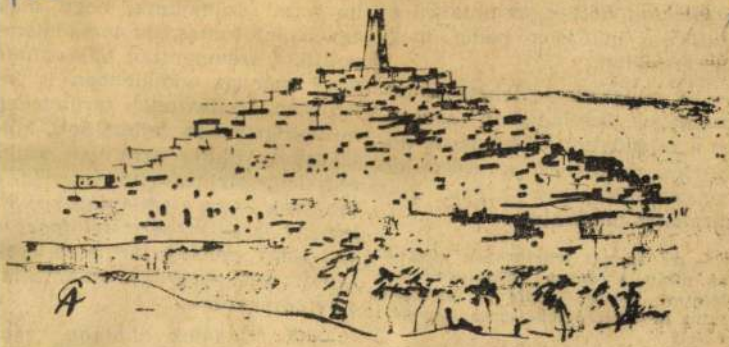

Cser Andor rajza

összhangban 1970. ez
zött a költségvetés
és szociális kiadásai
százalékkal nőttek, a
kulturális kiadások
kétszereződtek.

— A népgazdaság
pességével összhang
ges a társadalmi köz
vekedési ütemének az előző há-
rom év átlagához képest 2—3
százalékos mérséklése.

— Az anyagi lehetőségek szűkítése miatt bizonyos területeken fejlesztés, másutt pedig a kialakult szint megőrzése lehetséges. Egyetért ezzel?

— Igen. A központi és a taná-csi költségvetési szervek együttes

ség, hogy az irányító szervek, a tanácsok — és a szélesebb közvélemény is — *megértéssel fogadja* azt, hogy néhány területen csak a már elért színvonal stabilizálására törekszünk.

— A feladatok *okosabb rangsorolása*, egyes intézmények fenntartására fordítható kiadások nö

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRLAP
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1979 ÁPR 22

MAGYAR HÍRLAP

Cser Andor

grafikusművész

1021

Cser Andor rajza

legfrissebb szám
arról közöltek ol
tudományosan
szakvéleményt, h
gatív következmé
egyoldalú szellem
ülőfoglalkozás, h
miképp veszti é
ságait a kéz. S a
Csináld magad-m
válfajának néps
zet. Eszmecsere f
milyen szerepet
állatok az ember életében ma-
napság. A legnépszerűbb rovat
azonban a *Lityeraturkában* (így
becézik családias-röviden egymás
közt az olvasók a lapot) mégis-
csak alighanem az a *Hiánycikk
őrjárat*, amely egy-egy közszük-
ségleti cikk — legutóbb például a
lámpák — „eltűnésének" okait
nyomozza szisztematikusan.

Az a tény, hogy a Lityeratura
nagyon szerteágazó tematikájú
újság, nem jelenti irodalom- és
általában kultúrpolitikai és kri-

egy fenyképen,
felszólalásával egy nemzetkö
tanácskozáson, *Garai Gábor* ver
seivel. A rendszeresen jelentkez
Szocializmus Világa rovat ugyan
is más baráti országok kultúrájá
hoz hasonlóan, *a mi művésze
tünknek, irodalmunknak* is szá
mottevő helyet szentel; mi, ma
gyarok is *otthon vagyunk hasáb
jain*. Így talán természetesnek tű
nik, hogy mint saját lapunka
köszöntjük a Lityeraturkát.

N. Sándor Lászl

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Cser Andor

1979 JUL 1

MAGYAR HÍRLAP

grafikusművész

1021

Cser Andor rajza

azonban az emb
szültségét, alkalm
ját, és gyöngeségét
ki mértékegységg
vezni és összehan
tényezőket, körül
így az egyik ripo
S egy másiké. Tál
ítélt ház falán:
nak!"

Figyelmeztető rip
ez: jobban oda k
egymásra, akik itt élünk.

S végül a kötet szerkesztéséről. Figyelemre méltóan jó a válogatás (szerkesztő: *Pelle János*). Talán csak azt sajnálom, hogy egyetlen olyan riport sincs benne, amely *napilapban* jelent meg. *(Kossuth)*

Péteri István

rikus figyelmet elsősorban magukra vonják. A poétai példatár a társadalmi, emberi és erkölcsi gondolatok tágas körére ébreszt. Mégsem az a fajta költészet ez, amely — mintegy kötelességszerűen — bölcsességre int, vagy éppen oktat. Keresztury nem parainézist ír, távol áll ez tőle: tudat- és erkölcstisztító szándéka inkább csak közvetett

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

Cser Andor,
grafikus

1979 MÁR 11
102A

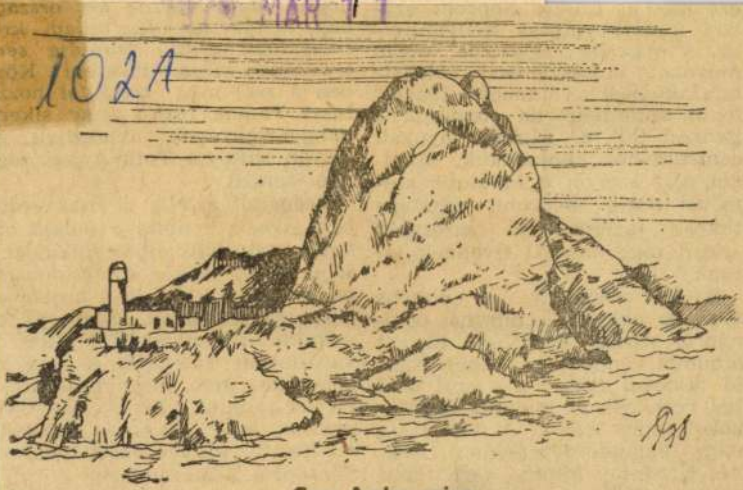

Cser Andor rajza

ezelőtt IV. László
bad királyi város
ta. A második f
műveket, műrészl
tak, amelyek az ü
lenül születtek,
pannon táj e s
centrumához kap
két rész szerzői á
mével nézik Sop
tükröt tartanak
„Nézd meg maga
tunk."

S az eredmén
több és nagyobb,
nyörű, színes képekkel tűzdelt albumot vennénk kezünkbe. Szellő fújdogál felénk a várost őrző fenyvesekből, és micsoda ködalakokat sodor felénk! A reneszánsz nagy „kalandorát", például Lackner Kristófot. Mintha karonfogva jönne a több mint három század-

Szétnézünk a város jelképe, a
várostorony tetejéről, és vágyó
gondolunk arra, hogy más város
ról is kapjunk olyan könyvet
amilyet most *Sarkady Sándo*
szerkesztő ajándékozott nekünk
Sopronról. *(Akadémiai)*

Kelecsényi Gábo

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/278/4

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/277/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1975/315/6

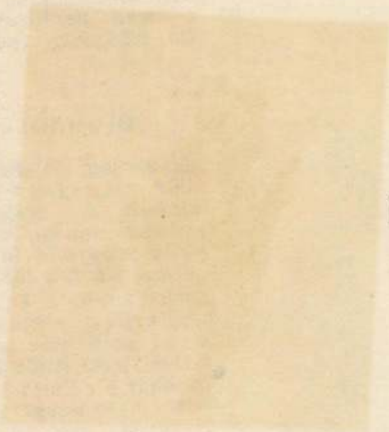

Cser Andor

Magyar Hirlap 1975/327/6

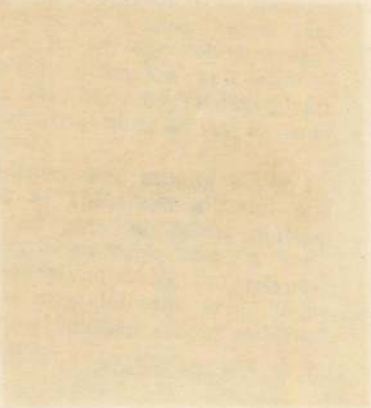

Ges Antal

Magyar Hirlap 1976/188/11

Cseh Antal

Magyar Hirlap 1976/188/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/2o7/9

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/207/5

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/2o5.

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/

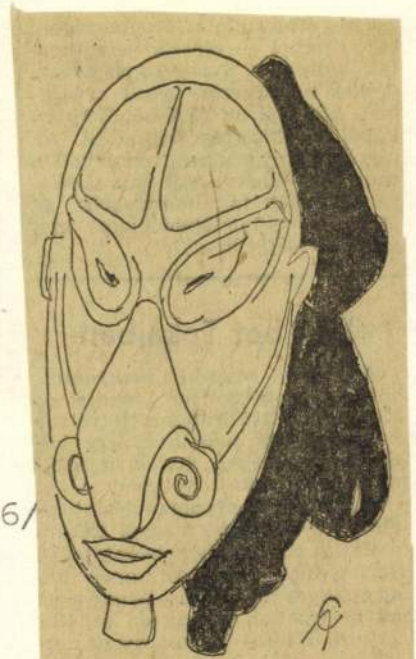

Szellemek
(Cser Andor grafikája)

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/194/11

Cser Andor

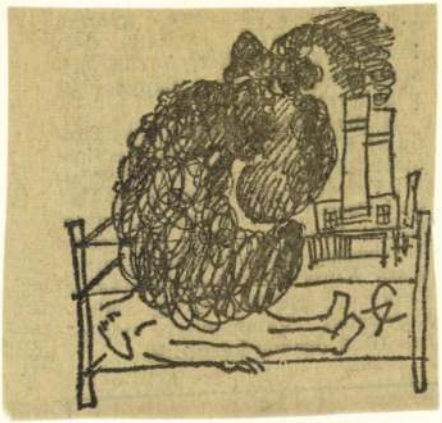

Magyar Hirlap 1976/188/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/188/11

Cser Andor

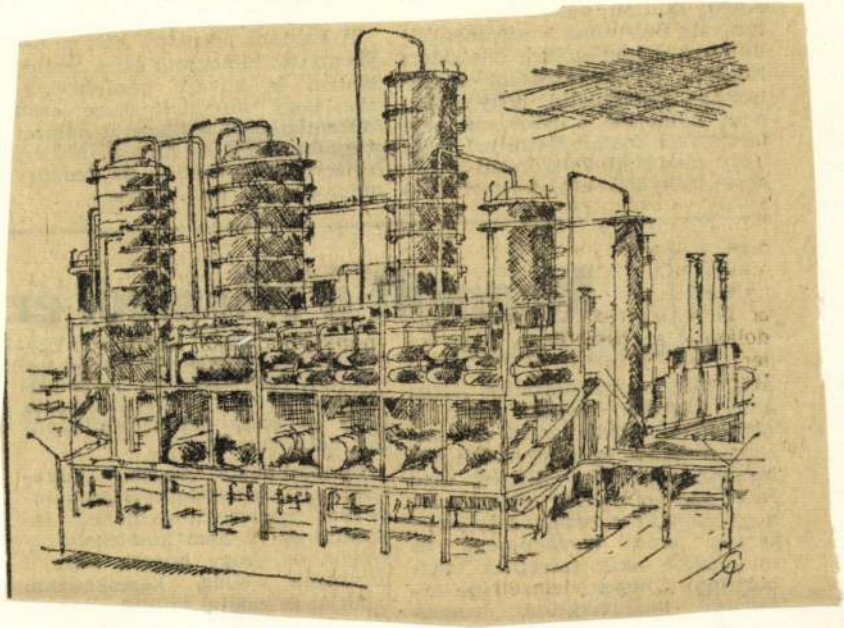

Magyar

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/194/11

Cser Andor

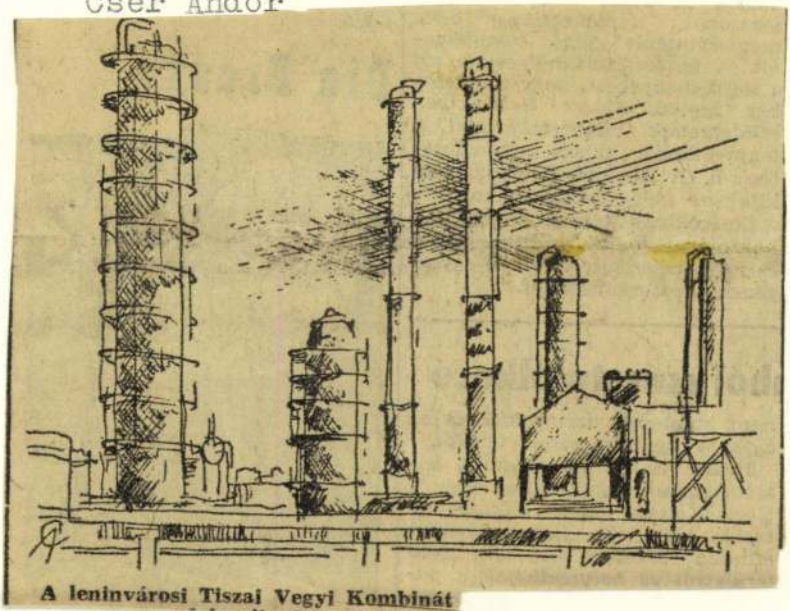

A leninvárosi Tiszai Vegyi Kombinát

Cser Andor

Csapda
Cser Andor rajza

Magyar Hirlap 1975/ 314/5

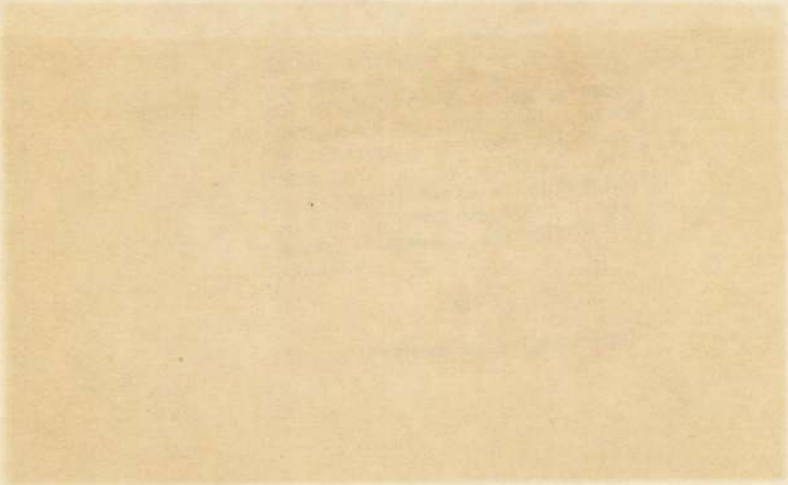

Cse

Magyar Hirlap 1975/314/9

Cser Andor rajza

Cser András

Cser Andor karikatúrája

Magyar Hirlap 1975/323/6

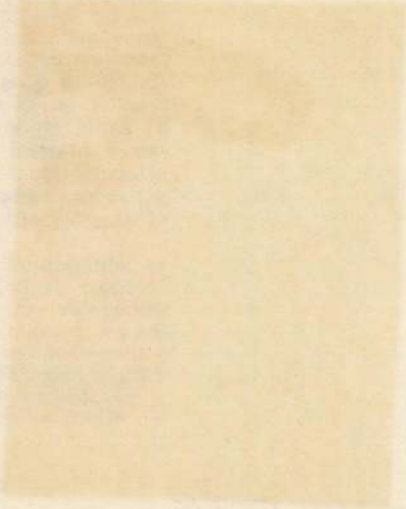

Cser Andor

Várható időjárás
(Cser Andor karikatúrája)

Magyar Hirlap 1975/318/8

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/192/lo

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/16[illegible]

Cser Andor

Cser Andor karikatúrája

Magyar Hirlap 1975/325/13

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/241/11

Cser Andor

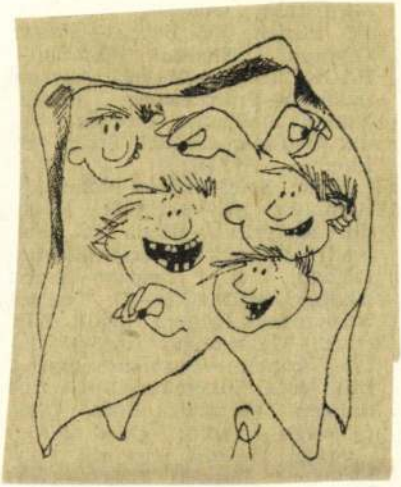

Magyar Hirlap 1976/217/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/217/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/223/11

Cser Andor

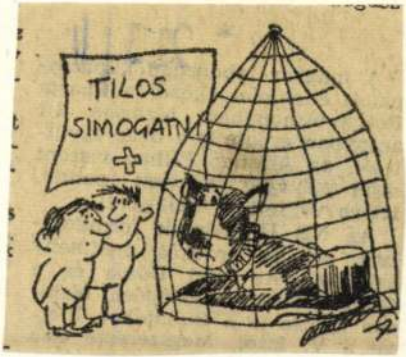

Magyar Hirlap 1976/223/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/223/5

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/232/5

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/235/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/235/11

Cser Andor

MagyarHIrlap 1976/241/1

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/240/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/241/5

Cser Andor

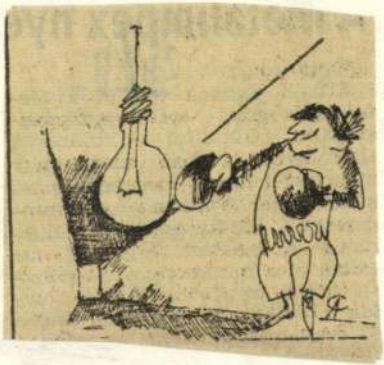

Magyar Hirlap 1976/211/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/199/11

Cer Andor

Magyar Hirlap 1976/199/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/2oo/5

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/211/11

Cser Andor

Cser Andor rajza

Magyar Hirlap 1977/220/8

Ger Andor

Magyar ... 976/26015

Cser Andor

Magyar Hirlap 1977/11/6

(Cser Andor karikatúrája)

Cser Andor

— *Rágyújt?...*

(Cser Andor karikatúrája)

Magyar Hirlap 1977/13/1o

Ces Andor

Magyar Hirlap 1976/287/4

Cser Andor

Magyar Hirlap 197

Cser Andor rajza

Cser Andor

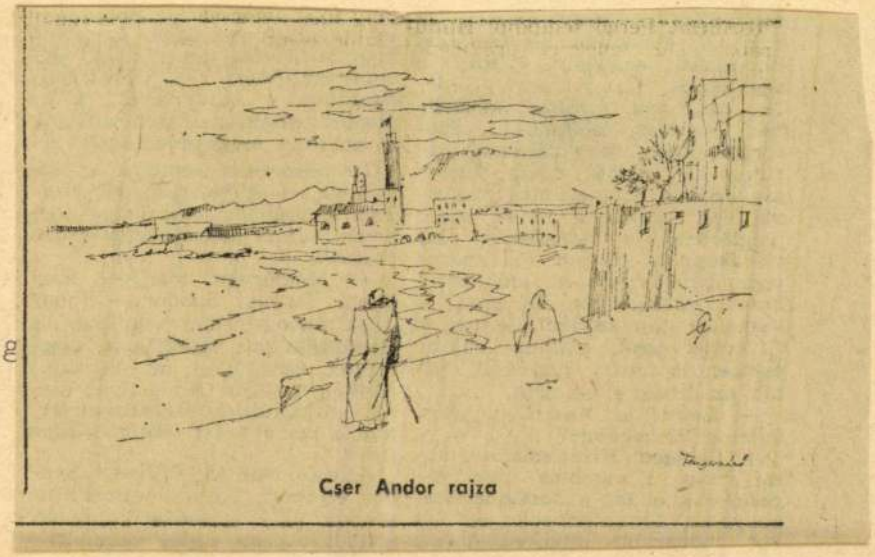

Cser Andor rajza

Mag

Cser Andor

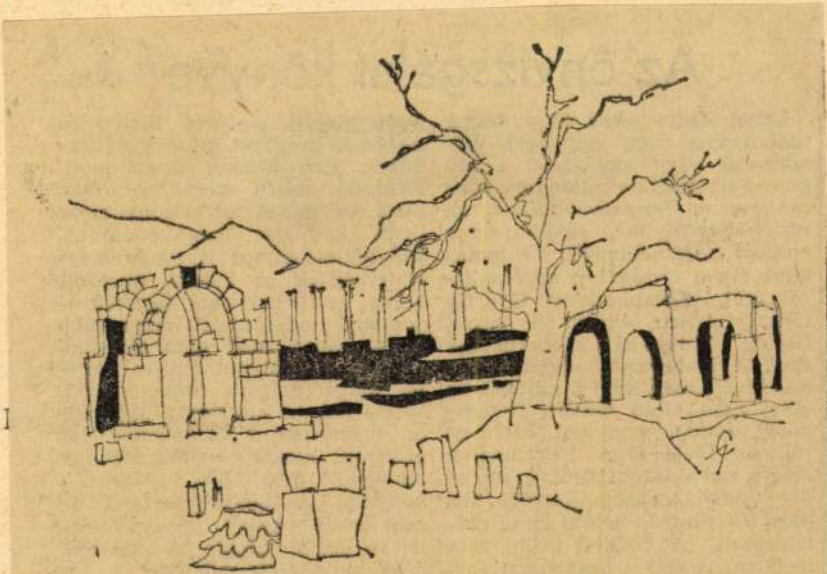

Római romok Algériában – Cser Andor rajza

Cser Andor

Magyar Hirlap 1977/8/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1977/245/11

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/295/8

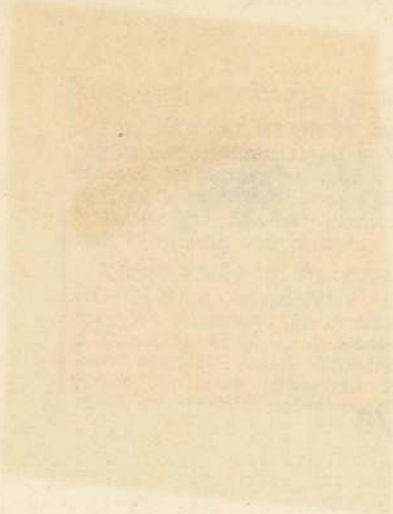

C ser Andor

Magyar Hirlap 1976/294

Cser Andor

Les Falaises — szirtfok
a tengerparton
(Cser Andor rajza)

Magyar

12

Cser Andor

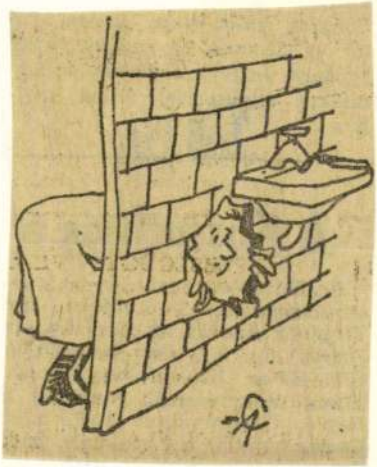

Magyar Sistap 1977/209/11

Cser Andor

rajza

Magyar Hirlap 1977/226/1o

Cser Andor

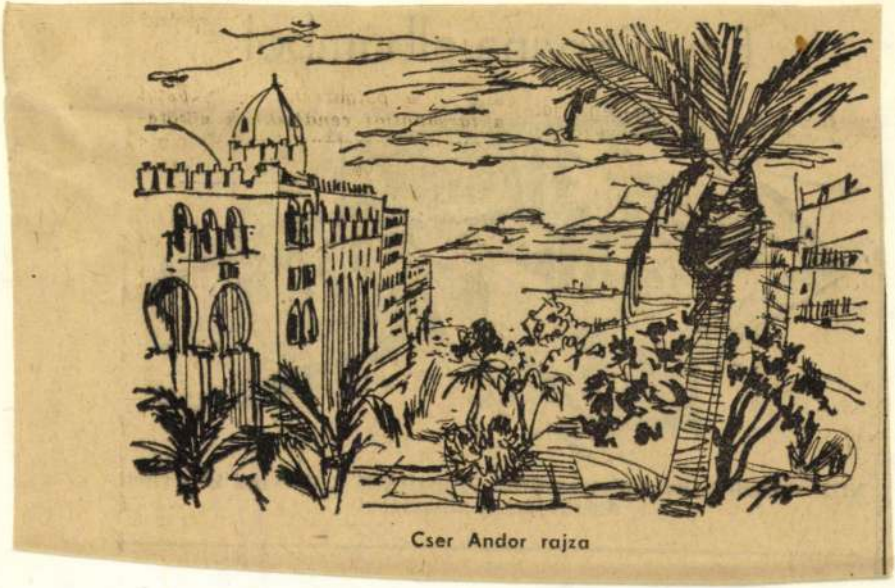

Cser Andor rajza

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 FEB. 12

MAGYAR HÍRLAP

Cser Andor

1021

Cser Andor rajza

mi vállalatot,
áru. Ők előke
behozatali en
származási biz
lés, magyarra
tés, levelezés,
fordul, hogy
runk, ha pél
ság érkezik, a
rul sem tudj
megtörténik a
voltaképpen
vesz igénybe,
ennek többszöröse. És csak a vámolás után kezdhetjük meg a fuvarszervezést, amihez legjobb esetben is három nap kell. Aztán szállítják el az árut.

— *Leírni is hosszú... Nem lehetne rövidebben?*

— De igen. *Kísérleteztünk azzal,* hogy a vámolás után végezhessük el ezt a hosszadalmas, bonyolult adminisztrációt és ak-

szik,
egy
fel-
lőre
sról,
is.
áru
ha-
be-
rdek
teszi
hogy

hozzá Tihanyi Sándor —, a vámlaboratórium segítségét is igénybe kellett venni, hogy megtudjuk, egyáltalán mi az, amit vámolni kellene. Amíg ilyen esetek előfordulnak, *irreálisnak tartom a vámeljárást bizalmi üggyé tenni.*

Azt azonban dr. Tihanyi Sándor elismeri, hogy a vámeljárásokhoz való igazodás korábban

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 JUN 11
MAGYAR HÍRLAP

Cser Andor

10 21

MAGYAR HÍRLAP

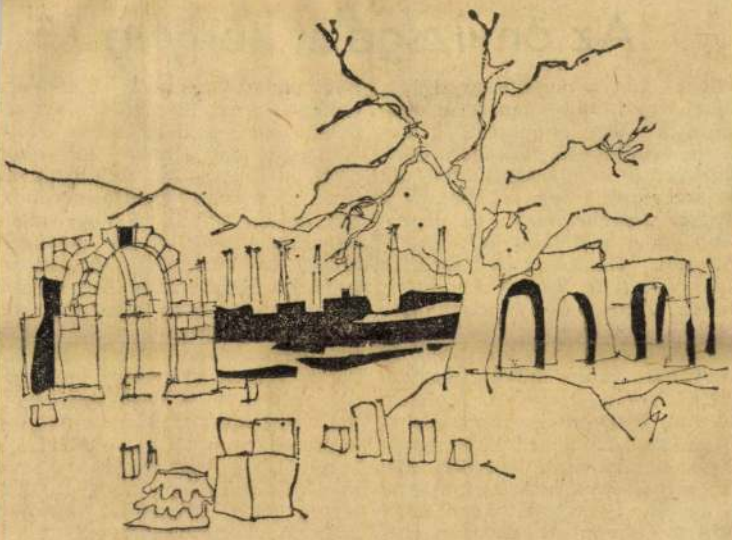

Római romok Algériában – Cser Andor rajza

Az önvizsgálat könyve

Lehet könyv olcsó vagy drága, udományos vagy népszerű, mo-ográfia vagy emlékirat, a szó zoros értelmében *pillanatok alatt ünik el a könyvesboltokból, ha örténelemről, még inkább ha a nagyar történelemről, de legin-ább, ha a történelmi közelmúlt-ól szól.* Elkapkodták Györffy György *István király és műve*, Gonda Imre és Niederhauser Emil *A Habsburgok* című jelen-ős, kivételesen szép kiállítású, és ezért nem olcsó művét, Nemes-kürty István könyveit Mohács-ól, az 1848—49-es forradalom-ól és szabadságharcról, a máso-dik világháborúról, Károlyi Mi-hály *Hit illúziók nélkül* című em-lékiratait. (A kötetek közül ket-őről mi is épp e hasábokon em-lékezünk meg.)

Most Kádár Gyula *A Ludo-vikától Sopronkőhidáig* című me-*nyolcvanadik* életévét. Bizonyára életének legalább hetedik évtize-dében járt, amikor hozzáfogott. Nemcsak azért, mert korábban nem kedveztek a viszonyok az ilyen könyvek megjelenésének. Idő kellett ahhoz is, hogy meg-ismerkedjék az általa ábrázolt korról szóló marxista történettu-dományi irodalommal, még inkább ahhoz, hogy már nem fiatalon, nem is akármilyen múltat hagy-va maga mögött, ideje legyen, képes legyen elolvasni, befogad-ni, megérteni a marxizmus—le-ninizmus klasszikusainak néhány alapvető munkáját. Mert a könyből, a hivatkozásokból, de még inkább abból, ahogyan élet-ét és korát tárgyalja, kiderül, hogy mindkettőt megtette.

Akik, amióta az eszüket tud-ják, a másik oldalon álltak, hi-

Gerepes István (1901-1944)

„Gendelet" O. Zarton 52X46

J. l. b.: Gerepes Védett

Kikiáltási ár: 4000 ft

BÁV 44.Képaukció Budapest,1977.december

Cserepes István (1901-1944)

„Álló nő kalitkával"

o. Vaston 35 x 25,5 cm J.l.b.: Cserepes

Kiállítási ár: 4000 ft.

BÁV 46.Képaukció katalógus,Bp.1978.szeptember

Cser Andor

(Cser Andor karikatúrája)

Magyar Hirlap 1977/9/

Cser Andor

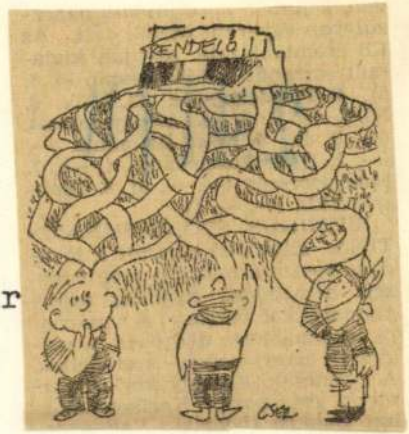

Magyar Hir

Cser Andor

Magyar Hirlap 1977/8/

Cser Andor

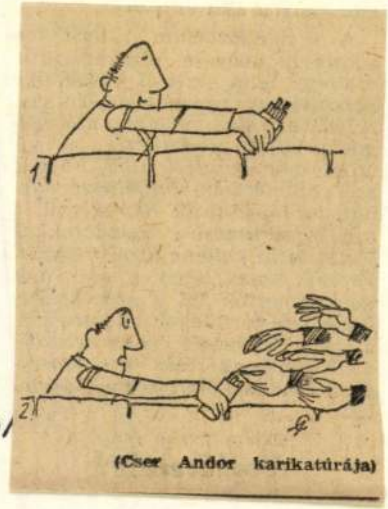

(Cser Andor karikatúrája)

Magyar Hirlap 1977/1o/

Cser Andor

(Cser Andor karikatúrája)

Magyar Hirlap 1977/12/

Cser Andor

(Cser Andor karikatúrája)

Magyar Hirlap 1977/15/6

Cser Andor

Magyar Hirlap 1977~~6~~271/11

Cser Andor

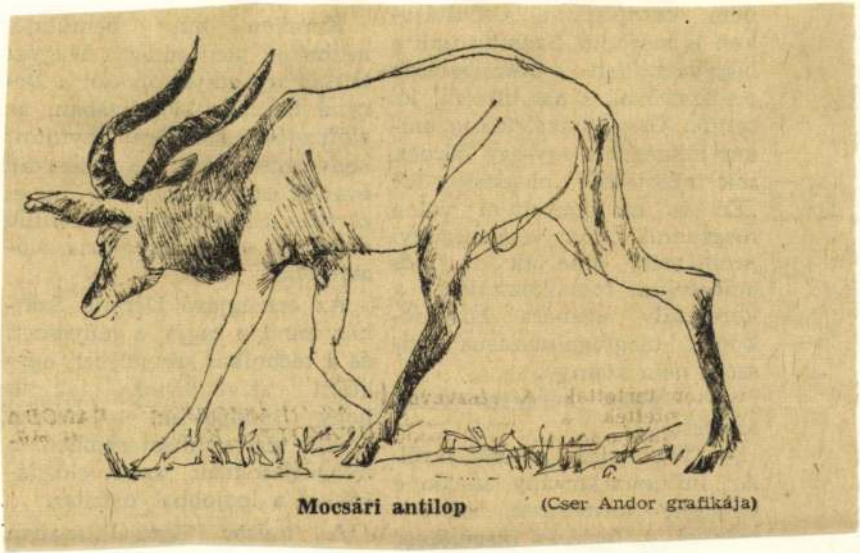

Mocsári antilop (Cser Andor grafikája)

Cser Andor

Magyar Hirlap 1976/

CSER ANDOR

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 DEC 61
MAGYAR HÍRLAP

CS

1021

Cser Andor rajza

Cser Éva

CSER ÉVA festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás pénteken Kecskeméten, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának székházában. A megyeszékhelyen élő és alkotó művész életművének keresztmetszetét adja a tárlat, amelyen egyéni látásmódú akvarelljei, fekete és színes tusrajzai láthatók. A kiállítás szeptember 30-ig tart nyitva.

Népszabadság, 1987. IX. 19

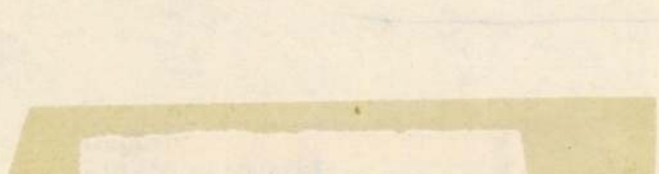

MDK

Ger Imre, építész

Díjat nyert.

-: A „Szép falu – szép lakóház" terv-
kályázat eredményhirdetése 8.

Népszabadság, Bp. 1969. dec. 24.

ll. D. K.

CSER István építész

Három bölcsőde (Rest. terv)

Bende László: Pécs nyugati városrész építészeti elrendezése

Magyar Építőművészet 1959. 3/4. sz. 105. 116. o.

M. D. U.

CSER István építész

Pécs, 50 fős óvoda (Repr.)

Szende László: Szozzászólás és bírá-
lat...

Magyar Építőművészet 1959. 9/10. sz. 298. l.

M.D.K.

Cser György, fazekasmester

Bajón dolgozott. A fazekascsalád alapitójának, Cser Ferencnek /szül.1796/, a fia. 102. 8.ábra.

J.István Erzsébet: Sárközi népi cserépedények. 91.o.

Néprajzi Értesitő. A Néprajzi Múzeum Evkönyve. XLVI. Akad. Kiadó. Bp. 1964

CSER GYÖRGY, kékfestő

Csepregen a forgalom megoszlását növelte az 1890-es években Csornán alapitott Cser György-féle műhely, amely azonban 1910-ben meg is szünt zilált üzleti viszonyai miatt. 144.old. 43.jegyz

DOMONKOS OTTÓ: A csornai kékfestőműhely 109.old.

ARRABONA, Xantus János Múz.-A Győri Múz Évkönyve, 1971. Győr.-Győr-Sopron Megyei Gyondavall.

Cser György

A Hüvösvölgyben néhány
művészlakott, együtt egy csa-
ládi ház alagsorában.

Asszonyi Tamás: Götz Jánosról.
Müvészet, 1973. junius 26.oldal

M.D.K.

Cser Ferenc, fazekasmester

Baján dolgozott. A faze-kascsalád alapitója. Szül: 1796-ban. 102.o. 8.ábra.

J. István Erzsébet: Sárközi népi cserépedények. 91.o

Néprajzi Értesitő. A Néprajzi Múzeum Evkönyve. XLVI. Akad. Kiadó. Bp. 1964

Cser Ferencné

A pécsi Leövey Klára nőiszabó - szakkö-
zép iskola tanára. Számos eddig isme-
retlen baranyai hímzéstípust kutatott
fel és alkalmaz.

Varga Marianna: A népművészeti szakkörök
kamarakiállítása

Népművelés 1970/6 40 old.

Cser András

Ruházati formatervező, részt vesz a kiállításon.

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1975. jún - júl.

M.D.V.

Cser Antal, fazekasmester

Baján dolgozott. A fazekascsalád alapitójának, Csre Ferencnek/szül.1796/ a fia. 102.o. 8.ábra.

J. István Erzsébet: Sárközi népi cserépedények. 91.o

Néprajzi Értesitő. A Néprajzi Múzeum Evkönyve. XLVI. Akad. Kiadó. Bp. 1964

Ger Erzsébet szobrász

A Jubileumi Kiállításon szerepel „Nők körben" c. plasztikája. (említve).

Láttuk, hallottuk

1975. V. 4. Petőfi 12.46 Ka.

Cser Éva

Grafikákkal

szerepel az alábbi tárlatom

Szepeden

Szelesi Zoltán: Kámvetés a téli
tárlat után

Dél-Magyarország 1970 XII. 22

Ger Éva

A Szegedi Téli Tárlat idei bemutatkozásán szerepelt „Fejfák" c. kompozíciója. (mulítva)

Dér Endre: Noteszlapon – a téli tárlatról
Tiszatáj, 1973. márc. 109. old.

Cser Éva, festő

Ismertetve fejfák c. kompozíciója.
(Szegedi Téli Tárlat.)

Dér Endre: Noteszlapon — a téli tárlatról
109. old.

TISZATÁJ. Szeged, 1973. március XXVII 3.

CSER Anda testől

11. 17.

Új Művészet 1992

Ger Andor, hurkolt-kötött anyag- és formatervező

a Magyar Iparművészeti Főiskola Textil Tanszékének végzős hallgatói diploma-kiállításán szerepelnek tervei.

Meglúró

1944. Febr. 1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI HÍRLAP

1967 JAN 22

1021

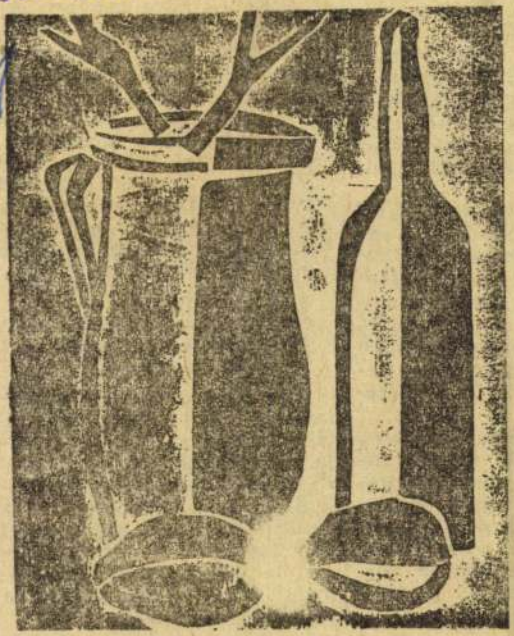

Képzőművészeti szakkör gyerekeknek

Az alsónémedi művelődési házban nemcsak a felnőttek találnak tanulási-szórakozási lehetőséget esténként, hanem a gyerekek is. Többek között az igen jól működő gyermek képzőművészeti szakkörben, ahol nemcsak rajzkészségüket fejleszthetik tovább, hanem megismerkedhetnek a képzőművészet műhelytitkaival csakúgy, mint a képzőművészet történetének legfontosabb irányzataival, s azok képviselőinek munkásságával is.

Az alsónémedi művelődési ház gyermek képzőművészeti szakkörét Kiss Ernő tanár vezeti. A kör tagjai: általános iskolások. Jelenleg a linómetszet készítésével ismerkednek. Eredményesen. Ezt bizonyítja az itt közölt Csendélet is, amelyet a tizenkét esztendős Cseri István készített. A kör másik legügyesebb kis „művésze", a tizenegy esztendős Makkai Jóska. De a kör többi tagja is biztató fejlődésről tesz tanúbizonyságot.

ázaléka agyon-
olja magát.
erikai statisz-
a koszorúér-
etegedésben el-
ző orvosok szá-
38-szorosa az át-
ak. Ennek ma-
zata a nagy fe-
ég és a bizony-
munkaidő.
észtési „túlhaj-
ág": az ameri-
iztosító társasá-
tatisztikája sze-
60 évesek kö-
40 százalékkal
n halnak meg
ok, akiknek sú-
30 százalékkal
aladja az átla-

tartási túlhaj-
ág: az egyéb
át nem vállaló
szonyok 36 szá-
idegzavarok-

ban szenved. A háztartás Franciaországban évente 47 milliárd órát igényel, háromszor annyit, amennyit a bérmunkások, gyárosok és a szabadfoglalkozásúak együttvéve a munkahelyükön töltenek. A háromgyerekes családanyák heti munkájának átlagos időtartama városban 75,5, vidéken 82,5 óra.

Érdekes megállapítás: a parasztasszonyok munkáját erősen megkönnyítő konyhai vízcsap bizonyos esetekben idegbetegségekhez vezet. A falusi nőket azelőtt a kútnál, vagy a folyóparton a hosszas beszélgetés megolyan ráhatásnak van kitéve, amilyen más körülmények között hűdést okoz. Márpedig pl. a kazánkovács műhelyekben és a sokszorosító üzemekben a zaj olykor a 120 decibelt is eléri.

De veszélyes a túl nagy csönd is: idegbántalmakat okozhat minden olyan elfoglaltság, amely a dolgozót a munkaidő felét meghaladó időn át megfosztja a beszélgetés lehetőségétől.

A teljes tétlenség legalább annyira kimerítő, mint a munka. Az igazi kikapcsolódás nem a semmittevés, hanem az, hogy az ember változtathassa a tevékenységét.

[redacted]
szó.
szűk
lyek
(tron
nak.
tott:
tápl
testi
influ
törte
zsíro
váltó okot, többen kétségbe vonják, helyette

a nem kívánatos anyagcsere-folyamatokat vádolják az érfalak épségének megrontásával.

Az agy normális oxigénellátását — mint látjuk —, sokféle körülmény megzavarhatja. Ezek közül egy is elegendő, hogy kisebb-nagyobb élettani elváltozást okozzon. És a „kulcs" itt is — mint annyi más területen — az egészséges életmód, az okszerű táplálkozás és nem utolsósorban a testedzés.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Cser György

KISALFÖLD

1962 AUG 19

Győri részletek

~~1024~~

1021

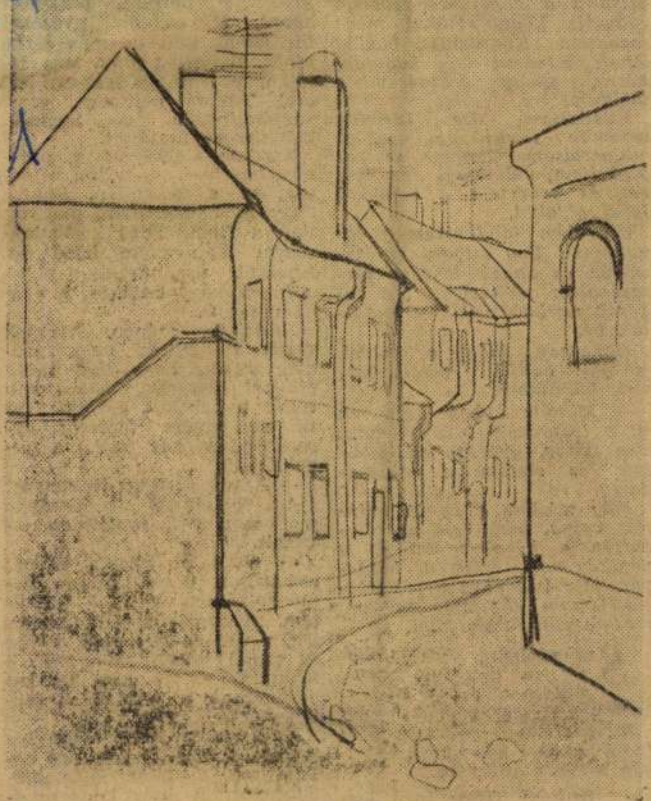

Cser György — KÁPTALANDOMB

ralás

Vasárnap délután indulás előtt nyugodt lelkiismerettel tettem az asztalra a következő szövegű cédulát: „Tanácsotokat megfogadtam. Konfucius boldog lehet: mindent úgy hagytam hátra, ahogy érkezésemkor találtam."

Elindultam. De hirtelen eszembe jutott egy súlyos mulasztásom. Gyorsan visszafordultam, felvettem egy követ és bevertem a baloldali felső ablakot.

Útközben találkoztam rokonaimmal. Egy szigorú kinézésű úr és annak hitvese társaságában érkeztek. „A mi derék unokaöcsénk" — mutattak be.

Hangosan, hogy a többiek is jól halljak, megkérdeztem bácsikámat:

— Minden évben ilyen sok itt a lódarázs? — S feleletet sem várva, gyorsan elköszöntem és siettem a pályaudvarra.

Még mielőtt a vonat befutott volna, megjelent az állomáson a bácsikámmal és a néniékémmel érkezett házaspár. Mivel izgatott beszélgetésüket nem akartam zavarni, messze elkerültem őket.

Szabadságom utolsó hetét a hegyek között töltöttem és — megtakarítottam egy csomó pénzt. Rokonaimról egyelőre nem tudok semmi közelebbit. Nyilván nincs idejük írni.

Hollósi Tibor fordítása

---

lután pihenni! Csaknem fél óra! Tudom pontosan, mert kiszámítottam. A logarléc 29,3 percet mutatott.

Amikor elérkezett a pihenés letöltése, fáradtan nyúltam el a rekamién. Éppen, hogy elhelyezkedtem, már ott volt a fiam. Édes közvetlenséggel a nyakam köré ült. Aprókat ugrándozott, olyan aprókat, hogy csaknem a nyakam törött.

Kérleltem szépen. Vicces vette. Próbáltam neki megmagyarázni, hogy egy kicsit pihenni akarok, nem vett róla tudomást. Amikor az ülőszerkezetére ütöttem keserű könnyeket hullatva érdeklődött:

— Anyu, szeretsz te engem?

A következő pillanatban már megint a nyakamon lovagolt.

— Csak öt percet engedj nyugodtan elnyújtóznom, aztán játsszom veled, — kérleltem. Azonnal leszállt, tricikljére ült és keringett körbe az asztal körül. Nem tudtam lehunyni a szemem. Minden pillanatban a bukfencét vártam.

Egy óvatlan pillanatban kilopóztam az előszobába és belebújtam a televízió papírdobozába. A hely kényelmetlen volt, de nagy nehezen sikerült a rég óhajtott sóhaj.

Cser György

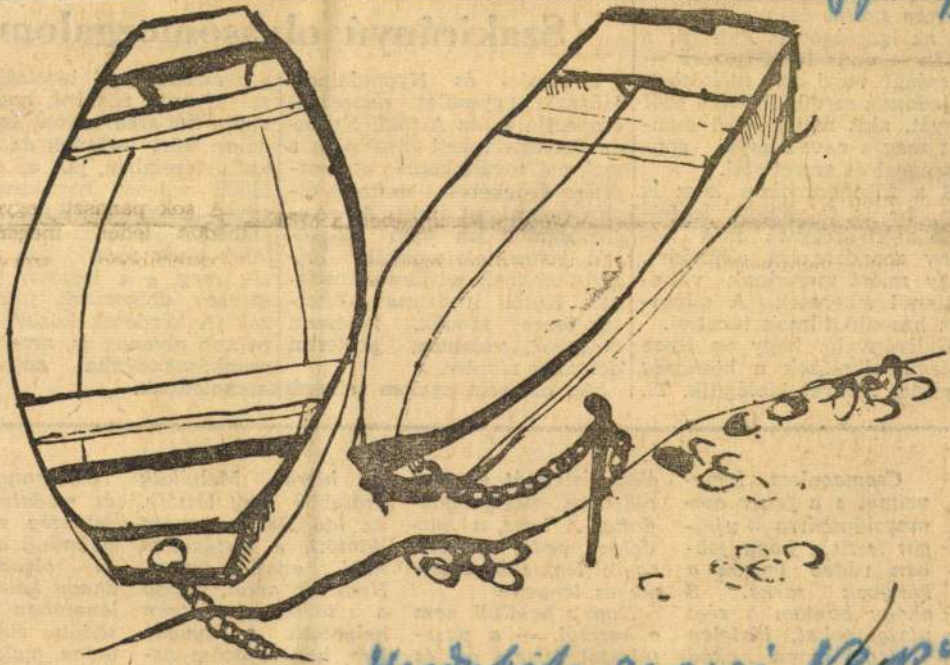

Cser György: Csónakok

Hadtörténeti Képcsarnok

lovag személyében valósul meg, ő ugyanis az a gáncstalan és nemes szívű lovag, aki Nevers grófot is megbosszulja, az igazságot is kideríti, s aztán — ez is törvényszerű — feleségül veszi az időközben hajadonná serdült Nevers gróf lányát, akit mellesleg ő mentett meg s nevelt atyai gondossággal és szeretettel.

S a film ennyiben kész is van, be is fejeződött, legfeljebb azon érdemes még néhány mondatnyira eltűnődni, hogy miért maradnak változatlanul sikeresek A púposhoz hasonló filmek tucatjai.

Nyilvánvaló, hogy az ilyen jellegű alkotások a közönség egyfajta igényét kielégítik. Ti.

Szakirányú olvasómozgalom

A Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület debreceni csoportja és az Alföldi Nyomda Szakszervezeti Bizottsága a szakmai továbbképzés előmozdítása érdekében szakmai olvasómozgalmat indít. A olvasómozgalomban való részvételt javasolják szocialista-brigád-tagoknak és ifjúmunkásoknak. Külön irodalmat állítottak össze szedők, kötészeti dolgozók, valamint géptermi dolgozók részére.

Az olvasómozgalom sikerét a szakszervezeti bizottság azzal kívánja növelni, hogy havonta két alkalommal szakirodalmi kört tartanak az üzemi kultúrteremben, hol az érdeklődők választ kaphatnak az egyes szakkérdésekre. A beszámolót szakmai kérdezz-felelek játék formájában rendezik meg, s a legtöbb pontot szerzett dolgozókat jutalmazzák. A kérdések között szerepelnek olyanok is, amelyek a munkásakadémia anyagához kapcsolódnak.

Csomagolom a könyveimet s a fehér csomagolópapírra újságot terítek, hogy jobban védve legyen a könyvek sarka. S ahogy bontom a régi újságlapokat, hirtelen vastag címen akad

élete értelmét egyszer alaposan végig gondolta. A harc, a küzdelem pedig az élet egyik legszebb értelme és lényege.

Nem a haláltól, nem a harctól, — a pusztulástól féltem én és

a hírrel. Melyikük erősebb? Úgy látszik, az idő Babits javára döntött, a történelem neki adott igazat. Nemcsak azzal, hogy a távoli tengeren helyreállt a nyugalom, hanem azóta az-

valamennyi fél és riadalmat éb jelenség megma bennünk olyan é és olyan m ahogy keletkezés lanatában belén sődött, életünk lenne más, mint

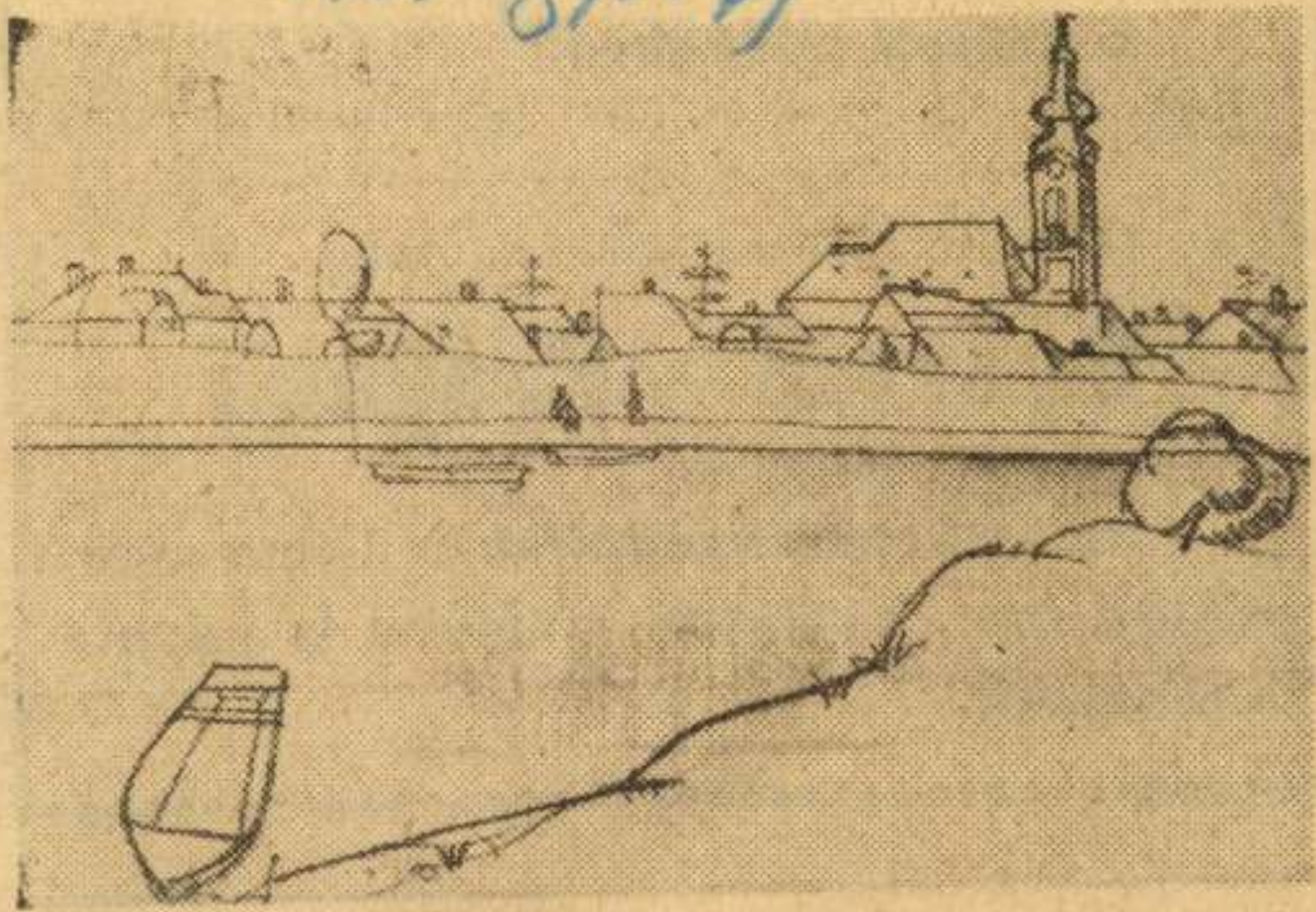

Cser György: Újvárosi Rába-part

Badacsonyba

a szüreti játékokra

Részvételi díj: 97,— Ft. Ebéd igényelhető 20 Ft-ért.

X. 13—17-ig autóbusz különjárat indul

Győrből — Prágába

Részvételi díj: 1065,— Ft.

Jelentkezés szeptember 1-ig a győri IBUSZ-ban. Vidékiek levélben is jelentkezhetnek.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
VASAS

„KETTESBEN"

Fotó- és képzőművészeti kiállítás

A vasasszakszervezet budapesti bizottsága a 20. évforduló alkalmából pályázatot hirdetett öntevékeny képzőművészeti köreink és fotóköreink részére.

A képzőművészeti kiállításra a vasas amatőr művészek 247 festményt és grafikát, 19 szobrot és lemezdomborítást küldtek be. A bírálóbizottság 79 festményt, grafikát és 1 lemezdomborítást fogadott el. Az igényesen válogatott anyag méltóan juttatja kifejezésre azt a fejlődést, amely az öntevékeny képzőművészek életében végbement.

A zsüri a kiállítás első díját a Beloiannisz Képzőművészeti Körének, második díját az Egyesült Izzó Képzőművészeti Körének ítélte. Egyéni díjazásban részesült beküldött összmunkájuk alapján: Cser András a Ganz-MÁVAG, Munkácsi Péter az Egyesült Izzó, Baumgartner Rezső a Beloiannisz, Padzák János a Csepel Munkásotthon, Sarkadi Imre, a Híradástechnikai Gépgyár képzőművészeti körének tagja.

A fotokiállításra 25 kör 369 képpel nevezett be. A zsürizés nyilvános volt. Az első díjat, s a vándorserleget az Egyesült Izzó fotóköre 294 ponttal, a másodikat a MOM fotóköre 236 ponttal, a harmadik díjat a Híradástechnikai Gépgyár 207 ponttal nyerte. A pályázat öt egyéni díját: Kemény Ádám, Egyesült Izzó, Krizs Géza Egyesült Izzó, Pataki Miklós Danuvia, Markó Sándor Remix, Siklós Péter MOM fotóköri tagoknak ítélte a bírálóbizottság.

Oklevéllel díjazták: Bakó István, Pauer György, Tereczki Gusztáv, Újhelyi István, Német Károly, Újvárosi Árpád, Mazunell László, Pálinkás István és Tóth Géza felvételét.

K. A.

Siklós Péter felvétele MOM

aerőhiányt

ongyárban is

3

Természetesnek tűnik, hogy egy több, mint 1000 embert foglalkoztató vidéki üzemrésznek feltétlen szüksége van helyi gyártáselőkészítésre, bérosztályra, SZTK kirendeltségre stb., stb. Azon lehet vitatkozni, hogy e szervek hogyan és mennyire függjenek az anyavállalattól. A Telefongyár központi osztályai azonban távirányítással próbálják kormányozni a 40 km-re szakadt üzemrészt. Eredmény: hallatlan méretű levelezés s a legegyszerűbb ügyek átfutási ideje is minimum 2 hét. Az pedig már egyenesen kabarétéma, hogy a gyáregységnek hosszú ideig még munkásfelvételre sem volt joga. A nehezen szerzett új belépőknek Pestre kellett utazgatnia — saját költségen. Márpedig a pénzzel itt szűken állnak. Az egyébként érvényét vesztett területi bértarifa szerint történik a bérezés s ez annyit jelent, hogy ugyanaz a IV. kategória, ami Pesten 7,80-as órabér, Bugyin már csak 7,20. A kábelkorbács műhely Pestről járó dolgozói a Hungária úton 5,60-nal fizetett munkájukért, új helyükön 5,20-at kapnak.

A helyi vezetők nemcsak a bajokat, de a megoldás módját is látják. Kezük azonban kötve van, mert —, ahogy ezt egyikük megjegyezte — „a központ körömszakadtáig ragaszkodik minden területhez, azzal sem törődve, hogy ezzel nehézségeket, sőt károkat okoznak."

4

Az elmondottak indokolták; egyre távolabbi körzetekben kellett munkáskéz után nézni. Volt idő, amikor a bérelt autóbusz már Kecskemétről fordult naponta háromszor, de a kérdést ez sem oldotta meg. S mivel elapadtak az egyéb források is, az októberi tervteljesítés pedig 66 százalékot mutatott, maradt az egyetlen lehetőség: *bedolgozókat foglalkoztatni.*

A kísérleti időszakban a gyár 13 dolgozójának hozzátartozójával kötöttek szerződést fali csatlakozók, kapocslécek stb. összeszerelésére. Semmiféle szakképzettséget és minimális szerszámozottságot igénylő munkák. A legbonyolultabb munkafázist, vagy 3 tucat csavar behajtása jelenti. „Nyertünk 13 begyakorlott munkást, akiket fontosabb munkáknál foglalkoztathatunk; csökkent az önköltség, lévén, hogy a bedolgozóknál nincs veszteségidő; a kifizetett bérek mögött tisza normaóra hozam van, arról nem is beszélve; az SZTK-n kívül nincsenek szociális költségek, az adminisztráció pedig egyetlen papírlap.

5

Sokan vannak a faluban, de a környéken is, akik ilyen vagy olyan okból nem tudnak munkába járni. A többgyermekes Szőke-család például minden közlekedési eszköztől elzártan él egy közeli állami gazdaságban. A telepen lakó Magyar Istvánnét a család legifjabbja köti az otthonhoz, a vállalat gépkocsivezetőjének, Pepich Gyulának feleségét pedig szívbetegsége. A bedolgozóknak a szerződés időtartamára a gyár anyagot, szerszámot és pontos „technológiai utasítást" ad. Idejüket úgy osztják be, ahogy a gyerek, a betegség, vagy egyéb körülmények engedik. „Nem mondom, hogy túlzottan érdekfeszítő munka — mesélte egyikük — de 3 hét alatt 1000 Ft-ot kerestem anélkül, hogy kiléptem volna a lakásból. Bár mindig lenne!..." Mert sajnos, nincs mindig. Az anyaghiány itt is kísért, márpedig a bedolgozás sikerét éppen a folyamatossága biztosítja. „Megfelelő anyagellátással, igen komoly tartalékokat biztosíthatnánk" — mondták az üzemben, jelezvén egyúttal azt is, hogy a módszer szerte a környéken nagy népszerűségnek örvend. A bedolgozók gyári norma szerint kapják a bért, következésképp keresetük is e szerint alakul. Nem csoda, ha olyan vélemény alakult ki, hogy „ezzel az üzlettel mindenki csak jól járhat..."

Máris megindult a tapasztalatcsere, amiből arra következtethetünk, hogy az ötlet másutt is tetszik.

Vértes Csaba

egy gyárrészlegvezetővel

határidőre, a dekádterv szerint szállítják, szakmai tanfolyamon vesznek részt, segítik a száz százalékon aluli teljesítőket, múzeumba járnak...

Beszélgetünk a gyárrészlegvezetővel. Haallgatta-e a felszólalásokat?

— Nem vettem részt sajnos az értekezleten, sőt olvasni sem volt még időm, talán ma...

— De a gyárrészlegben bizonyára elbeszélgetett a szocialista brigádokkal?

— A vezérigazgató tartott eligazítást nekik. Én nemigen érek rá.

— Hány brigád dolgozik a gyárrészlegben?

— Nem tudnám megmondani.

— Tudnának-e Önnek segíteni valami lényeges dologban a brigádok?

— Biztosan. Bevehetnék például a vállalásaikba a minőséget, a takarékosságot, a munkafegyelmet, a kooperációt. Most az első negyedévben van a legtöbb gond, mert a múlt évről nem sok előregyártás maradt. A finomszerelde két brigádja megint anyaghiánnyal küzd. Egyszer már átmehetnének ők is a forgácsolókhoz, ne a gyárrészlegvezetőnek kelljen mindig kilincselni.

— S ha a brigád menne a forgácsolók brigádjához Ön helyett?

— Eddig nem gondoltam rá. Csinálhatnának valami szocialista szerződést a rendszeres anyagellátásra. Egy gonddal kevesebb lenne a vállamon.

— Jó módszernek tartja-e, hogy egyes gazdasági vezetők belépnek a fizikaiak brigádjába?

— Biztosan az, de ezzel a kérdéssel még nem foglalkoztam.

Idézem néhány felszólaló brigádvezető példáját: „A főműhelyvezető megismerhette gondjainkat, közvetlenül — emberközelségből. Ugyanakkor mindig számíthatott ránk. A nyílt, őszinte beszéd jól hatott a vezetés módszereire..."

— Azt hiszem jó lenne — áll fel, és a kezét nyújtja. — Amit felső szinten látunk, azt végrehajthatnánk a legkisebb egységben is. Érdekes lehet... De őszintén megvallom, eddig nem is igen gondoltam ezekre. Ezer felé áll az ember feje...

A brigádvezetők tanácskozása nyomán beszélgettünk egy gazdasági vezetővel. A tanácskozás beható tanulmányozása bizonyára sok gazdasági vezetőnek ad hasznos tanácsot, javaslatot a brigádokkal való foglalkozáshoz, ennek felhasználása nem marad eredmény nélkül.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Cser Andor
Magyar Hirlap
1977 SEP 25

1021

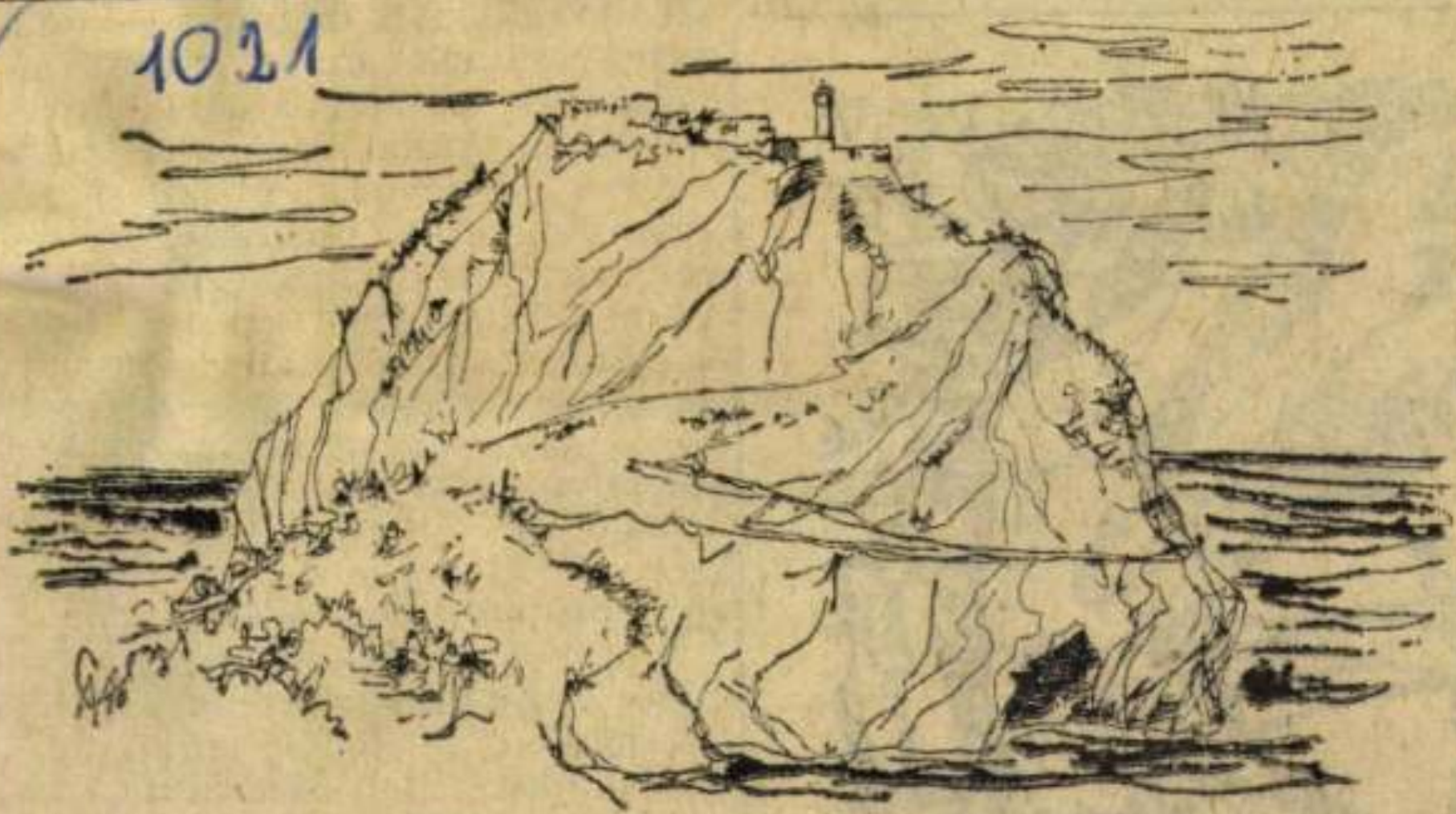

Cser Andor rajza

Ferenc rajza

és ezt az egészet új elővárosok sokasága veszi körül, egyenes és szabályos utcákkal és egyforma házakkal".

A Szótár előszavában Wittgenstein azt írja, hogy a tanulót csak akkor lehet teljes mértékben felelőssé tenni dolgozatainak helyesírásáért, ha előzőleg *biztos támaszt* adtunk a kezébe. Szótárát, melyet a tanítás gyakorlatában már kipró-

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1983 MÁJ 16

MAGYAR HÍRLAP

Cser Andor, grafikus-
művész

1021

Cser Andor rajza

Pavlovits László fametszete

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Magyar Hirlap
1977 SEP 18

Cser Andor

1021

Cser Andor rajza

MAGYAR HÍRLAP NEPGAZ

Könnyűipari

A természetes alapanyagoké a jövő – Tekintsü

A könnyűipar egyre nehezebb feladatot ró a tervezőkre, a gyá tókra, a kereskedőkre. Szinte évről évre gyorsul a termékvált újabb és újabb divatáramlatok hajtják uralmuk alá a termelőt és fogyasztót — ehhez alkalmazkodni, gyorsan reagálni, netán az utat taposók közé tartozni, elsősorban az iparnak létkérdése. Et nagymértékben függ a hatékonysága, a versenyképessége. Az id őszi BNV-n a könnyűipar bemutatóin ezúttal a textil-, a konfekci és a bútorgyártók produkcióját vettük szemügyre.

Elegánsan, ötletesen rendezték *biztos természetesen, hogy év*

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 MÁJ 14

MAGYAR HÍRLAP

Cser Andor

kus követni-készség" váltotta fel a biztos hitet valamely társa-

1021

se *biztató* folytatást ígért. Az első kiadás ugyanis hetek alatt elfogyott, így indokoltnak látszott az újabb kiadás előkészítése. A szerkesztő ezt az alkalmat használta fel, hogy a kisebb pontatlanságokat *kiigazítsa*, s a kézikönyv használatát áttekinthetőbbé tegye

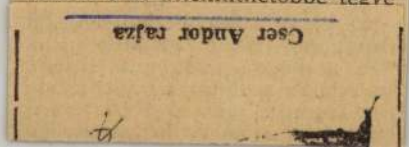

Cser Károly
Cser Ls

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII., LENIN-KÖRÚT 9—11
Telefon: 227-651, 221-285

Magyar Nemzet

1956 JUN 15

1372

A Magyar Építőművészek Szövetségében műterem-kiállítás nyílt meg. A műterem-kiállításon a komplex tervezés dokumentálására többek között Cser Jolán, Gádor István, Kovács Margit, Mikus Sándor és Pekári István alkotásai szerepelnek épülettervekkel kapcsolatban.

Cser Jolán
tervezőművész

...tonél
...oczi út 34, I.
...agh. 420—636.

B.Cser Jolán

szenteltviztartó

Uj Magyar Otthon Kiállitás, 1940. katalogusa
36 lap

Gyöt Istrán

Jertő

Szabad Nép

1947. 1. 5. 71. l.

MDK

Cser Jolán

és még három művész a moszkvai magyar kiállítási pavillon előcsarnokába készített kerámia-csempe faliképei szerepelnek az első magyar iparművészeti kiállításon.

Fedor: Az első magyar iparművészeti kiállítás.
Nők lapja, Bp. 1952. augusztus 14. [8. l.]

Cser Jolán MOK

Szerepelt az Iparterv VIII. s.. irodájának kezdeményezésére az Épitőművészek Szövetségének tanácstermében rendezett kiállításon.

Pekáry István - Cser Jolán " Reneszánsz" c. kerámia faliképe / a balatonfüredi borpincéhez./

Vajna Éva: Épitő- és képzőművészek közös kiállitása.
UJITOK LAPJA. 1956. aug. 5.

MDK.

B.Csér Jolán

Bp.szfv. vásárlása az Ipm. tárlaton. Az Est, 1933, dec. 22.

Cser Jolán (iparm.)

Napóra, 1958. kerámia falzéplesv, 49×30 cm. J.n. a m. tul.

Diszrács 1961. ker. 40×21 cm. J.n. a m. tul.

Madaras lány 1962. ker. falkép, 10×10 cm. J.n. a m. tul.

Halas fia 1962. ker. falzép, 10×10 cm. J.n. a mův. tul. (fotn.)

---

szárados utí művészlelep kiállítása, kat. ö szreáll. Csap Erzsébet, Elischer Brigitta. BN. 1965

69.

Cser Jolán

MDK

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

Csek Jolán keramikus

Apjával közös műterem-

kiállítást rendez

Uj Magyarság 1937 XII. 18.

Cser Jolán

Onlopdineit, mefet terrakottából rénültek 1958-ban rénilette - 18x18 cm. Az ellenem terek onlopait dinilő terrakokat emberi, állati és növényi motivumokat ábrázolnak. Az ücotai Béke kiův. Ház-ban láthatók.

Szíj Rezső, Műcmlékek és műalkotások Vásárlatán, Bp. 1965. 104 l.

MDK

Cser Jolán IV.éves keramikus

Ipm. Isk. Évk. 1934-36. Bp. 1936. 37, 38 l.

képek

MDK

Tormay G: A m.kiáll. Párisban. M.Iparművészet, 1937. 150. l.

Cser Jolán

(?)

kerámikus

1950-ben, Magyarország felszabadulásának 10. évfordulójára kiírt pályázaton fűtőtest borító csempéiért III. díjat nyert

1950-es évek: több épületkerámiai megbízás: pl. Normafa úti Fizikai Kutató Intézet lakóházára készített napóra

p. Brestyánszky Ilona: Modern magyar kerámia Bp 1965.

42.o.

Cser Jolán

Kiállítások, kitüntetések

1955. Hazánk felszabadulásának 10. évfordulója tiszteletére rendezett kiállítás. Bp. III. díj

1956. Munkáczy-díj

P. Bretyánszky Ilona: Modern magyar Beránia. Bp. 1965.

50.01

Cser Jolán (iparm.)

Anya gyermekével. 1962. Kerámia falkej.
10 x 10 cm. J.n. A mův. tul.

Ádám és Éva 1963. Kerámia falkej.
32 x 27 cm. J.: Cser J. A mův. tul.

Szárados uti művésztelep tiáll. kat. összeall.
Csap Erzsébet, Elischer Brigitta, Bp. 1965.

69. l.

Csek Jolán keramikus

A Szárados úti Művésztelepen él és dolgozik

Sehnecki Tóth János: A Szárados úti Művésztelep

Nagymuvelés 1968 VIII. n. 40 old.

Csók István

(1914)

Anya gyermekével, 1959, kerámia, falkép, 100 x 150 cm,
Normafa és Eötvös utca sarok,

Lebnyalók, 1959, kerámia, falkép, 100 x 150 cm,
Normafa és Eötvös utca sarok.

A felszabadult Budapest művészete.
Budapest, 1960. kiállítás, katalógus 38/

Cser Jolán

Résztvett a balatonfüredi borpince belső kiképzésében

P. Brestyánszky Ilona: Modern magyar kerámia. Bp. 1965.

36. o.

Cser Jolán iparm.

1914-ben sz. Bp.-Iparm. Főisk. Orbán Antal növendéze ezért 1935-ben végezte. Részt vett több hazai és külf. kiáll.-on. Megvalósult szerámia falképei: Moszkvai Mezőgazd. Kiáll.-za (1951) Bp. XI. Ker. Gramekgyógyánali rendelő (1952), balaton füredi borkóstoló (1958), inotai kultúrhás (1959), Bp. Normafa uti lakóhás (1959) stb. – 1946 óta van önálló műtermé a Szabados úton.

Százados uti műrésztelep kiállítása. Kat. összeáll. csap Erzsébet, Elischer Brigitta. Bp. 1965.

12.

MDK

B. Cser Jolán

Ezüstérem kitüntetése az 1937-évi párisi nemzetközi világkiállításon.

Cikk: A párisi világkiállítás magy. pavillonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 178.l.

MDK

B. Cser Jolán

Ezüstéremmel tüntették ki az 1937-évi párisi nemzetközi világkiállitáson.

Cikk: A párisi világkiállitás magy.pavillonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 179.l.

MDK

B.Cser Jolán iparművész

A főv. vásárlása az Ipm. Tárlaton. Pesti Napló, 1938, dec. 22.

MDK

Cser Jolán keram.

Nők az Ipm.Társ. jub.kiállitásán. Magyar Női Szemle, 1936, márc. sz. 78 r.

MDK

Cser Jolán

Gyüjt. kiállitások a Mübarátban. Müvészet, 1941. III.évf. 37.sz. 10 l.

Eser Jolán, Keramikus MDK

Újfajta épületkerámiákat

Kérít.

— (- nőny - pénykép) 3

ESTI HIRLAP, bp. 1964. jan. 8.

Cser Iolán

Az inotai Művelődési Ház étterni előcsarnokának oszlopait apró terrakotta lapocskái díszítik, állati és növényi motívumokkal.

említve.

Jelenkor, 1965 2. sz. 158. l.

M.D.K.

Cser Jolán
iparművész

Szines-mázas kerámiáit
állitotta ki a tárlaton.

Telepy Katalin: Az 50 éves Szarádos úti művésztelep kiállítása

Művészet, 1965. február - 12 lap

Cser Jolán

Diszrács (1961)

Kerámia, reprodukció.

Népmű veles, 1965. 3. sz. - 40. l.

M.D.K.

Cser Iolán, keramikus +8

művét gyeliti a kap a
Magyar Epitőművészek Szövet
ségében az E.M. Ipartervi 8.
sz. vródajának műterem ki-
állitásán

Müvelt Nép, Bp. 1956. jun.17.

M.D.L.

Cser Jolán keramikus M.D.K.

Cser Károly szobrász lánya, közös művük a szegedi óratorony/ 1956/

Meghalt Cser Károly szobrászművész Magyar Nemzet 1965. junius 8. 4.l.

Cser Jalán,

keramikus.

I. Iparművészeti kiállításon szerepel.

Magyar Nemzet, 1952. aug. 3.

MDK

Cser Jolán keram.

Dutka M: A M. ipm. első seregszemléje. Magy.Nemz.
1952. aug.12. 4.1.

Cser Jolán MDK

keramikus

Az Iparművészeti Társ. Karácsonyi Vására, kiáll.
Magyar Iparművészet 1937. 247.o.

MDK

Cser Jolán, kerem.

a Kerámia-terem/tervezte:Csépai Csavlek András/ -
értékes kiállitója.

Az Iparm.Társulatnak az Iparm. Muz.-ban rendezett 5o
éves.jub.kiállitásának résztvevöi.
Magyar Iparmüvészet. 1935. 264,265.l.

MDK

B. Cser Jolán keramikus

Résztvett a Berlini Nenzt.Kézművesipari Kiáll.-on.

Cikk: Magyar kézművesipar a berlini kiáll.-on.

Magyar Iparművészet, 1938. 158.lap

MDK

Cser Jolán

Kerámia bonbonniere, repr.

Magyar Iparművészet 1937. 1. sz. 12.1.

Cser Jolán keramikus

Épületkerámiák / köralaku oszlopfőre helyezhető pasztell szinü kerámiák/

Pest megyei Hirlap 1963. december 23. 1.1.

MDK

B.Cser Jolán

kitünö kerámikusaink közétartozik.Kitünö dolgaival szerepel a kiállitáson.

? Iparmüv.kiállitás. ?

Müvészet.1938.III.évf. 22.sz. 160.l.

MDK

Cser Jolán

szenteltviztartó

Uj Magy. Otthon kiáll. Iparm. Törs. 1940.

36 l.

MDK

Cser Jolán

kerámia munkával résztvett az alábbi kiállításon

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 247.l.

MDK

Cser Jolán

Anya gyermekével, kerámia

~~Normafa és Eötvös u. sarok, ker.~~

Felszabadult Ep. művészete. N.Szal. 1960.

MDK

Cser Jolán

Leányalak, kerámia

Felszabadult Bp. művészete. N.Szal. 1960.

MDK

Ober Jolán

Beányáink, kerémia

Polgárabadult Bp. műveszete. M.Szml. 1960.

M.D.K.

Cser Jolán

Kerámiáiról ir a "Mübarát" kiállitásával kapcsolatban közölt beszámoló.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1941 jan. 17-23.
IV. évf. 3. sz.

M.D.K.

Cser Jolán
keramikus

A balatonfüredi borpince belső kihép-
zés ében részt vett. — Lahóhai dísz
(repro)

P. Brestyánszky Ilona: Az új magyar épület kerámia 16l.
Művészet, 1961. február.

Cser Jolán
keramikus

M.D.K.

Terrahotta lapjairól.

Kozetka Sándor: Képzőművészeti alkotások Svotán.
Művészet, 1960. október – 16. lap.

M. D. K

CSER Jolán Herasmikus

Műtermés kibővítettik átalakítottak.

Dutka Maria: Megszésítve újjáépül a Százados úti művésztelen

Magyar Nemzet 1961. febr. 5. 9. l.

M.D.K.

Cser Iolán, keramikus

Kovács Margittal egyidőben indult el pályáján és művei már a 40-es évek kiállításain elismerésben részesültek. 1955-ben fűtőtestek borítására készített áttört csempelapjaival pályadíjat nyert.

Ilona Pataky-Brestyánszky: Moderne ungarische Keramik.
Bp.1961. Corvina, 54 old. 48 k.,köztük 8 sz.t.

45. old.

Cser Johán

Emlétre

P. Brestyánszky Ilona: Ipaművészet a Szovánosért

Budapest, 1970. nov. 18-20. l.

Cses Jolán

budapesti müveit említit, munkásságát méltatja:

P. Brestyánszky Ilona: Iparmüvészek a fővárosért. I. Kerámikusok. - Budapest, 1970. 11.sz. 18-20. l.

Cser Jolán kerámikus

a belső tereket igyekszik meghitten otthonossá varázsolni. Kicsiny műtermében levő munkái elsősorban a figurákban gondolkodó keramikusra vallanak.

— Nem csoda, hiszen itt, a telepen nőttem fel, mondhatnám, apám, Cser Károly szobrászműtermében. Igaz, gyermekkoromban a legnagyobb szenvedélyem a rajzolás volt, de vonzódtam a szobrászathoz is. Amikor jelentkeztem az iparművészeti főiskolára valami belső sugallatra, hirtelen döntöttem, s a kerámiaszakot választottam. Természetesen nem bántam meg. Ösztönöm nem tévedett. Apám hatását azonban soha nem tudtam megtagadni. Életében sokszor dolgoztunk együtt is. Egy-egy közös munkában apám szoborkompozícióihoz készítettem kerámiai elemeket. Egy közülük szerepel a Művészeti Lexikonban is. A „kerámia óratorony" valóban nagyszabású vállalkozás volt. Azonban a lexikon adataival ellentétben ez ideig nem került felállításra. De ami a leglényegesebb: gyerekkorom színhelye, a műterem, elkísért mind a mai napig.

A késő estébe hajlik az idő, amikor utolsó vendéglátómtól is búcsúzom. De a telep nem alszik. A műteremablakokból sugárzó fények messze világítanak.

Szombathelyi Ervin

M. D. K.

CSER Zolnay keramikus

Bp. 1938.

Csánki 1954. 59., 102., 116. l.

Cser Jolán

Művészet, 1941

V. évf. 37. sz. 10.

Gyűjteményes kiállítások a Műbarátban. /jelzett művekről./

MDK

B.Cser Jolán, keram.ip.müv.

A kiáll.-t rendezte:OMTI és a Magy Iparmüv. Orsz.Egyes.

"Magyarország" 1940 márc.16. 8.1.
Mária Valéria u. helys. -"Uj Magyar Otthon" Kiáll.

Cser Jolán

reliefje díszíti a XX. Gubacsi lakótelep épületét.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 13351

3921

MDK

Cser Jolán

Magy. Képirók Társ. kiáll. Szépművészet, 1941, 47-48 l.

Cser Jolán, keramikus

Művészek, tervezők, akik az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola beiratkozott növendékei voltak 1920 és 1944 közt
Cser Jolán kerámia szakon 54.old

Kemé Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparműv.Iskola/1880-1944/
oktatási rendszere és forrásai 37.old

Műv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. sp

M.D.K.

Cser József, fazekasmester

Baján dolgozott. A fazekascsalád alapitójának Cser Ferencnek/szül.1796/ az unokája, a Cser György fia. 102.o. 8.ábra.

J.István Erszébet: Sárközi népi cserépedények, 91.o.

Néprajzi Értesitő. A Néprajzi Múzeum Evkönyve. XLVI. 1964. Bpest. Akad Kiadó. Bp.

Cser Jópel

alkotóni dispítit azuj

balaton füredi pincét.

Cseresznyák István – Rácz Ernő:

szüret nézőben a Balaton

éjszki partján

Kisalföld 1463 szept. 2C

Der Vogel

allerlei singt das

Lieblingsthema poesi.

Unsere ewige Natur – Poesie

Ist unerschöpflich in Bilder

einfach poetisch

Neue Opus 1913 Juni 17

Cser József, cipészmester

--

A Pécsett müködött legjelentősebb kisiparosok adattára. 1878-ban szül. Tiszaföldváron. Üzemét 1905-ben alapitot ta. 2 segéd, 2 tanonc. Ipartestületi elöljáró volt 1905-ben a pécsi kiállitáson aranyérmet nyert. 164. old

1. Horváth Csilla: Mozaikok a pécsi Kisipar történeté-
ből az 1930-as években 149. old

A Jan. Pann. Múz. Évk. XIX. 1974. Pécs

Belloniné Cser

Jolán

laid Cser Jolán

alatt is.

adja elő.

— **Cser Károly és Belloniné Cser Jolán kiállításának meghosszabbítása.** A századosúti művésztelepen saját műtermükben rendezett szobrász- és kerámiai kiállítást a nagy látogatottságra való tekintettel január 2-ig meghosszabbították.

Pesti Napló

1937 dec. 28.

Cser Jolán

MEGNYILT CSER KÁROLY szobrászművész és leánya, *Belloniné Cser* Jolán keramikus gyüjteményes kiállitása. X., *Százados-ut 5.*

Uj Nemzedék

1937. dec. 22.

Csér Zoltán

keramikus

l.

Műbarát: III

1941. jan.

Guzsaly, berakott TV. 130.

Cser Iolán

Kerámia bonbonière-
se, repr.
a

MAGYAR IPARMUVESZET

1937. 12. l.

Lép

B. Cser Jolán

Keránikus

Magyar Építőművészet

1942. 163. l.

(Lakóház a Miasszonyunk-utján, képekkel)

A figurális ~~[illegible]~~ kerámia díszítés a ház bejáratánál fentitől

et másik templomából, a királyi
búcsút engedélyező pápai oklevél
öredék emlékezik a mai Városlőd
több rom a gönci pálos-kolostor-

at és képes ábrázolás siet segít-
stort Nagy Lajos egyik váráról,
negtámadták a bakonybéli apát
nt, a támadásban résztvett többek
erékgyártó, valamint az új lövöldi
az összes kőfaragók társaságában.
kifejezése érdekes, mert fínomabb
vág Bonfini adatával, aki a mária-
iknak szépségét dícséri.
le Nagy Lajos korának építészeté-
a miniatúrákon szereplő óbudai,
ermészethű ábrázolásait találjuk,
miniátor képzeletének alkotásai.
ban alig van eltérés, valamennyi
ait tükrözik. Sőt összevetve a kor-
abb, fejlettebb stádiumot képvisel-
aihoz az 50 r. lapnak a nagyváradi
László előtt épül a székesegyház.
z egyik munkás az északi hosszház
on díszített ablak már el is készült.
a kifaragott köveket a magasba,

Belloniné Cser Jolán

— **Karácsonyi kiállítás.** *Belloniné Cser* Jolán keramikus iparművésznő, a művésztelepen levő műtermében (Százados út 5.) karácsonyi vásárral egybekötött kerámiakiállítást rendezett. Kiállításra kerültek *Cser* Károly szobrászművész kisplasztikái is. A december 25-én bezáruló kiállítást naponta reggel 9 és este 8 között lehet megtekinteni.

Pesti Napló

1938 dec. 18.

megyva

Cser Jolán

keramikus

Cser Jolán iparművész, keramikus,
XIV. Jurisich Miklós-u. 12.
497-016

Bptávb 1940 szept.

a 1942. jan.

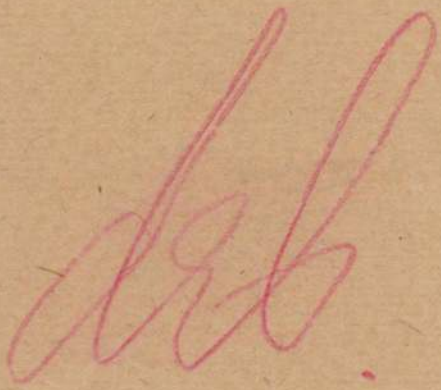

Cser Zoltán

Keramikus

Iparm.Isk.Évk.

1930-34. 39. l.

40. l. 45. l.

LIPOVNICKY
MÁRIA
IV. ÉVES
GRAFIKUS

ANÁR: HARANGHY JENŐ

Cser Jolán
keramikus
1929

	P	f	P	f
Einnisk	1930.	82.	l.	

Ypsu. Isk. Évk

Cser Jolán

Várák, kerámia

repr.

Független Kritika

1936. 4. sz.

				60
			24.	—
			15.	—
	ar. P		229.	60
			50.	—
	ar. P		279.	60

ıovember

~~[illegible]~~ 1. tól havi P 20. —

KRAUSZ LAJOS, VI. GR. ZICHY JENŐ-U. 20

Bellonine Cser Zoltán

keramikus

l.

MAGYAR IPARMUVESZET

1937. 2. l.

Az 1936. évi
kar. vásár

1 1

F F

Méret jó?

-12
1440

B. Cser Jolán

keramikus

írod

4 1

MAGYAR IPARMUVESZET

1938. 158. l. (Magyar kézművesipar a berlini kiállitáson.)

B. Cser Jolán

l.

u 1

MAGYAR IPARMUVESZET

1940-39. l.

Az Ig. M. Otthon kiállítói

Cser Jolán

ivód

Művészet. 1941. 37. sz

10. l. (Szűjtemeinyes kiállítások a Műbarátban.)

6 b. l.:

Kecskemé

G. hó (augusz')
megkaptuk a faktura érté
levelünkkel egyidőben ac

Cser Jolán

Cser Károly

Pest, Szerda, 1941 január 8

Két festő a „Műbarát" kiállításán

Basilides Sándor festményeiből és *Molnár* C. Pál fametszeteiből rendezett komoly színvonalú, érdekes kiállítást a *Műbarát* Mária Valéria-utcai helyiségében.

Basilides Sándor egyéni hangú, finom, lírai hangulatokban elmélyedő művész, akinek újabb képei teljes kiérettségében tükrözik alkotójuk kulturált tehetségét. Mély-szürke és rőt-barna színekbe hangolt, gondosan komponált figurálisai és tájképei ritka egységes művészi alapérzésről tanuskodnak. Legtöbbjük valami komoly, ünnepélyes áhitat nyugalmát sugározza. Különösen kiemelkedő darabjai a kollekciónak a *Keresztelő Szent János*, a *Fekvő alak*, a *Kettős arckép* és az *Utolsó vigasz*. *Molnár* C. Pál, az új magyar grafika egyik legkiválóbb mestere, egész sor pompás fametszettel köti le érdeklődésünket és vívja ki elismerésünket. A *Két sas*, a *Cyrano-sorozat* s a *Szent István-album* lapjai époly megkapóak, mint tudatosan primitív előadású *Szent Ferenc, Jézus megkeresztelése* és gyengéd szépségű *Madonnája*.

Cser Jolán színes kerámiái és *Cser* Károly kisebb plasztikai művei teszik teljessé a most megnyilt kiállítást.

—i.

Cser Jolán

Basilides Sándor

Pesti Hírlap

f.f. 1941, január 18

— **Kiállítás a Műbarátnál.** A Mária Valéria-utcai „Műbarát" első idei kiállításán Basilides Sándor uj képeit látjuk. Romantikus látásu, költői érzésü festő Basilides Sándor, akinek tehetsége, ezekkel a művészi sajátságaival inkább a meseillusztráció vagy a szinpadi díszlet világában bontakozhatnék ki teljesen, mint a festészetben, amely elsősorban festőiséget kiván és csak másodsorban a mondanivalók és eszközök költészetét. Egy-egy képe, például a „Pásztorlány", a „Havas fák", a „Gyerekek a hóban" finom, de ki nem elégitő festői hatást is kelt. Molnár C. Pál grafikai sorozata, ahol a mai élet pillanatfölvételeit adja a fametszet nehézkes technikájával és XV. századbeli formanyelvén, olyan, mintha egy modern társadalmi drámát középkori viseletben játszatna egy különködő rendező. Bibliai és allegórikus metszetei, elsősorban pedig a Cyrano-sorozat, annál mesteribbek. Cser Károly néhány elegáns kisplasztikáját, Cser Jolán pár finom kerámiáját mutatja be. **(f. j.)**

10
. Av. András
rot. Luther
g. 28. Terenc

6

N. k. 6 ó. 56 p. N. ny. 16 ó. 31 p.

HÉTFŐ
11
t. Márton pk.
Prot. Márton
g. 29. Anaszt.

3

Izr. 10. Seni bőjt

KEDD
12
at. Márton p.
Prot. Jónás
-g. 30. Zenób

4

SZERDA
13
at. Szaniszló
ot. Szaniszló
g. 31. Epimak

3

ÜTÖRTÖK
14
t. Jozafát vt.
ot. Klement.
g. 1. Nov.

4

Izr. 13. Khamisi bőjt

PÉNTEK
15
t. N. Albert
Prot. Lipót
g. 2. Acidin

3

ZOMBAT
16
t. Ödön pk.
rot. Ottmár
g. 3. Acepsz.

4

Izr. 15. S. Vajere

Cser Jolán

AVE MARIA

Cser Jolán kerámiája most megnyílt kiállításán

Pesti Napló képes mell.
1937 dec. 19. Vét

5 literen felül rendeléseket telefon hivásra is házhoz szállitok.

Demijonok és üvegek, betét ellenében kaphatók.

Promontori pezsgő:

Száraz
Fél édes
Édes

3 PENGŐ

Eredeti kisüstön főt kiskőrösi pálinkák.

B. Cser Zolán

keramikus.

l.

k 1

MAGYAR IPARMUVESZET

1940. 5 l.

Szablya J

A VII. Triennale

Czer Jolán Belloniné;

Keramikus; st.

G. K. szobrász leánya – 1929

37. a bpesti iparmuvészeti iskolában tanult. (Orbánszutalnál) Sürür szerepelt az Iparm. Társ. kiállításain s 1938. az I. Iparmuvészeti Tárlaton s a berlini m. kézmuipari s kiállításon s ugyanez év karácsonyán munkeiből munterem kiállítást rendezett

1940 a milanói triomalen vett rész

figuráiból keramia csillargaiból, vallása tárgyakaracsonyán munkeiből reliefjeiből, gyümölcsös tálai, hamutartóiból

1941 jan a Mubarát szerepelt.

1943 a Kassai iparmuvészeti kiállításon Cztusiérmet nyert.

1952. I. M. Iparm. kiállításon kiállított Pekárytól fervezett keramiák tivitolében részt vett.

h.államtitkár.-

Cser ~~Karoly~~ Jolán

szobrász

és leánya

Cser Jolán

keramikus

Koll. kiáll. Műbarát

Ujság. 1941. jan. 10.

(e. a.: A Műbarát-szalon harmadik kiállítása.)

Krakó látképe III. 112.

Cser Jolán
~~Károly~~

Cser Károly és leánya, *Cser* Jolán sikerült csoportkompozíciókkal egészítik ki a kiállítást. Cser Károly kisméretű, erőteljes szobrain sok a lendület és a jól elkapott mozgás (Menekülő, Táncolók), míg Cser Jolán kerámiái hangulatos színösszeállítású, változatos tehnikájú kecses figurák és domborművek. R. Sz. I.

Kiállítások.
Uj Magyarság
1941. január 10.

Cser Jolán

l.

Szépművészet

1941. 48. l.

(Za: A Munkaráť)

Belloninné Cser Jolán

Nemzeti Újság Képes melléklete 1938. január 9.

Belloninné Cser Jolán karácsonyi kiállításáról

TELEFONPÓZNA A HŐBAN
— Nem látja kérem, hogy foglalt a vonal?

ALFRED

FŰSZER CSEMEGE

BUDAPEST, XI.,
Horthy Miklós út 54.
Telefon: 25-98-94.

Naponta friss pörkölt kávé

Gyógysonka és finom felvágottak

Saját vaj és csemegeáruk

A Times elismeri a szuezi és dsibuti olasz követelések jogosságát

London, december 17.

A *Times* cikket közöl, amelyben *elismeri, hogy a Szuezzel és Dsibutival kapcsolatos olasz panaszok jogosultak.* Kiemeli a *Times*, hogy a Szuezi csatorna Társaság igen magas díjakat és hatalmas kedvezményeket élvez és megállapítja, hogy a csatorna forgalmában második helyet elfoglaló Olaszország részvétele a társaság vezetésében *nagyon indokolt volna.*

Az Addisz-Abebából Dsibutiba vezető vasútvonal ügyében azt írja a Times, hogy *a francia monopólium erősen akadályozza az olasz császárság fejlődését* és bizonyára volna módja *olyan új megállapodás létesítésének,* amely kiküszöbölheti az ellentéteket és alkalmazkodnék az új szükségletekhez.

A lap kijelenti, hogy *a Tunisz, Korzika és Nizza ügyében emelt olasz területi követeléseket vissza kell utasítani,* de az olyan kérdéseket, mint Szuez és Dsibuti, *nyiltan le kell tárgyalni és meg kell oldani.*

A *Daily Telegraph* hosszú cikkben emeli ki Tunisz stratégiai fontosságát a Földközi tenger szempontjából és hangsúlyozza, hogy a modern Tunisz *az olaszok műve.*

Bellonine Cser Jolán kerámiái

B. *Cser* Jolán, a fiatal iparművésznő karácsonyi vásárkiállításon mutatja be X., Százados út 5. szám alatti műtermében egyévi munkájának termését. Gazdag anyagának minden darabja a komoly iparművészeti törekvések jegyében készült. Változatos formájú, ötletes darabjai, kerámia csillárai, vallásos tárgyú reliefjei, terrakotta Betlehemjei, gyümölcsös tálai, hamutartói kedves színt visznek a lakásba. Célszerűek, érezni bennük a biztos mintázási készséget, a munka őszinte játékos örömét és a tehetséges keramikusnő egyéniségét, mely minden kerámiáját finom tájjal és kedves ötletekkel tarkítja. (d)

A fővárosi alkalmazottak karácsonyi segélye

Szendy Károly polgármester rendeletet adott ki a fővárosi alkalmazottak karácsonyi segélye ügyében. A polgármesternek az volt a célja, hogy *a sokgyerekes kistisztviselők részesüljenek aránylag nagyobb segélyben, azért a fizetések 10—15 százaléka mellett a családi pótlék ötven százalékát is kifizetik karácsonyra.*

Intézkedett a polgármester, ha marad fedezet, akkor a községi háztartás terhére alkalmazott munkások, fűtők és a kórházi ideiglenes személyzet tagjai gyerekeik után *5 pengős külön karácsonyi segélyt kapjanak a rendesen felül.* A férjes asszonyok csak *bizonyos megszorítások mellett* részesülnek karácsonyi segélyben.

Látcsövek, fotókészülékek, szemüvegek,
barométerek és hőmérők a legjobb kivitelben

Calderoni és Társa
látszerészeknél, Budapest, V. ker. Vörösmarty-tér 1. (Haas-palota)

Hétfőn ¾10-kor érkezik Budapestre Ciano olasz külügyminiszter

Ciano 3 napjának programja

Mint tegnapi számunkban már jeleztük, gróf *Ciano* olasz külügyminiszter *hétfőn érkezik Budapestre,* hogy eleget tegyen a kormányzó meghívásának. Hétfőn reggel háromnegyed kilenc órakor a külügyminiszter *Székesfehérvárra* érkezik, ahol ünnepélyesen fogadják, *háromnegyed tízkor pedig a budapesti déli pályaudvarra* fut be vonata. Itt a kormányzó képviseletében *Jány Gusztáv gyalogsági tábornok, a kormányzó katonai irodájának* főnöke fogadja az olasz külügyminisztert. A fogadáson megjelenik gróf *Csáky* István külügyminiszter, gróf *Teleki* Pál vallás- és közoktatásügyi miniszter, továbbá a politikai élet számos előkelősége.

Hétfőn délelőtt Ciano gróf megkoszorúzza a hősök emlékművét, majd *Imrédy* Béla miniszterelnöknél és *Csáky* István gróf külügyminiszternél tesz látogatást. Hétfőn délben *Horthy Miklós kormányzó kihallgatáson fogadja* Ciano gróf külügyminisztert, majd a kihallgatás után *villásreggelire* látja vendégül.

Hétfőn este félkilenckor *Imrédy Béla miniszterelnök ad dinét* az olasz külügyminiszter tiszteletére. A dinét *fogadás* követi a miniszterelnökségen.

Gróf Ciano olasz külügyminiszter a kormányzó vendégeként *két vadászaton vesz részt.* Kedden *Gödöllőn,* szerdán pedig *Mezőhegyesen* lesz a vadászat.

Gróf Ciano budapesti tartózkodása alkalmával *kedden délután az olasz kolónia tisztelgését fogadja,* kedden este pedig *gróf Csáky István látja vendégül* olasz kollegáját a Park Klubban.

Gróf Ciano szerdán a mezőhegyesi vadászat után este tér vissza Budapestre, majd *csütörtök reggel elutazik a fővárosból.*

„A magyar nép iránti szociális szeretet töltsön el mindnyájunkat"

Vitéz Lukács Béla földmívelésügyi államtitkár elfoglalta hivatalát

Vitéz *Lukács* Béla földmívelésügyi államtitkárt hivatalbalépése alkalmából ma délelőtt a minisztérium tisztviselői kara testületileg üdvözölte. A minisztérium tanácstermében összegyűlt tisztviselői kar nevében *Péchy* Tibor államtitkár üdvözölte meleg szavakkal a földmívelésügyi miniszternek most kinevezett legelső munkatársát, akit a tisztviselői kar szeretetéről és ragaszkodásáról biztosított.

— Tudjuk, — mondotta többek között Péchy államtitkár — hogy Méltóságod mint az agráreszmék lelkes és bátor katonája, minden alkalommal síkraszállt a magyar föld, a magyar gazda érdekében és hogy minden tettének a magyar keresztény gondolat volt az irányítója. A földmívelésügyi minisztérium tisztikara is ugyanerre a két eszmére építette fel eddigi munkásságát és ezen az alapon kívánja folytatni tevékenységét a jövőben is. Örömmel állapíthatjuk meg tehát, hogy a Méltóságod által és a tisztviselők által vallott felfogás között teljes összhang van, amely a legbiztosabb záloga annak, hogy jövő együttműködésünk sikeres és eredményes lesz.

Vitéz *Lukács* Béla államtitkár válaszában megköszönte az üdvözlést és a megígért támogatást.

— Számíthattam erre azért is, — mondotta azután — mert a kiindulási alap nálunk közös. Mint vármegyei tisztviselő kezdtem a pályámat és így mint tisztviselők közel érezhettek engem magatokhoz.

— Én ebbe az épületbe *nem vezérkedni jöttem,* tehát külön programom nem lehet. Egyetlenegy feladatom az, hogy szolgáljam miniszteremnek a programját, hogy minden erővel, becsületes törekvéssel és önzetlen szándékkal, az Uristentől kapott szerény képességeimmel elősegíteni törekedjem annak megvalósítását. Ebben minden körülmények között őszinte *egyenesség fog vezérelni,* mert hiszen a bizalomteljes kitüntetés kötelez arra, hogy a miniszter úr törekvéseit hűséggel és becsülettel szolgáljam.

— Miniszteremnek, mint a kormánynak is, programja az, hogy *a szociálisabb, keresztényebb és magyarabb Magyarországot építsük meg* és ebben az építő munkában a magam részéről teljes mértékben és töretlen erővel állok rendelkezésre. A *magyar föld népe kell, hogy dominálljon,* mert hiszen országunk agrártöbbségű ország. Tehát kétségtelen, hogy ebben a minisztériumban, amely a magyar föld ügyeit intézi és rendezi, kell, hogy *a magyar nép iránti szociális szeretet töltsön el mindnyájunkat.* Meg vagyok róla győződve, hogy a közös és egymásiránti bizalommal telített munkában célunkat el is fogjuk érni és hatékonyan fogjuk előmozdítani a boldogabb magyar jövőt.

A nagy tapssal és éljenzéssel fogadott beszéd után vitéz Lukács Béla államtitkár sorra kezet fogott a tisztviselőkkel, akikkel hosszasan elbeszélgetett.

x **A farsang gondtalan vidámsága** tobzódik az új »Arizona Folies«-ben, melynek Lambeth Walk jelenetében a népszerű kis elefánt bébi is vidáman ropja az új táncot. A kölyök-elefánt az orrmányát lendíti magasba a Lambeth Walk »Hoi!« csatakiáltására. Szerdán, december 21-én lesz Rozsnyaiék új revűjének premierje.

DOXA a közismert jó svájci óra
Karácsonyra DOXA órát vegyen!
Az ólomplombára ügyeljen!

NEHÉZ VOLT IGY...

de így gyerekjáték
Standard Super Super a rádiók rádiója

A 27 éve fennálló
BODNÁR
ceg az 1938-39 évi **RÁDIÓ** újdonságokat díjtalanul bemutatja. Árjegyzék ingyen
Részlet a Csere — Vilmos császár út 60

Szakszerűen bemutatja
HOFFMANN RÁDIÓ
V., Szent István körút 19. Tel.: 120-531.

Hetvenéves korában meghalt Szikla Adolf, az Operaház nyugalmazott karnagya

Szikla Adolf, az Operaház nyugalmazott karnagya az éjjel rövid szenvedés után meghalt. 1868-ban született bécsi zenészcsaládból. Az édesapjánál tanult, majd 23 esztendős korában a bécsi zenede karmesteri szakán vizsgázott.

Azonnal szerződtették a budapesti Operaházhoz korrepetitornak. Egy esztendő mulva a »Hazánk« című opera vezénylésével olyan sikert aratott, hogy kinevezték karmesternek. Hosszú évtizedekig működött dalszínházunkban, ahol később a karnagyi rangot is megkapta.

Híres beugró dirigens volt, aki több mint 40 operát tudott kívülről vezényelni. Több önálló balettet komponált, közte a »*Törpe gránátos*« és a »*Magyar táncegyveleg*«-et. Temetéséről még nem történt intézkedés.

x **Karácsony ünnepére** gond kieszelnünk, hogy mi legyen az az ajándék, amely nem jelent nekünk nagy megterhelést és mégis örömöt okoz a megajándékozottnak. Nem kell mást tennünk, mint bemenni megszokott törzs-trafikunkba a művészi csomagolású, pompás ízű és aromájú karácsonyi füstölnivalókért, legelsősorban a már neve folytán is szívünkhöz legközelebb álló ujdonságért, a Felvidék-cigarettáért.

MAGYARORSZÁG kirakata

Leggyorsabb vacsora
Nagy és Eichner konzerv!

Legszebb ajándék
Amazon
melltartó vagy gumifűző
lakkozott bridzsdobozban

KARÁCSONYRA HEGEDÜS NYAKKENDŐT

Legcélszerűbb karácsonyi ajándékok
leszállított árakon
Rosenstein M.
bőrdíszműáru cégnél
IV., Apponyi tér 5

Legolcsóbban vásárol a KIRÁLY-UTCAI üzletekben

Siessen mielőtt a hó leesik
hó- és sárcipő szükségletét beszerezni, hogy idén készült szép, hibátlan árut kapjon. Óriási választék Tretorn és Wimpassing márkájú gumicipőkből
Müncheng rätzinél
Kossuth Lajos-utca 15.

Nincs más autó, mely az angol
AUSTIN

kis üzemben tartási anyagminőségi, tartósági
REKORDJÁT megdönteni.
Vezérképviselet:
BRUCK Tavaszmező u. Telefon: 137-027 22/a

Karácsonyra!
arany- ezüst- ékszerek,
svájci órák
a 60 éve fennálló
Kleinberger
cégnél, IV., V. ci-utca 10

Behár Vitáli
keleti szőnyegkereskedő
Saját készítésű magyar perzsák
Valódi keleti szőnyegek kivételesen olcsó árakon
IV, Szervita-tér 6

Minden áramra alkalmazható az ú
NEONIT
transzparens, korszerű, tökeletes, olcso
világítóreklám
Kérje bemutatását a
Favorit
Reklám és Cégtáblafestő Vállalat
Telefon 117-972

Ritka antik bútorok, fayence- és porcellán-gyüjtemény
és egyéb értékálló antik és dísztárgyak, karácsonyi és újévi ajándékoknak alkalmasak, mérsékelt áron, csakis magánosoknak eladók naponta d. e. tiztől estig (vasárnap is).
Városmajor-utca 42., I. 9.

Szobák
reggelivel, havi és napi fizetéssel
olcsó árak!
Központi fütéssel, hideg-melegvíz
Felvidéki tal álkozóhelye
József főherceg szálló
Baross tér 2.

Őrizetbe vett a rendőrség egy sikkasztó vállalati igazgatót

Fülöp Gyula 43 éves vállalati igazgatót, a Frux gazdasági szövetkezet egyik főnökét a főkapitányságon ma délelőtt *őrizetbe vették*. Fülöpöt *Grausz* Sándor terménybizományos jelentette fel, aki üzleti összeköttetésben állott vele. A feljelentés szerint a Grausznak járó összegből Fülöp *megállapodás nélkül felvett 7145 pengőt.*

A rendőrség megállapította, hogy a vállalati igazgató külföldre akart szökni. Már útlevelét is megváltotta. Délután döntenek sorsáról.

A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetenként legalább egyszer a természetes »Ferenc József« keserűvízzel — reggel éhgyomorra egy pohárral — alaposan kitisztítja. Kérdezze meg orvosát.

Hácha cseh-szlovák elnök karácsonykor a Tátrában találkozik Moscicki lengyel elnökkel

Pozsony, december 17.

Az Esti Ujság úgy értesül, hogy dr. Hácha, a cseh-szlovák köztársaság elnöke, a karácsonyi ünnepek után Pozsonyba jön, majd ellátogat Szlovákia más nagyobb városaiba is. A látogatás célja az, hogy személyesen is megismerje Szlovákiát és közvetlen tárgyalásokat kezdjen Szlovákia vezető férfiaival. Az elnök a karácsonyt a Tátrában tölti, ahol állítólag találkozik a lengyel köztársasági elnökkel.

Prágai „rémhírek" Szlovákiáról

A *Slovak* ma gúnyos hangú, hosszabb cikkben ismerteti azokat a prágai rémhíreket, amelyeket *a cseh fővárosban Szlovákiáról* terjesztenek. A hírek szerint a szlovákok nap-nap után szörnyűségeket követnek el a csehekkel szemben. A szlovák katonák agyonlövik cseh bajtársaikat, a cseh diákokat és egyetemi tanárokat üldözik, lövöldöznek rájuk, sőt egy cseh tanárt agyon is lőttek.

Ezeknek a híreknek éppen az ellenkezője igaz — folytatja a Slovák. Sok cseh egyetemi tanár közül olyanok, akiket legnagyobb kártevőinknek tartunk, még mindig nyugodtan ülnek Pozsonyban, felveszik fizetésüket, rendszeresen járnak kávéházakba és *mindenki előtt gyalázzák az új szlovák rezsimet.* Félnek, hogyha visszakerülnek Csehországba, szemrehányások fogják őket érni a szlovák politikai helyzet alakulásáért és ezért már jóelőre igyekeznek a cseh ügy mártírjaként magukat feltolni és *borzalmas meséket költenek, hogy szánalmat keltsenek maguk iránt.*

x Kelemen Lajos kir. törvényszéki hites autom.obil-, motor- és traktorszakértő irodáját I., Bernáth Géza ucca 25. szám alá helyezte át. Telefon: 15—15—21.

A legszebb karácsonyi ajándék az életbiztosítási kötvény, mely megóvja szeretteinket a gondtól és nélkülözésektől.

Az Est–IBUSz karácsonyi társasutazása a Tátrába

1938 december 25–1939 január 2

M. N. B. 1127. sz. eng.

Részvételi díjak: I. kategória **188** P
II kategória **169** P
III. kategória **132** P

Szállodák:

I. kat. Ótátrafüreden:	Grand Hotel Höpiner Ház Tatra Szanatórium
Újtátrafüreden:	Palace szálloda
Tátraszéplakon:	Guhr Szanatórium új része
Tátralomnicon:	Praha szálloda
II. kat. Matlárháznán	Esplanade szálloda
Tátralomnicon	Lomnic és Praha szálloda
Tátraszéplakon	Guhr Szanatórium
Újcsorbato:	Méry-telep
III. kat. Tátraszéplak:	Fürdőház (Guhr) és Tátraotthon
Fehérvíz:	Pavencsárház

Tudnivalók: Az utazáshoz Cseh-Szlovákiára is érvényes útlevél vagy ennek hiányában *rendőrségi igazolójegy, MÁV arcképes igazolvány, illetve más hatóságok által kiállított személyazonossági arcképes igazolvány* szükséges útlevél nélkül, csakis a Budapest rendőri területén lakók utazhatnak 2. o. vagy ó utazás esetén ráfizetés 14 pengő. Egyágyas szoba igény ése eseten (korlátolt számban) ráfizetes 8 pengő.

Jelentkezési határidő 1938 december 20.

Jelentkezés:

Az Est Utazási es Menetjegyirodája, Budapest, VII., Erzsébet körút 18–20
es
IBUSz–MÁV Hiv. Menetjegyiroda V., Vigadó tér 2.

J. HUIZINGA
A KÖZÉPKOR ALKONYA
A nagy holland tudós világhírű könyve
Az Európai Kultúra Története sorozatban
EDDIG MEGJELENT
CRETA ÉS A GÖRÖG KULTÚRA
L. HOMO A RÓMAI KULTÚRA
SIR GALÁHAD BIZÁNC
CH. DAWSON EURÓPA SZÜLETÉSE
EGY EGY KÖTET ÁRA 6.— P ATHENAEUM

MDK.

Cser Jolán, kerám.

Iparm. Isk. Évk. 1934–36.

43.1.

Cser Jolán

fazekas, Cser Károly (1888-1965) szobrász leánya.

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.

334 l 58 l

Eser Jolán

keramikus, a Százados úti művész-
telepen él.

Selmeczi Toth János: A Százados úti művésztelep

Népművelés 1968/8 41old.

Cser J.

Cser J
BUDAPEST
1938.

keramikus jege.

P. Breslyeinsky Ilona,
Ismerd meg a kerámiát, Bp. 966, 232 l.

Cser Károly MDK

Nyilazó férfi, szobormü

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Cser Károly MDK

Női akt, gipsz

Mücsarnok 1917-18 téli tárlat

MDK

Ősser Károly MDK

Férfiarckép, szobor

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

C̆er Károly

MDK

A gladiator, szobormü

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Cser Károly MDK

Arcképtanulmány, szobormü

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Cser Károly MDK

Női akttanulmány, szobormü

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Cser Károly

Sebesült, gipsz

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Cser Károly

NDK

Fürdöző, terrakotta

Műcsarnok 1936. okt.-nov.
A nő a művészetben kiáll.

Cser Károly MDK

Térdeplő, gipsz

Műcsarnok 1936.okt.-nov.
A nő a művészetben kiáll.

MDK

Cser Kásoly, szobrász

Menekülö. Kerámia.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll.1940.II-III
Kat. 2e.1.

MDK

Cser Károly, szobrász

Mityu. Gipsz.

Műcs.-OMKT.-" A gyermek a művészetben" kiáll.1940.II.-III
Kat.13.1.

MDK

Cser Károly, szobrász

Leányom. Gipsz.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll.194o.II.-III
Kat. 19.1.

MTK

Cser Károly, szobrász

Fájdalom. Szobor, ruskicai márv. Jelz. "Cser K."

Nemz.Szal.Műv.Egy.-Szálfv.Kpt.és Tört.Muz.új szerzeményei 1936/38. 1939.máj.-jun. Kat.

MDK

Cser Károly, szobrász.

Fürdö után. Terrakotta. Gipsz.

Mücsarnok. IV.Képzömüv.kiáll. "A Magyar Müvészetért".
1943 máj.16-30. Kat. 9.1.

MDK

Cser Károly, szobrász

Romeltakarítók. Bronz.

Műcsarnok.-I.Magyar Képzőművészeti Kiállitás. 1950 aug.
Kat. 11.1.

Cser Károly MDK

Ülő nő, bronz

Műcsarnok 1936. máj.-jun. Jub. kiáll.

Cser Károly MDK

Flóra, gipsz

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

MDK

Cser Károly

Leányom

Magyar Nemzeti Művészet 1938.4.sz.
64.l.

Cser Károly MDK

Leánykafej, gipsz

Műcsarnok 1934 dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Cser Károly MDK

Fürdés után, gipsz

Műcsarnok 1934 dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Cser Károly szobrász

Fürdés után

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

Cser Károly szobrász

Leánykafej

Jubileumi kiállítás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

CSER KÁROLY

Leányom. Terrakotta.

KMTárs. 1938. őszi tárl. 17.oldal

Cser Károly szobrász

Fürdőző

"A nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok

Cser Károly szobrász

Térdeplő

"A nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok

MDK

Cser Károly

A sebesült. Szobormű.

Képzőm. Társ. 1912/13. téli kiáll. 56.1.

MDK

Cser Károly

A sebesült. Szobormű.

Képzőm. Társ. 1912/13. téli kiáll. 56.l.

MDK

Cser Károly

Ülő nő. Bronz.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936.máj-jun. 12.1.

MDK

Cser Károly

Flóra. Patinázott gipsz.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 16.1.

Cser Károly.

"Anyaság" gipsz

Képzőművészek Uj Társasága/kiállitás a Nemzeti Szalónban 1938 október 3o-november 13/ katalógus

Cser Károly MDK

Szent István, gipsz

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

Cser Károly [redacted]

Ülő női akt, bronz

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállítása

Cser Károly MDK

Haját igazitó nő, bronz

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

Cser Károly MDK

Dr. Major Emil arcmása, bronz

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

MDK

Cser Károly MDK

Leányom, terrakotta

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Cher Léroly

Léroy, terrakotta

Cser Károly MDK

Pihenő, gipsz

Mücsarnok 1938 Őszi tárlat

Czer Károly

a nemzeti kiállításon az állam vásárolt

tőle.

Nu 1933. V. 14.

Cser Károly

Magyar képirók kiállításain a Nemzeti Szalonban szobrai szerepeltek.

NM. 93h. III. 18.

Cser Károly

Alkotása szerepel a Szépmüv.Muz. új szerzemé-
nyeinek kiállitásán.

Est, 934.VI.17.

Dear Mr. [illegible]

[illegible] received a telegram. It mentions [illegible]

Sat. 5th. VI. 17.

Cser Károly

szobrász

Téli Tárlat - Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Pesti Hirlap
1934.I.14.

Cser Károly
szobrász

Téli Tárlat - Mücsarnokban - szoborral szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.13.

Cser Károly

Csoportkiállításon szerepelt a Tamás Galériában.

dO 1935. I. 20.

Cser Károly szobrász

Szerepel a Pátria Club kiáll.-án.

N.U.934.XII.20.

Cser Károly

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PSL 1927. IV. 2.

Czer Károly

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

Újság 1926. X. 24.

Cser Károly

szobrász

KUT Képzőművészek Uj Társasága kiállitása - Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel. Kisplasztikai bi-sérletei után most nagy arányu stilusos hangulatszépségeket adó szoborkompozíciókat állít ki.

Nemzeti Ujság
1929.I.6.

Csere Károly

szobrász

Képzőművészek Új Társasága kiállítása - Nemzeti Szalonban - szobrával szerepel.

Magyarság
1929.I.6.

Csar Károly

Magyar Képirók kiállításán a Nemzeti Szalonban komoly elmélyedésü szobrai szerepeltek.

EK. 934.III.18.

Cser Károly

Magyar Képírók Társasága kiállításán a Nemzeti Szalonban plasztikai műveivel szerepelt.

MH. 93H. III. 18.

Cser Károly

"Magyar képírók" kiállításán a Nemzeti Szalonban szobraival szerepelt.

MO.934.III.18.

Cser Károly

Szerepelt a KUT és UME közös táslatán

PH 1932. XI. 6.

Cser Károly

Szerepelt a KUT és UME közös tárlatán.

BH 1932. XI. 6.

Cser Károly

Szobormüvével szerepel a Szépmüv.Muz.új szerzeményeinek kiállitásán.

M.934.VI.16.

MDK

Cser Károly

Ars Hung. 1. kiáll. Uj Magyarság, 1940.
dec. 21.

MDK

Cser Károly

-io.: Téli tárlat a Műcsarnokban. Pesti Napló 1939. jan. 31.

Iser Károly

Kiállít

17. 1935. I. 20.

Cser Károl

Kiállít

Pst. 1942. IV. 22

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gy
Megrendelés esetén az összeg MNB 1
ciós Központ számlaszámára utalandó
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület építészeti állagának a t

Cser Károly

1.

Szépmüvèszet

1943. 94. l

a Gábor Áron szobor bizottság

III. díj

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Cser Károly

a sepsiszentgyörgyi Gábor Áron szobor pályázaton 1000 P-ös díjat nyert.

Esti Magyarország

1943. ápr. 5. (A Gábor Áron szoborpályázat eredménye.)

Cser Károly

Tanulmány

repr.

Rát Str. 236. l.

Przemysl és

Gróf Tisza István

(pályamunka

Repr. u. 237. l.

239

archéppel és

Uperrel

BUDAPEST
49 XI

MDK

Cser Károly

dijat nyert a sepsiszentgyörgyi Gábor Áron-szoborpályázaton

Pesti Hirlap 1943. ápr. 6.

Cser Károly

Részt vett a Przemysl védelménél hősi halált halt magyar katonák emlékére kitűzött emlékmű pályázaton

P.H.93o.III.7.

Cser Károly

szobrász

A Tisza István gróf szoborpályázatára beküldöttt
pályamuvét.-

Magyarság
1929. VI.5.

Cser Károly

szobrász

A Tisza szobor-pályázatra benyujtott pályaműve említésre méltó.-

Nemzeti Ujság
1929.VI.16.

Cser Kárly

szobrász

A Tisza István gróf szoborpályázatra beküldötte pályamunkát.-

Nemzeti Ujság
1929.VI.6.

MDK

Cser Károly, szobrászm.

az önkent pályázott művészek közé tartozik,
s számára a bizottság jutalmat javasolt.

Zala György és Urbán Antal nyerte meg a Tisze- szoborpályázatot. Pesti Hirlap. 1929. jun.15. 11.1.

Cser Károly

szobrász

A Tisza-szoborpályázat felülbíráló bizottsága pályaművét, amelyet felhívás nélkül nyujtott be, jutalomra javasolta a szoborbizottságnak.-

Nemzeti Ujság
1929.VI.15.

Cser Károly

szobrász

Tisza István szobor pályamüvek kiállitása - Müosarnokban - tervével szerepel, Pál Hugó építésszel együttesen. Pályamüve Tisza Istvánt pulgári mokában kezeste el szépen mintázott rainbolikus csoportozatban, mely az elmulást illeti.

Pesti Hirlap
1929.VI.16.

Csez Károly

szobrász

Tisza- szobor pályazüve.: A parlamenti utcák tisztáját rozsakezet elénk állítani. Pál Hugóval alkotva komposiciója fogalmat érdemel.

Budapesti Hirlap
1929.VI.16.

Csiki Károly

szobrász

A Tisza-szoborpályázat felülbíráló bizottsága a felhívás nélkül beküldött pályaművét jutalomban részesítésre javasolta a szoborbizottságnak.

Pesti Hirlap
1929.VI.15.

Csex Károly

szobrász

A Tisza István gróf szobrára benyujtott tervezeteket felülbiráló bizottság az önként pályázott művész részére jutalmazást javasolt a szoborbizottsághoz benyujtott pályaművéért.-

Magyarság
1929.VI.15.

Cser Károly

szobrász

fiszs-szobor tervei - Műcsarnokban - pályaművét benyujtotta. Részleté ben hoz komoly értéket, de egészében a konvenció hatalmasodik el rajta, ahogy megjeleniti a főalakot. Figyelemreméltó, modernebb alkotásra törekvő darab vasba, de a szerencsétlen architektonikus kiképzés mindet a szomszomja —

Pesti Napló
1939.VI.15.

MDK

Cser Károly

Terve, a gróf Tisza István emlékszobor pályázaton.

(gy.): A gróf Tisza István emlékszobor pályázat.

Képzőművészet, 1929. 21.sz. 143.lap

— 2. — M. D. K.

CSER Károly szobrász

Huszár gál

Leányka fej

Menekülő

Szent István

Táncolók

ülő nő

M. N. Galéria ánagjegyzéke I/a r.

Bp. 1959. 49-51. l.

Cser Károly MDK

Leányfej, repr.

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Oscar Károly

Debrecen, repr.

-1.- M.D.K.

CSER Károly szobrász

1880 –

Angyali üdvözlet

Anya gyermekével

Anyaság

Faun és Nimfa

Fájdalom

A győztes (1911.)

A M.N. Galéria állagjegyzéke I/a r.

Bp. 1959. 48-49. l. ./.

MDK

Cser Károly, szobrász.

Fésülködö,	bronz
Angyali üdvözlet,	terrakotta plak.

Ocsvai Áruház IV. képzőművészeti bemutatója. 1941.
Kat.

MDK

Csér Káeoly

Menekülő

Ars Hungaria kiáll. 1940.

Csér Károly, szobrászm. MDK

82. Fésülködő. Bronz.

84. Táncoló. Bronz.

V.Nemzeti Képzőm.Kiáll. 1939. Kassa. Kat. 8.1.

MDK

Cser Károly

Fauncsoport, gipsz

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.

26 l.

M.D.K.

Cser Károly

"Angyali üdvözlet" c. müvének repr.-ját bemutatája a lap az "Alkotás Müvészház" kiállitásáról. A müvészek helyiséget béreltek, ahol alkotásaikat bemutathatják minden külső befolyástól mentesen, mint azt Csemiczky: "Kiállitás-szövetkezeti alapon" cimmel elmondja.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. nov. 13-19
V. évf. 46. sz.

MDK

Cser Károly

Pihenő, repr.

Magyar Nemzeti Művészet 1938. 5. sz. 92.1.

Cser Károly

* **Műteremkiállítások.** Cser Károly szobrászművész és Cser Jolán, a neves keramikus műtermükben karácsonyi vásárral egybekötött kiállítást rendeznek. A kiállítás megtekinthető minden nap (Százados-út 5, művésztelep) reggel 8 órától este 9 óráig. — Kiss Farkas Imre táj- és portréfestő közel kétszáz darab akvarell- és olajfestményéből kiállítást rendez műtermében (Teréz-körút 56, IV. emelet). Kiállítása reggel 9 órától van nyitva.

Uj M. 937 XII 18

Uj Magyarság

CSER KÁROLY /

budapesti szobrászművész
ő készítette az első világháború utcán
Váccott felállított hábrús emlékműsvét,
mely ma két részben látható: a három
főalak a fehérek Templomának oldalánál
áll, az oroszlános férfi pedig a Damja-
nich-téren.

Pest Mezei Hírlap (Váci Napló)
1968. nov. 30.

/4

Cser Károly

Szód

Ujság. 1930. ápr. 11.

(c. a.: A Lechner Ödön szoborpályázat.)

ann (orum) LX Ti(berius) Cl
e Domaszewszkyra hivatkozva
urgiumba lokalizálta és ebben
3 és 10258 alatti inskripciókra
Dálya — Commacum (Sotin)
.[60])
egy háromszögű kereten belül

melyen magas reliefben ki-
rhetők fel.
lékeknek a románkori épület-
elhasználására a bátmonostori
lre hajló apostol között trónoló
nonkép hátlapján felirat nyomai
umra akartak következtetni.
al az állítással, hogy a feliratban
incumban, még nincsen kellően
séget később még Belgrádban
Paulovics István barátom volt
eltehető, hogy ezt a darabot,
agos felhasználási helye az egy-

Cser Károly

P.H.930.IV.11.

A Lechner-szoborpályázat.

A szoborpályázat nem hozott teljesen kész eredményeket, nem adott egy Fadruszt a nemzetnek, mert a mai szobrásznemzedék általánosságban nincs tisztában a monumentális feladat titkos törvényeivel. A monumentális szobor elsősorban egységbenlátás, egynézet, szigoru és zárt vonalhatás, mely a formákat a levegőtérből kivágja és megőrzi. Ezen a szigoru és egységes vonalhatáson belül tiszta plasztikus mozdulatot adjon a művész, azaz egy állandó és tartós érzést, mely magasztos, fenségesen nyugodt hatást keltsen.

A monumentális alkotás e titkos törvényszerüségét a Lechner-pályázat egyetlen résztvevője se ösmerte fel. Sem nagy szemmel látott formákkal, sem távolsági képpel sikszerü elképzelésben, sem nagy, nyugodt és megkapó hatásokkal nem találkozunk, s ilykép monumentális alkotást nem látunk.

Azonkivül kevesen vették számba az adott teret, melynél Strobl Jókai-szobra a pendant, amellyel számolnia kell a pályázónak, akár mint szemközti felállitással, akár mint tömeghatással. Egyik másik gondolt reá, de sikertelenül. Igy esett, hogy a művészek általában romantikusan intim elképzelésekkel jöttek, melyek talán kis méretben, zárt helyen kedves elgondolások, de az adott szabad téren minden monumentalitást nélkülöznek.

Ha már monumentális elképzelést nem kapunk, találunk-e a pályázók között közvetlenséget és nemes vonalvezetést?

Kétségtelenül legjobban megközeliti ezt az értéket *Farkas Béla* egyik pályaműve. Az alak elgondolkozva ül és fökonturja szilárdan fogja össze a formákat. Csak a keresztbe vetett lábak vonalai zavarnak, de mint tömeghatás egységes és zárt, s a talapzattal összekapcsolva, jó méreteiben közvetlen hatást kelt.

Cser Károly egyik pályaműve ülő, a másik álló alakot ad. Egyik sem teljes megoldás. Az ülő alak szinte rádől a rajztáblára, lába előrenyulik, miáltal kiesik az ideális síkból; az álló alak dinamikája pedig nyugtalan, ami a szemet bántja és a monumentális hatást egyenesen kizárja.

Ligeti Miklós szimbolikája zavaros, amelleti az álló ifju alak statikája több mint nyugtalan s a kezében tartott két épületmodell nem fejezi ki azt a gondolatot, melyet a művész elgondolt. Annál szebb a talapzaton látható rondoszerü finom relief. Ligeti még életében kitünő mellképet készitett Lechnerről s reliefjének mintázása mesteri. Ez a romantikus szimbolizálás nem kenyere.

A zsüri a három pályázót szükebb pályázatra szólitja fel. Remélhetőleg mindhárman jobban átgondolják majd uj tervüket s akkor a pályázat, ha nem is monumentális, de legalább közvetlen hatásu alkotást eredményez. Kár, hogy a szükebb pályázatra nem hivták meg a pályázat talán legtöbbet igérő résztvevőjét, *Görömley Imrét*. Eddig ismeretlen, de igaz szobrásztehetséget eláruló művésszel ismerkedtünk meg. A talapzat csoportja, mely kereszt alatt összeroskadt ifjut ábrázol, noha szépen van komponálva, kissé hangos elgondolás. El lehetett volna hagyni, noha mint eszme illik Lechnerre, aki valóban sokat szenvedett kortársai rosszindulatától és viselte a nehéz keresztet. De az ülő főalak, amint elgondolkodva ül és befelé néző szemmel lelkébe mélyed, a pályázat egyik legkiválóbb darabja. Mindenesetre örvendetes, hogy egy uj tehetséggel ajándékozott meg a pályázat.

A többi pályaművel rövidebben végezhetünk. *Lányi Dezső* kutat tervezett, fák között nem is volna érdektelen, csak az a baja, hogy a nagy alak a baloldalon nincs kiegyensulyozva a jobboldali puttocsoporttal. *Kalotai Ottó* egyik terve, az ülő elmélyedő alakkal, meglepően nyugodt hatásu, az álló alak is közvetlenségével kap meg, — mindenesetre tehetséges embert revelál. *Horváth Géza* terve, mely ülő — kissé esetlen — alakot ábrázol, tömeghatásával kap meg. *Petri Lajos*, két szimbolikus tervvel vett részt. Az egyiknél a talapzat fölött egy magyar ruhás alak kopjafát farag, a másik kőkockát emel, a talapzaton a mester mellképe. A szimbolum itt sem világos, monumentális hatása egyiknek sincs, de közvetlen sem, éppen a szimbolika miatt. Pedig Petri Lajos mintázó készsége már e terven is erőteljesen érvényesül. *Vass Viktor* két terve közül egy egyiknél az oszlopból kifejlő félalak igen finoman mintázott, de minden egyéb, a kopjafát tartó félakt, a rovásos oszlopot emelő akt csupa zürzavar. *Mészáros László* magas oszlop tetejére ülteti az alakot. Mozgásban egyszerü, de tömeghatása hibás. *Körmendi-Frim Jenő* stilizált terve nincs eléggé átgondolva. Oszloppal jelképezi az épitészt. Az oszlop — kissé tulnaturalista — fejben végződik, ami stiluszavart ad. Egy sor primitiv (értve alatta kezdetlegesen mintázott) tervről tán nem is érdemes megemlékezni. *Hüvös László* hat terve mind ijesztő elgondolás. Csupa jégkorszakbeli ember, deformált figura, hát ilyennek képzeli a szobrász a zsenit? Hasonló komikus figura *Mészáros Andor* o-lábu, *Barta Lajos* és *Bokros-Bierman* absztrakt, *Szekessy* (Düsseldorf) még absztraktabb vasembere, *Szamosi Imre*, *Szege Sándor*, *Rajki József*, *Sóvári János*, *Berry Emil*, *Csikász László* primitiveskedései, *Barcza Lajos* rosszul ülő figurája *Táncsics Márton* pedig székely kapu elé ülteti az alakot, minden proporció-érzék nélkül, egy névtelen mézeskalácsos bábban végződő, az iparművészeti muzeum ornamentikáju oszlopot képzel el. Ellenben van néhány olyan terv is, amelynek részleteiben érdekes elemeket láthatunk. *Szuhodovszky* elgondolása gazdag, de kissé irodalmi izü, *Ruff András* terve rosszul van mintázva, de tömeghatása jó, *Betlen Gyula* tulstilizálta alakját, de azért mint egész érdekes, mig *Homonnay Jenő* tulmagas talapzatra helyezte nem érdektelen figuráját.

Ime a szoborpályázat. Igen sok elismert művészünk, élén Zalával, nem pályázott. Pedig a feladat megérdemelte volna, hogy szobrászaink egész erejükkel belefeküdjenek. Elvégre nem mindennapi dolog egy magyar épitészzsenit megörökiteni. Zseniális alkotást érdmelt volna.

Reméljük, hogy a szükebb pályázatra fölhivott három művész minden tehetségét latba veti, hogy monumentális alkotással Lechnernek és önmagának halhatatlan művel emléket állitson.

Dr. Lázár Béla.

kat. **Krisztián Imre** a javaslat üdvös intézkedéseit magyarázta.

Rassay Károly interpellációja.

Rassay Károly terjesztett elő ezután sürgős interpellációt az *idegenforgalmi vállalatok* ügyében. Utalt arra, hogy 54 millió pengőre rug idegenforgalmi mérlegünk passzivitása. Statisztikai adatok szerint Budapestre sokkal kevesebb idegen jön, mint Bécsbe. A hiba abban van, hogy Magyarország évtizedek óta valósággal *kizárta az idegenforgalmi vi-*

meg százezer kilo

gumiból gyártják évről-évre a jó PALMA-sarkot.

Oregek és fiatalok, betegek és egészségesek, szegények és gazdagok élvezik a PALMA-sarkon való rugalmas járás jótéteményét.

És Ön?

Csak nem jár még mindig bőrön vagy megvasalt sarkon?

Meg kellene próbálnia legalább egyszer, hogy esik a járás PALMA-sarkon. Ezt megköveteli a takarékosság, az okosság és a haladás.

PALMA

SUK SAROK

CSER KÁROLY M.D.K.

Radnay Oszkár: Modern szoborgyüjteményünk

[Illusztrációkkal]

Az az óriási lendület, mellyel a magyar müvészet nem is egészen egy évtized alatt a vezető nemzetek sorába jutott, felrázta a közérdeklődést is. A tárlatok eseményekké váltak, tizezrek látogatják és a közönség egyre hangosabban áhitozott olyan stabil, rendszerbe foglalt képzőművészeti anyagra, amiből az egész magyar fejlődés lendületét végigfigyelhesse. A Szépmüvészeti Muzeum e kivánságnak és hivatásának megfelelően - csaknem egy esztendei gondos munka árán - megnyitotta végre azt a 169 müdarabból álló kollekciót, amely nagyjában felöleli az utolsó két század szobrászatát.

Az első fülkében a kronologikus sorrend Ferenczy Istvánnal, az első tudatosan müködő magyar szobrászmüvésszel kezdődik. Hat arcmás és egy pompás genre-márványszobor képviseli a jeles mestert, aki szellemi és nemzeti felfrissülésünk korának, az 1800-as éveknek szülöttje. Rimaszombatból indult el, mint vándor lakatoslegény, hogy a bécsi müvészeti akadémia érmetsző osztályára eljusson. Ott Klieber tanár tanitványa lesz, aki a nagytehetségü ifjut ösztöndijjal Rómába küldi, ahol csaknem tiz esztendőt tölt el munkában és tanulással. Mikor visszajön hazájába, a fővárosban telepszik le és nehéz küzdelmeket viv a táblabiróvilág közönyével. Legjobb alkotásai közül való az itt kiállitott Kazinczy Ferenc szobra, melynek

másodpéldányát a Magyar Tudományos Akadémia faragtatta ki a művésszel 1847-ben. Pompás a Fáy András portré, továbbá Széchy Mária és Schodel Róza énekesnő mellszobra. A "Pásztorlányka" cimü szimbolikus genre-márványszobra a Nemzeti Muzeumból került át ide.

Ferenczy István müvészete - mestereinek hatása alatt - az uj klasszicizmus szellemében fejlődött. Finomkodó stilussal készültek szobrai, melyeknek patetikus modora különösen a Kazinczy arcképszobrán és a müvészet keletkezéséről regélő genre-jén érződik szembeszökően. Az ő hatása alatt növekedett melléje egymásután Dunaiszky Lőrinc budai faragómester, majd Engel József, Alexy Károly, Dosnay Károly, Izsó Miklós és Kugler Ferenc, akiknek részben tanitómestere, részben szellemi irányitója volt. Ők képviselik a magyar szobrászat első generációját, a német és francia hatásokon épült ujbarok és klasszicizáló, patetikus stilus-korszakot, amely után, szinte minden átmenet nélkül, a nemzeti érzés és vele az idegen hatásoktól elkülönülő nemzeti stilus jelentkezik a szobrászatban.

Izsó Miklós, aki Ferenczy Istvánnak volt növendéke, majd Bécsben és Münchenben folytatta tanulmányait, mindjárt első alkotásában magyarnak mutatkozott. A "Busuló juhász", mely most a muzeumban van, általános feltünést keltett és Izsó keresett müvész lett; egyre-másra alkotta meg az Alföld magyar néptipusainak genreszobrait. Táncoló paraszt-alakjai közkeletüek lettek. Ezekből egész terrakotta vázlat-kollekciót állitott ki a muzeum egy Izsó-vitrinben. A magyar szellem közben tovább szélesedik és Huszár Adolf mü-

veiben folytatódik a maiak felé. Huszár Adolf "Huzd rá cigány"-a a 60-as évek egyik nevezetes eseménye, a népszinmüvek virágkorának hangulatából fakadt és hatása jól érződik Huszárnak budapesti Petőfi-szobrán, sőt egy-két momentumban dunaparti többi szobrain is (Eötvös, Deák Ferenc).

Az átmenetet innen a finomkodó naturalizmusba Kugler Ferencnek kiállitott Pulszky-siremlék-reliefje adja. Ez a márványdombormü a magyar szobrászat legjelesebb értékdarabjai közül való és dísze a kiállitásnak. Utána szinte szembeszökően látszik az az ujabb művészeti változat, melynek képviselői Zala György, Fadrusz János, Donáth Gyula, Stróbl Alajos, Róna József és Telcs Ede. Közülök az öt első egységes stilust képvisel és ez a stilus a monumentális naturalizmusban csucsosodik ki, bár az ujbarok ünnepiségét és pátoszát sem veti le egészen.

Zala György a milleniumi emlékmü, a parlament előtt álló Andrássy lovasszobor, a budavári 48-as honvédemlék és az aradi Vértanuk emlékének alkotómestere. Ebben a gyüjteményben, arcképszobrain kivül ott van a hires "Mária és Magdolna" hatalmas szoborkompoziciója, amely mesterének minden művészi jellegzetességét elénk tárja.

Fadrusz Jánost, a korán elhunyt világhirü mestert csupán a farkasokkal viaskodó Toldi-jának bronzmásolata képviseli; Donáth Gyulát is csak egy szobor - igaz, hogy remekmü! - a "Halál angyala" reprezentálja. Stróbl Alajos művészete azonban teljes szépségében áll előttünk az "Anyánk" nagyméretü, csudálatos márványszobrával

és "Géniusz" cimü portréjával. Róna József müvészetét pedig barokhatásu Bacchus-szobra és reliefszerüen komponált, kissé diszharmonikus "Zsuzsanna és az öregek" márványcsoportja képviselik.

Ebből a müvészeti változatból Telcs Ede vezet át a ma uralkodó "modernizmusba", amely jelző egy egészen szétfolyó, kialakulatlan müvészeti "akarást" határoz meg. Telcsnek a "Góliát"-ját látjuk, a "régiek" stilusában megalkotva, mig a nemrég kiállitott "Toronyépitő"-je merész lendülettel már a modernizmus jegyében született. Plakettjei közül is egyik a naturális, másik a kereső stilust bizonyitják. Értékben pedig Telcs Ede az a magyar mester, akinek majdnem minden alkotása az egyetemes magyar müvészet egy-egy kiemelkedő eseménye.

A második terem a modern müvészeké, akiknek elrendezési sorrendje Simay Imre dekorativ állatszobrával kezdődik. Ezen az oldalfronton áll Cser Károly életnagyságu hires bronzszobra is, a "Győztes"; ez a férfiakt a jeles mester hatalmas tudásáról és invenciójáról tesz tanuságot. A "diadalmas férfit" ábrázolja, amint átköti homlokát a győzelmi szalagjelvénnyel. Sorban következnek aztán Körösfői-Kriesch Aladár finom márvány-portréja, Ligeti Miklós kis Anonymusa, Damkó József remekbe készült "Definitor" cimü terrakotta portréja, Kisfaludi-Stróbl Zsigmond barokkosan vibráló "Venczell Béla arcmása", Tóth István pompásan megkomponált "Déli pihenő" bronzgenreje, Sidló Ferenc finom "Primaverá"-ja, Horvay János "Beethoven"-je, Szentgyörgyi István klasszicizált "Kigyóbüvölő"-je, Moiret Ödön egy érdekes márványaktja, Pásztor János néhány szép aktja és "Bucsuzkodás" cimü hires magyar genréje, Sámuel Kornél végtelenül finom

márványreliefje és a "Menekülő" cimü bronzszobra, Ferenczy Béni elfinomitott bronzportréja, Orbán Antal markáns terrakotta fejtanulmánya és Lux Elek quattrocento-finomságu márványportréi. Az érem és plakettanyagban Beck Ö.Fülöp nagy kollekciója mellett Reményi József, zsákodi Csiszér János, Fémes Beck Vilmos, Berán Lajos, Murányi Gyula és Esseö Erzsébet vannak képviselve.

A külföldi szoborgyüjtemény büszkeségei a francia Rodin és a belga Meunier. Itt van Rodin világhirü márvány-kompoziciója, a "Tavasz ébredése", Laurens festő portréja, az "Ébredő ifju" életnagyságu bronzszobra és a párisi Hugo Viktor szobor mellékfigurájának szánt "Nereidák" bronzvázlata. Meuniert pedig a "Hajóvontató", egy remek bronzfej, nagyszerü életnagyságu dokkmunkása és több kisebb bronz-szobra reprezentálja. Mellettük képviselve vannak még Lagae, Dubois, Stoltenberg-Lerche, Rombaux, Hildebrand, Zügel, Liipola György Budapesten élő finn szobrász, Stappen, Franges, Zutt és Maillol.

A modern szoboranyag egyik része se teljes, sőt a hiányok a kiállitás rendeltetését erősen korlátozzák. Olyan mesterek hiányoznak, akik pedig a magyar szobrászatban igen jelentős szerepet vittek és visznek. Igy nincs muzeumunknak egyetlen Fessler Leo szobra se, aki pedig a palatinusi magyar renaissance fontos müvésze volt. Az ő alkotásai a Kalvin-téri "Danubius" kutszobor, amely Budapest legszebb köztéri szobra. Továbbá a királyi várkert oroszlánjai, a Bazilika apostolai stb.

Hiányzik Holló Barnabás is, akiről egyik legutóbbi számunk-

ban irtunk és akinek özvegye, férje gazdag müvészi hagyatékának birtokában az éhhalállal küzd. A mai jelesek közül nincs képviselve Székely Károly, Margó Ede, Bory Jenő, Lukácsy Lajos, Csiszér János, Maugsch Gyula, Keviczky Hugó, Szamosi-Soós Vilmos, Kallós Ede, Siklódy Lőrinc, Istók János, Farkas Béla, Szántó Gergely, és Visnyovszky Lajos, akik mind kiegészitő egyedei, értékes müvészei szobrászatunknak. Viszont Lux Eleket jellegzetességében nem mutatja be a gyüjtemény, hiszen világhires táncos-szobrai hiányoznak a kiállitásról, azok a szobrok, amikben müvészi lendület és mesterségbeli tudás tekintetében szinte egyedülálló értéke a nemzetközi müvészetnek. Ugyancsak széles kiegészitésre szorul a külföldi anyag is, melyben csupán Rodin és Meunier vannak jól képviselve.

A meglévő müanyag gazdagsága, szépsége és elrendezése azonban minden figyelmet megérdemel és ha a hiányokat pótolhatja az állam, a budapesti Szépmüvészeti Muzeum a legjelentékenyebb kontinentális muzeumok sorába emelkedik.

Panoráma. Bécs. 1926. jul. 11. 9. sz. 9-11. p.

Cser Károly

terverte és kivitelezte az alábbi templom homlokzatán levő szobor csoportot, meg Krisztust a keresztfán és mellette kétoldalt a fájdalmas Szüzet és szent Jánost ábrázoljak. A szobor csoport stilizált.

Szőnyi O:a városm templ. mi vé-
16. l. A mi teplomk
1925

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
B 32-1908
ell. XI/II.

A templom 1921–24-ben épült

M. KIR. KÖZPONTI
STATISZTIKAI HIVATAL.

ad 7.361/elu. szám.

Cser Károly

Pihenő c. zsobor-
muve
(Műcsarnok 1938
őszi tárl.)
Repr -

Magyar Nemzeti
Művészet

1938. 5 sz 92. l.

Der Dichter

Dr. Hans C. Hein-
rich
(Weihnachten 1938
der Zeit.)

Der

Mutter Heimat.

Muttererde

1938. Zu Pf.

CSER KÁROLY

30. Anyaság gipsz

Nemzeti Szalon

1938. okt. nov

Kut

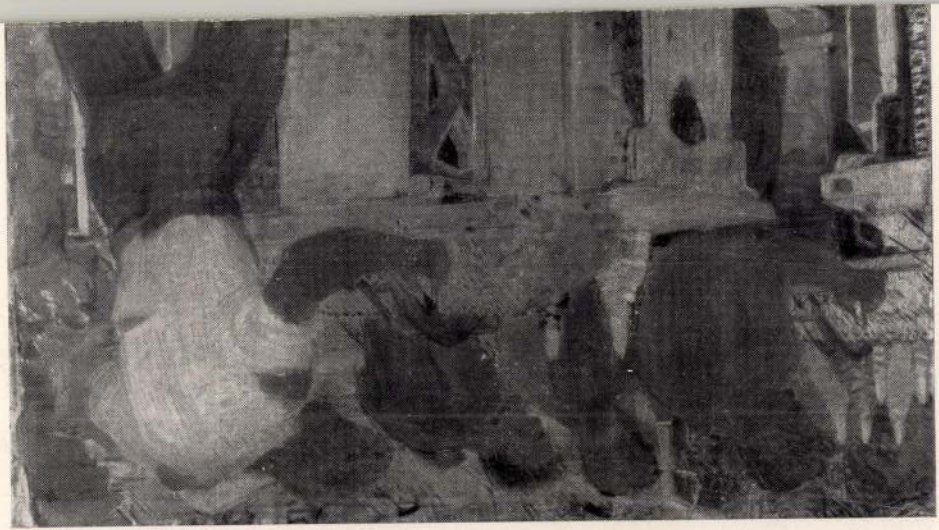

I. ke. Kiprm. kiáll

1950 aug (kmes)

Romeltakarítók, 6

Tav. Tárlat

1952 máj. 1 nn (kmes)

Hunyadi, gips

Cser Károly

Alkotás Művészház II./csop.
kiáll. 1942. dec.

Anyaság, terracotta

V

Cser Károly

nobrán

Vkminkiáll. 1943

Anyaság, terrakotta

V

1

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"
címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Cser Károly

Anyaság. VI. terracotta

Alkotás dátuma
II. coop. kiáll. 1942. dec.

9·05 P t = 18.356·75 P kl - 12·87 %

914 P

Cser Károly

Anyaság c. kőbra

repr.

(Művészek téli tárl.)

Tél a művészetben.

(Budapest 1940.)

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI
BUDAPEST. VIII. MÚZEUM - KÖ

Ngs.
if j. Szentiványi Gyu
mükereskedő

XI. Bágymányosi -u. 16

(5)

CSER KÁROLY

30. Anyaság II gipsz

Nemzeti Szalon

Kut

1938. okt. – nov.

gy: Dr.Biró József kérelme.

léklet száma: /

zsef idemellékelt levelét véleményes

isszaváróan megküldöm.

936. augusztus hó 31.-én.

iszter megbizásából:

Mariay Ödön s.k.

zteri tanácsos.

MDK

Cser Károly, szobrászm.

"Anyaság" c. alkotását meg kell dicsérni

Sz.I.: A KUT kiállitása - Nemzeti Szalon.
Nemzeti Ujság. 1938.okt.30. 27.1.

MDK

Cser Károly

Anyai szeretet, gipsz

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 13.1.

MDK

Csor Károly

Anyai szeretet. Gipsz.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj.
Mücs.

16.1.

Dear Karoly

Myer arrested. Dipar.

M.D.K.

Cser Károly

"Anyai szeretet" c. szobrának repr.-ját hozza a lap a Mücsarnokban rendezett, "A magyar művészetért" c. kiállitásról.

Cs.: "A magyar közönségért" c. beszámolója Film Szinház Irodalom, Bp. 194o. dec. 27.-1941. jan. 2. III. évf. 52. sz. /lapszám nincs./

Cser Károly

Szépm. Muz.

Anyaság, terrac. (~~1952~~)

A győzted, br.

~~Leanyom archeje (?)~~ 22

Leanyfej, bronz

Idetabozsok 1933

1933.

Hösi emlékon vacott

Lásdon 1929 és Szalkszent-

mártonban 1928

1935

Lajóvárkonban

[illegible]

[illegible]rébe tartozik.–

[illegible]n, ha a Nagytekintetű

[illegible]esnek látja, kérem a

[illegible]ni m. kir. államépi-

[illegible]t ezen ügyre nézve

[illegible]esni.–

[illegible] 1902 évi Október 13 án.

Bocskor Sándor

kir. főmérnök.–

megvia

Cser Károly

szobrász

Föor. képt

Szt István, br
Elő nő, br
Fájdalom, ruskicai márv.
Menekülő, Herámia
Táncolók, " "

Anopali üdvöjlet, dmü, terrac
Anya operuckével "

V. és k. ügyi

Magas Ministerium!

Gerecze Péter dr., kit bizottságunk a Pestmegyei műcsarlókat részletesebb összeírásával bizott meg, ~~hogy a jövő év folyamaban~~ ezen feladatnak ~~valamint egyéb~~ ~~szolgalmi~~ ~~kutatási~~ az ezzel összekötött szamos utazás és ~~szolgalmi~~ kutatás mellett csak úgy felelhet meg, ha ~~szkeint neki~~ ~~neki~~ ~~a~~ a neki mint tanárnak a végebben kilátásba helyezett szabadságot idő ~~meg~~ ~~[illegible]~~ megnyerheti. ~~megnyerni~~. Illetéke [illegible] szaszgatósága utján

Czer Károly

szobrász

lásd okv.

Lex. Magy Társ

98. b. l.

Cser Károly

szobrász tanonc

6 elemi, 1 polg. 1 ipar-
rajz.

10 hónap, jó eredm.

Tanár Vasadi Ferenc

Iparrajziskola 1895.

MDK

Cser Károly

Ezüstérem kitüntetése az 1937-évi parisi nemzetközi világkiállitáson.

Cikk: A párisi világkiállitás magy.pavillonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 178.l.

Cser Károly

Gémes /Gindert/ Géza, Koncz Antal, fiatal szobrászmüvészeket kitüntető elismeréssel méltatja a Müvészet c. rovatban közölt, "Képzőmüvészeti Főiskola" c. kritika. A müvészifjak Radnai Béla professzor tanitványai, akik most a szünidei munkáikból kiállitást rendeztek.

A HÉT, Bp. 1909. ápr. 18. XX. évf.
16. sz. 274. lap.

MDK

Cser Károly

Műterme megsemmisült az egyik budapesti művésztelepet ért bombázás alatt.

Diószeghy M.: Séta a szönyegbombazással sujtott egyik budapesti művésztelepen.

Uj Magyarság 1944 jul.21. 5.o.

Cser Károly
szobrán

M.Dk

Már főiskolás korában különböző díjak és kitüntetések egész sorát nyerte el. 1922-ben volt az első kiállítása a Belvedere kiállítóhelyiségben, noha a Főiskolát 1913-ban végezte el.

N. P. É: Cser Károly

Művészet, 1965. aug. – 48 lap

M.D.K

Gser Károly
szobrász

1920-tól alig marad el szobrpályázatról és ezeken mindég sikerrel szerepel. Az utóbbi években főleg rajzainak és művészi hagyatékainak rendezése hiötötte le a művészt, ahi 1965 jun 7.-én elhunyt.

N.P.É: Gser Károly
Művészet, 1965. aug. – 48 kap.

Cser Károly, szobrász; szül. 1880 decz. 3-án Budapesten. 1905—1911-ig a budapesti képzőművészeti akadémián Radnai Béla és Strobl Alajos vezetése alatt tanult. Tanulmányai alatt több ösztöndíjban részesült, így 1910-ben megkapta a Nadányi Albertné-féle, ugyancsak ez évben és 1911-ben a Ferenczy István nevét viselő 2000 koronás, s egy ízben pedig az állami nagy ösztöndíjat. 1911-ben a nyíregyházai Kossuth-szobor pályázaton pályaműve jutalomban részesült s ez évben a Műcsarnok jubiláris tárlatán kiállított A győztes cz. szoborművét az állam vette meg. 1913-ban Faun és nympha cz. művét Münchenben is kiállította.

A Képzőművészeti Társulat kiállításain következő műveivel vett részt:

1911—12. jubiláris téli kiáll.: Női akttanulmány, ~~szobormű~~. — Arczképtanulmány, ~~szobormű~~. — A gladiator, ~~szobormű~~. — Férfi arczkép, ~~szobormű~~. — Nyílazó férfi, ~~szobormű~~. — A győztes, szobormű.

1912—13. téli kiáll.: A sebesült, ~~szobormű~~. — Faun és nympha, ~~szobormű~~. — Ádám és Éva, szobormű.

1913. tavaszi kiáll.: Gyermekarczkép, szobormű.

1913—14. téli kiáll.: Paolo és Francesca (Dante), ~~szobormű~~. — Díszkút, szobormű.

Kiáll. tárgymutatók. — Művészet. 1910. 223. l. — 1911. 132, 192. l. és a művész közlése nyomán.

1917-18 téli
Női akt I gipsz

1919 márc. Hadvis. műv. kiáll.
Női akt II gipsz
Faun-csoport
Győztes II
Sebesült II

1921 ősz: Zsuzsánna I gipsz
Anya I
Arcképtan. II

1922 máj.-jun. jub. Győztes III, gipsz

1926 ősz Salome IV gipsz

1927 tav: A váci hősi emlék (részlet) I-II. br

1928 tav: dr Gál S. arcmás I, br
Attila, br. pl.

1928-29 téli: A sásdi hősi emlék

1934 téli Emberpár I br

1934 dec.-1935 jan. jub.
Fürdés után I, pat. gipsz
Leánykafej II

1936 máj.-jun. jub. Ülő nő, br
Angyali üdvöglet I, gipsz
Flóre, pat. gipsz

1936 okt.-nov. Nő a műv
térdeplő, gipsz
Fürdőjő II, terrac

./.

1938 máj-jun. tit Istv
tit István I, gejr

1938 ősz Pihenő, gejr
Nagyon, terr

1939 téli
a világ háb-ban elesett
honvéd orosszok hősi
emlék pályaz-ra terve

1939 márc Dern a mno.
Zsuzsanna VI

1939 dec-1940 jan
Danae falikút / gejr
Anyaság III

1940 febr-márc Mermek
Mátyu
Lányom II / gejr
Menekülő III. kerámia

1940 tav Madonna, kerámia
Anyai szeretet I
gejr

1941 febr-ápr jub.
tit István II, gejr

1941 nov. Archipniále
Lányom III terr
Elégia } terr
Bánat }

1942 tav Attila, gejr

CSER KÁROLY

Romváry F : Memento mori

Pécs, 1999

Palotabozsok

153.a

CSER KÁROLY

Romváry F : Memento mori

Pécs, 1999

Pécsvárad

221.0.

KK

5 (K), Dortmund 1987

es, K roly?

Cser Károly

A keresztrefeszítés domborminvű jelenete fentitől az 1922-23-ban épült bpest városmajori rk. pléb. templom homlokzatán

Horvtemplep

Horváth M: 35. l.

a tört. teplo-ejitéset

Bp-en

1946

EUMI ÜNNEPÉT ELŐKÉSZÍTŐ BIZOTTSÁGTÓ

Ha nem lehet kézbesíteni, kérjük visszaküldeni.

országos Bizottsága

Budapest

II. Hűvös Ignác u. 10.

Cser Károly.

A sztálinvárosi lakóházak kerámia-díszítésének tervezéséve és elkészítéséve kapott megbízást

Magyar Nemzet, 1951. Nov. 23.

Cser Károly

művei díszítik a XX. Gubacsi lakóte-
lep épületét.

Berza László, Bernát György, Erdei Fe-
renc stb.: Budapest Lexikon, Budapest
1973. 1335 l

392 l

Csp Károly.

A földalatti gyorsvasút pályaudvari épület csarnokába kerülnek vezérkőből készítendő szoborcsoportok tervezésére kapott megbízást.

Magyar Nemzet, 1971. aug. 9.

Csor Károly.

A fáldalatti gyorsvonat pályaudvari épület vasszerkezete kerüny mérkőzhöl kérítendő szabarcsapatok terszérése tapott meghirdet.

Magyar Hennet, a 11. Aug. 9.

Cser Károly

Uchait

Szabad Művészet

1957. 11. 508. l.

A Hunyadi és Kossuth szobor-pályázat

közt a LORD PHILIP WHARTONÉT. BRAAMCAMP amsterdami műbarát gyűjteményéből megvásároltatta Katalin czárnő a többi közt POTTER PÁL ökörcsordáját. PÁL czár uralkodása alatt kevés nevezetes darabbal gazdagodott a gyűjtemény, de annál jelentékenyebben növekedett I. Sándor idejében. Így jött az orosz czári ház birtokába 1814-ben JOZEFIN császárnő malmaisoni gyűjteménye, melynek 38 képéért és 3 Conova-szoborért állítólag 400,000 rubelt fizetett a czár. Ennek a gyűjteménynek a gyöngyei «Krisztus keresztről való levétele» REMBRANDTtól, METSU «Reggeli»-je, stb. A gyűjtemény spanyol része a W. G. COESWELT, GESSLER és PAEZ DE LA CADENA-féle gyűjtemények képeinek összevásárlásával növekedett meg jelentékenyen. Az 1836-tól 1850-ig terjedő időben nagyszerű olasz képeket szerzett a gyűjtemény. Ezek közt volt RAFAEL egy Madonnája (della casa Alba) az amsterdami COESWELT gyűjteményből — TIZIAN képei a velenczei BARBARIGO kollekczióból. II Vilmos hollandi király gyűjteményének árverezésén az előbb LIONARDO-nak tulajdonított «Colombine» képért 40,000 frtot fizetett a czár, ugyanott IV. Fülöp spanyol király és Olivarez arczképeit 3885 hollandi frtért vették meg. Hogy

Gyr Károly

szobrászművész

Az új Kossuth-szobor pályázatra
leleküldte pályaművét.

Magyar Nemzet, 1951. Okt. 14.

Cser Károly.
szobrászművész

A Hunyadi János lovasszobor pályázaton résztvesz pályaművével.

Magyar Nemzet, 1951. Okt. 6.

Cser Károly

és ifj Szabó István

1 minta

és egy minta Cser K.

egyedül

Jobbak Eőzül való

Részt vettek a Bresti

Madách-szobor első

pályázatán. 1938 febr.

lt Barátom !

f.évi junius hó 26-án megalakult az
zági Barátainak Egyesülete és elha-
i olasz és magyar nyelven, amelynek
meg az alakuló közgyülés.
sősorban a hazai római és olasz vo-
intése alkotja, majd és éppen ezért
tek évi termésének feldolgozására
emélyemtől eltekintve, a következő
rensekül:

becses közreműködésedre feltétlenül
érlek arra, hogy az 1936.év magyar tu-
yar problémákra vonatkozó külföldi i-
óber 15-ig alulirott cimére eljuttat-

rint 5-15 oldal között változhatik.
eredmények értékesitéséről van szó,
s a hibákat legfeljebb tapintatos

feltétlenül kéri
öszöni igaz nagyrabecsüléssel:
földi András s.k.

Csor Károly

U. 3985.

A váci hősök emlékműve fenti alkotása repr.

Az Est. 1933. okt. 17.

Kép

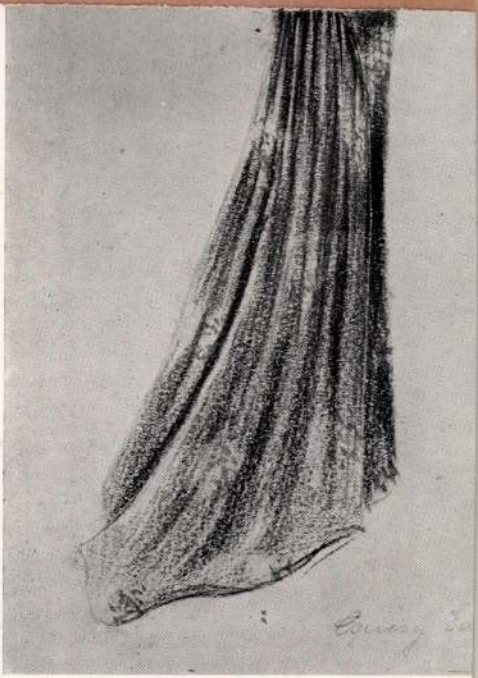

RUHATERVEZŐ SZAKOSZTÁLY MUNKÁI.
ARBEITEN DER FACHABTEILUNG
FÜR MODEZEICHNEN.

Cser Károly

Nobrán

l.

Bán Márton

Vaci képeskönyv.

Bp. 1943. 35. l.

19. t.

Officina.

Budapest, 1915. VII/3

Forster Gyula úrnak

Bpest

e csak egyszeri érvénynyel elismer en, hogy

ltalános Váltóüzlet Részvénytársa-

ól

Vas Károly

budapesti müveit emlitit, munkásságát méltatja:

P. Brestyánszky Ilona: Iparmüvészek a fővárosért. I. Kerámikusok. - Budapest, 1970. 11.sz. 18-20. l.

MDK

Cser Károly

Sebesült, gipsz

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc. 27 1.

Ősz Károly

arck. repr.

Lexikon Tár

98/b.l. 13. tábla

MTL

Cser Károly

lásd

Medvey 91 107 l.

Dupl.

1931.

Dr. Mikes Lajos iró kombor-
ninve XII. Bors u. 15.
n. Láron
1973 ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

Schlykeysen IX. 74

Cser Sházoly

M.D.K.

A Szarádos-úti művésztelep lakója.

Tokaji György: A Szarádos-úti művésztelep művészet, 1965-február - 11 lap

Cser Károly szobrász M.D.K.

Törülköző lány / 1910-es évek/ repr.

A Százados uti Müvésztelep
Népmüvelés 1965 . márc.

MDK

Cser Károly

A győztes

Dr.Thirrng G.: Szépmüv. Muzeum. Bpest részletes kalauza. Részletes helyi kalauzok 1. Bpest. 1926. 91.l.

MDK

Cser Károly szobrász

Cser Károly "Férfifej"-e, egyike a tárlat legjobb portréinak.

Képzőművészet, 1928. 8-9.sz. 85.lap

MDK

Cser Károly

Zsuzsanna, bronz

Táncoló, "

Menekülő, "

KUT tav.kiáll. N.Szal.375.kiáll. 1927. ápr.

LBK

Oscr Aëtoly

Lausanne, Bronz

Émeolé, "

Menekli, "

MUT tav.XLII. N.Sval.375.XLII. 1927. Apr.

MDK

Cser Károly

Fésülködő, bronz

Ülő női akt, "

Fájdalom, márv.

Térdelő női akt, gipsz

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1934. márc.

8-9 l.

Cser Károly

Fürdőző c.
nobra repr.
Uj Szin
1930. 1. n. 28. l.

Varga Jenő úr, aki a felszámolást intézni fogja egyidejüleg a vezérképviseletet is folytatja.

Az irántunk eddig tanusított szives jóindulatát hálásan köszönjük és ajánljuk magunkat

teljes tisztelettel

HANDA GYULA B. T.

336. KIS TEÁSKANNA, vörös Böttger por
Meissen, 1710 k.

337. KÉT DISZVÁZA, porcellán, arany dis
Berlin, 1830 k.

338. EGYSZEMÉLYES CSOKOLÁDÉS KÉ
pikkelydísszel. Herend, 1884.

339. KÉT KOBAKALAKU VÁZA, szürke

340. TALPAS KOSÁR, porcellán, a meisser

341. KÉT KANNA ÉS EGY CUKORTAR
vörös arany diszitéssel. Herend, 1860.

342. POT DE CHAMBRE, porcellán, kinai

343. ÉTKEZŐKÉSZLET, szines porcellán,
két mártásos edény, egy főzelékes tál fe
1 teatartó, 4 nagy tál, 12 leveses, 12 l

9351

344. KUPA, ÓNFEDŐVEL, porcellán, kék

345. CUKORTARTÓ FEDŐVEL, porcellá

porcellán, vörös virágdisszel. Herend, 1884. 110.—

szinesen családi jelenet. Bécs, 1831. 80.—

mmel, közepén puttó, bőségszaruval. Faenza, 500.—

eremmel, közepén amorett. Faenza, 1520 k. 320.—

modoru diszitéssel: tájkép alakokkal. Frank- 550.—

jánsz, zöld szinezéssel. Jegye H. P. Holics, 200.—

árga alapon, kinai médaillonokkal. Jegye H. 200.—

alak. Tata, XVIII. sz. m. f. 150.—

ől sétáló férfi. Gmunden, XVIII. sz. e. 35.—

őalakkal. Gmunden, XVIII. sz. e. 35.—

sz, közepén női mellkép. Urbino modorában. 60.—

őalakkal. Olasz, XVIII. sz. 45.—

Szépm. Muz

1914 nov.-dec

(M. képem. Sajtó Bir)

Faun és nimfa, II

gips

Cser Károly

Szépm. Muz. Körökt. min vásárlásainak kiáll. 1943.

Anyaság, terrakotta.

V

(4)

CSER KÁROLY

25	Flora	gipsz	bronzban	2500.— pengő
26	Fürdő után	„	„	1500 — „

Nemzeti Szalon 1934. dec

Kut

HEREND 100 ÉVES

Iser Károly testő

8 órai hiszág

1924 okt. 5. 7-l.

Czer Karoly

lovon ülö Attiläja
a Szimyei Társaság
kiállitásán
Megoldása nem szerencsés, kerresett. Pedig
nehéz Hekler Antal
annak idején hitt az
alkotás mesternü vol-
sában és szöban, irásban
hirdette nagyszerüségét.

E: képrömüochet

Ibl Szemle Bpi

1942. 778. sz.

173. l.

terjedő időre esedékes évi 3·75

lórnek a Nemzeti Hitelintézetnél

számlájára azonnali befizetésérő

Budapest,

A

m

A Müemlékek Országá

tek. Elnökségé

Cser Károly

Attila c. nobra
repr.

Kultúrs tav. tárl. Eat.
1942. ápr. – máj.

115

Simay – Sidló
Keverék.

Cser Károly MDK

Attila c.szobráért

Zrinyi jutalmat kaptak

Pesti Hirlap 1943. máj.4.

M.D.K.

Cser Károly szobrászmüvész

"A Századosuti Müvésztelep őslakóinál" cimmel Y. sign.-val beszámolót közöl a lap, s bemutatja a müvészt Attila lovasszobrával. A müvész elpanaszolja, hogy "...a télen nem volt tüzelőanyaga s a jéghideg müteremben lefagyott Attila lovának mind a négy lába..." A továbbiakban elmondja, hogy a "lefagyott" szószerint értendő, ugyanis a szobor talapzata a hidegben levált. "Szüret" c. szobrának repr.-ját ugyancsak bemutatja a lap.

Film Szinház Irodalom, Bp. 194o. ápr. 19-25.
III. évf. 16. sz. 21. lap

. . .

M.D.K.

Cser Károly

"Attila" c. szobrának repr.-ját bemutatja a lap a Mücsarnok tavaszi tárlatáról.

Hunyady Sándor: A Mücsarnok tavaszi tárlata. Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. ápr. 24-3o. V. évf. 17. sz.

Cser Károly MDK

Attila, gipsz

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Cser Károly

Attila, Gipsz

Cser Károly MDK

Tánc, repr.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Cser Károly MDK

Attila, repr.

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

MDK

Cser Károly

Táncolók

Ars Hungaria kiáll. 1940.

Cser Károly, szobrász MDK

"Tánc" Szoborcsoport.
A táncművészet erejét érzékelteti.
Repr. 79.1.

Szalay Karola: A tánc a képzőművészetben. A P.P.Tud. Egyet. dolgozatai. /Müv.tört. és Ker.Rég. Intézet./ Bp.1941. 78.1. 79.1.

Cser Károly

Tâne c. nobormü-
ve repr.

~~Lűtz, Kiáll, tól~~

Pipics 189. C.

MDK

Cser Károly

"A győztes" c. szobormű repr.

Műcsarnok 1911/12. téli kiall.

Cser Károly MDK

A győztes, szobormü

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Cser Károly MDK

Győztes, gipsz

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Cser[redacted] Károly

MDK

Győztes, gipsz

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Cser Karoly

A győztes. Szobormű.

Műcsarnok, 1911/12. téli kiáll. 56.lap

Cser Károly MDK

A győztes, repr.

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

MDK

Cser Károly

Zsuzsánna, szobormü
Salome, "

Helikon 3. kiáll. 1922. ápr. 18 1.

Cser Károly MDK

Zsuzsanna

Mücsarnok 1939.
Derü amüvészetben kiáll.

MDK

Cser Károly

Zsuzsánna, gipsz

Az 1921.évi őszi kiáll. tárgym. Mücsarnok.1921. nov. 5.l.

Cser Károly

MDK

Zsuzsanna

Micsarnok 1939 Derü a mivészetben

MDK

Cser Károly

Zsuzsanna, bronzban

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc.

CSER KÁROLY :

31. Angyali üdvözlet. - Dombormü, terr. 32 x 47 cm. Jelz.l.b. "Cser K."

Kopp 1939/40. [illegible] II

Cser Károly

CSER KÁROLY :

40. Angyali üdvözlet. - Dombormü, terr. 32 x 47 cm. Jelz.l.b.: "Cser K."

Cser Károly

Székesfőv. Képt. pub. kiáll 1944.

sch, XVIII. Jh.

csipkével és himzéssel. — Runde Tischdecke mit Gold-

ér selyem- és aranyhimzés, arany csipkeszéllel. — Kleine eisser Seide und Gold, mit Goldspitze.

meggypiros, nagyleveles és virágos disszel. Olasz, 1700 k. l grossgemustert. Italienisch, um 1700.

keretben férfialak. 1650-es évszámmal. Francia, XVII. sz. nerfigur und Jahreszahl 1650. Französisch, XVII. Jh.

u keretben nőalak. 1626-os évszámmal. Francia, XVII. sz. enfigur und Jahreszahl 1626. Französisch, XVII. Jh.

keretben két szirén. Francia, XVII. sz. — Klöppelspitze- sisch, XVII. Jh.

u brokát. Olasz, XVIII. sz. v. — Messgewand, grün und XVIII. Jh.

ou brokát virágos disszel. Francia, XVIII. sz. — Messge- t mit Blumenmuster. Französisch, XVIII. Jh.

n, egykor aranyhimzésü virágokkal. Török, XVIII. sz. — dstickerei. Türkisch, XVIII. Jh.

CSER KÁROLY

12. Anyaság, terakotta .... 400.—
13. Angyali üdvözlet, mázas kerámia .... 300.—

IV

Alkotás Művészház
I. csop. Kiáll -
1942. nov.

Cser Károly

MDK

Cser Károly, szobrász:

Hunyadi Gipsz.

Műcs.-Tav. tárlat a Műcs.-ban. Hősöktere
1952 máj. 10 - jun. 4. Jegyz. 13. l.

Kat
395

Plast

1912

4120 Ocser Károly.

A győztes.

Vétetett ⌈az 1912 február 24-iki 13850 sz. leirat szerint 5500 K-án bronzban (474-912).

Kifizettetett 1912 márczius 18-án. -- Elszámoltatott 1912 április 8-án (840-912).

III 3 – 183

⌈az 1912 január 17-iki (157-912), illetőleg

Sz. n. 370-912.
Át. lelt. 7084.
157-912-30

383 fond.

Pl.
vét. 1912

840

Egész alakban ábrázolt ifjú, ki mind a két kezével szalagot köt fejére, testével jobb lábára nehezedik, bal lábát kissé felemeli. Haja rövid, bajusza és szakálla leberetvált. Nyakának és karjának izmai kidu[illegible]tak. Jelzése alól balra, de hátul: »Cser Károly 1911« és a kerek talaj elején jobbról: »GALLI ÉS VIGNALI, BUDAPEST«.

Bronzszobor, magassága 180 cm.

Cser Károly

— Eredménytelen a Przemysl-emlékmüpályázat. A Przemysl-emlékmübizottság közli, hogy a hadviselt szobrászokat zártkörü pályázatra hivta fel a Przemysl védelménél hősi halált halt magyarok emlékmüvének megtervezésére. A pályázaton 17 müvész 24 pályamunkával vett részt. A munkák az *Országos Tiszti Kaszinóban* voltak felállitva. A birálóbizottság, amely az *Országos Tiszti Kaszinó* három tagjából, Budapest székesfőváros kiküldötteiből és a *Przemysl-emlékbizottság* tagjaiból alakult, egyhanguan ugy döntött, hogy a *beküldött pályamüvek egyike sem alkalmas a kivitelre*, részben müvészi, részben anyagi okokból. A bizottság a hat legjobb munkát dicséretben részesitette s a tervezőket felkérte, hogy pályamunkájukat dolgozzák át és szükebb pályázaton vegyenek részt. Ezek a müvészek a következők: *Cser* Károly, *Vass* Viktor, *Nemes* György, *Petri* Lajos, *Gách* István és *Sződy* Szilárd.

P.H.930.III.7

N.Ü. 930. III

Cser Károly

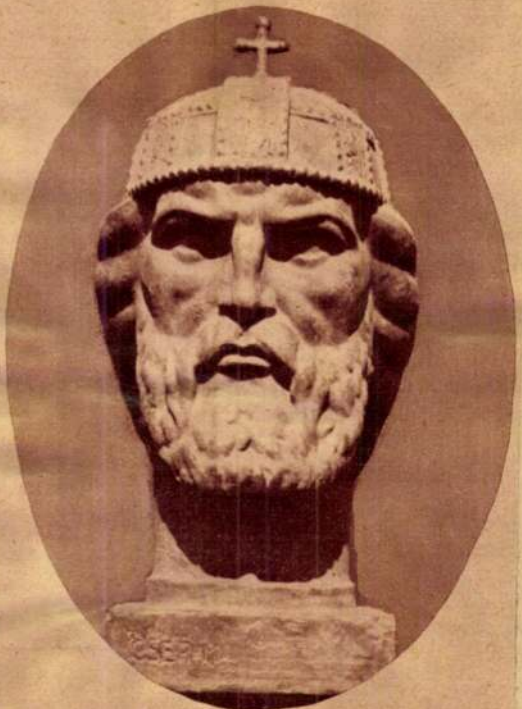

Cser Károly Szent István szobra
a műcsarnoki kiállításon

Pesti Napló képes rivall. 1938. május 22

megelőzéséről
Dr.Herczeg: Az élet meghosszabbitá
Dr.Izsák: Az idült székrekedés oka
Dr.Jakab: Hogyan éljen a cukorbete
könyv cukorbetegek
Kovács I. Gy.: Az izletes diéta sz
Dr.Kulcsár: Zavarok a nő szerelmi
Dr.E Liek: A rákbetegség gyógyitás
Dr Mansfeld: Asszonyok, anyák egés
Dr.Marberger: A tüdőbaj megelőzése
Dr.Mezei: A férfi kozmetikája
Dr.Mezei: Mit tegyek és mit ne teg
Dr.P.Olasz: A gyermekkor és serdül
Popiel: A szájak és fogak egészség
Dr Preisich: Amit a gyermeknek arr
Dr.Preisich: A gyermek gondozása,
korig
Dr.Rapaport: Alvás, aluszékonyság,
Dr.Ripper: A fiatalság megőrzésene
Dr.Salzer O.: Sexuális tudnivalók
Stopes: Szerelmi élet a házasságba
Dr.Szerb: A gyomorfekély felismeré
Dr.Totis: Amiről a nők nem beszél
Dr.Ujhelyi: Mit kell tudni a vese-
Dr.Varró: Arc- és testápolás gyógy
Dr.Vende: A nemibetegségek okai, t
Dr.Nemes Nagy: Megfiatalitás
Dr.Tuszkai: A serdülő kor orvosi é

Cser Károly

— **A Lechner Ödön-szoborpályázat eredménye.** A kiküldött birálóbizottság ma délután hozta meg döntését a Lechner Ödön-szoborpályázatra beküldött 44 pályamü felett. A zsüri a szoborbizottságnak szükebbkörü ujabb pályázat kiirását javasolja, még pedig *Cser* Károly, *Farkas* Béla és *Ligeti* Miklós között. A felszólitandó pályázókat egyenlő dijazásban fogják részesiteni. Dicsérő elismerésben részesitette még a zsüri *Farkas* Béla második pályamüvét, *Kalotai-Kreipel* Ottó, *Horváth* Géza, *Körmendi-Frim* Jenő, *Mészáros* László, *Petri* Lajos és *Vas* Viktor munkáit. A közönség csütörtöktől kezdve 15-éig tekintheti meg az Iparmüvészeti Muzeumban kiállitott pályamüveket.

N.U.930.IV.10.

Cser Károly

E.K.930.IV.11.

E. K. Péntek, 1930 április 11

MŰVÉSZET

Lechner Odön szobrai

Negyvenhárom formában képzelték el szobrászaink a legnagyobb magyar építőművész szoboralakját s ezeket az alkotásokat tették most közszemlére az Iparművészeti Muzeum üllői uti palotájában. Mindenekelőtt meg kell állapitanunk, hogy ez a második pályázat eredményesebb, mint az első, mert van olyan pályamű, amelyet a nagy művész értékének megfelelő kivitelben valóban alkalmasnak tartunk arra, hogy hirdetni tudja a késői kornak is: ki volt Lechner Ödön.

Nem foglalkozhatunk mind a negyvenhárom művel, annál kevésbé, mert akad egészen kezdetleges, még technikai fogyatékosságu pályázat is, nem is szólva azokról a humoros elgondolásokról, amelyekre a „szellemi szegénység" jelző is hizelgő volna. Pályázatoknál ez elkerülhetetlen.

Végigszemlélve valamennyi pályamunkát, mindenekelőtt *Cser* Károly háromféle megoldása állit meg. Jó tömegelosztása, nem magas épitménye s kifejezésteljes szoboralakja kétségtelenül azok közé sorolja a művészt, aki komolyan számitásba jöhet a kivitelnél. Mindjárt kell következnie *Körmendi Frimm* Jenő gondolatának, aki Lechner szobrát magyar majolikából tervezte meg s ehhez az anyagkövetelte formát olyan szerencsésen mintázta, hogy ez a pályamunka még ha nem is kerülhet kivitelre, megérdemelné, ha legalább miniatür kivitelben megalkossák. *Körmendi* Jenő másik elgondolása az épitészet oszlopa, igen jelentősen fejezi ki az épitészet szerkezettökélyét, de nem adja Lechner speciális értékét. Mélyen szántó gondolat *Görömley* Imre terve, a szobor alján magyar kereszt alatt lerogyó szimbólikus alak, de a szobor ne legyen vád, ne legyen panasz, a szobor hirdesse a dicsőséget. Görömley tervét siremléknek készittetnénk el. *Pankotai Farkas* Béla kétféle megoldással pályázik. Mindegyiknél jó a szoboralak, de az alapzat nincs összhangban a szoboralakkal.

A tömegelosztás itt is jó s *Cser* Károly tervéhez hasonlóan szerencsés a magasságméret, de itt több gond kellene a szerkezetteljes alépitményhez. Kreipel *Kalotai* Ottó csak a szoboralakban nyujt figyelemreméltó vonásokat. *Petri* Lajos két pompás mellékalaknak való figurát tesz főhelyre. Igen jól el tudjuk képzelni Petri szobormunkáját egy jól megválasztott Lechner-alakkal, a két szimbolizáló alak hozzáadásával. *Vass* Viktor klasszikus ötlete mindenesetre dicsérendő, de nem hozható összhangba Lechner közvetlenségével. *Lányi* Dezső elgondolása tul epikus s nem Lechner-szobor, noha teljes egészében kifejezi a lechneri gondolatot. Érdemes volna Lányi ötletéből tovább füzni a megoldás lehetőségét. *Ligeti* Miklós terve a konvencionalizmus és a mindennapiság művészi kifejezése. Pontosan az ellenkezője Lechner egész lényének. Lehet, hogy tetszetős, lehet, hogy tömegizlés kifejezője, de itt Lechnerről van szó, akihez minden közelebb állt, mint a mindennapiság.

A mi felfogásunk szerint *Cser, Görömley, Farkas* és *Körmendi* terveiből kell kijegecesedni a jó Lechner-szobornak. A zsüri *Cser, Farkas* és *Ligeti* terveit találta dijra méltóknak.

(b. m.)

milliók állnak rendelkezésre a főváros költségvetésében sokkal kevésbé fontos célokra s akkor erről a hallatlan lehetőségről április közepén kezdenek beszélni?

Nagyon téved Becsey Antal, ha azt mondja hogy a felelősség érte a fővárost terheli. A felelősség azt a többséget terheli, mely eddig talált óriási összegeket palotavásárlásokra és egy sereg más olyan kiadásra, amely a főváros lakosságának tiltakozásával találkozott, de e tiltakozás dacára is kitartott mellettük. A felelősség teljes mértékben az uralkodó pártokra hárul, amelyek kíméletlenül magukhoz ragadtak minden hatalmat, minden intézkedést.

Ez a felelősség rendkivül sulyos, szinte felmérhetetlen. Nagyon ajánlanók, hogy igyekezzenek sürgős intézkedéssel elháritani.

*

Adók

A pénzügyi bizottságban elpanaszolta tegnap Wekerle pénzügyminiszter, hogy gyéren folynak be az adók. Százhatvanmillió pengő kintlevősége van a kincstárnak, ebből nyolcvankétmillió pengő az illeték, tizmillió a forgalmi adó, a többi pedig egyenesadó. Amellett tizenkilencmilliót a régi adóhátralékokból már el is törültek.

A szomoru statisztikából azt a konkluziót vonta le, hogy szigoru utasitást kell kiadni az adóbehajtásokra vonatkozóan.

A mi szerény nézetünk ezzel szemben az, hogy nagyon sok eredményt nem fog vele elérni. Bizonyos, hogyha a behajtásokat megszigoritják, a százhatvanmillió majd lecsökken. De viszont azt is el kell hinnie a pénzügyminiszternek, hogy nem az adóalanyok rosszindulata eredményezte ezt a horribilis számot. Igaz, hogy adót nem szivesen fizetnek általában az emberek. De a megszigoritásra váró behajtási rendszer most sem

Cser Károly

— **A Lechner Ödön-szoborpályázat.** A Lechner Ödön-szoborbizottság *Liber Endre* fővárosi tanácsnok elnöklésével tartott ülésén jóváhagyta a szűrjnek szükebbkörü pályázat kiírására vonatkozó döntését. Erre a pályázatra *Cser Károlyt, Farkas Bélát* és *Ligeti Miklóst* hívták meg, azonkívül a szoborbizottság kiegészíteni kívánja a részvevőket mindazokkal, akik a régebbi és a legutóbbi pályázaton dicsérő elismerést nyertek. Ezek: Beck Ö. Fülöp, Vörös Béla, Kisfaludi Stróbl Zsigmond, Petri Lajos, Kallós Ede, Vass Viktor. Mészáros László, Kalotai-Kreipel Ottó, Körmendi-Frim Ernő. A pályázat határidejét a szoborbizottság május 30-nak déli egy órájára tűzte ki.

PH.930.IV.16

P.H.930.IV.16.

Vasárnap avatta fel József kir. herceg a sásdi hősök emlékszobrát

Pécs, júl. 8. — Vasárnapra virradóra, mintegy szimbólumaként az elmult vészterhes időknek tomboló viharra ébredt a hőseiért áldozó, hálás Sásd község. Zuhogó eső öntözte a hősök ligetét, szél tépte a díszsátor galyait, de ahogy közeledett az ünnepség ideje, úgy csendesedett a vihar, elállt az eső, és napfény ragyogta be a hősök szobrát. Gyönyörü ünnep keretében áldozott Sásd község a hazáért dicső halált halt hősei emlékének. Az emlékezés meleg hangulatú ünnepségének fényt és jelentőséget kölcsönzött a magyar bakák rajongásig szeretett, meleg szivü vezérének József kir. hercegnek személyes megjelenése, aki a szeretet vígasztaló, biztató szavát hozta el Sásd magyarjainak.

A megható szép ünnepséget figyelmes rendezés készitette elő s az teljesen program szerint pergett le.

József kir. herceg hajnali négy órakor indult el autón Budapestről Vitéz Tanitó Béla vk. őrnagy szárnysegéd kiséretében. Reggel 8 órakor érkezett Margitmajorba, ahol már Fischer Béla alispán és Blaskovich Iván dr. a hegyháti járás főszolgabirája várták és fogadták.

Ez alatt a kir. herceg tiszteletére emelt díszsátor előtt, valamint a hősök ligetében elhelyezett bronz szobor körül felállított két hatalmas tribünön gyülekezett a közönség a vármegye minden részéből. Ott voltak Igaz Béla dr. prelátuskanonok, felsőházi tag, Feniczy Ignác dr., Mándy Sámuel, Perlaki György, Patacsi Dénes és Simon János országgyülési képviselők, gróf Mailáth György, Vitéz Sztankovánszky Pál, Jeszenszky Imre földbirtokosok, Berzsenyi István vezértanácsnok, Schmidt Gyula, Vitéz Barlay János főtanácsnokok, Vitéz Nánay Lajos dr., Vitéz Megyessy József, Tietze Oszkár tanácsnokok, a pécsi vegyesdandár képviseletében Vitéz Temesy Milán vk. ezredes, Kosztka Gyula csendőr alezredes, Hoffer Kálmán megyei főjegyző, Bognár Gyula főszolgabíró, Timkó Gyula komlói bányaigazgató, Braun István mágócsi esperes, Böbel József vásárosdombói plébános, Stráner Vilmos kaposszekcsői ev. lelkész, Egry László dr. csendőrszázados, Igaz Lajos megyei aljegyző, Mihalics Mihály dr. szerkesztő, párttitkár, Cser Károly budapesti szobrászművész, a szobor alkotója és még mások, akiket a járás főszolgabirája, továbbá Bátsmegyei Jenő és Ollé István tb. főszolgabirák, Szücs József esperes, Kerese György dr. ügyvéd volt képviselő, Barna Lajos dr. kir. közjegyző, Mülherr Alajos dr. ügyvéd, Balogh József dr. járásorvos, Bálint István főjegyző fogadtak és kalauzoltak.

Fél 10 órakor a leventék és hadviseltek sorfala között vonult be József kir. herceg, akit Fischer Béla alispán üdvözölt. Örömének adott kifejezést az alispán, hogy azt a királyi herceget köszönthetik a sásdi hősi emlékmű ünnepségén, aki maga is együtt szenvedett és küzdött a hősökkel.

József kir. herceg keresetlen szavakkal köszönte meg az üdvözlést, majd Blaskovich Iván dr. főszolgabiró a megjelent előkelőségeket mutatta be a fenségnek.

A szabad oltárnál Szücs József esperesplébános misét mondott, amelynek keretében emelkedett hangú szentbeszédben emlékezett meg a hősi halottakról. Stráner Vilmos az evangélikusok részére tartot külön isteni tiszteletet.

Mise után Blaskovich Iván dr. főszolgabiró kérte a királyi herceget adja meg az engedélyt, hogy a szobrot felavathassák. József kir. herceg messze szárnyaló beszédben avatta fel a szobrot.

— Magyar Testvérek! — mondotta a királyi herceg — szépséges, megható ünnepre jöttünk össze itt a hősök berkében, hol óriás platánok fogják hirdetni, hogy hálás a magyar azok iránt, akik életüket énekelve adták át a hazáért a Mindenható Istennek. Ott messze Galicia rónáin, Szerbia vadonjaiban, Oroszország mocsarai között, Erdély bérceinél, a Kárpátok ősrengetegében, Doberdó szikláin és Tirol hegyein jeltelen, omladozó sirok jelzik a helyeket, ahol hősi tetteikkel a nagy véráldozatot meghozták. Azóta már elkorhadtak a fakeresztek, összeomlottak a sirhantok s csak a jó Isten szőtte szemfedő a virágok boritják be nyugvó helyeiket. Saját szememmel láttam és mint parancsnok közvetlenül szereztem értesülést ragyogó hőstetteikről. A magyarok hazafisága ritkitja párját. Hálás szívvel gondolok hős fiainkra, s amikor most Sásd község népe szépséges emléket emel, úgy érzem, nemcsak emlék ez, hanem sir is, ahol szülő, hitves, árva imádkozhatik egy boldog magyar jövőért.

— Itt áll a szép emlék, hogy háládatos szívvel egyesüljünk azon hősökkel, akiknek neveit márványba örökitették meg, hogy nyugalmat nyerjenek, hogy testvéri szeretetben, törhetetlen akarásban egyesülve mi is készen legyünk ugyanazon áldozatra. Ugy érzem, mintha közénk szállott volna a lelkük, hogy együtt ünnepeljenek velünk és szeretettel öleljék magukhoz Sásd hálásan emlékező lakóit. Szép ünnep ez a mai, mert azt jelképezi, hogy a hősökkel azonos az élők célja mindent áldozni a hazáért. Ez a szép emlék legyen oltár, amelyen örökké lobogjon a hazaszeretet lángja és amelynél fogadalmat tesz Sásd népe, hogy mindenki a maga szakmájában dolgozik a hazáért.

— Leventék, ifjú bajtársak, jöjjenek gyakran e szent helyre s gondoljanak azokra, akiknek szent hagyatékát ma át kell venniök, hogy minden erejükből a haza jólétéért dolgozzanak s ha kell a legnagyobb áldozatra is készek legyenek. A csonka haza és az elszakitott részek szeretettel tekintenek magukra, mert magukban látják az új ezer esztendőt fakadni.

— Özvegyek, árvák, Legyenek büszkék az itt bevésett nevekre, mert legdicsőbb mártirok ők.

— Eljöttem én is, hogy hódoljak emléküknek s letegyem babérkoszorúmat azzal az igérettel, hogy én is az ő nyomdokaikon akarok haladni és készen lenni minden áldozatra e szent hazáért.

Leteszem szeretettel és hódolattal ezt a koszorút: Követlek benneteket bárhova!

Szivhez szóltak a szép szavak, amelyeket megafon vitt messzire. A gyönyörü beszédet megindultan hallgatta a közönség s a királyi herceget még jobban a szivébe zárta.

Pintér István Sásd község birája vette ezután gondozásba az emlékművet.

A Sásdi Dalárda, a Nem, Nem, Soha c. dalt adta elő szépen, mely után a koszoruk elhelyezése következett.

Vitéz Temesy Milán ezredes a pécsi 4. vegyesdandár koszorúját tette le. Fischer Béla alispán a vármegye, Welzenbach Sándor a hadi árvák, Hirt János Mágócs nagyközség, Bálint István főjegyző Sásd, Szücs József esperes a plébánia, Fuchs József a sásdi izr. hitközség, Vitéz Keszthelyi Zoltán dr. a vitézi rend, Somogyi Miksa a járási jegyzői kar, Vitéz dr. Keszthelyi Zoltánné a sásdi Szociális Misszió, Szűcs József a sásdi társaskör, Szlatkay Ferenc az iparosok és Lakatos János a kisgazdák koszoruját helyezte el.

Befejezésül a katonazenekar a Szózatot intonálta.

Ezután díszmenetben vonultak el a vitézek, a hadviseltek és a leventék a királyi herceg előtt, aki a vitézeket és hadviselteket maga köré gyüjtötte.

— Nem akarok addig távozni — mondotta József kir. herceg, — amíg volt bajtársaimat nem üdvözöltem. Megtanultam a háboruban a katonát szeretni és megbecsülni. Munkájuk közben gondoljanak arra, hogy a haza csonka és a csonka hazában nem boldogulhat a magyar. Szívből kívánom maguknak, hogy mielőbb a feltámadott hazában boldogságot és megelégedést találjanak.

Harsány éljen zugott fel a szavakra és a kir. herceg egyenkint is elbeszélgetett a harctéri kitüntetésekkel ékesített vitézekkel.

Délben a sásdi kaszinóban jól sikerült bankett volt, amelyen Fischer Béla alispán lelkes hangú felköszöntőt mondott a kormányzóra, azzal hogy az emlékszobrok a kötelességteljesítés szobrai, amelyek között az első élőszobor Magyarország kormányzója. Szűcs József esperes lendületes szép beszédben József kir. herceget köszöntötte, amelyre a kir. herceg válaszolt.

— Kettős kötelességet teljesit, amikor az egyik emlékmütől a másik emlékmühöz jár. Az egyik, hogy hálával és elismeréssel adózzék az elesett hősöknek, s a másik kötelesség, hogy tovább plántálja az áldozatos hazaszeretet érzését az élőkben. Legyünk hűséges szolgái a hazának s legyünk testvérek, csak magyarok, félretéve felekezeti és egyébb külömbséget.

Egy háborús emlékét ujitota fel a kir. herceg. A Brenta völgyében járt, ahol 19-es honvédek védtek egy pontot rettenetes pokolban. Egy súlyosan sebesült, akinek már hangja is alig volt, egyre keresett valamit. Nagy nehezen megértették, hogy a hátizsákját s abban egy csomagot. A csomagban magyar föld volt. Ezt a földet kivánta a feje alá. A hazaszeretetnek legragyogóbb bizonyitéka. Ez a rajongó érzés kapcsoljon össze minden magyart.

— Ez a jelenet — mondotta a továbbiakban a kir. herceg — úgy fénylik a lelkemben, mint a vihar után az első sugár, a jövő reménysugara. Mély benyomást tett rám, ez a mai ünnepély is s új hajtásait látom a magyar tölgynek. Poharamat Sásd minden lakójára és egész Baranyára emelem.

Lelkes éljen zúgott a kir. herceg szavai nyomán. Délután a járás leventéi tartották meg versenyüket, amelyről lapunk más helyén emlékezünk meg.

Beszámolónk azonban nem lenne teljes, ha nem emlékeznénk meg a sásdi hősi emlékszobor alkotójáról Cser Károly szobrászművészről, aki valóban müvészit alkotott.

Megvesztegetési pénzeket találtak egy öngyilkos szerb tiszviselőnél

Belgrád, júl. 8. — Kosics községi tisztviselő öngyilkosságának felfedezése után rendőri bizottság jelent meg az öngyilkos irodahelyiségébe, ahol Kosics iróasztalában több, összesen 223 ezer dinár értékü váltót, továbbá több takarékpénztári betétkönyvet találtak, köztük egy 8000 márkás betétkönyvet, amelyet a wiesbadeni bank állitott ki. Ezenkívül különböző értékpapirokat, értéktárgyakat, asztali evőkészleteket és aranydarabokat, továbbá ékszert találtak. A vizsgálat eredménye megerősíti azt a gyanut, hogy az öngyilkos tisztviselő megvesztegetési pénzt fogadott el.

Fegyverrel kényszerítettek jugoszláv területre két magyar diákot

Kaposvár, júl. 8. — **Polonyi** István zákányi állomásfőnök csónakkal ajándékozta meg középiskolás fiait. A két diák pénteken a magyar határ mellett evezve Zákányról Barcsra kirándulásra indult. Babocsa irányában egy szerb járőr ráfogta a fegyverét a két diákra és igy átkényszerítette őket jugoszláv területre, ahol két nap fogva tartották őket. A két fiút csak tegnap engedték szabadon. A jugoszláv hatóságoknak a diákokhoz intézett kérdéseiből megállapitható, hogy a két magyar diákban kémet sejtettek és csak mikor minden kétséget kizáró módon megállapitották, hogy ártatlan diákkirándulásról van szó, engedték őket szabadon és térhettek vissza a fiúk kétségbeesett szüleikhez.

Ujabb erdőtüz Franciaországban

Toulon, júl. 8. — A var-megyei erdőségekben ismét hatalmas tüzek pusztitanak. Lacroixban a szanatóriumot sikerült megoltalmazni a tüztől. A szanatórium épületében levő 200 gyermeket ideiglenesen a környékbeli falvakban szállásolták el.

Központi fütés (8 kg. szén szoba/nap)
Viz-, gáz-, csatornázási és Fagymentes klosett berendezések
Siebenfreud Nándor
gépészmérnök, Pécs, Szigeti-országut 40. Tel. 5-54.

PARKMOZI

Kedd-szerda, július 9-10.

Repriz! Uj példány!

PIERRE BENOIT „Királykisasszony szerelője c. világhirü regényének filmváltozata:

KÖNIGSMARK

Fantasztikus fimregény két részben.
Mindkét rész egyszerre!
Főszerepben: HUGUETTE DUFLOS

Előadások:
6, ¾8 és ½10 órakor

A két utolsó előadás teljes zenekarkisérettel, kedvező időben a kertben lesz megtartva.

A terem jéggel van hűtve!

APOLLO: SZÜNET.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara a közgazdasági helyzet könnyítésére előterjesztéseket tesz

Pécs, jún. 8. — A Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara ma délután 3 órakor Visnya Ernő m. kir. kincstári főtanácsos, felsőházi tag, kamarai elnök elnöklése alatt látogatott rendes közülést tartott.

Visnya Ernő elnök megnyitó beszédében rámutatott azokra a nehézségekre, amelyek a közgazdasági élet rendes működését veszélyeztetik. Bejelentette, hogy ez a kérdés már a kamarák elnökeinek legutóbbi tanácskozásán is igen beható megbeszélés tárgya volt s ennek eredményeként a kamarák együttesen fognak a kormánynál a legközelebbi időben eljárni.

A napirend első pontja ugyancsak a közgazdaság nehéz helyzetét tárgyalta és a kamarai tagok különösen a kültagok nagyszámú felszólalása és az elnöknek ezekre adott válaszai után a kamara erre vonatkozó nagy előterjesztését egész terjedelmében helyeslésel elfogadta.

Ugyancsak egyhangulag elfogadta a közülés a kamarának a közüzemek fokozatos megszüntetése tárgyában a társkamarákkal együttesen megindított országos akció lebonyolitására tett előterjesztését.

Az ipartörvény egyes szakaszainak módositására vonatkozólag a pécsi és kaposvári ipartestületek indítványára Baumann Emil elnöklete alatt Varga Vince, Márovits Andor, Róth Sándor, Böhm Emil, Burkert Antal és Hamerli József kamarai tagokból álló bizottságot küldte ki.

A kaposvári kereskedők egyesületének beadványa alapján a közülés elhatározta, hogy a budapesti áruminta vásárok időpontjának a vidéki kereskedelemre és iparra kevésbbé hátrányos időpontra való áthelyezése iránt megkeresi a budapesti társkamarát és egyöntetü állásfoglalásra a vidéki társkamarákat.

A közülés végül egyhangúlag elfogadta a kamara és a kamarai nyugdíjalap 1928. évi zárszámadásait.

Kammerer Ferenc földbirtokos fenyegető levelet kapott, hogy felgyujtják a pusztáját, ha nem fizet 2000 pengőt

Szombaton éjjel kigyulladt a feltaktározott szalma Pécsi rendőrkutya vezette nyomra a csendőröket

Pécs, júl. 8. — Szenzációs bűnügyben nyomoz tegnap óta a mozsgói csendőrség és Páhok István pécsi rendőrfőtörzsőrmester vezetésével, három pécsi rendőrkutya, a Luxi, Bobi és a Pajtás. A nagyszabású bűnügy olyan szokatlan, aminőre már évek óta nem volt példa az egész országban. A bűnügy előzményei a következők:

Június 22-én délelőtt a Mozsgó község mellett levő elekmajori uradalom egyik juhászbojtárja előtt, kinn a tarlón, megjelent egy ismeretlen férfi. Az illető 28 évesnek látszó, szürke sportsapkát és úgynevezett . pacskert viselő egyén volt.

Levelet adott át a fiúnak, hogy azt vigye be a pusztára ifj. Kammerer Ferenc földbirtokoshoz.

A juhászbojtár rendeltetési helyére is juttatta. Kammerer Ferenc földbirtokos átolvasta a levelet. Az állott benne, hogy

ha a földbirtokos a fiúval azonnal nem küld 2000 pengőt, abban az esetben felgyujtják a pusztáját és úgy jár, mint a megszállás alatt egyik rokona Thassy Elemér földbirtokos és családja Drávatamásiban.

A Thassy család tragédiájára még ma is fájdalmasan gondol mindenki. A Drávatamásiban lakó földbirtokos családot ugyanis 17 főből álló fegyveres szerb rablóbanda megtámadta Thassy Elemért, fiatal nejét és gyermeküket meggyilkolták, a kastélyt pedig kirabolták.

Kammerer Ferenc természetesen nem küldte el a kért összeget, a levelet ellenben átadta a csendőrségnek, amely széleskörü nyomozást tett folyamatba az ügyben. Azóta elmulott pár hét és a fenyegető levél lassan feledésbe ment. Szombaton éjfélkor azután megtörtént, amire senki nem számított.

A majorban levő mintegy 20 vaggonra való tavalyi szalma kigyulladt. A tűz elbusztitással fenyegette az egész pusztát

és csak a közelben levő három falú összesereglett népének köszönhető, hogy a szalmán kivül más nem égett el.

A kár igy is körülbelül 8000 pengő.

A hajnali órákban megindult csendőri nyomozás meglepő eredménnyel járt.

Megállapitották, hogy gyujtogatás történt. A gyujtogató minden kétséget kizárólag az ismeretlen, aki júniusban a fenyegető levelet küldte a földbirtokosnak.

A tűz a szalmakazaltól körülbelül tiz méterre levő buzatáblánál tört ki. A gyujtogató, valószinüleg, hogy gyorsabban menekülhessen, a kazaltól szalmasávot húzott a buzatábláig és ezt a sávot gyujtotta meg. Mire azután a tűz lassan a kazalig ért, ideje volt elmenekülni.

Kammerer Ferenc földbirtokosnak eszébe jutottak a hírneves pécsi rendőrkutyák, amelyek már nem egyszer hasznos szolgálatot tettek a nyomozó hatóságnak.

Vasárnap a reggeli órákban autó jött be Pécsre Elekmajorból, amely kivitte a Luxi, Bobi és Pajtás rendőrkutyákat és kitünő oktatójukat Páhok István rendőrfőtörzsőrmestert.

A helyszinén azután megindult a nyomozás a pécsi rendőrkutyákkal. Páhok István először a Szombathelyen aranyérmet nyert Luxit állította be a nyomozásra. Luxi nyomot is fogott és

négy kilóméterig szaladt Gyürüfü község irányában.

Itt azután megállt. A hajnali órákban ugyanis nagy eső volt, amely eltüntette a nyomokat. Innét kezdve a Bobi rendőrkutya nyomozott, egész Gyürüfü községig. Teljes eredményre Bobi sem juthatott, mert a községben a rendőrkutya már elvesztette a szimatot. A csendőrség azonban már ezzel olyan nyomok birtokába jutott, amelyen elindulva valószinüleg sikerül a gyujtogatót elfogni. Ma az esti órákban arról értesülünk, hogy a nyomozás még nem vezetett eredményre és az teljes erővel tovább folyik.

A nyomozás során gyanuok merült fel a fenvegető levelet irt, és a bojtárgverek szerint tört magyarsággal beszélő gyujtogató ellen. Az illető ugyanis a fenyegető levélben említést tett Thassy Elemér drávatamási földbirtokos tragédiájáról. Nincs tehát kizárva, hogy

a gyujtogatónak ebben a vérfagyasztó rablógyilkosságban is cselekvő része volt.

Az egész környék nagy érdeklődéssel tárgyalia a fenyegető levelet és a gyujtogatást, mindenki segitségére siet a mozsgói csendőrségnek, hogy a sötét lelkü gyujtogató minamarabb kézrekerüljön. A szenzációs nyomozás kapcsán ismét nagy dicséret illeti Páhok István pécsi rendőrfőtörzsőrmestert, aki rendőrkutyáival irányt adott a nyomozásnak,

Pécsett és környékén csak kisebb károkat okozott a vasárnapi szélvihar és felhőszakadás

Pécs, júl. 8 .— Többnapos kánikulai forróság után szombaton este arról adott jelentést a meteorologia intézet, hogy az Alpok felől rendkívül erős szélvihar közeledik Magyarország felé. Amikor a Dunántúl felvette az éjszakai hiradást, még csendes volt az idő, csillagos az ég, a kirándulók és a nyári vendéglősök pompás vasárnapról álmodoztak.

A hajnal beköszöntével azonban megérkezett a zivatar. Előljáróba csak gyengébb szelek szaladtak végig a kihalt utcákon és figyelmeztetőleg megzörgették a nyitott ablakokat. Aztán mindinkább fokozódott a szélvihar, amely a kora reggeli órákig megállás nélkül tombolt, elsöpört mindent, ami az útjába került, lehordta a háztetők cserepeit, számtalan ablaküveget tört be, vad tobzódásában felborított egy Pécsre igyekvő tejeskocsit és bömbölésével felriasztotta a békésen pihenő várost.

Amikor a szél elnyargalt Pécsről, akkor megeredtek az ég csatornái és valósággal szakadt az eső, olyan szomorúan és kitartással, mintha nem is júliusban, hanem a ködös novemberben járnánk. A hajnali vihar és felhőszakadás megpecsételte a napsugarasnak indult vasárnap sorsát. Délelőtt még olyan hüvös volt a levegő, hogy a fázékonyabb emberek felöltőben jártak. Délutánra előmosolygott a félénk napsugár, de ez sem tudta kicsalogatni az embereket a strandra, a Mecsekre, pedig a nyári kirándulóhelyek ugyancsak felkészültek a vasárnapra.

A zivatar elvonulása után aztán az emberek fantáziája jött működésbe. Különböző rémhirek kerültek forgalomba hatalmas károkról, pusztulásokról. Szerencsére ezek a felelőtlen „rádiógrammok", mint rendesen, ezuttal is túlzottak voltak.

A pécsi főpostától nyert értesülésünk szerint a vihar semmi komolyabb zavart sem okozott. *Ugy a helyi, mint az interurbán telefonvonalak kifogástalanul működtek*, ami annak tulajdonitható, hogy a posta hálózata kitünően van felépitve. A villanyáram szolgáltatás körül sem voltak jelentékenyebb bajok. A város területén egy villanyoszlop kidőlt, a tortyogói vizmüvek felé vezető útvonalon pedig néhány oszlop megdőlt. *Mindössze Aranyhegyen és Szkókóban voltak világitási zavarok, de a megrongált vezetékeket máris rendbehozták.* A gyümölcsösök sem érezték a zivatart, mert rengeteg éretlen gyümölcs hullott le a fákról. A vármegyéből még csak szórványosan érkeztek jelentések arra vonatkozólag, hogy a szélvihar és felhőszakadás milyen károkat okozott. Mindössze csak arról tudnak az illetékes gazdasági hivatalok, hogy

a kukoricában esett jelentékeny kár.

Az időjárás egyébként ma is hüvös volt és a hőmérő a 38 Celsius fok melegek után csak a 20—25 fok körül circulált.

Egy második Wekerle-telepet létesitenek Kőbányán

Budapest, júl. 8. — Kőbányán mintegy 110.000 négyszögöl telken egy második Wekerle-telepet épit fel az Országos Társadalombiztositó Intézet. A telepen 1400 munkáslakás épül fel. Amint a telket közmüvekkel ellátják megkezdődik az épitkezés, amely legalább 10.000 munkásnak fog a kora tavasszal munkaalkalmat nyujtani.

AWIWA univ. tal.

1922 dec - 1923 jan

Táne II
Anya III
Salome III

gift

1.-275. M.

Strigonium, 1871.
Acgyd. Horák.

Cser Károly, szobrász. sz.
1880 dec. 2. Bpesten. 1894-95.
a föv. iparrajziskolában
Vasadi Ferenc-nél, 1905-13 a
a képzőmű vészeti főiskolá-
ban Radnai Bélánál a vé-
gül Strobl Alajosnál tanult.
Tanulmányai alatt 1910-77
megkapta a Nadányi-féle
~~Albertné féle~~ ~~ösztöndíjat~~,
1910-és 1911. a Ferenczy István-
féle, 1912. az állami nagy
ösztöndíjat. 1911. a nyír-
egyházi Kossuth-szobor pá-
lyázaton jutalomban rész-
tült. 1912. A győztes c.
szobrát az állam vette meg
a ~~népszínmű Muzeum részére~~.
Az első világháborban
katona volt a Przemysl-
ben ~~hadifogságba esett~~
Szibériában 6 évig volt
hadifogoly. ~~sok sokat~~
~~dolgozott ét megbecsültek~~
az ott szerzett benyomá-
sok művészi fejlődésére

Megismer-
kedett a
keletázsiai
művészettel

A m. kir. vall. és közokt. mi
kelt s a IX. ker. m. kir. áll
másolata:

1923/24. évi költségvetés, XV
Országos Bizottsága. Személyi
Dologi kiadások, 3. rovat, 1.

A Műemlékek Országo
ségvetési év I. negyedére
1./ Rendkivüli óradijakra . .
2./ Beszerzési költségekre .
3./ Elhelyezési költségekre .
4./ Utiköltségekre . . . . .

1930. a Preznyslai hősiemlék pályázatán dicséret.

1930. A Lechner Ödön szobor pályázatán az egyik III. díj.

1931. A reformáció kiváló egyénségeinek szobrára a kultusz minisztériumtól kiírt pályázaton 2000 pengős díj.

1932. a Eperti Gárdonyi szobor pályázaton III. díj

1936. I. honvédemlék pályázaton díjat nyert.

1936. Angyali üdvözlet. művére a főváros Lotz-emlékérmét kapta.

1938. Buzáth János síremlékemek zártkörű pályázatán dicséretben részesült.

1938. okt. A hősi halált halt orvosok emlékművének pályázatán III. díj.

A MAGYAR KIR. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISTERIUM

délyezvén, utasitom az állampé
K. Róbert keb. h. államtitkárn
elnökhelyettesének hivatalos a
sége mellett fizesse ki s tárc
kiadáskép számolja el.

A hivatalos másolat h

Stillané Máthe

shiv. ~~igazgató~~ irodatis

A M. KIRÁLYI VÉLLÁS. ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISTERIUM

1943. Attila lovas nehrárnak mintegárd megkapta az 1942. évi nehrászati Zrínyi jutalmat. meget a honvédelmi minister tuzok

1943. Gábor Aron nehrsp. III. ~~[illegible]~~ dij

1950. a Hunyadi lovas nehrárnak pályázatán ~~díszérő elismerés~~ jutalomdíjat kapott

A hivatalos másolat h

Stillané Máthé

irodatiszt.

Cser Károly

1.

A Pesti Varosháza

1938. 9. 7. 16 d.

Buzáth János
Síremlékre
kivi zártkörű pályázaton

dicséret nyert.

(dicséret
pályamüre)

évi folyamának tartalma.

Szám

A Képzőművészeti Társulat nemzetközi tárlatáról: *Skutezky* Döme: Becsületes munka. — *Spányi* Béla: Lemenő nap. — *Szlányi* Lajos: Halászkunyhók a Blyth folyó partján. — *Basch* Gyula: Iduska. — *Innocent* Ferencz: Nosztalgia. — Brigitta. — *Balló* Ede: Női arczkép-tanulmány. — *Johansen Viggo*: Feleségem és gyermekeim. — *Ancher* Anna: Missiógyülekezet. — *Stenersen* Gudmund: Szent János éjszakája Norvégiában. — *Hullgren* Oszkár: A tengeren ... 46

Pataky László: Kukoricza-törés. — *Kacziány* Ödön: Pallida Mors. — *Dorph* Niels: Anyám arczképe. — *Schultzberg* Anselm: Az erdőben. — Hazatérés az erdőből. — *Thaulow* Fritz: Éjjel az utszélen. — *Túry* Gyula: Gyermek-arczkép ... 47

Magyarok zarándoklása Velenczébe Szent Gellért ereklyéihez. *Túry* Gyula festménye 46

Báró Perényi Zsigmond szobra Nagyszőllősön ... 47

Bocskai Istvan szobra Debreczenben ... 48

A főiskolai hallgatók amateur-fényképészeti kiállításáról (4 kép) ... 48

Szám

nézve. — Kisfaludy Sándor háza felülről, a háttérben a fonyódi hegygyel. — A tihanyi kolostor a Nyársas-hegyről, a háttérben Balatonfüreddel. — Kecskekörmöt kinálgató gyermekhad a kisbiróval Tihanyban. — Tihanyi bazalttufa sziklák a remete-lakásoknál. — Balatonföldvár a földsánczokról nézve. — Balatonmelléki zalai paraszthäz. — A héviz közös fürdője ... 32

Gróf Cziráky Antal lovasberényi kastélya. — A lovasberényi kastély parkjából ... 33

Képek a Tátrából: A tátra-lomniczi Palace-szálló előtt. — Kirándulók. — Kilátás a tátra-lomniczi Palace-szállóból. — Tátra-Lomnicz ... 32

A Negoi-Havasból (4 kép) ... 33

Dunaharaszti tájrészlet ... 33

Az óbánya-pusztai ház melyben Kossuth Lajos gyermekeit 1849-ben elfogták ... 34

A sárvári várkastély és bástyái ... 34

A budafoki barlanglakásokból: Utcza a föld alatt. — Egy barlang-lakás. — Gyerekek a barlang udvarán ... 35

Az itató-kútnál. *Cserna* Károly rajza ... 35

Cser Károly

Lepesti szobrász

1935-ben készítette
a sajóvárkonyi
hősi emlékmüvet.

Csikvári A. Borsod om.

Várm. szociogr. V.

Körségi adattár
138. l.

Bp. 1939

Kat (1)

1926 márc.-ápr. (Ernst)

Zsuzsanna IV
Fájdalom II } gépi.
Fürdőző I
Táncolók II
Menekülő I

1927 ápr. N. Szal

Zsuzsánna V
Táncoló II } 6r
Menekülő II

Lejstr.

C. 89 a

1 Rot. 8

Schematismus almae dioecesis
Strathmóricensis
ad annum Jesu Christi 1870.

1.-176. M.

Kut

1931 febr-márc (Mines)
Ülő női akt, ber
Haját ejazító nő
dr Major Emil

(3)

1932 febr-márc (Mines)
Fájdalom III. márv

1932 nov (N. Szal, UMEval köz
Táncoló III., ber
Anya IV. gipsz-kő

1934 dec (N. Szal.)
l. Mélőn

Schem.

c. 89a

1 köt. 8r

Schematismus

cleri almae dioecesis

Szatmáriensis

ad annum Jesu Christi

1907

Ab erecta sede episcopali 103.

Cser Károly

VII. Nemz. Képzőm. Kiáll.
OMKT. 1944. jun.

A Jóság, gipsz

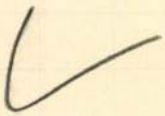

Cser Károly

C

Szépmüvèszet

1944. 69. C.

A trent István
emlék év
újabb domboz
művei

Debrecennek

Cser Károly

1

Szépmüvèszet]

1944. 170. P

A tit Istár
emlékét
(k. n.)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Cser Károly

Magyar Nemzeti Múzeum
1938. I. 27. 4: 1.

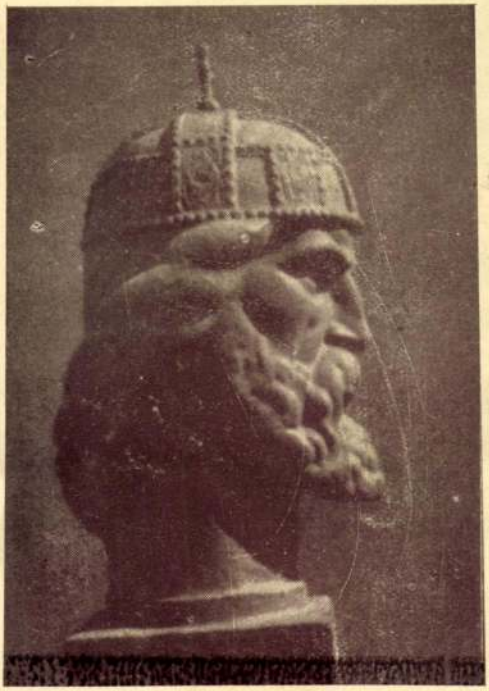

Cser Károly: Szent István.
Műcsarnok, Szent István kiállítás.
A Székesfővárosi Múzeum számára megvette a főváros.

esett és így annak ritmusa zavaros.

Dr. *Lechner* Jenő kiállította a Ferenc József emléktemplom tervét és a Hermina-úti zárdatemplom című művét. Mesteri munkák ezek.

Igen szép építészeti alkotás *Magyar Meyer* Attila Templom belseje című műve, kissé tömegeiben szétesö azonban a falusi templomot ábrázoló terve.

Csát Géza és *Lux* Géza gipszmodellekben állították ki a pécsi belvárosi templom átépítésének tervét, melyre megjegyzem, hogy a torony nincs

Cser Károly

írád

Művészet. 1941. 37. sz
10. l. (Gyűjteményes kiállítások a Műbarát-ban.)

b. l.:

Nagy M

Mult. hó 7.

beszerszett zöldbab, vajb

zékét.

Remélem, hogy

áraim nagyobb megre

Mintát bészo

Cser Károly

A szalkszentmártoni
hősök emlékei
Repr
Uj Idők
1928. II. 680 l.

Cser Károly

irod
1

Nemzeti Újság 1933 Okt. 17
(Leleplezték a váci hősök emlékművét.)

U 3642

selhető, alakítható. A tiszta C. színtelen akár az üveg s filmanyagnak alkalmas. A festékanyagokkal kevert C. elefántcsonhoz, teknőshéjhoz, szaruhoz hasonló, azért foganytúkat, hajtút, késnyelet készítenek belőle. A C. könnyen tüzet fog, lángja pedig alig oltható el, azért nagyon óvatosan használandó.

Cellulóza. A keményítővel és cukorral rokon szénhidrát (l. o.), a növényi sejtfal anyaga. Csak néhány különleges vegyi szerben oldható. A legfisztább természetes C. a gyapot, a lenvászon és a papiros. — Kénsav és salétromsav keverékében a C. *nitrifikálódik*, nitrocellulózává lesz. Ez az átalakulás mértéke szerint alkohol-éterben oldható *kallódiumgyapot*, v. oldhatatlan, de robbanó *lőgyapot* (pyroxylin). — A lúggal szétfőzött fa rostanyaga a *fa-C.*; papírgyártásra szolgál.

Celsius, *Anders* (1701—1744). Svéd csillagász. Ő használta először a hőmérő mai 100-as beosztását azzal a különbséggel, hogy a fagypontot 100-zal, a forrpontot 0-sal jelezte.

Celsus, *Aulus Cornelius* (Kr. u. I. sz.). Római polihisztor. Orvosi encyclopaediájának sebészeti része becses orvostört. emlék.

Celtes (Pickel), *Konrád* (* a bajor Wipfelden, 1459., † Bécsben, 1508). Német humanista. Olasz irodalmi társulatok mintájára Budán megalapította a *Sodalitas litteraria Ungarorum*-ot működvelő humanistáink egyesítésére.

Celtis (Ostoria). Díszfa, tojásdad, hosszan behegyezett levelekkel, fekete borsó nagyságú termésekkel. Bpest utcáin sokfelé ültetik.

Célzás. A lövőlegyvernek oly helyzetbe igazítása, hogy a kilőtt lövedék a célba vett tárgyat eltalálja.

Cement. Kötőanyag, melyet márgából v. agyag és mészkő keverékéből való égetés és lisztté őrlés útján állítanak elő. A C. homokkal és vízzel keverve habarcsot alkot, amely bizonyos idő alatt jól megszilárdul. Ha a márgát égetéskor csak zsugorodásig égetik, román-

Austen (* 1863). A vil.-háb. után mint pénzügyi kancellár súlyos adókkal hozta rendbe Anglia pénzügyeit, a nagy koalíció fölbomlásakor másodszor hiusult meg a konzervativ párt vezérségének elnyerésébe vetett reménye, mert a liberálisokkal szemben engedékenységet mutatott a koal. idején. 1924. külügyi államtitkár lett, fölújította az 1906. megbukott konzervativ párt politikáját, mely a franciák helyett inkább a németekkel akar megegyezni. A locarnói egyezmény és a garanciaszerződés létrejöttében nagy érdeme van. — 2. *Joseph* (1836—1914). Az unionista párt alapítója, Irországot és a gyarmatokat az anyaországgal minél szorosabban kívánta egyesíteni, az egész birodalmat közös vámterületté alakítani védővámokkal. Több ízben volt miniszter. — 3. *Houston Steward* (1855—1927). Angol származású német író. Árja-germán világnézet lelkes harcosa. Főműve Grundlagen des neunzehnten Jahrhunderts.1885 óta a Wagner-kultusz legképzettebb harcosa.

Chamberlin (csemberlin), *Clarence*. Amerikai pilóta. 1927 jún. 4-től 6-ig Levine amerikai gyárossal együtt elsőnek repült át Newyorkból Németországba egy szárazföldi repülőgépen. 43 óráig egyfolytában tartó repülés után Eislebenben szállott le Berlin helyett, minthogy a benzinje időközben elfogyott. Ch. repülőgépe, a Miss Columbia, Bellanca olasz mérnök tervei szerint készült, amelyet 220 lóerős Wright Whirlwind-típusú, 9 hengeres, léghűtéses csillagmotor hajtott. (L. *Bellanca.*) Ch. fenti repülését megelőzően, 1927 április 12—14-ig Bert Acosta társaságában felállította az időtartam-repülés világrekordját: 51 óra 11 perc 20 másodpercig volt egyhuzamban a levegőben.

Chambord grófja (sambord) v. *Bordeaux hge* (a royalisták szerint V. Henrik francia kir.; 1820—83). Nem akarta elfogadni a

Chang Ch'ie
nok († Kr. e.
chiknek (jüe
mai Bokhara
küldetett, hog
ségre bírja. E
tése eredmény
szeti szempont
teremtése az
Nyugatázsia k

Change (fr.

Chanson (sa
versszakokba
cia trouvèrek
hangszer kísér
cia dalt értik,
ismétlődő refr
tréfás élt, a s
kicsinyítése (
formában is se

Chantilly (sá

Chantilly-esi
való, vertcsip
virágmustráva
század.

Chantilly-po
porcellánt kés

Chanuka (h

Chanute (sá
rizsi születés
vasút- és hi
1874-től elmél
felbuzdulva p
zott a repülés
mintájára épi
testvérek (l. o

Chao Meng
művészet.

Chaos. Az
denség keletk
len, kevert ős
ből a világ ki

Coer Károly

Perállag III/3

183. P.

Per Sr M

Cser Károly

Szül. Pest. 1880 dec. 2

Revai XX. 109. l.

XXI. 227. l.

Cser Károly

szobrász

Szárados úti műtermében műveiből kiállítást rendezett

1937. dec(?).

Rajzoktatás

1937. 9–10. sz.

160. l

366. l. — Martinov: Le trésor de Gran. Revue de l'art chrétien. XIV., 1881., 161. l., XV., 1881., 203—206. l. — Szent olajtartó szaru az esztergomi főegyház kincstárában. Egyházművészeti Lap, III., 1882., 21—23., 147—150., 338—344. és 353—358. l. — A Pálóczy-féle szaru az esztergomi főegyház kincstárában. Egyházművészeti Lap, V., 1884., 155—158. l. — A „Gilde de Saint Thomas et de St. Luc" kongresszusa. Egyházművészeti Lap, V., 1884., 328. l. — Pulszky—Radisich: Az ötvösség remekei. II. kötet. Bp. 1885., 129. l. (Képe táblán.) — Kőrösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 184. l. — Joachim: Das Marienburger Presslerbuch der Jahre 1399—1409. Königsberg, 1896., 467. l. — Tört. Főcsoport, 1438. szám. — Czobor—Szalay: II. kötet. 236—240. l. (Képe I. kötet, XXVII. táblán.) — g....n: Könyvismertetés. AÉ, XVII., 1897., 445—446. l. — Czobor: Egyházi emlékek a történeti kiállításon. Bp. 1898., 63—64. l. — Némethy Lajos: Zsigmond király és a német lovagrend. Századok, XXXIII., 1899., 140—142. l. — Forster: Magyarország műemlékei. II. kötet. Bp. 1906., 287—288. l. — Michel: Histoire de l'art. III. kötet, 2. rész. Páris, 1908., 883. l. — Esztergom vármegye.... Bp. é. n. (Képe 153. l.) — Lepold—Homor 71. l. — Gerevich PA, 182. l. — Lepold: Esztergom.... A Műgyüjtő, II., 1928., 245. l. — Berti-

Eser Károly

szobrász

L. Szendrey Kentiványi

324. l.

Vasszekercze VII. 244.

Cter Károly

A baranyamegyei Palotabozsok hősi emlékmüve fenti alkotása. Repr.

Magyarság képes melléklett 1933. nov. 19.

BUDAPEST
1933 NOV. 21 18
62

Cser Károly

Wobran

Irod

Révai XXI. 227. l.

Cser Károly

nobrán

X. Szárados út,

Művésztelep

MKSz 1947

Cser Károly

Cser Károly szobrászművész, X.
Százados-út 5. 149-777

Bptávb 1940 szept.
– 1942. jan.

Czer Károly

életrajz.

wod

Csókássy 15. l.

Képpel

Hadsereg.

A balra fordult paripán
visel derekán, a háttérben pe
szik. Felirata:

24.
K.K. STABS-

az előtérben középütt: Anton

legalól középütt: Druck, Verl
Leykum in Wien.

Kny., chp. mér. a vk
Pettenkoffer-Strassgschwandtne
nach der neuesten Adjustirun

151-92-10

Cser Károly

l. Cserh. P.

Liber Bpssobrai és

[illegible]

420. l. – 428. l.

430. l.

1934

Cser Károly

1905/6 II. – 1912/13

Ferkópzőmtőistvék

1932-33 73.1.

A megbízásért a két tanítványnak Sebastiano del Piombóval kellett vetélkednie s azzal az igérettel sikerült azt megszerezniök, hogy a kivitelben Raffael hátrahagyott rajzaihoz fognak alkalmazkodni. G.-tól van a Nagy Constantinus csatája, valamint Constantinus a kereszt megjelenését kihirdeti a katonáknak. Közreműködött azonkivül a Bibbiena bíboros fürdőszobáját (Vatikán) diszitő mitológiai freskókon és a Villa Farnesina (Róma) freskóin: Ámor és Psyche az istenek birósága előtt. Ámor és Psyche nászlakomája. Segédkezett mestere olajképein is: Madonna del divino amore (az isteni szeretet Madonnája, Nápoly, képt. Szent család, az ú. n. la Perla (Prado). Szt. Mihály (Louvre). Ezechiel látomása (Pitti). Krisztus színváltozása (Vatikán, képt.), az utóbbi alsó részét ő fejezte be Pennivel Raffael halála után. Része volt azonban arcképeken is: X. Leó arck. (Pitti). Aragoniai Johanna (Louvre). Önálló képei között a legkorábbiak Rómában: Krisztus ostoroztatása (S. Prassade). Madonna (S. Maria dell'Anima főoltár). Krisztus és Magdolna a S. Trinità ai Montiból (ma Prado). legjelentékenyebb oltárképe: Szt. István megkövezése (Génua, S. Stefano) mely különösen alsó felében a Krisztus színváltozásával rokon. Egyéb képei még: Szent család a macskával (Nápoly, képt.). Madonna a mosdótállal (Drezda). Szt. Margit (Bécs. Kunsthist. Mus.). Vespasianus és Titus diadalmenete (Louvre), egyike a mantuai hercegi palota részére készitett 12 római történeti tárgyú képnek. Pán és Olympos pásztor (Drezda). Mint épitész is jelentékeny munkásságot fejtett ki Rómában: Raffael halála után ő folytatta a Villa Madama alsó nyilt csarnokát, melynek szobáiban gyönyörű frízeket festett, tőle van a befejezetlen Pal. Cicciaporci (Via de' Banchi) és a Pal. Maccarani (Piazza S. Eustachio) rusztikás földszinttel, dóroszlopos emelettel. 1524-ben a herceg Mantuába hivja és épitészi és fes-

Cser Károly

– nobrász

– ród

Krück. I. 179. l.

Sepsiszentgyörgy II. 166.

Cser Károly

Szobrásznövendék

1911. 1600 koronás ösztöndíj.

Évkönyve, Képzőművé-
szeti Főiskola 1910–11. 40.1.

Képrm Försk Évk

19. HÉT

5 MISERICORDIA, GOTHARD **VASÁRNAP** JUBILATE, PONGRÁC

6 JÁNOS, FRIDA **HÉTFŐ** BELLAR. RÓBERT, SZERVÁC

7 B. GIZELLA, NAPOLEON **KEDD** BONIFÁC

Csér Károly

Geboren zu Budapest am 2. December 1880, absolvierte Cs. die Akademie der Bildenden Künste in Budapest, unter den Meistern Ede Balló, Béla Radnai und Alajos von Strobl, Gewinner des Nadányi-Preises, und zweimal des grossen Ferenczy-Preises für Bildhauer, sowie mehrerer staatlichen Stipendien, ist Cs. Monumental-Plastiker, der sich nur ausnahmsweise mit Medailleurkunst befasst.

Z nyiol.

Hu Prmagyérem 183. l.

T. 4193.

rost és várat, mig a hegy tövében
középtérben balra a Borghi uecchi
hegyek képezik. Felirata a lebegő

Degni.
A. La Fortezza és befejezése: F.

.4 : 20.3 cm.

compendiata, Modena 1685

Cser Károly

Kollektív kiállítás a Műbarát helyiségében 1941. január.

Magyarország. Esti lap 1941. jan. 7.

A szinvonalas kiállítást Cser Károly kisplasztikai munkái és Cser Jolán finoman mintázott, színes kerámiái stilusosan egészítik ki.

— r —

Nagyrégi
dr Szentiványi Gyula
wnak

H

Lipszmánysi a 16 b/

Cser Károly

l.

Müvinet (Kende)

1938. 137. l

Meddő szobor-
pályázatok

2888

~~V. TEREM.~~

~~Külföldi mesterek művei.~~

1. A. de Neuville.

(Sz. St. Omerben [Pas-de Calais] 1836. május 31-én. † Párisban 1885. május 19-én.)

Franczia dragonyos-főtiszt.

Elől, a jobbra fordult pejlovon, ~~egy~~ franczia dragonyos-főtiszt űl és figyelemmel kiséri a zászló alatt teljes felszereléshen kivonult csapatot, a mely a nézőhöz háttal áll. ~~Fején~~ tarajos sisak, ~~alatt hátul lelógó~~ lószőrrel, bajusza hosszú, szakálla leberetvált. Jobb kezével a nyereg kapájára támaszkodik s keztyüs baljával a kantárszárat fogja. Mellét rendjel disziti, egyelejü vállrojtos fekete kabátjának gallérján »5«-ös szám van, bal vállától jobb hóna alá a tölténytáska szija fut, nadrágja piros, csizmája magas szárú. Oldalán hosszú egyenes kard lóg, derekát csatos szíj szoritja. Balról egy másik tiszt tart szemlét a csapat

254

H lelóg.

Cser Károly

szül. 1880 dec. 3. Bpest.

Leányfej, bronz

Szépmüvészeti Múzeumban.

Életrajz -

Petőfiszer 1931-34. 33:1-

Petrovics E

G. M. tiszta kurz. liptrer-
zemények (1931-34)

1934

LIPÓTVÁROSI BUTORSZÁLLITÓ ÉS FUVAROZÓ K. F. T.

BUDAPEST V.,
VISEGRÁDI-U. 30
TELEFONSZÁM:
90-3-21

Méltóságos
Nagyságos
Tekintetes

Dr. Szentiványi Gyula

urnak
~~urnőnek~~

H.

Lenke út/utca/tér 7. V. sz.

Cser Károly

1936. Lotz-emlék
szám Angyali
üdvözlet c. alkotásáért

Pesti Napló
1936. máj. 28.

Ülő nő c. szobrát
ugyanakkor megvette a
főváros.

Soó Rezső: A mai debreceni grafika.
4 r., 26 l, 17 k. (Debrecen, 1935.

Cser Károly

vród

Bálint Aladár –

Képek, szobrok.

Nyugat. 1922

junius 1.

Cser Károly

szobrász tanonez

6 elemi, 1 polg.

8 hónap, jó eredm.

Iparrajziskola 1894

Tanár Vasadi Ferenc

Cser Károly

A Ferenczy István nevét viselő szobrászati ösztöndíjat Cser Károly főiskolai növendék, Radnai Béla tanítványa kapta meg.

Művészet 1910. 223. l.

Kitüntetések

Cser Károly

szül. 1880. dec. 2. Bpest.

1911–12. I. hatodosztály-
beli rendkiv. művezőve-
dek Radnai Béla osz.

1911/12. II. hatodosztálybeli
Radnai Bélánál.

1912/13. I. hetedosztálybeli
Radnai Bélánál.

1912/13. II. hetedéves n. o.

Via Magliabechi (Firenze)

V. 215.

Cser Károly

Sibériában volt hadi fogságban

Hadviselt művészek kiállításának tárgymutatója. Bpest, 1919.

Felsőmagyarországi Rákóczi Múzeum

(1911. évi Költségvetési előirányzat)

TV. 252, 254

Czer Karól

Szobrász

Muvészeti Lexikon 162 l.

Kökkori urnatöredék V.194.

C s e r K á r o l y

szobrász

Uj Nemzedék. 1921.okt.23. (A Százados-uti müvésztelepen csak maguknak dolgoznak a szobrászok.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 JUN 23.

ORSZÁG VILÁG

Cser Károly

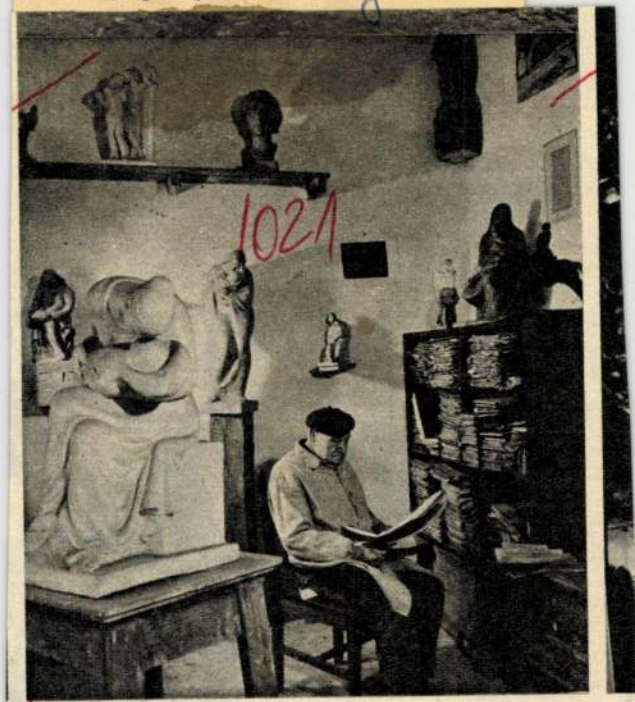

BUDAPEST

85 éves korában meghalt Cser Károly szobrászművész. Az idős Mester még az utolsó hónapokban is alkotott. Képünkön: műtermében a rajz vázlatait rendezi (Bojár Sándor felvétele)

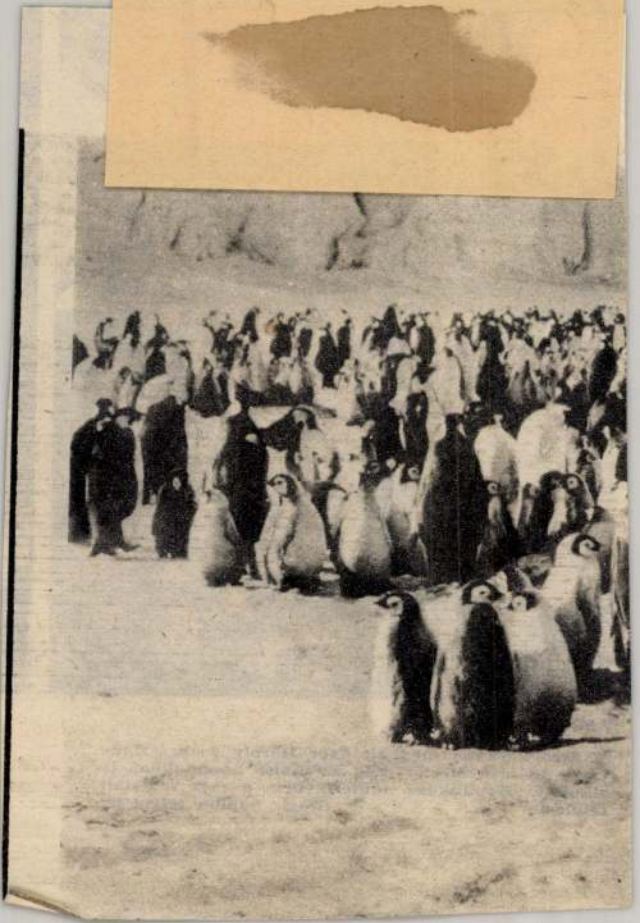

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Cser Károly

Szocialista Művészetért

1966 JUL

CSER KÁROLY

szobrászművész, számos köztéri szobor alkotója, az 1937-es párizsi Világkiállítás díjnyertese, 85 éves korában meghalt.

Cser Károly

festőművész

Belvedere

1922 ápr. 10. – máj. 14.

Koll. Kiáll.

Életrajz, 12 mű.

SK. 45.

45. Ismeretlen festő.

A XVIII. századból.

Pékry Lőrincz.

Derékig, kissé jobbra fordul. Jobbkezében réteges buzogányt tart. Hosszú haja, szemöldöke és kis bajusza fekete, szeme kék, arcza leberetvált. Nyakkendője és vállra vetett palástja piros, vértje aranydiszű. Felirata fölül balra, a koronás czimer felett, öt sorban: »*Comes Laur. Pekry de Petrovina S. C. Reae. M. Camerarius. Gener. Equitorum & Consiliarius Actualis Intimus &c.*«

Vászon, méretei 71 : 57 cm. — Magy. Képt. 375. — Lelt. sz. 45. — Báró Révay József ajándéka 1880-ban.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

A Nemz. Múzeumban. 1880: VIII. 61. — 1881: VIII. 61. — 1883: VIII. 389.

A Tört. Képcsarnokban 1884: III. 46. — 1894: VI. 219.

II

362

Cser Károly

nobrány

koll-kiáll. Mübarát

1943. nov – dec.

fordítás!

F. k.: Krivátsy-Szűts György Springer-nyomda

A Műbarát 49. Kiállítása. 1943 nov—dec.

CSER KÁROLY szobrászművész

Született 1880-ban, Budapesten. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán végezte. Első kiállításán az Állam megvette a Szépművészeti Múzeum részére a „Győztes" című szobrát. Az első világháborúban hat éven át szenvedett hadifogságot. Visszatérte után több díjat nyert, köztük a Képzőművészek Egyesületének aranyérmét, a székesfővárosi Lotz aranyérmét, a Vitézi Rend nagy díját. Több városban állítottak fel szobrait, köztük hősi emlékeket is. A kiállítások állandó résztvevője, de nagyobb gyűjteménnyel csak jelen kiállításon mutatkozik be először.

~~Istokovics Kálmán tárgymutatója:~~

		P
1/b.	Danaë. Kúszobor kőbefaragva	6000.—
2/b.	Fürdés után terrakotta	1800.—
3/b.	Törülköző „	1200.—
4/b.	Ülő nő gyermekkel kőbefaragva	6000.—
5/b.	Faághoz támaszkodó Kerámia, mázas	350.—
6/b.	Fürdőből kilépő Terrakotta	200.—
7/b.	Táncolók „	400.—
8/b.	Anyaság „	400.—
9/b.	Fiúcska feje „	800.—
10/b.	Lányka feje „	800.—
11/b.	Merengés. Kerámia, mázas	400.—
12/b.	Paoló és Franceska Kerámia, mázas	400.—
13/b.	Menekülés Kerámia mázas	500.—
14/b.	Lóth felesége Alumínium	1200.—
15/b.	Leányom arcképe magántulajdon.	
~~16/b.~~	~~Szent István, dombormű, vázlat, eredetije Debrecenben van felállítva.~~	
17/b.	Angyali üdvözlet terrakotta	350.—
18/b.	Szent István dombormű vázlat	120.—
19/b.	Haját igazító bronz	1500.—
20/b.	Szegény asszony terrakotta	120.—
21/b.	Szent István vázlat	120.—
22/b.	Térdelő Terrakotta	120.—
23/b.	Madonna vázlat Terrakotta	150.—
24/b.	Madonna vázlat Terrakotta	150.—
25/b.	Madonna vázlat Terrakotta	150.—
26/b.	Fájdalom Terrak.	300.—
27/b.	Anya „	150.—
28/b.	Anya „	150.—
29/b.	Salome színezett gipsz	250.—
30/b.	Anya gyermekkel torzó. Terrakotta	300.—
31/b.	Táncosnő Aluminiuum	1200.—
32/b.	Anyai szeretet Alumínium	1000.—
33/b.	Az első emberpár Aluminiuum	1200.—
34/b.	Vasmunkás Alumínium	1500.—
~~35/b.~~	~~Anyai szeretet térdelve Terrakotta~~	1200.—
36/b.	Madonna gyermekkel Terrakotta	1500.—
37/b.	A munka, gipsz. Terrakottában	1500.—
~~38/b.~~	~~Elégia Terrakotta~~	150.—
39/b.	Anya gyermekével Terrakotta	150.—
40/b.	Angyali üdvözlet mázas kerámia	600.—

Álom, terra-kotta 500.—

Cser Karolyi

1922 ápr -
elast. koll.
Belvedere

✓

Cser Károly
szobrai.

Attila lovas-
szobráról.

2 Hekler Antal:
Művészet és világ-
nézet. 1916-1940.
Bpest, 1943. 54-56. l.

1 Hekler Antal:
Attila lovasszobra.
Vasárnap. 1939.
II. 138-140. l.
(Rajzokkal.)

75 KERTBEN

22. MOSÓNŐ

megvan

Cser Károly

koll. kiall. Belvedere

Zvod

z

Az Ujság

1922. ápr. 30.

Eperjes:

A várost vízzel telt árok, kőfo
ja közül a „Porta d'Austria"-nak (C)
so i Monti" (I) kupolás s a „Por
zelében néhány katona lövöldöz e
áll, s az épületekből a „La Cattedra
„La Dogana" (F) van kiemelve. Az
za del Mercato"-tól (D) jobbra lévő
s balról jövő csatározó katonákat
akasztó fán egy ember lóg. A v
van s a hátterben hullámzó hegye
rata a lebegő szalagon:

„Esperies

s alól magyarázat olvasható: „
uerso i Monti" befejezésel.

Rézkarc, méretei a vonal

L'Vngheria Compendiata
1686. pag. 35

Ltsa T. 4149.

Cser Károly

szül. Budapesten 1880
dec. 2. r. kath.
1909/10. Első félében negyed
osztálybeli rendkívüli mű-
vésznövendék a képzőmüvé-
szeti főiskolán.
Műtárást Radnai
Bélától tanulta.
1909/10. II félév. 4-ik osztály.
Radnai Bélánál
1910/11. I. ötödéves továbbképző
rendk. művésznövendék Radnai-
1910/11. II. ötödéves tovább-
képző Radnai B.

Hanrits Samuel Gottlieb.

18. 17.

VI. 274.

Cser Károly

Cser Károly szoborműveibe a technikai tudáson felül szintén sajátos érzést és hangulatot visz. Bensőséggel hatja át a fém, agyag és kő nehézkes anyagát. Az emberi szenvedélyt drámaian tudja kihangsúlyozni: Paolo és Francesca ugyan emlékeztet Rodin Csókjára, míg Anyasága közvetlen és meleg, Lót feleségének lobogó alakja szubjektiven fejezi ki a vad rémületet. Portrészobrait Cser Károly nyugodt tudatossággal mintázza, egyik leánykafeje különösen megkap üdeségével és bájával.

Új Magyarság

1943. dec. 5.

(A Műcsarnok kiállítása.)

CSER *Károly*, szobrász. * Budapest 1880 dec. 3. A bpesti képzőművészeti főiskolán Radnai Béla növendéke volt. 1911. Győztes c. szobormüvét az állam vette meg a Szépmüv. Múz. részére. A háború alatt katona volt s fogságba esve évekig élt Szibériában. Keletázsiai benyomásai nagy hatással vannak művészetére. Munkái eredetileg a naturalizmusból kiindulva, nagyvonalú formákat kerestek. Újabb alkotásain a barokk lendület és dekorativ stilizálás összehangolása a célja. 1922. kollektiv kiállítása volt a Belvedere művészeti szalónban. Több hősi emlékművet készített. A KUT törzstagja.

E. G. I. 21 l

TARTAL

A) A MŰTÁRGYAK JEGYZÉKE:

I. Festmények.....
II. Dombormüvek .....
III. Miniatureök .....
IV. Grafikai lapok.....

B) A MŰTÁRGYAK LEIRÁSA:

I. Festmények.....

(2)

Cser Károly

szobrai

32. *Cser* Károly: *Ősz* (szobormű) eladó.
33. *Cser* Károly: *Nyár* (szobormű) eladó.

Nemzeti Szalon

1929. jan.

Kut.

KATALOGUSA

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1939. JANUÁR 22-TŐL FEBRUÁR 5-IG

Cser Károly

l.

Szépmüvèszet

1943. 34. l.

Vásárlások

(Anyaság-ot kultusz min.)

Cser Károly

V. Neuvedi Képzőmű-
kiáll. 1939. (Kassa)

82, 84, 77.

l fekete szöveg nyomás és 12 ol-

terjedelemben füzve K17.500.000.-

oldal hirdetés hasonló fentihez„

.....K1.100.000.-

ervezzük mint például a bizonyára

t,mely szintén fekete szöveggel és

ndelésüket

nagyrabecsüléssel

LÉGRÁDY NYOMDA ÉS KÖNYVKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Czer Károly

lásd.

Alkotás Műveszház

1942. nov. kiáll

V

Mütterem 1935 máre

Fésülhödö III, 61

Cser Károly

Vitt bíró

(N. Szal)

1934

Cser Károly.

1927 KUT Tavaszi kiáll.

Zsuzsanna, bronz.
Táncoló, bronz.
Menekülő, bronz

1929 KUT kiáll.

Ősz, szobornü
Nyár, "

1932 KUT és UME együttes kiáll.

Táncoló, bronz
Anya, gipsz

1934 Magy Képirók kiáll.

Anyaság, I szin. gipsz
Szegényasszony, bronz
Emberpár, bronz II
Fésülködő, bronz I
Ülő női akt. bronz II
Fájdalom. márvány, IV
Térdelő női akt, gipsz

1934 KUT kiáll.

Flora, gipsz,
Fürdő után, gipsz

1938 KUT kiáll.

Anyaság, gispz.

Nemzeti Szalon

1939 [illegible]

Cser károly

~~Buzi Barna~~

Cser károly

I. M. képren kiáll

1950 aug

Tamás Gál

1935 Jan-febr. II

dr Gál Sándor Fésülködő II

1938 92. Sz. modern m. kisplasztika Fürdőjő, terr. III

T. 2 N. 5

bolyongáromba az Itáliai kávat kutatom és a lagfelső

Cser Károly

KUT 1929. jan.
kiáll. a Neuz.
Szalonban
32, 33 sz.

Lásd a KUT
katalógusai
között.

V

Nemz. képzm. kiáll Csuk.

1933. ~~ajr. kiáj~~ (kőnes)
Leányka fej I
Akt lepellel) br

1934 (k.o.)
Anya gyermekével / gips
Lóth felesése II /
Táncolók III /

1937 (k.o.)
Fájdalom V / márv
Vágakozás, gips

1939 (kassa Fésülködő) ~~IV~~ V
Táncoló IV / br

1944 (kőnes)
A jóság, gips

Schem.

c. 89

1 Röt. 8°=

(Schematismus)

Status personalis venerabilis
cleri archidioecesis Strigoniensis
pro anno reparatae Salutis
communi 1907.

I. - XIV + 1. - 191 ll.

Cser Károly

Győri Kiáll. 1936

Fésülködő, bronz, 180.–
Anya, terracotta 120.–
Táncolók, terracotta 120.–

entura, Bernardin és Domokos.

risztus sírbatétele

a, tempera, 27×27·5 és 28·5×27·5 cm.
z Ipolyi gyüjteményből.
Őszi kiállítás 1930., Ipolyi, 76. szám. (Az utóbbi kép.) — Berti—Toesca 956. l. (Velencei iskola, XIV. sz. első fele.)

SZAKOLASZORSZÁGI FESTŐ, XVI. század

Helikon

1922 ápr

Ismeretsáme II
Salome I

Szepesváraljai
Dion. Burás
1907

Corvin Áruház

1941

VI

Fésülködő, bz
Angali üdvözlet, terr. pl

III

26. + I. – XXXII. +
1. – 318. U.

Scriptorium
Syst. Bibliothek.

Cser Károly

szobrász

l.

Műbarát III.

1941. jan.

Táncszkodó

Menekülő V.

Fésülködő VII.

Salome ~~IV~~. VI.

Táncolók VI.

Fürdőjő IV.

Gombosi sírmező IV. 176.

Cser Károly
szobrász

KMTárs 1940. A gyermek

Mityu, gipsz
Leányom, gipsz
Menekülő, kerámia

V

1/.

Cser Károly ~~zabrán~~

Szárados us, Művésztelep
Műcsarnok

1934. téli kiáll. 167.
1934. nemz. képzm. kiáll.
172, 174, 200

~~8545~~
~~8546~~

fordult és
öbbra áll. Jobb kezét zsebre
e taptja. Haja és szakálla rövid, ba-
Álló ing gallérjának sarkai lehajtvák, nyak-
szurt, hajtókás mellénye kissé ki-
lejű, órájának lánczán síp lóg. Telirata

svári
ÖDÖN
elésügyi m. kir. Ministeriumban.
lemkereszt tulajdonosa
Képviselő."

by Sománé"
s tilos"
Testvérek Budapesten.
lak nagysága 24 sa alányomás 28.8: 22.4 c/m
hz Alfonz.

Ne. kuvért Csen k.

1940 febr (r. kincs)

Táncsszó } br
Fésülhödö nö II

1940-41 (kincs)

VI
Fájdalom, ég, agag
anyai szeretet II gipsz

1942 (k.o)

IV
Anyaság, terr

1943 (k.o) Fürdö után III, gipsz

Schem.

c. 89

1 Röt. 8°

Schematismus

venerabilis cleri archidioecesis
Strigoniensis pro anno reparatae
salutis communi 1906.

I. – XXXII + 1. – 321. ll.

Cter Károly

Hobrász

Nemzeti Szalon.
Egyházmüvészeti kiáll.
1941. febr. – márc.

Angyali üdvözlet,
II dombormü

Ars Hungarica

1940 (Pátria Club)

Táncolók V.

Menekülő IV.

Cser Károly

a Kut dörzstajja

1929. jan. Liák a Kutnak

z szobornu

Schoen Arnold: Francesco
Barbieri Sprisato X. 92.

Czer Károly

nobrász

Műcs. kiáll, 1911 tól

Pipics III. l.

PÉCS SZAB. KIR. VÁROS MAJOROSSY IMRE MÚZEUMA

248/1940. muz.sz.

A Müemlékek Országos Bizottsága

Nagytekintetü Igazgatóságának,

Budapest

Hogyes Endre u.

Cser Károly

Kut tagja.

KMTÁRS művcsoptok
1931 feb márc kiáll.

IV. 2, 4, 13.

1932. febr - márc. kiáll.

410.

1933. nemz. képzm. kiáll.

101. 102.

tak össze a templom felékesité-

renesszanszának elinditására.

ket ~~alulirottakat~~, hogy meg-

szonykor az Egyházmüvészet nap-

lélelőtt 1/2 11 órakor szent-

ri templomban egyházmüvészeink

likációt alulirott plébános mond-

elvégezhető a husvéti szentgyó-

án baráti összejövetelt tartunk

Kriegshammer

pápai kamarás, plébános.

Csex Károly

Műcs. kiáll, ~~tól~~

Pipics Gy. l.

A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárából

kölcsönvettem a következő munkát:

Szerző, vagy rendszó	czím, rész	darab-szám	alak	kötés	jegy

Kelt 1.....

Határidő 1.....

Hivatalos jegyzet: .....

Sajátkezü aláirás: .....

Állás: .....

Lakás: .....

Cser Károly

Mucsarnok

1917–18. téli kiáll. 409 ✓

1919. hadviselt mův. kiáll. 237, 461, 490, 498. ✓

harctéren volt.

1921. őszi kiáll. 52, 164, 167 ✓

1922. jub. kiáll. 191. ✓

1926. őszi kiáll. 121. ✓

1927. tav. kiáll. 215, 217 ✓

1928. tav. kiáll. 135, 136, 143 ✓

1928/29. téli kiáll 169 ✓

~~A gyaptál, római VI. 283.~~

Cser Károly

l.

Szépmüvészet

1941. 48. l.

Za: a kinbarát

Cser Károly

festőművész

1941. 20. l.

V.: Ars Hungarica

Cser Károly

nobrány

vád

2

Pesti Hirlap

1943. dec. 2.

(Istokovits Kálmán és Cs. K. kiállítása a Műbarátnál.)

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK

PRESZLY ELEMÉR

Cser Károly

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1935. 254. l.

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

M.D.K.

Cser Károly
szobrász

Danaida c. szobra 1943-ban
a Képzőművészeti Egyesület arany
érmét nyerte el.

Telepy Katalin: Az 50 éves Szarádos úti művésztelep kiál
lítása.

Művészet, 1965. február – 12 lap.

Cser Károly

MDK

Salome, gipsz

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Cser Károly MDK

Saloma, gipsz

Mücsarnok 1926. Őszi kiállitás

Cser Kónaky

Emlétre

P. Brestyánszky Ilona: Ipaművészek a Lövőrosért

Budapest, 1970. nov. 18-20. l.

MDK

Cser Károly, szobrászm.

a Kisplasztika termében műveivel szerepelt.

Az Iparm.Társulatnak az Iparm.Muz.-ban rendezett
50.éves jub.kiállitásának résztvevői.
Magyar Iparmüvészet. 1938. 264.1.

MDK

Csor Károly, szobrászm.

stilizált szobszobrai komoly értéket jelentenek.

B.A.t. Zsidó festők kiállitása.
Múlt és Jövő. 1921. XI.évf. 141.l.

MDK

Cser Károly, szobrászm.

A Szépm. Muzeum

A Műcsarnok még mindég hadikórház, előcsarnokában s három termében van a kiállitás. A szobrok legtöbbje a Szépm. Muzeum belépőjében van kiállitva.

Cs.K. aktokkal szerepel.

Szépm. Muzeum - Téli kiállitás. 1917-18.
Müvészet. 1917. 49.1.

M. D. K.

CSER Károly szóbrász

Tertiakt

A M. N. Galéria állagjegyzéke I./a. r.

Bp. 1959. 292. l.

MDK

Cser Károly, szobrász.

Leánykafej.	Bronz.
Akt lepellel.	"

BP. Műcs.-OMKT. Nemz képzömüv. kiáll. /Rend.M.Kir. Vall.- és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 13.1

MDK

Cser Károly

Danae falikut, gipsz

Anyaság, "

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec. 13. 1.

Cser Károly MDK

Mityu, gipsz

Miskarnok 1940. Gyermek a művészetben c. kiáll.

Cser Károly MDK

Anyai szeretet, gipsz

Mücsarnok 194o Tavaszi tárlat

MDK

Cser Károly MDK

Danae falikut, gipsz

Anyaság, gipsz

Műcsarnok 1939 dec.-1940 január

MDK

Cser Károly

Madonna

Tavasz a művészetben. /Bpest,194e/.

MDK

Cser Károly

Anya, gipsz

Arcképtanulmány, gipsz

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 10.1.

87. Cser Károly, szobrászm.

82. Fésülködő. Bronz.

84. Táncoló. "

M.kir vall.- és közokt.min. V. nemzetk Képzőm.kiáll
Képes tárgymutató. Kassa. 1939.

MDK

Cser Karoly

A Jósag. Gipsz. Mgt.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 15.1.

MDK

Cser Károly. szobrászm.

Anyaság. Álló szobor. Repr.

Műcs.- Téli tárlat.
"Tél a művészetben" . Bp. 194c.

Cser Károly

Salome és Szerelem

c. művei repr.

Kő és Mükő.

1926. 2. n. 10 és 11. l.

12. l. (Cser Károly:) 14. l.

Cser Károly ázsiai hadifogsága alatt megismerkedett a keletázsiai művészettel, amely művészetére nagy hatással volt.

Képekkel

Csar Károly szobrász

Magyar Képirók Egyesületének kiállításán a Nemzeti Szalonban komoly és egyszerű studiumai szerepeltek.

Bölu. 934. III. 18.

Csér Károly

Magyar képirók II. kiállításán a Nemzeti Szalonban szobraival szerepelt.

M. 934. III. 18.

Cser Károly.

Müve szerepel a Nemzeti Szalon-ban rendezett KVT tavaszi kiál-lításán.

Nemzeti Ujság, 1927. ápr. 14.

Csók Károly.

Műve szerepel a K.V.T. tavaszi kiállításon, a Nemzeti Szalonban.

Magyarság, 1927. ápr. 14.

Cser Károly.

„Táncoló" c. kis bronza szerepel a KVT tavaszi kiállításán, a Nemzeti Szalonban. (említve.)

Ujság, 1927. ápr. 17.

Gser Károly.

A KVT tavaszi kiállításán
művei szerepelnek.

Az Est, 1927. ápr. 17

Cser Károly.

szobrász

A Nemzeti Szalonban rendezi a KVT tavaszi kiállítását, melyen „Zsuzsanna" és „Táncoló" műrei szerepelnek. (emlétre)

Esti Kurir, 1927. ápr. 17.

Cser Károly.

Szobor-munkája szerepel a KUT tavaszi kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Prágával, 1927. ápr. 19.

Cser Károly

Műcsarnok reprezentatív kiállitásán neve szerepelt.

BH.932.II.21.

Cser Károly

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

PM 1931. II. 22.

Cser Károly

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

VM 1931. II. 24.

Czer Károly

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiál-
lításán.

MH. 1931. II. 22.

Czer Károly

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

EK - 1931. II. 24.

Cser Károly

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

M. d. 1931. II. 22.

MDK

Cser Károly szobrász

Szobormüvével vett részt a Műcsarnok 1934. évi téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.Jan.13. 11.lap

Cser Károly.

A Műcsarnok téli tárlatán
izobor-műrei szerepelnek.

Magyarság. 1928. dec. 16.

Cser Károly.

A Mücsarnok téli kiállításán szerepel a sárdi hősi emlékműre. (említve.)

Budapesti Hirlap, 1928. dec. 16.

M.D.K.

Cser Károly

A Corvin Áruház kiállitásán szerepelnek művei, mint azt Horváth Zoltán: "Remek a negyedik Corvin Atrlat" c. beszámolójában közli.

10-16

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. juli ~~3-9~~.
V. évf. 28. sz.

Cser Károly

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

M. 1933. IV. 20.

Cser Karoly

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

NM 1933. IV. 20.

Cser Károly

szerepelt az I. nemzeti táborban.

Sárai Újság 1933. IV. 20.

Cser Károly szobrász

Magyar képirók kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

Függ. 934. III. 25.

Cser Károly

Szobormüve szerepelt a magyar müvészeti sorsjáték kiáll.-án.

Est, 933.V.28.

Cser Károly

Alkotása szerepelt a magyar művészeti sors-
játék kiáll.-án.

M.933.V.28.

MDK

Cser Károly

A Műcsarnok háborus kiállitásan szerepelt.

Cikk: Háborus kiállitás.

Művészet, 1914. 451-452.l.

MDK

Cser Károly

Képzőművészet, 3. évf. 17.sz. 51. o.
A KUT reprezentativ kiáll.

MDK

Cser Károly szobrász

szobormű
xxxxxxx
a debreceni koll. szobmű p. nyertesei. ÉIEM.
1931. aug. 1. 119. 1.

CSER KÁROLY, éremművész

Gáty-Goldmann Fülöp 1921-ben az általa elérhető összes magy.szobrász-éremművésztől megrendelte önarcképét. 100+100 mm.plaketten.-A gyujt.a MNM-ban van. 11o.drb. A sorozathoz tartozó önarcképplaketten:

CSER KÁROLY. Felirat:CSREK.1921.-MNM.97+97 mm.Leirás: Hp. 1595. 30.old

GOSZTONYI JÁNOS: Magyar szobrászok és éremművészek önarcképplakettjei 24.old

AZ ÉREM, XXXII.évf. 1975.1. sz. 1975

Cser Károly.

Kiállitotta müveit a Belevedere 1922-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

MDK

Cser Károly szobrász

Pogány Ö.G: Magy. művészeti sorsjáték kiáll.
Képzőművészet, 1935. 8o.sz. 22 l.

MDK

Cser Károly

Rónay K.: A Székesfőv. Képtár 1937/38. évi uj szerzeményei. Képes Krónika 1939. jun. 11.

Csen Károly

Művészet, 1941

VI. évf. 37. sz. 10. o.

Gyűjteményes kiállítások a Műbarát-
ban /jelzett művekről./

Cser Károly szobrász.

Mibarát.1923.III.52.l.

User Károly

Szerepelt a Szárazdosuti műventelep
Kiállításán a N. galeriában

Vigilia, 1965, 4 sz., 244 old.

Cser Károly.

A Tamás Galéria kiállitásain szereplő müvész

Bende J:
A Ké zőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

M.D.K.

Cser Károly

A Corvin Áruház kiállitásán szerepel müve, mint azt az "Akvarellek, szobrok és szines repr.-ók kiállitása a Corvinban " c. beszámoló emliti.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. juli 8-14. V.évf. 29. sz. 38-39. lap

M.D.K.

Cser Károly

A Corvin Áruház kiállitásának egyik résztvevőjeként emliti a lap -"Renoir, Manet, Lorraine a Corvin Képzőművészeti Kiállitásán" c. beszámolójában.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. május 2o-26. V. évf. 22. sz. 34-35. l.

MDK

Cser Károly

kerámia munkával résztvett az alábbi kiállításon

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 247.l.

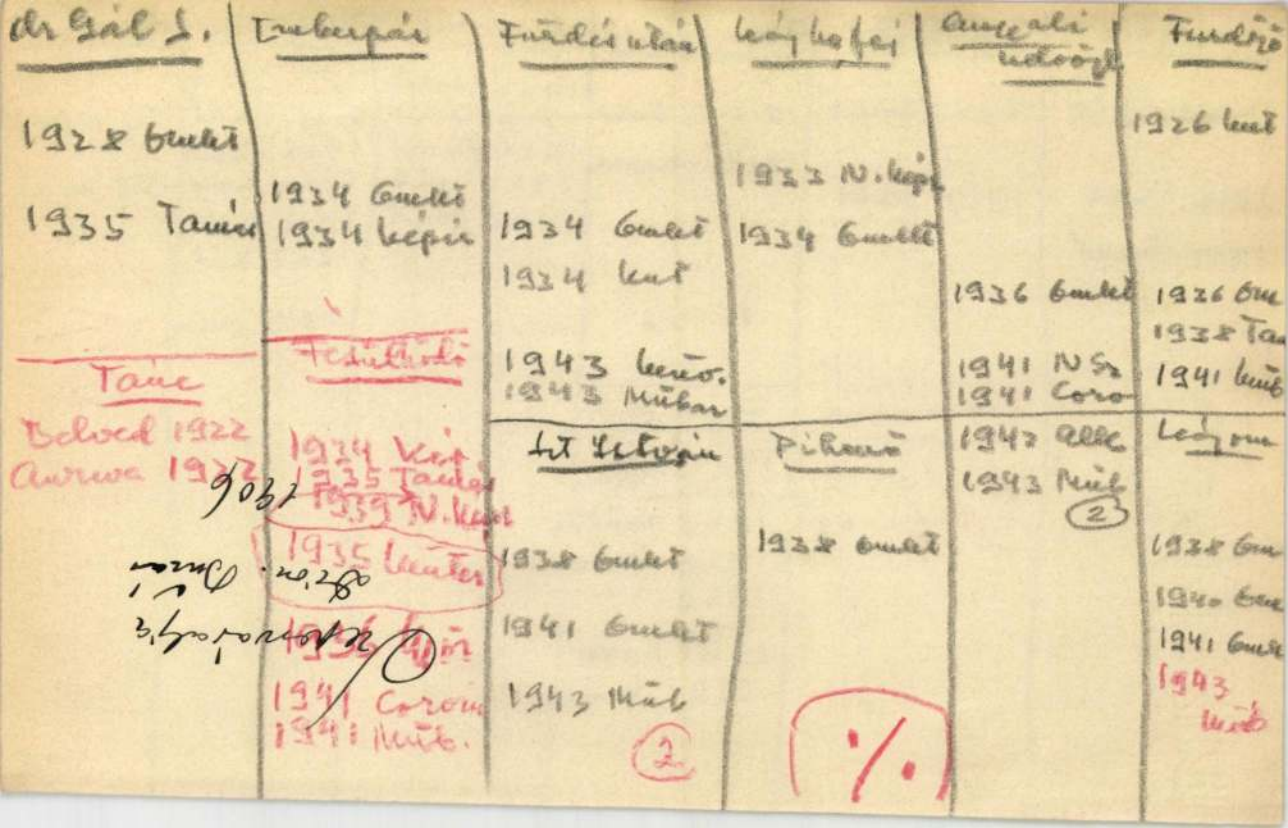

dr Gál J.	Emberpár	Fürdés után	Lány kafej	Anyaali udvögl	Fürdőző
1928 Gmkt					1926 Kut
	1934 Gmkt		1933 N. képi		
1935 Tamás	1934 képi	1934 Gmkt	1934 Gmkt		
		1934 Kut		1936 Gmkt	1936 Gm
					1938 Tam
Tánc	Fesülködő	1943 Kenő.		1941 N Sz	1941 Mub
Belved 1922		1943 Mübar		1941 Coro	
Aurwa 1922	1934 Kép	Szt István	Pihenő	1942 Alk	Lány om
	1935 Tamás			1943 Mub	
	1939 N. Kut			(2)	
	1935 Kenter	1938 Gmkt	1938 Gmkt		1938 Gm
					1940 Gm
	1936 Dör	1941 Gmkt			1941 Gmk
	1941 Coron	1943 Mub			1943 Mub
	1941 Mub.	(2)			

9031

3. Gyorsalyi

Dr. Gál

./.

A gyöngyös	A sebesült	Faun és nimfa	Salome	Lenzsánne	Női akt
1911-12 Gmelt	1912-13 Gmelt	1912-13 Gmelt	1922 Helik 1922 Belo Awiwa 1926 Gmelt	1921 Gmelt	1917-18 Gmelt
1919 Gmelt	1919 Gmelt	1914 Szépen	1941 Mub	1922 Helik 1922 Belo	1919 Gmelt
1922 Gmelt			1943 Mub	1926 Mut 1927 Mut	
				1939 Gmelt	Ülő női akt
	~~Emberpár~~	Fésülködő			
	~~1934 Gmelt~~	1934 Kép 1935 Tapád			1934 Kép
		1935 Mutter 1936 Mór 1939			
		1941 Coro 1941 Mub			

./.

Anyaság	Menekülő	Azai szerelet	Táncolók	Fájdalom	Atti ile
1934 képírós	1926 Kut		1922 Belo	1922 Belo	
1938 Kut	1927 Kut		1926 Kut	1926 Kut	
1939 Gmk			1934 N. képr	1932 Kut	
		1940 Gmk		1934 kép	
1942 Kuv.	1940 Gmk	1940-41 Kuv	1936 Kör	1937 N képr	1942 Gmk (2)
1942 Alk (2)	1946 Ars	1943 Mub	1940 Ars	1940-41 Kuv	
1943 Mubar			1941 Mub	1943 Mub	
		Anya	1943 Mubar		Madonna
A jóság	1941 Mub	1922 Belo	Táncoló	Lót felesz.	
	1943 Mubar	1922 AWINA	1922 Belo.	1922 Belo	
			1927 Kut		
		1932 Kut	1932 Kut	1934 N. képr	1940 Gm
		1936 Kör		1943 Mub	
		1943 Mub (2)	1939 N képr		
1944 N képr					

Lajstr.

C. 89

1 Rät. 8

Schematismus

venerabilis cleri archidioecesis
Strigoniensis pro anno reparatae
salutis bissextili 1904.

Cser Károly

Törülköző leány.
(1910-esévek).

Szabor, reprodukció.

Népművelés, 1965. 3. sz. 39. l.

Cser Károly szobrászmüvész

"Haza Szibériából" cimmel a lap beszámol arról hogy a müvész most érkezett haza a fogságból és magával hozta vázlatait. A fogság idejét nagyrészt festéssel és épitészeti tervezéssel töltötte. Fényképét bemutatja a lap.

Szinház és Divat, Bp. 192o. szept. 26.
V. évf. 33. sz. 15-16. lap

Cser Károly

Khümayer Róbert és Koncz Antal szobrászmüvészek, már a mult évben is feltünést keltettek a szobrászok csoportjában.
Az uj Képzőmüvészeti Főiskola növendékei közé tartozik a három müvész is, valamennyien együtt szerepelnek a Könyves Kálmán Müintézet szalonjaiban rendezett kiállitáson.
"A holnap müvészei" cimmel közölt kritika kiemeli a fiatal müvészek munkáit.

A HÉT, Bp. 1910. márc. 27.
XXI. évf. 13. sz. 210-211. lap.

MDK

Cser Károly

Szt.István-emlékév müv.alkotásai.
Uj Magyarság, 1943. dec. 15.

Cser Károly MDK

Szent István, gipsz

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Cser Károly MDK

Szent István, repr.

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Cser Károly

MDK

Szent István, repr.

Műcsarnok 1938 Szent István kiállitás

Онер Карлу

Вилц Тедуйа, гедр.

MDK

Cser Károly

Szobra a Műcsarnokban rend.Szt.István kiáll.-on

/d.m./:Szt.István kiáll.a Műcsarnokban.

Magyarország 1938.máj.24. 8.o.

MDK

Csor Károly,szobrászm.

Szent István -feje mongol metszésü szemeivel már uj Szent István tipus.

Kende Béla: Szent István kiállitás a Mücsarnokban. Müvészet. -Tárlatok. 1938. 87.old.

Cser Károly MDK

A váci hősi emlék, részlet, bronz I-II.

Műcsarnok 1927 tavaszi tárlat

Cser Károly

32-es honvédezred emlékmű pá-
lyázatára pályázatot adott be.

M.932.V.4.

Cser Károly

A Lechner-szoborpályázaton a harmadik dijat nyerte.

Ujság, 30.VI.7.

Cser Károly

Lechner Ödön szükebbkörű szoborpályázatán vett részt.

Ujság, 930. IV. 11.

Cser Károly

Pályaművével résztvett a Lechner Ödön szobor-pályázaton.

M.929.XI.16.

Csor Károly szobrasz.

1880-ban sz. Bp. A Képz. Főisk. 1905-11-ig Radnai Béla és Stróbl alajos növendéke. Sikeresen induló mův. pályáját az 1-sö világháború szakítja kettő. 6 évi fogság után, rend ismét dolg. Számos emlékmű pályázaton vett rész. Több rösléri szobrot, épület plasztikat kérelett (Hősi emlék, bronz, Vác; Szent István, br. Debrecen, Koll.; Hősi emlék, bronz, Pécsvárad stb) 1927-ben a bp.-i Belvedereben gyűjt. kiáll. volt. Több kitüntetést kapott. 1914-től dolg. a Szárados uti mův. tel.-en.

Szárados uti művésztelep kiállítása.
Kat. összeáll. Csap Erzsébet, Elischer Brigitta.
Bp. 1965.

12.

Cser Károly MDK

A világháboruban elesett honvéd orvosok hősiemlék pályázatának tervei

Műcsarnok 1939. téli tárlat

MDK

Cser Károly szobrász

Uj pályázatot irnak ki a hősi halált halt orvosok eml.művére. Pesti Napló, 1938. okt. 2. 2. 16. 1.

e d é l y

[illegible]

Cser Károly MDK

A világháboruban elesett honvéd orvosok hősiemlék pályázatának terve

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

Dear Karoly

Ujszer Károly, szobrász

MDK

Jún. 14-én temették el a

Farkasréti temetőben.

– : Hí –

10.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1965. jún. 15.

Cser Károly szobrász M.D.K.

Leánya: Cser Jolán kera ikus, közös müvük a szegedi óratorny / 1956 /

"eghalt Cser Károly szobrászmüvész

"agy ar "emzet 1965. m junius 9. 4.l.

Cser Károly szobrász M.D.K.

Nyíregyháza, Kossuth-szobor

Vác, Hősi emlékmü

Relief a Gubacsi uti lakótelep számára

Menekülő, Anya,gyermekével, Gyüztes c. szobra a Magyar Nemzeti Galéria tulajdona

Magyar Nemzet 1965. március 9. 4. l.

Cser Károly szobrász M.D.K.

Hosszas betegésg után 85 éves korában elhunyt.

A Képzőművészeti Főiskolán Stróbl,é Radnai Béla tanitványa.

Első kollektiv kiállitása 1922-ben

Az első világháboruban Szibériában hadifogságban volt.

Magyar Nemzet 1965. junius 9. 4.1. · / ·

MDK

Cser Károly szobrászművész

A Képzőm. Társ. 75 éves jub. kiáll.-án Lotz- érmét kapta.

Cikk: Művészeti hirek

Magy. művészet, 1936. 7. sz. 223. l.

MDK

Cser Károly

A Hősi emlék I. pályaterv kiállitásán résztvevő müvészek. Képzőmüvészet 1927. 2. sz. 3.l.

Cser Károly

szobrász

Av lt budapesti 1.es honvéd és népfölkelő gyalogezred emlékmübizottsága a beérkezett szobor pályamüveket kivitelre nem találta alkalmasnak s a dijazott müvek alkotói között ujabb szükebbkörü pályázatot hirdetett Ugyanakkor beadott pályamüvét dicséretben részesitette.-

Pesti Hirlap
1935.VI.19.

pályaműve egyszerű formát mutat be és ezért sikere volt. Díjazták.

Kende Béla: Az I.honvédi emlékm pályázat.
Művészet.1936.2.sz. 42,43.l.

MDK

Csér Károly, szobrászm.

169. A sásdi hősi emlék. Mgt.

KMTárs. 1928/29. téli kiáll. Kat. 14.1.

Cser Károly

MDK

A sásdi hősi emlék

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

MDK

Cser Károly szobrász

A Hősök Emlékét... Képzőművészet, 3.évf. 17.sz. 53. l.

MDK

Cser Károly

A Hősök Emlékét Megörökitő Orsz.Szöv. közgyülése. Képzőművészet 1929. 17.szó 53.l.

MDK

Cser Károly

Palotabozsok hősi emlékműve, repr.

Magyarság Képes melléklete. 1933. nov. 19. 12.l.

Cser Károly

1888-1965. Szobrász. Tanulmányai: a budapesti Képzőművészeti Főiskola (Stróbl S., Radnay:) Az első világháború alatt hadifogoly Oroszországban.

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 58 l

Csep Károly

Tárlatai: 1922. (Budapest, Belvedere Galéria) 1937 (: Világkiállítás, Párizs :/ stb. Művei: Kossuth szobor / Nyíregyháza / Háborus emlékmű (: Vác :/

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l

58 l.

Csep Károly

Óra torony (:szeged:) 1956. Leánya Csep Jolán fazekas.

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.

334 l 58 l

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK.

Cser Károly

Haláláról hiradás

Szocialista Müvészetétért 1965 julius, lap 6.

Csek Károly szobrász

Szárodos-uti műtermében

Kisplantikáiból kiállítás nyílt

Nemzeti Ujság 1938 XII. 16

Cser Károly

Százados-uti művésztelep aukciója.

N.U.934.IV.8.

Cser Károly, Bp. Ø X. Századosuti Müvésztelep,
Százados-ut 3/13.

Adressenverzeichniss der ungarischen Medailleure

MDK

Cser Karoly szobraszművész

A Képzőművészek Uj Társasága rendes közgyülése előtt törzstagválasztó ülésén, uj törzstagnak választotta.

Cikk: A Kut uj törzstagjai.

Nemzeti Ujság, 1927.márc.17. 12.l.

Cser Károly M.D.K.

Művei a kiállításon

84 éves, a Szazados uti müvésztelep legidősebb lakója

"Ötvenévesek kiállitása" a Nemzeti Galériában

Hétfői Hirek 1 965. jan. 11.

Iser Károly

85 éves korában meghalt Iser Károly szobrászművész. Az idős Mester még az utolsó hónapokban is alkotott. Képünkön: a nagy művész műveit rendezi.

Országos Világ 1965/25 21 old.

CSER KÁROLY

Farkasrét

2003.

198.0.

MDK

Cser Károly

a KUT Művésztanácsának törzstagja

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Cser Károly

MDK

a kiáll. zsüri tagja

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

Cser Károly.

A "Kut" müvészegyesület tagja.

Bende J: A Képzőművészeti egyesületek története

MDK

Cser Károly

Aranyéremmel tüntették ki az 1937-évi párisi nemzetközi világkiállításon.

Cikk: A párisi világkiállítás magy.pavillonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 179.l.

MDK.

Cser Károly

A müvész nekrológja

Müvészet 1966.8.lap 48.

MDK.

Cser Károly

A műves nekrológja.

Művészet 1966.8.lap 48.

1938-után

A Szent István Emlékév
Bizottságának megbi-
zásából készítette ~~az~~
~~nagyobb méretű dombor-~~
~~mívet~~ a debreceni
Szt István dombormű-
vet ~~a~~ mely a debreceni Déri
Muzeum melletti v.
elemi iskola falán van
elhelyezve.

tesének hivat alos nyugtájára,
1923. évi julius hó 1-je után
megjelolt alnaplóban kiadáské

A hivat alos másolat

Máthé Erz
irrel

Cser Károly

MDK

Ólő nő, bronz

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Cser Károly MDK

Flóra, gipsz

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

MDK

Cser Károly, szobrász.

172.	Anya gyermekével.	Gipsz.
174.	Lóth felesége.	"
2oo.	Táncolók. 11. 1.	"

Bp.Mücs. - OMKT. Nemz. Képzömüv. Kiáll. 1934.ápr.29.-jun.17.
Kat. 1o.1. és 11. 1.

MDK

Cser Károly

Faun és Nimfa. Szobormű.

KMT.1912/13. téli kiáll. 60.lap

Cser Károly

Táncosnő, br.

Nagy. Művészetért kiáll. r.Műcs. 1940.febr. 23. 1.

MDK

Cser Károly

Fésülködő nő, br.

Magy. Müvészetért kiáll. r.Mücs. 1940. febr.

23. 1.

MDK

Csor Károly

Madonna. Sz.kerám.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 16.1.
Mics.

14 /1959/ 46. - Rg

Vir dolorum

M.D.K.

Cser Károly

129. Mityu. Gipsz. Mgt.
252. Leányom. Gipsz.
282. Menekülő. Kerámia.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója
Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 13, 19, 20.l.

Cser Károly

Flóra, gipsz
Fürdő után, gipsz

KUT kiáll. N.Szal. 1934. dec. 2 1.

Cser Károly

A fájdalom, márvány

Könyves Kálmán 103. kiállítás. 2 l.

96

anyaihé/ 4

kunúr ritka

nyal.

n, kut mögött áll a magas, egyszerü
t.

~~et.~~ Népies.

letes tölgyfa rud, melynek felső ré-
azik, köztük a kis lélekgarang.
~~gxlxtxtxcxNépiexcmunkxc~~ Fakeresztes
l. Népies munka. 1800 körül.

és függőleges részből áll, magas
e tagolt oszlopszerü magas talapzatot
ziti. A legalsó részen párhuzamosan
tte széles karimák között fogsoros
z hasonló sorok ~~xxxxxjxk~~ határolják

Cser Károly szobrász
Zsuzsánna
Salome

Helikon III. kiállitása. 1922. ápr. 18 l.

Cser Károly MDK

Napozó, terrakotta

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Cser Károly (grafika)

Jáncosnó, 1927, cer. p. 24 x 13 cm. J. j. l.:
Cser K. A mův. tul.

Szomorlodó 1927. Cer. p. 20 x 15,5 cm.
J. b. f.: Cser Károly. A mův. tul.

Ülő női alt. 1927. Cer. p. 26 x 17 5 cm.
J. b. l.: Cser K. A mův. tul.

Százados uti művén telep kiállítása, katalógust összeáll. Csap Erzsébet, Elischer Brigitta, Bp. 1965.

65

Cser Károly

Fésülrödö, 1931, bronz, 20 cm. J. f.: Cser K.
A m. tul.

Attila, 1927. Bronz. 13,5 cm. J. b.: Cser K.
A m. t.

Ülö nö, 1930. bronz, 37 cm. J.: Cser K. M.V. b. (tn.: 56.149-N.

Danaida 1930. Pat. gipsz, 136 x 58 cm. J.: Cser K. A m. tul.

Jörül rö lány, Pat. gipsz, 57 cm. J. j. o.: Cser - A m. tul.

Szárados úti művéntelep kiállítása.
Kat. összeáll. Csap Erzsébet, Elischer
Brigitte. Bp. 1965.

46

Cser Károly

Reprodukcio: ülö nö, 1930.

Szárados úti művésztelep kiállítása. A rat. összeáll. Csop Erzsébet, Elischer Brigitta. Bp. 1965.

Cser Károly MDK

Romeltakaritók, bronz

Mücsarnok 195o.I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Cser Károly MDK

Hunyadi, gipsz

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Cser Károly MDK

A Jóság, gipsz

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Cser Károly
Faun és Nympha, gipsz

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Művészeti kiállitás. 1914. 8 l.

tel, melyek barokk dongát
y nyugati végén pedig bő-
igen széles donga fedi a
ddal támasztva, itt erő-
d lendületes vonalban ki-
jó nyugati részén a har-
ál hatalmas fal zárja el
a hajótól. E fal földszint-
özen és I-I kisebb boltives
a, mig az emeleten hasonlókk
nagyobb térségből I-I
t a két kis oldalszakaszba,
enyek temploma"-nak hiv.

i stipes helyett barokk
Azon egyszerü és jel-
bernaculum I-I angyal-
yát tartó puttóval. Ked-
formákkal. Az oltár-men-
yatartó fából, roccaille-
l kinövő, felfelé szökő
el. A tabernaculum felett
eló nagy XVIII. századi kép,
ertben; a kep maga nem er-

Cser Károly MDK

Térdeplő, gipsz

Mücsarnok 1936 A nő a müvészetben c. kiáll.

Cser Károly

MDK

Fürdöző, terrakotta

Műcsarnok 1936 A nő a művészetben c. kiáll.

Cser Károly MDK

Vágyakozás, gipsz

Mücsarnok 1937 IV.Nemzeti Képzm. Kiáll.

Cser Károly

MDK

Fájdalom, márvány

Műcsarnok 1937 IV.Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Cser Károly MDK

Táncolók, gipsz

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Cser Károly MDK

Lóth felesége, gipsz

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Cser Károly MDK

Lóth felesége, gipsz

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Cser Károly MDK

Emberpár, bronz

Mücsarnok 1934 téli kiállitás

Dear Karoly

Bamberger, Bruno

Cser Károly MDK

Leánykafej, bronz

Akt lepellel, bronz

Műcsarnok 1933.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Cser Károly

MDK

Elégia, terrakotta

Miskolc 1941 Arcképkiállítás

MDK

Csaer Károly, szobrászm.

Gyermekarckép. Szobormü.

Müc.s. [illegible]
KMT. - 1913. Tavaszi kiáll. Kat.58.1.

MDK

Cser Károly

Fájdalom, égetett agyag

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiall.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 19.1.

MDK

Cser Károly, szobrász.

Vágyakozás.
Fájdalom.

Gipsz.
Márvány.

MKT.-Műcsarnok. IV.Nemzeti Képzőművv. Kiáll.
Bp. 1937.ápr. 29.-jun.20. Kat. 10.l.

MDK

Cser Károly

Táncoló, br.

Anya, gipsz

KUT és UME kiáll. N. Szal. 1952. nov.

9. l.

Cser Károly MDK

Leányom, gipsz

Műcsarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

Cser Károly MDK

Madonna, színes kerámia

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

MDK

Cser Károly

Danae, falikut

Spectator: Képzőművészet. Esti Szemle, 1940. ápr. sz. 74-80 l.

szobrocskája /ill. -i/, teszik teljessé az izlé
sesen rendezett kiállitást.

Tamás Galéria.
Modern magyar kisplasztika 1938.
Pesti Napló. 1938.jan.9.

Cser Károly

Szobormüve, a Lady Chilston művészeti kiálli
táson.

Ujság, 936. XII. 3.

Cser Károly

Magyar képírók kiállításán a Nemzeti Szalonban szobraival szerepelt egy ülő női akt legjobb műve.

BH. 934. III. 18

Cser Károly

Magyar képírók kiállításán a Nemzeti Szalonban szobraival szerepelt.

Est 934.III.18

MDK

Cser Károly, szobrász.

Fürdőből kilépő.

Merengés.

Táncolók.

Kis vázlatok, nagyobb szobrok (nem köbe faragva).

Szépmüv. 1944. 1. sz. 24. l. —:

Rónay Kázmér: Műbarát: Istokovits-Cser kiáll.

MDK

Cser Károly

Fésülködő, bronz

Műterem. III. csop.kiáll. 1935. márc.

MDK

Cser Károly, szobrászm.

Angyali üdvözlet. c. munkájáért a Lotz-díjat nyerte el.

Ülő nő. c. szobormüvét megvásárolták a föv. képtár számára.

Bernáth Aurél kapta a főváros aranyérmét. -A Pesti Városháza 1936. 5.dz.15.l.

Cser Károly MDK

Gyermekarckép, szobor

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Cser Károly MDK

Paolo és Franceszka, szobor

Műcsarnok 1913-14 téli kiállitás

Cser Károly

MDK

Gyüjt. kiállitások a Műbarátban. Művészet, 1941. III.évf. 37.sz. 1c l.

M.D.K.

Cser Károly, szobrász

Kisebb méretü müvekkel, valamint müvéiről készült fényképekkel szerepel a hősi emlérmü kiállitáson. Komor János, a cikkiró, főleg sebesült oroszlánjat dicséri.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1927. XLVIII. évf.

jul. 24. sz. 3. old.

MDK

Cser Károly szobrász

Uj pályázatot... Esti Ujság, 1938. okt. 1.

MDK

Cser Károly szobrász

Kállai M: Gárdonyi Géza szoborpályázat.
Képzőművészet 1932. 53. sz. 188 l.

Czer Károly

a Gárdonyi-szobor pályázatán III. díjat nyert.

d. 1932. IX. 16.

Cser Károly

A Gárdonyi-nobor pályázatán III. díjat kapott.

NM 1932. IX. 16.

Cser Károly

róla

Erdélyi Árpád:

A Madách-szoborpályázat.

Művészet

1938. 58. l.

Mária Antónia

Miniatűr, üveg, tempera, 11×6·6 cm.
A San Marco-gyüjteményből.
A salzburgi művész egyetlen ismert munkája.
Gerevich PA, 262. l.

FAISTENBERGER, ANTON (osztrák festő
1663—1708)

Tájkép

Vászon, olaj, 74×100 cm.
Jelezve lent balra: Anton Fäustenberg.
Maszlaghy II., 305. szám. — Gerevich
248. l.

FH MONOGRAMMISTA (osztrák festő, X
század)

Szárnykép, kétoldalt festve: Előoldal: *Szent M*
lós és Szent Ulrik. Hátoldal: *Az araráth*
vértanúk

Fa, tempera, 136·5×62 cm.

FLATZ, GEBHARD (német festő, 1800—18

Szent József a kis Jézussal

Tondo, vászon, olaj, átm. 80 cm.
Jelezve balra az angyal mellett: Gebhard Fla
Romae, 1841.
Simor prímás vásárolta a művésztől.
Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki k
tár. Esztergom, II., 1875. 45. szám. — Ré
23. l. — Maszlaghy II., 208. szám. —
pold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 24
249. l. — Rónay, Maria: Die Schätze
Christlichen Museums in Esztergom. A M
gyüjtő. V., 1931., 8. l. — Lepold—Lip

MDK

Cser Károly

2000 p-ös dijat nyert

Debreceni ref. szobrok pályázata. Képzőművészet, 1931. V. évf. 172. l.

MDK

Cser Károly szobrász

Döntöttek a debreceni ref. vezérférfiak szobr. pályamunkái fölött. Budapesti Hirlap, 1931. jul. 12.

M.D.K.

Eser Károly, szobrász

2000 p-ös díjat nyert a debreceni Kollégium diszitésére szolgáló nég nag magos reformátor egyéneg emlékmüvére kiirt pályázaton.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1931. LII. évf.

jul. 18. sz. 2. old.

M.D.L.

MDK

Cser Károly szobrász

—

A debreceni ref. szobrok pályázata. Képzőművészet, 1931, 42.sz.

Csez Károly

Réntvett a Klebelsberg
szobarpályázaton

Pesti Napló 1936 IX. 13

Cser Károly

szobrászművész, 1500 frt jutalom.

Kossuth- és Hunyadi-szobor ... pályaművek.
Szabad Nép, 1951. nov. 1. 6 l.

Csér Károly

Hunyadi szoborpályázat résztvevője

Tavaszi Tárlat, kiállítás a Műcsarnokban

Magyar Nemzet, 1952. máj. 24

MDK

Cser Károly

Leányfej, bronz

Akt lepellel, "

Nemz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

13 l.

MDK

Cser Károly
Pihenő, gipsz

KMTárs 1938. Őszi kiáll. 12 l.

MDK

Cser Károly

Anyaság, szin. gipsz

Szegény asszony, bronz

Emberpár, bronz

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1934. márc.

8-9 l.

Oscr Károlý

Anyasék, nain. Gipse

Szegény massony. Bronz

Emberpár, Bronz

8-9 l.

Cser Károly szobrász.

„Anyaság" c. műve nerepel
a Kivi kiállításán a
Nemzeti Szalon bar. (emlitve)

Nemzeti Ujság 1938 X. 30

Csek Károly

Leányunokat c. műve nekrológ a Műszaknokban a Képzőművészeti Társulat őszi tárlatán (emlitve)

Nemzeti Ujság 1938 XI-9

Cser Károly

1927. KUT kiállitásán szerepelt.
Barokk mozgalmasság és az archaikus stilizálás között habozik.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp.1965.
192-97.1.

MDK

Cser Károly keramikus

Molnár E: Egyházművészeti kiáll. Magyar Iparművészet, 1941. 3.sz. 30.l.

MDK

Cser Károly, szobrász

KUT...kiáll. Képzőművészet 1929. 17.sz. 51 l.

MDK

Cser Károly kerámikus

M. egyházmüv. kiáll. N.Szal. 1941. II.

MDK

Cser Károly szobr.

KMTárs őszi tárl. 1938. Műcs. nov. 33 l.

nagy hatással voltak.
1920-ban jött hara
1944. Budapest bombá-
rása alkalmával tráza-
dos uti minterme meg-
semmisült.

an, és az ottani ev. ref.
ch sürgösön szükséges
a tekintettel becses át-
n alatt a Bicsószent-
. államépítészeti hiva-
át, mivel ezen vármegye

MDK

Cser Károly szobr.

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa
28 l.

MDK

Cser Károly

Magy. Képirók Társ. kiáll. Szépművészet, 1941, 47-48 l.

Csar Károly

Magyar képirók kiállításán a Nemzeti Szalonban magyarok szobrokkal szerepelt.

PH. 934. III. 18.

MDK

Cser Károly, szobrászm.

szobrai is szerepelnek.

A KUT kiáll. -Nemz. Szal. -Nemz.Ujság. 1934.dec. 2.
28.old.

MNK

Cser Károly

részt vett a kiállításon

Benczo László: A K.U.T. kiállítása a Nemzeti Szalonban
Képzőművészet, 1935. 18.1. 80. l.

Cser Károly
festőművész

a Corvin Áruház állandó képzőművészeti kiállításán szerepel

N. U. 1942. V. 17.

Cser Károly
festőművész

A Corvin-áruház képzőművészeti osztályának új kiállításán szerepel

Új Magy. 1942. V. 16.

Cser Károly szobrász

Magyar postimpressionisták kiállitása - szoborral vesz részt

Esti Kurir 1931.X.2.

MDK

Cser Károly

Nemzeti Képzőművészeti kiállitás. Az Ország
1944. jun. 17. 8.l.

Cser Károly MDK

Diszkut

Műcsarnok 1913-14 téli kiállítás

MDK

Cser Károly

Ádám és Éva

KMT. 1912/13. téli kiáll. kat. 62.1.

MDK

Cser Károly

Arcképtanulmány, szobormű.

Műcsarnok, 1911/12. téli kiáll.50.lap

MDK

Cser Károly

Paolo és Franceszka (Dante). Szobormű.

Képzőm.Társ. 1913/14. téli kiáll.kat.
51.lap

MDK

Cser Károly

Diszkút. Szobormű.

Képzőm.Társ. 1913/14. téli kiáll.kat.
52.láp

Cser Károly MDK

Leányom arcmása, bronz

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Cser Károly MDK

Dr. Gál S. arcmása, bronz

Attila, bromzplakett

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

Cser Károly, szobrász

Faun és Nympha. Gipsz.

MK.Seg.Biz. Müv.Kiáll. 1914.nov.-dec. Kat. 8.1.
Szépm.Muz.

MDK

Cser Károly, Szabász

Zsuzsánna.

Salome.

A „Helikon" kiáll. -i. III. kiáll. 1922. Április.

Jegyz. 18. l.

Cser Károly MDK

Fauncsoport, gipsz

Mücsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

MDK

Cser Károly

Női akt, gipsz

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.
18 l.

MDK

Cser Károly szobrász

Szöveg-archiv anyagából

Dávid Katalin: A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Adattára Művért 1957.VI.évf.4.sz.322.l.

Cser Károly
festőművész

Kiállít az „Alkotás Művészház" első kiállításán.

N. U. 1942. XI. 19.

Cser Károly

A Nücsarnok 1927-es
tavasri tárlatán szerepelt.

M. 1927. IV. ?

Cser Károly

A Műcsarnok 1927-es tavaszi tárlatán szerepelt.

? 1927. IV. 1.

Cser Károly

szerepelt a Műcsarnok Téli tárlatán.

M. h. 1939. XII. 17.

Cser Károly

A nemzeti kiállításon az állam vásárolt tőle.

Sz. K. 1933. V. 14.

Cser Károly

Művébel nerepel a Nemzeti Szalonban rendezett KUT kiállításon.

N. Ü. 934. XII. 2.

MDK

Cser Károly szobrász Bpest, 188o.

Danaä, kutszobor, kő

Fürdés után, terr.
Törülköző, terr
Ülő nő gyermekkel kő
Faághoz támaszkodó, kerámia
Fürdőből kilépő, terr.
Táncolók, terr.

Mübarát 49. kiáll. 1943. nov.

MDK

Cser Károly szobrász Bpest, 188o.

Anyaság, terr.
Fiucska feje, terr.
Lányka feje, "
Merengés, kerámia
Paolo és Franceska, ker.
Menekülés, ker.
Loth felesége, alum.

Műbarát 49. kiáll. 1943. nov.

MDK

Cser Károly

Fürdőző, terr.

Tamás-Galéria 92. kiáll. 1938.

MDK

Cser Károly szobrász

Bpest, 188o.

Szent István vázl.
Térdelő, terr.
Madonna, vázl.terr.
" " "
" " "
Fájdalom, terr.

Műbarát 49. Kiáll. 1943. nov.

Cser Károly szobrász Budapest, 1880.

Anya gyermekével, terr.
Anyai üdvözlet, máz.ker.

Műcsarnok 49. kiáll. 1943. nov.

MNK

Cser Károly szobrászpest, 1880.

Anya, terr.
Anya, terr.
Salome, sz.gipsz
Anya gyermekkel torzo, terr.
Táncosnő, alum.
Anyai szeretet, alum.
Az első emberpár, "

MKbarát 49. kiáll. 1943. nov.

Cser Károly szobrász

MDK

Pest, 1800.

Vasmunkás, alum.
Anyai szeretet térdelve, terr.
Madonna gyermekkel, terr.
A munka, gipsz
Elégia, terr.

Műbarát 49. kiáll. 1945. nov.

MDK

Cser Károly Bpest, 188c.

Leányom arcképe
Szent István dombormü, vázl.
Angyali üdvözlet, terr.
Szent István dombormü vázl.
Haját igazitó, bronz
Szegény asszony, terr.

Műbarát 49. kiáll. 1943. nov.

MDK

Cser Károly

Fájdalom, márv.

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 9 l.

MDK

Cser Károly

Fürdőző

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 9 l.

MDK

Cser Károly

Táncolók, márv.

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 19 l.

Cser Károly
kobrán

Kiállítást rendez Cser Jolán Terámi-
russal a Kázados út 5. alatti művén-
telepen.

8 ó. újság 1942. XII. 15.

MDK

'Cser Károly

Menekülő, bronzban

KUT 3. kiáll. Ernst Mus. 1926. márc. 1.

Cser Kiró

Kiállít

Mo. 1942. IV. 18.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gy
Megrendelés esetén az összeg MNB 1-
ciós Központ számlaszámára utalandó
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból '
mely a terület építészeti állagának a t

Cser Károl

Kiákit

Mi M. 1942. IV. 19.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "A
mely a terület épitészeti állagának a tö

M

Cser Károly

Kiállít

MN. 1942. XI. 25.

rgy ut 41.), készpénzfizetés ellenében.
).650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-
Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,
rök utáni állapotát rögziti.

üvészettörténeti Dokumentációs
Központ

Cser Károl

Kiáltít

Nú. 1942. IV. 18.

>rgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

9.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

örök utáni állapotát rögziti.

Művészettörténeti Dokumentációs

Központ

Cser Károly.

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

Újság 1931. II. 21.

CSER Károly

M. Ért, 1994/1-2. 179, 184

MDK

Cser Károly

Dutka M.: Tavaszi Tárlat. Magyar Nemzet 1952. máj.24.

Cser Károly MDK

keramikus

Az Iparművészeti Társ. Karácsonyi Vására, kiáll.
Magyar Iparművészet 1937. 247.o.

MDK

Cser Károly

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 12.l.

MDK

Cser Károly

Képzőművészet 1935. 8o. sz.

Cser Károly

MIK

Rabinovszky Mariusz cikke. KUT 1927. 2.sz. 6 l.

MDK

Cser Károly

v.Szabados B.: A győri képzőm.kiáll. Képzőművészeti Közlöny 1939. jul. 7.l.

MDK

Kádár Béla, festöm. - Cser Károly szobrászm.
gyüjteményes kiállitására: Meghivó

Belvedere. - Kádár B. festöm. és Cser Károly
szobrászm. gyüjt. kiáll.
1922. ápr. 30-máj. 14.

Cser Károly M.D.K.

Müvei a kiállitáson

A Százados uti müvésztelep 50 éves jubileumi kiállitása a Nemzeti Galériában

Vasa 1965. febr.

MDK

Cser Károly, szobrászm.

kevesljük bemutatott művét ahhoz,h. művészetét
képviselje.

Rónay Károly

A Székesfv.Képt. 1937-/38 évi uj szerzeményei.
Képes Krónika. 1939. 24.sz. 63 -64.l.

MDK

Cser Károly

-rp-: "A magyar müvészetért" kiállitása. Magyarország 1940. dec. 14. 6.l.

Dear Kitty,

MDK

Cser Károly

Két kiállitás. Mai kisplasztika és szoborportré.
Pesti Napló 1935. jan. 20. 13.1.

MDK

Cser Károly szobrász

Szoborművei a Magy.Képirók kiállitásan.

Cikk: A Magy.Képirók kiáll.

Képzőművészet, 1934. 89.l.

MDK

Csor Károly

Művészet 1936. 3-4. sz. 59.l.

Cser Károly MDK

Anyai szeretet, gipsz

Mücsarnok 194o A magyar müvészetért c.kiáll.

Dear Karoly MDK

Angyal szeretlek, Gipsz

Millenium 1896 A magyar nyelvszabályt c. kiáll.

Cser Károly MDK

Menekülo, kerámia

Mücsarnok 1940 Gyermek a müvészetben c. kiáll.

Cser Károly MDK

Bánat, terrakotta

Műcsarnok 1941 Arcképkiállítás

Cser Károly MDK

Leányom, terrakotta

Mücsarnok 1941 Arcképkiállitás

Cser Károly MDK

Anyaság, terrakotta

Mücsarnok 1942 [redacted]

A magyar művészetért c.kiáll.

Cser Károly MDK

Fürdő után, gipsz

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Cser Károly MDK

Fájdalom, égetett agyag

Mücsarnok 1940 A magyar müvészetért c.kiáll.

MDK

Cser Károly MDK

Angyali üdvözlet, dombormü

Magyar Egymáhmüvészeti Kiállitás
Nemzeti Szalon 1941. febr.-márc.

MDK

Cser Károly, szobrászm.

12.	Anyaság.	Terrakotta.
13.	Angyali üdvözlet.	Mázas kerámia.

Alkotás Művészház.- I.csop.kiáll. 1942 nov.8-24.
Kat.

M.D.K.

Cser Károly

"Angyali üdvözlet" c. müvének repr.-ját bemutatja a lap a "Mübarát" kiállitásáról, melyet Basilides Barna rendezett.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1941. jan. 17-23.
IV. évf. 3. sz.

Cser Károly MDK

Angyali üdvözlet, dombormü, terrakotta

Mücsarnok 1944 Székesfőv.Képtár Jub.Kiáll.

Cser Károly

MDK

Angyali üdvözlet, gipsz

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Oser Károly

Angyali üdvözlés, kiállítva az Alkotás Művészházban, repr.

Film. Színház Irodalom

1942. 46. sz. kép

U. az, repr.

~~Hid, 1942. dec. 1.~~

~~(33. szám.)~~

MDK

Cser Károly

Anyaság, terakotta

Angyali üdvözlet, mázas kerámia

Alkotás Művészház első csop. kiáll. Bp. 1942. nov.

MDK

Cser Károly
műve:

Angyali üdvözlet. Gipsz.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 15.1.

Cser Károly MDK

Angyali üdvözlet, gipsz

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

1971 JUN 26

1024

DEBRECENI SZOBROK ÉS EMLÉKTÁBLÁK

35

I. István domborműve a Déri téren

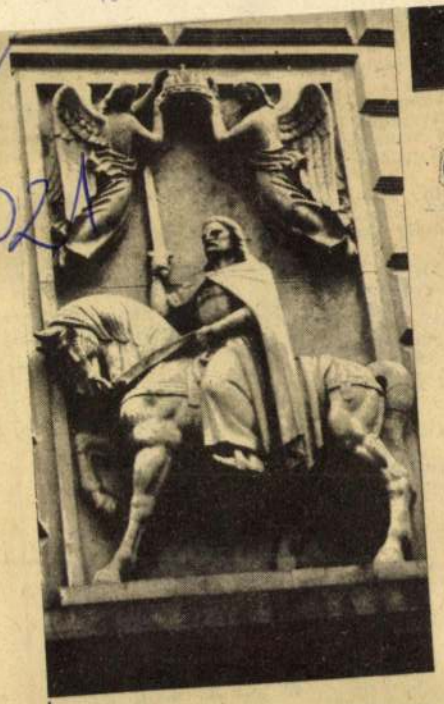

A Füvészkert utcai Általános Iskolának a Déri térre néző falán 1938-ban kapott helyet I. István király domborműve, Cser Károly alkotása.

Cser Károly a század elején festőnek indult, majd áttért az épületszobrászatra. A kor művészeinek változatos útját ő is megjárta. Fiatalon külföldre ment, ahonnan gazdag tapasztalatokkal tért haza, s elvégezte a Képzőművészeti Főiskolát. Itt alakult ki véglegesen művészi pályája. A szobrászat mellett döntött, s idősb Stróbl Alajos növendéke volt. Már főiskolás korában sok kiállításon indult, s díjakat is nyert. 1911-ben a Műcsarnok jubiláris kiállításán az állam megvásárolta a „Győztes" című embernagyságú szobrát, amelyet bronzba öntöttek, s a Szépművészeti Múzeum tulajdonába került.

A szépen induló művész pályáját az első világháború töri meg. Fogsága alatt is művészi tevékenységet építészeti és homlokzati terveket folytat. Rajzol, fest, szobrokat, belső készít. Szibériai és kis-ázsiai benyomásai nagy hatással voltak művészetére.

A két világháború közt állandó kiállítója a Műcsarnoknak. E korszakból érdemes megemlíteni azt a pályázatot, amit a debreceni Tudományegyetem előtti „Reformátorok" szobrára írtak ki. A négy reformátor kis kis modelljével a második díjat nyerte el, s mint díjazott munka szintén állami tulajdonba került.

A harmincas években valósítja meg régi álmát, s mintázza meg „Attila" lovasszobrát. A művész ezt tekinti élete főművének. Ennek elképzelése a távoli fogsága idejében született meg a hatalmas mongol pusztán, s hurcolta, érlelte egy jó évtizedig magában, míg művészi vágyát meg nem valósította.

A művésznek e termékeny korszakából való I. István király domborműve is. 1938-ban, a nagy államalapító halálának 900. évfordulója alkalmából nemcsak országos megemlékezéseket rendeztek, hanem sok képzőművészeti alkotást is készítettek.

Az évforduló alkalmával a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium pályázatot írt ki a Debrecenben elhelyezendő István-emlékmű megalkotására. A szakbizottság Cser Károly művész terveit fogadta el, s megbízást kapott annak kidolgozására.

E képzőművészeti alkotás Debrecen egyik legnagyobb domborműve. E dombormű nagy méreteivel és szoborszerű mintázásával kiemelkedik a hasonló művek sorából.

A műalkotás a művész legérettebb időszakából való. Ez időben kapta munkássága elismeréséül a fővárosi Lotz-aranyérmet, az állami kis aranyérmet, s a párizsi világkiállítás egy arany- és két ezüstérmét.

A dombormű alsó széle a földtől kb. 2 m magasan van. A teljes keret szélessége kb. 1 méter 70 cm, a magassága kb. 3 m. A dombormű felső részén két angyal magasra tartja a király feje felett a koronát, a magyar államiságnak és a kor jogi felfogása szerint a hatalomnak forrását. A korona alatt I. István királyt lovon ülve ábrázolja a művész. A mester itt kissé eltér a hagyományos ábrázolástól. Bár az állam- és egyházszervező király munkásságát nem lehet teljesen szétválasztani, de Cser Károly inkább a céltudatos állam- és hadszervező uralkodó alakját emeli ki.

A mű középpontjában a király áll. Bár a felfogás és stílus nagyjából alkalmazkodik az uralkodó ízléséhez, mégsem a legendákkal övezett, szent életű királyt láthatjuk. I. István király alakjában a nagy korszakváltozást megérző, megértő s a változást erős kézzel megvalósítani tudó államférfi áll előttünk.

Érdekes a felemelt királyi kardot megfigyelni. Nem sújt egyik irányban sem, de demonstrálja, hogy az államot szervező király egyben katonai vezető is.

Nem fenyeget ez a kard senkit, de látnia kellett mind a belső, mind a külső ellenfeleinek. Külön tanulmányt lehetne írni a ló és a lovas ábrázolásáról. A lábát emelő, a fejével szinte a dombormű keretéből kilépő lovat erőteljesen, de finoman fékezi, visszatartja az uralkodó. Az indulni akaró, de a gyeplő visszatartása következtében fejét leszegő ló szép ábrázolása a lovas és a ló együttműködésének. Ez a megoldás is jelképszerű. Annyira határozott a király tekintete, fejtartása, a lovon való magabiztossága, amennyire ura s méltó uralkodója tudott lenni a fiatal magyar államnak a bonyolult belső és külső helyzet közepette.

A keletről jött nomád magyarság alapos ismerője s népének fékezője messze európai távlatokba tekint.

A lovas dombormű megmintázásán mintha érződne a nagy mester, Stróbl Alajos hatása is.

A művész jól tanulmányozta a falrészt s a környezetet. Itt Cser Károly épületszobrász tapasztalata is érezhető. A nagy méretű dombormű nem bontja meg a fal szép felületét, hanem harmonikusan bele illeszkedik.

A kettős alsó párkány alatt egy harmadik lépcső is van, ami nemcsak a megfelelő alapot biztosítja, hanem emeli is az összhatást.

Cser Károly több alkotását őrzi a Nemzeti Galéria, pl. Anya gyermekekkel, Menekülő stb. Kár, hogy a mester egyetlen debreceni alkotását a járda szélén levő két fa koronája takarja. Érdemes lenne megkeresni annak lehetőségét, hogyan lehetne jobb rálátást biztosítani.

Bár az emlékműnek beillő alkotás alá ismeretlen kezek korábban is helyeztek el virágot, 1970. aug. 20-án a Hazafias Népfront honismereti és helytörténeti albizottsága első ízben helyezett el koszorút. Szép lenne ezt rendszeressé tenni.

Szamosújvári Sándor

HAJD

...szüléken felüli igény esetén kedvezőbb HAVI díjak.

...T KAPHAT ÉS SZERZŐDÉST KÖTHET MEGBÍZOTT SZERVEZŐIN-
...KERESZTÜL A LAKÁSÁN VAGY AZ ALÁBBI HELYEKEN:

...u. 8.

...roda:
...50.

...

VIDÉKEN:

Hajdúszoboszló, Hősök tere 17.
Tel.: 410.

Berettyóújfalu, Dózsa György u. 41.
Tel.: 224.

Derecske, Piac u. 6.

Hajdúhadház, Béke u. 2.

Részlegeinkben fizető és garanciális JAVÍTÁSOKAT IS, rövid határidőre vállalunk!

...AMOSIPARI KTSZ

TEL.: 15-121, 11-804, 15-550.

segédmunkásokat
kezés a Hajdú-B
gyesipari Vállalat
böszörmény, Váro

Ácsot, kőművest
sokat állandó mur
Jelentkezni lehet
Debrecen, Mikepé
építési osztály.

Autódaru-kezelőt
péssel alkalmaz a
részgyára. Debrece
ca 10.

Felveszünk nehézgépvezetői jogosítvánnyal rendelkező gépvezetőt Sz—100 erőgépre földnyeső és földtoló munkára. Fizetés órabér + teljesítmény. Felvétel esetén útiköltséget térítünk. Munkahely változó. Jelentkezés KEVIÉP debreceni főépítésvezetőségén. Debrecen, Vágóhíd u. 18.

Gyakorlott SZTK-ügyintézőt meghatározott időre azonnal felveszünk. Jelentkezni Mezőgazdasági Gépgyár, Debrecen, Híd u. 4—6. személyzeti osztály.

Férfi segédmunkást, faipari gépmunkást és asztalos szakmunkást, felvételre keres a

TANÁCS FAIPARI VÁLLALAT

Debrecen, Kishegyesi út 13.

gyesipari Vállalat, Erzsébet u. 27.
Demján.

Autószerelőt, karosszérialakatost felvesz ÁFÉSZ, Szabadság útja 14.

PEPITA

ÚJDONSÁGOK

ZALATNAY SAROLTA

ÉNEKEL

Közreműködnek:

Brunner Győző, Fogarasi János, Frenreisz Károly, Laux József, Móricz Mihály, Presser Gábor, Sztevanovity Dusán, Sztevanovity Zorán, Tolcsvay Béla, Tolcsvay László,

LPX 17 426 Ára: 70 Ft

Tűzveszélyes!

HUNGÁRIA EGYÜTTES NAGYLEMEZE

LPX 17 424 Ára: 66 Ft

Jöjjön vissza Josephine Heiligh—Huszár
Nincs segítség Victor—Fodor

POÓR PÉTER

SP 831 Ára: 22 Ft

San Remo 1971
Rózsák a sötétben Panzori—Pilát—Pace—Vándor K.
Mit remélsz Migliacci—Fontana—Vándor K.

KOVÁCS KATI

SP 829 Ára: 22 Ft

...y drága jó feleségem,
...amánk és dédnagyma-

...EFNÉ

...tartó, súlyos betegség
29-én, kedden déli 12
...lozójából örök nyuga-

A gyászoló család

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett testvérünk és rokonunk

ÖZV. KARÁCSONYI FERENCNÉ
Kozma Júlia

hosszantartó szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó **29-én**, kedden délután 2 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozó termeből a ref. egyház szertartása szerint.

A gyászoló család

Lakás: Homok u. 14.

Ezúton mondunk köszönetet minden kedves rokonunknak, jó ismerősöknek, jó szomszédoknak és mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk

SEBESZTA GYULA

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélységes bánatunkban résztvevő szívvel osztoztak.

A gyászoló család

Fájdalommal tudatjuk mindmindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

ELEK MÁRIA
dohánygyári nyugdíjas

életének 86. évében elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása folyó hó 28-án, hétfőn délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozójából polgári szertartás szerint.

A gyászoló család

Lakás: Sámsoni út 40.

...US 26.

Váci szobrok

A megosztott világháborús emlékmű

Az első világháború után szinte kötelező volt minden helységben a háború áldozatainak hősi emlékművet emelni.

A váci szoborcsoportot Cser Károly budapesti szobrászművész készítette. Gondos előtanulmányokat végzett. Rendszeresen kijárt az állatkertbe, hogy megfigyelje az oroszlán mozgását.

Csonkagúla tetején állott a *három főalak*, a hazát jelképező *zászlót tartó nő, két rohamozó katonával*. A gúla lábánál pedig egyik oldalt egy *férfiakt oroszlánnal*, másik oldalon pedig egy *megsebesített oroszlán*.

Mindez *a főtéren* állott, a felszabadulás előtt. Egészében véve *igen zavaros esztétikai hatású volt*, különösen rosszul sikerült a hatalmas gúlatalapzat, művészetesztétikai, városképi szempontból. Az 1944-es hadműveletek alkalmával a megnyilazott oroszlán „találatot kapott". *A csoportot — szerencsére — szétszedték.* A három főalak ma *a fehérek templomának oldalánál* áll, az épen maradt oroszlános férfit pedig a *Damjanich téren* láthatjuk.

Cser Károly művész volt. A szoborcsoportok — így szétszedve is — ezt igazolják. *Az oroszlános akt egymagában is jelentős alkotás.* Az elkülönített főcsoport is — bár a talapzata nem méltó hozzá — az ilyen jellegű témáknak *viszonylag* sikeres megfogalmazása, művészi szempontból. Elhelyezése is szerencsés megoldás, kitölti a nagy üres falfelületet, s jó hely a szobornak is, annak ellenére, hogy koruk és stílusuk nem azonos.

Cser Károly

Szöveg: Stefaits
Kép: Tomek

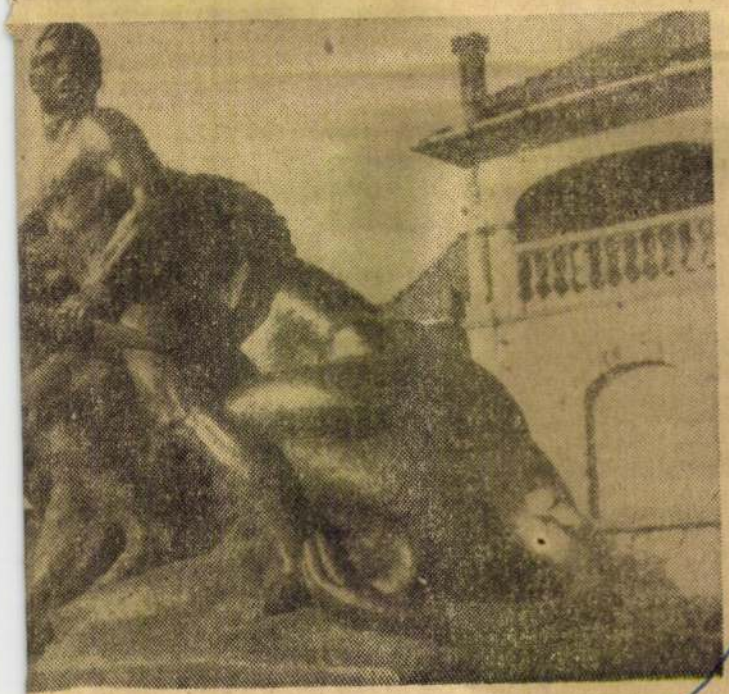

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa pénteken ülést tartott.

Napirend előtt *Losonczi Pál* megemlékezett *Dobi Istvánnak*, az Elnöki Tanács tagjának és nyugalmazott elnökének elhunytáról. *Dobi István* emlékét az Elnöki Tanács jegyzőkönyvben örökítette meg.

Az Elnöki Tanács megtárgyalta és elfogadta a növényvédelemről, valamint a számvitel rendjéről szóló törvényerejű rendeletek tervezetét, határozatot hozott arra, hogy *Baranya, Borsod, Győr, Somogy, Vas* és *Veszprém* megyék egyes kis községei közös tanácsokat szervezzenek.

Az Elnöki Tanács ezután egyéb ügyeket tárgyalt.

A növényvédelemről szóló új törvényerejű rendelet — a szocialista gazdaságok termelésének növelése érdekében — kimondja: elsőrendű feladat az állati kártevők, a növénybetegségek és a gyomok irtása, a károsítók behurcolásának és elterjedésének, illetőleg a határon való kihurcolásán[illegible] meggátlása.

Az új szabályozás sza[illegible] hetőséget biztosít a [illegible] számára a növényv[illegible] módjainak a megvál[illegible] ban, csupán azt teszi [illegible] ségévé, hogy irtsa a [illegible] ket és szüntesse meg [illegible] zöttséget.

Az újabb tudomány[illegible] ményekre és tapaszt[illegible] figyelemmel a törvényerej[illegible] rendelet kiterjeszti a növény[illegible] védelem feladatait az egészségre ártalmas védőanyagmaradékot tartalmazó növények felhasználásának és forgalmazásának megakadályozására is.

Az új jogszabály a növényvédelmi és zárlati (karantén) feladatokat ellátó szervek dolgozóit eljárásuk során hivatalos személyeknek minősíti, s ezzel fokozott felelősséget állapít meg, egyben a büntető jogszabályokban meghatározott különleges védettséget biztosít számukra.

A törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

---

az Eiffel-torony és még számtalan más érdekesség, amelyet egy rapszódikus, szeszélyes tervező művészi rendetlenségben dobált itt össze és így összedobálva is csodálatos egységet alkotva tette Párizst azzá, ami — a fény, az érdekesség, a bűn és a szépség városává.

A partján húzódó sátorrengetegben mindent meg lehet kapni: a másodosztályú német vaskereszt, Moreau: A kommunizmus háta mögött, Baudelaire: A romlás virágai, művészi illusztrációval. De itt találod Anna Frank naplóját, állítólagos templomi csengőket, magyar bélyegeket, Voltaire Candide-ját, régi pénzeket és valóban múzeális értékű tárgyakat.

Itt árul a 80 éves Jacke Olivier immáron 40 éve pénzérmét, „hozzák, kapom, keresem, adom" kereskedelmi elvével és még sok a hozzá hasonló, érdekes, elsorvadt kis figura. A könyvek egyébként éppenséggel nem olcsók és illúzió már a böngészés is. Lapozgatni nem lehet, mert celofánba vannak csomagolva, csak a címeket lehet olvasni.

Mi, magyarok, újságírók igyekeztünk feltalálni magunkat, s némelyikünk szeretett volna már öreg párizsinak tetszeni. Néhányan szakállat eresztettek, mert errefelé nagy divat ez a férfias szőrzet, a fiatalok körében is. Az egyikünk pedig, nos igen, az egyik pesti fiú meg is fürdött a Szajnában. Az igazsághoz tartozik, hogy ilyen szándékai nem voltak, különösen ruhástul nem.

Egy este sétahajózás után, ahogy kikötöttünk az Eiffel-torony lábánál, a fiú leszaladt a folyópart lépcsőjén, talán, hogy egy kicsit produkálja magát a hozzánk csapódott kanadai lány előtt, aki pár

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1988 NOV 30
PESTMEGYEI
[illegible]

[illegible] ...ható raktár- és ...épület elbontása ellen eszrevételt nem tesznek, azon-

ATTILA

Irta: Hunyady Sándor

Cser Károly szobrász kitűnően indult. Fiatalon feltűnt, aranyérmet kapott. De a karrierje megakadt. Kitört az elsőszámú világháború. A művész bevonult katonának. Przemyslben elfogták, Szibériába került. Amikor a vörös uralom meglazította az orosz fogolytáborok fegyelmét, öt társával együtt megszökött. A következő kis sétára vállalkozott a hat katonatiszt: Szibérián és Mongolián át, a nagy karavánútra térve, elgyalogolnak Pekingig. Ott esetleg már kapnak vasutat, de ha nem lesz pénzük, onnan is lábon mennek tovább. Nagyon szerettek volna hazajönni, talán az Óceánnak is nekivágtak volna gyalog.

Keresztül is mentek Mongolián, jó pár hónapba telt az út. Eljutottak Urgáig. Ott belekerültek az orosz határon álló fehéresapatok szűrőjébe. Megfogták őket és visszavitték Szibériába. Megint Mongolián át haladtak, de most keservesebb volt az út, lépést kellett tartani a transzportot kísérő kozákok lovaival.

Két ember lemaradt Mongoliában a foglyok közül. Kimerültek, leültek az út szélén — meghalni. De lehet, hogy nem haltak meg, hanem ott maradtak a mongolok földjén, a burjátok között, talán családot is alapítottak.

A többiek egy szibériai fogolytelepre kerültek, katorgának hívják az ilyen táborokat. Dosztojevszkij regényeiből is ismerjük ezt az ijesztő csengésű szót.

A katorga előbb faház volt, aztán vörösre változott, végül semilyen sem lett. Kabjai szélszéledtek. Cser Károly is hazakerült egy kis vargabetűvel, Amerikán keresztül.

A hosszú kaland elmondhatatlanul gyötrelmes volt, de művészi szempontból nagyon értékesnek bizonyult. Cser Károly sok hónapig bolyongott Mongolia szívében, a burjátok között. A burjátok lovas nép. Zömök termetűek, a szemük tatárvágású, a lábuk görbe. Kell, hogy közeli rokonai legyenek az ősmagyaroknak. Mert ma is olyanok, mintha ők álltak volna modelt Feszty Árpád híres körképéhez.

Megmaradtak primitív életkörülményeik között, kivéve, hogy már lőfegyvert használnak. De kegyhelyeiken, a kopjafák között ott az íj és a tegez, nyilakkal. Hegyes süveget hordanak, zekét, sarkatlan sarut, tatár gatyát. A hercegük, a mongol herceg ugyanígy van öltözve, csak éppen a ruhájának az anyaga finomabb és nagyobb lovon ül, mint a népe.

Ebben a világban, a mongol föld ködeiből, a pusztai tüzek keserű füstjéből, a különös, húros hangszerek cincogásából támadt föl a művészben az az ellenállhatatlan vágy, hogy meg kell csinálnia Attila szobrát.

A víziója nem szakadt el tőle egy pillanatra sem. És ahogy hazajött, nekifeküdt a munkának. Tanult, vázlatokat csinált, majd agyagba formálta Attila alakját. »Igazi« Attilát akart csinálni, amilyennek a látomása a valóságból, a tapasztalatból bontakozik ki. Évekig dolgozott. Rápazarolta minden erejét, idejét és pénzét a munkára. Koldusszegény volt és mégis ezreket költött művészi álmának megvalósítására. Egy télen, a fűtetlen műteremben, megfagyott az agyag és ráomlott a mesterre, csaknem agyonsujtotta.

Újra kellett kezdeni az egészet. Megtörtént. A kegyetlen szobor, amely egy teljes emberéletet követelt magának, megint elkészült. Nemrégen állították ki a Műcsarnokban. Sikere volt. Fényképét közölték az illusztrált lapok.

De több nem történt vele. Ez az impertuózus szobor, egy tehetséges ember életműve, alapjában véve olyan céltalan, mint a vizió, amelyből fogant.

Nem szabad keresni a gyakorlati részleteket, hiszen gyakorlati szempontból minden megmagyarázható. Talán igaza is lehet a gyakorlatnak, ennek a mi keserves gyakorlatunknak, ha nem tud mit kezdeni e szokatlan elképzelésű Attila-szoborral, amely talán egy ma is élő, mongol férfi gőgös és elszánt vonásait viseli magán.

A dolog így szép, ahogy van. Illetőleg így döbbenetes! A művész sorsának sötét és mégis fönséges tragikuma fejeződik ki benne. Könnyen megeshet, inkább a vak véletlen figuráin múlik, mint a tehetségén, hogy erőfeszítése a semmibe vész. Számolnia is kell vele minden művésznek, hogy nem másoknak dolgozik, hanem csak önmagának teremthet!

Letartóztatták Offenthürl Lipótot, a zsebmetszőből lett háztulajdonos-orgazdát

Hatalmas raktárt találtak nála a házkutatáson

Hírhedt orgazda került ma a főkapitányságra: *Offenthürl* Lipót, a Rózsa-utca 99. számú *Tátra*-fogadó tulajdonosa, aki egyébként is kétszeres háztulajdonos. Tegnap ugyanis izgalmas utcai üldözés után fogták el a *Harangozó*-detektívcsoport tagjai *Divéki* Antal rovottmultú szobafestősegédet, kit már három nap és három éjjel figyeltek, mert gyanították, hogy betörésekből él. *Divéki* bevallotta, hogy társa *Deszkás* György volt. Két hónap alatt 16 üzletet fosztottak ki, *25.000 pengő értéket zsákmányoltak.* Az értékeket Offenthürlnek adták el.

A fogadós régi ismerőse a rendőrségnek, fiatalabb korában nemzetközi zsebtolvaj volt. Fivére *Offenthürl* Jakab, akit *Néma Lalának* ismernek az alvilágban, a hírhedt néma zsebtolvaj. Ebben a fajtában egyetlen a főváros bűnöző világában. Maga a fogadós, az egykori zsebtolvaj, most háztulajdonos, valamennyi nagyobb pesti tolvajnak az orgazdája. Őt is elfogták s amikor a detektívek házkutatást tartottak a fogadójában, ott *két szobára való felhalmozott árut találtak: selymeket, végvásznakat, százszámra a selyemharisnyák párját, értékes és ritka fűszerárut, a zsebkendők ezreit, cukrot és diót. Offenthürlt,* aki utoljára 1938-ban ült, szintén letartóztatták a két veszedelmes betörővel együtt.

Lelkigyakorlatok katonatisztek részére

A Manréza férfi lelkigyakorlatosház három és félnapos lelkigyakorlatot hirdet katonatisztek részére május 27-én (szerda) este 19 órától május 31-éig (vasárnap) reggel 8-ig. A zárt lelkigyakorlatra teljes ellátás, lakás, fűtés a három és fél napra 22.— pengő. Előre jelzett kívánságára diétás ellátás is kapható. A lelkigyakorlat részvételére jelentkezés május 19-ig személyesen, levélben vagy telefonon (Budapest, I., Labanc-út 57., telefon 164-375.)

Budapest ezeregy fontos kérdése

Munkatöbblet és személyzetszaporítás Amiért megdolgozunk — A nép- és családvédelmi pótadó többletbevétele

A pénzügyi bizottság elfogadta az átdolgozott fővárosi költségvetést

A főváros pénzügyi bizottsága ma délelőtt *Homonnay* Tivadar főpolgármester elnöklésével ülést tartott.

Hozzászólás nélkül hozzájárultak a Ferencvárosi Torna Clubbal kötött területhasználati szerződés meghosszabbításához, illetőleg ahhoz hogy *a klub részére újabb területet adjon használatba* a főváros. Megszavazták *a Beszkár zárószámadását*, majd elfogadták *a főváros 1941. évi zárószámadását.* A főváros ez évi költségvetését a belügyminiszter leirattal módosította. *A polgármester a költségvetést átdolgozta.*

Pénzek, munkák, emberek

A belügyminiszteri leirathoz és az átdolgozott költségvetéshez elsőnek *Petrovácz* Gyula szólt hozzá.

A belügyminiszter szerint *a beruházásjellegű kiadásokat kölcsönből* kell fedezni. *Ez évről évre visszatérő probléma,* melyet — mondotta Petrovácz — *egyszer meg kell oldani.* Az ingatlanszerzést lehetőleg telekcserével kell megoldani.

Az *üzemek költségvetésével* kapcsolatban azt fejtegette, hogy hibás a *Beszkárt* januári és februári nagy bevételi többletéből olyan következtetést levonni, hogy a Beszkárt bevételi többlete egész évben ilyen nagyarányú lesz. Az átdolgozott költségvetést elfogadta.

Bocsáry Kálmán azt fejtegette, hogy az ingatlankisajátításokra fordított összeget változatlan nagyságában kell fenntartani. *A nép- és családvédelmi pótadóból* a fővárosban körülbelül 16 millió pengő folyik be. Ebből 4.5 millió pengőt a kincstár kap az állami feladatok ellátására, a többit átengedi a fővárosnak.

Zsitvay Tibor kifogásolta, hogy a főváros forgalmiadórészesedését a kormány nem emeli fel. *A kegyúri költségek* változatlan fentartását kívánta. Javasolta, hogy az ingatlankisajátításoknál és a kegyúri költségeknél történt *törléseket mellőzzék* és állítsák vissza az eredeti előirányzatot. Az átdolgozott költségvetést elfogadta.

Beliczay Imre pénzügyi tanácsnok válaszolt a felszólalásokra. *A nép- és családvédelmi adó többletbevételéből a kormány a fővárost bizonyos mértékig ki fogja egészíteni.* Az óbudai kisajátítások nem akadnak meg, mert a Községi Takaréktól erre a célra hitelt is vehet fel a főváros. A költségvetési fedezet és a Községi Takaréktól felvett *hitel együtt* lehetővé teszi, hogy a szükséges telkeket a főváros még idén megszerezhesse.

Ezután *a módosított költségvetést a bizottság elfogadta* és felhatalmazta a polgármestert, hogy az esetleges bevételi többletből *azokat a kiadásokat fedezze, melyeket az eredeti költségelőirányzatból töröltek.*

Csepel és Budakeszi kártalanítása

A pénzügyi bizottság a továbbiakban *667.000 pengő kártalanítást* szavazott meg *Csepel* községnek, *250.000 pengő kártalanítást Budakeszi* községnek, területük egy részének a fővároshoz való csatolásáért. Végül a *Mátravidéki centrálé* és a *Salgótarjáni Kőszénbánya* között kötött szerződés módosítására vonatkozó polgármesteri javaslatot is elfogadták.

Esterházy János tárgyalt Mach Sanyóval

Pozsony, május 12. *(Bud. Tud.) Mach Sanyo* belügyminiszter tegnap fogadta *Esterházy* Jánost és hosszas megbeszélést folytatott a szlovákiai népcsoport vezetőjével.

Betörések éjszakája

Betörések éjszakája volt a keddre forduló éjjel. *Kemény* Sándornak, a Ganz Villamossági Rt. egyik igazgatójának *Attila*-utca 67. számú házban lévő lakásáról 5000 pengő értékű szőnyeget és ékszert, *Arebszky* Mártonné *Izabella*-utca 8. szám alatti lakásáról 1000 pengő értékű ruhákat és ékszert, a *Törökőr*-dülőről *Mayer* Mihály kertész házából 4000 pengőnyi értéket zsákmányoltak betörők. A *Viola*-utca 44. számú házban már nem volt szerencséjük: a *Piber és Papp*-féle fűszer- és csemegüzletben a szomszéd érte tetten *Magyar* Rezső és *Skalabusz* János betörőket, akiket azután a rendőr elfogott és bekísért a főkapitányságra.

Harminc aszpirinnal

A *Thököly*-út 18. számú *Savoy*-szállodában ma délelőtt öngyilkosságot kísérelt meg *Farkas* Margit 25 éves szobalány. *Harminc aszpirint* vett be. A mentők a Rókus-kórházba vitték.

Kétnapos orvosi továbbképző tanfolyam volt Kassán

A tanfolyamot *Mészáros* Gábor egyetemi magántanár, a kassai állami kórház igazgató-főorvosa vezette. Az előadásokat kórházi főorvosok és egyetemi tanárok tartották. *Engelmayer* Jenő a tüdőbetegségek röntgen-diagnosztikájáról, *Csillag* Sándor pedig a gyakorló orvos praxisában előforduló fülbetegségekről, *Bókay* Zoltán debreceni egyetemi tanár a csecsemőgyógyítás módszereiről adott elő. *Regéczy-Nagy* Lajos alezredes-orvos a polgári orvosok és a honvédegészségügy kérdésével foglalkozott. *Issekutz* Béla budapesti, *Angyán* János pécsi, *Batizfalvy* János szegedi egyetemi tanárok és *Kukán* Ferenc magántanár, kassai kórházi főorvos, a mesterségesen előállított vegyi gyógyszerek jelentőségéről, fertőzések elleni alkalmazásáról beszélt. *Pap* Zoltán magántanár, kassai kórházi főorvos az epilepszia kérdésének mai állását ismertette *Berde* Károly kolozsvári egyetemi tanár a syphilises beteg kezeléséről, vitéz *Lomniczy* Sándor magántanár, kassai kórházi főorvos a csonttörések műtéti gyógyításáról adott elő.

Detektívek a függöny mögött meg a leleplezett zsaroló

Bekény Gábor fakitermelő feljelentette a főkapitányságon egyik erdőmunkását, *Rebár* Illést, hogy az 10.000 pengőre meg akarja zsarolni. Azzal fenyegette a gazdát a munkás, hogy *leleplezi az erdőkitermelés körül elkövetett szabálytalanságait, ha nem fizeti meg* neki a tekintélyes összeget. *Bekény* a rendőrség tanácsára hajlandónak mutatkozott a 10.000 pengő átadására, az átadási aktusnál azonban *az iroda függönye mögött detektívek várakoztak. Rebár* gyanutlanul, sőt boldogan átvette a pénzt, az ajtónál azonban már elfogták. Ma a főkapitányságon *letartóztatták.*

Az állati eredetű ipari zsíradékok ára. A hivatalos lap keddi számában közellátásügyi miniszteri rendelet jelent meg, amely szabályozza az állati eredetű ipari zsíradékok legmagasabb termelői árát.

Hébe Gyógyfürdő
(Oláhszentgyörgy)
Margit és Mária Üdülő megnyílt
Díjtalan felvilágosítás, prospektus, valamint HÉBE Gyógyvíz kapható az Erdélyrészi Fürdők Szövetsége budapesti kirendeltségénél, Blaha Lujza-tér 1. sz. Telefon: 130-840.

HIREK

— **A KOMÁROMI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG** most tartott közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel *Zsindely* Ferenc miniszterelnökségi államtitkárt választották meg főgondnokka.

— **AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK HADITERMELÉSÜGYI HIVATALA 30 százalékkal korlátozta a kakaó fogyasztását.**

— **ALBRECHT FŐHERCEG A MAGYAR—SVÁJCI TÁRSASÁG ELNÖKE.** Tegnap este a Gellért-szálló márványtermében tartotta meg közgyűlését a Magyar—Svájci Társaság, amely újból *Albrecht* főherceget választotta elnökévé. A közgyűlésen felszólalt *Jaeger* Maximilian budapesti svájci követ is.

— **A GLOUCESTERI HERCEG, az angol király testvére folytatja iraki szemleútját. Hétfőn megszemlélte a Mosszulban állomásozó brit csapatokat.** *(NST)*

— **BULGÁRIÁBAN 3300 MOZGÓSÍTOTT ZSIDÓNAK** belügyminiszteri rendelet alapján ma kell munkába állania a Szófia és Pernik bányaváros közötti kettősvágányú vasút építésénél. *(MTI)*

— **PORTUGÁLIÁBAN az adagolási rendszert a benzinen kívül több más folyékony üzemanyagra: a gázolajra és a kőolaj melléktermékeire is kiterjesztették.**

— **A TISZA APADÁSA** a Marosnál is jelentékeny apadást idézett elő. A Maros vízszintje hétfőn egy métert esett.

— **AUSZTRÁLIA arra kéri Churchillt, küldjön két élelmezési szakértőt a dominiumba.**

— **VIKTÓRIA ANGOL KIRÁLYNŐ** ékszereinek egyrészét a napokban Londonban elárverezték. *(NST)*

— **A JAPÁN KATONAI HATÓSÁGOK tegnap reggel Batáviában letartóztattak többszáz japánellenes hollandot.** *(MTI)*

— **A KOMÁROMI FÜSTTELEN NAPON** 3748 pengő készpénz, 29.307 cigaretta, 26 szivar, 93 csomag dohány, 300 doboz gyufa, sok cigarettapapír és szivarszipka gyűlt össze a honvédeknek.

— **A POGLAVNIK rendelete értelmében a csetnikek és kommunisták által meggyilkolt vagy a felkelő bandákkal vívott harcokban elesett állami és községi alkalmazottak hozzátartozói nyugdíjat kapnak. Ez a nyugdíj megfelel a legmagasabb nyugdíjnak, amelyet a tisztviselők különben csak 35 évi állami szolgálat után kapnak.**

— **15.000 TOJÁST FOGLALTAK LE** Marosvásárhelyen *Hirsch* Ábrahám kereskedő raktárában. A közellátási hivatal megbizottai elkobozták és darabonként 15 filléres maximális áron kiárusították a tojásokat.

— **A TÖRÖK VÖRÖS FÉLHOLD ezer görög gyermeket hivott meg Törökországba a nyári szünidőre.**

— **AZ ERDÉLYI FÖLDBIRTOKPOLITIKAI FŐOSZTÁLY** vezetésével a földmívelésügyi miniszter vitéz *Nyiredy* Géza miniszteri osztálytanácsost bízta meg, állandó helyetteséül pedig vitéz *Mátéfalvy* Elek telepítésügyi főfelügyelőt jelölte ki. A főosztály május 18-án kezdi működését.

— **GYÁSZROVAT.** Marosvásárhelyi dr. *Thordai* Lajos ny. szék. főv. tanácsnok, elöljáró e hó 9-én 60 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 13-án, szerdán d. u. ½5 órakor a kerepesiúti temetőben.

Budakeszi dr. *Weöress* Iván császári és királyi kamarás, nemescsói földbirtokos 72 éves korában a vasmegyei Nemescsón meghalt.

Tolnai gróf *Festetics* Sándor cs. és kir. dragonyoskapitány, földbirtokos 65 éves korában a szombathelyi közkórházban meghalt. Holttestét ma, kedden délután szentelik be Szombathelyen, ahonnan Innsbruckba szállítják és ott, a witteni temetőben lévő családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Szombathelyen 85 éves korában meghalt *Kemény* Kornélia, aki nevelőanyja volt néhai Koncz Jánosnak, a kiváló hegedűművésznek.

Baán Géza ny. MÁV felügyelő május 10-én elhunyt. Felesége, született *Seratoris* Ilonka és a vitéz *Ságh*-család gyászolja. Ma délután 4 órakor a kerepesi temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **MAROSTORDA VÁRMEGYE** közigazgatási bizottsága feliratban kéri a kormányt: hatalmazza fel a bizottság gazdasági albizottságát arra, hogy engedélye és hozzájárulása nélkül ne lehessen eladni ingatlanokat. Marosvásárhelyen és a megyében az utóbbi időben sok ingatlan került zsidó kézre.

SZINHÁZ és FILM

Ma este díszbemutató a Forumban

LEGYÜNK FIATALOK!

Vivi Gioi

A szerdai premier előtt ma este az utolsó előadáson mutatja be díszes keretek között a Forum filmszínház a »Legyünk fiatalok!« című legújabb olasz filmvígjátékot, amelyet az Esperia hozott forgalomba. Ez a film csupa vidámság, ötlet és irónia. A történet azt mondja el: miképpen szellidítik meg a higgadt szülők »modern« gyermekeiket, ki fiatal asszonnyal és egy féltucat kelekótya baráttal s barátnővel, kínai szolgával s papagájjal, vadmacskával s száguldó autóval érkezik a csendes, nyugodt családi otthonba.

A Legyünk fiatalok! a hírek szerint az olasz filmgyártás egyik legsikerültebb vígjátéki alkotása, amely teli van a vidám fantázia legvadabb csapongásával. Szédítő ötletek és hajmeresztő helyzetek hajszolják egymást a történet folyamán, amely végül is odavezeti a nézőt, hogy túl minden bolondságon elsősorban is a család békéjén alapszik a boldog és harmonikus élet titka. A történet főszereplői különben az olasz színpad és film legismertebb komikusai, így Dina Galli, Antonio Gandusio, Vivi Gioi és Giulio Stival. Jelentős szerepet játszik a filmben Betty Stockfeld, az ismert francia sztár.

A ROYAL KÜRIR nagy sikere

Heinemann Sándor májusi produkciója, a *Royal Kurir*, a revüsített napilap estéről estére hatalmas *»példányszámban« fogy el.* Száz ötlet, ezer szín, zene, tánc és humor pompázik az új revüben, amelynek legötletesebb és legdíszesebb produkciója ezúttal is *Heinemann* Sándor hatalmas *dzsessz-zenekari produkciója*, az *Orgonavirágzás, amely alatt nemcsak hogy orgona virágzik a színpadon és orgonán szólalnak meg a kitűnő dal melódiái, hanem még orgonaillatot is permeteznek a nézőtérre az illúzió kedvéért.* Az *Orgonavirágzás* keretében különben *Rév* Erzsi, *Óváry* Tibor és *Gerard Laboch* arat nagy sikert. A műsor további részeiben a szép *Bárczy* Kató, a rendező *Nádor* Jenő, *Lugosi, Szendrő* és *Fodor* Artúr arat nagy sikert. Feledhetetlenek a műsor artistaszámai, így elsősorban a *négy Dimitroff.* Budapest már a multkori műsorban szívébefogadta ezt a négy hallatlanul ügyes bolgár lánykát, akik szinte önmagukat és a lehetetlent múlják felül hajmeresztő mutatványaikkal. Remek szám a *két Fejes.* Tegnap este egy svájci varietéigazgató nézte végig a Royal Revűszínház előadását és a *végén szívből gratulált a két Fejesnek,* megjegyezve, hogy *ennél ötletesebb és elegánsabb artistaszámot még alig látott a világon.*

Holnap este ⅜8 órakor a Radiusban a

VIRRASZTÁS

díszbemutatója

Csütörtöktől a Casino is játssza

Kevés filmet várt a közönség olyan nagy érdeklődéssel, mint Carole *Lombard* utolsó produkcióját, a *Virrasztás*-t, amelynek forgatókönyve egy világhírű *Cronin regényéből készült,* rendezője pedig George *Stevens,* a *Gunga Din* feledhetetlen rendezője. A film főszereplője a tragikus véget ért Carole *Lombard* mellett Anne *Shirley* és Brian *Aherne.*

A történet a kórházak világába vezeti a nézőt és az orvosok s ápolónők sorsának tükörképe. A rendkívül érdekes filmet holnap *este ⅜8 órakor díszelőadás keretében mutatja be a Radius* filmszínház. *A Virrasztás premierje csütörtökön van a Radiusban és Casinóban.*

Luigi M. Magistretti olasz hárfaművész budapesti hangversenye

Luigi M. *Magistretti,* a világhírű olasz hárfaművész május 15-én, pénteken este 8 órakor hangversenyt ad a Zeneakadémia nagytermében az Olasz Kultúrintézet rendezésében. Műsorán régi és modern olasz mesterek szerepelnek. A kiváló művészt a budapesti közönség a rádióból már jól ismeri, több lemeze állandóan műsoron van.

A hangversenyre meghivókat az Olasz Kultúrintézetben (Eskü-út 5.) lehet igényelni.

Jávor Pál hosszú levelet küldött római filmezéséről. Levelében említi, hogy egyidejűleg újabb két olasz film főszerepének eljátszására kér engedélyt.

•

A holland rádió hétfőn este részleteket közvetített Huszka Jenő Erzsébet című nagysikerű történelmi operettjének zenéjéből.

Magyar művészek kívánsághangversenye a bécsi rádióban

A bécsi rádió vezetősége felkérte a *magyar rádiót* és a *Vöröskeresztet,* hogy jelöljenek ki néhány magyar művészt és művésznőt, akik a bécsi rádióban kívánsághangversenyt adnak a katonáknak. A hangversenyt az eredeti tervek szerint pünkösd hétfőjén tartották volna meg, de közbejött akadályok miatt a hangversenyt későbbi időre halasztották.

Opera- és hangverseny-est

Az a bizonyos gomb és kabát históriája jutott eszünkbe, amikor a *Magyar Művelődés Házában* tegnap lezajlott est műsorát nézegettük. Akad egy törekvő, de ismeretlen énekesnő, akinek fellépése kedvéért hangversenyt és egy egész operát tákolnak össze, neves művészek közreműködésével. Fővárosunknak komoly zenei élete, hagyománya, művészete van és ezt mindig külön kell választani a dilettantizmustól. Ám jó, éljenek a műkedvelők is, *de külön, valahol másutt* és ne keveredjenek kitűnő művészekkel, főleg pedig ne igyekezzenek a komoly művészet jegyében a színen megjelenni.

De hagyjuk a *Parasztbecsületet* és inkább védjük a jó előadók becsületét. Itt elsősorban *Vásárhelyi* Magda igen kifejező, erőteljes *Liszt*-játékát kell különösen megdicsérnünk. *Halmos* János két közkedvelt áriával aratott nagy sikert. **Dr. V. A.**

Orosz Julia, Operaházunk koloratúrszopránja Erdélyi Mihály nyári operettjének, az Aranysárga falevél című zenés játéknak a primadonnaszerepét vállalta.

•

Vasárnap délelőtt 11 órakor matinét rendez Eugen Stepat az Uj Magyar Színházban. Fellép Simor Erzsi, Kiss Manyi, Rácz Vali, Sura Uszkova, Pethes Sándor, Littasy György, Prokofiev Viktor, husztagú orosz kórus, balalajka zenekar. Vezényel Eugen Stepat.

MARIA HOLST

a főszereplője a Bécsi vér című új Willy Forst-filmnek, amely a Wien—Tobis produkciójában kerül majd forgalomba. Maria Holst Willy Forst filmfelfedezettje, ő mutatta be elsőízben a moziközönségnek tavalyi nagy filmjében, az Operett-ben. Amint Grinzing és a Práter a híres bécsi hangulatot jelenti, Schönbrunn pedig Bécs gazdagságát, Ausztria világhatalmi törekvéseit, a bécsi erdők meg Bécs művészetét, a pezsgő, habzó, csapongó melódiákat, a keringőt, úgy jelenti a »bécsi vér« azt a megmagyarázhatatlan melegséget, szellemet, humort és kedvességet, amely a századforduló békebeli Bécsének asszonyait és embereit jellemezte. Ez a »bécsi vér« testesül meg Maria Holst-ban az új Willy Forst-film andalító meséjének keretében.

Felbontották Kardoss Géza szerződését

Szeged városa két évvel ezelőtt ötéves szerződést kötött *Kardoss* Géza színigazgatóval, aki a mult hét végéig Szegeden játszott együttesével. Mult hét végén a társulat befejezte előadásait, megkezdődtek az előkészületek a szolnoki vendégjátékra. Szeged város legutóbbi közgyűlésén váratlan események zajlottak le: a színügyi bizottság javaslatára a polgármester *Kardoss* Géza ötéves szerződését két év mulva felbontotta azonnali hatállyal. Indokolása szerint *Kardoss* Géza társulata *nem elégítette ki a korszerű művészi igényeket.*

Szerelemből jeles

A mult héten mutatta be a *Kamara Varieté* új műsorát *Szerelemből jeles* címmel. A műsor estéről estére nagy sikert arat, különösképpen Dolly *Hopkins Karády-paródiájának* tapsol sokat a közönség. Feledhetetlenek különben a kis színház artistaszámai és egyes jelenetei, amelyekben *Szombathelyi* Blanka, *Bilinszky* Ibolya, *Kőrössy* Zoltán és *Halmai* Imre mellett fellép a kis színház teljes törzsgárdája.

HERCZEG FERENC ÚJ DARABJA

Herczeg Ferenc új darabon dolgozik, melynek címe: *Aranyszárnyak.* A színmű, mely valószínűleg a következő szezonban kerül a közönség elé a *Nemzeti Színház* színpadán, rövidesen elkészül. Az író vasárnap délelőtt részleteket olvas fel a darabból a *Tudományos Akadémia* ülésén.

Szirányi János zongoraművész, Dohnányi Ernő volt növendéke, a Nemzeti Zenede fiatal tanára a magyar—olasz kultúrcserében Felső-Olaszország több városában önálló hangversenyt ad május 13—20. között.

•

Bibó Lajos Hibások című nagysikerű darabja, melynek szombaton volt a premierje, könyvalakban is megjelent.

Magyarok tündöklő csillaga

újra kigyúl a holnapi ünnep fölött, ránk köszöntő Szent István napján. Első szent királyunk neve ragyog benne, mint örökélő emlék és emlékeztető. Azé az első magyar királyé, aki nemcsak élete szentségében, hanem politikai bölcsességében, államalkotó nagyságában is halhatatlan lett: megteremtője és részese a nemzet halhatatlanságának. Feléje zeng megint az ősi sóvárgó ének. Olyan mélységes hittel és panaszos, hívó vágyakozással, mint talán még soha kilencszáz esztendő története folyamán: *Hol vagy István király? Téged magyar kíván, gyászos öltözetben Te előtted sírván . . .*

Itt van, hogy biztasson, bátorítson, erősítsen, irányítson és figyelmeztessen most is, mint már annyiszor. Mint mindig, őt kívánó népének döntő óráiban, válságos perceiben, a legkeményebb megpróbáltatások idején. Töretlen fénye századok ködén ragyog át. Felénk ragyog és arra emlékeztet, hogy ha nem is a csillagokban, de *egy* csillagban — Benne — megírva áll sorsunk. Szent István király történelmi csillaga jelképes írásba róva híven őrzi multunk és jövendőnk minden titkát. Csak olvasni kell tudnunk belőle.

Szent István nem egy kor, nem egy század, hanem az egész magyar történelem időtlen hőse volt. Ezért *életmüve* sem szállhatott sírba vele. Az alapját alkotó gondolat örökéletűnek bizonyult — mindmáig. Birodalmak, népek, eszmék, világnézetek jöttek és mentek, eltűntek nyomtalanul kilenc század során; de *a szentistváni gondolat* diadalmas ereje túlélt mindent.

Miben áll a szentistváni gondolat lényege? Legközvetlenebbül kitetszik ez magából az ő nagyszerű életművéből. Szent István első, alapvető alkotása az volt, hogy a pogány magyarságot a kereszténység erejével örökre idekötötte a Kárpátok medencéjébe, elvetve népe lelkében az evangéliumi erkölcs magját. Második, legfontosabb alkotása a nemzet belső egységének megteremtése volt, a törzsi széttagoltság megszüntetése s az egyéni érdek alárendelése a közérdeknek. Harmadik mozzanata ennek a páratlan életműnek abból a felismerésből fakadt, hogy a magyarságra ezen a földön sorsszerű szerep vár: Nyugat védelme Kelettel szemben. Ezért békítette össze a hasznos régit az újjal, a tradiciót a haladással, anélkül, hogy föláldozta volna a magyarságnak akár nemzeti függetlenségét, akár népi sajátosságát.

De a szentistváni gondolat legmélyebb bölcsessége talán abban a politikai gesztusban jutott leginkább kifejezésre, amellyel az első magyar király egyetlen öleléssel fogta össze trónja körül a Kárpátok medencéjének *minden* ittlakó népét, befogadott nemzetiségi értékét. Tudta, hogy a Kárpát-medence népei *egymásra vannak utalva* s ez a legidőállóbb magyar gondolat ma is vezető elve nemzeti politikánknak.

Mindez törvényerejű betűkkel írva ég Szent István csillagában. A nemzet pedig örökre lelkébe fogadta első szent királyának felejthetetlen tanítását. Mert tudja: ezzel áll vagy bukik. Ez a mi legdrágább ősi erkölcsi és politikai örökségünk, amelyet István király segítő Szent Jobbja őriz és véd — a poklok minden kapuival szemben.

A légi háború

Berlin, augusztus 19. Mint az Interinf balkáni légügyi tudósítójától értesül, északamerikai bombázók többszáz távolsági vadászgép védelme alatt pénteken délelőtt újból megtámadták Ploesti vidékét. Ploestitől délkeletre ádáz légi ütközetekre került sor a két fél vadászerői között. Az eddigi jelentések szerint négy ellenséges gépet semmisítettek meg. (MTI)

Szófia, augusztus 19. (NST) A bolgár vezérkar főnökének jelentése szerint pénteken ellenséges gépek jártak bolgár terület fölött. A repülőgépek kétszer haladtak át Bulgária fölött, először útban Románia felé, azután visszaszállóban. Lom városára 20 bomba esett. Lakónegyedekben károk keletkeztek, néhányan megsebesültek.

Belgrád, augusztus 19. (MTI) Pénteken délelőtt angolszász bombázókötelékek Szerbia több pontját bombázták. Belgrádra és környékére nem esett bomba.

Berlin, augusztus 19. (NST) Péntekre virradóra csupán zavaró repülőgépeket küldött az ellenség Nyugat-Németország fölé. A Rajna-Westfalia vidéken szétszórtan bombákat dobtak le a zavaró repülőgépek. A Birodalom délnyugati részében angol Moskitogépek átrepülték Mannheim és Ludwigshafen városokat.

Milánó, augusztus 19. (NST) Az olaszországi angolszász légitámadások az utóbbi napokban főleg délpiemonti helységek ellen irányultak. Különösen Mondovi, Saluzzo és Asti városok sínylették meg a támadásokat. Modena városát is többször bombázták.

Az angolszászok Firenze térségében befejezték csapataik összevonását

Berlin, augusztus 19. (Interinf) Az egész olasz arcvonalon a Ligur-tengertől egészen az Adriai-tengerig továbbra is csak kölcsönös és helyi roham- és felderítőcsapat-tevékenység volt felderítő célzattal. Az amerikaiak, főleg pedig az angolok, most arra törekszenek, hogy a már több mint egy hete teljesen megrekedt eddigi nagy támadásaik során súlyos veszteségeket szenvedett kötelékeiket felfrissítsék s a tüzérségnek és a páncélos kötelékeknek újabb utánpótlásokat szállítanak.

Főleg Firenze térségében folytatják az angolszászok újabb erőiket összevonását és ezt nagyjában már be is fejezték. Azokat a tüzérségi támogatással végrehajtott nagyarányú kísérleteket, hogy a német állásokat kifürkésszék, az előőrscsapatok mindenütt meghiúsították. A német ütegek erős támadása megakadályozta az angolszászokat abban, hogy Firenzétől keletre átkeljenek az Arnón.

A németek idejében meghiusították az angolszászoknak azt a sok helyen végrehajtott kísérletét, hogy egészen az adriai partokig húzódó balszárnyon a német előtérséggel érintkezésbe jussanak. San Miniato térségében, Empolitól nyugatra egy német rohamcsapat elvágott egy előretolt amerikai állást mögöttes összeköttetéseitől és az állásban lévőket, miután azok rövid ideig ellenálltak, leküzdötte. Egy amerikai tiszt és 18 közlegény életben maradt. Foglyulejtették őket. *(MTI)*

Letartóztatták Gördeler rejtegetőit

Berlin, augusztus 19. (Német Távirati Iroda) A Gördeler Károly dr. volt lipcsei főpolgármester kézrekerítésére folytatott nyomozás megállapította, hogy a szökésben lévő Gördeler egyebek között bizonyos ideig a merseburgi kormányzati kerület torgaui járásában lévő Rahnsdorfban tartózkodott Palombini báró lovagi birtokán. Az itt rejtőzködő Gördelert a Palombini-házaspár különösen agyafúrt módon vonta el a rendőrség szeme elől, ámbár tudták, hogy Gördeler is a július 20-i merénylők körébe tartozik. A Palombini-házaspárt letartóztatták. (MTI)

Anya és leánya öngyilkos lett a zavaros életű albérlő eltünése miatt

Tegnap este a Boráros-tér 6. számú ház egyik negyedik emeleti lakásába hívták ki a mentőket. Itt lakott hosszú évek óta Bányász Bálint tisztviselő 55 éves nyugdíjas özvegye, leányával, az első férjétől született Tujó Magdolna 30 éves varrónővel. A háromszobás lakásnak ők csak egyik szobáját lakták, a másik kettőt albérlőnek adták ki. Tegnap délelőtt vásárolni mentek, mire hazaértek, detektív várta őket, aki az egyik albérlő felől érdeklődött. Csak annyit tudtak róla mondani, hogy külföldi származású és napokkal ezelőtt ismeretlen helyre ment.

Este 7 óra tájban hazatért a lakásra az egyik albérlő és az előszobában nehéz gázszag csapta meg, amely a konyha felől szűrődött. Bement a konyhába és *ott karosszékben ülve találta mind a két nőt. Összekulcsolt kezükre rózsafüzért csavartak.* Már meghaltak. A gázfőző csapját nyitották ki és együtt mentek a halálba. Búcsúlevelet nem hagytak hátra. A házbeliek tudomása szerint *rendezett körülmények között éltek és így nem tartják lehetetlennek, hogy végzetes elhatározásuk valami kapcsolatban áll az eltünt lakóval és a rendőrségi vizsnálattal.* Az öngyilkosság okát rendőri vizsgálat fogja tisztázni.

Gróf Haller Gábort két évre ítélte a kúria

Gróf *Haller* Gábor, a feloszlatott Függetlenségi Polgári Párt volt igazgatója ellen a kir. ügyészség már régebben vádat emelt *öbbrendbe i. üzletszerűen elkövetet befolyással való üzérkedés és csalás bűntette miatt.* A bűnügyet elsőfokon a budapesti büntetőtörvényszék tárgyalta, amely előtt a vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekmények elkövetését. A nagyszámú tanuvallomások és bizonyítékok alapján a törvényszék kilencrendbeli befolyással való üzérkedés és kilencrendbeli csalás bűntettéért *2 és félévi börtönre* ítélte.

Haller Gábor, akinek családi birtokai román területen maradtak, kijárásokkal igyekezett magának gondtalan megélhetést biztosítani. Mint a Függetlenségi Polgári Párt igazgatója, havi 500 pengő fizetést kapott, de ez nem elégítette ki, mert az éjszakai élet után vágyakozó hajlamai jövedelmét messze túlhaladó költekezést kívántak. Szabad idejét előszeretettel bárokban, éttermekben, nagyszállók halljaiban töltötte és mivel ilyen költséges életmódhoz elegendő jövedelemmel nem rendelkezett, főnemesi rangját, képzettségét és politikai összeköttetéseit bocsátotta áruba.

Ezekben az esetekben az anyagi ellenértéket rendszerint előre felvette, bár jól tudta, hogy a megbízásnak nem tud eleget tenni. Az ítélőtábla *Haller* Gábor büntetését *két évi börtönre mérsékelte.* Végső fokon most foglalkozott a kúria a bűnüggyel és a tábla ítéletét *jogerőre emelte.*

A tökéletes szociálpolitika útján

A rendkívüli idők rendkívüli követelmények elé állítják az élet minden területét és ez alól a szociálpolitika sem kivétel. Sőt, jelentősége a háború fokozódásával nőttön-nő, mert a szociális tevékenység ágazatai mellé csatlakozik a hadigondozás — a korszerű hadigondozás kötelessége. *A magyar kormány a hadigondozás roppant jelentőségének tudatában kiemelte ezt a többi szociális kérdés közül és valamennyi megoldandó kérdése előterébe állította, mikor megszervezte az Országos Hadigondozó Hatóságot.*

Nemcsak a járadékrendszer átszervezésével, meggyorsításával, vagy magának a járadéknak folyósításával kívánják a hadigondozás problémáját megoldani, hanem a hadigondozottak szellemi, erkölcsi, gazdasági megerősítésével és talpraállításával is, úgyhogy *é thadálharcunk minden erre ráu alt részese újra megtalálja a maga helyét.* Mivel azonban ennek a kérdésnek nemcsak gazdasági, szociális, de társadalmi háttere is van, *a kormányzat szerencsés megoldással az Országos Hadigondozó Szövetség munkáját összekapcsolta az Országos Nép- és Családvédelmi Alap munkájával* és a vármegyékbe beépített szociális szervezetel, a jóléti szövetkezetekkel bonyolítja le a hadigondozás feladatait.

Ezért tartja a közvélemény kiváló megoldásnak azt, hogy Kádár Levente belügyminisztériumi államtitkár kapott megbízást az Országos Hadigondozó Szövetség működésének irányítására, hiszen kézenfekvő volt, hogy éppen ez a férfiú lássa el a hadigondozás szervezetének elnöki teendőit, aki egyúttal a szociális szakigazgatás és a szövetkezeti hálózat felett is rendelkezik. Már pedig Kádár Levente áll az ONCsA élén is, mint az Országos Szociális Felügyelőség elnöke, oly elnöke, aki a kapcsolatokat a Hadigondozó Hatóság és az ONCsA között már eddig is kiépítette s most ezzel a kinevezéssel nemcsak az egységes irányítást, hanem az összhangban történő végrehajtást is biztosították.

Hogyan utazhatunk hadműveleti területre?

A hivatalos lap mai számában belügyminiszteri rendelet jelent meg, amely *szabályozza a kárpátaljai területre, valamint Máramaros, Ung, Bereg, Ugocsa vármegyékbe és Ungvár thj. városba való utazást.* Ezekre a területekre rendelet értelmében csak *utazási igazolvánnyal* lehet utazni. Igazolvány nélkül csak a kormány és a törvényhozás tagjai, valamint kiküldetésben lévő hatósági személyek utazhatnak. *Az igazolvány kiállítását a folyamodó a községi elöljáróságnál, városokban a rendőrkapitányságon kérheti.* A kérelem előterjesztése alkalmával egy 6×9 cm-es arcképet is mellékelni kell. Az engedélyt csak azoknak adják ki, akiknek a fentemlített területen közeli hozzátartozója meghalt, vagy életveszélyesen beteg, vagy sebesült állapotban van és ezt a hatóság, esetleg a kórház parancsnoka, vagy igazgatófőorvosa igazolja. Engedély adható, ha a méltánylást érdemlő, létkérdést érintő magánügyét a kérelmező igazolni tudja. Az igazolvány díj- és illetékmentes.

Törökországban felemelik a kávéfejadagot

Ankara, augusztus 19. (Magyar Távirati Iroda.) Törökországban a kávéfejadagot szeptembertől kezdve havi 20 dekáról negyedkilóra emelik fel.

Flórián
kávéház, étterem Budán
Sárközi Gyula
muzsikál
Segesdy Sándor
cimbalomművész közreműködésével.
Telefon: 151-888.

Pest
1944 aug. 19 kép

HIREK

Himnusz Szent István királyhoz

Hol vagy, István király.
Régi szent királyunk,
Jaj, merre keressünk,
Hogy Reád találjunk?
Eltemet e földön
Mindent a mi gyászunk
Ellenség bilincsét,
Földünk drága kincsét
Sirató rabságunk.

Hol vagy István király.
Merre jársz az éjben?
Árva magyaroknak
Könny ég a szemében.
Régi magyaroknak
Büszke törzsük sorvad
S köntösük a szégyen?

Köntösük a szégyen,
Szívük mélyén bánat?..
Látod, mivé tették
Szép Pannóniádat?
Virágos kertedet
Szentségtelen kezek
Szétszórták prédának.

Hol vagy, István király!
Téged magyar kiván.
Hontalan bánattal
Szakadatlan sirván.
Éjek rabságában
Nevedet szólítván...
Szánd meg a mi gyászunk.
Szüntelenül várunk —
Te erődben bízván!

Palasovszky Béla

— Virág Ferenc pécsi püspök 75 éves. Virág Ferenc pécsi püspök, pápai trónálló augusztus 22-én tölti be 75-ik életévét. Virág Ferenc a tolnamegyei Bonyhádon született, ahol atyja postatiszt volt. 1892-ben szentelték pappá. Mint szekszárdi plébánost érte a szentszék püspöki kinevezése, 1926-ban. Püspöki működése alatt több új templomot építtetett, nagy gondot fordított az iskolaügyekre és előmozdította a nagymultú pécsi egyházmegyei énekiskola továbbfejlesztését is. 1936-ban titkos tanácsos lett. Az egyházmegye hivei örömmel köszöntik a jubiláló főpapot.

— Halálosvégű mosakodás a Dunában. A lágymányosi Dunaágnál szoktak délben mosakodni a kábelgyári munkások. Tegnap is ez történt, amikor mosdás közben Lápu József 18 éves munkás megcsúszott és a Dunába esett. A víz olyan gyorsan elsodorta, hogy nem tudták kimenteni, bár a parton többen horgásztak, de senki sem mert a fuldokló segítségére sietni.

— Nemzetvédelmi akadémia Szolnokon. *Szolnokról* jelentik: Az államvasutak nemzetvédelmi akadémiája a szolnoki MÁV műhelytelepen, a kultúrház nagytermében öthetes tanfolyamot tart. Az ünnepélyes megnyitáson a MÁV elnökigazgatóját *Szirmay* Zoltán műszaki főtanácsos képviselte. *Járay* Elemér műhelyfőnök köszöntötte a megjelenteket, majd *Turmezey* László, a nemzetvédelmi akadémia országos igazgatója »Faj- és nemzetismeret«, *Molnár* Sándor pedig »Irodalom- és magyarságtudomány« címmel tartott nagy érdeklődéssel kisért előadást. *(MTI)*

— Lóárverezés Alagon. Augusztus 21-én délután 2 óra 40 perckor a Lóértékesítő Szövetkezet rendezésében *56 telivér lovat árvereznek el Alagon az államkincstár javára.* Az árverezést a községháza előtt tartják. Felvilágosítással készséggel szolgál a Lóértékesítő Szövetkezet, Budapest, V. ker., Aulich-utca 3., telefon 119—604.

— Halálos gombamérgezés. *Devecserből* jelentik: A veszprémmegyei *Bódé* községben *Váczi* József gyárimunkás és felesége, valamint *Urbán* Gyula napszámos gombát evett, amelyet az asszony szedett az erdőben. Mindhárman megbetegedtek és a devecseri kórházba vitték őket. Itt Vácziné a mérgezésbe belehalt. *(MTI)*

— Felhevülten ugrott a strand vizébe: belefulladt. *Szombathelyről* jelenti tudósítónk: A városi Perint-strandfürdőben akart fürödni *Kapui* Ernő 19 éves fiatalember. Izzadtan ért a strandra, gyorsan levetkőzött és felhevült állapotban, csakhogy mihamarább a vízbe kerüljön, fejest ugrott a 3 méter mély vízbe. A fürdőzők legnagyobb rémületére fel sem bukkant többé. Jólúszó diákgyerekek utánavetették magukat, búvárúszással perceken belül ki is menték a vízből, de hiába alkalmaztak nála mesterséges légzést. Orvosi megállapítás szerint a hirtelen hőmérsékletváltozástól szívszélhűdést kapott.

— Fontosabb-e a víz, mint a kenyér? A biológiai kutatásokkal kapcsolatban felmerült az az igen érdekes kérdés, hogy milyen mértékben szerepel a folyadék, elsősorban a víz az emberi táplálkozásban. Általában a felnőtt ember testének folyadéktartalma 6—7 liter. Ez természetesen állandóan megújul és átlagban 2—8 liter folyadékot vesz magához az ember naponként, ha a különféle italneműeket mind beleszámítjuk. De vannak olyan ételek is, különösen a főzelékek, amelyek szintén folyadéktartalmúak, sőt még a kenyérben is jelentős mennyiségű víz van, főleg a rozskenyérben, amely 42 százalék vizet tartalmaz. Az ember szervezetében tehát a vízre, illetőleg a folyadékra nagyobb szükség van, mint a mindennapi kenyérre. Ezt az is mutatja, hogy a csecsemőknél majdnem 70 százalék az egyes sejtek víztartalma, ez egyre jobban fogy, úgy hogy a hetvenedik esztendőben már csak 58 százalék jut egy-egy sejtre és ettől kezdve rohamosan csökken a sejtek életét adó nedvesség. Ez az oka annak, hogy idős korban a bőrfelületen a ráncok keletkeznek.

— Összeütközött két autó. A Kerepesi-úton Tóth Pál gépkocsivezető a kocsijával másik kocsit vontatott, eközben beleütközött a szembenlévő autóba, melynek vezetője, Ilkey Lajos leesett és koponyaalapi törést szenvedett. Mire a kihívott mentők a helyszínre érkeztek, már halott volt. Holttestét beszállították a bonctani intézetbe.

— Házasság. *Foidl* Edit és *Hollenzer* Béla ma délelőtt tartotta esküvőjét a városmajori plébániatemplomban.

— Húsz fillér a sósperec ára. Az utcai perecárusok az utóbbi időben 40—50 fillért is elkértek a sósperecért s ezért a hatóságok most rendezték ezt az ügyet és a sósperec árát húsz fillérben állapították meg. Azok ellen az árusok ellen, akik a perecet húsz fillérnél drágábban árulják, kihágási eljárás indul és internálják őket. *(MOT)*

— Rádióelőadás Máramaros és Ugocsa hős fiairól. Vitéz pácai *Mátyás* Sándor altábornagy *Máramaros és Ugocsa vármegye hős fiai az elmult világháborúban* címmel rádióelőadást tart, amely műsorváltozás következtében augusztus 21-én délután 5 óra 10 perckor kezdődik.

— Változások a Győr—Sopron—Ebenfurti Vasút menetrendjében. A Győr—Sopron—Ebenfurti Vasút győr—soproni vonalán augusztus 20-án az alábbi menetrendi változások lépnek életbe: A Győrből 18 óra 24 perckor induló és Sopronba 21 óra 20 perckor érkező 18. sz. személyvonat, továbbá a Győrből 21 óra 08 perckor induló és Sopronba 22 óra 30 perckor érkező 108. sz. gyorsmotorvonat nem közlekedik. Helyettük forgalomba helyezik a Győrből 17 óra 00 perckor induló és Sopronba 18 óra 50 perckor érkező 6. sz. gyorsvonatot és a Győrből 19 óra 25 perckor induló és Sopronba 22 óra 15 perckor érkező személyvonatot. Ezenkívül az eddig csak Eszterházáig közlekedő 218. sz. motorvonat, mely Celldömölkről indul 18 óra 03 perckor, Eszterházára érkezik 19 óra 48 perckor, Soproniig közlekedik, érkezik Sopronba 20 óra 55 perckor. (MTI)

A Pénzintézeti Központ felhívja a

Törekvés Takarékpénztár Rt. azon takarékbetéteseit, akiknek takarékbetétkönyvük még birtokukban van,

hogy a követelésükre jutó véghányad felvétele céljából Budapesten, gr. Teleki Pál-u. 23. IV. 422. szám alatt a következő napokon személyesen megjelenni szíveskedjenek.

A—D kezdőbetűs nevűek 1944. évi aug. hó 24-én 9—12 h között
E—H kezdőbetűs nevűek 1944. évi aug. hó 26-án 9—12 h között
I—L kezdőbetűs nevűek 1944. évi aug. hó 29-én 9—12 h között
M—N kezdőbetűs nevűek 1944. évi aug. hó 31-én 9—12 h között
O—R kezdőbetűs nevűek 1944. évi szept. hó 2-án 9—12 h között
S—T kezdőbetűs nevűek 1944. évi szept. hó 5-én 9—12 h között
U—Z kezdőbetűs nevűek 1944. évi szept. hó 7-én 9—12 h között

Most jelent meg!

Nádas László:

Kazánfűtés

V. kiadás
Kézikönyv kazánfűtők és kezelők részére
Ára P 15.—

ATHENAEUM KÖNYVESBOLT, BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 7.

Ki nem szeret nevetni?

Talán ilyen ember nincs is. Nos, a mai nehéz időket akarja vicceivel, karikatúráival, szellemes versikéivel derűsebbé tenni a *Pesti Posta* címmel ma meginduló képes élclap. Nyolc hatalmas oldalon ontja a legremekebb tréfákat, amelyeket *Baróti* Géza, *Bényi* Kálmán, *Dőszeghy* Miklós, *Kinizsi* Andor, *Koncz* Károly, *Kőváry* Gyula, *Laczkó* Géza és mások írtak a legjelesebb karikaturisták illusztrációival. A közönség ízléses, egészséges, senkit sem bántó humorú viccelapot kapott, amely *Pesthy* István, lapunk népszerű karikaturistájának szerkesztésében tíznaponként 80 filléres példányonkénti áron jelenik meg.

Megszüntették az eljárást Benes Ferenc bankigazgató ügyében

Hetekkel ezelőtt dr. *Benes* Ferenc, a Hazai Bank ügyvezető igazgatója ellen eljárás indult. *Benes* Ferenc ügyében a budapesti kir. ügyészség az eljárást lefolytatta és a nyomozást bűncselekmény hiányában megszüntette. Ezzel egyidejűleg a hatóságok a dr. *Benes* Ferenc ellen folyamatba tett közigazgatási elbánást is megszüntették. Az eljárás megszüntetésével *Benes* Ferencet rehabilitálták és a gazdasági életben továbbra is a multhoz hasonló értékes munkát fejt ki. *(MOT)*

Felborított egy lovaskocsit a 48-as villamos

Az Üllői-úton az egyik 48-as villamoskocsi a váltó hibás működése következtében teljes sebességgel az ellenkező sínpárra szaladt és felborította az arra haladó lovaskocsit. Ágota József és Petrák József leestek a bakról és súlyosan megsérültek. Mindkettőt kórházba szállították.

Roosevelt hivatalosan bejelentette, hogy újból találkozik Churchillel

Washington, augusztus 19. *(NST)* Roosevelt elnök a pénteki sajtóértekezleten közölte, hogy rövidesen újból tanácskozni fog Churchill angol miniszterelnökkel. Már a találkozás részleteit is megállapították.

— Ismeretlen fiatalember holttestét dobta ki a Duna. Az ujpesti vasúti hídnál 20 év körüli fiatalember holttestét vetette partra a víz. Személyazonosságát eddig nem tudták megállapítani. A jelek szerint jobb társadalmi osztályhoz tartozott, holtteste már napok óta lehetett a vízben.

— Hegyszakadékba zuhant. A Zugligetben kiránduló sétája közben hegyszakadékba esett Zsanyi-Schillinger József 33 éves biztositóintézeti titkár. Súlyos törésekkel vitték a Margit-kórházba.

— Megöltek egy csikszenttamási gazdát. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Albert István hatvankilencéves csikszenttamási gazdát a falutól négy kilométernyire holtan találták. A fején három hatalmas késszúrás éktelenkedett. Miután kétségtelenül gyilkosságról van szó, a csikszeredai ügyészség elrendelte a boncolást és a gyilkos kézrekerítésére megindította a nyomozást. (MTI)

— Jelentkezzenek a végzett szakiskolások! A Nemzeti Munkaközpont kebelében működő Szakiskolások Országos Elnöksége jelentkezésre szólítja fel mindazokat a keresztény magyar szakiskolásokat, akik Magyarországon vagy megszállt területen fa, fém, elektromos, textil, mechanikai, bányászati vagy kohászati szakiskolák valamelyikében érvényes végbizonyítványt szereztek. Jelentkezni lehet levélben vagy személyesen IX., *Üllői*-út 19. szám alatt vagy telefonon a 180—976 számon. Hivatalos idő szombat kivételével naponta délután 6—8-ig.

— Honvéd-üzenet. Szívesen leveleznének magyar lányokkal Fürst József őrv., Rábai János, Bódai Ferenc és Szabó János I. honvédek. Tábori postaszám: P. 720.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK

V. osztálya fő, évzáró húzása

augusztus 22-én kezdődik és egy hónapig tart

Ne felejtse sorsjegyét meghosszabbítani!

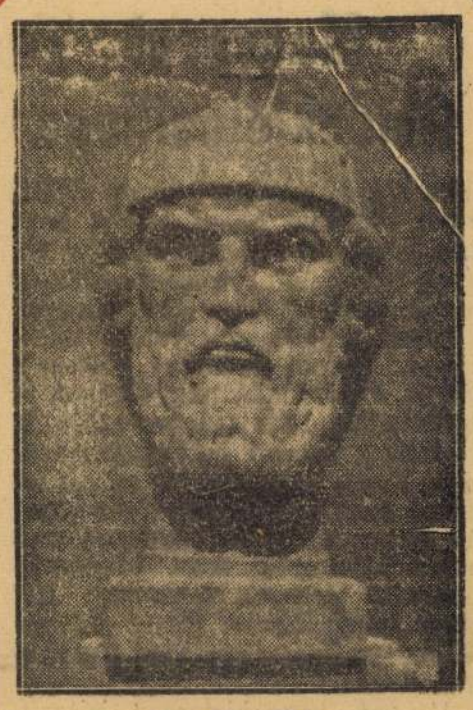

SZENT ISTVÁN
(Cser Károly alkotása)

A Tatár-hágó hőse

A történelem számontartja: hányadik szabadságharcát vívja a nemzet.

Az orosz imperialista törekvésekkel szemben a harmadikat. Először 1849-ben taposta és dúlta hazánk földjét és áldozatul adtuk Petőfi Sándort is.

Az első világháborúban könyörületet nem ismerő hordái ugyancsak ott gyilkoltak Erdély havasain és bizony sok magyar vérbe került, amíg visszavetettük őket a hágókon túlra.

Most ismét a határok előtt sűrűsödnek Istent nem ismerő, tömött soraik. Ismét szabadságharcot kell vívnunk velük, hogy ezeréves földünket, keserves verejtékkel megáztatott göröngyeinket becsülettel megtarthassuk.

A Tatár-hágó előtt tíz napon át tombolt a legvéresebb csata. Európa mindenre elszánt Batu Khánja, a vörös cár ezen a földön is uralkodni akart.

Itthon, ahol a légitámadások sötét gondjaival, a mindennapi kenyér verejtékes megteremtésével van elfoglalva a nemzet, döbbenten eszmélt sorsa új fordulatára: itt a harmadik szabadságharc, amelyet mindenáron meg kell nyernie, mert a csata elvesztése egyet jelentene a végső pusztulással.

A Tatár-hágó szikláit ezekben a véres és kegyetlen napokban csapatai élén egy hallgatag, fegyelmezetten magábanéző, félelmet és megalkuvást nem ismerő férfi védte: vitéz Kisbarnaki Farkas Ferenc altábornagy.

Neki köszönheti a nemzet, hogy az ország belső útjait 1849 és 1914 tele után nem szaggatják újból az orosz aknák és gránátok tízezrei.

Delatyn, Dóra, Jaremcze, Jamna, Mikulinczin látták ezt a férfit harcolni, parancsokat adni, támadni, védeni egyaránt. Mindig és mindenütt ott volt az első tűzvonalban. Bátorított és példát mutatott.

Törzsszállása sem igyekezett az első vonal aknatüzének poklától távolabbi és biztonságosabb terepet választani. Személyesen vállalta katonái sorsát, harcolt, vezetett és végül is tíznapi halálos erejű csata után megállította az ázsiai acélfalat, itt-ott be is horpasztotta és megmentette a hágót, amelyen a vörös halál akart átosonni Magyarországra.

Büszkeségünk lett, erőnk, védelmezőnk és mintaképünk.

Munka közben gázmérgezést kapott három szerelő

A Külső Jászberényi-út 7. szám alatti ipartelepen súlyos szerencsétlenség történt. Zelics Miklós 58 éves főgépész, Matusik Szaniszló 50 éves rézműves és Horkai György 34 éves géplakatos a szénsavgyártással kapcsolatos munkák közben gázmérgezést szenvedtek. Mentők vonultak ki a helyszínre, akik a súlyos állapotban levő Zelics Miklóst a Rókus-kórházba szállították, a másik két alkalmazottat első segélyben részesítették.

— Sebesült honvédek megvendégelése. Pécsről jelentik: A baranyamegyei Kozármisleny község lakossága megvendégelte a pécsi hadikórházak sebesültjeit. A kozármislenyiek hat szekéren hozták Pécsre a sok kalácsot, gyümölcsöt és bort, amivel bőséges vendégelést rendeztek.

(Die rote Brieftasche, 1878) stehen noch heute auf dem Repertoire zahlreicher Bühnen, auch seine dramatischen Bearbeitungen von Verne's: „Michael Strogoffs Reise um die Erde", „Reise in den Mond" und mehrere Dramen bildeten Zugstücke des Volkstheaters, dessen Sekretär er war. Seine gesammelten Werke erschienen 1881 in einer fünfbändigen Gesammtausgabe.

Csepreghy-Rákosi, Ida, Modeschriftstellerin, Gattin des Obigen, geb. 1849, gest. 16. Okt. 1906, redigierte mehrere Modeblätter und übersetzte für das polit. Tageblatt „Budapesti Hirlap" Romane aus dem Französischen und Englischen.

Cser, Karl, Bildhauer, geb. am 30. Dez. 1880 in Budapest, war von 1905 bis 1911 an der Landes-Akademie für bildende Künste ein Zögling der bekannten Meister Radnai und Strobl, wobei er wiederholt mit Stipendien ausgezeichnet wurde. C. nahm an mehreren Kunstausstellungen mit stets wachsendem Erfolgte Teil. Bekanntere Werke: *Der Sieger* (1911, vom Staate käuflich erworben), *Der Verwundete* (1912), *Pablo und Franziska* (1913), *Zierbrunnen* (1913). C. nahm auch an mehreren öffentlichen Konkurrenzen teil, sein Entwurf einer Kossuthstatue für Nyiregyháza wurde von dieser Stadt erworben.

Cserei, Josef, Kulturhistoriker, Piaristenprofessor, geb. 1850. Aus seiner Feder stammen die Gedichtesammlung: *Tavaszvirágok* (Frühlingsblüten, 1876) und die prosaischen Werke: *Gondolatok az idealizmus és realizmus köréből* (Gedanken aus dem Gebiete des Idealismus und Realismus, 1885), *A nyelv eredete* (Der Ursprung der Sprache, 1888) u. m. a.

Cserép, Josef, Archäologe und Literaturhistoriker, geb. am 23. Dez. 1858 in Kiskunfélegyháza, war seit 1893 an der Kolozsvárer, seit 1898 an der Budapester Universität als Privatdozent habilitiert und wurde 1912 zum ausserordentlichen Professor daselbst ernannt. Bekanntere Werke: *Sallustius történetirása* (Die Geschichtsschreibung Sallusts, 1883), *Vergilius alvilága* (Die Unterwelt Vergils, 1887), *Római régiségek* (Römische Antiquitäten, 1888), *Zrinyiászunk Tasso és Vergilius világításában* (Unsere Zrinyiade in der Beleuchtung Tassos und Vergils, 1889), *Római irodalomtörténet* (Römische Literaturgeschichte, 1896), *Caius Salustius Crispus életviszonyaira és munkáira vonatkozó függő kérdések* (Schwebende Fragen über die Lebensverhältnisse und Werke des Caius Sallustius Crispus, 1896), *Határidőszámitás a rómaiaknál* (Terminberechnung bei den Römern, 1903), *C. Julius Caesar commentáriusainak folytatásai és Asinius Pollio* (Die Fortsetzung der Kommentare C. Julius Caesars und As. Pollio, 1906), *Homeros Ittakája* (Die Ittaka Homers, 1908), *C. Sallustius Crispus összes munkái* (Sämmtliche Werke des C. S. Cr., 1910), *De Pellasgis Etruscisque quid fabulis heroicis ac priscis nominibus doceamus* (1912), *Quid sit tandem de Sallustii scriptis statuendum, Codicem Sall Albae-Juliensem praecipuis integrorum respondere, Aliquot codices Sall. contendentur, De Posoniensi codice Sallustiano.*

Cserey, Adolf Franz, Naturforscher, geb. am 28. Okt. 1851 in Beszterczebánya, trat dem Cistercenserorden bei, an dessen Lehranstalten er als Gymnasialprofessor tätig war.

Seit 1885 wirkte C. in gleicher Eigenschaft an verschiedenen Mittelschulen des Landes, seit 1903 in Budapest. Er publizierte naturwissenschaftliche Abhandlungen und Taschenbücher. Selbständige Werke: *Az arc- és tájkép fotografálás* (Die Portrait- und Landschaftsphotographie, 1881), *Növényhatározó* (Pflanzenbestimmer, 1886, IV. Auflage), *Selmecbánya flórája* (Die Flora von Selmecbánya, 1890), *Botanikai kirándulások* (Botanische Ausflüge, 1891), *Kis növénygyüjtő* (Der kleine Pflanzensammler, 1896), *Növénytani kifejezések* (Botanische Ausdrücke), *Növényszótár* (Botanisches Wörterbuch, 1912), *Növény alaktan* (Morphologie der Pflanzen, 1913), *Gomba isme* (Pilzkunde, 1899), *Bogárhatározó* (Coleopterenbestimmer, 1898), *Lepkehatározó* (Lepidopterenbestimmer, 1898), *Ásvány határozó* (Mineralienbestimmung, 1898) und mehrere Lehrbücher.

Cserey, Alexius, Rechtsgelehrter, geb. am 14. Juli 1714 in Rákos, gest. 1769 als Erdélyer Gubernial-Tafelrichter, hinterliess das Werk: *Praxis procuratoria ex Decreto Tripartio* (1746).

Cserey, Michael v., Historiker, geb. 1668, gest. 1756, spielte in der Geschichte Erdélys als Anhänger Rákóczis und später als Königsrichter eine Rolle. Er verfasste eine Geschichte Erdélys vom Fürsten Michael Apafi I. bis 1712, die trotz ihrer Parteilichkeit ein wichtiges Quellenwerk bildet und 1852 von der Akademie der Wissenschaften ediert wurde.

Cserey, Wolf v., Rechtsgelehrter, geb. 1719 in Nagyajta, gest. 1782 als Referent und Hofrat der Königin Maria Theresia in Wien, hinterliess mehrere Gedichte und ein juridisches Fachwörterbuch im Manuskript. Sein Werk: *A magyar és székely asszonyok törvénye* (Gesetz der ungarischen und der Székler Frauen) wurde nach seinem Tode von seinem Sohne in Druck gelegt.

Csergheö, Géza, Heraldiker, geb. am 26. Juli 1841 in Heiligenstadt bei Wien, nahm als Offizier an den Feldzügen 1859 und 1866 teil, kreierte am Brixener Seminarmuseum eine Münzen- und archäologische Abteilung und im Vorarlsberger Museum ein sfragistisches Kabinett. C. liess sich 1888 in Budapest nieder. Er schrieb die Werke: *Der ungarische Adel* (das in 26 Heften die Wappen von über 6000 ungarischen Adelsfamilien enthält), *Alte Grabdenkmäler aus Ungarn, Die erloschenen freiherrlichen Linien des Hauses Jurisic.* C. gilt als der Begründer der neuen ungarischen Heraldikerschule.

Csergő, Hugo, Publizist und Belletristiker, geb. 1877 in Budapest, wo er auch seine juridischen und staatswissenschaftlichen Studien zurücklegte. Selbständige Werke: *Az utolsó felvonás* (Der letzte Aufzug, 1900), *Versek* (Gedichte, 1904), *A lovag úr* (Der Herr Ritter, Lustspiel, 1907), *Félszerelem* (Halbliebe, Drama), *Levelek, amiket meg nem irunk* (Briefe, die wir nicht schreiben, 1910).

Cserhalmi, Irene, Schriftstellerin, geb. am 12. Sept. 1871 in Budapest, gest. 6. Apr. 1906, befasste sich als Volksschullehrerin mit der Literatur, der sie durch Übersetzungen Jókais und Mikszáths ins Deutsche, sowie durch Übersetzungen zahlreicher Zola'scher Romane ins Ungarische, durch die Herausgabe der Anthologie *Ungarischer*

CSER KÁROLY

szül. Bpesten, 1880. Itt is végezte tanulmányait. 1911-ben a Műcsarnok jubiláris tárlatán kiállított Győztes című szobrát az állam megvásárolta a Szépművészeti múzeum részére. A világháborúból hazajövet, egészen újszerű alkotásaiból nagysikerű kollektív kiállítást rendezett. Több hősi emlékművet készített és díjat nyert a gróf Tisza István tervpályázaton.

CSER CARLO

nato a Budapest, nel 1880. Svolse i suoi studi nella capitale. La sua statua intitolata „Vincitore" esposta alla Mostra del 1911 del Salone delle Belle Arti venne acquistata dallo Stato per il Museo di Belle Arti. Ritornato dal fronte, ordinò un'Esposizione collettiva delle sue opere più recenti. E' autore di vari Monumenti ai Caduti e si ebbe un premio al concorso per il monumento al Conte Stefano Tisza.

Cser Károly

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 JUN 9.
MAGYAR NEMZET

Meghalt Cser Károly szobrászművész

Cser Károly szobrászművész, számos köztéri szobor alkotója hosszas betegség után, nyolcvanöt éves korában elhunyt. 1880-ban született Budapesten, a Képzőművészeti Főiskolán Stróbl Alajosnál és Radnay Bélánál tanult. Már fiatalon feltűnt tehetsége a Műcsarnok hagyományos tárlatain, de első kollektív kiállítására csak 1922-ben került sor a Belvedere kiállító szalonban. Előzőleg hadifogságban volt: az első világháború idején Szibériába került, s ott szerzett folklorisztikus élményei később is hatással voltak művészetére. Számos díjat nyert külföldi tárlatokon, a többi között az 1937-es párizsi világkiállításon is. Több szobra vidéki városaink tereit díszíti: Nyíregyházán Kossuth-szobra látható, Vácott pedig hősi emlékműve. A Gubacsi úti lakótelep számára reliefet tervezett. Lányával, Cser Jolán keramikusművésszel közösen készítette el 1956-ban a látványos szegedi óratornyot. Néhány szobra, köztük a *Menekülő*, az *Anya gyermekével* és a *Győztes*, a Magyar Nemzeti Galéria tulajdonában van.

Temetéséről később történik intézkedés.

...ményesen dolgozik a m

létesített meddőh

A *Magyar Nemzet* nemrég beszámolt arról, hogy Katowice környékén a *Haldex lengyel—magyar közös vállalat* negyedik meddőhányó feldolgozó üzeme is *megkezdte sikeres munkáját. A Tatabányai Szénbányászati Tröszt* szakembereinek találmánya az évtizedek során felgyülemlett meddőhányóból kiválogatja a széndarabokat, követ, agyagot, valamint salakot, amelyet *külön-külön hasznosítanak.*

Nemrég *a SIMONACO angol cég* vásárolta meg a magyar szabadalmat és ennek alapján *próbaüzemet épített Angliában.* Magyar szakembe-

A nők ide
a férfiak vigy

700 budapesti család egészs

A közelmúltban csaknem 700 budapesti család egészségi körülményeit vizsgálták meg a Központi Statisztikai

érdekében eredményes munkásságot fejtett ki, neéhez füződik Csongrád legszebb épületének, a kir. járásbiróság uj székházának tető alá hozatala is. A város társadalmi életében vezetőszerepet visz, minden kulturális és jótékonysági mozgalomnak lelkes pártfogója.

Csemez József *(galánti)*, fizikus. Született Pozsonyban, 1855-ben. Tanulmányait Nagyszombatban, Pozsonyban és a wieni tudományegyetemen végezte. Tanulmányainak befejezése után több helyen tanári működést fejtett ki. 1892 óta az állami polgári iskolai tanárképző intézet tanára. Irodalmi munkásságának legismertebb termékei: „A fizika fejlődésének rövid vázlata", „Képek a fizika fejlődése köréből", ezenkivül számos természettudományi közleménye, ismertetése és fordítása jelent meg a Matematikai és Fizikai Lapok, a Természettudományi Közlöny és a Nemzeti Nőnevelés cimü folyóiratokban. A Révay-lexikon munkatársa. Csemez felfedezte a Jordánszky-kodex egy eddigi ismeretlen töredékét, amelyet ezért „Csermely-töredéknek" neveztek el. 1880-ban vette meg Simon hercegprimás és egybeköttette az esztergomi könyvtár Jordánszky-kodexével. A kodex egy másik töredéke a Nemzeti Muzeum birtokában van. Az egész kodex megjelent nyomtatásban, 1888-ban, „A régi magyar müemlékek" gyüjteményében.

Csencsik István, ny. állategészségügyi tanácsos. Született Pusztaterebély községben, 1867-ben. Középiskoláit Rimaszombatban és Késmárkon, az állatorvosi főiskolát pedig Budapesten végezte és itt oklevelet nyert. 1886-ban önkéntesi évének leszolgálására a cs. és kir. 14. huszárezredhez vonult be. Működését mint állatorvos a biharmegyei Sarkadon kezdte meg, majd 1891-ben a sziráki járás állatorvosa lett. 1926-ban nyugalomba vonult és az állategészségügyi tanácsosi cimet kapta meg. Járásának állategészségügyét nagymértékben előmozditotta. Az 1894-ben fellépett lépfenejárvány alkalmával eredményes munkásságot fejtett ki. A helyi társadalmi életben vezetőszerepet vitt.

Csépány József, gazdasági tanácsos. Született Gyöngyösön, 1891-ben. Tanulmányainak elvégzése után szülővárosában telepedett le, ahol 1916-ban városi képviselőtestületi taggá választották. Azóta élénk várospolitikai tevékenységet fejt ki és fáradhatatlanul küzd városának gazdasági érdekeiért. Értékes és önzetlen munkásságáért 1923-ban gazdasági tanácsossá nevezték ki. A Gyöngyösi Ujvilág cimü lap felelős szerkesztője és megalapitója. Az Orsz. Gazdasági Egyesületnek és a Szőlősgazdák Orsz. Egyesületének alapitó tagja. A közéleti tisztaság érdekében folytatott állandó küzdelmével a város polgárságának tiszteletét vivta ki.

Cser Károly, szobrászmüvész. Született Budapesten, 1880-ban. Középiskoláit Budapesten végezte, majd a Képzőmüvészeti Akadémiának volt növendéke és Strobl Alajos tanitványa. A Mücsarnokban kiállitott „Győztes" cimü szobrát a Szépmüvészeti Muzeum vásárolta meg, „Sebesült" cimü szobrával a Ferenczy-nagydijat nyerte el, Kossuth-szobrát pedig Nyiregyháza város vásárolta meg. Több izben nyert ösztöndijat. A háboru kitörésekor a 32. cs. és kir. gyalogezred kötelékében résztvett az orosz front lengyelországi harcaiban. Przemyslben hadifogságba esett és hatévi hadifogság után 1920-ban tért vissza a szibériai Mongoliából. Hazatérése után gyüjteményes kiállitást rendezett a Belvedere-ben. Résztvett a Tisza-pályázaton is és jutalomdijat nyert. Hősi emlékmüvei Sásdon, Vácon és Szalkszentmártonban állanak. Müvészetében a ritmikus mozgás lendülete uralkodik a tömegen. Számos dij nyertese, a K. U. T. és a Képzőmüvészeti Egyesület tagja.

Cserba Elemér dr., polgármester. Született Baján, 1876-ban. Középiskoláit Hódmezővásárhelyen, egyetemi tanulmányait Kolozsváron és Budapesten végezte és 1903-ban ügyvédi oklevelet nyert. Diplomájának megszerzése után négy éven át Ujpesten folytatott ügyvédi gyakorlatot, 1907-től 1923-ig Rákospalotán praktizált és állandóan behatóan foglalkozott a községi közügyekkel. Néhány éven át felelős szerkesztője volt a Rákospalotai Hirlapnak. A világháboru alatt katonai szolgálatot teljesitett. 1923-ban őt jelölt közül egyhangulag polgármesterré választották. Mint polgármester, számos középületet emelt, két piacot létesitett, tüdőbeteggondozót, csecsemő-otthont, vágóhidat épittetett és meginditotta az utburkolási munkálatokat. Számos helyi egyesületnek diszelnöke és választmányi, illetőleg igazgatósági tagja.

Csere János, ny. posta- és távirda I. o. főfelügyelő. Született az ungmegyei Szobráncon. Középiskoláit Ungváron és Szatmáron végezte. 1888-ban a m. kir. posta- és

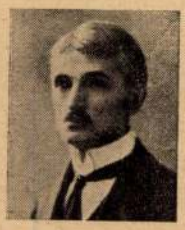

távirdahivatal szolgálatába lépett és működését a miskolci postahivatalnál kezdte meg. Később Máramarosszigetre került és 1905-ben Budapestre helyezték át. Különböző beosztásokban teljesitett szolgálatot és végül 1917-től 1921-ig mint osztályvezető működött, 1916-ban felügyelő, 1919-ben pedig főfelügyelő lett és 1926-ban mint I. o. főfelügyelő vonult nyugalomba. Kiváló szolgálatainak elismeréséül felsőbbsége részéről számos elismerő okiratban részesült. A Postás Kaszinó tagja.

Csere Jánosné, született diósadi Deák Erzsébet. Hires kecskeméti nemesi család leszármazottja. Atyja Deák László, anyja galántai Fekete Erzsébet. Szépirodalmi munkái a Debreceni Ellenőrben, a Képes Családi Lapokban és más lapokban jelentek meg. 1907-ben önálló verskötetet adott közre „Májusi Dalok" cimen. Versei közül többet Hermann Károly zenésitett meg. Mint festőművész szép portréival és hangulatos figurális képeivel általános tetszést aratott. Több amatőr fényképpályázaton is sikerrel vett részt.

Cserépfalvy László, okleveles gépészmérnök. Született Cserépfalván (Borsod-m.), 1905-ban. Atyja Sándor. Középiskolai tanulmányait az egri Dobó István főreáliskolában végezte. Müegyetemi tanulmányait Párisban végezte, ahol 1926-ban gépészmérnöki oklevelet szerzett. Budapestre visszatérve, először a Balassa és Reichard müszaki cégnél, majd pedig a Székely Ferenc és Tsa müszaki cégnél volt alkalmazásban. 1931 május 1. óta önálló müszaki irodája és szaküzlete van, előkelő külföldi automobilgyárak magyarországi vezérképviselője, igy az A. K. D., „Automata", „Douglas" autógyárakat képviseli. A Mátra Turista Egyesületnek tevékeny tagja és mint ilyen a turistasporttal behatóan foglalkozik.

Cserépy Attila *(kisruszkai)*, ny. MÁV főintéző. Született Késmárkon, 1877-ben. Középiskoláit Késmárkon végezte, majd 1895-ben a MÁV szolgálatába lépett. A szakvizsgák letétele után Adony-Pusztaszabolcsban kezdte meg működését; több állomáshelye után a zágrábi üzletvezetőség kocsiintézőségénél mint osztályvezető-helyettes működött, ahonnan az 1918-i forradalom után Pécsre került ugyanezen minőségben. Innen elkerülve, Nagydorog állomásfőnöke lett, amely pozicióját

1927-ben történt nyugalomba vonulásáig megtartotta. A háboru alatti szolgálati érdemei elismeréséül elnyerte a Ferenc József-rend polgári érdemkeresztjét. Több államban volt tanulmányuton; a háboru alatt a wieni hadügyminisztériumnál a magyar vasut kocsiintézősége részéről volt kiküldve. Mint vivómester több versenyben vett részt, számos dijat nyert; alelnöke volt a Szepesi Tornaegyletnek; általában a nemzeti sport fejlesztésében jelentékeny szerepet játszott.

Cserey Ödön *(nagyajtai)*, ny. székesfővárosi közélelmezési főfelügyelő. Született Brassóban, 1880-ban, régi nemesi családból, amely 1384-ben kapta nemességét. Fia Cs. Gábor földbirtokosnak és Nyáry Szerafin grófnőnek. Leszármazottja Cserey Mihálynak, aki elsőnek irt magyar nyelven történelmet. Középiskoláit Brassóban végezte és Budapesten tett érettségit. Ezután jogi tanulmányokat is folytatott. Önkéntesi évét a 69. gyalogezredben szolgálta le. 1905-ben a székesfőváros szolgálatába lépett és a VI. ker. előljáróságon nyert beosztást. A világháboru kitörésekor a 24. honvédgyalogezredhez vonult be és többek között résztvett a Brussilov-offenzivában is. A háboru befejezése után a hadügyminisztérium angol és francia összekötő-tisztjeként működött. 1919-ben a kommunisták letartóztatták, de csakhamar sikerült fogságából kiszabadulnia. Katonai kitüntetései: Signum Laudis, porosz Vaskereszt II. o., stb. Leszerelése után folytatta a fővárosnál működését, majd közélelmezési főfelügyelői rangban nyugalomba vonult.

Csergő Károly dr. *(gyergyóremetei)*, Csongrád vármegye alispánja. A csongrádvármegyei Szegvár községben, 1879-ben született. Atyja Csergő Sándor szintén csongrádvármegyei tisztviselő volt. Családja régi székely család, amely nemességét I. Ferenc császár és királytól nyerte. A nemességszerző gyergyóremetei Csergő Balázs székely főhadnagy volt, aki nemességét Kehl város ostrománál és az austerlitzi és szandomiri ütközetekben tanusitott vitézi tettei miatt kapta. Csergő Károly dr. nagyatyja, Csergő Alajos, mint ezredes végigküzdötte az 1848-as szabadságharcot és annak leverése után várfogságot szenvedett. Csergő Károly dr. koraifjuságában, 1901 január 1-én lépett Csongrád vármegye szolgálatába. Hivatali esküjét mint

génből áll. Alacsonyabb hőmérsékleteknél elegendő kisebb nyomást is alkalmazni az eredmény elérésére. Ha nagyobb a cseppfolyós levegő oxigéntartalma, akkor kékesszínű tömeget képez. A folyékony oxigén forrpontja —182·5° és a folyékony nitrogéné 195·5°. A folyékony levegő jól szigetelt edényben állandóan forr. A cseppfolyós levegőt egyidejűleg

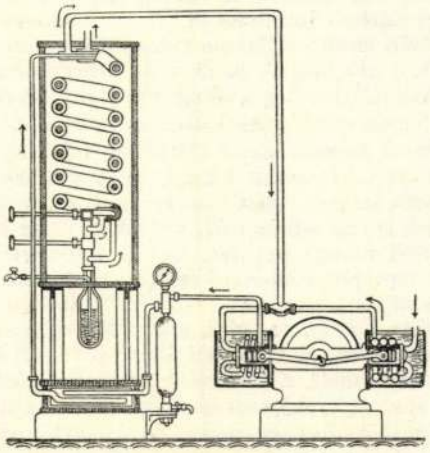

Linde-féle levegőcseppfolyósító gép

Pictet és Cailletet francia fizikusok állították elő legelőször 1877-ben, míg a legelső technikailag használható gépet v. Linde Karl német tanár szerkesztette 1895-ben. Az ő eljárása a Joule-Thommatan-féle hatáson alapszik. Ez utóbbi tudósok kísérletileg megállapították, hogy ha a magas nyomású levegő egy vezetéknek fojtó szelepén át állandóan kiáramlik, akkor lehülés áll be, amely minden atmoszférikus nyomáskülönbségnél ¼°-ot tesz ki. Ezt az eszmét dolgozta ki Linde az ú. n. ellenáramlási alapelv alkalmazása által és sikerült neki —200° lehülést elérni.

A cseppfolyós levegőt oly edényekben tartják el, mely annak közönséges hőfoknál való elpárolgását meggátolja. Ezek az ú. n. *Dewar-féle edények.* Acélpalackokban nem lehet eltartani v. fuvarozni, mert rövid időn kb. 700 atm. nyomású gázzá válna a levegő. A cseppfolyós levegővel való bánásmód nem veszélyes. A belső nyomásban rejlő explozió miatti veszély az edényekben való szállítás közben nem állhat be, mert ezek az edények nyitottak.

A cseppfolyós levegőt úgy a tudományban, mint a technikában sokszorosan fölhasználják. Tudományos alkalmazásai: különböző testek fizikai sajátságainak vizsgálata alacsony hőfoknál (fémek húzószilárdsági megállapítása), magnetizmus, elektromos ellenállás vizsgálatok alacsony hőfokoknál, hidrogén, helium stb. cseppfolyósításnál stb. Technikai alkalmazás: hűtőszer, gépek hajtása (1 térfogat folyós levegő kb. 800 térfogat gázalakú levegőt ad). Mint robbantószert Német- és Franciaországban használják. A legfontosabb jelentősége azonban a szétbontása által oxigén és nitrogén előállításában áll. A gőzölgő cseppfolyós levegő mindig oxigéndúsabb. A szétbontás desztilláció útján megy végbe s eredménye az, hogy e két fontos gáz (oxigén és nitrogén) olcsóbb áron állítható elő. Az ilyen oxigént nem cseppfolyós állapotban, hanem gázállapotban, acélpalackokban hozzák forgalomba. Széleskörű alkalmazása: a gyógyászatban, mesterséges lélegzés, fémvágás, hegesztés (autogén), bányáknál, világítási technikában. A nitrogént mint műtrágyát, lőpor-, robbantószergyártásban, bányalokomotív hajtásnál, gyulékony anyagok raktározásánál, élelmiszer konzerválásnál, cellulozagyártásnál és exploziók meggátlására használják. PÁLL A.

Cseppfolyósított szén, hibás kifejezés, jelenti a szilárd ásványszenekből különleges vegyi eljárásokkal előállított folyékony halmazállapotú szénhidrogénvegyületek (főként benzin, kenőolajfélék) elegyét. Tehát mesterséges ásványolaj. Az elemi szenet még nem tudjuk megolvasztani. SÜRÜ J.

Cseppfolyós levegős robbantószerek, Linde által (1897) fölfedezett és *oxyliquit*-nak elnevezett, lényegükben cseppfolyós levegővel itatott fűrészpor, korom, vagy könnyen égő szerves anyagokból stb. készített igen hatásos bányarobbantószerek, lásd: *Robbantóanyagok.* VAJDAFFY A.

Cseppkő, a kalcitnak rendesen világossárgásszínű, kristályos szövetű, barlangok, üregek boltozatáról lelógó, aljáról feltornyosodó vagy a boltozatot az aljjal oszlopszerűleg összekötő változata. A mészkő repedéseiben keringő légköri víz széndioxid tartalmánál fogva többkevesebb $CaCO_3$-at old fel. Ha az oldat üregbe, barlangba jut, a levegőn elveszti CO_2 tartalmát, a benne oldott $CaCO_3$ a barlang tetején kiválik s egyre vastagodó csapot képez. Ha a víz szivárgása gyorsabb, a cseppek részben a barlang fenekére hullanak, s ott válik ki belőlük a fölfelé növő cseppkő. A lefelé csüngő *(stalaktit)* és felfelé növő *(stalagmit)* cseppkövek összenövéséből oszlopok keletkeznek. A stalaktitok függönyre, vízesésre, orgonára emlékeztető csoportozataikkal, a stalagmitok fantasztikus, sokszor bizarr formáikkal, a vékonyabb-vastagabb oszlopok és oszlopcsopor-

tok gyönyörű díszei a cseppkőbarlangoknak, melyek közül hazánkban az aggteleki cseppkőbarlang a legnagyobb és legszebb. Híresek még a szepesbélai és a biharmegyei József főherceg-barlangok; az adelsbergi (postumiai) cseppkőbarlang világhírű. Antiparosz görög sziget cseppkőbarlangjának cseppkövei aragonitból állanak. Cseppkő alakban a kalcit és aragoniton kívül még egyéb vizes oldatból kivállott ásványok is megjelenhetnek, így a kalcedon, limonit, malachit stb. KOCH S.

Cseppszelvény, áramvonalszelvény, ichtioid alak; kedvező légellenállás elérése céljából a repülőgépeknek a levegővel érintkező alkotórészeit cseppszelvényűre készítik, azaz keresztmetszetének alakját úgy választják meg, hogy az a lehulló vízcsepp alakjához legyen hasonló. Ez az elv lehetővé teszi a *vastag* keresztmetszetű szárnyak alkalmazását, ahol a merevítő részek a szárny belsejében vannak elhelyezve s így káros légellenállást nem okoznak, azonkívül a szárnyak belsejét motorok, üzemanyag, poggyász, sőt esetleg utasok befogadására is alkalmassá teszi. UDVARY J.

Csepreg, nagyközség Sopron vm. csepregi j.-ában, (1920) 4192 lak. Vasútállomása, posta, távíró és távbeszélőhivatala van. Környékén jó bor terem, szeszfőzője is van. 1691-ben a reformátusok és evangélikusok közös zsinatot tartottak Csepregen. P. ORMÓS J.

Csepreghy *Ferenc*, színműíró, szül. 1842 aug. 15-én Szalkán (Hontm.), megh. 1880 febr. 6-án Görbersdorfban. Eredetileg asztalosmester volt. Mint műkedvelő tűnt fel *Az elnök névnapja* (1862) s *Magyar fiúk Bécsben* (1865) c. darabjaival. 1872-ben feleségül vette Rákosi Jenő Ida nővérét s 1875-ben Rákosi Jenő az akkor megnyilt Népszínház titkárává nevezte ki. Legnagyobb sikerei látványos darabjaival voltak: *Strogoff Mihály* (1877), *Utazás a föld körül* (1877), továbbá *A vizözön* c. színművével, melyet soká játszottak a Népszínházban.

Csepreghy Ferenc

Nevét az irodalomban népszínművei tették maradandóvá: *Sárga csikó* (1877), *A piros bugyelláris* (1878). E darabok a népszínmű legkitünőbb alkotásai közé tartoznak, Szigligeti és Tóth Ede e nemű darabjainak nem méltatlan társai. Összes műveit, életrajzi bevezetéssel Rákosi Jenő adta ki (1881). RUBINYI M.

Csepregi kollokvium, vallási megbeszélés, 1591 jún. 2-án és 3-án volt, Nádasdy Ferenc hívta össze, hogy a Beythe István püspök melanchthoni (titkos kálvini) iránya miatt támadt egyenetlenséget elsimítsa. A lutheri irányt Skultéti Szeverinusz bártfai lelkész képviselte, aki ugyanabban az évben a kollokvium történetét is kiadta latin nyelven. Beythe haragosan távozott a vitáról, mire Nádasdy legyőzöttnek jelentette ki őt. WICZIÁN D.

Csér, kisközség Sopron vm. csepregi j.-ában, (1920) 217 lak. U. p. és u. t. Répceszemere.

Csér *(Sterna* L.), a *sirály-félék* (Laridae) családjának csér-formák (Sterninae) alcsaládjába tartozó nemzetség. Az idetartozó fajok farka legalább fele olyan hosszú, mint a szárny; csőrük karcsú, oldalt összenyomott. Az ismert fajok száma mintegy 37, melyek az egész földön el vannak terjedve. Nálunk legismertebb képviselőjük a *küszvágó csér* (Sterna fluviatilis Naum). VASVÁRI M.

Cser *Károly*, szobrász, szül. 1880 dec. 3-án Budapesten. A budapesti képzőművészeti főiskolán tanult. Az 1911-ben kiállított Győztes c. szobrát a Szépművészeti Múzeum szerezte meg. 1922-ben gyüjteményes kiállítást rendezett. ÉBER L.

Cserbel *(Cerbel)*, hunyadvm.-i község, nevét az 1874. évi október 8-án ütépítés alkalmával a Dosul pârlit (perzselt oldal) határrészben felszínre került ezüst kincs tette ismertté. A lelet jórészt a M. N. Múzeum régiségtárába került, a bronzkorsó a dévai múzeumba. Az érmek jórészt római konzulárisak, részben pedig azok barbár utánzatai.

Cserdi, kisközség Baranya vm. szentlőrinci j.-ában, (1920) 369 lak. Vasúti megállóhely, u. p. és u. t. Bükkösd.

Cserebogarak, a *lemezcsápú bogarak* (Lamellicornia) családjába tartozó több bogárnem összefoglalása. Legismertebb a barna fedőszárnyú *közönséges* v. *májusi cserebogár* (Melolontha vulgaris Fabr.). Fejlődése 3 éves, ezért csak minden harmadik évben van nagyobb rajzás. Maga a bogár főleg a tölgyfákat lepi meg és rágja a lombjukat, de rátelepszik egyéb fákra is. Jóval nagyobb kárt tesz a vaskos, csetlen fehér lárvája: a pajor, csimasz, más néven: pajod, pata, amely a földben tartózkodik s a növények gyökerét rágja. Közeli rokona a *vörösnyakú cserebogár* (M. hippocastani Fabr.), amely az előbbitől főleg abban tér el, hogy a tora vöröses (amazé feketés); kisebb számban jelentkezik. A fában szegény Alföldön a *vörhenyes cserebogár* (Rhizotrogus aequinoctialis Herbst) él, ennek fejlődése egy-

Gutenberg Lex. VIII. K.

ATTILA

Irta: Hunyady Sándor

Cser Károly szobrász kitűnően indult. Fiatalon feltűnt, aranyérmet kapott. De a karrierje megakadt. Kitört az elsőszámú világháború. A művész bevonult katonának. Przemyslben elfogták, Szibériába került. Amikor a vörös uralom meglazította az orosz fogolytáborok fegyelmét, öt társával együtt megszökött. A következő kis sétára vállalkozott a hat katonatiszt: Szibérián és Mongolián át, a nagy karavánútra térve, elgyalogolnak Pekingig. Ott esetleg már kapnak vasutat, de ha nem lesz pénzük, onnan is lábon mennek tovább. Nagyon szerettek volna hazajönni, talán az Óceánnak is nekivágtak volna gyalog.

Keresztül is mentek Mongolián, jó pár hónapba telt az út. Eljutottak Urgáig. Ott belékerültek az orosz határon álló fehércsapatok szűrőjébe. Megfogták őket és visszavitték Szibériába. Megint Mongolián át haladtak, de most keservesebb volt az út, lépést kellett tartani a transzportot kísérő kozákok lovaival.

Két ember lemaradt Mongoliában a foglyok közül. Kimerültek, leültek az út szélén — meghalni. De lehet, hogy nem haltak meg, hanem ott maradtak a mongolok földjén, a burjátok között, talán családot is alapítottak.

A többiek egy szibériai fogolytelepre kerültek, katorgának hívják az ilyen táborokat. Dosztojevszkij regényeiből is ismerjük ezt az ijesztő csengésű szót.

A katorga előbb faház volt, aztán vörösre változott, végül semilyen sem lett. Rabjai szétszéledtek. Cser Károly is hazakerült egy kis vargabetűvel, Amerikán keresztül.

A hosszú kaland elmondhatatlanul gyötrelmes volt, de művészi szempontból nagyon értékesnek bizonyult. Cser Károly sok hónapig bolyongott Mongolia szívében, a burjátok között. A burjátok lovas nép. Zömök termetűek, a szemük tatárvágású, a lábuk görbe. Kell, hogy közeli rokonai legyenek az ősmagyaroknak. Mert ma is olyanok, mintha ők álltak volna modelt Feszty Árpád híres körképéhez.

Megmaradtak primitív életkörülményeik között, kivéve, hogy már lőfegyvert használnak. De kegyhelyeiken, a kopjafák között ott az íj és a tegez, nyilakkal. Hegyes süveget hordanak, zekét, sarkatlan sarut, tatár gatyát. A hercegük, a mongol herceg ugyanígy van öltözve, csak éppen a ruhájának az anyaga finomabb és nagyobb lovon ül, mint a népe.

Ebben a világban, a mongol föld ködeiből, a pusztai tüzek keserű füstjéből, a különös, húros hangszerek cincogásából támadt föl a művészben az az ellenállhatatlan vágy, hogy meg kell csinálnia Attila szobrát.

A víziója nem szakadt el tőle egy pillanatra sem. És ahogy hazajött, nekifeküdt a munkának. Tanult, vázlatokat csinált, majd agyagba formálta Attila alakját. »Igazi« Attilát akart csinálni, amilyennek a látomása a valóságból, a tapasztalatból bontakozik ki. Évekig dolgozott. Rápazarolta minden erejét, idejét és pénzét a munkára. Kolduszegény volt és mégis ezreket költött művészi álmának megvalósítására. Egy télen, a fűtetlen műteremben, megfagyott az agyag és ráomlott a mesterre, csaknem agyonsujtotta.

Újra kellett kezdeni az egészet. Megtörtént. A kegyetlen szobor, amely egy teljes emberéletet követelt magának, megint elkészült. Nemrégen állították ki a Műcsarnokban. Sikere volt. Fényképét közölték az illusztrált lapok.

De több nem történt vele. Ez az impertuózus szobor, egy tehetséges ember életműve, alapjában véve olyan céltalan, mint a vizió, amelyből fogant.

Nem szabad keresni a gyakorlati részleteket, hiszen gyakorlati szempontból minden megmagyarázható. Talán igaza is lehet a gyakorlatnak, ennek a mi keserves gyakorlatunknak, ha nem tud mit kezdeni e szokatlan elképzelésű Attila-szoborral, amely talán egy ma is élő, mongol férfi gőgös és elszánt vonásait viseli magán.

A dolog így szép, ahogy van. Illetőleg így döbbenetes! A művész sorsának sötét és mégis fönséges tragikuma fejeződik ki benne. Könnyen megeshet, inkább a vak véletlen figuráin múlik, mint a tehetségén, hogy erőfeszítése a semmibe vész. Számolnia is kell vele minden művésznek, hogy nem másoknak dolgozik, hanem csak önmagának teremthet!

Letartóztatták Offenthürl Lipótot, a zsebmetszőből lett háztulajdonos-orgazdát

Hatalmas raktárt találtak nála a házkutatáson

Hírhedt orgazda került ma a főkapitányságra: *Offenthürl* Lipót, a Rózsa-utca 99. számú *Tátra*-fogadó tulajdonosa, aki egyébként is kétszeres háztulajdonos. Tegnap ugyanis izgalmas utcai üldözés után fogták el a *Harangozó*-detektívcsoport tagjai *Divéki* Antal rovottmultú szobafestősegédet, kit már három nap és három éjjel figyeltek, mert gyanították, hogy betörésekből él. *Divéki* bevallotta, hogy társa *Deszkás* György volt. Két hónap alatt 16 üzletet fosztottak ki, *25.000 pengő értéket zsákmányoltak*. Az értékeket Offenthürlnek adták el.

A fogadós régi ismerőse a rendőrségnek, fiatalabb korában nemzetközi zsebtolvaj volt. Fivére *Offenthürl* Jakab, akit *Néma Lalának* ismernek az alvilágban, a hírhedt néma zsebtolvaj. Ebben a fajtában egyetlen a főváros bűnöző világában. Maga a fogadós, az egykori zsebtolvaj, most háztulajdonos, valamennyi nagyobb pesti tolvajnak az orgazdája. Őt is elfogták s amikor a detektívek házkutatást tartottak a fogadójában, ott *két szobára való felhalmozott árut találtak: selymeket, végvásznakat, százszámra a selyemharisnyák párját, értékes és ritka fűszerárut, a zsebkendők ezreit, cukrot és diót. Offenthürlt*, aki utoljára 1938-ban ült, szintén letartóztatták a két veszedelmes betörővel együtt.

Lelkigyakorlatok katonatisztek részére

A Manréza férfi lelkigyakorlatosház három és félnapos lelkigyakorlatot hirdet katonatisztek részére május 27-én (szerda) este 19 órától május 31-éig (vasárnap) reggel 8-ig. A zárt lelkigyakorlatra teljes ellátás, lakás, fűtés a három és fél napra 22.— pengő. Előre jelzett kívánságára diétás ellátás is kapható. A lelkigyakorlat részvételére jelentkezés május 19-ig személyesen, levélben vagy telefonon (Budapest, I., Labanc-út 57., telefon 164-375.)

Budapest ezeregy fontos kérdése

Munkatöbblet és személyzetszaporítás Amiért megdolgozunk — A nép- és családvédelmi pótadó többletbevétele

A pénzügyi bizottság elfogadta az átdolgozott fővárosi költségvetést

A főváros pénzügyi bizottsága ma délelőtt *Homonnay* Tivadar főpolgármester elnöklésével ülést tartott.

Hozzászólás nélkül hozzájárultak a Ferencvárosi Torna Clubbal kötött területhasználati szerződés meghosszabbításához, illetőleg ahhoz hogy *a klub részére újabb területet adjon használatba* a főváros. Megszavazták *a Beszkár zárószámadását*, majd elfogadták *a főváros 1941. évi zárószámadását*. A főváros ez évi költségvetését a belügyminiszter leirattal módosította. *A polgármester a költségvetést átdolgozta.*

Pénzek, munkák, emberek

A belügyminiszteri leirathoz és az átdolgozott költségvetéshez elsőnek *Petrovácz* Gyula szólt hozzá.

A belügyminiszter szerint *a beruházásjellegű kiadásokat kölcsönből* kell fedezni. *Ez évről évre visszatérő probléma*, melyet — mondotta Petrovácz — *egyszer meg kell oldani*. Az ingatlanszerzést lehetőleg telekcserével kell megoldani.

Az *üzemek költségvetésével* kapcsolatban azt fejtegette, hogy hibás a *Beszkárt* januári és februári nagy bevételi többletéből olyan következtetést levonni, hogy a Beszkárt bevételi többlete egész évben ilyen nagyarányú lesz. Az átdolgozott költségvetést elfogadta.

Bocsáry Kálmán azt fejtegette, hogy az ingatlankisajátításokra fordított összeget változatlan nagyságában kell fenntartani. *A nép- és családvédelmi pótadóból* a fővárosban körülbelül 16 millió pengő folyik be. Ebből 4.5 millió pengőt a kincstár kap az állami feladatok ellátására, a többit átengedi a fővárosnak.

Zsilvay Tibor kifogásolta, hogy a főváros forgalmiadórészesedését a kormány nem emeli fel. *A kegyúri költségek* változatlan fentartását kívánta. Javasolta, hogy az ingatlankisajátításoknál és a kegyúri költségeknél történt *törléseket mellőzzék* és állítsák vissza az eredeti előirányzatot. Az átdolgozott költségvetést elfogadta.

Beliczay Imre pénzügyi tanácsnok válaszolt a felszólalásokra. *A nép- és családvédelmi adó többletbevételéből a kormány a fővárost bizonyos mértékig ki fogja elégíteni.* Az óbudai kisajátítások nem akadnak meg, mert a Községi Takaréktól erre a célra hitelt is vehet fel a főváros. A költségvetési fedezet és a Községi Takaréktól felvett *hitel együtt* lehetővé teszi, hogy a szükséges telkeket a főváros még idén megszerezhesse.

Ezután *a módosított költségvetést a bizottság elfogadta* és felhatalmazta a polgármestert, hogy az esetleges bevételi többletből *azokat a kiadásokat fedezze, melyeket az eredeti költségelőirányzatból töröltek.*

Csepel és Budakeszi kártalanítása

A pénzügyi bizottság a továbbiakban *667.000 pengő kártalanitást* szavazott meg *Csepel* községnek, *250.000 pengő kártalanitást Budakeszi* községnek, területük egy részének a fővároshoz való csatolásáért. Végül a *Mátravidéki centrálé* és a *Salgótarjáni Kőszénbánya* között kötött szerződés módosítására vonatkozó polgármesteri javaslatot is elfogadták.

Esterházy János tárgyalt Mach Sanyóval

Pozsony, május 12. *(Bud. Tud.) Mach Sanyo* belügyminiszter tegnap fogadta *Esterházy* Jánost és hosszas megbeszélést folytatott a szlovákiai népcsoport vezetőjével.

Betörések éjszakája

Betörések éjszakája volt a keddre forduló éjjel. *Kemény* Sándornak, a Ganz Villamossági Rt. egyik igazgatójának *Attila*-utca 67. számú házban levő lakásáról 5000 pengő értékű szőnyeget és ékszert, *Arebszky* Mártonné *Izabella*-utca 8. szám alatti lakásáról 1000 pengő értékű ruhákat és ékszert, a *Törökőr*-dülőről *Mayer* Mihály kertész házából 4000 pengőnyi értéket zsákmányoltak betörők. A *Viola*-utca 44. számú házban már nem volt szerencséjük: a *Piber és Papp*-féle fűszer- és csemegüzletben a szomszéd érte tetten *Magyar* Rezső és *Skalabusz* János betörőket, akiket azután a rendőr elfogott és bekísért a főkapitányságra.

Harminc aszpirinnal

A *Thököly*-út 18. számú *Savoy*-szállodában ma délelőtt öngyilkosságot kísérelt meg *Farkas* Margit 25 éves szobalány. *Harminc aszpirint* vett be. A mentők a Rókus-kórházba vitték.

Kétnapos orvosi továbbképző tanfolyam volt Kassán

A tanfolyamot *Mészáros* Gábor egyetemi magántanár, a kassai állami kórház igazgató-főorvosa vezette. Az előadásokat kórházi főorvosok és egyetemi tanárok tartották. *Engelmayer* Jenő a tüdőbetegségek röntgen-diagnosztikájáról, *Csillag* Sándor pedig a gyakorló orvos praxisában előforduló fülbetegségekről, *Bókay* Zoltán debreceni egyetemi tanár a csecsemőgyógyítás módszereiről adott elő. *Regéczy-Nagy* Lajos alezredes-orvos a polgári orvosok és a honvédegészségügy kérdésével foglalkozott. *Issekutz* Béla budapesti, *Angyán* János pécsi, *Batizfalvy* János szegedi egyetemi tanárok és *Kukán* Ferenc magántanár, kassai kórházi főorvos, a mesterségesen előállított vegyi-gyógyszerek jelentőségéről, fertőzések elleni alkalmazásáról beszélt. *Pap* Zoltán magántanár, kassai kórházi főorvos az epilepszia kérdésének mai állását ismertette *Berde* Károly kolozsvári egyetemi tanár a syphilises beteg kezeléséről, vitéz *Lomniczy* Sándor magántanár, kassai kórházi főorvos a csonttörések műtéti gyógyításáról adott elő.

Detektívek a függöny mögött meg a leleplezett zsaroló

Bekény Gábor fakitermelő feljelentette a főkapitányságon egyik erdőmunkását, *Rebár* Illést, hogy az 10.000 pengőre meg akarja zsarolni. Azzal fenyegette a gazdát a munkás, hogy *leleplezi az erdőkitermelés körül elkövetett szabálytalanságait, ha nem fizeti meg* neki a tekintélyes összeget. *Bekény* a rendőrség tanácsára hajlandónak mutatkozott a 10.000 pengő átadására, az átadási aktusnál azonban *az iroda függönye mögött detektívek várakoztak. Rebár* gyanutlanul, sőt boldogan átvette a pénzt, az ajtónál azonban már elfogták. Ma a főkapitányságon *letartóztatták.*

Az állati eredetű ipari zsíradékok ára. A hivatalos lap keddi számában közellátásügyi miniszteri rendelet jelent meg, amely szabályozza az állati eredetű ipari zsíradékok legmagasabb termelői árát.

Hébe Gyógyfürdő
(Oláhszentgyörgy)
Margit és Mária Üdülő megnyílt
Díjtalan felvilágosítás, prospektus, valamint HÉBE Gyógyvíz kapható az Erdélyrészi Fürdők Szövetsége budapesti kirendeltségénél, Blaha Lujza-tér 1. sz. Telefon: 130-840.

HIREK

— **A KOMÁROMI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG** most tartott közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel *Zsindely* Ferenc miniszterelnökségi államtitkárt választották meg főgondnokká.

— **AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK HADITERMELÉSÜGYI HIVATALA 30 százalékkal korlátozta a kakaó fogyasztását.**

— **ALBRECHT FŐHERCEG A MAGYAR—SVÁJCI TÁRSASÁG ELNÖKE.** Tegnap este a Gellért-szálló márványtermében tartotta meg közgyűlését a Magyar—Svájci Társaság, amely újból *Albrecht* főherceget választotta elnökévé. A közgyülésen felszólalt *Jaeger* Maximilian budapesti svájci követ is.

— **A GLOUCESTERI HERCEG, az angol király testvére folytatja iraki szemleútját. Hétfőn megszemlélte a Mosszulban állomásozó brit csapatokat.** *(NST)*

— **BULGÁRIÁBAN 3300 MOZGÓSÍTOTT ZSIDÓNAK** belügyminiszteri rendelet alapján ma kell munkába állania a Szófia és Pernik bányaváros közötti kettősvágányú vasút építésénél. *(MTI)*

— **PORTUGÁLIÁBAN az adagolási rendszert a benzinen kívül több más folyékony üzemanyagra: a gázolajra és a kőolaj melléktermékeire is kiterjesztették.**

— **A TISZA APADÁSA** a Marosnál is jelentékeny apadást idézett elő. A Maros vízszintje hétfőn egy métert esett.

— **AUSZTRÁLIA arra kéri Churchillt, küldjön két élelmezési szakértőt a dominiumba.**

— **VIKTÓRIA ANGOL KIRÁLYNŐ** ékszereinek egyrészét a napokban Londonban elárverezték. *(NST)*

— **A JAPÁN KATONAI HATÓSÁGOK tegnap reggel Batáviában letartóztattak többszáz japánellenes hollandot.** *(MTI)*

— **A KOMÁROMI FÜSTTELEN NAPON** 3748 pengő készpénz, 29.307 cigaretta, 26 szivar, 93 csomag dohány, 300 doboz gyufa, sok cigarettapapír és szivarszipka gyűlt össze a honvédeknek.

— **A POGLAVNIK rendelete értelmében a csetnikek és kommunisták által meggyilkolt vagy a felkelő bandákkal vívott harcokban elesett állami és községi alkalmazottak hozzátartozói nyugdíjat kapnak. Ez a nyugdíj megfelel a legmagasabb nyugdíjnak, amelyet a tisztviselők különben csak 35 évi állami szolgálat után kapnak.**

— **15.000 TOJÁST FOGLALTAK LE** Marosvásárhelyen *Hirsch* Ábrahám kereskedő raktárában. A közellátási hivatal megbizottai elkobozták és darabonként 15 filléres maximális áron kiárusították a tojásokat.

— **A TÖRÖK VÖRÖS FÉLHOLD ezer görög gyermeket hívott meg Törökországba a nyári szünidőre.**

— **AZ ERDÉLYI FÖLDBIRTOKPOLITIKAI FŐOSZTÁLY** vezetésével a földmívelésügyi miniszter vitéz *Nyiredy* Géza miniszteri osztálytanácsost bízta meg, állandó helyetteséül pedig vitéz *Mátéfalvy* Elek telepítésügyi főfelügyelőt jelölte ki. A főosztály május 18-án kezdi működését.

— **GYÁSZROVAT.** Marosvásárhelyi dr. *Thordai* Lajos ny. szék. főv. tanácsnok, elöljáró e hó 9-én 60 éves korában váratlanul elhúnyt. Temetése 13-án, szerdán d. u. ½5 órakor a kerepesiúti temetőben.

Budakeszi dr. *Weöress* Iván császári és királyi kamarás, nemescsói földbirtokos 72 éves korában a vasmegyei Nemescsón meghalt.

Tolnai gróf *Festetics* Sándor cs. és kir. dragonyoskapitány, földbirtokos 65 éves korában a szombathelyi közkórházban meghalt. Holttestét ma, kedden délután szentelik be Szombathelyen, ahonnan Lansbruckba szállítják és ott, a witteni temetőben lévő családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Szombathelyen 85 éves korában meghalt *Kemény* Kornélia, aki nevelőanyja volt néhai Koncz Jánosnak, a kiváló hegedűművésznek.

Baán Géza ny. MÁV felügyelő május 10-én elhúnyt. Felesége, született *Seratoris* Ilonka és a vitéz *Ságh* család gyászolja. Ma délután 4 órakor a kerepesi temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **MAROSTORDA VÁRMEGYE** közigazgatási bizottsága feliratban kéri a kormányt: hatalmazza fel a bizottság gazdasági albizottságát arra, hogy engedélye és hozzájárulása nélkül ne lehessen eladni ingatlanokat. Marosvásárhelyen és a megyében az utóbbi időben sok ingatlan került zsidó kézre.

SZINHÁZ és FILM

Ma este díszbemutató a Forumban

LEGYÜNK FIATALOK!

Vivi Gioi

A szerdai premier előtt ma este az utolsó előadáson mutatja be díszes keretek között a Forum filmszínház a »Legyünk fiatalok!« című legújabb olasz filmvígjátékot, amelyet az Esperia hozott forgalomba. Ez a film csupa vidámság, ötlet és irónia. A történet azt mondja el: miképpen szelidítik meg a higgadt szülők »modern« gyermeküket, ki fiatal asszonnyal és egy féltucat kelekótya baráttal s barátnővel, kínai szolgával s papagájjal, vadmacskával s száguldó autóval érkezik a csendes, nyugodt családi otthonba.

A Legyünk fiatalok! a hírek szerint az olasz filmgyártás egyik legsikerültebb vígjátéki alkotása, amely teli van a vidám fantázia legvadabb csapongásával. Szédítő ötletek és hajmeresztő helyzetek hajszolják egymást a történet folyamán, amely végül is odavezeti a nézőt, hogy túl minden bolondságon elsősorban is a család békéjén alapszik a boldog és harmonikus élet titka. A történet főszereplői különben az olasz színpad és film legismertebb komikusai, így Dina Galli, Antonio Gandusio, Vivi Gioi és Giulio Stival. Jelentős szerepet játszik a filmben Betty Stockfeld, az ismert francia sztár.

A ROYAL KURIR nagy sikere

Heinemann Sándor májusi produkciója, a *Royal Kurir*, a revüsített napilap estéről estére hatalmas *»példányszámban« fogy el.* Száz ötlet, ezer szín, zene, tánc és humor pompázik az új revüben, amelynek legötletesebb és legdíszesebb produkciója ezúttal is *Heinemann* Sándor katalmas *dzsessz-zenekari produkciója*, az *Orgonavirágzás, amely alatt nemcsak hogy orgona virágzik a színpadon és orgonán szólalnak meg a kitűnő dal melódiái, hanem még orgonaillatot is permeteznek a nézőtérre az illúzió kedvéért.* Az *Orgonavirágzás* keretében különben *Rév* Erzsi, *Óváry* Tibor és *Gerard Laboch* arat nagy sikert. A műsor további részeiben a szép *Bárczy* Kató, a rendező *Nádor* Jenő, *Lugosi, Szendrő* és *Fodor* Artúr arat nagy sikert. Feledhetetlenek a műsor artistaszámai, így elsősorban a *négy Dimitroff*. Budapest már a multkori műsorban szívébefogadta ezt a négy hallatlanul ügyes bolgár lánykát, akik szinte önmagukat és a lehetetlent múlják felül hajmeresztő mutatványaikkal. Remek szám a *két Fejes*. Tegnap este egy svájci varietéigazgató nézte végig a Royal Revűszínház előadását és a *végén szívből gratulált a két Fejesnek*, megjegyezve, hogy *ennél ötletesebb és elegánsabb artistaszámot még alig látott a világon.*

Holnap este ¾8 órakor a Radiusban a

VIRRASZTÁS

díszbemutatója

Csütörtöktől a Casino is játssza

Kevés filmet várt a közönség olyan nagy érdeklődéssel, mint Carole *Lombard* utolsó produkcióját, a *Virrasztás*-t, amelynek forgatókönyve egy világhírű *Cronin regényéből készült*, rendezője pedig George *Stevens*, a *Gunga Din* feledhetetlen rendezője. A film főszereplője a tragikus véget ért Carole *Lombard* mellett Anne *Shirley* és Brian *Aherne*.

A történet a kórházak világába vezeti a nézőt és az orvosok s ápolónők sorsának tükörképe. A rendkívül érdekes filmet holnap *este ¾8 órakor díszelőadás keretében mutatja be a Radius* filmszínház. *A Virrasztás premierje csütörtökön van a Radiusban és Casinóban.*

Luigi M. Magistretti olasz hárfaművész budapesti hangversenye

Luigi M. *Magistretti*, a világhírű olasz hárfaművész május 15-én, pénteken este 8 órakor hangversenyt ad a Zeneakadémia nagytermében az Olasz Kultúrintézet rendezésében. Műsorán régi és modern olasz mesterek szerepelnek. A kiváló művészt a budapesti közönség a rádióból már jól ismeri; több lemeze állandóan műsoron van.

A hangversenyre meghivókat az Olasz Kultúrintézetben (Eskü-út 5.) lehet igényelni.

Jávor Pál hosszú levelet küldött római filmezéséről. Levelében említi, hogy egyidejűleg újabb két olasz film főszerepének eljátszására kér engedélyt.

•

A holland rádió hétfőn este részleteket közvetíteti Huszka Jenő Erzsébet című nagysikerű történelmi operett jének zenéjéből.

Magyar művészek kívánsághangversenye a bécsi rádióban

A bécsi rádió vezetősége felkérte a *magyar rádiót* és a *Vöröskeresztet*, hogy jelöljenek ki néhány magyar művészt és művésznőt, akik a bécsi rádióban kívánsághangversenyt adnak a katonáknak. A hangversenyt az eredeti tervek szerint pünkösd hétfőjén tartották volna meg, de közbejött akadályok miatt a hangversenyt későbbi időre halasztották.

Opera- és hangverseny-est

Az a bizonyos gomb és kabát históriája jutott eszünkbe, amikor a *Magyar Művelődés Házában* tegnap lezajlott est műsorát nézegettük. Akad egy törekvő, de ismeretlen énekesnő, akinek fellépése kedvéért hangversenyt és egy egész operát tákolnak össze, neves művészek közreműködésével. Fővárosunknak komoly zenei élete, hagyománya, művészete van és ezt mindig külön kell választani a dilettantizmustól. Ám jó, éljenek a műkedvelők is, *de külön, valahol másutt* – és ne keveredjenek kitűnő művészekkel, főleg pedig ne igyekezzenek a komoly művészet jegyében a színen megjelenni.

De hagyjuk a *Paraszlbecsületet* és inkább védjük a jó előadók becsületét. Itt elsősorban *Vásárhelyi* Magda igen kifejező, erőteljes *Liszt*-játékát kell különösen megdícsérnünk. *Halmos* János két közkedvelt áriával aratott nagy sikert. **Dr. V. A.**

Orosz Julia, Operaházunk koloratúrszopránja Erdélyi Mihály nyári operettjének, az Aranysárga falevél című zenés játéknak a primadonnaszerepét vállalta.

•

Vasárnap délelőtt 11 órakor matinét rendez Eugen Stepat az Uj Magyar Színházban. Fellép Simor Erzsi, Kiss Manyi, Rácz Vali, Sura Uszkova, Pethes Sándor, Littasy György, Prokofiev Viktor, húsztagú orosz kórus, balalajka zenekar. Vezényel Eugen Stepat.

MARIA HOLST

a főszereplője a Bécsi vér című új Willy Forst-filmnek, amely a Wien—Tobis produkciójában kerül majd forgalomba. Maria Holst Willy Forst filmfelfedezettje, ő mutatta be elsőizben a moziközönségnek tavalyi nagy filmjében, az Operettben. Amint Grinzing és a Práter a híres bécsi hangulatot jelenti, Schönbrunn pedig Bécs gazdagságát, Ausztria világhatalmi törekvéseit, a bécsi erdők meg Bécs művészetét, a pezsgő, habzó, csapongó melódiákat, a keringőt, úgy jelenti a »bécsi vér« azt a megmagyarázhatatlan melegséget, szellemet, humort és kedvességet, amely a századforduló békebeli Bécsének asszonyait és embereit jellemezte. Ez a »bécsi vér« testesül meg Maria Holst-ban az új Willy Forst-film andalító meséjének keretében.

Felbontották Kardoss Géza szerződését

Szeged városa két évvel ezelőtt ötéves szerződést kötött *Kardoss* Géza színigazgatóval, aki a mult hét végéig Szegeden játszott együttesével. Mult hét végén a társulat befejezte előadásait, megkezdődtek az előkészületek a szolnoki vendégjátékra. Szeged város legutóbbi közgyülésén váratlan események zajlottak le: a színügyi bizottság javaslatára a polgármester *Kardoss* Géza ötéves szerződését két év mulva felbontotta azonnali hatállyal. Indokolása szerint *Kardoss* Géza társulata *nem elégítette ki a korszerű művészi igényeket.*

Szerelemből jeles

A mult héten mutatta be a *Kamara Varieté* új műsorát *Szerelemből jeles* címmel. A műsor estéről estére nagy sikert arat, különösképpen Dolly *Hopkins Karády-paródiájának* tapsol sokat a közönség. Feledhetetlenek különben a kis színház artistaszámai és egyes jelenetei, amelyekben *Szombathelyi* Blanka, *Bilinszky* Ibolya, *Kőrössy* Zoltán és *Halmai* Imre mellett fellép a kis színház teljes törzsgárdája.

HERCZEG FERENC ÚJ DARABJA

Herczeg Ferenc új darabon dolgozik, melynek címe: *Aranyszárnyak*. A színmű, mely valószínűleg a következő szezonban kerül a közönség elé a *Nemzeti Színház* színpadán, rövidesen elkészül. Az író vasárnap délelőtt részleteket olvas fel a darabból a *Tudományos Akadémia* ülésén.

Szirányi János zongoraművész, Dohnányi Ernő volt növendéke, a Nemzeti Zenede fiatal tanára a magyar—olasz kultúrcserében Felső-Olaszország több városában önálló hangversenyt ad május 13—20. között.

•

Bibó Lajos Hibások című nagysikerű darabja, melynek szombaton volt a premierje, könyvalakban is megjelent.

Cser Károly

Cser Károly Attila-szobrával már sokat foglalkoztak az ujságok és folyóiratok. Tervek is merültek fel előrelátható elhelyezésére vonatkozólag, de tekintettel arra, hogy a szobor nem megrendelésre készült, még mindig bizonytalan, vajjon tényleg felállitják-e. *A művész alkotását óriási méretekben képzeli el, véleménye szerint két és fél-szeres életnagyságban kellene megvalósitani az egyszerüen és szigoruan mintázott lovasalakot,* de vallomása szerint tisztában van azzal is, hogy a mai pénzügyi helyzet tiz-tizenkét méteres emlékmű felállitásának nem kedvez. A mester nem is Budapestnek szánta elsősorban alkotását, hanem inkább Szegednek vagy Szentesnek, ahol az óriási térségen kitünő hatást érhet el a monumentális emlékmű.

Dr Radocsay Dénes:
Tavaszi tervek, müter-mi titkok.
Nemzeti Ujság
1941. márc. 23

83. Pályaudvar I. Szines rajz	5.000
84. Sétakocsizók II. Szines rajz	4.000
85. Szerelem IV. Szines rajz	4.000
86. Csónakban IV.	2.800
87. Állomásnál	4.000
88. Legenda IV.	3.000
89. Kettős akt	2.000
90. Cirkusz III.	2.000
91. Pályaudvar II.	3.000
92. Pásztorok	3.000
93. Életmentés. Tollrajz	3.000
94. Lovas aktok	3.500
95. Napsütés. Szines rajz	6.000
96. Lovas akt. Szines rajz	5.000
97. Vadászat II. Szines rajz	3.000
98. Legenda V. Szines rajz	3.500
99. Kettős akt. Tollrajz	2.500
100. Kettős akt. Szines rajz	5.000
101. Kompozició. Szines rajz	5.000
102. Kompozició	6.000
103. Cirkusz IV. Szines rajz	6.000
104. Kettős akt. Szines rajz	3.500
105. Leselkedők	3.500
106. Csónakban V.	4.000
107. Ucca IV. Szines rajz	5.000

CSER KÁROLY SZOBRAI

108. Guggoló nő. Kőben	130.000
Gipsz	50.000
109. Fürdő nő. Márvány	65.000
Gipsz	15.000
110. Táncolók. Márvány	25.000
Gipsz	10.000
111. Fájdalom. Márvány	15.000
Gipsz	5.000
112. Lót felesége. Bronz	23.000
Gipsz	4.000
113. Tánc. Bronz	20.000
Gipsz	4.000
114. Táncoló. Bronz	25.000
Gipsz	4.000
115. Faunfej. Bronz	20.000
Gipsz	9.000
116. Zsuzsánna. Bronz	30.000
Gipsz	6.000
117. Anya. Bronz	24.000
Gipsz	3.500
118. Salome. Bronz	15.000
Gipsz	2.500
119. Perl Gyuláné urnő képmása. Márvány. Magántulajdon.	

HEVESY IVÁN KÁDÁR BÉLÁRÓL IRT TANULMÁNYA AZ AMICUS KIADÁSÁBAN MEGJELENT. ÁRA 80 KORONA.

A BELVEDERE EDDIGI KIÁLLITÁSAI

1. KÖRÖSFŐI-KRIESCH ALADÁR emlékkiállitása
2. SZOBOTKA IMRE festőművész és VARGA OSZKÁR szobrászművész
3. ZOMBORY LAJOS festőművész
4. KMETTY JÁNOS festőművész és CSORBA GÉZA szobrászművész
5. PATKÓ KÁROLY festőművész és SCHÖNBAUER HENRIK szobrászművész
6. BORNEMISZA GÉZA festőművész.
7. WALLESHAUSEN ZSIGMOND festőművész és GÁDOR ISTVÁN szobrászművész (kerámiák).

Legközelebbi kiállitás BEER KÁROLY RICHARD festőművész gyüjteményes kiállitása.

Globus, Budapest.

BELVEDERE

KÁDÁR BÉLA
FESTŐMŰVÉSZ

CSER KÁROLY
SZOBRÁSZMŰVÉSZ

GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁSA

NYITVA HÉTKÖZNAPON 9—6
VASÁRNAP ÉS ÜNNEPNAPON 9—1

1922 ÁPRILIS 30 — MÁJUS 14.

BELVEDERE BUDAPEST

IV, VÁCI-UTCA 11/B FÉLEMELET TELEFON 171—56

ÁRA 10 KORONA

KÁDÁR BÉLA

született 1877-ben Budapesten. Művészeti tanulmányokat részben a budapesti Képzőművészeti Akadémián, részben Münchenben Knirr Henrik tanárnál folytatott. Beutazta Német- és Franciaországot, Belgiumot, Hollandiát, hosszabb időt töltött Antwerpenben és Párisban (1899—1905). Kiállított a Műcsarnokban, a Nemzeti Szalonban és a Művészházban (1900—1914). Gyüjteményes kiállítást rendezett a Művészházban, az Ernst-muzeumban, legutóbb 1921-ben Bécsben és Münchenben. Megnyerte a szolnoki Kohner Adolf-dijat és 1912-ben a Művészház Nemes Marcel-diját. E kiállítás ujabb munkáit mutatja be, amelyekben az expresszionizmus törekvései nyilvánulnak meg. Bennük nem az optikai jelenségek érzékeltetése a fontos, hanem a belső látás megjelenitése, ahol minden csak alárendelt eszköze az egyéni kifejeződésnek. Nem a valóság formáit másolják, hanem azokat átformálják és hangsulyozzák.

CSER KÁROLY

született 1880-ban Budapesten. Tanulmányait a Képzőművészeti Akadémián végezte (1905—1911). Ismételten résztvett a Műcsarnok kiállitásain, ahol Győztes cimü szobrát az állam vásárolta meg. Több dijat nyert: két izben a Ferenczi-dijat, az 1600 koronás állami nagy ösztöndijat, a Nadányiné-féle dijat. A háboru alatt katona volt és fogságba esve ázsiai Oroszországba került. Az ott szerzett benyomások művészi fejlődésére nagy hatással voltak. Kiállitásunk hazatérése óta készült munkáit mutatja be.

KÁDÁR BÉLA GRAFIKAI MUNKÁI

1.	Gyümölcsszedés	1.200
2.	Menekülők	1.200
3.	Kerepesi-út I.	1.500
4.	Kert	1.200
5.	Falusi táj	1.500
6.	Szerelem I. Vizfestmény	2.000
7.	Szerelem II. Vizfestmény	2.800
8.	Város vége	2.000
9.	Házak. Vizfestmény	2.000
10.	Budai részlet	2.400
11.	Vágányok. Vizfestmény	2.000
12.	Hid. Vizfestmény	3.000
13.	Férfifej	3.000
14.	Alkonyat. Szines rajz	3.000
15.	Őzek. Szines rajz	3.000
16.	Pihenők. Szines rajz	3.500
17.	Mexikói-út	2.500
18.	Gyártelep	2.500
19.	Dombtetőn	1.800
20.	Kerepesi-út tavasszal. Vizfestmény	2.000
21.	Falurészlet. Vizfestmény	2.000
22.	Kapualján. Szines rajz	2.400
23.	Dombos táj	1.200
24.	Kerepesi-út II.	3.000
25.	Lovak	2.500
26.	Rákosfalva. Szines rajz	2.400
27.	Ucca I. Szines rajz	2.800
28.	Ucca II. Szines rajz	2.500
29.	Falusi út. Szines rajz	2.000
30.	Külváros. Szines rajz	3.000
31.	Keleti pályaudvar I.	2.000
32.	Falu. Szines rajz	3.500
33.	Hidak	3.500
34.	Vasúti hid. Szines rajz	3.000
35.	Keleti pályaudvar II.	2.500
36.	Lovak	3.000
37.	Sétakocsizók I.	4.000
38.	Ucca III. Szines rajz	2.000
39.	Táncosnők	3.500
40.	Pesti bérház udvara	3.000
41.	Kettős akt	3.500
42.	Zsuzsánna és a vének. I. Szines rajz	3.000
43.	Csónakban I.	2.000
44.	Legenda I. Szines rajz	5.000
45.	Tájkép alakokkal. Szines rajz	3.500
46.	Lovas akt	4.000
47.	Koncert I.	2.500
48.	Hegyi út	2.000
49.	Veszett kutya	2.400
50.	Cirkusz I. Szines rajz	3.500
51.	Favágó. Szines rajz	3.000
52.	Mámor	4.000
53.	Csónakban II.	3.000
54.	Legenda II. Szines rajz	4.500
55.	Vadászat I. Szines rajz	2.500
56.	Istállóban	1.800
57.	Koncert II. Szines rajz	5.000
58.	Asztalos	3.000
59.	Rohanó vonat	3.000
60.	Cirkusz II. Szines rajz	3.000
61.	Vágtató lovas. Szines rajz	3.500
62.	Viaskodás a farkasokkal	2.000
63.	Férfifej. Szines rajz	3.000
64.	Női tanulmányfej	3.000
65.	Család	6.000
66.	Tájkompozició	2.000
67.	Zivatar	4.000
68.	Favágó	3.000
69.	Fütőház	3.500
70.	Falun	3.000
71.	Legenda III.	3.000
72.	Csónakban III.	2.800
73.	Fürdő nők	3.000
74.	Hintó	2.500
75.	Este. Szines rajz	3.500
76.	Szerelem III. Szines rajz	4.000
77.	Hazafelé	1.800
78.	Viaskodás a farkasokkal. Szines rajz	3.000
79.	Betegágynál. Szines rajz	3.200
80.	Falu	4.000
81.	Zsuzsánna és a vének II. Tollrajz	2.500
82.	Koncert III. Szines rajz	2.500

Cser Károly

Magyar Hirdető·
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 JUN 11.
MAGYAR NEMZET

Cser Károly szobrászművész temetése június 14-én, hétfő délben egy órakor lesz a Farkasréti temetőben.

1021

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 JUN 15.

NÉPSZABADSÁG

Cser Károly

— **Cser Károly** szobrászművészt hétfőn délután temették el a Farkasréti temetőben. A Százados úti művésztelep nevében Csorba Géza, az elhunyt kollégái nevében pedig Szobor László helyezte el a sírra a kegyelet koszorúját.

IV, VÁCI-UTCA 11/B FÉLEMELET] [TELEFON 171—56

ÁRA 10 KORONA

CSER KÁROLY

szi letett 1880-ban Budapesten. Tanulmányait a Képzőművészeti A.adémián végezte (1905—1911). Ismételten résztvett a Műe arnok kiállitásain, ahol Győztes cimü szobrát az állam vásár olta meg. Több dijat nyert: két izben a Ferenczi-dijat, az 1600 .oronás állami nagy ösztöndijat, a Nadányiné-féle dijat. A háooru alatt katona volt és fogságba esve ázsiai Oroszországba került. Az ott szerzett benyomások művészi fejlődésére nagy hatással voltak. Kiállitásunk hazatérése óta készült munkáit mutatja be.

Cser Károly szobrász

ORSZÁG 1931. május 31. vasárnap

Emléktáblát kap Mikes Lajos dr. lakóháza

A közeljövőben fogják leleplezni a Baross ucca 15. számú házban azt a táblát, ame-
luet Mikes Lajos dr.nak a kitűnő

CSER Károly szobrai

Hegyvidék 1992/10.

A Hajnóczy József utca (volt Bors utca) 15. számú házának falán lévő 150x70 cm-es márványtáblán került elhelyezésre 1931-ben *dr. Mikes Lajos* bronz fejdomborműve, ~~*Cser Károly*~~ (1880-1965) alkotása. A tábla felirata: *(E házban alkotott 1921-től 1930-ig / dr.Mikes Lajos / író és szerkesztő / a világháborút követő / súlyos esztendőkben atyai barátja / és első hivatott vezetője / az induló új magyar irodalom / munkásainak.*

dr. Mikes Lajos (1872-1930) a Fővárosi Lapok, a Pesti Napló, a Magyar Nemzet belső munkatársa, közben évekig a Franklin Társulat, később a Révai Könyvkiadó irodalmi titkára, 1913-tól a Tolnai Világlexikon szerkesztője. A 20-as években mint az Est-lapok irodalmi rovatvezetője és az Atheneum lektora igen sokat tett a tehetséges írók (Szabó Dezső, Fodor József és mások) érdekében. Sokat fordított, többek között Byron, Shakespeare, Dickens és Kipling műveiből.

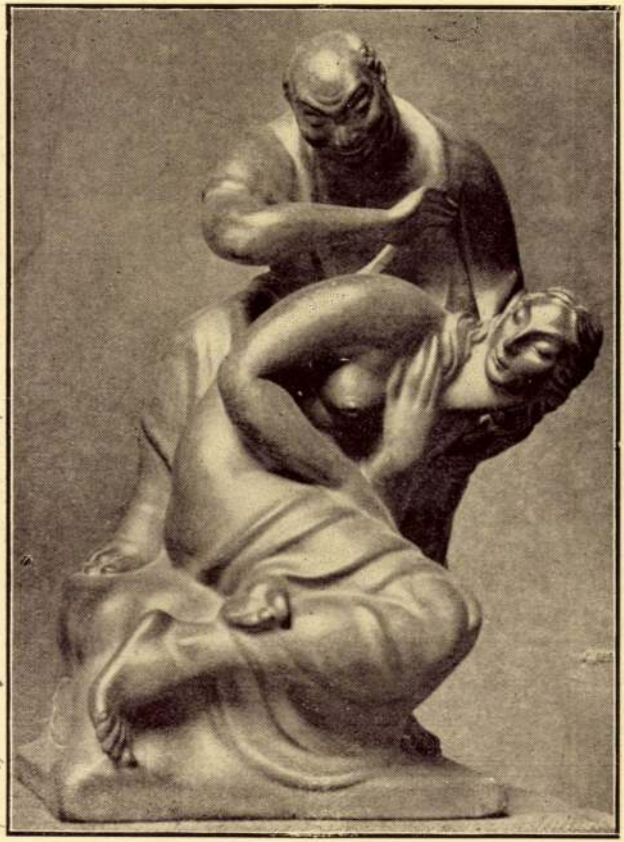

Zsuzsanna. Cser Károly alkotása
Műcsarnok, Derü a művészetben

égzet szekere. Éder Gyula akvarellfestménye Műcsarnok. Derű a művészetben

Cset Károly

Cset Károly:
Angyali
üdvözlet

Új Magyarság Vasárnapja
1936. június 7.

egész más irányban fejlődött. –
1467. Torquemada bíboros elmél-
kedéseiben (Hahn Ulrik adta ki
Rómában) a róma S. Maria sopra
Minerva trekői reprodukciói. Sohasem
népiez, mint Németországban. –
A fadúc nagy részét kimetszetlenül
hagyták, s ezekbe a szerkba metszettek
bele apró részleteket. Innen festői
hatásuk. –

Cset Károly

Cset Kátoly: „Zsuzsánna"

Magyarság, 1937 febr. 14.

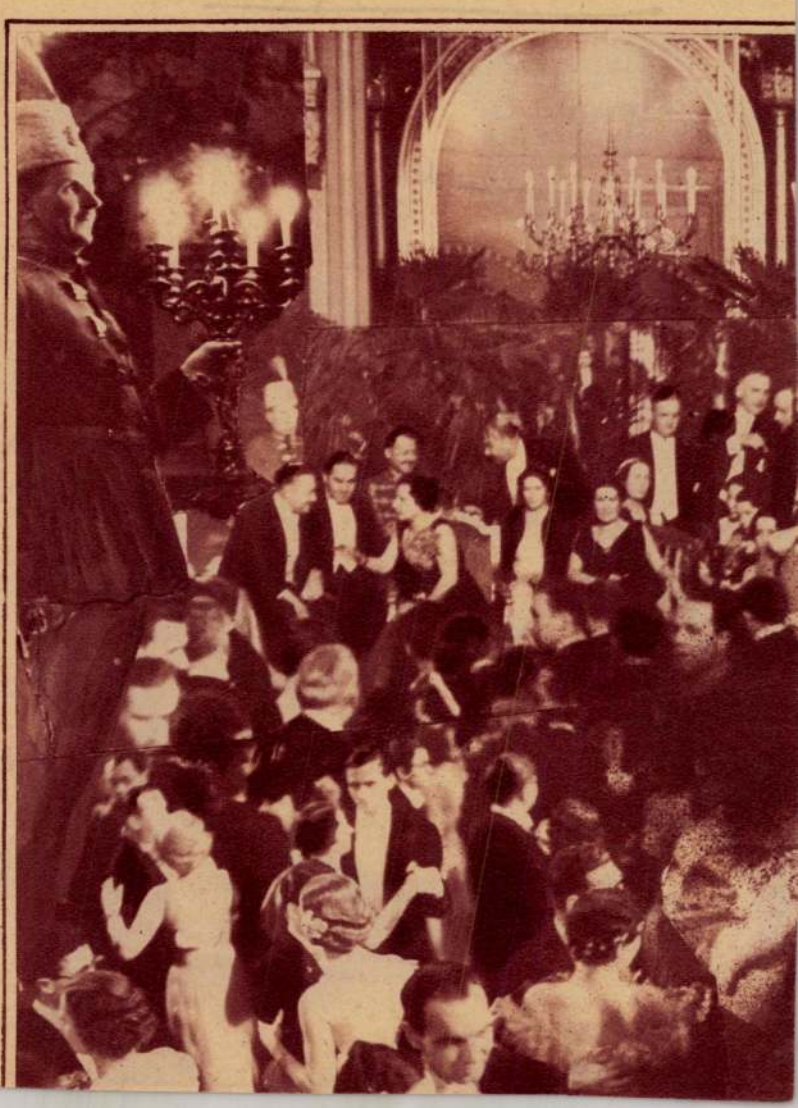

Cser Károly

Hid. 1940 dec. 20. Lép
13. szám

Cser Károly: Anyai szeretet.

1942 dec. 1. [lép]

Cser Károly

CSER KÁROLY: FLÓRA

Pesti Napló Képes melléklete.
1936. május 3.

Dear Frank

Yours very truly

Cser Károly.

A Szépművészeti Múzeumban.

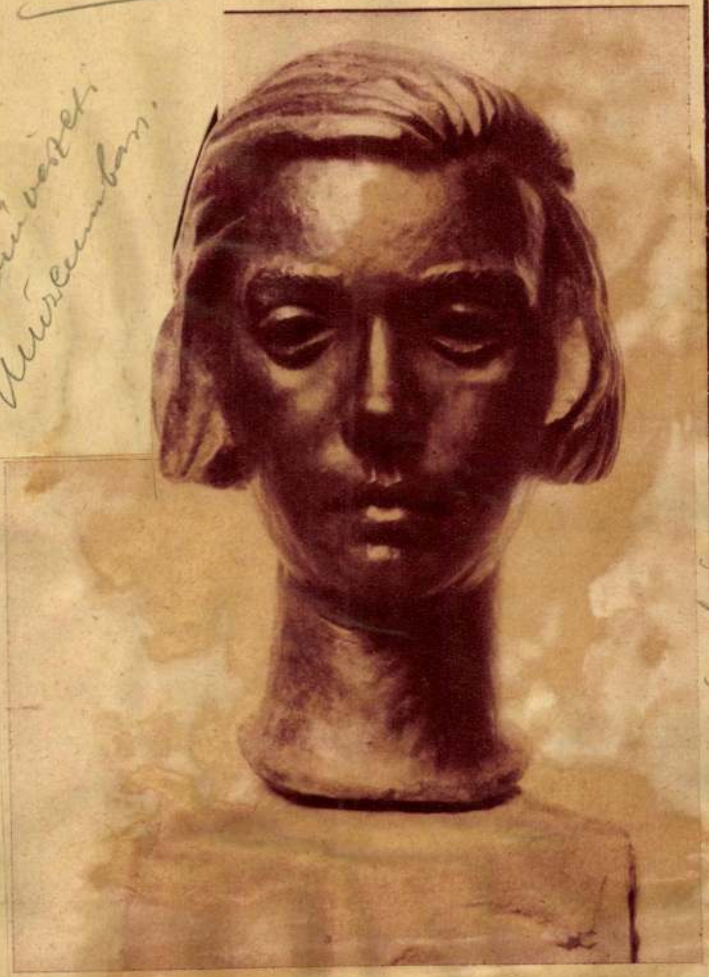

Cser Károly: Leányom arcképe

Magyar Képzőművészet 1934. jul. 22.

API KONYV
PEST VIII. STÁHLY-UTCA 1.

ványi Gyula dr.
észeti Muzeum tit-
ára urnak

ér 7.IV.4. BUDAPEST

BORY JENŐ: Asztrik püspök

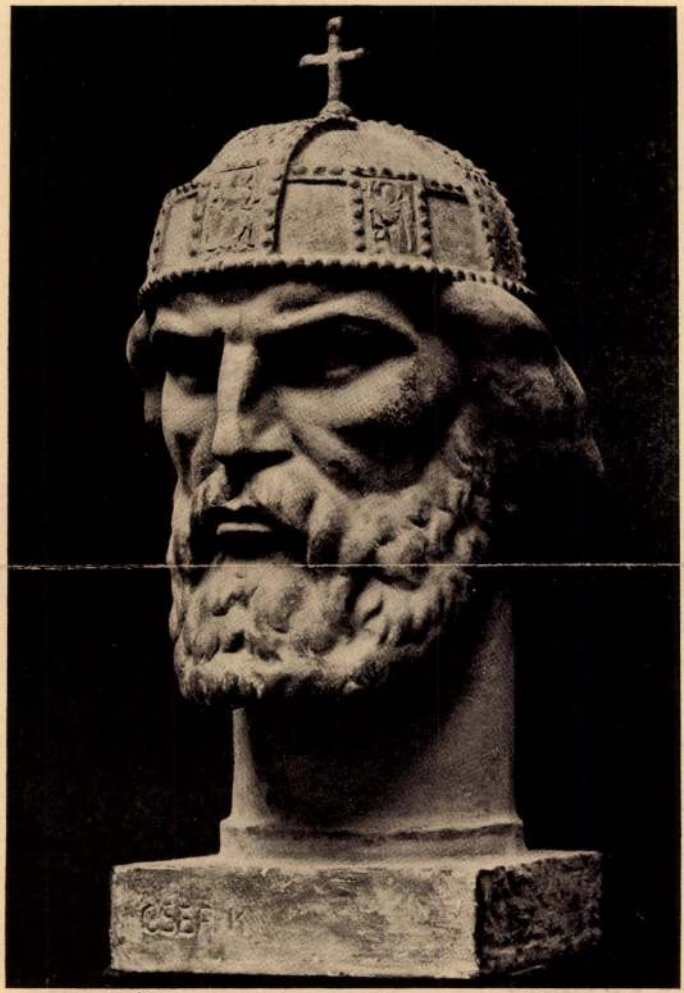

CSER KÁROLY: Szent István

Ger Károlyné, építész (VÁTI). 1.) Folytatás

a madárház felújítása, Budapest, állatkert. Építész: Ger Károlyné (VÁTI).

1

1. Archív kép a Madárházról (a Magyar Építőművészet 1912. nov.— dec. számából

8

8. Faragott gerendavég

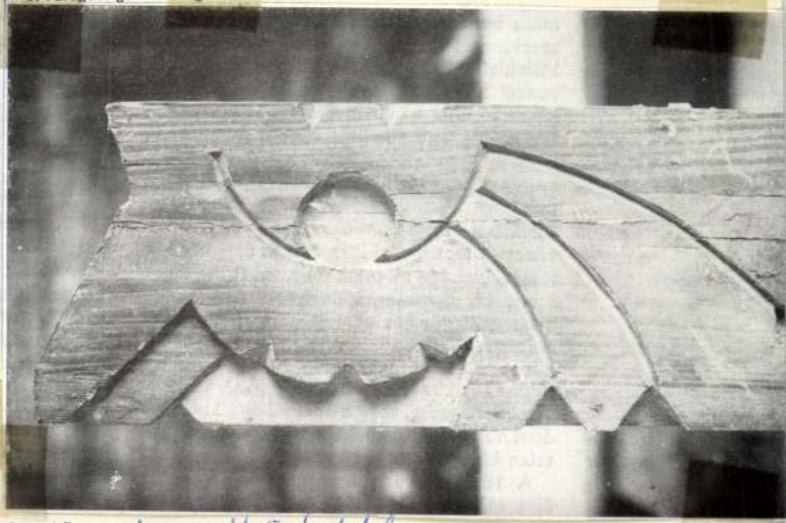

Részlet a bpesti állatkert madárházáról.

Magyar Építőművészet, 1986. 5., 54–55 oldt. a hátsó borttón.

Cser Károly

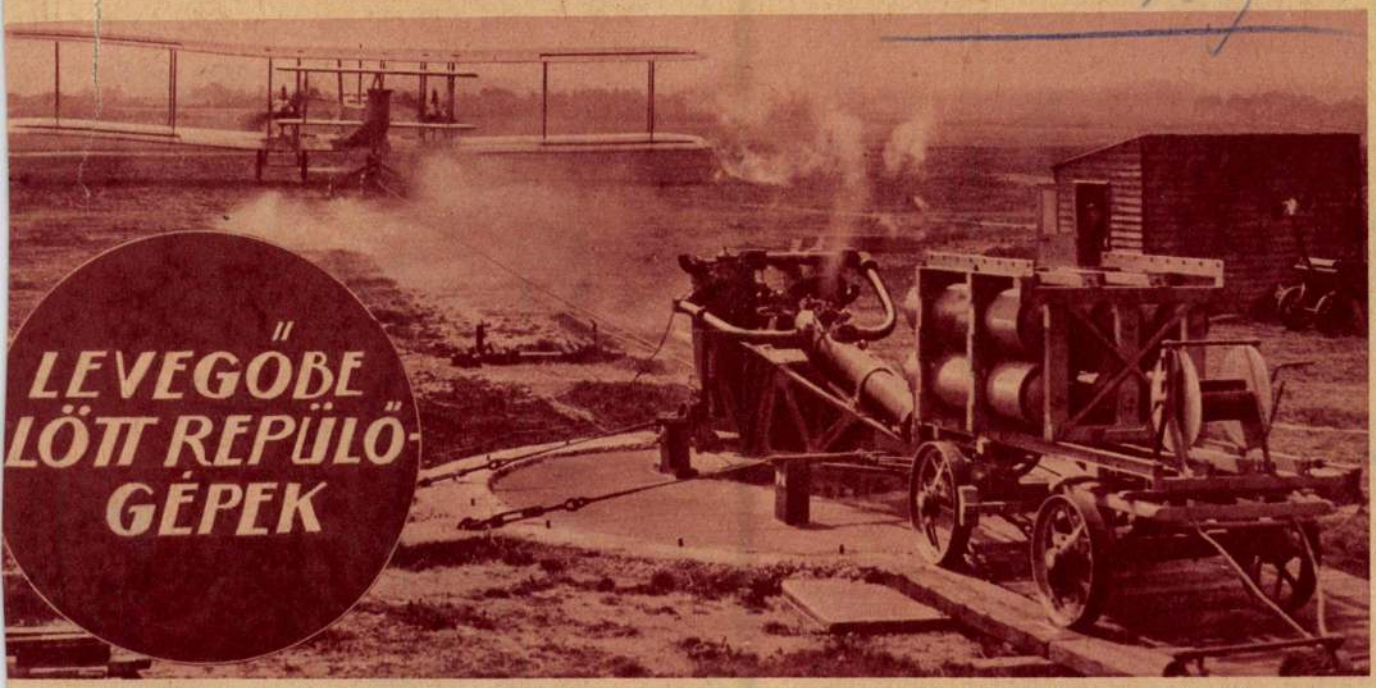

LEVEGŐBE LÖTT REPÜLŐGÉPEK

ngol légi haderő újrendszerű repülőgéphajító szerkezettel kísérletezik, mely nehéz bombavető repülőgépek felszállásának megkönnyítésére szolgál nkön az új hajítógép — „katapult" — egy kéttonnás repülőgépet 27 m.-es nekifutás után a levegőbe lendít. Ilyen gépek, rendes körülmények között, csak 2—300 méternyi nekifutás után tudnak felszállni.

hétezer kilós repülőgépet 27 méter neki- után lendít a levegőbe az angolok új ó készüléke — Kilenceszáz kilométeres séggel haladó rakétarepülőgépet ter- ek az amerikai feltalálók — A rakéta k hajtására alkalmatlan — Védekezés az ittas sofőrök ellen Amerikában

jon kinek volna kedve — ágyúgolyóban i? Elszánt emberek sok merész csele- et hajtottak már végre, de aligha a valaki, aki arra vállalkoznék, hogy óriási golyóba zárva kilővesse magát i jókora negyvenkettes torkából, akár- ı csábítóan írja is le Verne Gyula az olyó-utazást egyik regényében. De ha olyóban nem is, repülőgépen már lőt- mbereket a levegőbe, sőt sok helyen ár rendszeresen használják azokat a zeteket, amelyek a repülőgépeket a be lövik. Persze nem egészen olyan- vésre kell itt gondolni, mint amikor vúcsó a gránátot kilöki magából, ha- sak olyan készülékre, mely a földön gépmadarat mintegy a levegőbe ha- illetőleg annyira meggyorsítja, hogy rövidebb nekifutás után száll fel, mint it erejéből indult volna el. A gép ele- ótkötél van erősítve, amit egy villa- gal, vagy sűrített levegővel hajtott et sebesen forgó kötéldobra teker. r most a repülőgép fel akar szállni, ítják a motorját, de egyszersmind ószerkezetet is, mely a repülőgépet ra felcsavaró drótkötél segélyével gyorsasággal végigránatja a földön, gép egy-kettőre a levegőbe len- kkor aztán a kötél önműködőn le- la s a gép szabadon száll tovább. ilt"-nak is szokás nevezni ezeket a erkezetek, mert azok a kődobó- „katupulták"-ra emlékeztetnek, amik- égi rómaiak harcoltak valamikor. Hadi- , ahol a fedélzet nem elég nagy hogy a repülőgépek felszállhassanak zintén hajítógéppel dobják azokat a ; általában minden olyan helyen jó tot tesz a katapult, ahol a repülőtér nincs elég hely ahhoz, hogy a re- rendes nekifutással hagyja el a föl- angol hadsereg most egy olyan ha- iléket próbált ki, amivel többtonnás ető repülőgépeket is könnyűszerrel őbe lehet „lőni". Négyezer lóerővel és egy héttonnás óriásgépet már s nekifutás után a magasba lendít, holott ilyen nehézkes testű gépmadarak rendes körülmények között közel 300 métert szaladnak, míg a levegőbe tudnak kapaszkodni.

Mások nem hajítószerkezettel, hanem rakétákkal akarják a repülőgép felszállását megkönnyíteni. Maurice Poirier és Franklin L. Wallace amerikai pilóták 39 rakétával felszerelt repülőgép modelljével kísérleteznek és azt állítják, hogy gépük játszva ér el 500, sőt 900 kilométert is óránként. Az az előnye is megvolna a rakétás repülőgépnek, hogy igen nagy — 20—30, sőt talán 100 km.-es — magasságban is tudna repülni, ahol a levegő már olyan ritka, hogy misem állja útját ekkora gyorsaságok kifejtésének. Közönséges motorral és légcsavarral felszerelt gépmadár már jóval kisebb magasságban is felmondja a szolgálatot. Ilyen gépekkel az európa-amerikai út mindössze néhány órát venne igénybe és az ember vikendjét mindig a tengeren túl tölthetné el. Szombat este felülne a rakétarepülőgépre, átrándulna New-Yorkba, vagy Chicagóba, hétfő reggel pedig már ismét bemehetne a hivatalába.

Természetesen nemcsak repülőgépet, hanem autót is lehetne rakétával hajtani és folynak is a kísérletek rakétaautókkal, de nincsen olyan országútja a világnak, ahol tartósan lehetne ekkora gyorsasággal száguldani. És ha volna is! Képzeljük el, mi történnék a puskagolyószerűen tovavillámló gépkocsival, ha hirtelen kanyarodnia kellene, vagy kitérnie egy szembejövő másik kocsi elől, avagy ember, állat, vagy más akadály kerülne hirtelen az útjába! Szó sem lehetne arról, hogy idejében lefékezzék és napirenden volnának a legborzalmasabb szerencsétlenségek. Igaz, hogy már rakéta nélkül is közel négyszáz kilométer az autók sebességi rekordja, ezt a rekordot azonban óriási erejű motorral, néhány másodpercig, külön e célra készített és elkerített pályán futhatta csak a járómű. Ilyen gyorsaságot már csak azért sem lehet pár másodpercnél továbbtartani, mert a kerekek gyors fordulat számánál keletkező óriási hő leolvasztaná a gumit ami mindenesetben katasztrófához vezetne. A mindennapi autóforgalomban tehát ez a gyorsaság elérhetetlen. Sőt a jóval lassúbb autó is elég bajt okoz, különösen, ha a sofőr — részeg. Kivált Amerikában történnek sok autóbaleset az ittas sofőrök miatt. Az őrszobán persze, ahová a rendőr előállítja, igyekszik minél józanabbul viselkedni, mert a részegség Amerikában nagyon súlyosbító körülmény. Egy ötletes masina azonban, amit dr. Rollo N. Harger amerikai orvos szerkesztett, tüstént rábizonyítja a delikvensre, hogy csak mímeli a józanságot. Belefuvatnak ugyanis vele egy kis gumilabdába, mely a lehelletet egy pirosszínű folyadékkal telt üvegcsébe vezeti. Ha a lehelletben sok az alkoholgőz, a vegyszer megfehéredik. Akkor aztán mitsem használ a tagadás, a markos rendőrök már viszik is a hűvösre.

Dr. Rollo N. Harger amerikai orvos találmányával, az ittasság megállapító készülékkel.

A világháborúban hősi halált halt hatszáz váci katona emlékére szép szobormüvet állított Vác város közönsége. Az emlékművet — Cser Károly szobrászművész alkotását — nagyszabású ünnepély keretében leplezték le. — Az emlékmű és baloldalon: dr. Krakker Kálmán polgármester a város nevében átveszi a szobrot. (Munkácsi felv.)

Gróf Wenckheim Frigyes jáki apát installációja. Középen az új apát, jobb oldalon dr. Knebel Miklós pápai kamarás. (Knebel felv.)

Faludi Jenő dr., a Vígszínház, Magyar és Vári Színház volt igazgatója hatvan éves korában meghalt.

Dr. Deutsch Dezső budapesti orvos öngyilkosságot követett el. A harmincéves orvos európai hírű tudós volt és nevét igen jól ismerték külföldi tudományos körökben. Azért vált meg az élettől, mert itthon elgáncsolták.

Petri Pál kultuszállamtitkár beszédet mond a Fővárosi Képtár megnyitó ünnepé A háttérben Albrecht, József és József Ferenc királyi hercegek és Józan Miklós tárius püspök állnak. (Schäffer felv.)

Tolnai Világlapja 1933. 44. sz.

NEMZETI KIÁLLITÁS ZÜRICHBEN

A zürichi tó festői partjain az idén is megrendezték a nagy nemzeti kiállitást, amelyről a Nemzeti Ujság részletesen beszámolt. Az idei kiállitás, amelyen Svájc háromezer községe vett részt, szakitott az eddigi rendszerrel és uj utakat nyitott a kiállitások rendezésének technikája terén

A kiállitás ünnepi csarnoka, félretolható acélváz szerkezettel

Svájc háromezer községének páratlan szinhatásu zászlópanorámája

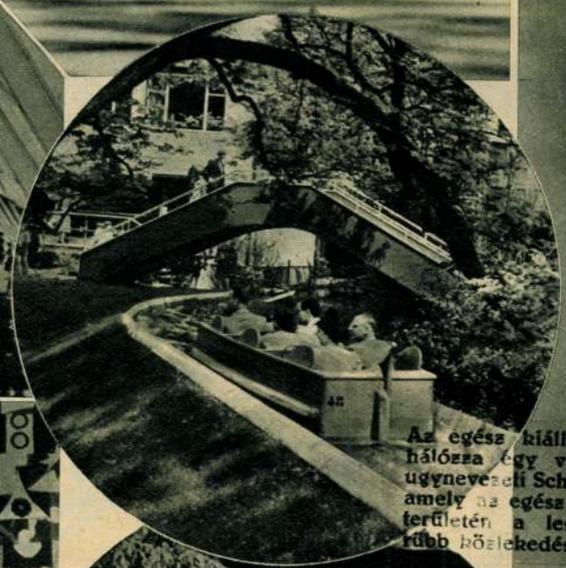

Az egész kiállitást behálózza egy viziút, az ugynevezeti Schifflibach, amely az egész kiállitás területén a legnépszerübb közlekedési eszköz

Részlet a kiállitás egyik parkjából

Cser Károly

Nemzeti Ujság képes mell – 1939. aug. 27

Az uj Attila II szobra képekkel és arcképpel

az uj Attila szobra

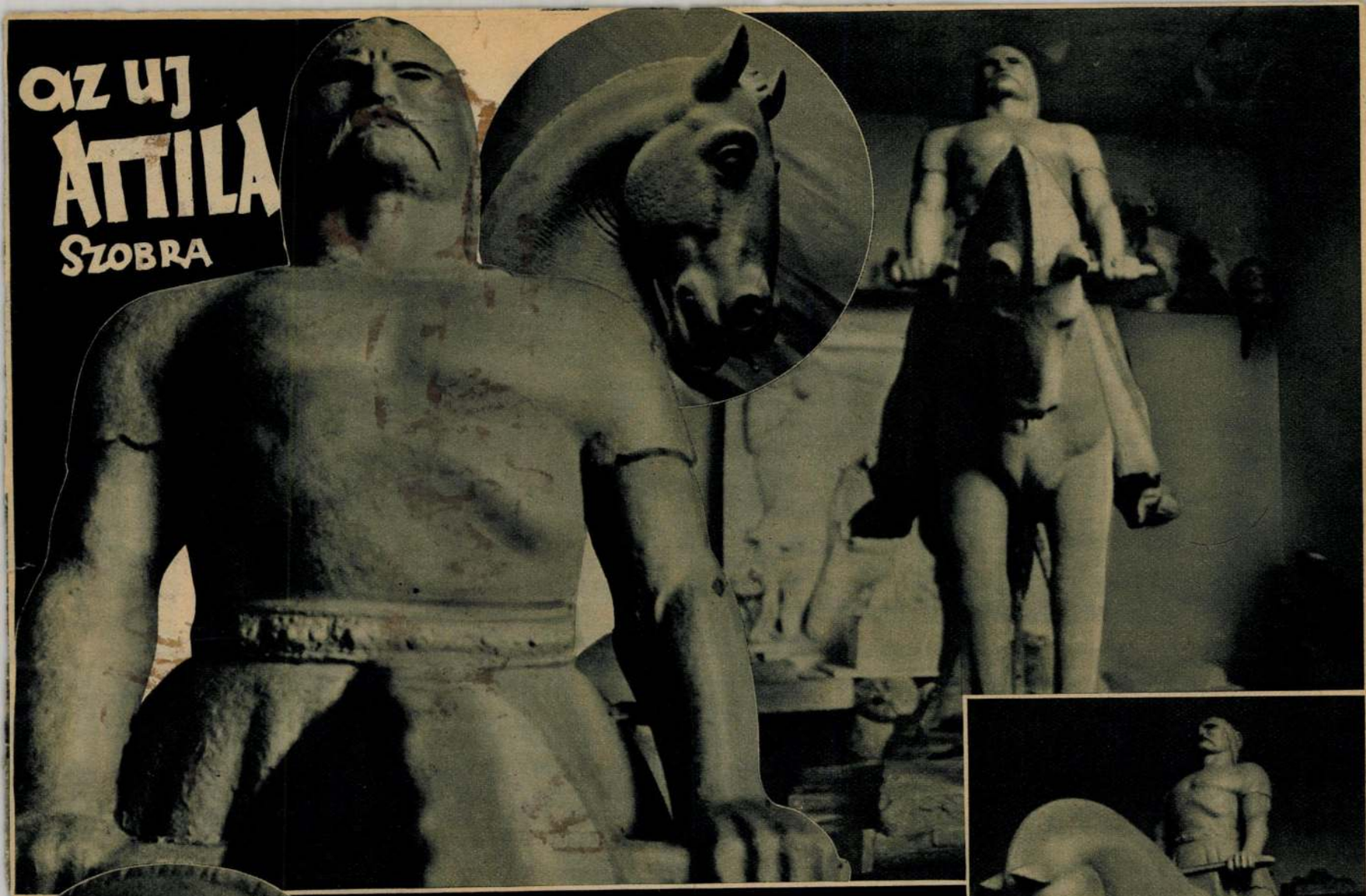

Hekler Antal egyetemi tanár, a kiváló művészettörténész és esztétikus fedezte fel a Századosuti művésztelep egyik műtermében Attila uj, impozáns és minden tekintetben eredeti lovasszobrát, amelyet Cser Károly, a jeles szobrászművész készített. Hekler Antal a Nemzeti Ujságban tanulmányban méltatta Cser Károly szoborremekét, amelyekről a következőket irta: „Attilát igy megálmodni csak magyar lélekkel lehetett. Ennek az Attila-szobornak, amely mulandó anyagból ércbe kivánkozik, mielőbb helyet kell adni Budapest valamelyik megfelelő terén"

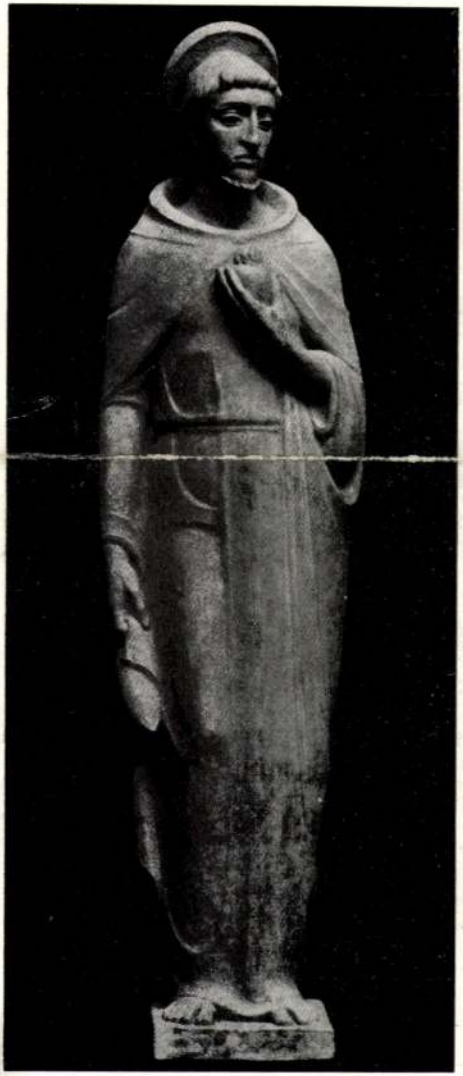

Buzi Barna: Szent Tadeus-Judás

Cser Károly: Attila

KMTárs 1942. tav. sárl. kat.

Magyar Nemzeti Múzeum
1938. 2. d. 23. t.

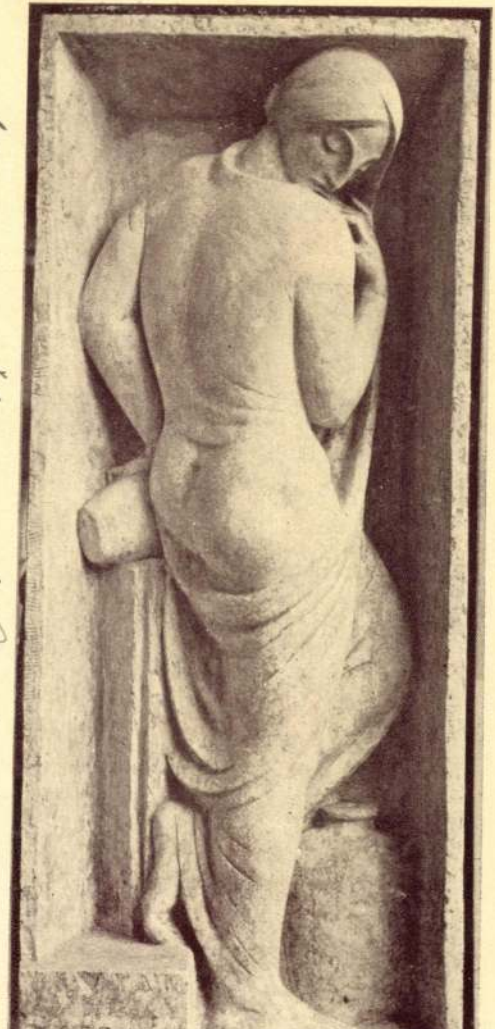

Cser Károly: Danaida.

dolog. Vagy talán az egész művészet ügye nem komoly? Ezt kell hinnünk, amidőn látjuk a napisajtó művészet kritikájának felületes és indolens irányítását.

A képzőművészetnél is nagy nemzeti és erkölcsi értékről van szó és lényeges, hogy a kritika komolyan foglalkozzék vele, olymódon, hogy abból valamit tanulni lehessen.

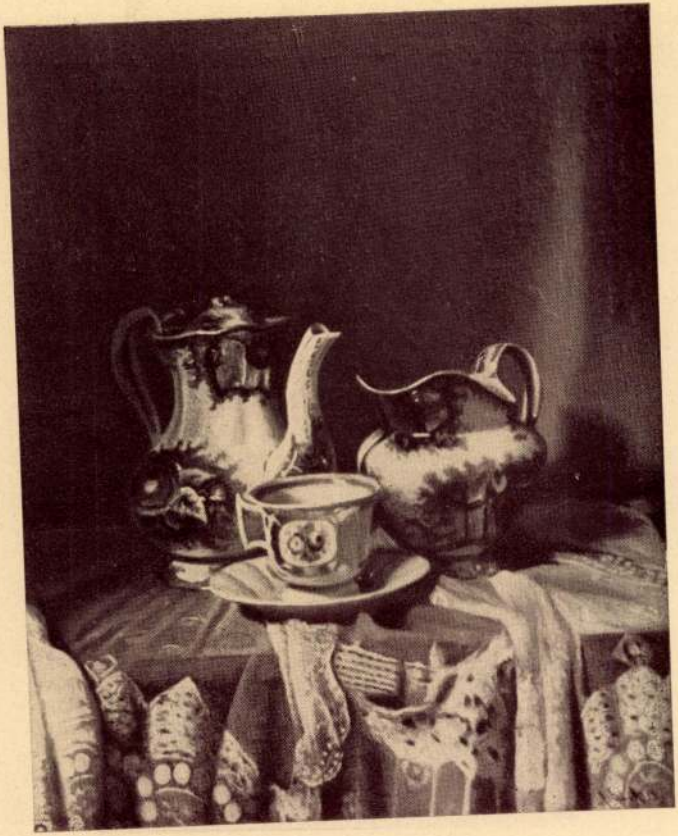

Szlávik Dezső: Régi porcellánok.
(Műterem, csoportkiállítás.)

Cser Károly

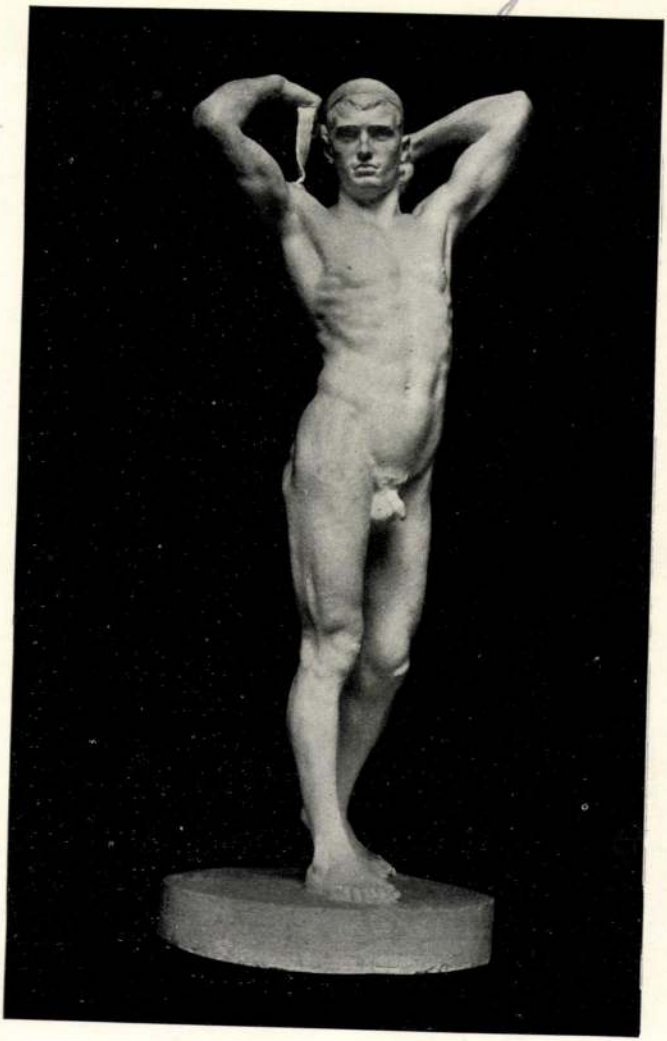

CSER KÁROLY: A győztes.

Képrisinov. Tars. jub. kiáll.
1911–12.

Révész Imre: Falfestmény.

— Meddig? Ki tudná azt megmondani? Talán egy életen át. Nem tőlem függ, hogy meddig.

Johanna megsimogatta a haját.

— Helga jön — mondotta azután. — Legyen jókedvü.

Nem kellett kétszer mondania. Richard Marschall úgy ült a székén, hogy szinte sugárzott a boldogságtól, mint egy győzedelmes tengernagy, aki összes hajóit épségben hazahozta a kikötőbe. Frankfurtra ürítette poharát, a vendéglátó, szíves Grube-házra, s mindazokra, akik lakói voltak a multban s lakói a jelenben.

— Hát Bettermannéknak hogy megy a soruk? — tudakolta Helga.

— Itt laknak a szomszédban, egy kis földszinti lakásban, addig, amig felépül a házuk. Bettermann mester legalább tiz esztendővel fiatalabb, mint volt öt esztendő előtt. S ha vevőit felkeresi — mert most nincs nyilt üzlete, házról-házra jár — játssza az építőmestert. Ezen a héten földig leromboltatta régi házát.

— Azon sem volt már sok lerombolni való — állapította meg Marschall.

— Uj házának terveiben szigoruan ragaszkodik a tiszta gót formákhoz — folytatta Johanna. — Azt mondja, ez kötelessége ugyis, mint „reegi frankfurti polgaarnak", ugyis, mint olyan embernek, akit a művészek színe-java tisztelt meg barátságával . . .

Vidám hangulatban folyt a beszélgetés, amig az óra tizenegyet nem ütött. Akkor Marschall felemelkedett ültéből.

— Hogy múlik az idő! S önök, bár holtfáradtak, szóval sem tiltakoznak az ellen, hogy megakadályozom önöket a pihenésben. Hiába, az asszonyok értik a módját a kényeztetésnek.

Kezet szorított Johannával.

— Sietek a szállóba. S holnap délben hazautazom. De reggel, ha megengedik, még egyszer benézek egy szóra.

— Ön elutazik? — kérdezte Helga búcsuzás közben.

— Nem megyek messzire. Két és félórára vagyok mindössze Frankfurttól. De most térjenek aludni. Helga asszony, jó éjszakát. Jó annak, akire a Grube-ház födele borul.

— Jó éjszakát, Marschall úr . . . — köszöntötte az asszony, de nem engedte el a férfi kezét.

— Jó éjszakát . . . inasom — mondotta most mosolyogva s hangsúllyal Marschall.

De az asszony fejét rázta:

— Nem találok szót, hogy köszönetet mondjak önnek, azért, amit velem tett . . . Én csak mentem, mentem ön után, vakon, mintha ennek így kellett volna lenni . . .

— Ennek így kellett lenni — ismételte komolyan a férfi és kezet csókolt. — Ön velem jött és eljutott a Grube-házba.

— Segítsen hát nékem — fordult Helga Johannához — segítsen hát nékem, hogy meg tudjam köszönni, amit vélem tett. Mestere ő annak, hogy jót tegyen és úgy tegyen jót, hogy még köszönetet mondani is elfelejtsen az, akivel jót tett.

De Richard Marschall már elhagyta a szobát.

Kabátja gallérját felhajtotta, kezét zsebébe süllyesztette s fütyörészve ment végig a Bleidenstrassen a Hauptwache irányában s elhatározta, hogy két barátnője egészségére megiszik egy puncsot valamely kávéházban.

A Grube-házban ezalatt Johanna szobájába vezette az asszonyt.

— Fáradt?

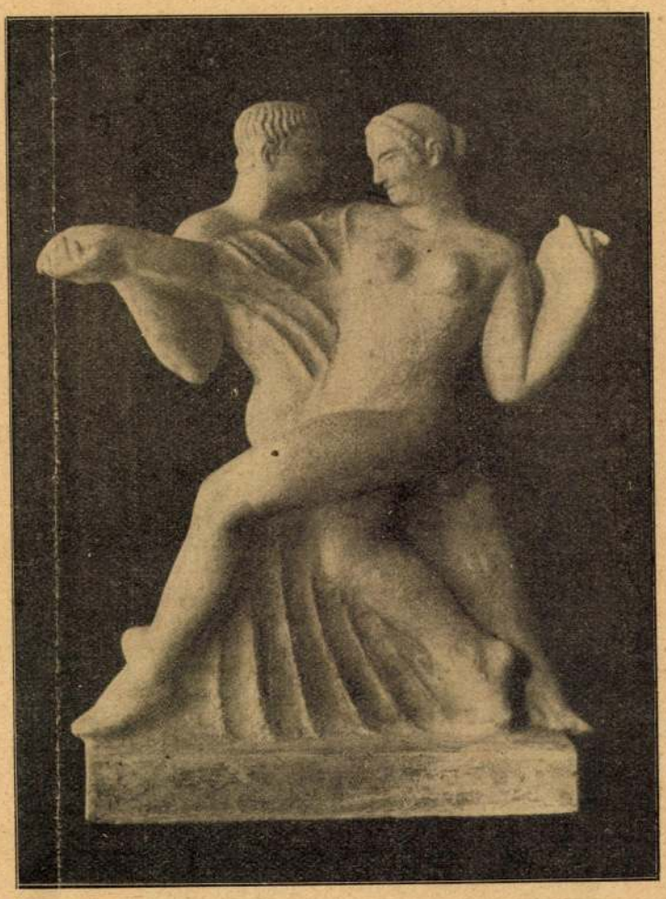

Táncolók. Cser Károly szobormüve a Belvedere kiállitásán

— Ó, dehogy. Reggelig tudnék beszélgetni önnel. És szeretnék is . . .

— Akkor hát üljön oda a kerek ablak elé. Emlékszik? Ön már volt egyszer, itt, ebben a szobában és akkor is ugyanazon a helyen ült. Azon az estén, amikor először énekelt nyilvánosság előtt . . .

— És Franz Grube születésenapját ünnepeltük — fejezte be a mondatot Helga.

Tekintetével végigsimogatta a mahagoni bútorokat s a családi képeket az ovális keretekben.

Emlékezett, nagyon is jól emlékezett arra az estére, nem fogja elfeledni azt sohasem. Itt, ebben a szobában találkozott először a szerelemmel, itt mondott néki először szerelmes szavakat, szomoru férfi, az élet s a halál határszélén, szép szomoru szavakat s ő, szemében könnyekkel, lábujjhegyre állt és megcsókolta azt az ajkat, amelyen az elfeledhetetlen, bús szavak kivirultak . . .

— Levele érkezett Helga asszony s egy sürgöny is. El akarja olvasni?

Johanna ezt közönyös hangon szerette volna megkérdezni. De az izgalomtól megremegett a hangja. Helga kihallotta belőle a leány szivetdobogtató aggodalmát s úgy érezte, hogy most rajta van a megnyugtatás sora.

— Johanna kisasszony, én nem meggondolatlanul, nem könnyelmüen hagytam ott régi életemet. Csak akkor ment el, amikor a múlt már meghalt a számomra, amikor nem kötött már oda semmi. S ezért olyan szavak, amelyek a multból szólnak hozzám, már nem lehetnek rám hatással. Adja ide nyugodt lélekkel, ami címemre érkezett. És soha, soha ne aggódjék miattam.

Átadta a sürgönyt s a levelet.

— Én a szomszéd szobában leszek. Ha beszélgetni van kedve, csak szóljon át.

Uj Idők. 1924. XXX. 44.

Labori fényképe

Főuri esküvő. Serényi Livia grófnő és Eszterházy János gróf esküvője

Helga kibontotta a sürgönyt. A kasseli ügyvéd küldte. Ez állt benne:

Hamburgban vaalopert beadtaak, Utasitaast ees meghatalmazaast keerek.

Ezután megnézte a levelet s a borítékon tüstént felismerte a Robert Braun írását. Habozás, de sietség nélkül is, felnyitotta s figyelmesen olvasta a sűrű sorokat.

Kedves Helga!

Bár te kasseli ügyvéded címét hagytad hátra a számomra, levelemet mégis a maini Frankfurtba küldöm, a Grube-házba. Ügyvéded, távirati kérdésemre, azt felelte, hogy nem tudja, hol tartózkodol. Én meg vagyok győződve róla, hogy ez a levelem Frankfurtban megtalál. Tudom, hogy ha elmentél, nem mehetsz máshová, csak Frankfurtba, tudom, hogy ezt a várost szereted.

Nyugodtan olvasd végig az írásomat. Ne tarts attól, hogy tolakodó leszek s azt se hidd, hogy, meg nem történtté akarok tenni olyasmit, ami megtörtént.

Ahelyett, hogy ügyeink intézését ügyvédekre biznám, magam irok néked. Esztendőkön át éltél mellettem és én nem vethetek a szemedre semmit sem, legfeljebb azt, hogy nem erre az életre születtél. Most, hogy elválunk, szükségét érzem annak, hogy közvetetlenül búcsúzzam el tőled. Ezért irom ezt a levelet. Helga, Isten veled! Nem hiszem, hogy a magunkfajta ember máshol is megtalálhatná a boldogságot, mint a művészet birodalmában. De tiszta szívből kivánom, hogy te megtaláljad. Magad akartad a válást. Bizonyára előzetesen tisztába jöttél azzal is, hogy következményeit egyedül kell viselned. Adja Isten, hogy ezek a következmények ne legyenek keservesek, kiábrándítóak, gonoszak. Ezt kivánom. Több nem telik tőlem.

Óhajtottad, hogy szakításunkat válás alakjában tegyem véglegessé. Gyors elutazásodból arra következtetek, hogy számodra a válóper leggyorsabb lebonyolítása a legjobban megfelelő megoldás. Sajnos, tekintettel kell lenni a törvény paragrafusaira. Mégis remélem, hogy ügyünk elintézését siettethetem azzal, ha a tényállást személyesen terjesztem a biró elé és felhivom figyelmét arra a körülményre, hogy az esztendő nagyrészét szerződéseim értelmében külföldön, sőt a tengeren túl kell töltenem és igy nem állhatok akármikor rendelkezésére. Ha a biró jóakaratuan foglalkozik is a perrel és ha hajlandó is arra, hogy a tárgyalási terminusokat az én kivánságom szerint tüzze ki, még ebben az esetben is legalább háromnegyed esztendőbe telik, amig a válást jogerősen kimondják. Utólagosan kérem bocsánatodat azért, hogy a válás kimondását „hűtlen elhagyás" cimén kértem. Ezen a cimen választanak el egymástól a legsimábban, a legkönnyebben. Légy kegyes, közöljed ügyvédeddel, hogy semmilyen körülmények között sem vagy hajlandó arra, hogy hozzám visszatérj és hatalmazd fel őt, hogy ezt a közlésedet a perben felhasználhassa.

Üzletember szemével nézem a dolgokat. Meg vagyok győződve róla, hogy ma — talán elsőízben — ezért nem neheztelsz rám. Az élet szemléletének ez a módja ugyanis megment téged attól, hogy érzelmes frázisok zuhatagával árasszalak el, és kicsinyes fejtegetésekkel. Csak a tényekkel számoljunk le most, a búcsú pillanatában s hagyjuk a lírát.

Eszem ágában sincs, hogy együttélésünk emlékét utólag a sárba tiporjam. Én házasságunk tartama alatt boldog voltam. Minthogy azonban a házasság a te kivánságodra felbomlott, kénytelen vagyok rá, hogy cselekvési szabadságom teljességével éljek és mindent elkövessek azért, hogy válásunk se művészi hirnevemnek, se karriéremnek ne váljék ártalmára. Iránted való engedékenységem ellenszolgálatául azt kérem tőled, hogy nevem viseléséről légy kegyes a jövőben lemondani.

Közös szerzeményeinket el fogom számolni. Amit együttlétünk alatt megtakarítottunk, abból annyi a tiéd, amennyi szerződéses megállapodásaink szerint fellépti dijainkból megillet téged; más szóval: az egész összeg egyharmada. Erről nem mondhatsz le. Ajándékot senkitől sem fogadok el.

Ügyvédem nevét közöltem kasseli ügyvédeddel. És ezzel a levelemmel a kettőnk között fennállott személyes és közvetetlen érintkezést lezárom.

Megtalálod-e azt a hidat, amely a művészet

Cser Károly

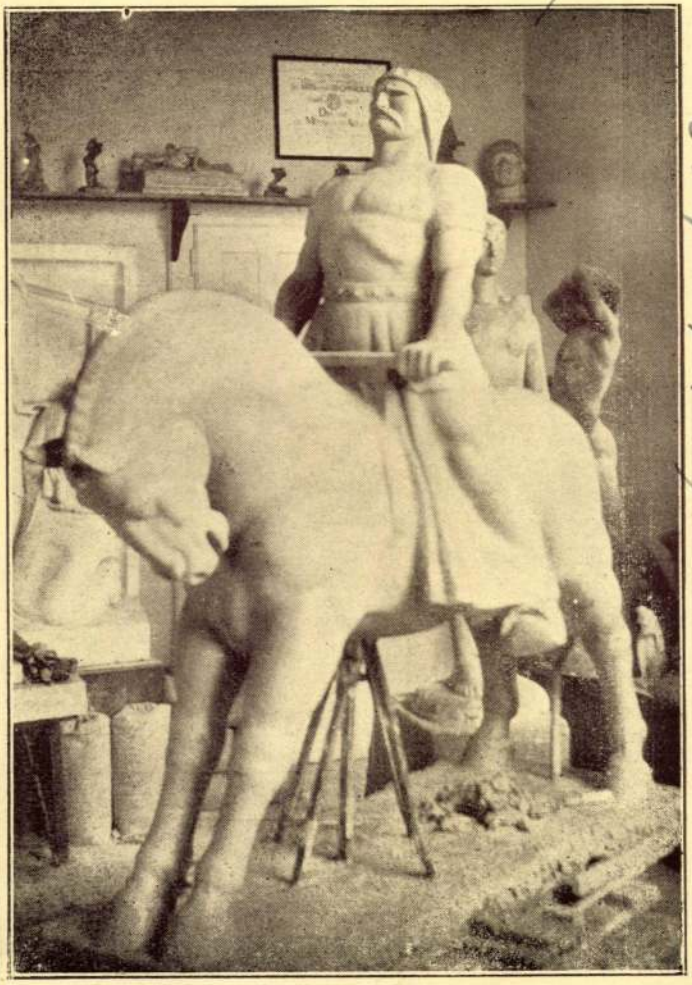

Atilla lovas szobra. Cser Károly alkotása.

Öz a műcsarnokban.
(Bpest, 1941) 1939.

Parasztkonyha Somogyban. Pécsi Pilch Dezső olajfestménye. Műterem Gy. Kiáll.

1942-ci: szobrászati Zrínyi tulajdon

Cser Károly
szobrász.
Magyar Katonacyjság
1943 máj. 1.

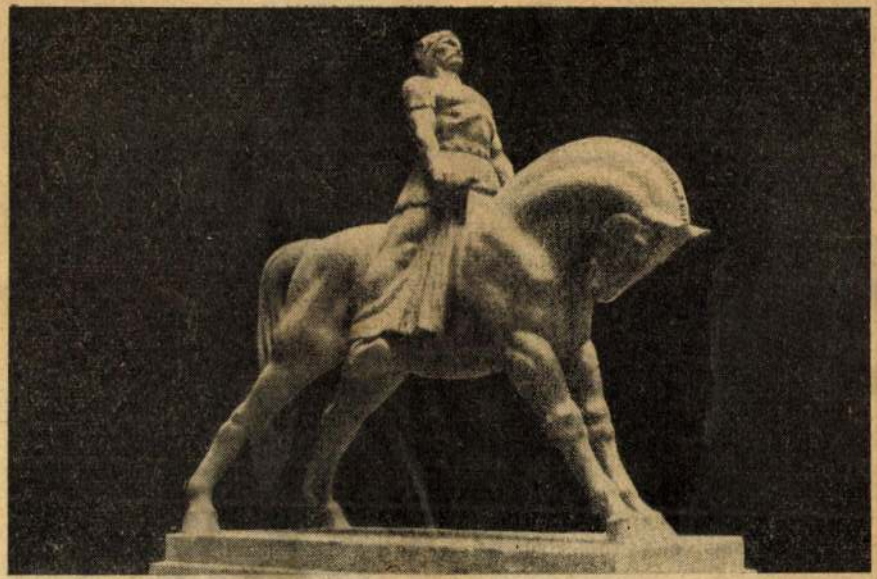

Attila lovasszobra. Cser Károly szobrászművész alkotása.

Munkaközben az anyag
képes, első szándékom szerint,
ugynevezett „katakombát,“ és
domborműveit már is jelen kötetb
második kötetére kell halasztan
tárgylajstromával könnyen átteki
Hozzávető számításom s
legkésőbb a jövő év első havaiba

Kelt Pesten, 1870-ki m

Cser Károly

CSER KÁROLY: ATTILA.
Karl Cser: Attila. — Carlo Cser: Attila.

Képzőművészet
1942. 6. 15

ISTÓKOVICS KÁLMÁN: ROZGONYI CECILIA.
Kolomann Istókovics: Cecil Rozgonyi. — Colomanno Istókovics: Cecilia Rozgonyi.

CSER Károly: Jánc.
Nemzeti kiállítás, 1934.

Cser Károly

Cser Károly

Magyarság képes mell.

1934. ápr. 29.

Cser Károly: Tánc

Künstler, aus d, vergriffenen Bänden d. "Far
Raumkunst". Quart. Leinen /68.4

MENDELSOHN. AMERIKA Bilderbuch eines Architekten. Grossquart
m. 100 ganzseit. Abb. Geb. Eines d. schönsten
cher über Grosstadtarchitektur /27.--

" NEUES HAUS - NEUE WELT. Die Monographie eines mo
Hauses. Grossquart. M. Photobildern. Geb. /21.6

" RUSSLAND, EUROPA, AMERIKA. Ein architektonischer Q
schnitt. Grossquart. M. 214 ganzseit. Tafeln.
/26.3

EPOCHEN DER BUCHDRUCKERKUNST. THOMAS HENRY. Die Buchdruckerku
Spaniens im XVI. Jh. m. 50 Tafeln /24.2

JOHNSON A. Frühe Basler Buchdruckerkunst m. 50 Taf
illustriert. /24.2

MORISON STANLEY, Typenformen der Vergangenheit u.
zeit. Ill. Ein Katechismus d. Schrift Hperg/2

JOHNSON, A. Die Buchdruckerkunst Italiens im XVI. J
M. 50 Tafeln. Ill. Hperg. Einband /24.2

KOILMANN SCHÖNHEIT DER TECHNIK. 151 Photo-Aufnahmen auf ga
Tafeln 4° Leinen

Cser Károly

Pesti Napló képes mell.
1937. dec. 25.

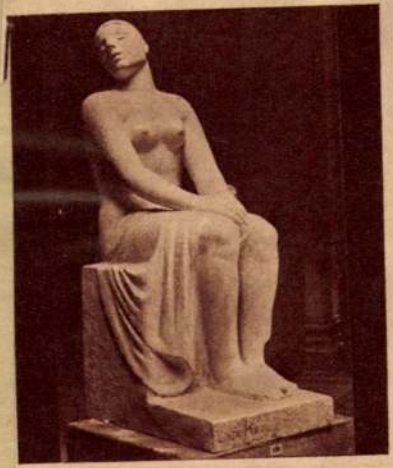

Két szobor Cser Károly szobrászművész műteremkiállításából

Cser Károly

Csókány

Cser Károly: Táncolók
Cser Carlo: Danzatori

Ger Károlyné, építész (VÁTI). 3.) Folytatás

A madárház felújítása Brest, Alakert, Építész: Ger Károlyné (VÁTI)

3. Archív kép a Magyar Építőművészet 1912. nov.—dec. számából

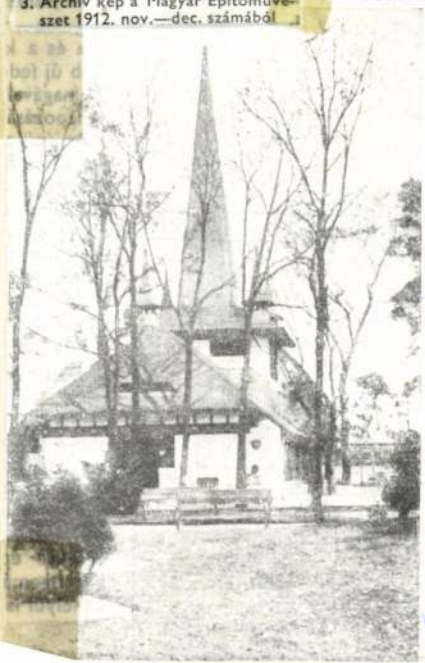

4. A felújított Madárház belső tere

gyar Építőművészet, 1986.5., 54-old.

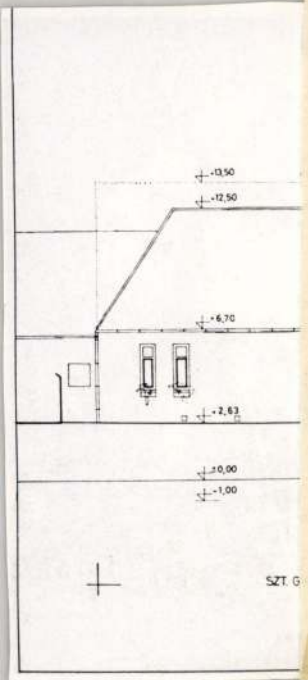
+13,50
+12,50
+6,70
+2,63
±0,00
-1,00
SZT. G

J Cser Zoltán
(Cs. Károly öccse?)
keramikus
Cser Károly nárados
uti mintermében kerá-
miát 1937. dec. (?)
Koll. kiáll. rendezett

Rajzoltatás
1937. 9-10. sz.
160. l.

Sion, IV., 1873., 948. l. — Otte—Czobor: A középkori egyházi művészet kézikönyve. Bp. 1875., 167. l. — Henszlmann: A bécsi 1873. évi világtárlatnak magyarországi kedvelőinek régészeti osztálya. Bp. 1875—76., 183. l. — Esztergomi kincsek, Esztergom, III., 1876., 20. és 25. szám. — Cs-r-i: A magyar műipar és történeti kiállítás. AÉ, X., 1876., 156. l. — A műtörténelmi kiállításról. Vasárnapi Újság. 1876., 326. és 344. l. — Árvízkárosultak, 1876., 45. l. 1498. szám. — I. A.: Magyar mű- és történelmi emlékek kiállítása. Századok, X., 1876., 489—490. és 510. l. — A műipari és történelmi kiállításról. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 519. l. — A műtörténelmi kiállításról. Vasárnapi Újság, 1876., 326. l. — Dankó 83—86. l. — Irodalom: Egyházművészeti Lap. I., 1880., 365—366. l. — Martinov: Le trésor de Gran. Revue de l'Art Chrétien. XIV., 1881., 161. l., XV., 1881., 203—206. l. — A „Gilde de Saint Thomas et de St. Luc" kongresszusa. Egyházművészeti Lap, V., 1884., 328. l. — Körössy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 184. l. — Joachim: Das Marienburger Presslerbuch der Jahre 1399—1409. Königsberg, 1896., 467. l. — Tört. Főcsoport, 1572. szám. — Czobor—Szalay, II. kötet, 236—240. l. (Képe XXVIII. tábla.) — g . . .n: Könyvismertetés. AÉ, XVII., 1897., 445—446. l. — Czobor: Egyházi emlékek a történeti kiállításon. Bp. 1898., 63—65. l. —

Cser Károlyné, építész (VÁTI). 4.) Folytatás,
a madárház felújítása, Budapest, állatkert, Építész: Cser Károlyné.

Magyar Építőművészet, 1986. 5., 55-old.

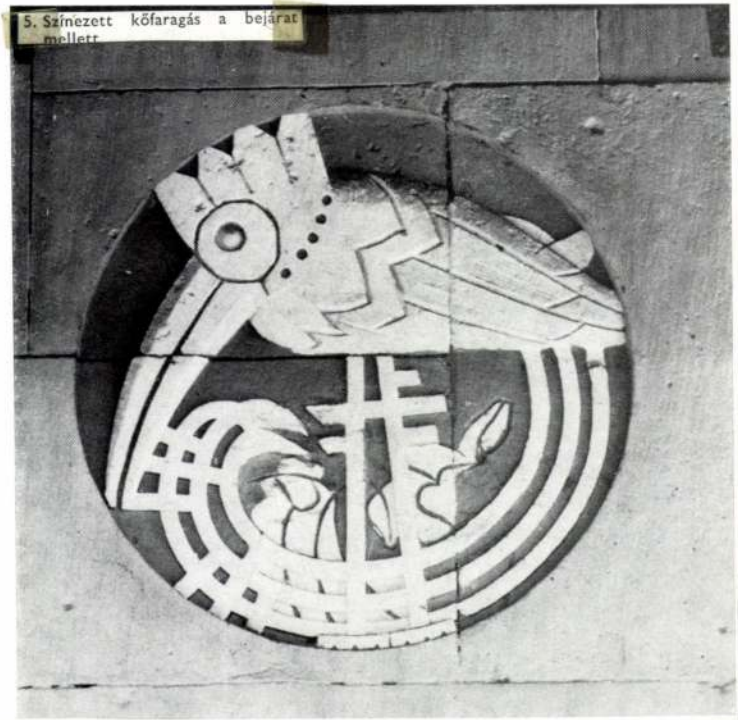

5. Színezett kőfaragás a bejárat mellett

et Olaszországban

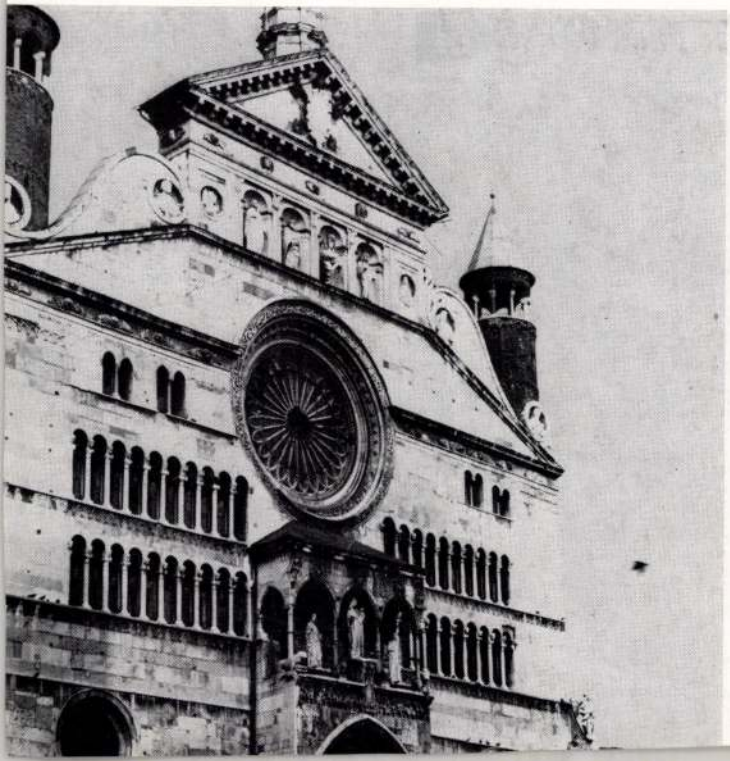

Ger Károlyné, építész (VÁTI) 2) Folytatás.
A madárház felújítása, Bp. Állatkert. Építész: Ger Károlyné
Magyar Építőművészet, 1986. 5., 54-old.

2. A felújított Madárház a röptetővel

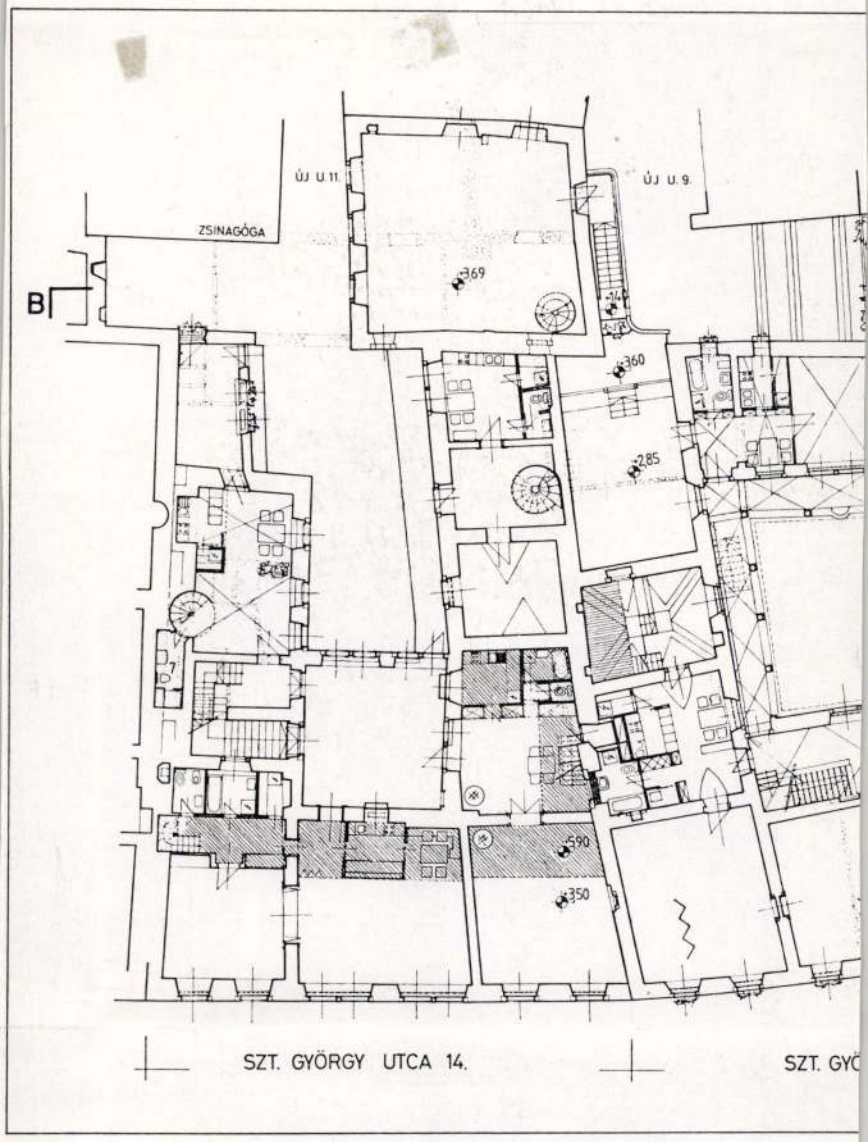
ÚJ U.11.
ÚJ U. 9.
ZSINAGÓGA
B
369
360
285
590
350
SZT. GYÖRGY UTCA 14.
SZT. GYÖ

Cser Károlyné, építész (VÁTI) 5.) Folytatás

a madárház felújítása, Bp. Állatkert. Építész: Cser Károlyné (Váti)

6 6. A felújított homlokzat részlete

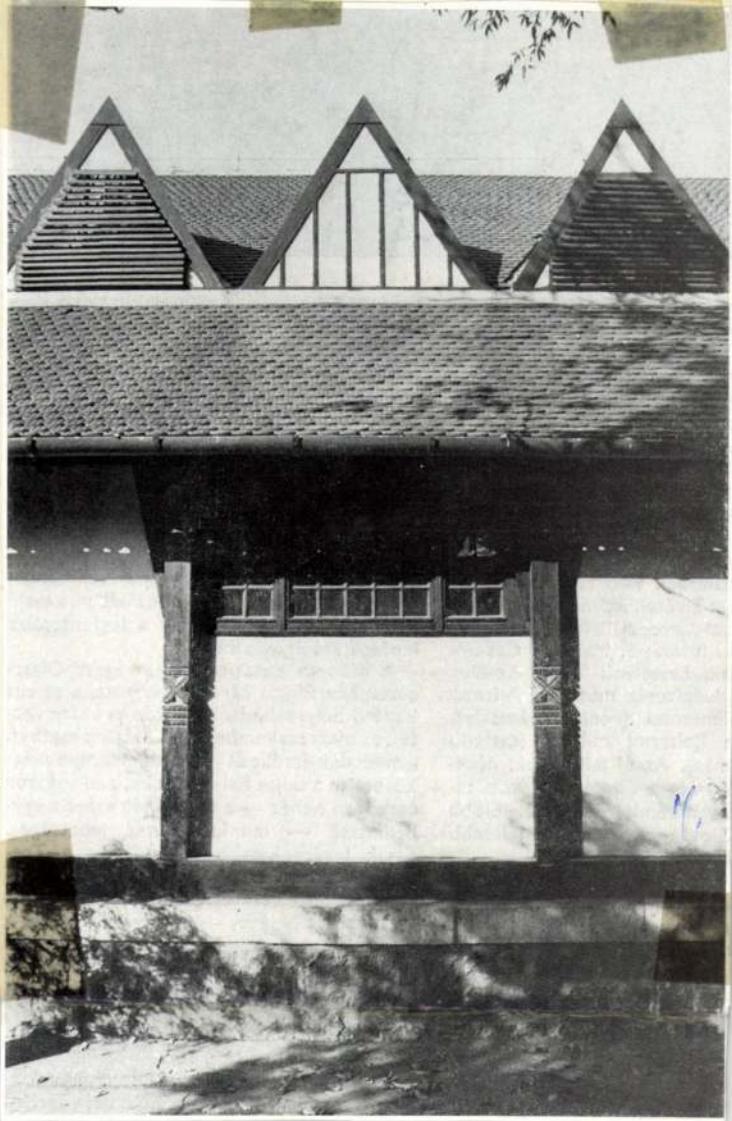

Magyar Építőművészet. 1986. 5., 55-old.

noz hasonlóan — a szigorúan
épületen, s annak környeze-
szerű épületeket is fontosnak
merte, hogy a műemlék el-
téneti fejlődésének nyomaitól

tették érthetővé nemcsak a szakemberek, de a széles nagyközönség számára is. Az eredeti és a kiegészített részek együttes látványa, esztétikai kölcsönhatása mindig fontos szempont volt az olasz műemlékvédelem

Cser Károlyné, Musik László, Urbán István

Tervezték a szegedi
Oskola u. helyreállítást

Tájékoztató

Műemlékvédelem 1963 3 n 179 l.

Milyen kitüntetéseket kapott:

Mikor és hol volt külföldi tanulmányuto

Ser Károlyné

tervei alapján állitották helyre a zalaegerszegi Olai vizimalmot 1964.

Dercsényi Dezső, Entz Géza stb.: Magyar műemlékvédelem 1963-66. Budapest 1969.

2461

Csor Károlyné

(VÁTERV) tervei nevint állítottár
helyre a 18. sz. végi zalaegerszegi
Olai-vizimalmot

Horler Miklós: Az Országos Műemléki Felügyelőség
építészeti helyreállításai /1963-1966/. Magyar
műemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k.,
289 l., x 369 kép, 229-247. l.

246. l.

Csér Károlyné

(VÁTI) tervei szerint 1966-ban fejezték be az Olai vízimalom (Zala-egerszeg) helyreállítását.

Csech István: Népi és ipari műemlékeink védelme /1963-1966/. Magyar műemlékvédelem 1963-1966/. Bp. 1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 269-281. l.

270., 281. l

Cser Károlyné

terverte a zalaegerszegi vízimalom teljes helyreállítását. 1964-66-ban készült el.

Csoh István: Népi és ipari műemlékeink védelme /1963-1966/. Magyar műemlékvédelem 1963-1966. Bp. 1969. Akadémiai k., 289 l., 369 kép, 269-281. l.

280. l

Cser Károlyné

U.D.K.

VÁROSTERV Müeml. o.

Szeged, Oskola u. páratlan oldalának helyreállitása,
Társtervezö: Muszik Lászlóné, Sándy Péterné, Urbán István

A VÁROSTERV Müeml. o. hirei

Müemlékvédelem, 1965/3.

178. l.

Cser Károlyné épitész

M.E.K.

Bp. Uri u. 29. sz. ház helyreállitása

Müemlékvédelem 1965/3. 178. l.

M.D.K.

Cser Károlyné épitész

Bp. Uri u 60. sz. ház helyreállitása.

A Város terv Müeml. O. hirei

Müemlékvéedlem 1965/3. 178. l.

Cser Károlyné építész

M.D.K.

Sopron, Hátsókapu u. 6.sz. épület helyreállitási terve.

Müemlékvédelem, 1966/2. 128.1.

M.D.K.

Cser Károlyné

Zalaegerszg, Olai-vizimalom helyreállitása

Magyar müemlékvédelem 1961-1962, Bp. 1966. 274.l.

M.D.K.

Cser Károlyné

VÁTERV

Zalaegerszeg, Olai-vizimalom helyreállitása

Magyar milem ökvédelem 1961-1962, Bp. 1966. 242.1.

Cser Károlyné

Úri u. 29. épület

helyreállitásának tervező épitésze

1962

Magyar Müemlékvédelem 1971-72

Bp.Akadémiai Kiadó 1974

72.old.

Cser Károly

Domonkos Jenő és Erjeska István két terve a Lakókörzetek gyermeknevelési épületegyüttesének tervpályázatán /1967/ megvételben részesült. /Munkatársak: Kopcsányi István, Siklós Mária, Vasc Antal, Bardon Katalin, Cser Károly, Halmi Iván./

Magyar Építőművészet, 1968. 5.sz. 2. 1.

Cser Károly

KPM AVIG /Volán/ gépi adatfeldolgozó székház, Bp.XI. Karolina u.65. - Építész Brjeska István, konstruktőr Kopcsányi István, statikus Cser Károly. - Képes ismertetés, foto Heltay László.

Magy.Ép.Ip. 1971. 1.sz.

29.1.

Cser Károly -

Bordon Katalin - Siklós Mária - Kopusányi István - Vass Antal - Halmi Iván mint munkatársai Brjeska István és Domonkos Jenő tervének
meg megvételben (egyénenként 8.000 Ft.) részesült.

Lakókörzetek gyermeknevelési épületegyüttesének tervpályázata 1967.

Magyar Építőművészet 1968.5.sz. 2.1.

Cser Károly –

Siflós Mária, Vass Antal, Bardon Katalin, Halmi Iván mint munkatársai Brjeska István és Domontos Jenő II. tervének mely megvételben (egyenentént 8.000 Ft.) rénesült.

Lakókörzetek gyermeknevelési épületegyüttesének tervpályázata 1967.

Magyar Építőművészet 1968. 5.sz. 2.1.

Csas Károly

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán kiemelt megvételben m szesült 47.sz. pályamű egyik tervezője.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3.l.

Cser Károly épitész

Az exportképes hézvégi ház tervpályázaton díjazva

III. dij

Társtervező: Brejska István, Siklós Mária, Halmi Iván

Magyar Épitőművészet 1967/4. 5.l.

Oser Margit

1918/19 – 1921/22

Ferkejszőm főiskérk

73. l.

redemptorista nővér
stil. 1895. Csornán –
1922 tól a Szt. Margit
leánygimn. rajzer
kézimkatanára. 1932-
tól tanítónő képzőint
igazgató

Gulyás Tál. M. Irók
IV. k. 818. l.

tői működésének tág teret nyit. A hercegi palotát csaknem újjáépítette (1525—31), a termeket nagyszerű stukkódíszekkel és freskókkal látta el; a falakon jelenetek a trójai háborúból, lunetták Diana vadászjeleneteivel. Főalkotása azonban Mantuában az általa épített Pal. del Tè egész belső freskódíszítésével. Nagy udvart fog körül a földszintes palota kívül szigorú dór oszlopokkal és triglifekkel, belül szobákkal és 2 nagyobb teremmel, az

MDK.

Cser Mária

Kiállitási kritika

Tolnamegyei Népujság 1965 május 11.lap 5.

Iser Mária

kürdi lanitó-nő sióagárdi, váraljai
himzéseiben és gyermekszakkörének mun-
káiban gyönyörködhettünk. 1970 áprili
sában Szekszárdon.

Varga Marianna: A népművészeti szakkörök
kamara kiállítása

Népművelés 1970/6 40 old.

Cser Mária

Húmzési szerepeltek a Tolna megyei képző- és népművészeti kiállításon.

Tolnamegyei Népújság 1965. jun. 6.

Oser Mária, hémző

L: Balázs Istvánné

-: Hír.

8.o

Népszabadság, Bp. 1977, márc. 15.

Cser Miklós M.D.K.

a B p. XIII. Váci ut 169. Magyar Adócsőgyár irodaépületének épitésvezetője

repr.

Tervező: Südi Ernő

Magyar Épitőművészet 1962 /5. 9-11.l.

Cser Zsuzsa /Zrinyi gimn. tanulója/

szerepelt a győri Kazinczy Gimnáziumban
a Kazinczy napon rendezett rajzversenyen

Folkmer Ernő: A jövő művészei között.

KISALFÖLD , 1962. máj. 4.